श्रेष्ठि देवचन्द्र लालभाइ जैनपुस्तकोद्धारे ग्रन्थाङ्कः ९२

परमार्हतकुमारपालभूपालप्रतिबोधक-कलिकाल-
सर्वज्ञश्रीमद्धेमचन्द्राचार्यविरचित:-

श्रीअभिधानचिन्तामणिकोशः ।

तैरेव विरचितै, (१) लिङ्गानुशासन, (२) शेषनाममाला,
(३) निघण्टुशेषै सुधाकुशलविरचितया एकाक्षर-
नाममालया, जिनदेवसूरिसदृब्धेन नाममाला-
शिलोञ्छेन च सनाथः ।

अभिधानचिन्तामणिगतशब्दानामकाराद्यनुक्रमेण
शब्दानुक्रमणिकया चालङ्कृतः ।

प्रकाशकौ—
हीराचन्द कस्तुरचन्द जवेरी
मोतीचंद मगनभाई चोकसी
श्रेष्ठि देवचन्द्र लालभाइ जैनपुस्तकोद्धारसंस्थायाः
कार्यवाहकौ—

वि० सं० २००२ वीरात् २४७२ खिस्ताब्द १९४६

प्रथमसंस्करणम्] मूल्यं ४ रूप्यकाः। [प्रतयः १२५०

Printed by Ramchandra Yesu Shedge
at the Nirnaya-Sagar Press, 26-28,
Kolbhat Street, Bombay.

Published by Hirachand Kasturchand Jhaveri
& Motichand Maganbhai Choksi, Managing
Trustees of Sheth Devchand Lalbhai
Jain P. Fund, Gopipura, Surat.

प्राक्कथन

श्रीमद् हेमचन्द्राचार्यनी कीर्तिगाथानुं वर्णन करवुं एटले सर्वमान्य सोनापर ढोळ चढाववा बराबर छे तेमनुं व्यक्तित्व, प्रतिभा, विद्वत्ता तथा सर्वतोमुखी शक्ति एटली जगजाहेर छे के जैनज नहि पण अजैनोमां ये भाग्येज कोई हिंदी संस्कृतिनो विद्वान हशे जे श्री हेमचन्द्राचार्यनी यशगाथाथी अजाण हशे "गुजरातना ज्योतिर्धर" थी मांडी "कलिकालसर्वज्ञ" सरीखेनी एमनी कीर्ति ए वस्तुनी शाख पूरे छे

तेओश्री एक महान जैनाचार्य होवा छतां तेओनी साहित्य विषयक प्रवृत्ति सर्व क्षेत्रोमां प्रसरेली हती काव्य, छन्द, व्याकरण, कोश तथा गूढ तत्त्वज्ञान वगैरे विषयो तेमने हस्तामलकवत् हता सिद्धराज जयसिंह तथा कुमारपाळ जेवा प्रतापी गूर्जर नरेशोपर तेमनो अप्रतिम प्रभाव तेमनी बुद्धि, तेजस्विता तेमज प्रतिष्ठा बतावे छे एवा महापुरुषनी एक अद्वितीय कृति जनसमाज समक्ष मुकतां अमने आनंद थाय छे

श्रीअभिधानचिंतामणि कोशनी महत्ता तेमज उपयोगितानी रूपरेखा दोरवी ए झवेरी आगळ झवेरातनुं वर्णन करवा बराबर छे विद्वद्वर्ग आ अणमोल झवेरातने सारी रीते ओळखे छे

Printed by Ramchandra Yesu Shedge
at the Nirnaya-Sagar Press, 26-28,
Kolbhat Street, Bombay.

Published by Hirachand Kasturchand Jhaveri
& Motichand Maganbhai Choksi, Managing
Trustees of Sheth Devchand Lalbhai
Jain P. Fund, Gopipura, Surat.

प्राक्कथन

श्रीमद् हेमचन्द्राचार्यनी कीर्तिगाथानुं वर्णन करवुं एटले सर्वमान्य सोनापर ढोळ चढाववा बराबर छे तेमनुं व्यक्तित्व, प्रतिभा, विद्वत्ता तथा सर्वतोमुखी शक्ति एटली जगजाहेर छे के जैनज नहि पण अजैनोमां ये भाग्येज कोई हिंदी संस्कृतिनो विद्वान हशे जे श्री हेमचन्द्राचार्यनी यशगाथाथी अजाण हशे "गुजरातना ज्योतिर्धर" थी मांडी "कलिकालसर्वज्ञ" तरीकेनी एमनी कीर्ति ए वस्तुनी शाख पूरे छे

तेओश्री एक महान जैनाचार्य होवा छतां तेओनी साहित्य विषयक प्रवृत्ति सर्व क्षेत्रोमां प्रसरेली हती काव्य, छंद, व्याकरण, कोश तथा गूढ तत्त्वज्ञान वगेरे विषयो तेमने हस्तामलकवत् हता सिद्धराज जयसिंह तथा कुमारपाळ जेवा प्रतापी गूर्जर नरेशोपर तेमनो अप्रतिम प्रभाव तेमनी बुद्धि तेजस्विता तेमज प्रतिष्ठा बतावे छे एवा महापुरुषनी एक अद्वितीय कृति जनसमाज समक्ष मुकतां अमने आनंद थाय छे

श्रीअभिधानचिंतामणि कोशनी महत्ता तेमज उपयोगितानी रूपरेखा दोरवी ए हवेरी आगळ हवेरातनुं वर्णन करवा बराबर छे विद्वद्वर्ग आ अणमोल हवेरातने सारी रीते ओळखे छे

आ संस्था तरफथी आनुं प्रकटीकरण वर्षो पूर्वे हाथ धरवामां आव्युं हतुं अने तेमनुं संशोधन कार्य श्रीमत् सागरानंदसूरीश्वरजी हस्तक थयुं छे. जे भूलोनी परंपराने लीधे शुद्धिपत्रक मुकवुं पड्युं छे ए प्रेसना अनभिज्ञ काम करनाराओनी साक्षी पूरे छे. आ कृतिनो अमुक मोटो भाग मुंबई बहारना प्रेसमां छपायो छे अने तेनी बेकालजी तथा प्रिन्टिंग तरत जणाई जाय एवां छे. अस्तु. संस्था आटला समय बाद पण आ पुस्तकने प्रगट करवा भाग्यशाळी थाय छे ते ओछो आनंदनो विषय नथी.

आ पुस्तकना प्रकटीकरणमां सहाय करनारा सर्वेनो संस्था तरफथी अमे आभार मानीए छीए.

ली० सेवको

मुंबई, ता० १५-१२-४५
सं. २००२, मौन एकादशी.

हीराचंद कस्तुरचंद झवेरी.
मोतीचंद मगनभाई चोकसी.
मेनेजिंग ट्रस्टीओ.

अभिधानचिन्तामणे विषयक्रमः ।

नाम	श्लोक पत्राणि
१ लिङ्गानुशासनम्	१–२०
२ एकाक्षरकोष	१–१६
३ अभिधानचिन्तामणिः	१–२०४
१ देवाधिदेवकाण्ड	१–१३
२ देवकाण्ड	१४–४७
३ मर्त्यकाण्ड	४८–१२७
४ तिर्यक्काण्ड	१२७–१८२
५ नरककाण्ड	१८२–१८३
६ सामान्यकाण्ड	१८३–२०४
४ शेषनाममाला	२०५–२२८
५ नाममालाशिलोञ्छ	२२९–२४६
६ निघण्टुशेष	२४७–२८६
७ अभिधानचिन्तामणिकोशस्य अकारादिवर्णानुक्रमेण शब्दानुक्रमणिका	१–४४०

श्री [illegible]

प्रा प्रदर्शितसम्बन्धिशब्दा योज्या यथोचितम् ।
दृश्यते खलु वाह्यत्वे, वृषस्य वृषवाहन ॥१२॥

स्वत्वे पुनर्वृषपतिर्वार्य्यत्वे वृषलाञ्छन ।
अशोर्धार्यत्वेऽशुमाली स्वत्वेऽशुपतिरशुमान् ॥१३॥

वध्यत्वेऽहेरहिरिपुर्भोज्यत्वे चाहिभुक् शिखी ।
चिह्नैर्व्यक्तैर्भवेद्यक्तेर्जातिशब्दोऽपि वाचक ॥१४॥

तथा ह्यगस्तिपूता दिग्, दक्षिणाशा निगद्यते ।
अयुग्-विषमशब्दौ त्रि-पञ्च-सप्तादिवाचकौ ॥१५॥

ानेत्रपञ्चेषुसप्तपलाशादिषु योजयेत् ।
णशब्दो विरोध्यर्थे, नञादिरितरोत्तर ॥१६॥

ाभिधत्ते यथा कृष्ण, स्यादसित सितेतर ।
र्वादिषु पदे पूर्वे, वाडवाग्न्यादिपूत्तरे ॥१७॥

, ं भूभृदाद्येषु, पर्य्यायपरिवर्तनम् ।
ावृत्तिसहा, योगात् स्युरिति यौगिका १७ ॥१८॥

ा पुन परावृत्त्यसहा गीर्वाणसन्निभा ।
ऽन्यन्तेऽत्र लिङ्ग तु, ज्ञेय लिङ्गानुशासनात् ॥१९॥

सुग्रीवश्च[९] दृढरथो[१०], विष्णुश्च[११] वसुपूज्यराट्[१२] ।
कृतवर्म्मा[१३] सिंहसेनो[१४], भानुश्च[१५] विश्वसेनराट्[१६] ॥३७॥
सूरः[१७] सुदर्शनः[१८] कुम्भः[१९], सुमित्रो[२०] विजयस्तथा[२१] ।
समुद्रविजयश्[२२]चाश्वसेनः[२३] सिद्धार्थ[२४] एव च ॥३८॥
मरुदेवा[१] विजया[२] सेना[३] सिद्धार्था[४] च मङ्गला[५] ।
ततः सुसीमा[६] पृथ्वी[७], लक्ष्मणा[८] रामा[९] ततः परम् ॥३९॥
नन्दा[१०] विष्णुर्[११]जया[१२] श्यामा[१३], सुयशाः[१४] सुव्रता[१५] चिरा[१६] ।
श्रीर्[१७]देवी[१८] प्रभावती[१९] च, पद्मा[२०] वप्रा[२१] शिवा[२२] तथा ॥४०॥
वामा[२३] त्रिशला[२४] क्रमतः, पितरो मातरोऽर्हताम् ।
स्याद्गोमुखो[१] महायक्षस्[२]त्रिमुखो[३] यक्षनायकः[४] ॥४१॥
तुम्बरुः[५] सुमुखश्[६]चापि, मातङ्गो[७] विजयो[८]ऽजितः[९] ।
ब्रह्मा[१०] यक्षेट्[११] कुमारः[१२] षण्मुखः[१३] पाताल[१४]किन्नराः[१५] ॥४२॥
गरुडो[१६] गन्धर्वो[१७] यक्षेट्[१८], कुबेरो[१९] वरुणोऽ[२०]पि च ।
भृकुटि[२१]र्गोमेधः[२२] पार्श्वो[२३], मातङ्गो[२४]ऽर्हदुपासकाः ॥४३॥
चक्रेश्वर्य[१]जितबला[२], दुरितारिश्[३]च कालिका[४] ।
महाकाली[५] श्यामा[६] शान्ता[७], भृकुटिश्[८]च सुतारका[९] ॥४४॥
अशोका[१०] मानवी[११] चण्डा[१२], विदिता[१३] चाङ्कुशा[१४] तथा ।
कन्दर्पा[१५] निर्वाणी[१६] बला[१७], धारिणी[१८] धरणप्रिया[१९] ॥४५॥

नरदत्ताऽथ गान्धार्यम्बिका पद्मावती तथा ।
सिद्धायिका चेति जैन्य, क्रमाच्छासनदेवता ॥४६॥

वृषो गजोऽश्वः प्लवगः, क्रौञ्चोऽब्जं स्वस्तिकः शशी ।
मकरः श्रीवत्सः खड्गी, महिषः शूकरस्तथा ॥४७॥

श्येनो[१४] वज्रं मृगश्छागो, नन्द्यावर्तो घटोऽपि च ।
कूर्मो नीलोत्पलं शङ्खः, फणी [२४]सिंहोऽर्हतां ध्वजाः ॥४८॥

रक्तौ च पद्मप्रभवासुपूज्यौ,
शुक्लौ च चन्द्रप्रभपुष्पदन्तौ ।
कृष्णौ पुनर्नेमिमुनी विनीलौ,
श्रीमल्लिपार्श्वौ कनकत्विषोऽन्ये ॥४९॥

उत्सर्पिण्यामतीतायां, चतुर्विंशतिरर्हताम् ।
केवलज्ञानी निर्वाणी सागरोऽथ महायशाः ॥५०॥

विमलः सर्वानुभूतिः, श्रीधरो दत्ततीर्थकृत् ।
दामोदरः सुतेजाश्च, स्वाम्यथो मुनिसुव्रतः ॥५१॥

सुमतिः शिवगतिश्चैवाऽस्तागोऽथ निमीश्वरः ।
अनिलो यशोधराख्यः, कृतार्थोऽथ जिनेश्वरः ॥५२॥

शुद्धमतिः शिवकरः, स्यन्दनश्चाथ सम्प्रति[२४] ।
भाविन्यां तु पद्मनाभः, शूरदेवः सुपार्श्वकः ॥५३॥

स्वयंप्रभ[4]श्च सर्वानुभूति[5]र्देवश्रुत[6]ोदयौ[7] ।
पेढाल[8]ः पोट्टिल[9]श्चापि, शतकीर्ति[10]श्च सुव्रतः[11] ॥५४॥
अममो[12] निष्कषाय[13]श्च, निष्पुलाको[14]ऽथ निर्ममः[15] ।
चित्रगुप्तः[16] समाधि[17]श्च, संवर[18]श्च यशोधरः[19] ॥५५॥
विजयो[20] मल्ल[21]देवौ[22] चानन्तवीर्य[23]श्च भद्रकृत्[24] ।
एवं सर्वावसर्प्पिण्युत्सर्प्पिणीषु जिनोत्तमाः ॥५६॥

तेषां च देहोऽद्भुतरूपगन्धो,
निरामयः स्वेदमलोज्झितश्च[1] ।
श्वासोऽब्जगन्धो[2] रुधिरामिषन्तु,
गोक्षीरधाराधवलं ह्यविस्त्रम्[3] ॥५७॥

आहारनीहारविधिस्त्वदृश्य-
श्चत्वार एतेऽतिशयाः सहोत्थाः ।
क्षेत्रे स्थितिर्योजनमात्रकेऽपि,
नृदेवतिर्य्यग्जनकोटिकोटेः[1] ॥५८॥

वाणी नृतिर्य्यक्सुरलोकभाषा-
संवादिनी योजनगामिनी[2] च ।
भामण्डलं चारु च मौलिपृष्ठे,
विडम्बिताहर्पतिमण्डलश्रि[3] ॥५९॥

साग्रे च गव्यूतिशतद्वये रुजां
वैरेतयोर्मार्यतिवृष्ट्यवृष्टये ।
दुर्भिक्षमन्यस्वकचक्रतो भयं
स्यान्नैत एकादश कर्मघातजाः ॥६०॥

खे धर्मचक्रं चमराः सपाद-
पीठं मृगेन्द्रासनमुज्ज्वलञ्च ।
छत्रत्रयं रत्नमयो ध्वजोऽङ्घ्रि-
न्यासे च चामीकरपङ्कजानि ॥६१॥

वप्रत्रयं चारु चतुर्मुखाङ्गता, ।
चैत्यद्रुमोऽधोवदनाश्च कण्टकाः
द्रुमानतिर्दुन्दुभिनाद उच्चकै-
र्वातोऽनुकूलः शकुनाः प्रदक्षिणाः ॥६२॥

गन्धाम्बुवर्षं बहुवर्णपुष्प-
वृष्टिः कचश्मश्रुनखाप्रवृद्धिः ।
चतुर्विधामर्त्यनिकायकोटि-
र्जघन्यभावादपि पार्श्वदेशे ॥६३॥

ऋतूनामिन्द्रियार्थानामनुकूलत्वमित्यमी ।
एकोनविंशतिर्दैव्याश्चतुस्त्रिंशच्च मीलिताः ॥६४॥

संस्कारवत्त्व[1]मौदात्त्य[2]मुपचारपरीतता[3] ।
मेघगम्भीरघोषत्वं[4], प्रतिनादविधायिता[5] ॥६५॥
दक्षिणत्व[6]मुपनीतरागत्वं[7] च महार्थता[8] ।
अव्याहतत्वं[9] शिष्टत्वं[10], संशयानामसंभवः[11] ॥६६॥
निराकृतान्योत्तरत्वं[12], हृदयङ्गमता[13]पि च ।
मिथः साकाङ्क्षता[14] प्रस्तावौचित्यं[15] तत्त्वनिष्ठता[16] ॥६७॥
अप्रकीर्णप्रसृतत्व[17]मस्वश्लाघान्यनिन्दिता[18] ।
आभिजात्य[19]मतिस्निग्धमधुरत्वं[20] प्रशस्यता[21] ॥६८॥

°1 संस्कृतादिलक्षणयुक्तता । °2 उच्चैर्वृत्तिता । °3 उपचाररहितता । °4 मेघस्येव गम्भीरशब्दत्वं । °5 प्रतिध्वनियुक्तत्वं । °6 सरलता । °7 मालकौशिक्यादिग्रामरागयुक्तत्वं। एते शब्दाश्रया वाग्गुणा ज्ञेयाः, अन्ये अर्थाश्रया वाग्गुणाः । °8 बृहदभिधेयता । °9 पूर्वापरवाक्यार्थाविरोधित्वादव्याहतत्वं । °10 अभिमतसिद्धौ वक्तुर्गतोदार्थप्रयोजकत्वं शिष्टतासूचकत्वं वा । °11 असन्दिग्धता । °12 परदूषणाविषयता । °13 हृदयग्राहित्वं । °14 परस्परेण पदानां वाक्यानां वा सापेक्षत्वं । °15 देशकालाव्यतीतत्वं । °16 विवक्षितवस्तुस्वरूपानुसारिता । °17 सुसम्बन्धस्य सतः प्रसरणं । °18 स्वश्लाघा आत्मोत्कर्षं परनिन्दा च तयोर्विप्रयुक्तत्वं । °19 वक्तुः प्रतिपाद्यस्य वा भूमिकानुसारित्वं । °20 घृतगुडादिवत् सुखकारित्वं । °21 प्राप्तश्लाघ्यता ।

अमेर्म्मवेधितौदार्य्यं, धर्मार्थप्रतिबद्धतौं ।
कारकाद्यविपर्य्यासो, विभ्रमादिवियुक्तता ॥६९॥
चित्रकृत्त्वमद्भुतत्वं, तथाऽनतिविलम्बितौ ।
अनेकजातिवैचित्र्यमारोपितविशेषतौ ॥७०॥
सत्त्वप्रधानता वर्णपदवाक्यविविक्तता ।
अव्युच्छित्तिरखेदित्वं, पञ्चत्रिंशच्च वाग्गुणा ॥७१॥
अन्तराया दानलाभवीर्यभोगोपभोगगा ।
हासो रत्यरती भीतिर्जुगुप्सा शोक एव च ॥७२॥
कामो मिथ्यात्वमज्ञानं, निद्रा चाविरतिस्तथा ।
रागो द्वेषश्च नो दोषास्तेषामष्टादशाप्यमी ॥७३॥

---

०२२ अपरमर्म्मावुद्घाटनस्वरूपं । ०२३ अभिधेयस्यातुच्छता । ०२४ धर्मार्थाभ्यामनपेतत्व । ०२५ कारककालवचनलिङ्गादिविपर्य्यासराहित्य । ०२६ मनोदोषविमुक्तत्व । ०२७ उत्पादिताच्छिन्नकुतूहलत्व । ०२८ प्रतीतत्व । ०२९ अनतिविलम्बिता प्रतीता । ०३० अनेकवर्णनीयवस्तुस्वरूपवर्णनसंश्रयादतिविचित्रत्व । ०३१ वचनान्तरापेक्षया आहितविशेषत्व । ०३२ साहसोपेतता । ०३३ वर्णपदवाक्यानां विच्छिन्नत्वं । ०३४ विवक्षितार्थसम्यक्सिद्धि अव्यवच्छिन्नवचनप्रमेयता । ०३५ अनायाससंभव ।

प्राणायामः प्राणयमः, श्वासप्रश्वासरोधनम् ।
प्रत्याहारस्त्विन्द्रियाणां, विषयेभ्यः समाहृतिः ॥८३॥
धारणा तु क्वचिद्ध्येये, चित्तस्य स्थिरबन्धनम् ।
ध्यानन्तु विषये तस्मिन्नेकप्रत्ययसन्ततिः ॥८४॥
समाधिस्तु तदेवार्थमात्राभासनरूपकम् ।
एवं योगो[1] यमाद्यङ्गैरष्टभिः सम्मतोऽष्टधा ॥८५॥
श्वःश्रेयसं शुभंशिवं[3] कल्याणं श्वोवसीयसं श्रेयः ।
क्षेमं[2] भावुकभविकंकुशलंमङ्गलंभद्रंमद्रंशस्तानि ॥८६॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
नाममालायां देवाधिदेवकाण्डः प्रथमः ॥१॥

॥ देवकाण्डः द्वितीयः ॥

स्वर्गस्त्रिविष्टपं द्योदिवौ भुवि स्तविषताविषौ नाकः ।
गौस्त्रिदिवमूर्ध्वलोकः सुरालयस्तत्सदस्त्वमराः ॥८७॥

देवाः सुपर्वसुरनिर्जरदेवतर्भु-
बर्हिर्मुखानिमिषदैवतनाकिलेखाः ।
वृन्दारकाः सुमनसस्त्रिदशा अमर्त्याः,
स्वाहा-स्वधा-क्रतु-सुधा-भुजे आदितेयाः ॥८८॥

गीर्वाणा मरुतोऽस्वप्ना, विबुधा दानवारयः ।
तेषां यानं विमानोऽन्धः, पीयूषममृतं सुधा ॥८९॥

असुरा नागास्तडितः सुपर्णका वह्नयोऽनिलाः स्तनिताः ।
उदधिद्वीपदिशो दश भवनाधीशाः कुमारान्ताः ॥९०॥

स्युः पिशाचा भूता यक्षा राक्षसाः किन्नरा अपि ।
किम्पुरुषा महोरगा, गन्धर्वा व्यन्तरा अमी ॥९१॥

ज्योतिष्काः पञ्च चन्द्रार्कग्रहनक्षत्रतारकाः ।
वैमानिकाः पुनः कल्पभवा द्वादश ते त्वमी ॥९२॥

सौधर्मे-शाने-सनत्कुमारमाहेन्द्र-ब्रह्म-लान्तक-जा ।

शुक्र-सहस्रारा-नतप्राणत-जा आरणा-च्युतजा ॥९४॥

कल्पातीता नव ग्रैवयका पञ्च त्वनुत्तरा ।

निकायभेदादेव स्युर्देवा किल चतुर्विधा ॥९४॥

आदित्य सविताऽर्यमा खरसहस्रोष्णांशुरंशू रवि,

मार्तण्डस्तरणिर्गभस्तिररुणो भानुर्नभो-ऽहर्म्मणि ।

सूर्योऽर्क किरणो भगो ग्रहपुषं पुषी पतङ्ग खगो,

मार्तण्डो यमुना-कृतान्तजनक प्रद्योतनस्तापन ॥९५॥

ब्रध्नो हंस श्चित्रभानुर्विवस्वान्,

सूरस्त्वष्टा द्वादशात्मा च हेलि ।

मित्रो ध्वान्तारातिरब्जा शु-हस्त-

श्चक्राब्जा-हं-बान्धवौ सप्तसप्ति ॥९६॥

दिवा-दिना-ह-र्दिवस प्रभा-विभा-

भास -करै स्यान्मिहिरो विरोचन ।

ग्रहा-ब्जिनी-गो-द्यु-पतिर्विकर्त्तनो

हेरि शुचीनो गगना-ध्वजा-ध्वगौ ॥९७॥

हरिदश्वो जगत्कर्म-साक्षी भास्वान् विभावसु ।

त्रयीतनुर्जगच्चक्षुस्तपनोऽरुणसारथि ॥९८॥

रोचिरुस्रैरुचिशोचिरंशुगो, ज्योतिरर्चिरुपधृत्यभीशवः ।
प्रग्रहः शुचिमरीचिदीप्तयो, धामकेतुघृणिरश्मिवृश्नयः ॥९९॥
पाददीधितिकरद्युतिद्युतो, रुग्विरोककिरणत्विषित्विषः ।
भाः प्रभावसुगभस्तिभानवो भा मयूखमहसी छविर्विभा ॥
॥१००॥

प्रकाशस्तेज उद्योतः, आलोको वर्च्च आतपः ।
मरीचिका मृगतृष्णा, मण्डलं तूपसूर्यकम् ॥१०१॥
परिधिः परिवेषश्च, सूरसूतस्तु काश्यपिः ।
अनूरुर्विनतासूनुररुणो गरुडाग्रजः ॥१०१॥
रेवन्तस्त्वर्करेतोजः, प्लवगो हयवाहनः ।
अष्टादश माठराद्याः, सवितुः पारिपार्श्विकाः ॥१०३॥
चंद्रमाः कुमुदबान्धवो दशश्वेतवाज्यमृतसूस्तिथिप्रणीः ।
कौमुदी-कुमुदिनी-भ-दक्षजा-रोहिणी-द्विज-निशौषधी-पतिः ।
॥ १०४ ॥

जैवातृकोऽब्जश्च कला-शशै-ण—
च्छाया-भृदिन्दुर्विधुरत्रिदृग्जः ।
राजा निशो रत्नकरौ च चन्द्रः
सोमोऽमृत-श्वेत-हिम-द्युतिग्लौः ॥ १९ ॥

षोडशोंऽशे कलो चिह्नं, लक्षणं लक्ष्म लाञ्छनम् ।
अङ्कं कलङ्कोऽभिज्ञानं, चन्द्रिका चन्द्रगोलिका ॥१०६॥
चन्द्रातप कौमुदी च, ज्योत्स्ना बिम्बं तु मण्डलम् ।
नक्षत्रं तारका ताराज्योतिषी भमुडु ग्रह ॥१०७॥
धिष्ण्यमृक्षमथाश्विन्यश्वकिनी दस्रदेवता ।
अश्वयुग् वालिनी चाथ, भरणी यमदेवता ॥१०८॥
कृत्तिका बहुलाश्चाग्निदेवा ब्राह्मी तु रोहिणी ।
मृगशीर्षं मृगशिरो, मार्गश्चान्द्रमस मृग ॥१०९॥
इल्वलास्तु मृगशिर शिरस्था पञ्च तारका ।
आर्द्रा तु कालिनी रौद्री, पुनर्वसू तु यामकौ ॥११०॥
आदित्यौ च पुष्यस्तिष्ये, सिध्यश्च गुरुदैवत ।
सार्प्याश्लेषा मघा पित्र्या, फाल्गुनी योनिदेवता ॥१११॥
सा तूत्तरार्यमदेवा, हस्त सवितृदैवत ।
त्वाष्ट्री चित्राऽऽनिली स्वातिर्विशाखेन्द्राग्निदेवता ॥११२॥
राधाऽनुराधा तु मैत्री, ज्येष्ठैन्द्री मूलं आश्रपं ।
पूर्वाषाढाऽऽपी सोत्तरा, स्याद्वैश्वी श्रवण पुन ॥११३॥

हरिदेवः श्रविष्ठा तु, धनिष्ठा वसुदेवता ।
वारुणी तु शतभिषग्जा-हिर्बुध्न-देवताः ॥११४॥
पूर्वोत्तरा भाद्रपदा, द्वय्यः प्रोष्ठपदाश्च ताः ।
रेवती तु पौष्णं दाक्षायण्यः सर्वाः शशिप्रियाः ॥११५॥
राशीनामुदयो लग्नं, मेषप्रभृतयस्तु ते ।
आरो वक्रो लोहिताङ्गो, मङ्गलोऽङ्गारकः कुजः ॥११६॥
आषाढाभूर्नवार्चिश्च, बुधः सौम्यः प्रहर्षुलः ।
ज्ञः पञ्चार्चि श्रविष्ठाभः, श्यामाङ्गो रोहिणीसुतः ॥११७॥
बृहस्पतिः सुराचार्यो, जीवश्चित्रशिखण्डिजः ।
वाचस्पतिर्द्वादशार्चिर्धिषणः फाल्गुनीभवः ॥११८॥
गीर्बृहत्योः पतिरुतथ्यानुजाङ्गिरसौ गुरुः ।
शुक्रो मघाभवः काव्य, उशना भार्गवः कविः ॥११९॥
षोडशार्चिर्दैत्यगुरुर्धिष्ण्यः शनैश्चरः शनिः ।
छायासुतोऽसितः सौरिः, सप्तार्ची रेवतीभवः ॥१२०॥
मन्दः क्रोडो नीलवासाः, स्वर्भानुस्तु विधुन्तुदः ।
तमो राहुः सैंहिकेयो, भरणीभूरथाहिकः ॥१२१॥
अश्लेषाभूः शिखी केतुर्ध्रुवस्तूत्तानपादजः ।
अगस्त्योऽगस्तिः पीताब्धिर्वातापिद्विड् घटोद्भवः ॥१२२॥

मैत्रावरुणिराग्नेयं, औरर्वशेयाग्निमारुतौ ।
लोपामुद्रा तु तद्भार्या, कौपीतकी वरप्रदा ॥१२३॥
मरीचीप्रमुखा सप्तर्षयश्चित्रशिखण्डिनः ।
पुष्पदन्तौ पुष्पवन्तावेकोक्त्या शशिभास्करौ ॥१२४॥
राहुग्रासोऽर्केन्द्वोर्ग्रह, उपराग उपप्लवः ।
उदलिङ्गं त्वरिष्टं स्यादुपसर्ग उपद्रवः । ॥१२५॥
अजन्यमीतिरुत्पातो, वन्ह्युत्पात उपाहितः ।
स्यात्कालः समयो दिष्टानेहसौ सर्वमूषकः ॥१२६॥
कालो द्विविधोऽवसर्पिण्युत्सर्पिणीविभेदतः ।
सागरकोटीकोटीनां, विंशत्या स समाप्यते ॥१२७॥
अवसर्पिण्यां षडरा उत्सर्पिण्यास्त एव विपरीताः ।
एवं द्वादशभिररैर्विवर्त्तते कालचक्रमिदम् ॥१२८॥
तत्रैकान्तसुषमाऽरश्चतस्रः कोटिकोटयः ।
सागराणां सुषमा तु, तिस्रस्तत्कोटिकोटयः ॥१२९॥
सुषमदुष्षमा ते द्वे, दुष्षमसुषमा पुनः ।
सैका सहस्रैर्वर्षाणां, द्विचत्वारिंशतोनिता ॥१३०॥
अथ दुष्षमैकविंशतिरब्दसहस्राणि तावती तु स्यात् ।
एकान्तदुष्षमापि ह्येतत्सङ्ख्याः परेऽपि विपरीताः ॥१३१॥

प्रथमेऽरत्रये मर्त्यास्त्रिद्व्येकपल्यजीविताः ।
त्रिद्व्येकगव्यूतोच्छ्रायास्त्रिद्व्येकदिनभोजनाः ॥१३२॥
कल्पद्रुफलसन्तुष्टाश्चतुर्थे त्वरके नराः ।
पूर्वकोट्यायुषः पञ्चधनुःशतसमुच्छ्रयाः ॥१३३॥
पञ्चमे तु वर्षशतायुषः सप्तकरोच्छ्रयाः ।
षष्ठे पुनः षोडशाब्दायुषो हस्तसमुच्छ्रयाः ॥१३४॥
एकान्तदुःखप्रचिता, उत्सर्पिण्यामपीदृशाः ।
पश्चानुपूर्व्या विज्ञेया, अरेषु किल षट्स्वपि ॥१३५॥
अष्टादश निमेषाः स्युः, काष्ठा काष्ठाद्वयं लवः ।
कला तैः पञ्चदशभिर्लेशस्तद्द्वितयेन च ॥१३६॥
क्षणस्तैः पञ्चदशभिः, क्षणैः षड्भिश्च नाडिका ।
सा धारिका च घटिका, मुहूर्तस्तद्द्वयेन च ॥१३७॥
त्रिंशता तैरहोरात्रस्तत्राहर्दिवसो दिनम् ।
दिवं द्युर्वासरो घस्रः, प्रभातं स्यादहर्मुखम् ॥१३८॥
व्युष्टं विभातं प्रत्यूषं, कल्यं प्रत्युषसी उषः ।
काल्यं मध्याह्नस्तु दिवामध्यं मध्यन्दिनं च सः ॥१३९॥
दिनावसानमुत्सूरो, विकालसबलौ अपि ।
सायं सन्ध्या तु पितृसूस्त्रिसन्ध्यं तूपवैणवम् ॥१४०॥

श्राद्धकालस्तु कुतपोऽष्टमो भागो दिनस्य य ।
निशा निशीथिनी रात्रि , शर्वरी क्षणदा क्षपा ॥१४१॥
त्रियामा यामिनी भौती, तमी तमा विभावरी ।
रजनी वसती श्यामा, वासतेयी तमस्विनी ॥१४२॥
उषा दोषेन्दुकान्ताऽथ ,तमिस्रा दर्शयामिनी ।
ज्यौत्स्नी तु पूर्णिमारात्रिर्गणरात्रो निशागण ॥१४३॥
पक्षिणी पक्षतुल्याभ्यामहोभ्या वेष्टिता निशा ।
गर्भक रजनीद्वन्द्व, प्रदोषो यामिनीमुखम् ॥१४४॥
यामं प्रहरो निशीथस्त्वर्धरात्रो महानिशा ।
उच्चन्द्रस्त्वपररात्रस्तमिस्र तिमिर तम ॥१४५॥
ध्वान्त मूच्छायोऽन्धकार, तमस सम-धा-न्धत ।
तुल्यनक्तन्दिन काले, विषुवद्विषुव च तत् ॥१४६॥
पञ्चदशाहोरात्र स्यात्पक्ष स बहुलोऽसित ।
तिथि पुन कर्मवाटी, प्रतिपत्पक्षति सम ॥१४७॥

---

१ दिवसस्य योऽष्टमो भाग स श्राद्धकाल कुतपश्च उच्यते इत्यर्थ । दिवसस्य पुराणोक्तानि रौद्रादीनि भगान्तानि पञ्चदश मुहूर्तानि, तन्मध्य गणनाक्रमेण योऽष्टमो मुहूर्त स कुतप उच्यत । तत्प्रयोजनं च श्राद्धे, अन्यकर्मणि अष्टमो मुहूर्त अभिजिदाख्य एव ।

पञ्चदश्यौ यज्ञकालौ, पक्षान्तौ पर्वणी अपि ।
तत्पर्वमूलं भूतेष्टापञ्चदश्योर्यदन्तरम् ॥१४८॥
स पर्वसन्धिः प्रतिपत्पञ्चदश्योर्यदन्तरम् ।
पूर्णिमा पौर्णमासी सा, राका पूर्णे निशाकरे ॥१४९॥
कलाहीने त्वनुमतिर्मार्गशीर्ष्याग्रहायणी ।
अमामावस्यमावस्या, दर्शः सूर्येन्दुसङ्गमः ॥१५०॥
अमावास्यामावासी च, सा नष्टेन्दुः कुहूः कुहूः ।
दृष्टेन्दुस्तु सिनीवाली, भूतेष्टा तु चतुर्दशी ॥१५१॥
पक्षौ मासो वत्सरादिर्मार्गशीर्षः सहः महाः ।
आग्रहायणिकश्चाथ, पौषस्तैषः सहस्यवत् ॥१५२॥
माघस्तपाः फाल्गुनस्तु, फाल्गुनिकस्तपस्यवत् ।
चैत्रो मधुश्चैत्रिकश्च, वैशाखे राधमाधवौ ॥१५३॥
ज्येष्ठस्तु शुक्रोऽथाषाढे, शुचिः स्याच्छ्रावणो नभाः ।
श्रावणिकोऽथ नभस्यः, प्रोष्ठभाद्रपदः पदे ॥१५४॥
भाद्रश्चाप्याश्विने त्वाश्वयुजेषावथ कार्तिके ।
कार्त्तिकिको बाहुलोर्जौ, द्वौ
हेमन्तः प्रसलो रौद्रोऽथ शैशिरे
वसन्ते इष्यः सुरभिः पुष्पका
कावृतुः ॥१५५॥

उष्णो उष्णागमो ग्रीष्मो, निदाघस्तपे उष्मकः ।
वर्षास्तपात्ययं प्रावृण्, मेघकालागमौ क्षरी ॥१५७॥
शरद् घनात्ययोऽयन, शिशिराद्यैस्त्रिभिस्त्रिभि ।
अयने द्वे गतिरुदग्दक्षिणार्कस्य वत्सरः ॥१५८॥
स स-पर्य्यं नुद्भ्यो वर्षं, हायनोऽब्दं समा शरत् ।
भवेत्पैत्र्यं त्वहोरात्र, मासेनाब्देन दैवतम् ॥१५९॥
दैवे युगसहस्रे द्वे, ब्राह्म कल्पौ तु ते नृणाम् ।
मन्वन्तरं तु दिव्यानां, युगानामेकसप्तति ॥१६०॥
कल्पो युगान्तः कल्पान्तः, संहारः प्रलयः क्षयः ।
संवर्तः परिवर्तश्च, समसुप्तिर्जिहानकः ॥१६१॥
तत्कालस्तु तदात्वं स्यात्तत्र सान्दृष्टिकं फलम् ।
आयतिस्तूत्तरः कालः, उदर्कस्तद्भवं फलम् ॥१६२॥
व्योमान्तरिक्षं गगनं घनाश्रयो,
विहाय आकाशमनन्तपुष्करे ।
अभ्रं सुरा-भ्रो-डु-मरुत्पथोऽम्बरं,
खं द्यौर्दिवौ विष्णुपदं वियन्नभः ॥१६२॥
नभ्राट् तडित्वान्मुदिरो घनाघनोऽ
भ्रं धूमयोनिस्तनयित्नुमेघा ।

जीमूतस्तनयित्नुर्बलाहको घनो ,
धाराधरो वाह-द-मुग्-धरा जलात् ॥१६४॥

कादम्बिनी मेघमाला, दुर्दिनं मेघजं तमः
आसारो वेगवान् वर्षो, वातास्तं वारि शीकरः ॥१६५॥

वृष्टिर्वर्षणवर्षे तद्विघ्ने ग्राह-ग्रहाववात् ।
घनोपलस्तु करकः, काष्ठाऽऽशा दिग् हरित्ककुप् ॥१६६

पूर्वा प्राची दक्षिणाऽपाची प्रतीची तु पश्चिमा ।
अपराऽथोत्तरोदीची, विदिक् त्वपदिशं प्रदिक् ॥१६७॥

दिश्यं दिग्भववस्तुन्यपागपाचीनमुदगुदीचीनम् ।
प्राक् प्राचीनं च समे प्रत्यक् तु स्यात्प्रतीचीनम् ॥१६८॥

तिर्यग्दिशां तु पतय, इन्द्राग्नियमनैर्ऋताः ।
वरुणो वायुकुबेरावीशानश्च यथाक्रमम् ॥१६९॥

ऐरावतः पुण्डरीको , वामनः कुमुदोऽञ्जनः ।
पुष्पदन्तः सार्वभौमः, सुप्रतीकश्च दिग्गजाः ॥१७०॥

इन्द्रो हरिर्दुश्च्यवनोऽच्युताग्रजो,
वज्री बिडौजा मघवान् पुरन्दरः ।
प्राचीनबर्हिः पुरुहूतवासवौ ,
संक्रन्दनाखण्डलमेघवाहनाः ॥१७१॥

ग्रामणीस्तोप्पतिर्दलिभिरशर्मा वृषो सुनासीरसहस्रनेत्रौ
ऋभुक्षेहर्यश्वकमुक्षिर्बाहुदन्तेयवृद्धश्रवसेन्द्रतुरापौ ॥१७२॥
एषमेन्तपस्तेक्षो जिष्णुर्वरशातकेतु ।
कौशिकः पूर्वदिग्-देवाप्सर -स्वर्ग-शची-पति ॥१७३॥
तनापोडुग्रधन्वा, मरुत्वान्मघवाऽस्य तु ।
द्विष पाकोऽद्रेयो वृत्रः, पुलोमा नमुचिर्बलः ॥१७४॥
जम्भ प्रिया शचीन्द्राणी, पौलोमी जयवाहिनी ।
तनयस्तु जयन्त स्याज्जयदत्तो जयश्च स ॥१७५॥
सुता जयन्ती तविषी, ताविष्युच्चैश्रवा हय ।
मातली सारथिर्देवनन्दी द्वा स्थो गज पुन ॥१७६॥
ऐरावणोऽभ्रमातङ्गश्चतुर्दन्तोऽर्कसोदरः ।
ऐरावतो हस्तिमल्लः, श्वेतगजोऽभ्रमुप्रियः ॥१७७॥
वैजयन्ती तु प्रासादध्वजो पुर्य्यमरावती ।
सरो नन्दीसरः पर्षत्सुधर्मा नन्दनं वनम् ॥१७८॥
वृक्षा कल्पः पारिजातो, मन्दारो हरिचन्दन ।
सन्तानश्च धनुर्देवायुधं तदृजु रोहितम् ॥१७९॥

दीर्घमैरावतं वज्रं, त्वशनिर्ह्रादिनी स्वरुः ।
शतकोटिः पविः शम्बो, दम्भोलिर्भिदुरं भिदुः ॥१८०॥
व्याधामः कुलिशोऽस्यार्चिरतिभीः स्फूर्जथुर्ध्वनिः ।
स्वर्वैद्यावश्विनीपुत्रावश्विनौ वडवासुतौ ॥१८१॥
नासिक्यावर्कजौ दस्रौ, नासत्यावब्धिजौ यमौ ।
विश्वकर्मा पुनस्त्वष्टा, विश्वकृद्देववर्द्धकिः ॥१८२॥
स्वःस्वर्गिवध्वोऽप्सरसः, स्वर्वेश्या उर्वशीमुखाः ।
हाहाद्यास्तु गन्धर्वा, गान्धर्वा देवगायनाः ॥१८३॥

यमः कृतान्तः पितृदक्षिणाशा-
प्रेतात्पतिर्दण्डधरोऽर्कसूनुः ।
कीनाशमृत्यू समवर्त्तिकालौ
शीर्णाङ्घ्रिहर्यन्तकधर्मराजाः ॥१८४॥

यमराजः श्राद्धदेवः, शमनो महिषध्वजः ।
कालिन्दीसोदरश्चापि, धूमोर्णा तस्य वल्लभा ॥१८५॥
पुरी पुनः संयमनी, प्रतीहारस्तु वैध्यतः ।
दासौ चण्डमहाचण्डौ, चित्रगुप्तस्तु लेखकः ॥१८६॥
स्याद्राक्षसः पुण्यजनो नृचक्षाः

यातुर्यातुधानः क्रव्यादयातुधानौ ।
रात्रिञ्चरो रात्रिचरः पलादः
कीनाशरक्षोनिकसात्मजाश्च ॥१८७॥
क्रव्यात्कर्बुरनैर्ऋतावसृक्पो
वरुणस्त्वर्णवमन्दिरः प्रचेताः ।
जलयादःपतिपाशिमेघनादा
जलकान्तारः स्यात्परञ्जनश्च ॥१८८॥
श्रीदः सितोदरकुहेरसखा पिशाचः
कीनाशवर्सुस्त्रिशिरः ऐडविडैकपिङ्गौ ।
पौलस्त्यवैश्रवणरत्नकरौ कुबेर-
यक्षौ नृधर्मधनदौ नरवाहनश्च ॥१८९॥
कैलासौकाः यक्ष-धन-निधि-किम्पुरुषेश्वरः ।
विमानं पुष्पकं चैत्ररथं वनं पुरी प्रभा ॥१९०॥
अलका वस्त्रोकसारा, सुतोऽस्य नलकूबरः ।
वित्तं रिक्थं स्वापतेयं, राः सारं विभवो वसु ॥१९१॥

---

(१) यातु यातुनः पुंस्यपि,यदाह धनपाल "क्रव्यादा यातवो यातुधाना" इति ।

१ पुंस्यपि, यदाह धनपाल "सारऽर्थो द्रविणं धनं" ।

द्युम्नं द्रव्यं पृक्थं मृक्थं[११], स्व[१२]मृक्णं[१३] द्रविणं[१४] धनम्[१५] ।
हिरण्य[१६]ार्थौ[१७] निधानं तु, कुनाभिः[२] शेवधि[३]र्निधिः[४] ॥१९२॥
महापद्म[१]श्च पद्म[२]श्च, शङ्खो[३] मकर[४]कच्छपौ[५] ।
मुकुन्द[६]कुन्द[७]नीला[८]श्च, चर्चा[९]श्च निधयो नव ॥१९३॥
यक्षः[१] पुण्यजनो[२] राजा[३], गुह्यको[४] वटवास्य[५]पि ।
किन्नरस्तु[१] किम्पुरुष[२]स्तुरङ्गवदनो[३] मयुः[४] ॥१९४॥
शम्भुः[१] शर्वः[२] स्थाणु[३]रीशान[४] ईशो[५],
रुद्रो[६]ऽड्डीशो[७] वामदेवो[८] वृषाङ्कः[९] ।
कण्ठेकालः[१०] शङ्करो[११] नीलकण्ठः[१२],
श्रीकण्ठो[१३]ग्रौ[१४] धूर्जटि[१५]र्भीम[१६]-भर्गौ[१७] ॥१९५॥
मृत्युञ्जय[१८]ः पञ्चमुखो[१९]ऽष्टमूर्त्तिः[२०],
श्मशानवेश्मा[२१] गिरिशो[२२] गिरीशः[२३] ।
पण्ढः[२४] कपर्दीश्वर[२५,२६] ऊर्द्ध्वलिङ्ग[२७],
एक-त्रि-दृक्[२९] भालदृ[३०]गेकपादः[३१] ॥१९६॥

---

१ चर्चाः चर्चसौ चर्चसः इत्यादि । २ सद्योजातः १ वामदेवः २ अघोर. ३ तत्पुरुषः ४ ईशान ५ इति पञ्च मुखानि ।

मृडोऽट्टहासी घनवाहनोऽहि-
र्बुध्न्यो विरूपाक्षविषान्तकौ च ।
महाव्रती वह्नि-हिरण्यरेताः
शिवोऽस्थिधन्वा पुरुषास्थिमाली ॥१९७॥
स्याद् व्योमकेशः शिपिविष्टभैरवौ,
दिक्-कृत्ति-वासा भवनीललोहितौ ।
सर्वज्ञ-नाट्यप्रियखण्डपर्शवो,
महाजटा देव-नट-धरो हरः ॥१९८॥
पशु-प्रमथ-भूतो-मा-पतिः पिङ्ग-जटेक्षणः ।
पिनाक-शूल-खट्वाङ्ग-गङ्गा-ऽही-न्दु कपाल-भृत् ॥१९९॥
गज-पूष-पुरा-नङ्ग-काला-न्धक-मखाऽसुहृत् ।
कपर्दोऽस्य जटाजूटः, खट्वाङ्गस्तु सुखंसुणः ॥२००॥
पिनाकः स्यादाजगवमजकावं च तद्धनुः ।
ब्राह्म्याद्या मातरः सप्त, प्रमथाः पार्षदा गणाः ॥२०१॥
लघिमा वशितेशित्वं, प्राकाम्यं महिमाऽणिमा ।
यत्र कामावसायित्वं, प्राप्तिरैश्वर्यमष्टधा ॥२०२॥

गौरी काली पार्वती मातृमाता-
ऽपर्णा रुद्राण्यम्बिका त्र्यम्बकोमा ।
दुर्गा चण्डी सिंहयाना मृडानी,
कात्यायन्यौ दक्षजार्या कुमारी ॥२०३॥
सती शिवा महादेवी, शर्वाणी सर्वमङ्गला ।
भवानी कृष्ण-मैनाक-स्वसा मेनाद्रिजेश्वरा ॥२०४॥
निशुम्भ-शुम्भ-महिष-मथनी भूतनायिका ।
तस्याः सिंहो मनस्तालः, सख्यौ तु विजया जया ॥२०५॥
चामुण्डा चर्चिका चर्ममुण्डा मार्जारकर्णिका ।
कर्णमोटी महागन्धा, भैरवी च कपालिनी ॥२०६॥
हेरम्बो गण-विघ्नेश, पर्शुपाणिर्विनायकः ।
द्वैमातुरो गजास्यैकदन्तौ लम्बोदराखुगौ ॥२०७॥
स्कन्दः स्वामी महासेन, सेनानीः शिखिवाहनः ।
षाण्मातुरो ब्रह्मचारी, गङ्गोमा-कृत्तिका-सुत. ॥२०८॥
द्वादशाक्षो महातेजाः, कुमारः षण्मुखो गुहः ।
विशाखः शक्तिभृत् क्रौञ्च-तारकारिः शराग्नि-भूः ॥२०९॥

भृङ्गी भृङ्गिरिटिर्भृङ्गिरिटिर्नाड्य-स्थि-विग्रहे ।
कूष्माण्डकः केलिकिलो, नन्दीशे तण्डु-नन्दिनौ ॥२१०॥

द्रुहिणो विरिञ्चिर्द्रुघणो विरिञ्चः,
परमेष्ठ्यजोऽष्टश्रवणः स्वयम्भूः ।
कमनः कविः सात्त्विकवेदगर्भौ,
स्थविरः शतानन्दपितामहौ कः ॥२११॥

धाता विधाता विधिवेधसौ ध्रुवः,
पुराणगो हंसगविश्वरेतसौ ।
प्रजापतिर्ब्रह्मचतुर्मुखौ भवा-
न्तकृज्जगत्कर्तृसरोरुहासनौ ॥२१२॥

शम्भुः शतधृतिः स्रष्टा, सुरज्येष्ठो विरिञ्चनः ।
हिरण्यगर्भो लोकेशो, नाभि-जन्मा-त्मभूरपि ॥२१३॥

विष्णुर्जिष्णुर्जनार्दनो हरिर्हृषीकेशाच्युतौ केशवो,
दाशार्हः पुरुषोत्तमोऽब्धिशयनोपेन्द्रावजेन्द्रानुजौ ।
विष्वक्सेननरायणौ जलशयो नारायणः श्रीपति-
र्दैत्यारिः पुराण-यज्ञ-पुरुषौ तार्क्ष्यध्वजोऽधोक्षजः ॥२१४॥

गौरी काली पार्वती मातृमाता-
ऽपर्णा रुद्राण्यम्बिका त्र्यम्बकोमा ।
दुर्गा चण्डी सिंहयाना मृडानी,
कात्यायन्यौ दक्षजार्य्या कुमारी ॥२०३॥
सती शिवा महादेवी, शर्व्वाणी सर्व्वमङ्गला ।
भवानी कृष्ण-मैनाक-स्वसा मेनाद्रिजेश्वरा ॥२०४॥
निशुम्भ-शुम्भ-महिष-मथनी भूतनायिका ।
तस्याः सिंहो मनस्तालः, सख्यौ तु विजया जया ॥२०५॥
चामुण्डा चर्च्चिका चर्म्ममुण्डा मार्ज्जारकर्णिका ।
कर्णमोटी महागन्धा, भैरवी च कपालिनी ॥२०६॥
हेरम्बो गण-विघ्नेशः, पर्शुपाणिर्विनायकः ।
द्वैमातुरो गजास्यैकदन्तौ लम्बोदराखुगौ ॥२०७॥
स्कन्दः स्वामी महासेनः, सेनानीः शिखिवाहनः ।
षाण्मातुरो ब्रह्मचारी, गङ्गो-मा-कृत्तिका-सुतः ॥२०८॥
द्वादशाक्षो महातेजाः, कुमारः षण्मुखो गुहः ।
विशाखः शक्तिभृत् क्रौञ्च-तारकारिः शरा-ग्नि-भूः ॥२०९॥

भृङ्गी भृङ्गिरिटिर्भृङ्गिरिटिर्नाड्य-स्थि-विग्रहे ।
कूष्माण्डके कलिकिलो, नन्दीशे तण्डु-नदिनौ ॥२१०॥

द्रुहिणो विरिञ्चिर्द्रुघणो विरिञ्चे,
परमेष्ठ्यजोऽष्टश्रवणः स्वयम्भू ।
कमने कवि सात्विकवेदगर्भौ,
स्थविरः शतानन्दपितामहौ कः ॥२११॥

धाता विधाता विधिवेधसौ ध्रुवे,
पुराणगो हंसगविश्वरेतसौ ।
प्रजापतिर्ब्रह्मचतुर्मुखो भवा-
न्तकृज्जगत्कर्तृसरोरुहासनौ ॥२१२॥

शम्भुः शतधृति स्रष्टा, सुरज्येष्ठो विरिञ्चने ।
हिरण्यगर्भो लोकेशो, नाभि-जन्मा-त्म भूरपि ॥२१३॥

विष्णुर्जिष्णुर्जनार्दनो हरिर्हृषीकेशोऽच्युतः केशवो,
दाशार्हः पुरुषोत्तमोऽब्धिशयनोपेन्द्रावजेन्द्रानुजौ ।
विष्वक्सेननरायणौ जलेशयो नारायणः श्रीपति-
र्दैत्यारिश्च पुराण-यज्ञ पुरुषस्तार्क्ष्यध्वजोऽधोक्षजः ॥२१४॥

गोविन्दषड्बिन्दुमुकुन्दकृष्णा, वैकुण्ठपद्मेशयपद्मनाभाः

वृषाकपिर्माधववासुदेवौ, विश्वम्भरः श्रीधरविश्वरूपौ ॥२१५

दामोदरः शौरिसनातनौ विधुः,

पीताम्बरो मार्जजिनौ कुमोदकः ।

त्रिविक्रमो जन्हुचतुर्भुजौ पुन-

र्वसुः शतावर्त्तगदाग्रजौ स्वभूः ॥२१६॥

मुञ्जकेशिवनमालिपुण्डरीकाक्षवभ्रुशशविन्दुवेधसः ।

पृश्निशृंगधरणीधरात्मभूपाण्डवायनसुवर्णबिन्दवः ॥२१७॥

श्रीवत्सो देवकीसूनुर्गोपेन्द्रो विष्टरश्रवाः ।

सोमसिन्धुजगन्नाथा, गोवर्द्धनधरोऽपि च ॥२१८॥

यदुनाथो गदा-शार्ङ्ग-चक्र-श्रीवत्स-शङ्ख-भृत् ।

मधुधेनुकचाणूरपूतनायमलार्जुनाः ॥२१९॥

कालनेमिहयग्रीवशकटारिष्टकैटभाः ।

कंसकेशिमुराः साल्वमैन्दाद्विविदराहवः ॥२२०॥

हिरण्यकशिपुर्बाण, कालीयो नरको बलिः ।

शिशुपालश्चास्य वध्या, वैनतेयस्तु वाहनम् ॥२२१॥

शङ्खोऽस्य पाञ्चजन्योऽङ्क श्रीवत्सोऽसिस्तु नन्दके ।
गदा कौमोदकी चाप शार्ङ्ग चक्र सुदर्शने ॥२२२॥
मणि स्यमन्तको हस्ते, भुजमध्ये तु कौस्तुभे ।
वसुदेवो भूकश्यपो, दिन्दुरानकदुन्दुभि ॥२२३॥
रामो हली मुसलिसात्वतकामपालो
सङ्कर्षणे प्रियमधुर्बलरौहिणेयौ ।
रुक्मिप्रलम्बयमुनाभिदनन्तताल-
लक्ष्मैककुण्डलसितासित रेवतीशौ ॥२२४॥
बलदेवो बलभद्रो नीलवस्त्रोऽच्युताग्रजे ।
मुसल त्वस्य सौनन्द हल संवर्तकाह्वयम् ॥२२५॥
लक्ष्मी पद्मा रमा या मा, ता सा श्री कमलेन्दिरा ।
हरिप्रिया पद्मवासा, क्षीरोदतनयाऽपि च ॥२२६॥
मदनो जराभीरुरनङ्गमन्मथौ
कमनै कलाकेलिरनन्यजोऽङ्गजे ।

---

०१ श्रीवत्सस्तु विष्णुहृदय रोम्णो दक्षिणावर्त्त । ०२ साच सप्तिन्तु चक्र सुदर्शनोऽस्त्रियामित्याह । ०३ अत्र श्लोके या इत्यस्य, ई, आ, इति छेद , ई अत्र घययोगादिति ङी प्रत्यय, आ इत्यस्य आप तो गङ्गावत् । या इत्यव्ययमपि, तथा च विश्वशम्भु " या रमामातृचिन्हति " ।

मधुदीपो मारो मधुसारथिः स्मरो
विषमायुधो दर्पकः कामो हृच्छयः ॥२२७॥

प्रद्युम्नः श्रीनन्दनश्च, कन्दर्पः पुष्पकेतनः ।
पुष्पाण्यस्येषुचापास्त्राण्यरी शम्बरशूर्पकौ ॥२२८॥

केतनं मीनमकरौ, बाणाः पञ्च रतिः प्रिया ।
मनःशृङ्गारसङ्कल्पात्मानो योनिः सुहृन्मधुः ॥ २२९ ॥

सुतोऽनिरुद्ध ऋष्याङ्कः, उषेशो ब्रह्मसूश्च सः ।
गरुडः शाल्मल्यरुणावरजो विष्णुवाहनम् ॥२३०॥

सौपर्णेयो वैनतेयः सुपर्णः
सर्पारातिर्वज्रजिद्वज्रतुण्डः ।
पक्षिस्वामी काश्यपिः स्वर्णकाय-
स्तार्क्ष्यः कामायुर्गरुत्मान् सुधाहृत् ॥२३१॥

बुद्धस्तु सुगतो धर्मधातुस्त्रिकालविज्जिनः ।
बोधिसत्त्वो महाबोधिरार्यः शास्ता तथागतः ॥२३२॥

पञ्चज्ञानः षडभिज्ञो, दशार्हो दशभूमिगः
चतुस्त्रिंशज्जातकज्ञो, दशपारमिताधरः ॥२३३॥

द्वादशाक्षो दशबलस्त्रिकायः श्रीघनोऽद्वयी ।
समन्तभद्रः सङ्गुप्तो, दयाकूर्चो विनायकः ॥२३४॥

मारलोकस्वजिद्धर्मराजो विज्ञानमातृकः ।
महामैत्रो मुनीन्द्रश्च, बुद्धाः स्युः सप्त ते त्वमी ॥२३५॥
विपश्यी शिखी विश्वभूः, क्रकुच्छन्दश्च काञ्चनः ।
काश्यपश्च सप्तमस्तु, शाक्यसिंहोऽर्कबान्धवः ॥२३६॥
तथा राहुलसूः सर्वार्थसिद्धो गौतमान्वयः ।
मायाशुद्धोदनसुतो, देवदत्ताग्रजश्च सः ॥२३७॥
असुरा दितिदनुजाः, पातालौकःसुरारयः ।
पूर्वदेवाः शुक्रशिष्याः, विद्यादेव्यस्तु षोडश ॥२३८॥
रोहिणी प्रज्ञप्तिर्वज्रशृङ्खला कुलिशाङ्कुशा ।
चक्रेश्वरी नरदत्ता, काल्यथासौ महापरा ॥२३९॥
गौरी गान्धारी सर्वास्त्रमहाज्वाला च मानवी ।
वैरोट्याऽच्छुप्ता मानसी, महामानसिकेति ताः ॥२४०॥
वाग्ब्राह्मी भारती गौर्गीर्वाणी भाषा सरस्वती ।
श्रुतदेवी वचनं तु व्याहारो भाषितं वचः ॥२४१॥
सविशेषणमाख्यातं, वाक्यं स्याद्यन्तकं पदम् ।
राद्धसिद्धकृतेभ्योऽन्त, आप्तोक्तिः समयागमौ ॥२४२॥
आचाराङ्गं सूत्रकृतं, स्थानाङ्गं समवाययुक् ।
पञ्चमं भगवत्यङ्गं, ज्ञाताधर्मकथापि च ॥२४३॥

उपासकान्तकृदनुत्तरोपपातिकादशाः ।
प्रश्नव्याकरणं चैव, विपाकश्रुतमेव च ॥२४४॥
इत्येकादश सोपाङ्गान्यङ्गानि द्वादशं पुनः ।
दृष्टिवादो द्वादशाङ्गी, स्याद्गणिपिटकाह्वया ॥२४५॥
परिकर्म- सूत्र-पूर्वानुयोग-पूर्वगत-चूलिकाः पञ्च ।
स्युर्दृष्टिवादभेदाः पूर्वाणि चतुर्दशापि पूर्वगते ॥२४६॥
उत्पादपूर्वमग्रायणीयमथ वीर्यतः प्रवादं स्यात् ।
अस्तेर्ज्ञानात्सत्यात्तदात्मनः कर्मणश्च परम् ॥२४७॥
प्रत्याख्यानं विद्याप्रवाद-कल्याण-नामधेये च ।
प्राणावाय च क्रियाविशालमथ लोकबिन्दुसारमिति ।२४८
स्याद्वादः श्रुतिराम्नायश्छन्दो वेदस्त्रयी पुनः ।
ऋग्यजुःसामवेदाः स्युरथर्वा तु तदुद्धृतिः ॥२४९॥
वेदान्तः स्यादुपनिषदोङ्कारप्रणवौ समौ ।
शिक्षा कल्पो व्याकरणं, छन्दो ज्योतिर्निरुक्तयः ॥२५०॥
षडङ्गानि धर्मशास्त्रं, स्यात् स्मृतिर्धर्मसंहिता ।
आन्वीक्षिकी तर्कविद्या, मीमांसा तु विचारणा ॥२५१॥
सर्गश्च प्रतिसर्गश्च, वंशो मन्वन्तराणि च ।
वंशानुवंशचरितं, पुराणं पञ्चलक्षणम् ॥२५२॥

पदेम निट्टुर दैन्तं, विरूर्पय वोपगी ।
दृश्वकुर्ह देवेनिडा, मन्व मोद मृगेशिन ॥२६९॥

कानी प्रगर्भारितार्दे, मा तु मिन्ना विकल्पनं ।
ननमवार्द कीर्तन, विघान वचनीयता ।२७०॥

स्याद्वर्ण उत्कागा, वर्णा निस्वर्यवान् पण ।
गर्हणा विकिरणी निन्दा, कुत्सा क्षेपा जुगुप्सनम् ॥२७१॥

आक्रोशाभिषङ्गावर्ती, शापे च लागो वते ।
किदृशपव गाहिंगालिकेल्वनवतन ॥ २७२ ॥

कोक कोरिकगाऽभिस्या, समाज्ञा कीर्ति पुन ।
अगुप्ता वाक शुभा कल्या बङ्ग वपटी यदे ॥२७३॥

य मनिन्द दालकलाव दान्तिम्मापगले ।
आक्रोऽव्जार्य मन्यार्थानुज्ञार्थ स्यान्नुद्धेव ॥२७४॥

अनीद तु प्रलोपा, विलापा पण्डितानं ।
दडार्य रादवागन्योऽन्योक्ति मशर्थमहेद ॥२७५॥

विषदोदा निन्दोविगपडा लु निन्द ।
सुमडार्य सुवचन, मन्देशनात वाचिकं ॥२७६॥

आज्ञा शिष्टिर्निराङ्भ्यो देशो नियोगशासने ।
अववादोऽप्यथाहूय प्रेषणं प्रतिशासनम् ॥२७७॥

संवित्सन्धाऽऽस्थाऽभ्युपायः, संप्रत्याङ्भ्यः परः श्रवः ।
अङ्गीकारोऽभ्युपगमः, प्रतिज्ञाऽऽगूश्च सङ्गरः ॥२७८॥

गीतनृत्यवाद्यत्रयं, नाट्यं तौर्यत्रिकं च तत् ।
सङ्गीतं प्रेक्षणार्थेऽस्मिन्, शास्त्रोक्ते नाट्यधर्मिका ॥२७९॥

गीतं गानं गेयं गीतिर्गान्धर्वमथ नर्त्तनम् ।
नटनं नृत्यं नर्त्त च, लास्यं नाट्यं च ताण्डवम् ॥२८०॥

मण्डलेन तु यन्नृत्यं, स्त्रीणां हल्लीसकं हि तत् ।
पानगोष्ठ्यामुच्चतालं, रणे वीरजयन्तिका ॥२८१॥

स्थानं नाट्यस्य रङ्गः स्यात्पूर्वरङ्ग उपक्रमः ।
अङ्गहारोऽङ्गविक्षेपो, व्यञ्जकोऽभिनयः समौ ॥२८२॥

स चतुर्विध आहार्यो रचितो भूषणादिना ।
वचसा वाचिकोऽङ्गैराङ्गिकः सत्त्वेन सात्त्विकः ॥२८३॥

स्यान्नाटकं प्रकरणं, भाणः प्रहसनं डिमः ।
व्यायोगसमवकारौ, वीथ्यङ्केहामृगा इति ॥२८४॥

अभिनयप्रकारा स्युर्भापा पट् भस्कुतादिका ।
भारती सात्वती कौशिक्यारभट्यौ च वृत्तय ॥२८५॥

वाद्यं वादित्रमातोद्यं, तूर्यं तूरं स्मरध्वजं ।
ततं वीणाप्रभृतिकं, तालप्रभृतिकं घनं ॥२८६॥

वंशादिकं तु शुषिरमानद्धं मुरजादिकम् ।
वीणा पुनर्घोपवती, विपञ्ची कण्ठकूणिका ॥२८७॥

वल्लकी साऽथ तन्त्रीभि, सप्तभि परिवादिनी ।
शिवस्य वीणा नालम्बी, सरस्वत्यास्तु कच्छपी ॥२८८॥

नारदस्य तु महती गणाना तु प्रभावती ।
विश्वावसोस्तु बृहती, तुम्बुरोस्तु कलावती ॥२८९॥

चण्डालाना तु कण्ठोलवीणा चाण्डालिका च सा ।
काय कोलम्बकस्तस्या, उपनाहो निबन्धनम् ॥२९०॥

दण्ड पुन प्रवाल स्यात्ककुभस्तु प्रसवक ।
मूले वशशलाका स्यात्कलिका कूणिकापि च ॥२९१॥

कालस्य क्रियया मान, ताल साम्य पुनर्लये ।
द्रुतं विलम्बितं मध्यमोघस्तत्वं घनं क्रमात् ॥२९२॥

मृदङ्गो मुरजः सोऽङ्क्यालिङ्ग्यूर्ध्वक इति त्रिधा ।
स्याद्यशःपटहो ढक्का, भेरी दुन्दुभिरानकः ॥२९३॥

पटहोऽथ शारिका स्यात्कोणो वीणादिवादनम् ।
शृङ्गारहास्यकरुणा, रौद्रवीरभयानकाः ॥२९८॥

बीभत्साद्भुतशान्ताश्च, रसा भावाः पुनस्त्रिधा ।
स्थायिसात्त्विकसञ्चारिप्रभेदैः स्याद्रतिः पुनः ॥२९५॥

रागोऽनुरागोऽनुरतिर्हासस्तु हसनं हसः ।
घर्घरो हासिका हास्यं, तत्रादृष्टरदे स्मितम् ॥२९६॥

वक्रोष्ठिकाऽथ हसितं, किञ्चिद्दृष्टरदाङ्कुरे ।
किञ्चिच्छ्रुते विहसितमट्टहासो महीयसि ॥२९७॥

अतिहासस्त्वनुस्यूतेऽपहासोऽकारणात्कृते ।
सोत्प्रासे त्वाच्छुरितकं, हसनं स्फुरदोष्ठकम् ॥२९८॥

शोकः शुक् शोचनं खेदः, क्रोधो मन्युः क्रुधा रुषा ।
क्रुत् कोपः प्रतिघो रोषो, रुट् चोत्साहः प्रगल्भता ।२९९।

अभियोगोद्यमौ प्रौढिरुद्योगः कियदेतिका ।
अध्यवसाय ऊर्जोऽथ वीर्यं सोऽतिशयान्वितः ॥३००॥

भयं भीर्भीतिरातङ्क, आशङ्का साध्वसं दरः ।
भिया च तच्चाहिभयं, भूपतीनां स्वपक्षजम् ॥२०१॥

अदृष्टं वह्नितोयादेर्दृष्टं स्वपरचक्रजम् ।
भयङ्करं प्रतिभयं, भीमं भीष्मं भयानकम् ॥२०२॥

भीषणं भैरवं घोरं, दारुणं च भयावहम् ।
जुगुप्सा तु घृणाऽथ स्याद्विस्मयश्चित्रमद्भुतम् ॥२०३॥

चोद्याश्चर्ये शमः शान्तिः, शमथोपशमावपि ।
तृष्णाक्षयः स्थायिनोऽमी, रसानां कारणं क्रमात् ॥२०४॥

स्तम्भो जाड्यं स्वेदो घर्मनिदाघौ पुलकः पुनः ।
रोमाञ्चः कण्टको रोमविकारो रोमहर्षणम् ॥२०५॥

रोमोद्गम उद्धुषणमुल्लकसनमित्यपि ।
स्वरभेदस्तु कल्लत्वं, स्वरे कम्पस्तु वेपथुः ॥२०६॥

वैवर्ण्यं कालिकाऽथाश्रु बाष्पो नेत्राम्बु रोदनम् ।
अस्रमस्रु प्रलयस्त्वचेष्टतेत्यष्ट सात्त्विकाः ॥२०७॥

धृतिः सन्तोषः स्वास्थ्यं स्यादाध्यानं स्मरणं स्मृतिः ।
मतिर्मनीषा बुद्धिर्धीर्धिषणाज्ञप्तिचेतना ॥२०८॥

प्रतिभा प्रतिपत्प्रज्ञाप्रेक्षाचिदुपलब्धयः ।
संवित्तिः शेमुषी दृष्टिः, सा मेधा धारणक्षमा ॥३०९॥
पण्डा तत्त्वानुगा मोक्षे ज्ञानं विज्ञानमन्यतः ।
शुश्रूषा श्रवणं चैव, ग्रहणं धारणं तथा ॥३१०॥
ऊहोऽपोहोऽर्थविज्ञानं, तत्त्वज्ञानं च धीगुणाः ।
व्रीडा लज्जा मन्दाक्षं ह्रीस्त्रपा साऽपत्रपाऽन्यतः ॥३११॥
जाड्यं मौर्ख्यं विषादोऽवसादः सादो विषण्णता ।
मदो मुन्मोहसम्भेदो, व्याधिस्त्वाधी रुजाकरः ॥३१२॥
निद्रा प्रमीला शयनं, संवेश-स्वाप-संलयाः ।
नन्दीमुखी श्वासहेतिस्तन्द्रा सुप्तं तु साधिका ॥३१३॥
औत्सुक्यं रणरणकोत्कण्ठे आयल्लकारती ।
हृल्लेखोत्कलिके चाथावहित्थाकारगोपनम् ॥३१४॥
शङ्काऽनिष्टोत्प्रेक्षणं स्याच्चापलं त्वनवस्थितिः ।
आलस्यं तन्द्रा कौसीद्यं, हर्षश्चित्तप्रसन्नता ॥३१५॥
ह्लादः प्रमोदः प्रमदो, मुत्प्रीत्यामोदसम्मदाः ।
आनन्दानन्दथू गर्वस्त्वहङ्कारोऽवलिप्तता ॥३१६॥

दर्पोऽभिमानो ममता, मानश्चित्तोन्नति स्मय ।
स मिथोऽहमहमिका, या तु सम्भावनाऽऽत्मनि ॥२१७॥

दर्पात्साऽहापुरुषिका, स्यादहम्पूर्विका पुन ।
अह पूर्वमह पूर्वमित्युग्रत्व तु चण्डता ॥२१८॥

प्रबोधस्तु विनिद्रत्व, ग्लानिस्तु बलहीनता ।
दैन्य कार्पण्य श्रमस्तु, क्लमे क्लेश परिश्रमे ॥२१९॥

प्रयासोयासव्यायामा, उन्मादश्चित्तविप्लव ।
मोहो मौढ्य चिन्ता ध्यानममर्ष क्रोधसम्भव ॥२२०॥

गुणो जिगीषोत्साहवाञ्त्रासस्त्वाकस्मिक भयम् ।
अपस्मार स्यादावेशो, निर्वेद स्वावमाननम् ॥२२१॥

आवेगस्तु त्वरिस्तूर्णि, सवेग सम्भ्रमस्त्वरा ।
वितर्क स्यादुन्नयन, परामर्शो विमर्शनम् ॥२२२॥

अभ्याहारस्तर्क ऊहोऽसूयान्यगुणदूषणम् ।
मृति सस्या मृत्युकालौ, परलोकगमोऽत्यय ॥२२३॥

पञ्चत्व निधन नाशो, दीर्घनिद्रा निमीलनम् ।
दिष्टान्तोऽस्त कालधर्मोऽवसान सा तु सर्वगा ॥२२४॥

मरको मारिस्त्रयस्त्रिंशदमी व्यभिचारिणः ।
स्युः कारणानि कार्य्याणि, सहचारीणि यानि च ॥३२५॥
रत्यादेः स्थायिनो लोके, तानि चेत्काव्यनाट्ययोः ।
विभावा अनुभावाश्च, व्यभिचारिण एव च ॥३२६॥

व्यक्तः स तैर्विभावाद्यैः, स्थायिभावो भवेद्रसः ।
पात्राणि नाट्येऽधिकृतास्तत्तद्वेषस्तु भूमिका ॥३२७॥

शैलूषो भरतः सर्वकेशी भरतपुत्रकः ।
धर्म्मीपुत्रो रङ्गजायाऽऽजीवो रङ्गावतारकः ॥३२८॥

नटः कृशाश्वी शैलाली, चारणस्तु कुशीलवः ।
भ्र-भ्रु-भ्रू-भृ-परः कुंसो, नटः स्त्रीवेषधारकः ॥३२९॥
वेश्याचार्य्यः पीठमर्दः, सूत्रधारस्तु सूचकः ।
नान्दी तु पाठको नान्द्याः, पार्श्वस्थः पारिपार्श्विकः ॥३३०॥

वासन्तिकः केलिकिलो, वैहासिको विदूषकः ।
प्रहासी प्रीतिदश्चाथ, पिङ्गः पल्लविको विटः ॥३३१॥

पिता त्वावुकः आवुत्त-भावुकौ भगिनीपतौ ।
भावो विद्वान् युवराजः, कुमारो भर्त्तृदारकः ॥३३२॥

बाला वासूरपि आर्य्या, देवो भट्टारको नृप ।
राष्ट्रियो नृपते श्यालो, दुहिता भर्तृदारिका ॥२३३॥
देवी कृताभिषेकाऽन्या भट्टिनी गणिकाऽज्जुका ।
नीचा चेटी सखीहूतौ हण्डे हञ्जे हला क्रमात् ॥२३४॥
अब्रह्मण्यमवध्योक्तौ, ज्यायसी तु स्वसाऽत्तिका ।
भर्त्ताऽऽर्य्यपुत्रो माताऽम्बा भदन्ता सौगतादय ॥२३५॥
पूज्ये तत्रभवानत्रभवांश्च भगवानपि ।
पादा भट्टारको देव, प्रयोज्या पूज्यनामत ॥२३६॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
नाममालायां देवकाण्डो द्वितीय ॥२॥

अभिधानचिन्तामणौ ।

मर्त्यकाण्डः तृतीयः ।

मर्त्यः पञ्चजनो भूस्पृक्, पुरुषः पूरुषो नरः ।
मनुष्यो मानुषो ना विट्, मनुजो मानवः पुमान् ॥२३७॥
बालः पाकः शिशुर्डिम्भः, पोतः शावः स्तनन्धयः ।
पृथुकोर्भोत्तानशयाः, क्षीरकण्ठः कुमारकः ॥२३८॥
शिशुत्वं शैशवं बाल्यं, वयस्थस्तरुणो युवा ।
तारुण्यं यौवनं वृद्धे, प्रवयाः स्थविरो जरन् ॥२३९॥
जरी जीर्णो यातयामो, जीनोऽथ विस्रसा जरा ।
वार्द्धकं स्थाविरं ज्यायान्, वर्षीयान् दशमीत्यपि ॥२४०॥
विद्वान् सुधीः कविविचक्षणलब्धवर्णा-
ज्ञः प्राप्तरूपकृतिकृष्ट्यभिरूपधीराः ।
मेधाविकोविदविशारदसूरिदोष-
ज्ञाः प्राज्ञपण्डितमनीषिबुधप्रबुद्धाः ॥२४१॥

व्यक्तो[१२] विपश्चित्[१३]संख्यावान्[१४] सन्[१५] प्रवीणे[१] तु शिक्षिते[२] ।
निष्णातो[३] निपुणो[४] दक्षः[५], कर्म-हस्त-मुखाः कृतात्[६] ॥२४२॥

कुशलश्[७]चतुरो[८]ऽभिज्ञ[९]विज्ञ[१०]वैज्ञानिका[११] पटुः[१२] ।
छेको[१४] विदग्धे[१] प्रौढस्तु, प्रगल्भः[१] प्रतिभान्वितः[२] ॥२४३॥

कुशाग्रीयमतिः[१] सूक्ष्मदर्शी[२] तत्कालधी[१] पुनः ।
प्रत्युत्पन्नमति[२]र्दूराद् पश्येद्दीर्घदर्श्यसौ[१] ॥२४४॥

हृदयालुः[१] सहृदयश्[२]चिद्रूपो[३]ऽप्यथ संस्कृते[१] ।
व्युत्पन्न[२]प्रहत[३]क्षुण्णा, अन्तर्वाणिस्तु शास्त्रवित् ॥२४५॥

वागीशो[१] वाक्पति[२]र्वाग्मी[३], वाचोयुक्तिपटुः[४] प्रवाक्[५] ।
समुखो[६] वावदूकोऽ[७]प्य वदो[८] वक्ता[९] वदावदः[१०] ॥२४६॥

स्याद् जल्पाकस्तु वाचालो, वाचाटो बहुगर्ह्यवाक्[१] ।
यद्वदो[१]ऽनुत्तरे[२] दुर्वाक्[१] कद्वदः[२] स्यादथाधरे ॥२४७॥

हीनवादि[१]न्येड[२]मूका[३]नेडमूकौ[१] त्ववाक्श्रुतौ[२] ।
रवणः[१] शब्दनस्[२]तुल्यौ, कुवाद[१]कुचरौ[२] समौ ॥२४८॥

लोहलो[१]ऽस्फुटवाग्[२] मूको[१]ऽवाग[२]सौम्यस्वरो[१]ऽस्वरः[२] ।
वेदितो[१] विदुरो[२] विन्दुर्[३]वन्दारुस्त्वभिवादकः[१] ॥२४९॥

आशंसुराशंसितरि, कट्टरस्त्वतिकुत्सितः ।
निराकरिष्णुः क्षिप्नुः स्याद्विकासी तु विकस्वरः ॥२५०॥

दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ शक्लः प्रियंवदः ।
दानशीलः सवदान्यो, वदन्योऽप्यथ बालिशः ॥२५१॥

मूढो मन्दो यथाजातो, बालो मातृमुखो जडः ।
मूर्खोऽमेधो विवर्णज्ञो, वैधेयो मातृशासितः ॥२५२॥

देवानांप्रियजाल्मौ च, दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः ।
मन्दः क्रियासु कुण्ठः स्यात्, क्रियावान् कर्मसूद्यतः ॥२५३॥

कर्मक्षमोऽलंकर्मीणः, कर्मशूरस्तु कर्मठः ।
कर्मशीलः कार्म आयःशूलिकस्तीक्ष्णकर्मकृत् ॥२५४॥

सिंहसंहननः स्वङ्गः, स्वतन्त्रो निरवग्रहः ।
यथाकामी स्वरुचिस्वैरी, स्वच्छन्दः स्वैरपावृतः ॥२५५॥

यदृच्छा स्वैरिता स्वेच्छा, नाथवान् निघ्नगृह्यकौ ।
तन्त्रायत्तवशाधीनच्छन्दवन्तः परात्परे ॥२५६॥

लक्ष्मीवान् लक्ष्मणः श्रीलः, इभ्य आढ्यो धनीश्वरः ।
ऋद्धिर्विभूतिः संपत्तिर्लक्ष्मीः श्रीऋद्धिसम्पदः ॥२५७॥

दरिद्रो दुर्विधो दुःस्थो, दुर्गतो निःस्वकीकटौ ।
अकिञ्चनोऽधिपस्त्वीशो, नेता परिवृढोऽधिभूः ॥३५८॥
पतीन्द्रस्वामिनाथार्याः प्रभुर्भर्त्तेश्वरो विभुः ।
ईशितेनो नायकश्च, नियोज्यः परिचारकः ॥३५९॥
डिङ्गरः किङ्करो भृत्यश्चेटो गोप्यः पराचितः ।
दासः प्रेष्यः परिस्कन्दो, भुजिष्यपरिकर्म्मिणौ ॥३६०॥
परान्नः परपिण्डादः, परजातः परैधितः ।
भृतको भृतिभुग् वैतनिकः कर्म्मकरोऽपि च ॥३६१॥
स निर्भृतिः कर्म्मकारो, भृतिः स्यान्निष्क्रये पणः ।
कर्म्मण्या वेतनं मूल्यं, निर्वेशो भरणं विधा ॥३६२॥
भर्म्मण्यां भर्म भृत्यैश्च, भोगस्तु गणिकाभृतिः ।
खलपूः स्याद्बहुकरो, भारवाहस्तु भारिकः ॥३६३॥
वार्त्तावहो वैवधिको, भारो विवधवीवधौ ।
काचः शिक्यं तदालम्बो, भारयष्टिर्विहङ्गिका ॥३६४॥
शूरश्चारभटो वीरो, विक्रान्तश्चाथ कातरः ।
दरितश्चकितो भीतो, भीरु-भीरुक-भीलुकौ ॥३६५॥

विहस्तव्याकुलौ व्यग्रे, कान्दिशीको भयद्रुते ।
उत्पिञ्जलसमुत्पिञ्जपिञ्जला भृशमाकुले ॥२६६॥

महेच्छे तूद्भटोदारौ, दान्तोदीर्णमहाशयाः ।
महामना महात्मा च, कृपणस्तु मितम्पचः ॥२६७॥

कीनाशस्तद्धनः क्षुद्रकदर्यदृढमुष्टयः ।
किम्पचानो दयालुस्तु, कृपालुः करुणापरः ॥२६८॥

सूरतोऽथ दया शूकः, कारुण्यं करुणा घृणा ।
कृपानुकम्पानुक्रोशो, हिंस्रे शरारुघातुकौ ॥२६९॥

व्यापादनं विशरणं प्रमयः प्रमापणं,
निर्ग्रन्थनं प्रमथनं कदनं निबर्हणम् ।
निस्तर्हणं विशसनं क्षणनं परासनं,
प्रोज्जासनं प्रशमनं प्रतिघातनं वधः ॥२७०॥

प्रवासनोद्वासनघातनिर्वासनानि संज्ञप्तिनिशुम्भहिंसाः ।
निर्वापणालम्भनिसूदनानि, निर्यातनोन्मन्थसमापनानि ॥२७१॥

अपासन कर्जनमारपिञ्जा, निष्कारणाक्राथविशारणानि ।
स्युः कर्तनं कल्पनं वर्द्धनं च, छेदश्च घातोद्यत आततायी ॥

स शैर्षच्छेदिकः शीर्षच्छेद्यो यो वधमर्हति ।
प्रमीते उपसम्पन्नः, परेतप्रेतसंस्थितौ ॥२७३॥

नामालेख्य-यशः-शेषो, व्यापन्नोऽपगतो मृतः ।
परासुस्तदहे दानं, तदर्थमौर्ध्वदेहिकम् ॥२७४॥
मृतस्नानमपस्नानं, निवापः पितृतर्पणम् ।
चितिचित्याचितास्तुल्या, ऋजुस्तु प्राञ्जलोऽञ्जसः ॥२७५॥

दक्षिणे सरलोदारौ, शठस्तु निकृतोऽनृजुः ।
क्रूरे नृशंसनिस्त्रिंशपापा धूर्तस्तु वञ्चकः ॥२७६॥
व्यंसकः कुहको दाण्डाजिनिको मायिजालिकौ ।
माया तु शठता शाठ्यं, कुसृतिर्निकृतिश्च सा ॥२७७॥
कपटं कैतवं दम्भः, कूटं छद्मोपधिच्छलम् ।
व्यपदेशो मिषं लक्षं, निभं व्याजोऽथ कुक्कुटि ॥२६८॥
कुहना दम्भचर्या च, वञ्चनं तु प्रतारणम् ।
व्यलीकमतिसन्धानं, साधौ सभ्यार्यसज्जनौ ॥२७

उत्पतिष्णुस्तूत्पतितोऽलङ्करिष्णुस्तु मण्डनः ।
भविष्णुर्भविता भूष्णुः, समौ वर्त्तिष्णुवर्त्तनौ ॥३८९॥

विसत्वरो विसृमरः, प्रसारी च विसारिणि ।
लज्जाशीलोऽपत्रपिष्णुः, सहिष्णुः क्षमिता क्षमी ॥३९०॥

तितिक्षुः सहनः क्षन्ता, तितिक्षो सहनः क्षमः ।
ईर्ष्यालुः कुहनोऽक्षान्तिरीर्ष्यो क्रोधी तु रोषणः ॥३९१॥

अमर्षणः क्रोधनश्च, चण्डस्त्वत्यन्तकोपनः ।
बुभुक्षितः स्यात् क्षुधितो, जिघत्सुरशनायितः ॥३९२॥

बुभुक्षायामशनाया, जिघत्सा रोचकी रुचिः ।
पिपासुस्तृषितस्तृष्णक्, तृष्णा तर्षोऽपलासिका ॥३९३॥

पिपासा तृट् तृषोदन्या, धीतिः पानऽथ शोषणम् ।
रसादानं भक्तमन्नं, गर्धोऽद्भार आदितः ॥३९४॥

भक्तमन्नं कूरमन्धो, भिस्सा दीदिविरोदनम् ।
अशनं जीवनकं च, यौनो वाजः प्रसादनम् ॥३९५॥

भिस्सटा दग्धिका सर्वरसाग्रं मण्डमस्य तु ।
दधिजं मस्तु भक्तोत्थं, निःस्राबोचाममासरौ ॥३९६॥

श्राणा विलेपी तरला, यवागूरुष्णिकाऽपि च ।
सूपः स्यात्प्रहितं सूदो, व्यञ्जनं तु घृतादिकम् ॥३९७॥

तुल्यौ निष्ठान्ने कृसरत्रिसरावथ पिष्टकः ।
पूपोऽपूपः पूलिका तु, पोलिका पोलि-पूपिकाः ॥३९८॥

पूपल्येषत्पक्वे स्युरभ्युषाभ्योषपौल्यः ।
निष्ठानं तु तेमनं स्यात्करम्भो दधिसक्तवः ॥३९९॥

घृतपूरो घृतवरः, पिष्टपूरश्च घार्तिकः ।
चमसी पिष्टवर्तिः स्याद्वटकस्त्वन्नसेकिमः ॥४००॥

भृष्टा यवाः पुनर्धाना, धानाचूर्णं तु सक्तवः ।
पृथुकश्चिपिटस्तुल्यौ, लाजाः स्युः पुनरक्षताः ॥४०१॥

गोधूमचूर्णे समिता, यवक्षोदे तु चिक्कसः ।
गुडे इक्षुरसक्वाथः, शर्करा तु सितोपला ॥४०२॥

सिता च मधुधूलिस्तु, खण्डस्तद्विकृतिः पुनः ।
मत्स्यण्डी फाणितं चापि, रसालायां तु मार्जिता ॥४०३॥

शिखरिण्यथ धूमसी, रसा क्वथं तु सोमनम् ।
गोरसः क्षीरदुग्ध्यं, स्निग्धं चिक्कणं पर्थ- ॥४०४॥

पयस्यं घृतदध्यादि, पेयूषोऽभिनवं पयः ।
उभे क्षीरस्य विकृती, किलाटी कूर्चिकापि च ॥४०५॥

पायसं परमान्नं च, क्षैरेयी क्षीरजं दधि ।
गोरसश्च तदघनं, द्रप्सं पत्रेलमित्यपि ॥४०६॥

घृतं हविष्यमाज्यं च, हविराघारसर्पिषी ।
ह्योगोदोहोद्भवं हैयङ्गवीनं शरजं पुनः ॥४०७॥

दधिसारं तक्रसारं, नवनीतं नवोद्धृतम् ।
दण्डाहतं कालशेयं घोलोऽरिष्टानि गोरसे ॥४०८॥

रसायनमथार्धाम्बूदश्वित् श्वेतं समोदकम् ।
तक्रं पुनः पादजलं, मथितं वारिवर्जितम् ॥४०९॥

सार्पिष्कं दाधिकं सर्पिर्दधिभ्यां संस्कृतं क्रमात् ।
लवणोदकाभ्यां तु दकलावणिकमुदश्विति ॥४१०॥

औदश्वितमौदश्वित्कं, लवणे स्यात्तु लावणम् ।
पैठरोख्ये उखासिद्धे, प्रयस्तं तु सुपस्कृतम् ॥४११॥

पक्वे राद्धं च सिद्धं च, भृष्टं पक्वं विनाम्बुना ।
भृष्टामिषं भटित्रं स्याद्भूतिभृष्टकं च तत् ॥४१२॥

शूल्यं शूलाकृतं मांसं, निष्क्वाथो रसकः समौ ।
प्रणीतमुपसम्पन्नं, स्निग्धं मसृणचिक्कणे ॥४१३॥
पिच्छिलं तु विजिविलं, विजलं विजिलं च तत् ।
भावितं तु वासितं स्यात्तुल्ये संमृष्टशोधिते ॥४१४॥
काञ्जिकं काञ्जिकं धान्याम्लाऽऽरनाले तुषोदकम् ।
कुल्माषाभिषुतावन्तिसोमशुक्तानि कुञ्जलम् ॥४१५॥
चुक्रं धातुघ्नमुत्ताहं, रक्षोघ्नं कुण्डगोलकम् ।
महारसं सुवीराम्लं, सौवीरं म्रक्षणं पुनः ॥४१६॥
तैलं स्नेहोऽभ्यञ्जनं च, वेसवार उपस्करः ।
स्यात्तिन्तिडीकं तु चुक्रं, वृक्षाम्लं चाम्लवेतसः ॥४१७॥
हरिद्रा काञ्चनी पीता, निशाख्या वरवर्णिनी ।
क्षवः क्षुताभिजननो, राजिका राजसर्षपः ॥४१८॥
आसुरी कृष्णिका चासौ, कुस्तुम्बुरु तु धान्यकम् ।
धन्या धन्याकं धान्याकं, मरिचं कृष्णमूषणम् ॥४१९॥
कोलकं वेल्लजं धर्मपत्तनं यवनप्रियम् ।
शुण्ठी महौषधं विश्वा, नागरं विश्वभेषजम् ॥४२०॥

वैदेही पिप्पली कृष्णोपकुल्या मागधी कणा,
तन्मूल ग्रन्थिकं सर्वग्रन्थिकं चटकाशिरः ॥४२१॥

त्रिकटु त्र्यूषणं व्योपमजाजी जीरके कणा ।
सहस्रवेधि वाल्हीकं, जतुकं हिङ्गु रामठम् ॥४२२॥

न्यादः स्वदनं खादनमशनं, निघसो वल्भनमभ्यवहारः ।
जग्धिर्भक्षणभक्षणलेहो, प्रत्यवसानं घसिराहारः ॥४२३॥

प्सानो जग्धिणविप्सानौ, भोजनं जेमनादनं ।
चर्वणं चूर्णनं दन्तैर्जिह्वास्वादस्तु लेहनम् ॥४२४॥

कल्यवर्तं प्रातराशः, सग्धिस्तु सहभोजनम् ।
ग्रासो गुडेरकं पिण्डो, गडोलः कवलो गुडः ॥४२५॥

गण्डोषः कवलग्रहे, त्वाघ्रातसुहितोशितौ ।
तृप्ते सौहित्यमाघ्राणमथ मुक्तसमुज्झिते ॥४२६॥

फल्गा पिण्डोलिफल्गी च, स्वोदरपूरकः पुनः ।
कुक्षिम्भरिरात्मम्भरिरुदरम्भरिरित्यपि ॥४२७॥

आद्यूने स्यादौदरिकः, विजिगीषाविवर्जिते ।
उदरपिशाचे सर्वान्नीने सर्वान्नभक्षके ॥४२८॥

शौण्डः पिशिताद्युन्मदिष्णुस्तून्मादसंयुतः ।
गृध्नुस्तु गर्द्धनस्तृष्णक्, लिप्सुर्लुब्धोऽभिलाषुकः ॥४२९॥

लोलुपो लोलुभो लोभस्तृष्णा लिप्सा वशः स्पृहा ।
काङ्क्षाऽऽशंसा गर्द्धवाञ्छाऽऽशेच्छेहातृड्मनोरथाः ॥४३०॥

कामोऽभिलाषोऽभिध्या तु, परस्वेहाऽऽद्धतः पुनः ।
अविनीतो विनीतस्तु, निभृतः प्रसृतोऽपि च ॥४३१॥

विधेयो विनयस्थः स्यादाश्रवो वचने स्थितः ।
वश्यः प्रणेयो धृष्टस्तु, वियातो धृष्णुधृष्णजौ ॥४३२॥

वीक्षापन्नो विलक्षोऽथाधृष्टे शालीनशारदौ ।
शुभंयुः शुभसंयुक्तः, स्यादहंयुरहङ्कृतः ॥४३३॥

कामुकः कमिता कम्रोऽनुकः कामयिताऽभिकः ।
कामनः कमरोऽभीकः, पञ्चभद्रस्तु विप्लुतः ॥४३४॥

व्यसनी हर्षमाणस्तु, प्रमना हृष्टमानसः ।
विकुर्वाणो विमनास्तु, दु-रन्तर्वि-परा मनाः ॥४३५॥

---

०१ मू मर्गो, कात्यायनस्तु अविनीतेऽप्याह "तस्यैव मेऽनुचरता प्रश्रितस्य हतैनस, इति भागवतम्" प्रश्रितस्य विनीतस्येति तट्टीका ।

मत्ते शौण्डोत्कटक्षीबाः, उत्कस्तूत्सुके उन्मनाः ।
उत्कण्ठितोऽभिशस्ते तु, वाच्यक्षारितदूषिताः ॥४२६॥

गुणे प्रतीते त्वाहतलक्षणे कृतलक्षणः ।
निर्लक्षणस्तु पाण्डुरपृष्ठे सङ्कसुकोऽस्थिरे ॥४२७॥

तूष्णींशीलस्तु तूष्णीकः, विवशोऽनिष्टदुष्टधीः ।
बद्धो निगडितो नद्धः, कीलितो यन्त्रितः सितः ॥४२८॥

सन्दानितः सम्यतश्च, स्याद्बुद्धानं तु बन्धनम् ।
मनोहते प्रतिहते, प्रतिबद्धो हतश्च सः ॥४२९॥

प्रतिक्षिप्तोऽधिक्षिप्तोऽपकृष्टनिष्कासितौ समौ ।
आत्तगन्धेऽभिभूतोऽपध्वस्ते न्यक्कृतधिक्कृतौ ॥४४०॥

निकृतस्तु विप्रकृतो, न्यक्कारस्तु तिरस्क्रिया ।
परिभावो विप्रकारः, परा-पर्य्यभितो भवे ॥४४१॥

अत्याकारो निकारश्च, विप्रलब्धस्तु वञ्चिते ।
स्वप्नक् शयालुर्निद्रालुर्घूर्णिन प्रचलायित ॥४४२॥

निद्राणे शयिते सुप्तो, जागरूकस्तु जागरी ।
जागर्य्या स्याज्जागरणं, जागरा जागरोऽपि च ॥४४३॥

खुरणो स्यात्खुरणसो, उन्नसस्तूग्रनासिके ।
पङ्गुः श्रोणे खलतिस्तु, खल्वाटे ऐन्द्रलुप्तिके ॥४५२॥

शिपिविष्टो बभ्रुरथ, काणे कनने एकदृक् ।
पृश्निरल्पतनौ कुब्जे, गडुले कुकरे कुणि ॥४५३॥

निखर्वे खट्टने खर्वे, खर्वशाखश्च वामने ।
अकर्णे एडो बधिरो, दुश्चर्मा तु द्विनग्नके ॥४५४॥

षण्डश्च शिपिविष्टश्च, खोडखोरौ तु खञ्जके ।
विकलाङ्गस्तु पोगण्डे, ऊर्ध्वज्ञुरूर्ध्वजानुके ॥४५५॥

ऊर्ध्वज्ञश्चाप्यथ प्रज्ञुप्रज्ञौ विरलजानुके ।
सञ्ज्ञुसंज्ञौ युतजानौ, वलिनो वलिभो समौ ॥४५६॥

उद्दन्तुरे दन्तुरे स्यात्, प्रलम्बाण्डस्तु मुष्करे ।
अन्धो गताक्षे उत्पश्ये, उन्मुखोऽधोमुखोऽवाङ् ॥४५७॥

मुण्डस्तु मुण्डित ऋशो, केशवे केशिकोऽपि च ।
वलिरे केकरो वृद्धनाभौ तुण्डिल्तुण्डिभौ ॥४५८॥

आमयाव्यपटुर्ग्लानो, ग्लास्नुर्विकृत आतुरे ।
व्याधितोऽभ्यमितोऽभ्यान्तो, दद्रुरोगी तु दद्रुण ॥४५९॥

पामनः कच्छुरस्तुल्यौ सातिसारोऽतिसारकी ।
वातकी वातरोगी स्यात्, श्लेष्मलः श्लेष्मणः कफी ॥४६०॥
क्लिन्ननेत्रे चिल्लचुल्लौ, पिल्लोऽथार्शोयुगर्शसः ।
मूर्च्छिते मूर्त्तमूर्छालौ, सिध्मलस्तु किलासिनिः ॥४६१॥
पित्तं मायुः कफः श्लेष्मा, बलाशः स्नेहभूः खटः ।
रोगो रुजा रुगातङ्को, मान्द्यं व्याधिरपाटवम् ॥४६२॥

आमं आमयं आकल्यमुपतापो गदः समाः ।
क्षयः शोषो राजयक्ष्मा, यक्ष्मोऽथ क्षुत् क्षुतं क्षवः ॥४६३॥
कासस्तु क्षवथुः पामा, खसः कच्छूर्विचर्चिका ।
कण्डूः कण्डूयनं खर्जूः, कण्डूयाऽथ क्षतं व्रणः ॥४६४॥

अरुरीर्म्मं क्षणानुश्च, रूढव्रणपदं किणः ।
श्लीपदं पादवल्मीकः, पादस्फोटो विपादिका ॥४६५॥
स्फोटकः पिटको गण्डः, पृष्ठग्रन्थिः पुनर्गडुः ।
श्वित्रं स्यात् पाण्डुरं कुष्ठं, केशघ्नं त्विन्द्रलुप्तकम् ॥४६६॥
सिध्म किलासं त्वक्पुष्पं, सिध्मं कोठस्तु मण्डलम् ।
गलगण्डो गण्डमालो, रोहिणी तु गलाङ्कुरः ॥४६७॥

हिक्का हेक्का च हृल्लासे, प्रतिश्यायस्तु पीनसे ।
शोथस्तु श्वयथुः शोफे, दुर्नामाऽर्शो गुदाङ्कुरे ॥४६८॥

छर्दः प्रच्छर्दिका छर्दिर्वमथुर्वमनं वमिः ।
गुल्मे स्यादुदरग्रन्थिर्गुदावर्त्तो गुदग्रहे ॥४६९॥

गतिर्नाडी व्रणे वृद्धिः, कुरण्डश्चाण्डवर्धने ।
अश्मरी स्यान्मूत्रकृच्छ्रे, प्रमेहो बहुमूत्रता ॥४७०॥

आनाहस्तु विबन्धे स्याद्, ग्रहणीरुक् प्रवाहिका ।
व्याधिप्रभेदा विद्रधिभगन्दरज्वरादयः ॥४७१॥

दोषज्ञस्तु भिषग् वैद्य, आयुर्वेदी चिकित्सके ।
रोगहार्यगदङ्कारो, भेषजं तत्रमौषधम् ॥४७२॥

भैषज्यमगदो जायुश्चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया ।
उपचर्योपचारौ च, लङ्घनं त्वपतर्पणम् ॥४७३॥

जाङ्गुलिको विषभिषक्, स्वास्थ्यं वार्त्तमनामयम् ।
सज्जारोग्ये पटूल्लाघवार्त्तकल्यास्तु नीरुजि ॥४७४॥

कुसृत्या विभवान्वेषी, पार्श्वके सन्धिजीवके ।
सम्भृत्याऽलङ्कृतां कन्यां, यो ददाति स कुक्कुदे ॥४७५॥

चपलश्चिकुरो नीलीरागस्तु स्थिरसौहृदः ।
ततो हारिद्रारागोऽन्यः, सान्द्रस्निग्धस्तु मेदुरः ॥४७६॥

गेहेनर्दी गेहेशूरः, पिण्डीशूरोऽस्तिमान् धनी ।
स्वस्थानस्थः परद्वेषी, गोष्ठश्वोऽथापदि स्थितः ॥४७७॥

आपन्नोऽथापद्विपत्तिर्विपत्, स्निग्धस्तु वत्सलः ।
उपाध्यभ्यागारिकौ तु, कुटुम्बव्यापृते नरि ॥४७८॥

जैवातृकस्तु दीर्घायुस्त्रासदायी तु शङ्कुरः ।
अभिपन्नः शरणार्थी, कारणिकः परीक्षकः ॥४७९॥

समर्द्धुकस्तु वरदो, व्रातीनः सङ्घजीविनः ।
सभ्याः सदस्याः पार्षद्याः, सभास्ताराः सभासदः ॥४८०॥

सामाजिकाः सभा संसत्, समाजः परिषत्सदः ।
पर्षत्समज्यागोष्ठ्यास्था, आस्थानं समितिर्घटा ॥४८१॥

सांवत्सरो ज्यौतिषिको, मौहूर्त्तिको निमित्तवित् ।
दैवज्ञगणकादेशिज्ञानिकार्त्तान्तिका अपि ॥४८२॥

विप्रश्निकेक्षणिकौ च, सैद्धान्तिकस्तु तान्त्रिकः ।
लेखकेऽक्षरपूर्वाः स्युश्चणजीवकचुञ्चवः ॥४८३॥

चाणिको लिपिकरश्चाक्षरन्यासे लिपिर्लिबिः ।
मषिधानं मषिकूपी, मलिनाम्बु मषी मसी ॥४८४॥

कौटिकस्तु कुलश्रेष्ठी, सभिको द्यूतकारके ।
कितवो द्यूतकृद् धूर्तोऽक्षधूर्तश्चाक्षदेविनि ॥४८५॥

दुरोदरं कैतवं च, द्यूतमक्षवती पणः ।
पाशकः प्रासकोऽक्षश्च, देवनस्तत्पणो ग्लहः ॥४८६॥

अष्टापदं शारिफलं, शारः शारिश्च खेलनी ।
परिणायस्तु शारीणां, नयनं स्यात्समन्ततः ॥४८७॥

समाह्वयः प्राणिद्यूतं, व्याडग्राह्योऽहितुण्डिकः ।
स्यात् मनोजवसस्ताततुल्यः शास्ता तु देशकः ॥४८८॥

सुकृती पुण्यवान् धन्यो, मित्रयुर्मित्रवत्सलः ।
क्षेमङ्करोऽरिष्टतातिः, शिवतातिः शिवङ्करः ॥४८९॥

श्रद्धालुरास्तिकः श्राद्धो, नास्तिकस्तद्विपर्यये ।
वैरङ्गिको विरागार्हो, वीतदम्भस्त्वकल्कनः ॥४९०॥

प्रणाय्योऽसम्मतोऽन्वेष्टाऽनुपद्यः सहः क्षमः ।
शक्तः प्रभुर्भूष्णुर्भूतात्तस्त्वाविष्टे शिथिले श्लथः ॥४९१॥

संवाहकोऽङ्गमर्दः स्यान्नष्टबीजस्तु निष्कलः ।
आसीन उपविष्टः स्यादूर्ध्व ऊर्ध्वन्दमः स्थितः ॥४९२॥

अध्वनीनोऽध्वगोऽध्वन्यः, पान्थः पथिकदेशिकौ ।
प्रवासी तद्गणो हारिः, पाथेयं शम्बलं समे ॥४९३॥

जङ्घालोऽतिजवो जङ्घाकरिको जङ्घिको जवी ।
जवनस्त्वरितं वेगे, रयो रंहस्तरः स्यदः ॥४९४॥
जवो वाजः प्रसरश्च, मन्दगामी तु मन्थरः ।
कामङ्गाम्यनुकामीनोऽत्यन्तीनोऽत्यन्तगामिनि ॥४९५॥
सहायोऽभिचरोऽनोश्च जीवि-गामि-चर-प्लवाः ।
सेवकोऽथ सेवा भक्तिः, परिचर्या प्रसादना ॥४९६॥
शुश्रूषाऽऽराधनोपास्तिवरिवस्यापरीष्टयः ।
उपचारः पदातिस्तु, पत्तिः पद्गः पदातिकः ॥४९७॥
पादातिकः पादचारी, पदाजिपदिकावपि ।
सरः पुरोऽग्रतोऽग्रेभ्यः, पुरस्तो गम-गामिगाः ॥४९८॥
प्रष्ठोऽथावेशिकागन्तू, प्राघूर्णोऽभ्यागतोऽतिथिः ।
प्राघूर्णकोऽथावेशिकमातिथ्यं चातिथेय्यपि ॥४९९॥

सा कोपना भामिनी स्यात्, छेका मत्ता च वाणिनी ।
कन्या कनी कुमारी च, गौरी तु नग्निकाऽरजाः ॥५१०॥
मध्यमा तु दृष्टरजास्तरुणी युवतिश्चरी ।
तलुनी दिक्करी वर्या, पतिंवरा स्वयंवरा ॥५११॥
सुवासिनी वधूटी स्याच्चिरिण्ट्यथ सधर्मिणी ।
पत्नी सहचरी पाणिगृहीती गृहिणी गृहाः ॥५१२॥
दाराः क्षेत्रं वधूर्भार्या, जनी जाया परिग्रहः ।
द्वितीयाऽर्द्धे कलत्रं च, पुरन्ध्री तु कुटुम्बिनी ॥५१३॥
प्रजावती भ्रातृजाया, सुता स्नुषा जनी वधूः ।
भ्रातृवर्गस्य या जाया, यातरस्ताः परस्परम् ॥५१४॥
वीरपत्नी वीरभार्या, कुलस्त्री कुलपालिका ।
प्रेयसी दयिता कान्ता, प्राणेशा वल्लभा प्रिया ॥५१५॥
हृदयेशा प्राणसमा, प्रेष्ठा प्रणयिनी च सा ।
प्रेयस्याद्याः पुंसि पत्यौ, भर्त्ता सेक्ता पतिर्वरः ॥५१६॥
विवोढा रमणो भर्त्ता, स्त्रैणा वलयितो धवे ।
मन्यास्तु तस्य सुहृदो, विवाहे पाणिपीडनम् ॥५१७॥

भवत्येव गर्भाधानेन समुत्थिता । भावात्समुत्थिता या १, दावा-दग्धा समुत्थिता ॥१॥" इति च ब एव पठन्ति ।

पाणिग्रहणमुद्वाहः, उपात् यामयमावपि ।
दारकर्म परिणयो, जामाता दुहितुः पतिः ॥५१८॥
उपपतिस्तु जारः स्याद्, भुजङ्गो गणिकापतिः ।
जम्पती दम्पती जायापती भार्यापती समाः ॥५१९॥

यौतकं युतयोर्देयं, सुदायो हरणं च तत् ।
कृताभिषेका महिषी, भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः ॥५२०॥
सैरन्ध्री याऽन्यवेश्मस्था, स्वतन्त्रा शिल्पजीविनी ।
असिक्न्यन्त पुरप्रेष्या, दूतीसञ्चारिके समे ॥५२१॥

प्राज्ञी प्रज्ञा प्रज्ञानन्त्यां, प्राज्ञी तु प्रज्ञयान्विता ।
स्यादाभीरी महाशूद्री, जातिपुंयोगयोः समे ॥५२२॥
पुंयुज्याचार्याचार्याणी, मातुलानी तु मातुली ।
उपाध्यायान्युपाध्यायी, क्षत्रियर्य्या च शूद्र्यपि ॥५२३॥

स्वत आचार्या शूद्रा च, क्षत्रिया क्षत्रियाण्यपि ।
उपाध्याय्युपाध्याया स्यादर्य्यार्याण्यौ पुनः समे ॥५२४॥
दिधिषूस्तु पुनर्भूर्द्विरूढा स्याद्दिधिषूःपतिः ।
स तु द्विजोऽग्रेदिधिषुर्यस्य स्यात्सैव गेहिनी ॥५२५॥

०१ "ज्येष्ठायां यद्यनूढायां, कन्यायामुह्यतेऽनुजा । सा चाग्रेदिधिषूर्ज्ञेया, पूर्वा तु दिधिषूर्मता" इति मतान्तरम् ।

ज्येष्ठेऽनूढे परिवेत्तानुजो दारपरिग्रही ।
तस्य ज्येष्ठः परिवित्तिर्जाया तु परिवेदिनी ॥१२६॥
वृषस्यन्ती कामुकी स्यादिच्छायुक्ता तु कामुका ।
कृतसापत्निकाऽध्यूढाऽधिविन्नाऽथ पतिंवरा ॥१२७॥
एकपत्नी सुचरित्रा, साध्वी सत्यसती त्वरी ।
पुंश्चली चर्षणी बन्धक्यविनीता च पांसुला ॥१२८॥
स्वैरिणी कुलटा याति, या प्रियं साभिसारिका ।
वयस्याऽलिः सखी सध्रीच्यशिश्वी तु शिशुं विना ॥१२९॥
पतिवत्नी जीवत्पतिर्विश्वस्ता विधवा समे ।
निर्वीरा निष्पतिसुता, जीवत्तोका तु जीवसूः ॥१३०॥
नश्यत्प्रसूतिका निन्दुः, सश्मश्रुर्नरमालिनी ।
कात्यायनी त्वर्द्धवृद्धा, काषायवसनाऽधवा ॥१३१॥
श्रवणा भिक्षुकी मुण्डा, पोटा तु स्त्री नृलक्षणा ।
साधारणस्त्री गणिका, वेश्या पण्यपणाङ्गना ॥१३२॥
भुजिष्या लञ्जिका रूपाजीवा वारवधूः पुनः ।
सा वारमुख्याथ चुन्दी कुट्टनी शम्भली समा ॥१३३॥
पोटा बोटा च चेटी च, दासी च कुटहारिका ।
नग्ना तु कोटवी वृद्धा, पलिक्न्यथ रजस्वला ॥१३४॥

पुष्पवत्यधिरात्रेयी, स्त्रीधर्म्मिणी मलिन्यवीः ।
उदक्या ऋतुमती च, पुष्पहीना तु निष्कला ॥५३५॥

राका तु सरजाः कन्या, स्त्रीधर्मः पुष्पमार्त्तवम् ।
रजस्तत्कालस्तु ऋतुः, सुरतं मोहनं रतम् ॥५३६॥

संवेशनं सम्प्रयोगः, सम्भोगश्च रहो रतिः ।
ग्राम्यधर्मो निधुवनं, कामकेलिः पशुक्रिया ॥५३७॥

व्यवायो मैथुनं स्त्रीपुंसौ द्वन्द्वं मिथुनं च तत् ।
अन्तर्वत्नी गुर्विणी स्याद्गर्भवत्युदरिण्यपि ॥५३८॥

आपन्नसत्त्वा गुर्वी च, श्रद्धालुर्दोहदान्विता ।
विजाता च प्रजाता च, जातापत्या प्रसूतिका ॥५३९॥

गर्भस्तु गरभो भ्रूणो, दोहदलक्षणञ्च सः ।
गर्भाशयो जरायूल्वे, कललोल्वे पुनः समे ॥५४०॥

दोहदं दोहृदं श्रद्धा, लालसा सूतिमासि तु ।
वैजननो विजननं, प्रसवो नन्दनः पुनः ॥५४१॥

उद्वहोऽङ्गात्मजः सूनुस्तनयो दारकः सुतः ।
पुत्रो दुहितरि स्त्रीत्वे, तोकापत्यप्रसूतयः ॥५४२॥

तुर्क् प्रभोमयोभ्रांत्रीयो , भ्रातृव्यो भ्रातुरात्मजे ।
स्वस्रीयो भागिनेयश्च, जामेयः कुतपश्च स ॥५४३॥

नप्ता पौत्रे पुत्रपुत्रो, दौहित्रो दुहितुः सुतः ।
प्रतिनप्ता प्रपौत्रे स्यात्, तत्पुत्रस्तु परम्परः ॥५४४॥

पैतृष्वसेयः स्यात्पैतृष्वस्रीयस्तुक् पितृष्वसुः ।
मातृष्वस्रीयस्तुक् मातृष्वसुर्मातृष्वसेयवत् ॥५४५॥

विमातृजो वैमात्रेयो, द्वैमातुरो द्विमातृजः ।
सत्यास्तु तनये साम्मातुरवैद्भद्रमातुरः ॥५४६॥

सौभागिनेयकानीनौ, सुभगाकन्ययोः सुतौ ।
पौनर्भवपारस्त्रैणेयौ पुनर्भूपरस्त्रियोः ॥५४७॥

दास्या दासेरदासेयौ, नाटेरस्तु नटीसुतः ।
बन्धुलो बान्धकिनेयः, कौलटेरोऽसतीसुतः ॥५४८॥

स तु कौलटिनेयः स्याद्, यो भिक्षुकसतीसुतः ।
द्वावप्येतौ कौलटेयौ, क्षेत्रजो देवरादिजः ॥५४९॥

स्वजाते त्वौरसोरस्यौ , मृते भर्त्तरि जारजः ।
गोलकोऽप्यमृते कुण्डो, भ्राता तु स्यात्सहोदरः ॥५५०॥

समानोदर्य्यसोदर्य्यसगर्भसहजा अपि ।
सोदरश्च स तु ज्येष्ठः, स्यात् पित्र्यः पूर्वजोऽग्रजः ॥५५१॥

जघन्यजे[1] यविष्ठः स्यात्, कनिष्ठोऽवरजोऽनुजः ।
स यवीयान् कनीयांश्च, पितृव्यश्यालमातुलाः ॥५५२॥

पितुः पत्न्याश्च मातुश्च, भ्रातरो देवृदेवरौ ।
देवा चावरजे पत्युर्जामिस्तु भगिनी[2] स्वसा ॥५५३॥

ननान्दा तु स्वसा पत्युर्ननन्दा नन्दिनीत्यपि ।
पत्न्यास्तु भगिनी ज्येष्ठा, ज्येष्ठश्वश्रूः कुली च सा ॥५५४॥

कनिष्ठा श्यालिका हाली, यन्त्रणी केलिकुञ्चिका ।
केलिर्द्रवः परीहासः, क्रीडा लीला च नर्म च ॥५५५॥

देवनं कूर्दनं खेला, ललनं वर्करोऽपि च ।
वप्ता तु जनकस्तातो, बीजी जनयिता पिता ॥५५६॥

पितामहस्तस्य पिता, तत्पिता प्रपितामहः ।
मातुर्मातामहाद्येवं, माताऽम्बा जननी प्रसूः ॥५५७॥

सवित्री जनयित्री च, कुमिला तु बहुप्रसूः ।
धात्री तु स्यादुपमाता, वीरमाता तु वीरसूः ॥५५८॥

श्वश्रूर्माता पतिपत्न्यो, श्वशुरस्तु तयो पिता।
पितरस्तु पितुर्वंश्या, मातुर्मातामहा कुले ॥५५९॥
पितरौ मातापितरौ मातरपितरौ पिता च माता च।
श्वश्रूश्वशुरौ श्वशुरौ पुत्रौ पुत्रश्च दुहिता च ॥५६०॥ (आर्या)
भ्राता च भगिनी चापि, भ्रातरावथ बान्धवे।
स्वो ज्ञाति स्वजनो बन्धु, सगोत्रश्च निजे पुन ॥५६१॥
आत्मीये स्वै स्वकीयश्च, सपिण्डास्तु सनाभये।
तृतीया प्रकृति षण्डे, षण्ड क्लीबो नपुंसकम् ॥५६२॥
इन्द्रियायतनमङ्गविग्रहौ, क्षेत्रगात्रतनुभूघनास्तनू।
मूर्तिमत्करणकायमूर्तयो, वेरसंहननदेहसंचरा ॥५६३॥
घनो बन्ध पुरं पिण्डो, वपु पुद्गलवर्ष्मणी।
कलेवरं शरीरोऽस्मिन्नजीवे कुणप शवं ॥५६४॥
मृतकं रुण्डकबन्धौ, त्वपशीर्षे क्रियायुजि।
वयांसि तु दशा प्राय, सामुद्रं देहलक्षणम् ॥५६५॥
एकदेशे प्रतीकोऽङ्गावयवापघनौ अपि।
उत्तमाङ्गं शिरो मूर्धा, मौलिर्मुण्डं कंमस्तकं ॥५६६॥

वराङ्गं करणत्राणं, शीर्षं मस्तकमित्यपि ।
तज्जाः केशास्तीर्थवाकाश्चिकुराः कुन्तलाः कचाः ॥५६७॥

वालाः स्युस्तत्पराः पाशो, रचना भार उच्चयः ।
हस्तः पक्षः कलापश्च, केशभूयस्त्ववाचकाः ॥५६८॥

अलकस्तु कर्करालः, खङ्गरश्चूर्णकुन्तलः ।
स तु भाले भ्रमरकः, कुरुलो भ्रमरालकः ॥५६९॥

धम्मिल्लः संयताः केशाः, केशवेषे कबर्यथ ।
वेणि प्रवेणी शीर्षण्यशिरस्यौ विशदे कचे ॥५७०॥

केशेषु वर्त्म सीमन्तः, पलितं पाण्डुरः कचः ।
चूडा केशी केशपाशी, शिखा शिखण्डिका समाः ॥५७१॥

सा बालानां काकपक्षः, शिखण्डकशिखाण्डकौ ।
तुण्डमास्यं मुखं वक्त्रं, लपनं वदनानने ॥५७२॥

भाले गोध्यलिकालीकललाटानि श्रुतौ श्रवः ।
शब्दाधिष्ठानपैञ्जूषमहानादध्वनिग्रहाः ॥५७३॥

कर्णः श्रोत्रं श्रवणं च, वेष्टः कर्णशष्कुली ।
पालिस्तु कर्णलतिका, शङ्खो भालश्रवोऽन्तरे ॥५७४॥

चक्षुरक्षीक्षणं नेत्रं, नयनं दृष्टिरम्बकम् ।
लोचनं दर्शनं दृक् च, तत्तारा तु कनीनिका ॥५७५॥
वामं तु नयनं सौम्यं, भानवीयं तु दक्षिणम् ।
असौम्येऽक्ष्यनक्षि स्यादीक्षणं तु निशामनम् ॥५७६॥
निभालनं निशमनं, निध्यानमवलोकनम् ।
दर्शनं द्योतनं निर्वर्णनं चाऽर्द्रवीक्षणम् ॥५७७॥
अपाङ्गदर्शनं काक्षः, कटाक्षोऽक्षिविकूणितम् ।
स्यादुन्मीलनमुन्मेषो, निमेषस्तु निमीलनम् ॥५७८॥
अक्ष्णोर्बाह्यान्तावपाङ्गौ, भ्रूरूर्द्ध्वे रोमपद्धतिः ।
सकोपभ्रूविकारे स्यात्, भ्रुकुटिर्भ्रूकुटिर्भृकुटिः ॥५७९॥
कूर्चं कूर्पं भ्रुवोर्मध्ये, पक्ष्म स्यान्नेत्ररोमणि ।
गन्धज्ञा नासिका नासा, घ्राणं घोणा विकूणिका ॥५८०॥
नक्रं नर्कुटकं शिङ्घिन्योष्ठोऽधरो रदच्छदः ।
दन्तवस्त्रं च तत्प्रान्तौ, सृक्कणी अस्रिके त्वधः ॥५८१॥
अस्रिकाधस्तु चिबुकं, स्याद् गल्लः सृक्कणः परः ।
गल्लात्परः कपोलश्च, परो गण्डः कपोलतः ॥५८२॥
ततो हनुः श्मश्रु कूर्चमास्यलोम च मासुरी ।
दाढिका दंष्ट्रिका दाढा, दंष्ट्रा जम्भो द्विजो रदः ॥५८३॥

रदना दशना दन्ता, दंशखादनमल्लकाः ।
राजदन्तौ तु मध्यस्थावुपरिश्रेणिकौ क्वचित् ॥५८४॥
रसज्ञा रसना जिह्वा, लोला तालु तु काकुदम् ।
सुधास्रवा घण्टिका च, लम्बिका गलशुण्डिका ॥५८५॥

कन्धरा धमनिर्ग्रीवा, शिरोधिश्च शिरोधरा ।
सा त्रिरेखा कम्बुग्रीवोऽवटुर्घाटा कृकाटिका ॥५८६॥
कृकस्तु कन्धरामध्यं, कृकपार्श्वे तु वीतनौ ।
ग्रीवाधमन्यौ प्राग् नीले, पश्चान्मन्ये कलम्बिके ॥५८७॥

गलो निगरणः कण्ठः, काकलकस्तु तन्मणिः ।
अंसो भुजशिरः स्कन्धो, जत्रुसन्धिरुरोंऽसगः ॥५८८॥
भुजो बाहुः प्रवेष्टो दोर्बाहाऽथ भुजकोटरः ।
दोर्मूलं खण्डिकः कक्षा, पार्श्वं स्यादेतयोरधः ॥५८९॥
कफोणिस्तु भुजामध्यं, कफणिः कूर्परश्च सः ।
अधस्तस्या मणिबन्धात्, स्यात् प्रकोष्ठः कलाचिका ॥५९०॥
प्रगण्डः कूर्परांसान्तः पञ्चशाखः शयः शमः ।
हस्तः पाणिः करोऽस्यादौ, मणिबन्धो मणिश्च सः ॥५९१॥

करभोऽस्मादाकनिष्ठं, करशाखाङ्गुली समे ।
अङ्गुरी चाङ्गुलोऽङ्गुष्ठस्तर्जनी तु प्रदेशिनी ॥५९२॥

ज्येष्ठा तु मध्यमा मध्या, सावित्री स्यादनामिका
कनीनिका तु कनिष्ठाऽपहस्तो हस्तपृष्ठत ॥१९३॥

कामाङ्कुशो महाराजः, करजो नखरो नखः ।
करशूको भुजाकण्ठ, पुनर्भवपुनर्नवौ ॥१९४॥

प्रदेशिन्यादिभि सार्द्धमङ्गुष्ठे वितते मति ।
प्रादेशतालगोकर्णवितस्तयो यथाक्रमम ॥१९५॥

प्रसारिताङ्गुलौ पाणौ, चपेटः प्रतलस्तलः ।
प्रहस्तस्तालिका तालः, सिंहतालस्तु तौ युतौ ॥१९६॥

सम्पिण्डिताङ्गुलि पाणिर्मुष्टिर्मुस्तुर्मुचुट्यपि ।
सङ्ग्राहश्चादृढमुष्टिस्तु, खटकः कुञ्चित पुन ॥१९७॥

पाणि प्रसृते प्रसृतिस्तौ युतौ पुनरञ्जलि ।
प्रसृते तु द्रवाधारे, गण्डूषश्चुलुकश्चलुः ॥१९८॥

हस्ते प्रामाणिको मध्ये, मध्यमाङ्गुलिकूर्परम् ।
बद्धमुष्टिरसौ रत्निररत्निर्निष्कनिष्ठिक । ॥१९९॥

व्यामव्यायामन्यग्रोधास्तिर्यग्बाहू प्रसारितौ ।
ऊर्ध्वीकृतभुजापाणिनरमान तु पौरुषम् ॥२००॥

दघ्नद्वयसमात्रास्तु, जान्वादेस्तत्तदुन्मिते ।
रीढकः पृष्ठवंशः स्यात्, पृष्ठं तु चरमं तनोः ॥६०१॥

पूर्वभाग उपस्थोऽङ्कः, क्रोड उत्सङ्ग इत्यपि ।
क्रोडोरो हृदयस्थानं, वक्षो वत्सो भुजान्तरम् ॥६०२॥

स्तनान्तरं हृद् हृदयं, स्तनौ कुचौ पयोधरौ ।
उरोजौ च चूचुकन्तु, स्तनाद्वृन्त-शिखा-मुखाः ॥६०३॥

तुन्दं तुन्दिर्गर्भकुक्षी, पिचण्डो जठरोदरे ।
कालखण्डं कालखञ्जं, कलेयं कालकं यकृत् ॥६०४॥

दक्षिणे तिलकं क्लोम, वामे तु रक्तफेनजः ।
पुष्पसः स्यादथ प्लीहा, गुल्मोऽन्त्रं तु पुरीतति ॥६०५॥

रोमावली रोमलता, नाभिः स्यात्तुन्दकूपिका ।
नाभेरधो मूत्रपुटं, बस्तिर्मूत्राशयोऽपि च ॥६०६॥

मध्योऽवलग्नं विलग्नं, मध्यमोऽथ कटः कटिः ।
श्रोणिः कलत्रं कटीरं, काञ्चीपदं ककुद्मती ॥६०७॥

नितम्बारोहौ स्त्रीकट्याः, पश्चाज्जघनमग्रतः ।
त्रिकं वंशाधस्तत्पार्श्वकूपकौ तु कुकुन्दरे ॥६०८॥

चरणः क्रमणः पादः, पदोऽङ्घ्रिश्चलनः क्रमः ।
पादमूलं गोहिरं स्यात्पार्ष्णिस्तु घुट्योरधः ॥६१६॥
पादाग्रं प्रपदं क्षिप्रं, त्वङ्गुष्ठाङ्गुल्यमध्यतः ।
कूर्चं क्षिप्रस्योपर्यङ्घ्रिस्कन्धः कूर्चशिरः समे ॥६१७॥
तलहृदयं तु तलं, मध्ये पादतलस्य तत् ।
तिलकः कालकः पिप्लुर्जडुलस्तिलकालकः ॥६१८॥
रसासृग्मांसमेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि धातवः ।
सप्तैव दश वैकेषां, रोमत्वक्स्नायुभिः सह ॥६१९॥
रसे आहारतेजोऽग्निसम्भवैः षड्रसासवैः ।
आत्रेयोऽसृक्करो धातुर्नन-मूल-महा-परः ॥६२०॥
रक्तं रुधिरमाग्नेयं, विस्रं तेजो-भवं रसात् ।
शोणितं लोहितमसृग्, वाशिष्ठं प्राणदासुरे ॥६२१॥
क्षतजं मांसकार्यस्त्रं, मांसं पललजङ्गले ।

शुष्कं वल्लूरमुत्तप्तं, पूयदुष्टे पुनः समे ।
मेदोऽस्थिकृत् वपा मांसात्तेजोजे गौतमं वपा ॥६२४॥

गोदं तु मस्तकस्नेहो, मस्तिष्को मस्तुलुङ्गकः ।
अस्थि कुल्यं माज्जीनं, मेदस्तेजश्च मज्जकृत् ॥६२५॥

मांसपित्तं स्वदयितं, कर्करं देहधारकम् ।
मेदोजं कीकसं सारं, करोटिः शिरसोऽस्थनि ॥६२६॥

कपालकर्परौ तुल्यौ, पृष्ठस्यास्थ्नि कशेरुका ।
शाखास्थनि स्यान्नलकं, पार्श्वास्थ्नि वङ्क्रिपर्शुके ॥६२७॥
शरीरास्थि करङ्कः स्यात्, कङ्कालोऽस्थिपञ्जरः ।
मज्जा तु कौशिकं शुक्रकरोऽस्थ्नः स्नेहसम्भवौ ॥६२८॥

शुक्रं रेतो बलं बीजं, वीर्यं मज्जसमुद्भवम् ।
आनन्दप्रभवं पुंस्त्वमिन्द्रियं किट्टवर्जितम् ॥६२९॥

पौंस्न्यं प्रधानधातुर्लोम रोम तनूरुहम् ।
त्वक् छविश्छादनी कृत्तिश्चर्माजिनमसृग्धरा ॥६३०॥
धमनी तु स्नसा स्नायुर्नाड्यो धमनयः सिराः ।
कण्डरा तु महास्नायुर्मलं किट्टं तदस्थिजम् ॥६३१॥

दूषीका दूषिका जैभं, कुलुकं पिप्पिका पुनः ।
दन्त्यं कार्णं तु पिञ्जूषः, शिङ्घाणो घ्राणसम्भवः ॥६२२॥

सृणीका स्यन्दिनी लालाऽऽस्यासवः कफकूर्चिका ।
मूत्रं बस्तिमलं मेहः, प्रस्रावो नृजलं स्रवः ॥६२३॥

पुष्पिका तु लिङ्गमलं, विड् विष्ठाऽवस्करः शकृत् ।
गूथं पुरीषं शमलोच्चारौ वर्चस्कवर्चसी ॥६२४॥

वेषो नेपथ्यमाकल्पः, परिकर्माङ्गसंस्क्रिया ।
उद्वर्तनमुत्सादनमङ्गरागो विलेपनम् ॥६२५॥

चर्चिक्यं समालभनं, चर्चा स्यान्मण्डनं पुनः ।
प्रसाधनं पतिकर्म, मार्ष्टिः स्यान्मार्जना मृजा ॥६२६॥

वासयोगस्तु चूर्णं स्यात्, पिष्टातः पटवासकः ।
गन्धमाल्यादिना यस्तु, संस्कारः सोऽधिवासनम् ॥६२७॥

निर्वेशो उपभोगोऽथ, स्नानं सवनमाप्लवः ।
कर्पूरागुरुकक्कोलकस्तूरीचन्दनद्रवैः ॥६२८॥

स्याद्यक्षकर्दमो मिश्रैर्वर्तिर्गात्रानुलेपनी ।
चन्दनागरुकस्तूरीकुङ्कुमैस्तु चतुःसमम् ॥६२९॥

अगुरुं वंशिकं राजार्हं, लोहं कृमिजवंशिकं ।
अनार्यजं जोङ्गकं च, मङ्गल्या मल्लिगन्धि यत् ॥६४०॥

कालागुरु काकतुण्डे, श्रीखण्डे रोहणद्रुमे ।
गन्धसारो मलयजश्चन्दनं हरिचन्दनं ॥६४१॥

तैलपर्णिकगोशीर्षे, पत्राङ्गं रक्तचन्दनम् ।
कुचन्दनं ताम्रसारं, रञ्जनं तिलपर्णिका ॥६४२॥

जातिकोशं जातिफलं, कर्पूरो हिमवालुका ।
घनसारः सिताभ्रश्च, चन्द्रोऽथ मृगनाभिजा ॥६४३॥

मृगनाभिर्मृगमदः, कस्तूरी गन्धधूल्यपि ।
काश्मीरजन्मा घुसृणं, वर्णं लोहितचन्दनम् ॥६४४॥

बाह्लीकं कुङ्कुमं वाह्लिशिखं कालेयजागुडे ।
सङ्कोचपिशुनं रक्तं, धीरं पीतनदीपनं ॥६४५॥

लवङ्गं देवकुसुमं, श्रीसञ्ज्ञमथ कोलकम् ।
कक्कोलकं कोशफलं, कालीयकं तु जापकम् ॥६४६॥

यक्षधूपो बहुरूपः, सालवेष्टोऽग्निवल्लभः ।
सर्जमणिः सर्जरसः, रालः सर्वरसोऽपि च

धूपो वृक्षात् कृत्रिमाच्च, तुरुष्कः सिह्लपिण्डकौ ।
पायसस्तु वृक्षधूपः, श्रीवासः सरलद्रवः ॥६४८॥

स्थानात् स्थानान्तरं गच्छन्, धूपो गन्धपिशाचिका ।
स्थासकस्तु हस्तबिम्बैरलङ्कारस्तु भूषणम् ॥६४९॥

परिष्कारोभरणे च, चूडामणिः शिरोमणिः ।
नायकस्तरलो हारान्तर्मणिर्मुकुटं पुनः ॥६५०॥

मौलिः किरीटं कोटीरमुष्णीषं पुष्पदाम तु ।
मूर्ध्नि माल्यं माला स्रक् च, गर्भकः केशमध्यगम् ॥६५१॥

प्रभ्रष्टकं शिखालम्बि, पुरोन्यस्तं ललामकम् ।
तिर्यक् वक्षसि वैकक्षं, प्रालम्बमृजुलम्बि यत् ॥६५२॥

सन्दर्भो रचना गुम्फः, श्रन्थनं ग्रन्थनं समाः ।
तिलके तमालपत्रचित्रपुण्ड्रविशेषकाः ॥६५३॥

आपीडशेखरोत्तंसावतंसाः शिरसः स्रजि ।
उत्तंसौ कर्णपूरेऽपि, पत्रलेखा तु पत्रतः ॥६५४॥

भङ्गिर्वल्लिर्लताङ्गुल्यः, पत्रपाश्या ललाटिका ।
बालापाश्या पारितथ्या, कर्णिका कर्णभूषणम् ॥६५५॥

ताडङ्कस्तु ताडपत्रं, कुण्डलं कर्णवेष्टकः ।
उत्क्षिप्तिका तु कर्णान्दुर्बालिका कर्णपृष्ठगा ॥६५६॥
ग्रैवेयकं कण्ठभूषा, लम्बमाना ललन्तिका ।
प्रालम्बिका कृता हेम्नोरःसूत्रिका तु मौक्तिकैः ॥६५७॥
हारो मुक्तात प्रालम्बस्रक् कलापावली लता ।
देवच्छन्दः शतं साष्टं, त्विन्द्रच्छन्दः सहस्रकम् ॥६५८॥
तदर्द्धं विजयच्छन्दो, हारस्त्वष्टोत्तरं शतम् ।
अर्द्धं रश्मिकलापोऽस्य, द्वादश त्वर्द्धमाणवः ॥६५९॥
द्विर्द्वादशार्द्धगुच्छः स्यात्, पञ्च हारफलं लता ।
अर्द्धहारश्चतुष्षष्टिर्गुच्छमाणवमन्दराः ॥६६०॥
अपि गोस्तनगोपुच्छावर्द्धमर्द्धं यथोत्तरम् ।
इति हारा यष्टिभेदादेकावल्येकयष्टिका ॥६६१॥
कण्ठिकाऽप्यथ नक्षत्रमाला तत्सङ्ख्यमौक्तिकैः ।
केयूरमङ्गदं बाहुभूषाऽथ करभूषणम् ॥६६२॥
कटको वलयं पारिहार्य्यावापौ च कङ्कणम् ।
हस्तसूत्रं प्रतिसरः, ऊर्म्मिका त्वङ्गुलीयकम् ॥६६३॥
सा साक्षराङ्गुलिमुद्रा, कटिसूत्रं तु मेखला ।
कलापो रसना सारसनं काञ्ची च सप्तकी ॥६६४॥

सा शृङ्खलं[1] पुंस्कटिस्था, किङ्किणी[1] क्षुद्रघण्टिका[2] ।
नूपुरं[1] तु तुलाकोटिः[2], पादतः कटका[3]ङ्गदे[4] ॥६६५॥

मञ्जीरं[5] हंसकं[6] शिञ्जिन्यं[7]शुकं[1] वस्त्र[2]मम्बरम्[3] ।
सिचयो[4] वसनं[5] चीरा[6]च्छादौ[7] सिक्[8] चेल[9]वाससी[10] ॥६६६॥

पटः[11] प्रोतो[12]ऽञ्चलो[1]ऽस्यान्तो, वर्त्ति[1]र्वस्ति[2]श्च[3] तद्दशाः ।
पत्रोर्णं[1] धौतकौशेय[2]मुष्णीषो[1] मूर्धवेष्टनम्[2] ॥६६७॥

तत् स्यादुद्गमनीयं[1] यद्धौतयोर्वस्त्रयोर्युगम् ।
त्वक्फलकृमिरोमभ्यः, सम्भवात्तच्चतुर्विधम् ॥६६८॥

क्षौम[1]कार्पासि[2]कौशेय[3]राङ्कवा[4]दिविभेदतः ।
क्षौमं[1] दुकूलं[2] दुगूलं[3], स्यात्कार्पासं तु बादरम्[2] ॥६६९॥

कौशेयं[1] कृमिकोशोत्थं, राङ्कवं[1] मृगरोमजम् ।
कम्बलः[1] पुनरूर्णायु[2]राविकौ[3]रभ्र[4]रल्लकाः[5] ॥६७०॥

नवं वासोऽनाहतं[1] स्यात्तन्त्रकं[2] निष्प्रवाणि[3] च ।
प्रच्छादनं[1] प्रावरणं[2], संव्यानं[3] चोत्तरीयकम्[4] ॥६७१॥

वैकक्षे[1] प्रावारो[2]त्तरासङ्गौ[3] बृहतिका[4]पि च ।
वराशिः[1] स्थूलशाटः[2] स्यात्, परिधानं[1] त्वधोंऽशुकम्[2] ॥६७२॥

अन्तरीयं निवसनमुपसंव्यानमित्यपि ।
तद्ग्रन्थिरुद्वयो नीवी, वस्त्रञ्चद्रोलिकांशुकम् ॥६७३॥

चण्डातकं चलनकश्चलनी त्वितरस्त्रिया ।
चोलः कञ्चुलिका कूर्पासकोऽङ्गिका च कञ्चुके ॥६७४॥

शाटी चोलयं नीशारो, हिमवातापहांशुके ।
कच्छा कच्छाटिका कक्षा, परिधानापराञ्चले ॥६७५॥

कच्छापटस्तु कौपीनं, समौ नक्तककर्पटौ ।
निचोलः प्रच्छदपटो, निचुलश्चोत्तरच्छदः ॥६७६॥

उत्सवेषु सुहृद्भिर्यद्बलादाकृष्य गृह्यते ।
वस्त्रमाल्यादि तत् पूर्णपात्रं पूर्णानकं च तत् ॥६७७॥

तत्स्यादाप्रपदीनं तु, व्याप्नोत्याप्रपदं हि यत् ।
चीवरं भिक्षुसङ्घाटी, जीर्णवस्त्रं पटच्चरम् ॥६७८॥

शाणी गोणी छिद्रवस्त्रे, जलार्द्रा क्लिन्नवाससि ।
पर्य्यस्तिका परिकरः, पर्य्यङ्कश्चावसक्थिका ॥६७९॥

कुथो वर्णः परिस्तोमः, प्रवेणी नवताऽऽस्तरः ।
अपटी काण्डपटः स्यात्, प्रतिसीरा जवन्यपि ॥६८०॥

तिरस्करिणी[5]अथोल्लोचो[1], वितानं[2] कदकोऽपि[3] च ।
चन्द्रोदये[4] स्थूलं[1] दूष्ये[2], केणिका[1] पटकुट्यपि ॥६८१॥

गुणलयनिकायां[3] स्यात्, संस्तर[1]स्त्रस्तरौ[2] समौ ।
तल्पं[1] शय्या[2] शयनीयं[3], शयनं[4] तलिमं[5] च तत् ॥६८२॥

मञ्च[1]मञ्चक[2]पर्यङ्क[3]पल्यङ्काः[4] खट्वया[5] समाः ।
उच्छीर्षकम्[1]उपाधानं[2]बर्हो[3] पाले[1] पतद्ग्रहः[2] ॥६८३॥

प्रतिग्राहो[3] मुकुर[1]आत्मदर्श[2]आदर्शास्तु[3] दर्पणे[4] ।
स्याद्वेत्रासनम्[1]आसन्दी[2], विष्टरः[1] पीठम्[2]आसनम्[3] ॥६८४॥

कशिपु[1]र्भोजनाच्छादावौशीरं[1] शयनासने ।
लाक्षा[1] द्रुमामयो[2] राक्षा[3], रङ्गमाता[4] पलङ्कषा[5] ॥६८५॥

जतु[6] क्षतघ्ना[7] कृमिजा, यावा[1]लक्तौ[2] तु तद्रसः ।
अञ्जनं[1] कज्जलं[2] दीपः, प्रदीपः कज्जलध्वजः[3] ॥६८६॥

स्नेहप्रियो[4] गृहमणि[5]र्दशाकर्षो[6] दशेन्धनः ।
व्यजनं[1] तालवृन्तं[2] तत्, पवित्रं[1] मृगचर्मणः ॥६८७॥

आलावर्त्तं[1] तु वस्त्रस्य, कङ्कतः[1] केशमार्जनः[2]
प्रसाधनश्चाथ[3] बालक्रीडनकं[1] गुडो[2] गिरिः[3] ॥६८८॥

गिरियको गिरिगुडे, समौ कन्दुकगेन्दुकौ ।
राजा राट् पृथिवीशक्रमध्यलोकेशभूभृतः ॥६८९॥
महीक्षित् पार्थिवो मूर्धाभिषिक्तो भू-प्रजा-नृ-पः ।
मध्यमो मण्डलाधीशः, सम्राट् तु शास्ति यो नृपान् ॥६९०॥
यः सर्वमण्डलस्येशो, राजसूयं च योऽयजत् ।
चक्रवर्ती सार्वभौमस्ते तु द्वादश भारते ॥६९१॥
आर्षभिर्भरतस्तत्र, सगरस्तु सुमित्रभूः ।
मघवा वैजयिरथाश्वसेननृपनन्दनः ॥६९२॥
सनत्कुमारोऽथ शान्तिः, कुन्थुररो जिना अपि ।
सुभूमस्तु कार्तवीर्यः, पद्मः पद्मोत्तरात्मजः ॥६९३॥
हरिषेणो हरिसुतो, जयो विजयनन्दनः ।
ब्रह्मसूनुर्ब्रह्मदत्तः, सर्वेऽपीक्ष्वाकुवंशजाः ॥६९४॥
प्राजापत्यस्त्रिपृष्ठोऽथ, द्विपृष्ठो ब्रह्मसम्भवः ।
स्वयम्भू रुद्रतनयः, सोमभूः पुरुषोत्तमः ॥६९५॥
शैवः पुरुषसिंहोऽथ, महाशिरस्समुद्भवः ।
स्यात्पुरुषपुण्डरीको, दत्तोऽग्निसिंहनन्दनः ॥६९६॥
नारायणो दाशरथिः, कृष्णस्तु वसुदेवभूः ।
वासुदेवा अमी कृष्णा, नव शुक्ला बलास्त्वमी ॥६९७॥

अचलो[1] विजयो[2] भद्रः[3], सुप्रभश्च[4] सुदर्शनः[5] ।
आनन्दो[6] नन्दनः[7] पद्मो[8], रामो[9] विष्णुद्विषस्त्वमी ॥६९८॥

अश्वग्रीवस्तारकश्च, मेरको[3] मधुरेव च ।
निशुम्भबलिप्रह्लादलङ्केशमगधेश्वराः ॥६९९॥

जिनैः सह त्रिषष्टिः स्युः, शलाकापुरुषा अमी ।
आदिराजः पृथुर्वैन्यो[3], मान्धाता युवनाश्वजः ॥७००॥

धुन्धुमारः कुवलाश्वो, हरिश्चन्द्रस्त्रिशङ्कुजः ।
पुरूरवा बौधः ऐलः, उर्वशीरमणश्च सः ॥७०१॥

दौष्यन्तिर्भरतः सर्वदमः शकुन्तलात्मजः ।
हैहयस्तु कार्त्तवीर्यो[2], दोःसहस्रभृदर्जुनः ॥७०२॥

कौशल्यानन्दनो[1] दाशरथी[2] रामोऽस्य तु प्रिया ।
वैदेही[1] मैथिली[2] सीता[3], जानकी[4] धरणीसुता[5] ॥७०३॥

रामपुत्रौ कुशलवावेकोक्त्या कुशीलवौ[3] ।
सौमित्रिर्लक्ष्मणो[1] वाली[1], वालिरिन्द्रसुतश्च सः ॥७०४॥

आदित्यसूनुः सुग्रीवो[2], हनुमान् वज्रकण्टकः ।
मारुतिः[3] केशरिसुतः, आञ्जनेयोऽर्जुनध्वजः ॥७०५॥

पौलस्त्यो[1] रावणो[2] रक्षो[3], लङ्केशो[4] दशकन्धरः[5] ।
रावणिः शक्रजिन्मेघनादो[3] मन्दोदरीसुतः ॥७०६॥

अजातशत्रुः शल्यारिर्धर्मपुत्रो[3] युधिष्ठिरः ।
कङ्कोऽजमीढो[5] भीमस्तु, मरुत्पुत्रो[2] वृकोदरः ॥७०७॥

किर्मीर-कीचक-बक[3]-हिडिम्बानां निषूदनः ।
अर्जुनः फाल्गुनः पार्थः[3], सव्यसाची[4] धनञ्जयः ॥७०८॥

राधावेधी[6] किरीटी[7] ऐन्द्रि[8]र्जिष्णुः[9] श्वेतहयो[10] नरः[11] ।
बृहन्नलो[12] गुडाकेशः[13], सुभद्रेशः[14] कपिध्वजः[15] ॥७०९॥

बीभत्सुः[16] कर्णजित्तस्य, गाण्डीवं गाण्डिवं धनुः ।
पाञ्चाली[1] द्रौपदी[2] कृष्णा[3], सैरन्ध्री[4] नित्ययौवना[5] ॥७१०॥

वेदिजा याज्ञसेनी[7] च, कर्णस्त्वम्पाधिपोऽङ्गराट् ।
राधा-सूतो-ऽर्कतनयः, कालपृष्ठं तु तद्धनुः ॥७११॥

श्रेणिकस्तु भम्भासारो[2], हालः स्यात् सातवाहनः ।
कुमारपालश्चौलुक्यो[2], राजर्षिः[3] परमार्हतः ॥७१२॥

मृतस्वमोक्ता धर्मात्मा, मारिव्यसनवारकः ।
राजबीजी[1] राजवंश्यो, बीज्यवंश्यौ तु वंशजे ॥७१३॥

स्वाम्यमात्यः सुहृत् कोशो, राष्ट्रदुर्गबलानि च ।
राज्याङ्गानि प्रकृतयः, पौराणां श्रेणयोऽपि च ॥७१४॥

तन्त्रं स्वराष्ट्रचिन्ता स्यादावापस्त्वरिचिन्तनम् ।
परिस्यन्दः परिकरः, परिवारः परिग्रहः ॥७१५॥

परिच्छदः परिबर्हस्तन्त्रोपकरणे अपि ।
राजशय्या महाशय्या, भद्रासनं नृपासनम् ॥७१६॥

सिंहासनं तु तद्धैमं, छत्रमातपवारणम् ।
चामरं वालव्यजनं, रोमगुच्छः प्रकीर्णकम् ॥७१७॥

स्थगा ताम्बूलकरङ्को, भृङ्गारः कनकालुका ।
भद्रकुम्भः पूर्णकुम्भः, पादपीठं पदासनम् ॥७१८॥

अमात्यः सचिवो मन्त्री, धीसखः सामवायिकः ।
नियोगी कर्म्मसचिव, आयुक्तो व्यापृतश्च सः ॥७१९॥

द्रष्टा तु व्यवहाराणां, प्राड्विवाकोऽक्षदर्शकः ।
महामात्राः प्रधानानि, पुरोधास्तु पुरोहितः ॥७२०॥

सौवस्तिकोऽथ द्वारस्थः, क्षत्ता स्यात् द्वारपालकः ।
दौवारिकः प्रतीहारो, वेत्र्युत्सारकदण्डिनः ॥७२१॥

रक्षिवर्गोऽनीकस्थे स्यादध्यक्षाधिकृतौ समौ ।
पौरोगवे सूदाध्यक्षे, सूदास्त्वौदनिको गुणे ॥७२२॥

भक्तकारे सूपकारे, सूपारालिकवल्लवाः ।
भौरिके कनकाध्यक्षो, रूप्याध्यक्षस्तु नैष्किके ॥७२३॥

स्थानाध्यक्षे स्थानिके स्यात्, शुल्काध्यक्षस्तु शौल्किके ।
शुल्कस्तु घट्टादिदेयं, धर्माध्यक्षस्तु धार्मिके ॥७२४॥

धर्माधिकरणी चाथ, हट्टाध्यक्षोऽधिकर्मिके ।
चतुरङ्गबलाध्यक्षे, सेनानीर्दण्डनायके ॥७२५॥

स्यायुक्तोऽधिकृतो ग्रामे, गोपो ग्रामेषु भूरिषु ।
स्यातामन्त पुराध्यक्षेऽन्तर्वंशिकावरोधिकौ ॥७२६॥

शुद्धान्ते स्यादन्तःपुरमवरोधोऽवरोधनम् ।
सौविदल्लो कञ्चुकिने, स्थापत्यौ सौविदार्थ्ये ते ॥७२७॥

षण्ढे वर्षवरे शण्डौ, प्रतिपक्षे परो रिपुः ।
शात्रवे प्रत्यवस्थाता, प्रत्यनीकोऽभियात्यरी ॥७२८॥

---

०१ महेश्वर " शुल्क घट्टादिदेये स्याज्जामातुर्धन्यकेऽपि च " धनको विवाहाय यद् भार्या धनमिति तट्टीका ।

दस्युः त्नोऽसहनो विपक्षो,
द्वेषी द्विषन् वैर्य्यहितो जिघां : ।
दुर्हृत् परः पन्थ न्थिनौ द्विट्,
प्रत्यर्थ्यमित्रावभिमात्यराती ॥ ७२९ ॥

वैरं विरोधो विद्वेषो, वयस्यः स : सुहृत् ।
स्निग्धः सहचरो मित्रं, सखा स तु सौहृदम् ॥७३०॥

सौहार्दं साप्तपदीनमैत्र्यजर्य्याणि सङ्गतम् ।
आनन्दनं त्वाप्रच्छनं, स्यात् स नमित्यपि ॥७३१॥

विषया रो राजा, शत्रुर्मि मतः परम् ।
उदासीनः परतरः, पार्ष्णिग्राहस्तु पृ : ॥ ७३२ ॥

अनुवृत्तिस्त्व रोधो, रिको गूढपु : ।
प्रणिधिर्यथार्हवर्णोऽव र्गो मन्त्रविस्रवः ॥ ७३३ ॥

वार्त्तायनः स्पश र, आसप्र यितौ समौ ।
सत्रिणि स्याद् गृहपतिर्दूतः सन्देश रकः ॥ ७३४ ॥

सन्धिविग्रहयानान्यासनं द्वैधाश्रयावपि ।
षड् गुणाः शक्तयस्तिस्रः, प्रभुत्वोत्साहमन्त्रजाः ॥७२५॥

सामदानभेददण्डा, उपायाः साम सान्त्वनम् ।
उपजापः पुनर्भेदो, दण्डः स्यात् साहसं दमः ॥७२६॥

प्राभृतं ढौकनं लञ्चोत्कोचौ कौशलिकामिषे ।
उपाचारः प्रदानं दोहारौ [illegible]यनं अपि ॥ ७२७ ॥

मायोपेक्षेन्द्रजालानि, क्षुद्रोपाया इमे त्रयः ।
मृगयाऽक्षाः स्त्रियः पानं, वाक्पारुष्यार्थदूषणे ॥७२८॥

दण्डपारुष्यमित्येतद्धेयं व्यसनसप्तकम् ।
पौरुषं विक्रमः शौर्यं, शौण्डीर्यं च पराक्रमः ॥७२९॥

---

०१ [illegible]

[illegible] । ०२ [illegible]

१ विनाश ३ परित्याग[illegible] ४

यत्कोशदण्डजं तेजः, स प्रभावः प्रतापवत् ।
भिया धर्मार्थकामैश्च, परीक्षा या तु सोपधा ॥७४०॥

तन्मन्त्राद्यषडक्षीणं, यत्तृतीयाद्यगोचरः ।
रहस्यालोचनं मन्त्रो, रहश्छन्नमुपह्वरम् ॥७४१॥

विविक्तविजनैकान्तनिःशलाकानि केवलम् ।
गुह्यं रहस्यं न्यायस्तु, देशरूपं समञ्जसम् ॥७४२॥

कल्पोभ्रेषो नयो न्याय्यं, तूचितं युक्तसांप्रते ।
लभ्यं प्राप्तं भजमानाभिनीतौपयिकानि च ॥७४३॥

प्रक्रिया त्वधिकारोऽस्य, मर्यादा धारणा स्थितिः ।
संस्थाऽपराधस्तु मन्तुर्व्यलीकं विप्रियागसी ॥७४४॥

बलिः करो भागधेयो, द्विपाद्यो द्विगुणो दमः ।
वाहिनी पृतना सेना, बलं सैन्यमनीकिनी ॥७४५॥

---

०१ मंत्रः पञ्चाङ्गः यत्कौटिल्य आह—" कर्मणामारंभोपायः १ पुरुषद्रव्यसंपत् २ देशकालविभागः ३ विनिपातप्रतीकारः ४ कार्यसिद्धिश्चेति ५ पञ्चाङ्गानि "

कटकं ध्वजिनी तन्त्रं, दण्डोऽनीकं पताकिनी ।
वरूथिनी चमूश्चक्रं, स्कन्धावारोऽस्य तु स्थितिः ॥७४६॥

शिबिरं रचना तु स्यात्, व्यूहो दण्डादिको युधि ।
प्रत्यासारो व्यूहपार्ष्णिः, सैन्यपृष्ठे प्रतिग्रहः ॥७४७॥

एकेभैकरथा त्र्यश्वा, पत्तिः पञ्चपदातिका ।
सेना सेनामुखं गुल्मो, वाहिनी पृतना चमूः ॥७४८॥

अनीकिनी च पत्तेः स्यादिभाद्यैस्त्रिगुणैः क्रमात् ।
दशानीकिन्योऽक्षौहिणी, सज्जनं तूपरक्षणम् ॥७४९॥

वैजयन्ती पुनः केतुः, पताका केतनं ध्वजः ।
अस्योच्चूलावचूलौ स्यादूर्ध्वाधोमुखकूर्चकौ ॥७५०॥

गजो वाजी रथः पत्तिः, सेनाङ्गं स्याच्चतुर्विधम् ।
युद्धार्थे चक्रवद्याने, शताङ्गः स्यन्दनो रथः ॥७५१॥

---

०१ यदाहु—"पत्ती १ सेणा २ सेणामुहञ्च ३ गुम्मा य ४ वाहिनी चेव ५ । पिमणा ६ चमू ७ अनीगिणि ८ दसणिगिया अक्खोहिणी होइ ९ । तथा च—स्यात्सेनाऽक्षौहिणी नाम, खाणाष्टैकद्विकैर्गजैः २१८७० । रथै २१८७० र्हयै-स्त्रिघ्नै ६५६१०, पञ्चघ्नैश्च पदातिभिः १०९३५० ॥१॥" इति

स क्रीडार्थः पुष्परथो, देवार्थस्तु मरुद्रथः ।
योग्यारथो वैनयिकोऽध्वरथः पारियानिकः ॥७५२॥

कर्णीरथः प्रवहणं, डयनं रथगर्भकः ।
अनस्तु शकटोऽथ स्याद्गन्त्री कम्बलिवाह्यकम् ॥७५३॥

अथ काम्बलवास्त्राद्यास्तैस्तैः परिवृते रथे ।
स पाण्डुकम्बलीयः स्यात्, संवीतः पाण्डुकम्बलैः ॥७५४॥

स तु द्वैपो वैयाघ्रश्च, यो वृतो द्वीपिचर्मणा ।
रथाङ्गं रथपादोऽरिः, चक्रं धारा पुनः प्रधिः ॥७५५॥

नेमिरक्षाग्रकीले त्वण्याणी, नाभिस्तु पिण्डिका ।
युगन्धरं कूबरं स्यात्, युगमीशान्तबन्धनम् ॥७५६॥

युगकीलकस्तु शम्याः, प्रासङ्गस्तु गान्तरम् ।
अनुकर्षो दार्वधस्थं, धूर्वी यानमुखं च धूः ॥७५७॥

रथगुप्तिस्तु वरूथो, रथाङ्गानि त्वपस्कराः ।
शिबिका याप्ययानेऽथ, दोला प्रेङ्खोदिका भवेत् ॥७५८॥

---

०१ दशगुणा अनीकिनी इत्यर्थः ।

वैनीतकं परम्परावाहन शिबिकादिकम् ।
यान युग्य पत्र वाह्य, वह्य वाहनधोरणे ॥७५९॥
नियन्ता प्राजिता यन्ता, सूतः सव्येष्ठसारथी ।
दक्षिणस्थप्रवेतारौ, क्षत्ता रथकुटुम्बिकः ॥७६०॥
रथारोहिणि तु रथी, रथिको रथिरो रथी ।
अश्वारोहे त्वश्ववारः, सादी च तुरगी च सः ॥७६१॥
हस्त्यारोहे सादियन्तृमहामात्रनिषादिनः ।
आधोरणा हस्तिपका, गजाजीवेभपालकाः ॥७६२॥
योद्धारस्तु भटा योधाः, सेनारक्षास्तु सैनिकाः ।
सेनायां ये समवेतास्ते सैन्याः सैनिका अपि ॥७६३॥
ये सहस्रेण योद्धारस्ते साहस्राः सहस्रिणः ।
छायाकरः छत्रधारः, पताकी वैजयन्तिकः ॥७६४॥
परिधिस्थः परिचरः, आमुक्तः प्रतिमुक्तवत् ।
अपिनद्धः पिनद्धोऽथ, सन्नद्धो व्यूढकङ्कटः ॥७६५॥
दंशितो वर्मितः सज्जः, सन्नाहो वर्म कङ्कटः ।
जगरः कवचं दंशस्तनुत्रं माठ्युरश्छदः ॥७६६॥

निचोलकः स्यात्कूर्पासो, वारबाणश्च कञ्चुकः ।
सारसनं त्वधिकाङ्गं, हृदि धार्यं सकञ्चुकैः ॥७६७॥

शिरस्त्राणे तु शीर्षण्यं, शिरस्कं शीर्षकं च तत् ।
नागोदमुदरत्राणं, जङ्घात्राणं तु मत्कुणम् ॥७६८॥

बाहुत्राणं बाहुलं स्याज्जालिका त्वङ्गरक्षणी ।
जालप्रायायसी स्यादायुधीयः शस्त्रजीविनि ॥७६९॥

काण्डपृष्ठायुधिकौ च, तुल्यौ प्रासिककौन्तिकौ ।
पारश्वधिकस्तु पारश्वधः परश्वधायुधः ॥७७०॥

स्युर्नैस्त्रिंशिकशाक्तीकयाष्टीकास्तत्तदायुधाः ।
तूणी धनुर्भृति धानुष्कः, स्यात्काण्डीरस्तु काण्डवान् ॥

कृतहस्तः कृतपुङ्खः, सुप्रयुक्तशरो हि यः ।
शीघ्रवेधी लघुहस्तोऽपराद्धेषुस्तु लक्ष्यतः ॥७७२॥

च्युतेषुर्दूरवेधी तु, दूरापात्यायुधं पुनः ।
हेतिः प्रहरणं शस्त्रमस्त्रं तच्च चतुर्विधम् ॥७७३॥

मुक्तं द्विधा पाणियन्त्रमुक्तं शक्तिशरादिकम् ।
अमुक्तं शस्त्रिकादि स्याद्यष्ट्याद्य तु द्वयात्मकम्॥७७४॥
धनुश्चापोऽस्त्रमिष्वासः, कोदण्डं धन्व कार्मुकम्
द्रुणाऽऽसौ लस्तकोऽस्यान्तरम् अटनिरटन्यपि ॥७७५॥
मौर्वी जीवा गुणो गव्या, शिञ्जा बाणासनं द्रुणा ।
सिञ्जिनी ज्या च गोधा तु, तलं ज्याघातवारणम्॥७७६॥
स्थानान्यालीढवैशाखप्रत्यालीढानि मण्डलम् ।
समपादं च वेध्यं तु, लक्ष्यं लक्षं शरव्यकम् ॥ ७७७ ॥

बाणे पृषत्कविशिखौ खगगार्द्धपक्षौ,
काण्डाशुगप्रदरसायकपत्रवाहाः ।
पत्रीवैजिह्मगौ शिलीमुखकङ्कपत्रे
रोपीः कलम्बशरमार्गणचित्रपुङ्खाः ॥७७८॥

प्रक्ष्वेडनः सर्वलौहो, नाराच एषणश्च सः ।
निरस्तः प्रहिते बाणे, विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ ॥७७९॥
बाणमुक्तिर्व्यवच्छेदो, दीप्तिर्वेगोऽस्य तीव्रता ।
क्षुरप्रभल्लार्द्धेन्दुतीरीमुख्यास्तु तद्भिदः ॥७८०॥

पक्षो वाजः पत्रणा तन्न्यासः पृ त्खे री ।
तूणो निषङ्गस्तूणीरै, सङ्गः शरा ः ॥७८१॥

शरधिः पौऽप्यथ चन्द्रहासः,
करवालनिस्त्रिं पार्णखड्गाः ।
ारिकौक्षेयकमण्डलाग्रा,
असिर्ऋष्टिरीष्टी त्सरुस्य मुष्टिः ॥७८२॥

प्रत्याकारः परीवारः, कोशः खड्गपिधा मूँ ।
अ नं फलकं चर्म्म, खेटकावरणस्फुराः ॥७८३॥

अस्य मुष्टिस्तु संग्राहः, री छुरी कृपाणिका ।
सेधेनुपुत्र्यौ च, पालस्तु साऽऽयता ॥७८४॥

दण्डो यष्टिश्च लगुडः, स्यादिली करपालिका ।
भिन्दिपाल सृगः कुन्ते, प्रासो द्रुघणो घनः ॥७८५

मुद्गरः स्यात्कुठारस्तु, परशुः पर्शुपर्श्वधौ ।
परश्वधः स्वधितिश्च, परिघः परिघातनः ॥७८६

सर्वला तोमरे पाशेयं, शङ्कुः शूले त्रिशीर्षकम् ।
शक्तिपट्टिशदुःस्फोटचक्राद्याः शस्त्रजातयः ॥७८७॥

खुरली तु श्रमो योग्याऽभ्यासस्तद्भूः खलूरिका ।
सर्वाभिसारः सर्वौघः, सर्वसन्नहनं समाः ॥७८८॥

लोहाभिसारो दशम्यां, विधिर्नीराजनात्परः ।
प्रस्थानं गमनं व्रज्याऽभिनिर्याणं प्रयाणकम् ॥७८९॥

यात्राऽभिषेणनं तु स्यात्, सेनयाऽभिगमो रिपौ ।
स्यात्सुहृद्बलमासारः , प्रचक्रं चलितं बलम् ॥७९०॥

प्रसारस्तु प्रसरणं, तृणकाष्ठादिहेतवे ।
अभिक्रमो रणे यानमभीतस्य रिपून् प्रति ॥७९१॥

अभ्यमित्र्योऽभ्यमित्रीयोऽभ्यमित्रीणोऽभ्यरि व्रजन् ।
स्यादुरस्वानुरसिलः, ऊर्जस्व्यूर्जस्वलौ समौ ॥७९२॥

सांयुगीनो रणे साधुर्जेता जिष्णुश्च जित्वरः ।
जय्यो यः शक्यते जेतुं, जेयो जेतव्यमात्रके ॥७९३॥

वैतालिका बोधकरा, अर्थिकाः सौखसुप्तिकाः ।
घाण्टिकाश्चाक्रिकाः सूतो, बन्दी मङ्गलपाठकः ॥७९४॥
मागधो मगधः संशप्तका युद्धानिवर्त्तिनः ।
नग्नः स्तुतिव्रतस्तस्य, ग्रन्थो भोगावली भवेत् ॥७९५॥
प्राणः स्थाम तरः पराक्रमबलद्युम्नानि शौर्यौजसी,
शुष्म शुष्मं च शक्तिरूर्ज्जसहसी युद्धं तु सङ्ख्यं कलिः ।
सङ्ग्रामाहवसम्प्रहारसमराजन्यं युदायोधनं
संस्फोटः कलहो मृधं प्रहरणं संयद्रणो विग्रहः ॥७९६॥

द्वन्द्वं समाघातसमाह्वयानि,
सम्पातसंमर्दसमित्प्रघाताः ।
आस्कन्दनाऽऽजिप्रधनान्यनीक-
मभ्यागमश्च प्रविदारणं च ॥७९७॥

समुदायः समुदयो, राटिः समितिसङ्गरौ ।
अभ्यामर्दः सम्परायः, समीकं साम्परायिकम् ॥७९८॥
आक्रन्दः संयुगं चाथ, नियुद्धं तद्भुजोद्भवम् ।
पटहो रौ तुल्यौ, तुमुलं रणसङ्कुलम् ॥७९९॥

नासीरं त्वग्रयानं स्यादवमर्दस्तु पीडनम् ।
प्रपातस्त्वभ्यवस्कन्दो, धाट्यभ्यासादनं च सः ॥८००॥
तद्रात्रौ सौप्तिकं वीराशंसनं त्वाजिभीष्मभूः ।
नियुद्धभूरक्षवाटो, मोहो मूर्छा च कश्मलम् ॥८०१॥
वृत्ते भाविनि वा युद्धे, पानं स्याद्वीरपाणकम् ।
पलायनेऽपयानं, सन्द्रावोद्द्रावविद्रवाः ॥८०२॥
अपक्रमः समुत्प्रेभ्यो, द्रावोऽथ विजयो जयः ।
पराजयो रणे भङ्गो, डमरं डिम्बविप्लवौ ॥८०३॥
वैरनिर्यातनं वैरशुद्धिर्वैरप्रतिक्रिया ।
बलात्कारस्तु प्रसभं, हठोऽथ स्खलितं छलम् ॥८०४॥

---

१ "छलं तु स्खलिते व्याजे" इति महेश्वरः। स्खलिते पादस्य वदतः स्वाभिमतार्थान्तरविकल्पोपपादनेन वचनविघातः। यथा कूपो नवोदक इति पदच्छेदनम्। वादिना कूपो नवोदक इति कथायां नवीनार्थवाचकतया नवशब्दप्रयोगे कृते छलवादी नवसंख्यामारोप्य दूषयति—कुत एक एव कूपो नवसंख्योदक इति। प्रतिक्षेपादिकं वा, यथा नैषधस्य—" किं करोति नरः प्राज्ञः, प्रेरो वाऽथ सुपण्डितः? । दैवो यस्य क्ष्मासाक्ष्येषी, करोति विफलाः क्रियाः ॥ १ ॥ "

भूदेवो वाडवो विप्रो, द्व्याभ्यां जाति-जन्म-गौः ।
वर्णज्येष्ठः सूत्रकण्ठः, षट्कर्मा मुखसम्भवः ॥८१२॥

वेदगर्भः शमीगर्भः, सावित्रो मैत्र एतसः ।
बटुः पुनर्माणवको, भिक्षा स्याद् ग्रासमात्रकम् ॥८१३॥

उपनायस्तूपनयो, बटूकरणमानयः ।
अग्नीन्धन त्वग्निकार्यमाग्नीध्रा चाग्निकारिका ॥८१४॥

पालाशो दण्ड आषाढो, व्रते राम्भस्तु वैणवः ।
बैल्वः सारस्वता रौच्यो, पैलवस्त्वौपरोचिकः ॥८१५॥

आश्वत्थस्तु मितेनेमिरौदुम्बर उलूखलः ।
जटा सटा वृषी पीठं, कुण्डिका तु कमण्डलुः ॥८१६॥

श्रोत्रियश्छान्दसो यष्टा, त्वादेशो स्यान्मखे व्रती ।
यायजूको यजमानश्च, सोमपायी तु दीक्षितः ॥८१७॥

इज्याशीलो यायजूको, यज्वा स्यादाहुतीमखः ।
सोमपः सोमपीथी स्यात्, स्थपतिर्गीष्पतीष्टिकृत् ॥८१८॥

०१ " ग्रासप्रमाणे भिक्षा स्यादग्रं ग्रासचतुष्टयम् । अग्रं चतुर्गुणं प्राहुर्हन्तकारं द्विजोत्तमाः ॥ १ ॥ "

ऋक् सामिधेनी धाय्या च, समिदाधीयते यया ।
समिदिन्धनमेधेध्मतर्पणैधांसि अग्नये तु ॥८२७॥

स्याद् भूतिर्भसितं रक्षा, क्षारः पात्रं स्रुवादिकम् ।
स्रुवः स्रुगऽधरा सोपभृज्जुहूः पुनरुत्तरा ॥८२८॥

ध्रुवा तु सर्वसंज्ञार्थे, यस्यामाज्यं निधीयते ।
योऽग्निमन्थ्य निह्रियेत, स स्यात्पशुरुपाकृतः ॥८२९॥

परम्पराकं शमनं (शसनं), प्रोक्षणं च मखे वधः ।
हिंसार्थं कर्माभिचारः, स्याद्यज्ञार्हं तु यज्ञियम् ॥८३०॥

हविः सान्नाय्यमामिक्षा, शृतोष्णक्षीरगं दधि ।
क्षीरशरैः पयस्या च, तन्मस्तुनि तु वाजिनम् ॥८३१॥

हव्यं सुरेभ्यो दातव्यं, पितृभ्यः कव्यमोदनम् ।
आज्ये तु दधिसंयुक्ते, पृषदाज्यं पृषातकः ॥८३२॥

दध्ना तु मधुसंयुक्तं, मधुपर्कं महोदयः ।
हविर्धानी तु होमकुण्डं, हव्यपाकः पुनश्चरुः ॥८३३॥

अमृतं यज्ञशेषे स्याद्, विघसो भुक्तशेषके ।
यज्ञान्तोऽवभृथः पूर्तं, वाप्यादीष्टं मखक्रिया ॥८३४॥

इष्टापूर्त्तं तदुभयं, बर्हिर्मुष्टिस्तु विष्टरः ।
अग्निहोत्र्यग्निचिच्चाहिताग्निस्तथाग्निरक्षणम् ॥८३५॥
अग्न्याधानमग्निहोत्रं, दर्वी तु घृतलेखनी ।
होमाग्निस्तु महाज्वालो, महावीरः प्रवर्ग्यवत् ॥८३६॥
होमधूमस्तु निगणो, होमभस्म तु वैष्टुतम् ।
उपस्पर्शस्त्वाचमनं, धारासेकौ तु सेचनं ॥८३७॥
ब्रह्मासनं ध्यानयोगासनेऽथ ब्रह्मवर्चसम् ।
वृत्ताध्ययनर्द्धिः पाठे, स्याद् ब्रह्माञ्जलिरञ्जलिः ॥८३८॥
पाठे तु मुखनिष्क्रान्ता, विप्रुषो ब्रह्मबिन्दवः ।
साकल्यवचनं पारायणं कल्पे विधिक्रमौ ॥८३९॥
मूलेऽङ्गुष्ठस्य स्याद्ब्राह्मं, तीर्थं काय कनिष्ठयोः ।
पित्र्यं तर्जन्यङ्गुष्ठान्तर्दैवतं त्वङ्गुलीमुखे ॥८४०॥
ब्रह्मत्वं तु ब्रह्मभूयं, ब्रह्मसायुज्यमित्यपि ।
देवभूयादिकं तद्वदथोपाकरणं श्रुतेः ॥८४१॥
संस्कारपूर्वं ग्रहणं, स्यात्स्वाध्यायः पुनर्जपः ।
औपवस्त्रं तूपवासः, कृच्छ्रं सान्तपनादिकम् ॥८४२॥

प्रायं सन्न्यास्यनशने, नियमः पुण्यकं व्रतम् ।
चरित्रं चरिताचारौ, चारित्रचरणे अपि ॥८४३॥
वृत्तं शीलं च मौनोऽम्भसि जप्येऽघमर्षणम् ।
समास्तु पादग्रहणाभिवादनोपसङ्ग्रहाः ॥८४४॥
उपवीतं यज्ञसूत्रं, प्रोद्धृते दक्षिणे करे ।
प्राचीनावीतमन्यस्मिन्, निवीतं कण्ठलम्बितम् ॥८४५॥
प्राचेतसस्तु वाल्मीकिर्वल्मीकः कुशिनौ कविः ।
मैत्रावरुणिवाल्मीकौ, वेदव्यासस्तु माठरः ॥८४६॥
द्वैपायनः पाराशर्यः, कानीनो बादरायणः ।
व्यासोऽस्याम्बा सत्यवती, वासवी गन्धकालिका ॥८४७॥
योजनगन्धा दाशेयी, शालङ्कायनजा च सा ।
जामदग्न्यस्तु रामः स्याद्, भार्गवो रेणुकासुतः ॥८४८॥
नारदस्तु देवब्रह्मा, पिशुनः कलिकारकः ।
वशिष्ठोऽरुन्धतीजानिरक्षमाला त्वस्य पत्नी ॥८४९॥
त्रिशङ्कुयाजी गाधेयो, विश्वामित्रश्च कौशिकः ।
कुशारणिस्तु दुर्वासाः, शतानन्दस्तु गौतमः ॥८५०॥

याज्ञवल्क्यो रात्रिर्योगेशोऽप्यथ पाणिनौ ।
सालातुरीयदाक्षेयौ, गोनर्दीये पतञ्जलिः ॥८५१॥
कात्यायने वररुचिर्मेधाजिच्च पुनर्वसुः ।
अथ व्याडिर्विन्ध्यवासी, नन्दिनीतनयश्च सः ॥८५२॥
स्फोटायने तु कक्षीवान्, पालकाप्ये करेणुभूः ।
वात्स्यायने मल्लनागः, कौटिल्यश्चणकात्मजः ॥८५३॥
द्रामिलः पक्षिलस्वामी, विष्णुगुप्तोऽङ्गुलश्च सः ।
क्षतव्रतोऽवकीर्णी स्याद्, व्रात्यः संस्कारवर्जितः ॥८५४॥
शिश्विदानः कृष्णकर्मा, ब्रह्मबन्धुर्द्विजोऽधमः ।
नष्टाग्निर्वीरहा जातिमात्रजीवी द्विजब्रुवः ॥८५५॥
धर्मध्वजी लिङ्गवृत्तिर्वेदहीनो निराकृतिः ।
वार्त्ताशी भोजनार्थं यो, गोत्रादि वदति स्वकम् ॥८५६॥
उच्छिष्टभोजनो देवनैवेद्यबलिभोजनः ।
अजर्यस्त्वसदध्येता, शाखारण्डोऽन्यशाखकः ॥८५७॥
शस्त्राजीवः काण्डस्पृष्टो, गुरुहा नरकीलकः ।
मलो देवादिपूजायामश्राद्धोऽथ मलिम्लुचः ॥८५८॥

पञ्चयज्ञपरिभ्रष्टो, निषड्ढकरुचिः खलः ।
सुप्ते यस्मिन्नुदेत्यर्कोऽस्तमेति च क्रमेण तौ ॥८५९॥
अभ्युदिताभिनिर्मुक्तौ, वीरोज्झो न जुहोति यः ।
अग्निहोत्रच्छलाद् याच्ञापरो वीरोपजीविकः ॥८६०॥
वीरविप्लावको जुह्वद्धनैः शूद्रसमाहृतैः ।
स्याद्वादवाद्यार्हतः स्याच्छून्यवादी तु सौगतः ॥८६१॥
नैयायिकस्त्वाक्षपादो, योगः सांख्यस्तु कापिलः ।
वैशेषिकः स्यादौलूक्यो, बार्हस्पत्यस्तु नास्तिकः ॥८६२॥
चार्वाको लौकायतिकश्चैते षडपि तार्किकाः ।
क्षत्रं तु क्षत्रियो राजा, राजन्यो बाहुसम्भवः ॥८६३॥
अर्यो भूमिस्पृशो वैश्या, ऊरव्या ऊरुजा विशः ।
वाणिज्यं पाशुपाल्यं च, कर्षणं चेति वृत्तयः ॥८६४॥
आजीवो जीवनं वार्ता, जीविका वृत्तिवर्तने ।
उञ्छो धान्यकणादानं, कणिशाद्यर्जनं शिलम् ॥८६५॥
ऋतं तदुद्वयममृतं कृषिर्मृतं तु याचितम् ।
अयाचितं स्यादमृतं सेवावृत्ति.

सत्यानृतं तु वाणिज्यं, वणिज्या वाणिजो वणिक् ।
क्रयविक्रयिकः पण्याजीवोऽऽपणिकनैगमाः ॥८६७॥

वैदेहः सार्थवाहश्च, क्रायकः क्रयिकः क्रयी ।
क्रेयद् तु विपूर्वास्ते, मूल्यं वस्नोऽवक्रयः ॥८६८॥

मूलद्रव्यं परिपणो, नीवी लाभोऽधिकं फलम् ।
परिदानं विनिमयो, नैमेयः परिवर्त्तनम् ॥८६९॥

व्यतिहारः परावर्त्तो, वैमेयो निमयोऽपि च ।
निक्षेपोपनिधी न्यासः, प्रतिदानं तदर्पणम् ॥८७०॥

क्रेतव्यमात्रके क्रेयं, क्रय्यं न्यस्तं क्रयाय यत् ।
पणितव्यं तु विक्रेयं, पण्यं सत्यापनं पुनः ॥८७१॥

सत्यङ्कारः सत्याकृतिस्तुल्यौ विपणविक्रयौ ।
गण्यं गणेयं सङ्ख्येयं, सङ्ख्या त्वेकादिका भवेत् ॥८७२॥

यथोत्तरं दशगुणं, भवेदेको दशाऽमुतः ।
शतं सहस्रमयुतं, लक्षप्रयुतकोटयः ॥८७३॥

अर्बुदमब्जं खर्वं च, निखर्वं च महाम्बुजम् ।
शङ्कुर्वार्धिरन्त्यं मध्यं, परार्धं चेति नामतः ॥८७४॥
अहश्च द्वीपवार्ध्यादि, पुष्करात्साधनान्तकम् ।
सांयात्रिकः पोतवणिग्, यानपात्रं वहित्रकम् ॥८७५॥
बोहित्थं वहनं पोतः, पोतवाहो नियामकः ।
निर्यामः कर्णधारस्तु, नाविको नौस्तु मज्जिनी ॥८७६॥
तरीतरण्यौ वेडाऽपि, द्रोणी काष्ठाम्बुवाहिनी ।
नौकादण्डः क्षेपणी स्याद्, गुणवृक्षस्तु कूपकः ॥८७७॥
पोलिन्दास्त्वन्तरादण्डा, स्यान्मङ्गो मङ्गिनः शिरः ।
अभ्रिस्तु काष्ठकुद्दालः, सेकपात्रं तु सेचनम् ॥८७८॥
केनिपातः कोटिपात्रमरित्रेऽप्योडुपैः प्लवैः ।
कोलो भेलस्तरण्डश्च, स्यात्तरपण्यमातरः ॥८७९॥
वृद्ध्याजीवो द्वैगुणिको, वार्द्धुषिकः कुसीदिकः ।
वार्द्धुषिश्च कुसीदोऽर्थप्रयोगो वृद्धिजीवने ॥८८०॥
वृद्धिः कलान्तरमृणं, तूद्धारः पर्युदञ्चनम् ।
याच्ञयाऽऽप्तं याचितकं, परिवृत्यापमित्यकम् ॥८८१॥

अधमर्णो ग्राहकः स्यादुत्तमर्णस्तु दायकः ।
प्रतिभूर्लग्नकः साक्षी, स्थेय आधिस्तु बन्धकः ॥८८२॥

तुलाद्यैः पौतवं मानं, द्रुवयं कुडवादिभिः ।
पाय्यं हस्तादिभिस्तत्र, स्याद् गुञ्जाः पञ्च माषकः ॥८८३॥

ते तु षोडश कर्षोऽक्षः, पलं कर्षचतुष्टयम् ।
बिस्तः सुवर्णो हेम्नोऽक्षे, कुरुबिस्तस्तु तत्पले ॥८८४॥

तुला पलशतं तासां, विंशत्या भार आचितः ।
शाकटः शाकटीनश्च, शलाटस्ते दशाचितः ॥८८५॥

चतुर्भिः कुडवैः प्रस्थः, प्रस्थैश्चतुर्भिराढकः ।
चतुर्भिराढकैर्द्रोणः, खारी षोडशभिश्च तैः ॥८८६॥

चतुर्विंशत्याऽङ्गुलानां, हस्तो दण्डश्चतुष्करः ।
तत्सहस्रौ तु गव्यूतं, क्रोशस्तौ द्वौ तु गोरुतम् ॥८८७॥

गव्या गव्यूतगव्यूती, चतुष्क्रोशं तु योजनम् ।
पाशुपाल्यं जीववृत्तिर्गोमान् गोमी गवीश्वरे ॥८८८॥

गोपाले गोधुगाभीरगोपगोसङ्ख्यवल्लवाः ।
गोविन्दोऽधिकृतो गोषु, जाबालस्त्वजजीविकः ॥८८९॥

कुटुम्बी कर्षकः क्षेत्री, हली कृषिककार्षकौ ।
कृषीवलोऽपि जित्यो तु, हलिः सीरस्तु लाङ्गलम् ॥८९०॥

गोदारणं हलमीषा, सीते लाङ्गलपद्धती ।
निरीषे कुटकं फाले, कृषके कुशिकं फलम् ॥८९१॥

दात्रं लवित्रं तन्मुष्टौ, वण्टो मत्यं समीकृतौ ।
गोदारणं तु कुद्दालः, खनित्रं त्ववदारणम् ॥८९२॥

प्रतोदस्तु प्रवयणं, प्राजनं तोत्रतोदने ।
योत्रं तु योक्त्रमाबन्धः, कोटिशो लोष्टभेदनः ॥८९३॥

मेधिर्मेथिः खलेवाली, खले गोबन्धदारु यत् ।
शूद्रोऽन्त्यवर्णो वृषलः, पद्यः पज्जो जघन्यजः ॥८९४॥

ते तु मूर्द्धावसिक्ताद्यास्यकृन्मिश्रजातयः ।
क्षत्रियायां द्विजान्मूर्धावसिक्तो विट्स्त्रियां पुन ॥८९५॥

अम्बष्ठोऽथ पारशवनिषादौ शूद्रयोषिति ।
क्षत्रा माहिष्यो वैश्यायामुग्रस्तु वृषलस्त्रियाम् ॥८९६॥

वैश्यात्तु करणः शूद्रात्त्वायोगवो विशः स्त्रियाम् ।
क्षत्रियायां पुनः क्षत्ता, चण्डालो ब्राह्मणस्त्रियाम् ॥८९७॥

वैश्यात्तु मागधः क्षत्र्यां, वैदेहको द्विजस्त्रियाम् ।
सूतस्तु क्षत्रियाज्जात, इति द्वादश तद्भिदः ॥८९८॥

माहिष्येण तु जातः स्यात्, करण्यां रथकारकः ।
कारुस्तु कारी प्रकृतिः, शिल्पी श्रेणिस्तु तद्गणः ॥८९९॥

शिल्पं कला विज्ञानं च, मालाकारस्तु मालिकः ।
पुष्पाजीवः पुष्पलावी, पुष्पाणामवचायिनी ॥९००॥

कल्यपालः सुराजीवी, शौण्डिको मण्डहारकः ।
वारिवासः पानवणिक्, ध्वजो ध्वज्यासुतीवलः ॥९०१॥

मद्यं मदिष्ठा मदिरा परिस्रुता
कश्यं परिस्रुन्मधु कापिशायनम् ।
गन्धोत्तमा कल्यमिरा परिप्लुता
कादम्बरी स्वादुरसा हलिप्रिया ॥९०२॥

शुण्डा हाला हारहूरं, प्रसन्ना वारुणी सुरा ।
माध्वीकं मदना देवसृष्टा कापिशमभिषवः ॥९०३॥
मध्वासवो माधवको, मैरेय शीधुरासवः ।
जगलो मेदको मद्यपङ्कः किण्वन्तु नग्नहूः ॥९०४॥
नग्नहूर्मद्यबीजं च, मद्यसन्धानमासुतिः ।
आसवोऽभिषवो मद्यमण्डः कारोत्तमौ समौ ॥९०५॥
गल्वर्कस्तु चषकः स्यात्सरकश्चानुतर्षणम् ।
शुण्डा पानमदस्थानं, मधुवारा मधुक्रमाः ॥९०६॥
सपीतिः सहपानं स्यादापानं पानगोष्ठिका ।
उपदंशस्त्ववदंशश्चक्षणं मद्यपाशनम् ॥९०७॥
नाडिन्धमः स्वर्णकारः, कलादो मुष्टिकश्च सः ।
तैजसावर्तनी मूषा, भस्त्रा चर्मप्रसेविका ॥९०८॥
आस्फोटनी वेधनिका, शाणस्तु निकषः कषः ।
कल्पनी स्यात्कृपाणी, भ्रमः कुन्दं च यन्त्रकम् ॥९०९॥
वैकटिको मणिकारः, शौल्विकस्ताम्रकुट्टकः ।
शाङ्खिकः स्यात्काम्बविकस्तुन्नवायस्तु सौचिकः ॥९१०॥

कृपाणी कर्त्तरी कल्पन्यपि सूची तु सेवनी ।
सूचिसूत्रं पिप्पलकं, तर्कुः कर्त्तनसाधनम् ॥९११॥
पिञ्जनं विहननं च, तूलस्फोटनकार्मुकम् ।
सेवनं सीवनं स्यूतिस्तुल्यौ स्यूतप्रसेवकौ ॥९१२॥
तन्तुवायः कुविन्दः स्यात्, त्रसरः सूत्रवेष्टनम् ।
वाणिर्व्यूतिर्वानदण्डो, वेमा सूत्राणि तन्तवः ॥९१३॥
निर्णेजकस्तु रजकः, पादुकाकृत्तु चर्मकृत् ।
उपानत् पादुका पादूः, पन्नद्धा पादरक्षणम् ॥९१४॥
प्राणाहिताऽनुपदीना, त्वाबद्धाऽनुपदं हि या ।
नद्धी वध्री वरत्रा स्यादारा चर्मप्रभेदिका ॥९१५॥
कुलालः स्यात्कुम्भकारो, दण्डभृच्चक्रजीवकः ।
शाणाजीवः शस्त्रमार्जो, भ्रमासक्तोऽसिधावकः ॥९१६॥
धूसरश्चाक्रिकस्तैली, स्यात्पिण्याकखलौ समौ ।
रथकृत् स्थपतिस्त्वष्टा, काष्ठतट् तक्षवर्द्धकी ॥९१७॥
ग्रामायत्तो ग्रामतक्षः, कौटतक्षोऽनधीनकः ।
वृक्षभित्तक्षणी वासी, क्रकचं करपत्रकम् ॥९१८॥

[illegible] ।
[illegible] ॥२१९॥
[illegible] ।
[illegible] ॥२२०॥
[illegible] ।
[illegible] ॥२२१॥
[illegible] ।
[illegible] ॥२२२॥
[illegible] ।
[illegible] ॥२२३॥
[illegible], देवाजीवस्तु देवलः ।
मार्दङ्गिका मौरजिकाः, वीणावादस्तु वैणिकः ॥२२४॥
वेणुध्मः स्याद्वैणविकः, पाणिघः पाणिवादकः ।
स्यात्प्रातिहारिको मायाकारो मायी तु शाम्बरी ॥२२५॥
इन्द्रजालं तु कुहकं, माया कुसृतिरित्यपि ।
कौतूहलं तु कुतुकं, कौतुकं च कुतूहलम् ॥२२६॥

पुलिन्दा नाहला निष्ट्याः, शबरा वरुटा भटाः ।
मालाभिल्लाः किराताश्च, सर्वेऽपि म्लेच्छजातयः ॥९३४॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधान-
चिन्तामणौ नाममालायां मर्त्यकाण्डस्तृतीयः
समाप्तः ॥ ३ ॥

तिर्यक्काण्डः ।

भूर्भूमिः पृथिवी पृथ्वी, वसुधोर्वी वसुन्धरा ।
धात्री धरित्री धरणी, विश्वा विश्वम्भरा धरा ॥९३५॥
क्षितिः क्षोणी क्षमाऽनन्ता, ज्या कुर्वसुमती मही ।
गौर्गोत्रा भूतधात्री क्ष्मा, गन्धमाताऽचलाऽवनिः ॥९३६॥
सर्वंसहा रत्नगर्भा, जगती मेदिनी रसा ।
काश्यपी पर्वताधारा, स्थिरेला रत्न-बीज-सूः ॥९३७॥
विपुला सागरान्नेमी, स्युर्नेमीमेखलाम्बराः ।
द्यावापृथिव्यौ तु द्यावाभूमी द्यावाक्षमे अपि ॥९३८॥

दिवस्पृथिव्यौ तु रोदस्यौ रोदसी रोदसा च ते ।
उर्वरा सर्वसस्या भूरिरिणं पुनरूषरम् ॥९३९॥
स्थलं स्थली मरुर्धन्वा, क्षेत्राद्यमहतं खिलम् ।
मृन्मृत्तिका सा क्षारोषो, मृत्सा मृत्स्ना च सा शुभा ९४०
रुमा लवणखानिः स्यात्, सामुद्रं लवणं हि यत् ।
तदक्षीवं वशिरश्च, सैन्धवं तु नदीभवम् ॥९४१॥
माणिमन्थं शीतशिवं, रौमकं तु रुमाभवम् ।
वसुकं वस्तुकं तत्त्वं, विडपाक्यं तु कृत्रिमं ॥९४२॥
सौवर्चलेऽक्षरुचकं, दुर्गन्धं शूलनाशनम् ।
कृष्णे तु तत्र तिलकं, यवक्षारो यवाग्रजः ॥९४३॥
यवनालजः पाक्यश्च, पाचनकस्तु टङ्कणः ।
मालतीतीरजो लोहश्लेषणो रसशोधनः ॥९४४॥
समास्तु स्वर्जिकाक्षारकापोतसुखवर्चकाः ।
स्वर्जिस्तु स्वर्जिका सुग्घ्नो, योगवाही सुवर्चिका ॥९४५॥
भरतान्यैरावतानि, विदेहाश्च कुरून् विना ।
वर्षाणि कर्मभूम्यः स्युः, शेषाणि फलभूमयः ॥९४६॥

वर्षं वर्षधराद्यङ्कं, विषयस्तूपवर्त्तनम् ।
देशो जनपदो नीवृद्, राष्ट्रं निर्गश्च मण्डलम् ॥९४७॥

आर्यावर्त्तो जन्मभूमिर्जिनचक्र्यर्द्धचक्रिणाम् ।
पुण्यभूराचारवेदी, मध्यं विन्ध्यहिमागयोः ॥९४८॥

गङ्गायमुनयोर्मध्यमन्तर्वेदिः समस्थली ।
ब्रह्मावर्त्तः सरस्वत्या, दृषद्वत्याश्च मध्यतः ॥९४९॥

ब्रह्मवेदिः कुरुक्षेत्रं, पञ्चरामह्रदान्तरम् ।
धर्मक्षेत्रं कुरुक्षेत्रं, द्वादशयोजनावधि ॥९५०॥

हिमवद्विन्ध्ययोर्मध्यं यत् प्राग् विनशनादपि ।
प्रत्यगेव प्रयागाच्च, मध्यदेशः स मध्यमः ॥९५१॥

देशः प्राग्दक्षिणः प्राच्यो, नदी यावच्छरावतीम् ।
पश्चिमोत्तरस्तूदीच्यः, प्रत्यन्तो म्लेच्छमण्डलम् ॥९५२॥

पाण्डूदक्कृष्णतो भूमेः, पाण्डूदक्कृष्णमृत्तिके ।
जङ्गलो निर्जलोऽनूपोऽम्बुमान् कच्छस्तु तद्विधः ॥९५३॥

कुमुद्वान् कुमुदावासो, वेतस्वान् भूरिवेतसः ।
नडप्रायो नडकीयो, नड्वांश्च नड्वलश्च सः ॥९५४॥

शाड्वलः (शाद्वलः) शादहरिते, देशो नद्यम्बुजीवनः ।
स्यान्नदीमातृको देवमातृको वृष्टिजीवनः ॥९५५॥

प्राग्ज्योतिषाः कामरूपा, मालवाः स्युरवन्तयः ।
त्रैपुरास्तु डाहलाः स्युश्चैद्यास्ते चेदयश्च ते ॥९५६॥

बङ्गास्तु हरिकेलीया, अङ्गाश्चम्पोपलक्षिताः ।
साल्वास्तु कारकुक्षीया, मरवस्तु दशेरकाः ॥९५७॥

जालन्धरास्त्रिगर्त्ताः स्युस्तायिकास्तर्जिकाभिधाः ।
कश्मीरास्तु माधुमताः, सारस्वता विकर्णिकाः ॥९५८॥

वाहिकाष्टक्कनामानो, वाह्लीका वाह्लिकाह्वयाः ।
तुरुष्कास्तु साखयः स्युः, कारुपास्तु बृहद्गृहाः ॥९५९॥

लम्पाकास्तु मुरण्डाः स्युः, सौवीरास्तु कुमालकाः ।
प्रत्यग्रथास्त्वहिच्छत्राः, कीकटा मगधाह्वयाः ॥९६०॥

ओण्ड्राः केरलपर्यायाः, कुन्तला उपहालकाः ।
ग्रामस्तु वसथः स-न्नि-प्रति-पर्युप तैः परः ॥९६१॥

पाटकस्तु तदर्द्धे स्यादाघाटस्तु घटोऽवधिः ।
अन्तोऽवसानं सीमा च, मर्यादापि च सीमनि ॥९६२॥

ग्रामसीमा तूपशल्यं, माल्यं ग्रामान्तराटवी ।
पर्यन्तभूः परिसरः, स्यात्कर्मान्तस्तु कर्मभूः ॥९६३॥

गोस्थानं गोष्ठमेतत्तु गौष्ठीनं भूतपूर्वकम् ।
तदाशितङ्गवीनं स्याद्गावो यत्राशिताः पुरा ॥९६४॥

क्षेत्रं तु वप्रः केदारः, सेतौ पाल्यालिसंवरौ ।
क्षेत्रं तु शाकस्य शाकशाकटं शाकशाकिनम् ॥९६५॥

व्रैहेयं शालेयं षाष्टिक्यं कौद्रवीणमौद्गीने ।
व्रीह्यादीनां क्षेत्रेऽणव्यं तु स्यादाणवीनमणोः ॥९६६॥

भङ्ग्यं भाङ्गीनमौमीनमुम्यं, यव्यं यवक्यवत् ।
तिल्यं तैलीनं माषीणं, माष्यं भङ्गादिसम्भवम् ॥९६७॥

सीत्यं हल्यं त्रिहल्यं तु, त्रिसीत्यं त्रिगुणाकृतम् ।
तृतीयाकृतं द्विहल्यादेर् शम्बाकृतं च तत् ॥९६८॥

बीजाकृतं तूप्तकृष्टे, द्रौणिकोऽऽढकिकादयः ।
स्युर्द्रोणाढकवापादौ, खलधानं पुनः खलम् ॥९६९॥

चूर्णे क्षोदोऽथ रजसि, स्युर्धूलीपांशुरेणवः ।
लोष्टे लोष्टुर्दलिर्लेष्टुर्वल्मीकः कृमिपर्वतः ॥९७०॥
वम्रीकूटं वामलूरो, नाकुः शक्रशिरश्च सः ।
नगरी पूः पुरी द्रङ्गः, पत्तनं पुटभेदनम् ॥९७१॥
निवेशनमधिष्ठानं, स्थानीयं निगमोऽपि च ।
शाखापुरं तूपपुरं, खेटः पुरार्द्धविस्तरः ॥९७२॥
स्कन्धावारो राजधानी, कोट्टदुर्गे पुनः समे ।
गयापूर्गयराजर्षेः कन्यकुब्जं, महोदयम् ॥०७३॥
कन्याकुब्जं गाधिपुरं, कौशं कुशस्थलं च तत् ।
काशिर्वराणसी वाराणसी शिवपुरी च सा ॥९७४॥
साकेतं कोशलाऽयोध्या, विदेहा मिथिले समे ।
त्रिपुरी चेदिनगरी, कौशाम्बी वत्सपत्तनम् ॥९७५॥
उज्जयिनी स्याद्विशालाऽवन्ती पुष्पकरण्डिनी ।

---

०१ उत्कर्षेण जयत्युज्जयिनी, रम्यादित्वादनट्, अन्ये तु उज्जयिनी नाम राक्षसी देवता तस्या निवास उज्जयिनीति चातुरर्थिकमणमुत्पाद्य तस्य लोपमिच्छन्ति ।

पाटलिपुत्रं कुसुमपुरं चम्पा तु मालिनी ॥९७६॥

लोमपादकर्णयो. पूर्देवीकोटे उमावनम् ।
कोटीवर्षं बाणपुरं, स्याच्छोणितपुरं च तत् ॥९७७॥

मथुरा तु मधूपघ्नं, मधुरीऽथ गजाह्वयम् ।
स्याद्धास्तिनपुरं हस्तिनीपुरं हस्तिनापुरम् ॥९७८॥

ताम्रलिप्तं दामलिप्तं, ताम्रलिप्ती तमालिनी ।
स्तम्बपूर्विष्णुगृहं च, स्याद्विदर्भा तु कुण्डिनम् ॥९७९॥

द्वारवती द्वारको स्यात्, निषधा तु नलस्य पू ।
प्राकारो वरणं सालं, चयो वप्रोऽस्य पीठभूः ॥९८०॥

प्राकाराग्रं कपिशीर्षं, सौधोट्टाट्टालकौ समा ।
पुद्वारं गोपुरं रथ्याप्रतोलीविशिखाः समाः ॥९८१॥

परिकूटं हस्तिनखो, नगरद्वारकूटके ।
मुखे निःसरणं वाटे, प्राचीनावेष्टकौ वृतिः ॥९८२॥

पदव्येकपदी पद्या, पद्धतिर्वर्त्म वर्त्तनी ।
अयनं सरणिर्मार्गोऽध्वा पन्था निगमः सृतिः ॥९८३॥

सत्पथे स्वतितः पन्थाः, अपन्थाऽपथं समे ।
व्यध्वो दुरध्वः कदध्वा, विपथं कापथं च सः ॥९८४॥

प्रान्तरं दूरशून्योऽध्वा, कान्तारो वर्त्म दुर्गमम् ।
सुरुङ्गा तु सन्धिला स्याद्गूढमार्गो भुवोऽन्तरे ॥९८५॥

चतुष्पथे तु संस्थानं, चतुष्कं त्रिपथे त्रिकम् ।
द्विपथं तु चारुपथो, गजाद्यध्वा त्वसङ्कुलः ॥९८६॥

घण्टापथः संसरणं, श्रीपथो राजवर्त्म च ।
उपनिष्क्रमणं चोपनिष्करं च महापथः ॥९८७॥

विपणिस्तु वणिग्मार्गः, स्थानं तु पदमास्पदम् ।
श्लेषस्त्रिमार्ग्याः शृङ्गाटं, बहुमार्गी तु चत्वरम् ॥९८८॥

श्मशानं करवीरं स्यात्, पितृ-प्रेताद्वनं गृहम् ।
गेहभूर्वास्तु गेहं तु, गृहं वेश्म निकेतनम् ॥९८९॥

मन्दिरं सदनं सद्मं, निकाय्यो भवनं कुटं ।
आलयो निलयं शाला, सभादवसितं कुलम् ॥९९०॥

धिष्ण्यमावसथं स्थानं, पस्त्यं संस्त्याय आश्रयः ।
ओको निवास आवासो, वसतिं शरणं क्षयः ॥९९१॥

धामागारं निशान्तं च, कुट्टिमं त्वस्य बद्धभूः ।
चतुःशालं सञ्जवनं, सौधं तु नृपमन्दिरम् ॥९९२॥

उपकारिकोपकार्य्यौ, सिंहद्वारं प्रवेशनम् ।
प्रासादो देवभूपानां, हर्म्यं तु धनिनां गृहम् ॥९९३॥

मठोवसथ्यावसथौ, स्युश्छात्रव्रतिवेश्मनि ।
पर्णशालोटजश्चैत्यविहारौ जिनसद्मनि ॥९९४॥

गर्भागारेऽपवरको, वासौकः शयनास्पदम् ।
भाण्डागारं तु कोशः स्यात्, चन्द्रशाला शिरोगृहम् ॥

कुप्यशाला तु सन्धानी, कायमानं तृणौकसि ।
होत्रीयन्तु हविर्गेहं, प्राग्वंशः प्राग् हविर्गृहात् ॥९९५॥

आथर्वणं शान्तिगृहमास्थानगृहमिन्द्रकम् ।
तैलिशाला यन्त्रगृहमरिष्टं सूतिकागृहम् ॥९९७॥

सूदशाला रसवती, पाकस्थानं महानसम् ।
हस्तिशाला तु चतुरं, वाजिशाला तु मन्दुरा ॥९९८॥

सन्दानिनी तु गोशाला, चित्रशाला तु जालिनी ।
कुम्भशाला पाकपुटी, तन्तुशाला तु गर्त्तिका ॥९९९॥

नापितशाला वपनी, शिल्पा खरकुटी च सा ।
आवेशनं शिल्पिशाला, सत्रशाला प्रतिश्रयः ॥१०००॥

आश्रमस्तु मुनिस्थानमुपघ्नस्त्वन्तिकाश्रयः ।
प्रपा पानीयशाला स्यात्, गञ्जा तु मदिरागृहम् ॥१००१॥

पक्कणः शबरावासो, घोषस्त्वाभीरपल्लिका ।
पण्यशाला निषद्याऽट्टो, हट्टो विपणिरापणः ॥१००२॥

वेश्याश्रयः पुरं वेशो, मण्डपस्तु जनाश्रयः ।
कुड्यं भित्तिस्तदेडूकमन्तर्निहितकीकसम् ॥१००२॥

वेदी वितर्दिरजिरं, प्राङ्गणं चत्वराङ्गणे ।
चत्रम प्रतीहारो द्वार्द्वारेऽस्य परिघोऽर्गला ॥१००४॥
साऽर्गला त्वर्गलिका सूचिः, कुञ्चिकायान्तु कुञ्चिका ।
साधारण्य कूटश्चासौ, द्वारयन्त्रं तु तालकम् ॥१००५॥
अस्योद्घाटनयन्त्रन्तु, तालेऽपि प्रतितालेऽपि ।
तिर्यग्द्वारोर्ध्वदारूत्तरङ्गं स्यादररं पुनः ॥१००६॥
कपाटोऽररिः कुवाटे, पक्षद्वारं तु पक्षकः ।
प्रच्छन्नमन्तर्द्वारं स्याद्, बहिर्द्वारं तु तोरणम् ॥१००७॥
तोरणोर्ध्वे तु मङ्गल्य, दाम वन्दनमालिका ।
स्तम्भादे स्यादधोदारौ, शिला नासोर्ध्वदारुणि ॥१००८॥
गोपानसी तु वलभीच्छादने वक्रदारुणि ।
गृहावग्रहणी देहल्युम्बरोदुम्बरोम्बुराः ॥१००९॥
प्रघाणः प्रघणोऽलिन्दो, बहिर्द्वारप्रकोष्ठके ।
कपोतपाली विटङ्कः, पटलं छदिषी समे ॥१०१०॥
नीध्रं वलीकं तत्प्रान्त, इन्द्रकोशस्तमङ्गकः ।
वलभी छदिराधारो, नागदन्तास्तु दन्तकाः ॥१०११॥

मत्तालम्बोऽपाश्रयः स्यात्, प्रग्रीवो मत्तवारणे ।
वातायनो गवाक्षश्च, जालकेऽथान्नकोष्ठकः ॥१०१२॥

कुसूलोऽश्रिस्तु कोणोऽणिः, कोटिः पाल्यस्रि इत्यपि ।
आरोहणं तु सोपानं, निःश्रेणिस्त्वधिरोहिणी ॥१०१३॥

स्थूणा स्तम्भः शालभञ्जी, पाञ्चालिका च पुत्रिका ।
काष्ठादिघटिता लेप्यमयी त्वञ्जलिकारिका ॥१०१४॥

नन्द्यावर्त्तप्रभृतयो, विच्छन्दा आढ्यवेश्मनाम् ।
समुद्गः सम्पुटः पेटा, स्यान्मञ्जूषाऽथ शोधनी १०१५

सम्मार्ज्जनी बहुकरी, वर्द्धनी च समूहनी ।
सङ्करोऽवकरौ तुल्यावुदूखलमुलूखलम् ॥१०१६॥

प्रस्फोटनं तु पवनमवघातस्तु कण्डनम् ।
कटः किलिञ्जो मुसलोऽयोग्रं कण्डोलकः पिटम् १०१७

चालनी तितउः शूर्पं, प्रस्फोटनमथान्तिका ।
चुल्ल्यश्मन्तकमुद्धानं, स्यादधिश्रयणी च सा ॥१०१८॥

स्यात्स्थाली पिठरं कुण्डं, चरुः कुम्भो घटः पुनः ।
कुटः कुम्भः करीरश्च, कलशः कलसो निपः ॥१०१९॥

हसन्यङ्गाराच्छकटी-धानी-पात्री हसन्तिका ।
अङ्गारोऽम्बरीषमृचीषमृजीषं पिष्टपाकभृत् ॥१०२०॥

कम्बिर्दर्वि खजाकाऽस्य, स्यात्तर्दुर्दारुहस्तकः ।
वार्द्धान्यां तु गलन्त्यालू, कर्करी करकोऽस्य स १०२१

नालिकेरस्य करकस्तुल्यौ कटाहकर्परौ ।
मणिकोऽलिञ्जरो गर्गरीकलश्यौ तु मन्थनी ॥१०२२॥

वैशाखे खजको मन्था, मन्थनो मन्थदण्डकः ।
मन्थे क्षुब्धोऽस्य विष्कम्भो, मञ्जीरः कुटरोऽपि च १०२३

शालाजीरो वर्द्धमाने, शरावे कोशिका पुनः ।
मल्लिका चषके कंसे, पारी स्यात्पानभाजनम् ॥१०२४॥

कुतूश्चर्म्मस्नेहपात्रं, कुतुपस्तु तदल्पकम् ।
दृतिः खल्लश्चर्म्ममयी, त्वालुः करकपात्रिका ॥१०२५॥

सर्वमावपनं भाण्डं, पात्रामत्रे तु भाजनम् ।
तद्विशालं पुनः स्थालं, स्यात्पिधानमुदञ्चनम् ॥१०२६॥

शैलोऽद्रिः शिखरी शिलोच्चयगिरी गोत्रोऽचलः सानुमान्,
ग्रावा पर्व्वतभूध्रभूधरधराहार्या नगोऽथोदयः ।

पूर्वाद्रिश्चरमाद्रिरस्तः उदगद्रिस्त्वद्रिराण् मेनका-
प्राणेशो हिमवान् हिमालयहिमप्रस्थौ भवानीगुरुः ॥१०२७
हिरण्यनाभो मैनाकः, सुनाभश्च तदात्मजः ।
रजताद्रिस्तु कैलासोऽष्टापदः स्फटिकाचलः ॥१०२८॥
क्रौञ्चः कुञ्चोऽथ मलय, आषाढो दक्षिणाचलः ।
स्यान्माल्यवान् प्रस्रवणो, विन्ध्यस्तु जलवालकः ॥१०२९
शत्रुञ्जयो विमलाद्रिरिन्द्रकीलस्तु मन्दरः ।
सुवेलः स्यात् त्रिमुकुटस्त्रिकूटस्त्रिककुच्च सः ॥१०३०॥
उज्जयन्तो रैवतकः, सुदाहः पारियात्रिकः ।
लोकालोकश्चक्रवालोऽथ मेरुः कर्णिकाचलः ॥१०३१॥
रत्नसानुः सुमेरुः स्वः-स्वर्गि-काञ्चनतो गिरिः ।
शृङ्गं तु शिखरं कूटं, प्रपातस्त्वतटो भृगुः ॥१०३२॥
मेखला मध्यभागोऽद्रेर्नितम्बः कटकश्च सः ।
दरी स्यात्कन्दरोऽखातबिले तु गह्वरं गुहा ॥१०३३॥
द्रोणी तु शैलयोः सन्धिः, पादाः पर्यन्तपर्वताः ।
दन्तकास्तु बहिस्तिर्यक्प्रदेशा निर्गता गिरेः ॥१०३४॥

अधित्यकोर्ध्वभूमिः स्यादधोभूमिरुपत्यका ।
स्नुः प्रस्थः सानुरश्मा तु, पाषाणः प्रस्तरो दृषद् ॥१०३५

ग्रावा शिलोपलो गण्डशैलाः स्थूलोपलाश्च्युताः ।
स्यादाकरः खनिः खानिर्गञ्जो धातुस्तु गैरिकम् ॥१०३६

शुक्रधातौ पाकशुक्ला, कठिनी खटिनी खटी ।
लोहं कालायसं शस्त्रं, पिण्डं पारशवं घनम् ॥१०३७॥

गिरिसारं शिलासारं, तीक्ष्णं कृष्णामिषे अयः ।
सिंहानं-घूर्णं-मण्डूर-सरणान्यस्य किट्टके ॥१०३८॥

सर्वं च तैजसं लोहं, विकारस्त्वयसः कुशी ।
ताम्रं म्लेच्छमुखं शुल्वं, रक्तं द्व्यष्टमुदुम्बरम् ॥१०३९॥

म्लेच्छशाबरभेदाख्यं, मर्कटास्यं कनीयसम् ।
ब्रह्मवर्धनं वरिष्ठं, सीसं तु सीसपत्रकम् ॥१०४०॥

नागं गण्डूपदभवं, वप्रं सिन्दूरकारणम् ।
वर्ध्रं स्वर्णारियोगेष्टं, यवनेष्टं सुवर्णकम् ॥१०४१॥

---

०१ सुवर्णं १ रजतं २ ताम्रं ३ रीति- ४ कांस्यं ५ तथा त्रपु ६ । सीसं ७ च पीवरं ८ चैव, अष्टौ लोहानि चक्षते ॥१॥

वङ्गं[1] त्रपु[2]: स्वर्णजं[3] नागजीवने[4],
मृद्वङ्ग[5]रङ्गे[6] पुरुपत्र[7]पिच्चटे[8] ।
स्याच्चक्रसंज्ञं[9] तमरं[10] च नागजं[11]
कस्तीर[12]मालीनक[13]सिंहले[14] अपि ॥१०४२॥

स्याद्रूप्यं[1] कलधौत[2]तार[3]रजत[4]श्वेतानि[5] दुर्वर्णकं[6],
खर्जूरं[7] च हिमांशु[8]हंस[9]कुमुदाभिख्यं[10] सुवर्णं[1] पुनः ।
स्वर्णं[2] हेम[3] हिरण्य[4]हाटक[5]वसू[6]न्यष्टापदं[7] काञ्चनं[8]
कल्याणं[9] कनकं[10] महारजत[11]रै[12]गाङ्गेय[13]रुक्माण्यपि ॥१०४३॥

कलधौत[15]लोहोत्तम[16]वह्निबीजा[17]-
न्यपि गारुडं[18] गैरिक[19]जातरूपे[20] ।
तपनीय[21]चामीकर[22]चन्द्र[23]भर्मा[24]-
ऽर्जुन[25]निष्क[26]कार्तस्वर[27]कर्बुराणि[28] ॥१०४४॥

जाम्बूनदं[29] शातकुम्भं[30], रजतं[31] भूरि[32] भूत्तमम्[33] ।
हिरण्य[1]कोशा[2]कुप्यानि[3], हेम्नि रूप्ये कृताकृते ॥१०४५॥

कुप्यन्तु तद्द्वयादन्यद्रूप्यं तद्द्वयमाहतम् ।
अलङ्कारसुवर्णं तु, शृङ्गीकनकमायुषम् ॥१०४६॥
रजतं च सुवर्णं च, संश्लिष्टे घनगोलकैः ।
पित्तलाऽऽरोऽप्यारकूटः, कपिलोहं सुवर्णकम् ॥१०४७॥
रिरी रीरी च रीतिश्च, पीतलोहं सुलोहकम् ।
ब्राह्मी तु राज्ञी कपिला, ब्रह्मरीतिर्महेश्वरी ॥१०४८॥
कांस्यं विद्युत्प्रियं घोषैः, प्रकाशं वङ्गशुल्बकम् ।
घण्टाशब्दमसुराह्वं, रवणं लोहजं मलम् ॥१०४९॥
सौराष्ट्रके पञ्चलोहं, वर्त्तलोहं तु वर्त्तकम् ।
पारदः पारतः सूतो, हरबीजं रसश्चलः ॥१०५०॥
अभ्रकं स्वच्छपत्रं खमेघाख्यं गिरिजामले ।
स्रोतोऽञ्जनं तु कापोतं, सौवीरं कृष्णयामुने ॥१०५१॥
अथ तुत्थं शिखिग्रीवं, तुत्थाञ्जनमयूरके ।
मूषातुत्थं कांस्यनीलं, हेमतारं वितुन्नकम् ॥१०५२॥

---

०१ आहतरूप्योत्पन्नो लोके "रुपैया" इति ख्यातः । तथा "पैसा" इति अन्यः । ०२ "कुन्दन" इति प्रसिद्धः ०३ पञ्च ताम्ररीतित्रपुसीसककालायसलक्षणानि लोहानि यस्मिन् कांस्यभेदे ।

स्यात्तु कर्परिकातुत्थममृतासङ्गमञ्जनम् ।
रसगर्भं तार्क्ष्यशैलं, तुत्थे दार्वीरसोद्भवे ॥१०५३॥

पुष्पाञ्जनं रीतिपुष्पं, पौष्पकं पुष्पकेतु च ।
माक्षिकं तु कदम्बः स्यात्, चक्रनामाऽञ्जनामकः १०५४

ताप्यो नदीजः कामारिस्तारारिर्विटमाक्षिकः ।
सौराष्ट्री पार्वती काक्षी, कालिका पर्पटी सती ॥१०५५॥

आढकी तुवरी कंसोद्भवा काच्छी मृदाह्वया ।
कासीसं धातुकासीसं, खेचरं धातुशेखरम् ॥१०५६॥

द्वितीयं पुष्पकासीसं, कंसकं नयनौषधम् ।
गन्धाश्मा शुल्वरामा-कुष्ठारिर्गन्धिकगन्धकौ ॥१०५७॥

सौगन्धिकः शुकपुच्छो, हरितालं तु पिञ्जरम् ।
विडालकं विस्रगन्धि, खर्जूरं वंशपत्रकम् ॥१०५८॥

आलं पीतनतालानि, गोदन्तं नटमण्डनम् ।
वङ्गारिर्लोमहृच्चाथ, मनोगुप्ता मनःशिला ॥१०५९॥

करवीरा नागमाता, रोचनी रसनेत्रिका ।
नेपाली कुनटी गोला, मनोह्वा नागजिह्विका ॥१०६०॥

सिन्दूरं नागजं नागरक्तं शृङ्गारभूषणम् ।
चीनपिष्टं हंसपादः कुरुविन्दस्तु हिङ्गुलः ॥१०६१॥
शिलाजतु स्याद्गिरिजमर्थ्यं गैरेयमश्मजम् ।
क्षारः काचः कुलाला तु, स्याच्चक्षुष्या कुलत्थिका ॥१०६२॥
बोलो गन्धरसः प्राणः, पिण्डो गोपरसः शशः ।
रत्नं वसु मणिरत्र, वैदूर्यं वालवायजम् ॥१०६३॥
मरकतं त्वश्मगर्भं, गारुत्मतं हरिन्मणिः ।
पद्मरागो लोहितकलक्ष्मीपुष्पारुणोपलाः ॥१०६४॥
नीलमणिस्त्विन्द्रनीलः, सूचीमुखं तु हीरकम् ।
वराटकं रत्नमुख्यं, वज्रं चाशनिनाम च ॥१०६५॥
विराटजो राजपट्टो, राजावर्तोऽथ विद्रुमः ।
रक्ताङ्गो रत्नकन्दश्च, प्रवालं हेमकन्दलः ॥१०६६॥
सूर्यकान्तः सूर्यमणिः, सूर्याश्मा दहनोपलः ।
चन्द्रकान्तश्चन्द्रमणिश्चन्द्रोपलश्च सः ॥१०६७॥
क्षीरतैलस्फटिकाभ्यामन्यौ स्फटिकाविमौ ।
शुक्तिजं मौक्तिकं मुक्ता, मुक्ताफलं रसोद्भवम् ॥१०६८॥

इति पृथ्वीकायः ॥

---

०1 हस्तिमस्तकाद्युद्भवमपि मौक्तिकमुच्यते, यदाह—" हस्ति-

आकरो मकराद्रत्नाज्जलानिधि-धि-राशयः

द्वीपान्तरा असङ्ख्यास्ते, सप्तैवेति तु लौकिकाः॥१०७४॥

लवणक्षीरदध्याज्यसुरेक्षुस्वादुवारयः ।

तरङ्गे भङ्गवीच्यूर्म्युत्कलिकौ महति त्विह ॥१०७५॥

लहर्युल्लोलकल्लोला, आवर्त्तः पयसां भ्रमः ।

डाहुरो वोलकश्चासौ, वेला स्याद् वृद्धिरम्भसः ॥१०७६॥

डिण्डीरोऽब्धिकफः फेनो, बुद्बुदस्थासकौ समौ ।

मर्य्यादा कूलभूः कूलं, प्रपातः कच्छरोधसी ॥१०७७॥

तटं तीरं प्रतीरं च, पुलिनं तज्जलोज्झितम् ।

सैकतं चान्तरीपं तु, द्वीपमन्तर्जले तटम् ॥१०७८॥

तत्परं पारमवारं, त्ववाक् पारं तदन्तरम् ।

नदी हिरण्यवर्णा स्याद्रोधोवक्रा तरङ्गिणी ॥१०७९॥

सिन्धुः शैवलिनी वहा च ह्रदिनी स्रोतस्विनी निम्नगा,

स्रोतो निर्झरिणी सरिच्च तटिनी कूलङ्कषा वाहिनी ।

कर्षूर्द्वीपवती समुद्रदयिता धुन्यौ स्रवन्ती सर-

स्वत्यौ पर्वतजाऽऽपगा जलधिगा कूल्या च जम्बालिनी ॥

गङ्गा त्रिपथगा भागीरथी त्रिदशदीर्घिका ।
त्रिस्रोता जाह्नवी मन्दाकिनी भीष्मकुमारसूः ॥१०८१॥
सरिद्वरा विष्णुपदी, सिद्ध-स्वः-स्वर्गि-खापगाः ।
ऋषिकुल्या हैमवती, स्वर्वापी हरशेखरा ॥१०८२॥
यमुना यमभगिनी, कालिन्दी सूर्यजा यमी ।
रेवेन्दुजा पूर्वगङ्गा, नर्मदा मेखलाद्रिजा ॥१०८३॥
गोदा गोदावरी तापी, तपनी तपनात्मजा ।
शुतुद्रिस्तु शतद्रुः स्यात्, कावेरी त्वर्धजाह्नवी ॥१०८४॥
करतोया सदानीरा, चन्द्रभागा तु चन्द्रका ।
वाशिष्ठी गोमती तुल्ये, ब्रह्मपुत्री सरस्वती ॥१०८५॥
विपाड् विपाशाऽर्जुनी तु, बाहुदा सैतवाहिनी ।
वैतरणी नरकस्था, स्रोतोऽम्भःसरणं स्वतः ॥१०८६॥
प्रवाहः पुनरोघः स्याद्, वेणी धारा रयश्च सः ।
घट्टस्तीर्थोऽवतारेऽम्बुवृद्धौ पूरः प्लवोऽपि च ॥१०८७॥
पुटभेदास्तु वक्राणि, भ्रमास्तु जलनिर्गमाः ।
परीवाहा जलोच्छ्वासाः, कूपकास्तु विदारकाः ॥१०८८॥

प्रणाली जलमार्गोऽस्य, पाली कुल्या च सारणिः ।
सिक्तौ वालुकी बिन्दौ, पृषतैपृषतविप्रुषः ॥१०८९॥
अन्नोऽच्चिकिल्लौ पङ्कः, कर्दमश्च निपद्वरः ।
शादो हिरण्यबाहुस्तु, शोणो नदे पुनर्वहः ॥१०९०॥
मिथे उदध्ये सरस्वांश्चै, द्रहोऽगाधजलो ह्रदः ।
कूपः स्यादुदपानोऽन्धुः, प्रहिर्नेमी तु तन्त्रिका ॥१०९१॥
नान्दीमुखी नान्दीपटो, वीनाहो मुखबन्धन ।
आहावस्तु निपानं स्यादुपकूपेऽथ दीर्घिका ॥१०९२॥
वापी स्यात् क्षुद्रकूपे तु, चुरा चुण्डी च चूतकः ।
उद्घाटकं घटीयन्त्रं, पादावर्तोऽरघट्टकः ॥१०९३॥
अखातं तु देवखातं, पुष्करिण्यां तु खातकम् ।
पद्माकरस्तडागः स्यात्, कासारः सरसी सरः ॥१०९४॥
वेशन्तः पल्वलोऽल्पं तत्, परिखा खेयखातिके ।
स्यादालवालमावालमावापः स्थानकं च स ॥१०९५॥
आधारस्त्वम्भसां बन्धो, निर्झरस्तु झरः सरिः ।
उत्सः स्रवः प्रस्रवणं, जलाधारो जलाशयः ॥१०९६॥
इत्यप्कायः ।

अथ तेजस्कायः ।

वह्निर्बृहद्भानुहिरण्यरेतसौ,
धनञ्जयो हव्यहविर्हुताशनः ।
कृपीटयोनिर्दमुनो विरोचना-
ऽऽशुशुक्षणी छागरथस्तनूनपात् ॥१०९७॥
कृशानुवैश्वानरवीतिहोत्राः,
वृषाकपिः पावकचित्रभानू ।
अप्पित्तधूमध्वजकृष्णवर्त्मा-
र्चिष्मच्छमीगर्भतमोघ्नशुक्राः ॥१०९८॥

शोचिष्केशः शुचिहुतवहोषर्बुधाः सप्तमन्त्र-
ज्वालाजिह्वो ज्वलनशिखिनौ जागृविर्जातवेदाः ।
बर्हिःशुष्मानिलसखवसू रोहिताश्वाश्रयाशौ,
बर्हिर्ज्योतिर्दहनबहुला हव्यवाहोऽनलोऽग्निः ॥१०९९॥
विभावसुः सप्तोदर्चिः, स्वाहोऽग्नायी प्रियाऽस्य च ।
और्वः संवर्त्तकोऽब्ध्यग्निर्वाडवो वडवामुखः ॥११००॥

दवो दावो वनवह्निर्वह्निरिदम्मदे ।
छगणस्तु करीषाग्नि, कुकूलस्तु तुषानले ॥११०१॥
सन्तापे संज्वरो बाष्पे, ऊष्मा जिह्वा स्युरर्चिषः ।
हेति कीलो शिखा ज्वालोऽर्चिर्भिल्को महत्यसौ ११०२
स्फुलिङ्गोऽग्निकणोऽङ्गारस्त्वालात्कोऽलातमुल्मुकम् ।
धूमे स्याद्धूम्युगाह ऽग्निवाहो दहनकेतनम् ॥११०३॥
भस्मन्तु रक्षाऽऽख्यं, स्तरी जीमूतवाह्यपि ।
तडिदैरावती विद्युच्चला शम्पाऽचिरप्रभा ॥११०४॥
आकालिकी शतह्रदा, चञ्चला चपलाऽशनि ।
सौदामिनी क्षणिका च, ह्रादिनी जलवालिका ॥११०५॥

इति तेजस्कायः ।

अथ वायुकायः ।

वायुः समीरः समिरौ पवनाशुगौ नभ-
श्वासो नभस्वान्निश्वसनो समीरणः ।
वातोऽहिकान्तः पवमानमरुत्प्रकम्पनौ,
कम्पाकिर्नित्यगतिर्गन्धवहप्रभञ्जनौ ॥११०६॥

मातरिश्वा[20] जगत्प्राणः[21], पृषदश्वो[22] महाबलः[23] ।
मारुतः[24] स्पर्शनो[25] दैत्यदेवो[26] झञ्झा न वृष्टियुक् ११०७
प्राणो[1] नासाग्रहृन्नाभिपादाङ्गुष्ठान्तगोचरः ।
अपानः[1] पवनो मन्यापृष्ठपृष्ठान्तगोचरः ।
समानः[1] सन्धिहृन्नाभिषूदानो[1] हृच्छिरोऽन्तरे ।
सर्वत्वग्वृत्तिको व्यानः[1], इत्यङ्गे पञ्च वायवः ॥११०९॥

इति वायुकायः ।

अथ वनस्पतिकायः ।

अरण्यम्[1] अटवी[2] सत्रं[3], वार्क्षं[4] च गहनं[5] झषः[6] ।
कान्तारं[7] विपिनं[8] कक्षः[9], स्यात् षण्डं[10] काननं[11] वनम्[12] १११०
दवो[13] दावः[14] प्रस्तारस्[1]तु, तृणाटव्यां[2] झषोऽ[3]पि च ।
अपोराभ्यां[1] वनं[2] वेलम्[3] आरामः[4] कृत्रिमे वने ॥११११॥
निष्कुटस्[1]तु गृहारामो[2], बाह्यारामस्[1]तु पौरकः[2] ।
आक्रीडः[1] पुनरुद्यानं[2], राज्ञां त्वन्तःपुरोचितम् ॥१११२॥
तदेव प्रमदवनम्[1] अमात्यादेस्तु निष्कुटे ।
वाटी[1] पुष्पादिसाद्वासौ, क्षुद्रारामः[1] प्रसीदिका[2] ॥१११३॥

वृक्षोऽगः शिखरी च शाखिफलदावद्रिर्हरिर्द्रुर्द्रुमो,
जीर्णो द्रुर्विटपी कुटः क्षितिरुहः कारस्करो विष्टरः ।
नन्द्यावर्तकरालिकौ तरुवसू पर्णी पुलाक्यङ्घ्रिपः,
सालोऽनोकहगच्छपादपनगा रूक्षागमौ पुष्पदः ॥१११४॥
कुञ्जनिकुञ्जकुडङ्गाः, स्थाने वृक्षैर्वृतान्तरे ।
पुष्पैस्तु फलवान् वृक्षो, वानस्पत्यो विना तु तैः ॥१११५॥
फलवान् वनस्पतिः स्यात्, फलावन्ध्यः फलेग्रहिः ।
फलवन्ध्यस्त्ववकेशी, फलवान् फलिनः फली ॥१११६॥
ओषधिः स्यादौषधिश्च, फलपाकावसानिका ।
क्षुपो ह्रस्वशिफाशाखः, प्रतानिर्व्रततिर्लता ॥१११७॥
वल्ल्यस्यां तु प्रतानिन्या, गुल्मिन्युलपवीरुधौ ।
स्यात्प्ररोहोऽङ्कुरोऽङ्कूरो, रोहश्च स तु पर्वणः ॥१११८॥
समुत्थितः स्याद्दलिशः, शिखाशाखालताः समाः ।
साला शाला स्कन्धशाखा, स्कन्धः प्रकाण्डमस्तकम् ॥१११९॥
मूलाच्छाखावधिर्गण्डिः, प्रकाण्डोऽथ जटा शिफा ।
प्रकाण्डरहिते स्तम्बो, विटपो गुल्म इत्यपि ॥११२०॥

स्मेरं विनिद्रमुन्निद्रं विकचं हसितानि च ।
सङ्कुचितं तु निद्राणं, मीलितं मुद्रितं च तत् ॥११२९॥
फलं तु सस्यं तच्छुष्कं, वानमामं शलाटु च ।
ग्रन्थिः पर्व परुर्बीजकोशी शिम्बा शमिः शमी ॥१०३०॥
शिम्बिश्च पिप्पलोऽश्वत्थः, श्रीवृक्षः कुञ्जराशनः ।
कृष्णावासो चलदलः, प्लक्षस्तु पर्कटी जटी ॥११३१॥
न्यग्रोधस्तु बहुपात् स्याद्वटो वैश्रवणालयः ।
उदुम्बरो जन्तुफलो, यज्ञाङ्गो हेमदुग्धकः ॥११३२॥
काकोदुम्बरिका फल्गुर्मलयुर्जघनफला ।
आम्रश्चूतः सहकारः, सप्तपर्णस्त्वयुक्छदः ॥११३३॥
शिग्रुः शोभाञ्जनोऽक्षीवस्तीक्ष्णगन्धक-मोचकौ ।
श्वेतेऽत्र श्वेतमरिचः, पुन्नाग सुरपर्णिकौ ॥११३४॥
बकुलः केसरोऽशोकः, वञ्जुलः ककुभोऽर्जुनः ।
मालूरः श्रीफलो बिल्वः, किङ्किरातः कुरण्टकः ॥११३५॥
त्रिपत्रकः पलाशः स्यात्, किंशुको ब्रह्मपादपः ।
तृणराजस्तालो, रम्भा मोचा कदल्यपि ॥११३६॥
करवीरो हयमारः, कुटजो गिरिमल्लिका ।
निचुलो वेतसः शीतो, वानीरो वञ्जुलो रथः ॥११३७॥

कर्कन्धूः कुवली कोली, बदर्यथ हलिप्रियः ।
नीपः कदम्बः सालस्तु, सर्जोऽरिष्टस्तु फेनिलः ॥११३८॥
निम्बोऽरिष्टः पिचुमन्दः, समौ पिचुलझाबुकौ ।
कार्पासिस्तु बादरः स्यात्, पिचव्यस्तूलकः पिचुः ॥११३९॥
आरग्वधः कृतमालो, वृषा वासाऽऽटरूषकः ।
करञ्जस्तु नक्तमालः, स्नुहिर्वज्रो महातरुः ॥११४०॥
महाकालस्तु किम्पाकः, मन्दारः पारिभद्रकः ।
मधूकस्तु मधुष्ठीलो, गुडपुष्पो मधुद्रुमः ॥११४१॥
पीलुः शितो गुडफलो, गुग्गुलुस्तु पलङ्कषः ।
राजादनः पियालः स्यात्तिनिशस्तु रथद्रुः ॥११४२॥
नागरङ्गस्तु नारङ्गः, इङ्गुदी तापसद्रुमः ।
काश्मरी भद्रपर्णी श्रीपर्ण्यम्लिका तु तिन्तिडी ॥११४३॥
शेलुः श्लेष्मातकः पीतसालस्तु प्रियकोऽसनः ।
पाटलिः पाटला भूर्जो, बहुत्वको मृदुच्छदः ॥११४४
द्रुमोत्पलः कर्णिकारो, निचुलो हिज्जलेज्जलौ ।
धात्री शिवा चामलकी, कलिरसो विभीतकः ॥११४५॥
हरितक्यभया पथ्या, त्रिफला तत् फलत्रयम् ।
तापिच्छस्तु तमालः स्याच्चम्पको हेमपुष्पकः ॥११४६।

निर्गुण्डी सिन्दुवारेऽतिमुक्तके माधवी लता ।
वासन्ती चोड्रपुष्पं तु, जपा जातिस्तु मालती ॥११४७॥
मल्लिका स्याद्विचकिलै, सप्तला नवमालिका ।
मागधी यूथिका सा तु, पीता स्याद्धेमपुष्पिका॥११४८॥
प्रियङ्गु फलिनी श्यामा, बन्धूको बन्धुजीवके ।
करुणे मल्लिकापुष्पो, जम्बीरे जम्भजम्भलौ ॥११४९॥
मातुलुङ्गो बीजपूरे, करीरक्रकरौ समौ ।
पञ्चाङ्गुलै स्यादेरण्डे, धातक्यां धातुपुष्पिका ॥११५०॥
कपिकच्छूरात्मगुप्ता, धत्तूरे कनकाह्वये ।
कपित्थस्तु दधिफला, नारिकेलस्तु लाङ्गली ॥११५१॥
आम्रातको वर्षपाकी, क्रकरे क्रकचच्छदे ।
कोविदारो युगपत्रे, सल्लकी तु गजप्रिया ॥११५२॥
वंशो वेणुर्यवफलस्त्वचिसारस्तृणध्वजे ।
मस्करः शतपर्वा च, स्वनन् वातात्स कीचकः ॥११५३॥
तुकाक्षीरी वंशक्षीरी, त्वक्क्षीरी वंशरोचना ।
पूगे क्रमुकगुवाकौ, तस्योद्वेग पुन फलम् ॥११५४॥
ताम्बूलवल्ली ताम्बूली, नागवल्ल्यपि ।
तुम्ब्यलाबू कृष्णला तु, गुञ्जा द्राक्षा तु गोस्तनी ११५५

मृद्वीका हारहूरा च, गोक्षुरस्तु त्रिकण्टकः ।
श्वदंष्ट्रो स्थलशृङ्गाटो, गिरिकर्ण्यपराजिता ॥११५६॥
व्याघ्री निदिग्धिका कण्टकारिका स्यादथामृता ।
वत्सादनी गुडूची च, विशाला त्विन्द्रवारुणी ॥११५७॥

उशीरं वीरणीमूले, ह्रीबेरं बालकं जलम् ।
प्रपुन्नाटस्त्वेडगजो, दद्रुघ्नश्चक्रमर्दकः ॥११५८॥
लट्वायां महारजनं, कुसुम्भं कमलोत्तरम् ।
लोध्रे तु गालवो रोध्रस्तिरीटशावरमार्जनाः ॥११५९॥

मृणालिनी पुटकिनी, नलिनी पङ्कजिन्यपि ।
कमलं नलिनं पद्ममरविन्दं कुशेशयम् । ॥११६०॥
परं शतसहस्राभ्यां, पत्रं राजीवपुष्करे ।
बिसप्रसूनं नालीकं, तामरसं महोत्पलम् ॥११६१॥
तज्जलात् सरसः पङ्कात्परे रुट्-रुह-जन्म-जैः ।
पुण्डरीकं सिताम्भोजमथ रक्तसरोरुहे ॥११६२॥

रक्तोत्पलं कोकनदं, कैरविण्यां कुमुद्वती ।
उत्पलं स्यात् कुवलयं, कुवेलं कुवलं कुवम् ॥११६३॥

श्वेते तु तत्र कुमुदं, कैरवं गर्दभाह्वयम् ।
नीले तु स्यादिन्दीवरं, हल्लकं रक्तसन्ध्यके ॥११६४॥

सौगन्धिकं तु कह्लारं, बीजकोशो वराटकः ।
कर्णिका पद्मनालं तु, मृणालं तन्तुलं बिसम् ॥११६१॥
किञ्जल्कं केसरं संवर्तिका तु स्यान्नवं दलम् ।
करहाटः शिफा च स्यात्, कन्दे सलिलजन्मनाम् ॥११६६
उत्पलानां तु शालूकं, नील्यां शैवालशैवलौ ।
शेवालं शैवलं शैपालं जलाच्छकैनीलिका ॥ ११६७ ॥
धान्यं तु सस्यं सीत्यं च, व्रीहिः स्तम्बकरिश्च तत् ।
आशुः स्यात् पाटलो व्रीहिर्गर्भपाकी तु षष्टिकः ॥११६८॥
शाल्यः कलमाद्याः स्युः, कलमस्तु कलामकः ।
लोहितो रक्तशालिः स्यान्महाशालिः सुगन्धिकः ॥११६९
यवो हयप्रियस्तीक्ष्णशूकस्तोक्मस्तु स हरित् ।
मङ्गल्यको मसूरः स्यात्, कलायस्तु सतीनकः ॥११७०॥
हरेणुः खण्डिकश्चाथ, चणको हरिमन्थकः ।

---

०१ व्रीहि १ यवो २ मसूरो ३ गोधूमो ४ मुद्ग ५ माष- ६ तिल ७ चणका ८ । अणव ९ प्रियङ्गु १० कोद्रव ११- मकुष्टका १२ शालि १३ आढक्य ॥१॥ किंच १४ कलाय- १५ कुलत्थौ १६ सणाश्च १७ सप्तदशानि धान्यानि ॥

माषस्तु मदनो नन्दी, वृष्यो बीजवरो बली ॥११७१॥
मुद्गस्तु प्रथनो लोभ्यो, वर्णाटो हरितो हरिः ।
पीतेऽस्मिन् वसुखण्डीरप्रवेलजयशारदाः ॥११७२॥
कृष्णे प्रवरवामन्तहरिमन्थशिम्बिकाः ।
वनमुद्गे तुवरक-निगूढक-कुलीनकाः ॥११७३॥
खण्डी च राजमुद्गे तु, मकुष्ठकमयुष्ठकौ ।
गोधूमः सुमनो वल्ले, निष्पावः शितशिम्बिकः ॥११७४॥
कुलत्थस्तु कालवृन्तस्ताम्रवृन्तः कुलत्थिका ।
आढकी तुवरी वर्णा, स्यात्कुल्माषस्तु यावकः ॥११७५॥
नीवारस्तु वनव्रीहिः, श्यामाकश्यामकौ समौ ।
कङ्गुस्तु कङ्गुनी कङ्गुः प्रियङ्गुः पीततण्डुला ॥११७६॥
सा कृष्णा मधुका रक्ता, शोधिका मुसटी सिता ।
पीता माधव्यथोद्दालः, कोद्रवः कोरदूषकः ॥११७७॥
चीनकस्तु काककङ्गुर्यवनालस्तु योनलः ।
जूर्णाह्वयो देवधान्यं, जोन्नाला बीजपुष्पिका ॥११७८॥
शणं भङ्गा मातुलानी, स्यादुमा तु क्षुमाऽतसी ।
गवेधुका गवेधुः स्याज्जर्तिलोऽरण्यजस्तिलः ॥११७९॥

षण्डतिले तिलपिञ्जस्तिलपेजोऽथ सर्षपः ।
कदम्बकस्तन्तुभोऽथ, सिद्धार्थः श्वेतसर्षपः ॥११८०॥
माषादयः शमीधान्यं, शूकधान्यं यवादयः ।
स्यात्सस्यशूकं किंशारुः, कणिशं सस्यशीर्षकम् ॥११८१॥
स्तम्बस्तु गुच्छो धान्यादेर्नाडं काण्डोऽफलस्तु सः ।
पलं पलालो धान्यत्वक्, तुषो बुसे कडङ्गरः ॥११८२॥
धान्यमाक्षसितं रिद्धं, तत्पूतं निर्बुसीकृतम् ।
मूलपत्रकरीराग्रफलकाण्डाधिरूढकाः ॥११८३॥
त्वक् पुष्पं कवकं शाकं, दशधा शिग्रुकश्च तत् ।
तण्डुलीयस्तण्डुलेरो, मेघनादोऽल्पमारिषः ॥११८४॥
बिम्बी रक्तफला पीलुपर्णी स्यात्तुण्डिकेरिका ।
जीवन्ती जीवनी जीवा, जीवनीया मधुस्रवा ॥११८५॥
वास्तूकं तु क्षारपत्रं, पालक्या मधुसूदनी ।
रसोनो लशुनोऽरिष्टो, म्लेच्छकन्दो महौषधम् ॥११८६॥
महाकन्दो रसोनोऽन्यो, गृञ्जनो दीर्घपत्रकः ।
भृङ्गराजो भृङ्गरजो, मार्कवः केशरञ्जनः ॥११८७॥
काकमाची वायसी स्यात्, कारवेल्लः कठिल्लकः ।
कूष्माण्डकस्तु कर्कारुः, कोशातकी पटोलिका ॥११८८॥

चिर्भिटी कर्कटी वालुङ्क्येर्वारुस्त्रपुसी च सा ।
अर्शोघ्नः सूरणः कन्दः, गृञ्जनं कमार्जकम् ॥११८९॥

कर्कोटकः किलासघ्नस्तिक्तपत्रः सुगन्धकः ।
मूलकं तु हरिपर्णं, सेकिमं हस्तिदन्तकम् ॥११९०॥

तृणं नडादि नीवारादि च शष्पन्तु तन्नवम् ।
सौगन्धिकं देवजग्धं, पौरं कत्तृणरौहिषे ॥११९१॥

दर्भः कुशः कुथो बर्हिः, पवित्रमथ तेजनः ।
गुन्द्रो मुञ्जः शरो दूर्वा, त्वनन्ता शतपर्विका ॥११९२॥

हरिताली रुहा पोटगलस्तु धमनो नडः ।
कुरुविन्दो मेघनामा, मुस्ता गुन्द्रा तु सोत्तमा ॥११९३॥

वल्वजा उलपोऽथेक्षुः, स्याद्रसालोऽसिपत्रकः ।
भेदाः कान्तारपुण्ड्राद्यास्तस्य मूलं तु मोरटम् ॥११९४॥

काशस्त्विषीका घासस्तु, यवसं तृणमर्जुनम् ।
विषं क्ष्वेडो रसस्तीक्ष्णं, गरलोऽथ हलाहलः ॥११९५॥

वत्सनाभः कालकूटो, ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः ।
सौराष्ट्रिकः शौल्किकेयः, काकोलो दारदोऽपि च ११९६

अहिच्छत्रो[10] मेषशृङ्गे[11], कुटशाल्[12]कनन्दनौ[13][14] ।
कैराटको[15] हैमवतो[16], मर्कट[17] करवीरकः[18] ॥११९७॥

सर्षपो[19] मूळको[20] गौरार्द्रकै[21][22] सक्तुककर्द्दमौ[23][24] ।
अङ्कोल्लसारै[25] काळिङ्गे[26], शृङ्गिको[27] मधुसिक्थकः[28] ११९८॥

इन्द्रो[29] लाङ्गुलिको[30] विस्फुलिङ्ग[31] पिङ्गलौ[32] गौतमौ[33] ।
मुस्तको[34] दार्वकश्चेति[35], स्थावरा विषजातयः ॥११९९॥

कुरण्टाद्यो अग्रबीजा, मूळजास्तूत्पलादयः ।
पर्व्वयोनय इक्ष्वाद्याः, स्कन्धजा सल्लकीमुखाः ॥१२००॥
शाल्योदयो बीजरुहा, सम्मूर्छजास्तृणादयः ।
स्युर्वनस्पतिकायस्य, षडेता मूळजातयः ॥१२०१॥

इति वनस्पतिकायः ।

द्वीन्द्रियाः ।

नीळङ्गु कृमिरन्तर्जः, क्षुद्रकीटो[1] बहिर्भवः ।
पृष्ठकीटस्तूभयेऽपि स्युः, कीकसाः कृमयोऽणवः ॥१२०२॥
काष्ठकीटो घुणो गण्डूपदे किञ्चुळकै कुसूः ।
भूळतौ गण्डूपदी[1] तु, शिञ्जलसी जळौकसः ॥१२०३॥

जलालोका[3] जलूका[4] च, जलौका[5] जलसर्पिणी[6] ।
मुक्तास्फोटो[1]ऽब्धिमण्डूकी[2], शुक्तिः[3] कम्बुस्तु[1] वारिजः[2] १२०४
त्रिरेखः[3] षोडशावर्त्तः[4], शङ्खो[5]ऽथ क्षुद्रकम्बवः[1] ।
शङ्खनकाः[2] क्षुल्लकाश्च[3], शम्बूकास्त्व[1]म्बुमात्रजाः ॥१२०५॥
कपर्दस्तु[1] हिरण्यः[2] स्यात्, पणास्थिक[3]वराटकौ[4] ।

इति द्वीन्द्रियाः ।

त्रीन्द्रियाः ।

दुर्नामा[1] तु दीर्घकोशी[2], पिपीलकस्तु[1] पीलकः[2] ॥१२०६॥
पिपीलिका[1] तु हीनाङ्गी[2], ब्राह्मणी[1] स्थूलशीर्षिका[2] ।
घृतेली[1] पिङ्गकपिशा[2]ऽथोपजिह्वो[1]पदेहिका[2] ॥१२०७॥
वम्र्यु[3]पदीका[4] लिक्षा[1] तु, रिक्षा[2] यूका[1] तु षट्पदी[2] ।
गोपालिका[1] महाभीरु[2]र्गोमयोत्था[1] तु गर्दभी[2] ॥१२०८॥
मत्कुणस्तु[1] कोलकुणो[2], उद्दंशः[3] किटिभो[4]त्कुणौ[5] ।
इन्द्रगोप[1]स्त्वग्निरजो[2], वैराट[3]स्तित्तिभो[4]ऽग्निकः[5] ॥१२०९॥
कर्णजलौका[1] तु कर्णकीटा[2] शतपदी[3] च सा ।

इति त्रीन्द्रियाः ।

रिन्द्रियाः ।

ऊर्णनाभ[1]स्तन्त्रवायो[2], जालिको[3] जालकारकः[4] ॥१२१०॥

कृमिर्मर्कटको लूता, लालास्रावोऽष्टपाच्च स ।
वृश्चिको द्रुण आल्यालिरलि तत्पुच्छकण्टक ॥१२११॥
भ्रमरो मधुकृद् भृङ्गश्चञ्चरीक शिलीमुखे ।
इन्दिन्दिरोऽली रोलम्बो, द्विरेफोऽस्य पदङ्कुथ १२१२
भोज्यन्तु पुष्पमधुनी, खद्योतो ज्योतिरिङ्गणे ।
पतङ्ग शलभः क्षुद्रा, सरघा मधुमक्षिका ॥१२१३॥
माक्षिकादि तु मधु स्यात्, मधूच्छिष्ट तु सिक्थकम् ।
वर्वणा मक्षिका नीला, पुत्तिका तु पतङ्गिका ॥१२१४॥
वनमक्षिका तु दंशो, दंशी तज्जातिरल्पिका ।
तैलाटी वरटा गन्धोली स्याच्चीरी तु चीरुका ॥१२१५॥
झिल्लीका झिल्लिका वर्षकरी भृङ्गारिका च सा ।

चतुरिन्द्रियाः ।

पञ्चेन्द्रियाः

पशुस्तिर्यङ् चरिर्हिंस्रोऽस्मिन् व्याले श्वापदोऽपि च
॥१२१६॥

हस्ती मतङ्गजगजद्विपकर्यनेकपा,
मातङ्गवारणमहामृगसामयोनयः ।

स्तम्बेरम[११]द्विरद[१२]सिन्धुर[१३]नाग[१४]दन्तिनो,[१५]
दन्तावल[१६]: करटि[१७]कुञ्जर[१८]कुम्भिपील[१९]वः ॥१२१७॥
इभः[२१] करेणु[२२]र्गजो[२३]ऽस्य, स्त्री धेनुका वशाऽपि च ।
भद्रो मन्दो मृगो मिश्रश्चतस्रो गजजातयः ॥१२१८॥
कालेऽप्यजातदन्तश्च, स्वल्पाङ्गश्चापि मत्कुणो[१] ।
पञ्चवर्षो गजो बालः, स्यात्पोतो[१] दशवर्षकः ॥१२१९॥
विक्को विंशतिवर्षः स्यात्, कलभस्त्रिशदब्दकः ।
यूथनाथो[१] यूथपतिर्मत्ते[२] प्रभिन्नगर्जितौ[३] ॥१२२०॥
मदोत्कटो[१] मदकलः, समावुद्रान्तनिर्मदौ[२] ।
सज्जितः कल्पितस्तिर्यग्घाती परिणतो[१] : ॥१२२१॥
व्यालो[१] दुष्टगजो[२] गम्भीरवेद्यवमताङ्कुशः ।
राजवाह्यस्तूपवाह्यः, सन्नाह्यः समरोचितः ॥१२२२॥
उदग्रदन्[१]ईषादन्तौ[२], बहूनां बटना ी ।
मदो[१] दानं[२] प्रवृत्तिश्च, वमथुः करशीकरः ॥१२२३॥
हस्तिनासा करः शुण्डा, हस्तोऽस्याग्रं तु पुष्करम् ।
अङ्गुलिः कर्णिका[१] दन्तौ, विषाणौ[२] स्कन्धे आसनम् १२२४
कर्णमूलं चूलिका स्यादीषिका त्वक्षिकूटकम् ।
अपाङ्गदेशो निर्याणं[१], गण्डस्तु करटः कटः ॥१२२५॥

अवग्रहो ललाट स्यादासे कुम्भयोरध: ।
कुम्भौ तु शिरस पिण्डौ, कुम्भयोरन्तर विदु ॥१२२६॥
वातकुम्भस्तु तस्याधो, वाहित्थ तु ततोऽप्यध ।
वाहित्थाध: प्रतिमान, पुच्छमूल तु पेचक ॥१२२७॥
दन्तभागे पुरोभाग, पक्षभागस्तु पार्श्वक ।
पूर्वस्तु जङ्घादिदेशो, गात्र स्यात्पश्चिमोऽपरा ॥१२२८॥
बिन्दुजाल पुन पद्म, शृङ्खलो निगडोऽन्दुक: ।
हिञ्जीरश्च पादपाशो, वारिस्तु गजबन्धनम् ॥१२२९॥
त्रिपदी गात्रयोर्बन्ध, एकस्मिन्नपरेऽपि च ।
तोत्र वेणुकमालान, बन्धस्तम्भोऽङ्कुशे सृणि: ॥१२३०॥
अपष्ठ त्वङ्कुशस्याग्र, यातमङ्कुशवारणम् ।
निषादिनां पादकर्म, यत वीत तु तद्द्वयम् ॥१२३१॥
कक्ष्या दूष्या वरत्रा स्यात्, कण्ठबन्धे कलापके ।
घोटकस्तुरगस्तार्क्ष्यस्तुरङ्गोऽश्वस्तुरङ्गम ॥१२३२॥
गन्धर्वोऽर्वा सप्तिवीती, वाहो वाजी हयो हरि: ।
वडवाऽश्वो प्रकीर्णामी, किशोरोऽल्पवया हय ॥१२३३॥
जवाधिकस्तु जवनो, रथ्यो वोढा रथस्य य: ।
आजानेये कुलीने स्यात्,तत्तद्देशास्तु सैन्धवा ॥१२३४॥

वानायुजाः पारसीकाः, काम्बोजा वाह्लिकादयः ।
विनीतस्तु साधुवाही, दुर्विनीतस्तु शूकलः ॥१२३५॥
करयः कशार्हो ह्दृङ्कावर्ती श्रीवत्सकी हयः ।
पञ्चभद्रस्तु हृत्पृष्ठमुखपार्श्वेषु पुष्पितः ॥१२३६॥
पुच्छोरःखुरकेशास्यैः, सितैः स्यादष्टमङ्गलः ।
सिते तु कर्ककोकाहो, खोङ्गाहः श्वेतपिङ्गले ॥१२३७॥
पीयूषवर्णे सेराहः, पीते तु हरियो हये ।
कृष्णवर्णे तु खुङ्गाहः, कियाहो लोहितो हयः ॥१२३८॥
आनीलस्तु नीलकोऽथ, त्रियूहः कपिलो हयः ।
वो हस्त्वयमेव स्यात्, पाण्डुकेशरवालधिः ॥१२३९॥
उराहस्तु मनाक्पाण्डुः, कृष्णजङ्घो भवेद्यदि ।
सुरूहको गर्दभाभो, वोरुखानस्तु पाटलः ॥१२४०॥
कुलाहस्तु मनाक् पीतः, कृष्णः स्याद्यदि जानुनि ।
उकनाहः पीतरक्तच्छायः स एव तु क्वचित् ॥१२४१॥
कृष्णरक्तच्छविः प्रोक्तः, शोणः कोकनदच्छविः ।
हरिकः पीतहरितच्छायः स एव हालकः ॥१२४२॥
पङ्गुलः सितकाचाभो, हलाहश्चित्रितो हयः ।
ययुरश्वोऽश्वमेधीयः, प्रोथमश्वस्य नासिका ॥१२४३॥

मध्यं कक्ष्या निगालस्तु, गलोद्देशः खुराः शफाः ।
अथ पुच्छं वालहस्तो, लाङ्गूलं लूमं वालधिः ॥१२४४॥
अपावृत्तपरावृत्तलुठितानि तु वेल्लिते ।
धोरितं वल्गितं प्लुतोत्तेजितोत्तेरितानि च ॥१२४५॥
गतयः पञ्च धाराख्यास्तुरङ्गाणां क्रमादिमाः ।
तत्र धौरितकं धौर्यं, धोरणं धोरितं च तत् ॥१२४६॥
बभ्रुकङ्कशिखिक्रोडगतिवत् वल्गितं पुनः ।
अग्रकायसमुल्लासात्, कुञ्चितास्यं नतत्रिकम् ॥१२४७॥
प्लुतं तु लङ्घनं पक्षिमृगगत्यनुहारकम् ।
उत्तेजितं रेचितं स्यान्मध्यवेगेन या गतिः ॥१२४८॥
उत्तेरितमुपकण्ठमास्कन्दितकमित्यपि ।
उत्प्लुत्योत्प्लुत्य गमनं, कोपादिवाखिलैः पदैः ॥१२४९॥
आश्वीनोऽध्वा स योऽश्वेन, दिनेनैकेन गम्यते ।
कवी खलीनं कविका, कवियं मुखयन्त्रणम् ॥१२५०॥
पञ्चाङ्गी वक्रपट्टे तु, तलिका तलसारकम् ।
दामञ्चनं पादपाशो, प्रक्षरं प्रखरं समौ ॥१२५१॥
चर्मदण्डे कशा रश्मौ, वल्गोऽवक्षेपणी कुशा ।
पर्याणन्तु पल्ययनं, वीतं फल्गु हयद्विपम् ॥१२५२॥

वेसरोऽश्वेतरो वेगसरश्चाथ क्रमेलकः ।
कुलनाशः शिशुनामा, शलो भोलिर्मरुप्रियः ॥१२५३॥
मयो महाङ्गो वासन्तो, द्विककुद्गलुङ्गनः ।
भूतघ्न उष्ट्रो दाशेरो, रवणः कण्टकाशनः ॥१२५४॥
दीर्घग्रीवः केलिकीर्णः, करभस्तु त्रिहायणः ।
स तु शृङ्खलकः काष्ठमयैः स्यात्पादबन्धनैः ॥१२५५॥
गर्दभस्तु चिरमेही, वालेयो रासभः खरः ।
चक्रीवान् शङ्कुकर्णोऽथ, ऋषभो वृषभो वृषः ॥१२५६॥
वाडवेयः सौरभेयो, भद्रः शक्करशार्करौ ।
उक्षाऽनड्वान् ककुद्मान् गौर्बली वोढ्श्च शाङ्करः ॥१२५७॥
उक्षा तु जातो जातोक्षः, स्कन्धिकः स्कन्धवाहकः ।
महोक्षः स्यादुक्षतरो, वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः ॥१२५८॥
षण्डतोचित आर्षभ्यः, कूटो भग्नविषाणकः ।
इट्चरो गोपतिः षण्डो, गोवृषो मदकोहलः ॥१२५९॥
वत्सः शकृत्करिस्तर्णो, दम्यवत्सतरौ समौ ।

एकधुरीणैकधुरावुभावेकधुरावहे ।
धुरीण धुर्य-धौरेयं धौरेयक-धुरन्धरौ ॥१२६२॥
धूर्वहेऽथ गलिर्दुष्टवृष. शक्तोऽप्यधूर्वह ।
स्यौरी पृष्ठ्य पृष्ठवाह्यो, द्विदन्ते षोडन्ते द्वि-षट्-रदौ १२६३.
वहं स्कन्धोऽस्य ककुद तु, ककुद नैचिक शिर ।
विषाण कूणिको शृङ्ग, सास्ना तु गलकम्बले ॥१२६४॥
गौ सौरभेयी माहेयी, माहा सुरभिरर्जुनी ।
उस्राऽघ्न्या रोहिणी शृङ्गिण्यमहान्दुर्भी ॥१२६५॥
तम्पा निलिम्पिका तम्बा, सा तु वर्णैरनेकधा ।
पृष्ठौही गर्भिणी वन्ध्या, वशा वेहद्वृषोपगा ॥१२६६॥
अपतोका स्रवद्गर्भा, वृषाक्रान्ता तु सन्धिनी ।
प्रौढवत्सा बष्कयिणी, धेनुस्तु नवसूतिका ॥१२६७॥
परेष्टुर्बहुसूतिः स्याद्, गृष्टि सकृत्प्रसूतिका ।
प्रजने काल्योपसर्या, सुखदोह्या तु सुव्रता ॥१२६८॥
दु खदोह्या तु करटा, बहुदुग्धा तु बञ्जुला ।
द्रोणदुग्धा द्रोणदुघा, पीनोघ्नी पीवरस्तनी ॥१२६९॥
पीतदुग्धा तु धेनुष्या, संस्थिता दुग्धबन्धके ।
नैचिकी तूत्तमा गोषु, पलिक्नी बालगर्भिणी ॥१२७०॥

समांसमीना तु सा या, प्रतिवर्षं विजायते ।
स्यादचण्डी तु सुकरा, वत्सकामा तु वत्सला ॥१२७१॥
चतुस्त्रिहायणी द्व्येकहायन्येकादिवर्षिका ।
आपीनमूधो गोविट् तु, गोमयं भूमिलेपनम् ॥१२७२॥
तत्र शुष्के तु गोग्रन्थिः, करीषं-च्छगणे अपि ।
गवां सर्वं गव्यं व्रजे, गोकुलं गोधनं धनम् ॥१२७४॥
प्रजने स्यादुपसरः, कीलः पुष्पलकः शिवः ।
बन्धनं दाम सन्दानं, पशुरज्जुस्तु दामनी ॥१२७४॥
अजः स्याच्छगलच्छागश्छगो बस्तः स्तभः पशुः ।
अजा तु छागिका मञ्जा, सर्वभक्षा गलस्तनी ॥१२७५॥
युवाऽजो बर्करोऽवौ तु, मेषोर्णायुहुडोरणाः ।
उरभ्रो मेण्ढको वृष्णिरेडको रोमशो हुडुः ॥१२७६॥
सम्फालः शृङ्गिणो भेडो, मेषी तु कुररी रुजा ।
जालकिन्यविलावेण्यथेडिकः शिशुवाहकः ॥१२७७॥
पृष्ठशृङ्गो वनाजः स्यादविदुग्धे त्ववेः परम् ।
सोढं दूसं मरीसं च, कुक्करो वक्रवालधिः ॥१२७८॥
अस्थिभुग्भषणः सारमेयः कौलेयकः शुनः ।
शुनिः श्वानो गृहमृगः, कुक्कुरो रात्रिजागरः ॥१२७९॥

रमनाष्टिटि रतपराः कोठशायिशणान्दुकौ ।
शालावृको मृगदंश, श्वाऽलर्कस्तु स रोगित ॥१२८०॥
विश्वकद्रुस्तु कुशलो, मृगव्ये सरमा शुनी ।
विड्वरः शूकरो ग्राम्ये, महिषो यमवाहनं ॥१२८१॥
रजस्वलो वाहरिपुर्लुलायो सैरिभो महः ।
धीरस्कन्ध कृष्णशृङ्गो, जरन्ता दंशमोलकौ ॥१२८२॥
रक्ताक्षः कासरो हसकालीतैर्णयलाहिकौ ।
अरण्यजेऽस्मिन् गवलं, सिंहे कण्ठीरवो हरिः ॥१२८३॥
हर्यक्षः केसरीभारि, पञ्चास्यो नखरायुधः ।
महानादः पञ्चशिखः, पारीन्द्रः पत्यरी मृगात् ॥१२८४॥
श्वेतपिङ्गोऽप्यथ व्याघ्रो, द्वीपी शार्दूलचित्रकौ ।
चित्रकाये पुण्डरीकस्तरक्षुस्तु मृगादने ॥१२८५॥
शरभः कुञ्जराराति रुत्पादकोऽष्टपादपि ।
गवयः स्याद्वनगवो, गोसदृक्षोऽश्ववारणः ॥१२८६॥
खड्गी वाध्रीणसे खड्गो, गण्डकोऽथ किरे किरि ।
भूदारः सूकरः कोलो, वराहः क्रोडपोत्रिणौ ॥१२८७॥
घोणी घृष्टि स्तब्धरोमा, दंष्ट्री किट्यौऽस्यलोङ्गलौ ।
आखनिकः शिरोमर्मा, स्थूलनासो बहुप्रजः ॥१२८८॥

भाल्लूके भालूकर्क्षाच्छभल्लभल्लूकभल्लुकाः ।
शृगालो जम्बुकः फेरुः, फेरण्डः फेरवः शिवा ॥१२८९॥
घोरवासी भूरिमायो, गोमायुर्मृगधूर्त्तकः ।
हूरवो भरुजः क्रोष्टा, शिवाभेदेऽल्पके किखिः ॥१२९०॥
पृथौ गण्डिवलोपाकौ, कोकस्त्वीहामृगो वृकः ।
अरण्यश्वा मर्कटस्तु, कपिः कीशः प्लवङ्गमः ॥१२९१॥
प्लवङ्गः प्लवगः शाखामृगो हरिर्वलीमुखः ।
वनौका वानरोऽथासौ, गोलाङ्गूलोऽसितानन: ॥१२९२॥
मृगः कुरङ्गः सारङ्गो, वातायुहरिणावपि ।
मृगभेदा रुरुन्यङ्कुरङ्कुगोकर्णशम्बराः ॥१२९३॥
चमूरुचीनचमराः, समूरैणर्श्यरोहिषाः ।
कदली कन्दली कृष्णशारः पृषतरोहितौ ॥१२९४॥
दक्षिणेर्मा तु स मृगो, यो व्याधैर्दक्षिणे क्षतः ।
वातप्रमीर्वातमृगः, शशस्तु मृदुलोमकः ॥१२९५॥
शूलिको लोमकर्णोऽथ, शल्ये शल्लशल्यकौ ।
श्वाविच्च तच्छलाकायां, शललं शलमित्यपि ॥१२९६॥
गोधा निहाका गौधेरगौधारौ दुष्टतत्सुते ।
गौधेयोऽन्यत्र मुशली, गोधिकागोलिके गृहात् ॥१२९७॥

माणिक्या भित्तिका पल्ली, कुड्यमत्स्यो गृहोलिका ।
स्यादञ्जनाधिका हालिन्यञ्जनिका हलाहल ॥१२९८॥

स्थूलाञ्जनाधिकायान्तु, ब्राह्मणी रक्तपुच्छिका ।
कृकलासस्तु सरटे, प्रतिसूर्य शयानकै ॥१२९९॥

मूषिको मूषको वज्रदशनै खनकोन्दुरौ ।
उन्दुरुर्वृष आखुश्च, सूच्यास्यो वृषलोचन ॥१३००॥

छुछुन्दरी गन्धमूष्यां, गिरिका बालमूषिका ।
बिडालो ओतुर्मार्जारो, हीकुश्च वृषदंशकै ॥१३०१॥

जाहको गात्रसङ्कोची, मण्डली नकुलः पुन ।
पिङ्गले सर्पहा बभ्रु, सर्पोऽहि पवनाशनै ॥१३०२॥

भोगी भुजङ्गभुजगावुरगो द्विजिह्व
व्यालो भुजङ्गमसरीसृपदीर्घजिह्वौ ।
काकोदरो विषधरः फणभृत् पृदाकु
कुण्डलिबिलेशयदन्दशूकौ ॥१३०३॥

दर्वीकरं कञ्चुकिचक्रिगूढ-
पात्पन्नगौ जिह्मगलेलिहानौ ।
कुम्भीनसाऽऽशीविषदीर्घपृष्ठौ ,
स्याद्राजसर्पस्तु भुजङ्गभोगी ॥१३०४॥

चक्रमण्डल्यजगरः, पारीन्द्रो[3] वाहसः शयुः ।
अलगर्दो जलव्यालः, समौ राजिलदुन्दुभौ ॥१३०५॥

भवेत्तिलित्सो गोनासो[2], गोनसो[3] घोणसोऽपि[4] च ।
कुक्कुटाहिः कुक्कुटाभो, वर्णेन च रवेण च ॥१३०६॥

नागाः पुनः काद्रवेयास्तेषां भोगावती पुरी ।
शेषो नागाधिपोऽनन्तो, द्विसहस्राक्ष आलुकः ॥१३०७॥

स च श्यामोऽथवा शुक्लः, सितपङ्कजलाञ्छनः ।
वासुकिस्तु सर्पराजः, श्वेतो नीलसरोजवान् ॥१३०८॥

तक्षकस्तु लोहिताङ्गः, स्वस्तिकाङ्कितमस्तकः ।
महापद्मस्त्वतिशुक्लो, दशबिन्दुकमस्तकः । ॥१३०९॥

शङ्खस्तु पीतो बिभ्राणो, रेखामिन्दुसितां गले ।
कुलिकोऽर्धचन्द्रमौलिर्ज्वालाधूमसमप्रभः ॥१३१०॥

अथ कम्बलाश्वतरधृतराष्ट्रबलाहकाः ।
इत्यादयोऽपरे नागास्तत्तत्कुलसमुद्भवाः ॥१३११॥

निर्मुक्तो[1] मुक्तनिर्मोकः, सविषा निर्विषाश्च ते ।
नागाः स्युर्दृग्विषा लूमविषास्तु वृश्चिकादयः ॥१३१२॥

व्याघ्रादयो लोमविषा, नखविषा नरादयः ।
लालाविषास्तु लूताद्याः, कालान्तरविषाः पुनः ॥१३१३॥

मूषिकाद्या दूषीविषं, स्थावीर्यमौषधादिभि ।
कृत्रिमं तु विषं चोरं, गरश्चोपविषं च तत् ॥१२१४॥

भोगोऽहिकायो दंष्ट्राऽऽशी दर्वी भोगे फटः स्फुटः ।
फणोऽहिकोशे तु निर्व्वयनी निर्मोककञ्चुकौ ॥१२१५॥

इति स्थलचराः ।

विहगो विहङ्गमखगौ पतगो विहङ्ग,
शकुनिः शकुन्तिशकुनौ विवेये शकुन्तो ।
नभसङ्गमो विकिरपत्ररथौ विहायो–
द्विजपक्षिविष्किरपतत्रिपतत्पतङ्गी ॥१२१६॥

पित्सन्नीडाण्डजनगौकोऽध्वञ्चुध्वञ्चु सपाटिका ।
ग्रोटिश्च पत्रं पतत्रं, पिच्छं वाजस्तनूरुहम् ॥१२१७॥

पक्षो गरुच्छदश्चापि, पक्षमूलं तु पक्षतिः ।
प्रडीनोड्डीनसण्डीनडयनानि नभोगतौ ॥१२१८॥

पेशीकोशोऽण्डे कुलायो, नीडे केकी तु सर्पभुक् ।
मयूरबर्हिणौ नीलकण्ठो मेघसुहृच्छिखी ॥१२१९॥

शुक्लापाङ्गोऽस्य वाक् केका, पिच्छं बर्हं शिखण्डकः ।
मेचकश्चन्द्रके समौ ॥१२२०॥

वनप्रियः परभृतस्ताम्राक्षः कोकिलः पिकः ।
कलकण्ठः काकपुष्टः, काकोऽरिष्टः सकृत्प्रजः ॥१२२१॥
आत्मघोषश्चिरजीवी[5], घूकारिः करटो द्विकः ।
एकदृक् बलिभुक् ध्वाङ्क्षो, मौकुलिर्वायसोऽन्यभृत् ॥१२२२॥
वृद्धद्रोणदग्धकृष्णपर्वतेभ्यस्त्वसौ[5] परः ।
पवनाश्रयस्तु काकोलो, मद्गुस्तु जलवायसः ॥१२२३॥
घूके निशाटः काकारिः[3], कौशिकोलूकपेचकाः ।
दिवान्धोऽपि निशावेदी[1], कुक्कुटश्चरणायुधः ॥१२२४॥
कृकवाकुस्ताम्रचूडो[5], विवृताक्षः शिखण्डिकः ।
हंसाश्चक्राङ्गवक्राङ्गमानसौकःसितच्छदाः ॥१२२५॥
राजहंसास्त्वमी चञ्चुचरणैरतिलोहितैः ।
मल्लिकाक्षास्तु मलिनैर्धार्तराष्ट्राः सितेतरैः ॥१२२६॥
कादम्बास्तु कलहंसाः, पक्षैः स्युरतिधूसरैः ।
वारली वरली हंसी[3], वारटा वरटा च सा ॥१२२७॥
दार्वाघाटः शतपत्रः, खञ्जरीटस्तु खञ्जनः[2] ।
सारसस्तु लक्ष्मणः स्यात्, पुष्कराख्यः कुरङ्करः ॥१२२८॥
सारसी[1] लक्ष्मणाऽथ कुङ्[1], क्रौञ्चे[2] चाषे[1] किकीदिविः ।
चातकः स्तोकको[2] बप्पीहः सारङ्गो[4] नभोऽम्बुपः ॥१२२९॥

चक्रवाको रथाङ्गाह्वः, कोको द्वन्द्वचरोऽपि च ।
टिट्टिभस्तु कटुक्वाणः, उत्पादशयनश्च सः ॥१३३०॥
चटको गृहबलिभुक् कलविङ्कः कुलिङ्गकः ।
तस्य योषित्तु चटका, स्त्र्यपत्ये चटका तयोः ॥१३३१॥
पुमपत्ये चाटकैरो, दात्यूहे कालकण्टकः ।
जलरङ्कुर्जलरङ्को, बके कह्वो बकोटवत् ॥१३३२॥
बलाहकः स्याद्बलाको, बकाको बिसकण्ठिका ।
भृङ्गः कलिङ्गो धूम्याटः, कङ्कस्तु कमनच्छदः ॥१३३३॥
लोहपृष्ठो दीर्घपादः, कर्कटः स्कन्धमल्लकः ।
चिल्ले शकुनिरातापी, श्येने पत्त्री शशादनः ॥१३३४॥
दाक्षाय्यो दूरदृक् गृध्रोऽथोत्क्रोशो मत्स्यनाशनः ।
कुररः कीरस्तु शुको, रक्ततुण्डः फलादनः ॥१३३५॥
शारिका तु पीतपादा, गोराटी गोकिराटिका ।
स्याच्चर्मचटका तु, जतुकाऽजिनपत्त्रिका ॥१३३६॥
वल्गुलिका मुखविष्ठा, परोष्णी तैलपायिका ।
कर्करेटुः करेटुः स्यात्, करटुः कर्कराटुकः ॥१३३७॥
आटिरातिः शराटिः स्यात्, कुकर्णककरौ समौ ।
भासे शकुन्तो कोयष्टिः, शिखरी जलकुक्कुभः ॥१३३८॥

पारावतः कलरवः, कपोतो रक्तलोचनः ।
ज्योत्स्नाप्रिये चलचञ्चुश्चकोरो विषसूचकः ॥१३३९॥
जीवंजीवस्तु गुन्द्रालो, विषदर्शनमृत्युकः ।
व्याघ्राटस्तु भरद्वाजः, प्लवस्तु गात्रसंप्लवः ॥१३४०॥
तित्तिरिस्तु खरकोणो, हारीतस्तु मृदङ्कुरः ।
कारण्डवस्तु मल्लः, सुगृहश्चञ्चुसूचिकः ॥१३४१॥
कुम्भकारकुक्कुटस्तु, कुक्कुभः कुहकस्वनः ।
पक्षिणा येन गृह्यन्ते, पक्षिणोऽन्ये स दीपकः ॥१३४२॥
छेको गृह्याश्च ते गेहासक्ता ये मृगपक्षिणः ।

इति चराः पञ्चेन्द्रियाः ।

मत्स्यो मीनः पृथुरोमा, झषो वैसारिणोऽण्डजः ॥१३४३॥
सङ्घचारी स्थिरजिह्व, आत्माशी स्वकुलक्षयः ।
विसारः शकली शल्की, शम्बरोऽनिमिषस्तिमिः १३४४
महास्यदंष्ट्रे वादालः, पाठीने चित्रवल्लिकः ।
शकुले स्यात्कलकोऽथ, गडकः शकुलार्भकः ॥१३४५॥
उलूपी शिशुके प्रोष्ठी, शफरः श्वेतकोलके ।
नलमीनश्चिलिचिमो, मत्स्यराजस्तु रोहितः ॥१३४६॥

मद्गुरस्तु राजशृङ्गे, शृङ्गी तु मद्गुरप्रियो ।
क्षुद्राण्डमत्स्यसंघात तु, पोताधान जलाणुकम् ॥१२४७॥
महामत्स्यास्तु चीरिह्लितिमिङ्गिलगिलादय ।
अथ यादांसि नक्राद्या, हिंसका जलजन्तव ॥१२४८॥
नक्रे कुम्भीरे आलास्यौ, कुम्भी महामुखोऽपि च ।
तालुजिह्वे शङ्खमुखो, गोमुखो जलसूकरे ॥१२४९॥
शिशुमारस्त्वम्बुकूर्म, उष्णवीर्यो महावसे ।
उद्रस्तु जलमार्जारे, पानीयनकुलो वसी ॥१२५०॥
ग्राहे तन्तुस्तन्तुनागोऽवहारो नागतन्तुणौ ।
अन्येऽपि यादोभेदा स्युर्बहवो मकरादयः ॥१२५१॥
कुलीरे कर्कटे पिङ्गचक्षु पार्श्वोदरप्रिय ।
द्विधागति षोडशाङ्घ्रि, क्रूरचिह्नो बहिश्चर ॥१२५२॥
कच्छपे कमठे कूर्म, क्रोडपादश्चतुर्गति ।
पञ्चाङ्गगुप्तदौलेयौ, जीवथ कच्छपी दुली ॥१२५३॥
मण्डूके हरिशालूरप्लवभेकप्लवङ्गमा ।
वर्षाभ्वू पृदाकू शालुरजिह्मव्यङ्गदर्दुरा ॥१२५४॥
स्थले नरादयो ये तु, ते जले जलपूर्वको ।
अण्डजा पक्षिसर्पाद्या, पोतजाः कुञ्जरादय ॥१२५५॥

रसजा मद्यकीटाद्या, नृगवाद्या जरायुजाः ।
यूकाद्याः स्वेदजा मत्स्यादयः सम्मूर्च्छनोद्भवाः ॥१३५६॥
नाखूद्भिदोऽथोपपादुका देवनारकाः ।
त्रसयोनय इत्यष्टावुद्भिदुद्भिज्जमुद्भिदम् ॥१३५७॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
नाममालायां तिर्यक्काण्डश्चतुर्थः ॥ ४ ॥

नरककाण्डः

स्युर्नारकास्तु परेतप्रेतयात्यातिवाहिकाः ।
आलूर्विष्टिर्यातना तु, कारणा तीव्रवेदना ॥१३५८॥
नरकस्तु नारकः स्यान्निरयो दुर्गतिश्च सः ।
घनोदधिघनवाततनुवातनभःस्थिताः ॥१३५९॥
रत्नशर्करावालुकापङ्कधूमतमःप्रभाः ।
महातमःप्रभा चेत्यधोऽधो नरकभूमयः ॥१३६०॥
क्रमात्पृथुतराः सप्ताथ त्रिंशत्पञ्चविंशतिः ।
पञ्चदश दश त्रीणि, लक्षाण्यूनं च पञ्चभिः ॥१३६१॥
लक्षं पञ्च च नरकावासाः सीमन्तकादयः ।
एतासु स्युः क्रमेणाथ, पातालं वडवामुखम् ॥१३६२॥

बलिवेश्माधोभुवनं, नागलोको रसातलम् ।
रन्ध्रं बिलं निर्व्यथनं, कुहरं शुषिरं शुषिः ॥१३६३॥
छिद्रं रोपं विवरं च, निम्नं रोकं वपान्तरम् ।
गर्त्तश्वभ्रावटागोंषदरास्तु विवरे भुवः ॥१३६४॥

इत्याचार्य्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ नाममालायां नरककाण्डः पञ्चमः ॥ ५ ॥

अथ सामान्यकाण्डः ।

स्याल्लोको विष्टपं विश्वं, भुवनं जगती जगत् ।
जीवाजीवाधारक्षेत्रं, लोकोऽलोकस्ततोऽन्यथा ॥१३६५॥
क्षेत्रज्ञ आत्मा पुरुषश्चेतनः स पुनर्भवी ।
जीवः स्यादसुमान् सत्त्वं, देहभृज्जन्तुजन्तवः ॥१३६६॥
उत्पत्तिर्जन्मजनुषी, जननं जनिरुद्भवः ।
जीवोऽसुजीवितप्राणा, जीवातुर्जीवनौषधम् ॥१३६७॥
श्वासस्तु श्वसितं सोऽन्तर्मुख उच्छ्वास आहरः ।
आनो बहिर्मुखस्तु स्यान्निःश्वासः पानमेतनः ॥१३६८॥
आयुर्जीवितकालोऽन्तःकरणं मानसं मनः ।
हृच्चेतो हृदयं चित्तं, स्वान्तं गूढपथोच्चकं ॥१३६९॥

मनसः कर्म सङ्कल्पः, स्यादथो शर्म[1] निर्वृतिः[2] ।
सातं[3] सौख्यं[4] सुखं[5] दुःखं[1], त्वसुखं[2] वेदना[3] व्यथा[4] ॥१३७०॥
पीडा[5] बाधा[6]ऽर्त्ति[7]रामीलं[8], कृच्छ्रं[9] कष्टं[10] प्रसूतिजम्[11] ।
आमनस्यं[12] प्रगाढं[13] च, स्यादाधिर्मानसी व्यथा ॥१३७१॥
सपत्राकृति[1]-निष्पत्राकृती[2] त्वत्यन्तपीडने ।
क्षुज्जाठराग्निजा पीडा, व्यापादो[1] द्रोहचिन्तनम्[2] ॥१३७२॥
उपज्ञा ज्ञानमाद्यं स्याच्चर्चा[1] सङ्ख्या[2] विचारणा[3] ।
वासना[1] भावना[2] संस्कारो[3]ऽनुभूताद्यविस्मृतिः ॥१३७३॥
निर्णयो[1] निश्चयो[2]ऽन्तः[3] सम्प्रधारणा[4] समर्थनम्[5] ।
अविद्या[1]ऽहम्मति[2]रज्ञाने, भ्रान्ति[1]र्मिथ्यामति[2]र्भ्रमः[3] ॥१३७४॥
सन्देह[1]द्वापरा[2]ऽऽरेका[3], विचिकित्सा[4] च संशयः[5] ।
परभागो[1] गुणोत्कर्षो[2], दोषे त्वादीनवा[1]श्रवौ[2] ॥१३७५॥
स्याद् रूपं[1] लक्षणं[2] भावश्चा[3]त्म[4]प्रकृति[5]रीतयः[6] ।
सहजो[7] रूपतत्त्वं[8] च, धर्म[9]सर्गौ[10] निसर्गवत्[11] ॥१३७६॥
शीलं[12] सतत्त्वं[13] संसिद्धि[14]रवस्था[1] तु दशा[2] स्थितिः[3] ।
स्नेहः[1] प्रीतिः[2] प्रेम[3]हार्दे[4], दाक्षिण्यं[1] त्वनुकूलता[2] ॥१३७७॥
विप्रतिसारो[1]ऽनुशयः[2], पश्चात्तापो[3]ऽनुतापश्च[4] ।
अवधान[1]समाधान[2]प्रणिधानानि[3] तु समाधौ[4] स्युः ॥१३७८

धर्मः पुण्यं वृषः श्रेयः सुकृतं नियतो विधिः ।
दैवं भाग्यं भागधेयं, दिष्टं चायस्तु तच्छुभम् ॥१३७९॥
अलक्ष्मीर्निर्ऋतिः कालकर्णिका स्यादथाशुभम् ।
दुष्कृतं दुरितं पापमेनः पाप्मा च पातकम् ॥१३८०॥
किल्बिषं कलुषं किण्वं, कल्मषं वृजिनं तमः ।
अंहः कल्कमघं पङ्कं, उपाधिर्धर्मचिन्तनम् ॥ १३८१ ॥
त्रिवर्गो धर्मकामार्थाश्चतुर्वर्गः समोक्षकाः ।
बलतुर्याश्चतुर्भद्रं, प्रमादोऽनवधानता ॥१३८२॥
छन्दोऽभिप्राय आकूतं, मतं भावाशयावपि ।
हृषीकमक्षं करणं, स्रोतः खं विषयीन्द्रियम् ॥१३८३॥
बुद्धीन्द्रियं स्पर्शनादि, पाण्यादि तु क्रियेन्द्रियम् ।
स्पर्शादयस्त्विन्द्रियार्थाः, विषया गोचरा अपि ॥१३८४॥
शीतं तुषारः शिशिरः, सुशीमः शीतलो जडः ।
हिमोऽथोष्णस्तिग्मस्तीव्रस्तीक्ष्णश्चण्डः खरः पटुः ॥१३८५
कोष्णः कवोष्णः कदुष्णो, मन्दोष्णश्चेषदुष्णवत् ।
निष्ठुरः कक्खटः क्रूरः, परुषः कर्कशः खरः ॥१३८६॥
दृढः कठोरः कठिनो, जरठः कोमलः पुनः ।
मृदुलो मृदुः सोमालः सुकुमारोऽप्यकर्कशः ॥१३८७॥

मधुरस्तु[१] रसज्येष्ठो[२], गुल्यः[३] स्वादुर्[४]मधूलकः[५] ।
अम्लस्तु[१] पाचनो[२] दन्तशठो[३]ऽथ लवणः[१] सरः[२] ॥१३८८॥
सर्वरसो[३]ऽथ कटुः[१] स्यादोषणो[२] मुखशोधनः[३] ।
वक्त्रभेदी[१] तु तिक्तो[२]ऽथ, कषायस्तुवरो[२] रसः[१] ॥१३८९॥
गन्धो[१] जनमनोहारी[२], सुरभि[१]र्घ्राणतर्पणः[२] ।
समाकर्षी[३] निर्हारी[४] च, स आमोदो[१] विदूरगः[२] ॥१३९०॥
विमर्दोत्थः[१] परिमलो[१]ऽथामोदी[१] मुखवासनः[२] ।
इष्टगन्धः[३] सुगन्धिश्च[४], दुर्गन्धः[१] पूतिगन्धिकः[२] ॥१३९१॥
आमगन्धि[१] तु विस्रं[२] स्याद्वर्णाः[१] श्वेतादिका अमी ।
श्वेतः[१] श्येतः[२] सितः[३] शुक्लो[४], हरिणो[५] विशदः[६] शुचिः[७] १३९२
अवदात[८]गौर[९]शुभ्र[१०]वलक्ष[११]धवला[१२]र्जुनाः[१३] ।
पाण्डुरः[१४] पाण्डरः[१५] पाण्डु[१६]रीषत्पाण्डुस्तु धूसरः[१] ॥१३९३॥
कापोतस्तु[१] कपोताभः[२], पीतस्तु[१] सितरञ्जनः[२] ।
हारिद्रः[३] पीतलो[४] गौरः[५], पीतनीलः[१] पुनर्हरित्[२] ॥१३९४॥
पालाशो[३] हरितस्[४]तालकाभो[५] रक्तस्तु[१] रोहितः[२] ।
माञ्जिष्ठो[३] लोहितः[४] शोणः[५], श्वेतरक्तस्तु[१] पाटलः[२] ॥१३९५॥
अरुणो[१] बालसन्ध्याभः[२], पीतरक्तस्तु[१] पिञ्जरः[२] ।
कपिलः[३] पिङ्गलः[४] श्यावः[५], पिशङ्गः[६] कपिशो[७] हरिः[८] १३९६

[illegible] ।
[illegible] ॥११९७॥

[illegible] ।
[illegible] ॥११९८॥

[illegible] ।
[illegible] ११९९
[illegible] ।
[illegible] १२००
[illegible] ।
[illegible] ॥१२०१॥

[illegible] ।
[illegible] ॥१२०२॥

[illegible] ।
[illegible] ॥१२०३॥

[illegible] ।
[illegible] ॥१२०४॥

मर्मरो वस्त्रपर्णादेर्भूषणानां तु शिञ्जितम् ।
हेषा ह्रेषा तुरंगाणां, गजानां गर्जबृंहिते ॥१४०५॥

विस्फारो धनुषां हम्भारम्भे गोर्जलदस्य तु ।
स्तनितं गर्जितं गर्जिः, स्वनितं रसितादि च ॥१४०६॥

कूजितं स्याद्विहङ्गानां, तिरश्चां रुतवाशिते ।
वृषस्य रेभणं रेभो, बुक्कणं भषणं शुनः ॥१४०७॥

पीडितानां तु क्वणितं, मणितं रतिकूजितम् ।
प्रक्वाणः प्रक्वणस्तन्त्र्या, मर्दलस्य तु गुन्दलः ॥१४०८॥

क्ष्वीजनं तु कीचकानां, भेर्या नादस्तु दर्दुरः ।
तारोऽत्युच्चैर्ध्वनिर्मन्द्रो, गम्भीरो मधुरः कलः ॥१४०९॥

काकली तु कलः सूक्ष्म, एकतालो लयानुगः ।
कोलाहलो निलिकारः स्यात्प्रतिश्रुत्तु प्रतिध्वनिः ॥१४१०॥

सङ्घाते प्रकरौघवारनिकरव्यूहाः समूहश्चयः,
सन्दोहः समुदायराशिविसरव्राताः कलापो व्रजः ।
कूटं मण्डलचक्रवालपटलस्तोमा गणः पेटकं,
वृन्दं चक्रकदम्बके समुदयः पुञ्जोत्करौ संहतिः
॥१४११॥

समवायो[30] निकुरम्बं[31], जालं[32] निवहसञ्चयौ[33,34] ।
जाल[35] तिरश्चां तद्यूथ[36], सङ्घसार्थौ तु देहिनाम् ॥१४१२॥
कुलं[37] तेषां सजातीनां, निकायस्तु सधर्मिणाम् ।
वर्गस्तु सदृशां स्कन्धो[38], नरकुञ्जरवाजिनाम् ॥१४१३॥
ग्रामो[39] विषयशब्दास्त्रभूतेन्द्रियगणाद् व्रजे ।
समजस्तु पशूनां स्यात्समाजस्त्वन्यदेहिनाम् ॥१४१४॥
शुकादीनां गणे शौकेमायूरतैत्तिरादय ।
भिक्षादेर्भैक्षसाहस्रगार्भिणयौवतादय ॥१४१५॥
गोत्रार्थप्रत्ययान्तानां, स्युरौपगवकादय ।
उक्षादेरौक्षक मानुष्यकं वार्द्धकमौष्ट्रकम् ॥१४१६॥
स्याद्राजपुत्रकं राजन्यकं राजकमात्मकम् ।
वात्सकौरभ्रके कावचिकं कवचिनामपि ॥१४१७॥
हास्तिकं तु हस्तिनां स्यादापूपिकोद्यचेतसाम् ।
धेनूनां धैनुकं धेन्वन्तानां गौधेनुकादय ॥१४१८॥
केदारकं कैदारिकं, कैदार्यमपि तद्गणे ।
ब्राह्मणाद्ब्राह्मण्य, माणव्यं वाडव्यमित्यपि ॥१४१९॥
गणिकानां तु गाणिक्यं, केशानां कैश्यकैशिके ।
अश्वानामाश्वमश्वीयं, पर्शूनां पार्श्वमेन्यप ॥१४२०॥

वातूलवात्ये वातानां, गव्यागोत्रे पुनर्गवाम् ।
पाश्यावल्यादि पाशादेः, खलादेः खलिनीनिभाः ॥१४२१॥
जनता बन्धुता ग्रामता गजता सहायता ।
जनादीनां रथानां तु, स्याद्रथ्या रथकट्यया ॥१४२२॥
राजिर्लेखा ततिर्वीथी, मालाल्यावलिपङ्क्तयः ।
धोरणी श्रेण्युभौ तु द्वौ, युगलं द्वितयं द्वयम् ॥१४२३॥
युगं द्वैतं यमं द्वन्द्वं, युग्मं यमलयामले ।
पशुभ्यो गोयुगं युग्मे, परं षट्त्वे तु षड्गवम् ॥१४२४॥
परःशताद्यास्ते येषां, परा सङ्ख्या शतादिकात् ।
प्राज्यं प्रभूतं प्रचुरं, बहुलं बहु पुष्कलम् ॥१४२५॥
भूयिष्ठं पुरुहं भूयो, भूर्यदभ्रं पुरु स्फिरम् ।
स्तोकं क्षुल्लं तुच्छमल्पं, दभ्राणुतलिनानि च ॥१४२६॥
तनु क्षुद्रं कृशं सूक्ष्मं, पुनः श्लक्ष्णं च पेलवम् ।
त्रुटौ मात्रा लवो लेशः, कणो ह्रस्वं पुनर्लघु ॥१४२७॥
अत्यल्पेऽल्पिष्ठमल्पीयः, कनीयोऽणीय इत्यपि ।
दीर्घायते समे तुङ्गमुच्चमुन्नतमुद्धुरम् ॥१४२८॥
प्रांशूच्छ्रितमुदग्रं च, न्यग् नीचं ह्रस्वमन्थरे ।
खर्वं कुब्जं वामनं च, विशालं तु विशङ्कटम् ॥१४२९॥

पृथूरु पृथुल व्यूढ, विकट पिपुल बृहत् ।
स्फार वरिष्ठ विस्तीर्ण, तत बहु महद् गुरु ॥१४२०॥
दैर्घ्यमायाम आनाह, आरोहस्तु समुच्छ्रये ।
उत्सेध उदयोच्छ्रायौ, परिणाहो विशालता ॥१४२१॥
प्रपञ्चाभोगविस्तारव्यासा, शब्दे स विस्तर ।
समासस्तु समाहारः, संक्षेप संग्रहोऽपि च ॥१४२२॥
सर्व समस्तमन्यून, समग्र सकल समम् ।
विश्वाशेषाखण्डकृत्स्नान्यक्षाणि निखिलाखिले ॥१४२३॥
खण्डेऽर्द्धशकले भित्त, नेमशल्कदलानि च ।
अंशो भागश्च वण्ट स्यात्, पादस्तु स तुरीयक १४२४
मलिन कच्चर म्लान, कश्मल च मलीमसम् ।
पवित्र पावन पूत, पुण्य मेध्यमथोज्ज्वलम् ॥१४२५॥
विमल विशद वीध्रमवदातमनाविलम् ।
विशुद्ध शुचि चोक्ष तु, नि शोध्यमनवस्करम् ॥१४२६॥
निर्णिक्त शोधित मृष्ट, धौत क्षालितमित्यपि ।
सम्मुखीनमभिमुख, पराचीन पराङ्मुखम् ॥१४२७॥
मुख्य प्रकृष्ट प्रमुख प्रवर्ह, वर्य वरेण्य प्रवर पुरोगमम् ।
अनुत्तर प्राग्रहर प्रवेक, प्रधानमग्रेसरमुत्तमाग्र्ये ॥१४२८॥

ग्रामण्यग्रण्यग्रिमजात्याग्र्यानुत्तमान्यनवरार्ध्यवरे ।
प्रष्ठपरार्ध्यवराणि श्रेयसि
तु श्रेष्ठसत्तमे पुष्कलवत् ॥१४३९॥

स्युरुत्तरपदे व्याघ्रपुङ्गवर्षभकुञ्जराः ।
सिंहशार्दूलनागाद्यास्तल्लजश्च मतल्लिका ॥१४४०॥

मचर्चिका प्रकाण्डो द्वौ, प्रशस्यार्थप्रकाशकाः ।
गुणोपसर्जनाप्राग्र्यप्रधानेऽवमं पुनः ॥१४४१॥

निकृष्टमणकं गर्ह्यमवद्यं काण्डकुत्सिते ।
अपकृष्टं प्रतिकृष्टं, याप्यं रेफोऽवमं ब्रुवम् ॥१४४२॥

खेटं पापमपशदं, कूपूयं चेलमर्वं च ।
तदासेचनकं यस्य, दर्शनाद्दृग् न तृप्यति ॥१४४३॥

चारु हारि रुचिरं मनोहरं,
वल्गु कान्तमभिरामबन्धुरे ।
वामरुच्यसुषमाणि शोभनं,
मञ्जु मञ्जुलमनोरमाणि च ॥१४४४॥

साधुरम्यमनोज्ञानि, पेशलं हृद्यसुन्दरे ।
काम्यं कम्रं कमनीयं, सौम्यं च मधुरं प्रियम् ॥१४४५॥

व्युष्टिः फल्ग्वसारं तु, फल्गु शून्यं तु रिक्तकम् ।
शून्यं तुच्छं वशिकं च, निबिडं तु निरन्तरम् ॥१४४६॥

निबिरीसं घनं सान्द्रं, नीरन्ध्रं बहलं दृढम् ।
गाढमविरलं चाथ, विरलं तनु पेलवम् ॥१४४७॥

नवं नवीनं सद्यस्कं, प्रत्यग्रं नूतनं नूत्नम् ।
नव्यं चाभिनवं जीर्णं, पुरातनं चिरन्तनम् ॥१४४८॥

पुराणं प्रतनं प्रत्नं, जातं मूर्तं तु मूर्तिमत् ।
उच्चावचं नैकभेदमतिरिक्तोऽधिके समे ॥१४४९॥

पार्श्वं समीपं सविधं ससीमा-
भ्याशं सवेशान्तिकसन्निकर्षाः ।
सदेशमभ्यग्रमनीडसन्नि-
धानाभ्युपान्तं निकटोपकण्ठे ॥१४५०॥

सन्निकृष्टसमर्यादाभ्यर्णान्यासन्नसन्निधी ।
अव्यवहितेऽनन्तरं, संसक्तमपटान्तरम् ॥१४५१॥

नेदिष्ठमन्तिकतमं, विप्रकृष्टे परे पुनः ।
दूरेऽतिदूरे दविष्ठं, दवीयोऽथ सनातनम् ॥१४५२॥

क्षुरुत्तरपदे प्रख्ये, प्रकारे प्रतिमो निभे ।
भूतेरूपोपमौ काश, सं-नी-प्र-प्रति-ताः पर ॥१४६२॥
औपम्यमनुकारोऽनुहारे साम्ये तुलोपमौ ।
कक्षोपमानमर्चा तु, प्रतेर्मा यातनौ निधि ॥१४६३॥
छायो छन्द कायो रूप, बिम्ब मानकृती अपि ।
सूर्मि स्थूणोऽय प्रतिमा, हरिणी स्याद्धिरण्मयी॥१४६४॥
प्रतिकूलन्तु विलोमेमपसव्यमपष्ठुरम् ।
वाम प्रसव्यं प्रतीपं, प्रतिलोममपष्ठु च ॥१४६५॥
वाम शरीरेऽङ्ग सव्यमपसव्यन्तु दक्षिणम् ।
अवाधोच्छृङ्खलोद्दामान्यपन्त्रितमनर्गलम् ॥१४६६॥
निरङ्कुशे स्फुटे स्पष्ट, प्रकाश प्रकटोल्बणे ।
व्यक्त वर्तुल तु वृत्त, निस्तल परिमण्डलम् ॥१४६७॥
बन्धुर कूलतानतं, स्मृतं विषमोन्नतम् ।
अम्बरेऽन्यतरेऽक्लिष्ट, त्वेककमितरच्च वत ॥१४६८॥
करम्बे कबरो मिश्र, सम्पृक्त खचिते समा ।
विविधस्तु बहुविधो, नानारूपे पृथग्विधः ॥१४६९॥
त्वरितं सत्वरं तूर्णं, शीघ्रं क्षिप्रं द्रुतं लघु ।
चपलाविलम्बिते च, सम्भ्रा सम्पातशाटवम् ॥१४७०॥

अनारतं त्वविरतं, संसक्तं सततानिशे ।
नित्यानवरताजस्रासक्ताश्रान्तानि सन्ततम् ॥१४७१॥
साधारणं तु सामान्यं, सन्धिं तु संहतम् ।
कलिलं गहनं सङ्कीर्णं तु सङ्कुलमाकुलम् ॥१४७२॥
कीर्णमाकीर्णं च पूर्णं, त्वाचितं छन्नपूरिते ।
भरितं निचितं व्याप्तं, प्रत्याख्याते निराकृतम् ॥१४७३॥
प्रत्यादिष्टं प्रतिक्षिप्तमपविद्धं निरस्तवत् ।
परिक्षिप्ते वलयितं, निवृत्तं परिवेष्टितम् ॥१४७४॥
परिष्कृतं परीतं च, त्यक्तं तूत्सृष्टमुज्झितम् ।
धूतं हीनं विधूतं च, विन्नं वित्तं विचारिते ॥१४७५॥
अवकीर्णे त्ववध्वस्तं, संवीते रुद्धमावृतम् ।
संवृतं पिहितं छन्नं, स्थगितं चापवारितम् ॥१४७६॥
अन्तर्हितं तिरोहितमन्तर्द्धिस्त्वपवारणम् ।
छदनं व्यवधाऽन्तर्द्धापिधानस्थगनानि च ॥१४७७॥
व्यवधानं तिरोधानं, दर्शितं तु प्रकाशितम् ।
आविष्कृतं प्रकटितमुच्चण्डं त्ववलम्बितम् ॥१४७८॥

अनेहतमवात् ज्ञातं, मानितं गणितं मतम् ।
रीढोऽवज्ञातोऽवहेलोऽन्यसूक्षणं चाप्यनादृते ॥१४७९॥
उन्मूलितमावर्हितं, स्यादुत्पाटितमुद्धृतम् ।
प्रेङ्खोलितं तरलितं, दुलितं प्रेङ्खितं धुतम् ॥१४८०॥
चलितं कम्पितं धूतं, वेल्लितान्दोलितेऽपि ।
दोलो प्रेङ्खोलनं प्रेङ्खा, फाण्टं कृतमयत्नतः ॥१४८१॥
अवक्षिप्तं न्यञ्चितं स्यादूर्ध्वक्षिप्तमुदञ्चितम् ।
नुन्ननुत्तास्तनिष्ठ्यूतान्याविद्धं क्षिप्तमीरितम् ॥१४८२॥
समे दिग्धलिप्ते स्यूणोत्सूते रूषितगुण्ठिते ।
गूढगुप्ते च मुषितमूषिते गुणिताहते ॥१४८३॥
स्यान्निशातं शितं शातं, निशितं तेजितं क्ष्णुतम् ।
वृक्णे तु वृक्तवावृक्णौ, ह्रीतह्रीणौ तु लज्जिते ॥१४८४॥
सङ्कुले स्यात्सङ्कलिते, संयोजिते उपाहिते ।
पक्वे परिणतं पाके, क्षीराज्यहविषां शृतम् ॥१४८५॥
निष्पक्वे क्वथिते प्लुष्टे प्रुष्टदग्धोषितौ समा ।
सनुक्तं स्वच्छेतरौ, विद्धे छिद्रितवेधितौ ॥१४८६॥

सिद्धे निर्वृत्तनिष्पन्नौ, विलीने द्रुतविद्रुतौ ।
उतं प्रोतं स्यूतमूतमुतं च तन्तुसन्तते ॥१४८७॥
पाटितं दारितं भिन्ने, विदरः स्फुटनं भिदा ।
अङ्गीकृतं प्रतिज्ञातमूरीकृतोररीकृते ॥१४८८॥
संश्रुतमभ्युपगतमुररीकृतमाश्रुतम् ।
सङ्कीर्णं प्रतिश्रुतं च, छिन्ने लूनं छितं दितम् ॥१४८९॥
छेदितं खण्डितं वृक्णं, कृत्तं प्राप्तं तु भावितम् ।
लब्धमासादितं भूतं, पतिते गलितं च्युतम् ॥१४९०॥
स्रस्तं भ्रष्टं स्कन्नपन्ने, संशितं तु सुनिश्चितम् ।
मृगितं मार्गितान्विष्टान्वेषितानि गवेषिते ॥१४९१॥
तिमिते स्तिमितक्लिन्नसार्द्रार्द्रोत्ताः समुन्नवत् ।
प्रस्थापितं प्रतिशिष्टं, प्रहितप्रेषिते अपि ॥१४९२॥
ख्याते प्रतीतप्रज्ञातवित्तप्रथितविश्रुताः ।
तप्ते सन्तापितो दूनो, धूपायितश्च धूपितः ॥१४९३॥
शीने स्त्यानमुपनतस्तूपसन्ने उपस्थितः ।
निर्वातस्तु गते वाते, निर्वाणः पावकादिषु ॥१४९४॥

प्रवृद्धमेधितं प्रौढं, विस्मृतोऽन्तर्गते समे ।
उद्भ्रान्तमुद्धृते गून, हन्ने मीढं तु मूत्रिते ॥१४९५॥
विदितं बुधितं बुद्धं, ज्ञातं सितं गतं अवात् ।
गुनितं प्रतिपन्नं च, स्यन्नं रीणं स्नुतं स्रुतम् ॥१४९६॥
गुप्तंगोपायितंत्रातावितंत्राणानि रक्षिते ।
कर्म क्रिया विधा हेतुशून्या त्वास्या विलक्षणम् ॥१४९७
कार्म्मणं मूलकर्माथ, सम्वननं वशक्रिया ।
प्रतिबन्धे प्रतिष्टम्भे, स्यादास्थोऽस्थोऽपना स्थिति ॥
परस्परं स्यादन्योऽन्यमितरेतरमित्यपि ।
आवर्हाटोपौ सरम्भे, निवेशो रचना स्थितौ ॥१४९९॥
निर्बन्धोऽभिनिवेशः स्यात्प्रवेशोऽन्तर्विगाहनम् ।
गतौ वीङ्खा विहारेर्यापविसिसर्पपरिक्रमाः ॥१५००॥
मज्यॉऽटाट्या पर्यटनं, चर्या त्वीर्यापथस्थिति ।
व्यत्यासस्तु विपर्यासो, वैपरीत्यं विपर्यये ॥१५०१॥
व्यत्ययेऽप स्फातिर्वृद्धौ, प्रीणनेऽवनंतर्पणे ।
परित्राणं तु पर्याप्तिर्हस्तधारणमित्यपि ॥१५०२॥
प्रणतिः प्रणिपातोऽनुनयोऽथ शपन क्रमात् ।
विश्वाये उपशायश्चे, पर्यायोऽनुक्रमे क्रमः ॥१५०२॥

परिपाट्यानुपूर्व्यावृदतिपातस्त्वतिक्रमः ।
उपात्ययः पर्ययश्च, समौ सम्बाधसङ्कटौ ॥१५०४॥

कामं प्रकामं पर्याप्तं, निकामेष्टं यथेप्सितम् ।
अत्यर्थं गाढमुद्गाढं, बाढं तीव्रं भृशं म् ॥१५०५॥

अतिमात्रातिमर्यादनितान्तोत्कर्षनिर्भराः ।
भरैकान्तातिवेलातिशया जृम्भो तु जृम्भणम् ॥१५०६॥

आलिङ्गनं परिष्वङ्गः, संश्लेष उपगूहनम् ।
अङ्कपाली परीरम्भः, क्रोडीकृतिरथोत्सवे ॥१५०७॥

महः क्षणोद्धवोद्धर्षा, मेलके सङ्गसङ्गमौ ।
अनुग्रहोऽभ्युपपत्तिः, समौ निरोधनिग्रहौ ॥१५०८॥

विघ्नोऽन्तरायप्रत्यूहव्यवायाः समये क्षणः ।
वेलावारावसरः, प्रस्तावः प्रक्रमोऽन्तरम् ॥१५०९॥

अभ्यादानमुपोद्घात, आरम्भः प्रोपतः क्रमः ।
प्रत्युत्क्रमः प्रयोगः स्यादारोहणं त्वधिक्रमः ॥१५१०॥

आक्रमेऽधिक्रमक्रान्ती, व्युत्क्रमस्तूत्क्रमोऽक्रमः ।
विप्रलम्भो विप्रयोगो, वियोगो विरहः समाः ॥१५११॥

आभा राढा विभूषा श्रीरभिख्या कान्तिविभ्रमाः ।
लक्ष्मीश्छाया च शोभायां, सुषमा साऽतिशायिनी १५१२
संस्तवे स्यात्परिचये, आकारस्त्विङ्ग इङ्गितम् ।
निमित्तं कारणं हेतुर्बीजं योनिर्निबन्धनम् ॥१५१३॥
निदानमथ कार्य्यं स्यादर्थः कृत्यं प्रयोजनम् ।
निष्ठा निर्वहणे तुल्ये, प्रवहो गमनं बहिः ॥१५१४॥
जातिः सामान्यं व्यक्तिस्तु, विशेषः पृथगात्मिका ।
तिर्य्यक् साचि संहर्षस्तु, स्पर्द्धा द्रोहस्त्वपक्रिया १५१५
वन्ध्ये मोघाफलमुधा, अन्तर्गडु निरर्थकम् ।
संस्थानं सन्निवेशः स्यादर्थस्यापगमे व्ययः ॥१५१६॥
सम्मूर्च्छनं त्वभिव्याप्तिर्भ्रेषो भ्रंशो यथोचितात् ।
अभावो नाशे संक्रमसंक्रमौ दुर्गसञ्चरे ॥१५१७॥
नीवाकस्तु प्रयामे स्यादवेक्षा प्रतिजागरः ।
समौ विश्रम्भविश्वासौ, परिणामस्तु विक्रिया ॥१५१८॥
चक्रावर्त्तो भ्रमो भ्रान्तिर्भ्रमिर्घूर्णिश्च घूर्णनं ।
विप्रलम्भो विसंवादो, विलम्भस्त्वतिसर्जनम् ॥१५१९॥
उपलम्भस्त्वनुभवे, प्रतिलम्भस्तु लम्भनम् ।
नियोगे विधिसम्प्रैषौ, विनियोगोऽर्पणं फले ॥१५२०॥

लवोऽभिलावो लवनं, निष्पावः पवनं पवः ।
निष्ठेवष्ठीवनष्ठ्यूतष्ठवनानि तु थूत्कृते ॥१५२१॥
निवृत्तिः स्यादुपरमो, व्यवोपाङ्भ्यः परा रतिः ।
विधूमनं विधुवनं, रिङ्खणं स्खलनं समे ॥१५२२॥
रक्ष्णस्त्राणे ग्रहो ग्राहे, व्यधो वेधे क्षये क्षियौ ।
स्फरणं स्फुरणे ज्यानिर्जीर्णावथ वरो वृतौ ॥१५२३॥
समुच्चयः समाहारोऽपहारापचयौ समौ ।
प्रत्याहार उपादानं, बुद्धिशक्तिस्तु निष्क्रमः ॥१५२४॥
इत्यादयः क्रियाशब्दा, लक्ष्या धातुषु लक्षणम् ।
अथाव्ययानि वक्ष्यन्ते, स्वः स्वर्गे भू रसातले ॥१५२५॥
भुवो विहायसो व्योम्नि, द्यावाभूम्योस्तु रोदसी ।
उपरिष्टादुपर्यूर्ध्वं, स्यादधस्तादधोऽप्यवाक् ॥१५२६॥
वर्जने त्वन्तरेणर्ते, हिरुङ् नाना पृथग् विना ।
साकं सत्रा समं सार्द्धममा सह कृतं त्वलम् ॥१५२७॥
भवत्वस्तु च किंतुल्याः, प्रेत्यामुत्र भवान्तरे ।
तूष्णी तुष्णीकां जोषं च, मौने दिष्ट्या तु सम्मदे ॥
॥१५२८॥

परितै सर्वतो विष्वक्, समन्ताच्च समन्ततै ।
पुरः पुरस्तात्पुरतोऽग्रतः प्रायस्तु भूमनि ॥१५२९॥
साम्प्रतमधुनेदानीं, सम्प्रत्येतर्ह्यपाञ्जसा ।
द्राक् स्रागरं झटित्याशु, मङ्क्ष्वह्नाय च सत्वरम् ॥१५३०॥
सदा सनाऽनिशं शश्वद्, भूयोऽभीक्ष्णं पुनःपुनः ।
असकृन्मुहुः सायं तु, दिनान्ते दिवसे दिवा ॥१५३१॥
सहसैकपदे सद्योऽकस्मात् सपदि तत्क्षणे ।
चिराय चिररात्राय, चिरस्य च चिराच्चिरम् ॥१५३२॥
चिरेण दीर्घकालार्थे, कदाचिज्जातु कर्हिचित् ।
दोषा नक्तमुषा रात्रौ, प्रगे प्रातरहर्मुखे ॥१५३३॥
तिर्यगर्थे तिरः साचि, निष्फले तु वृथा मुधा ।
मृषा मिथ्याऽनृतेऽभ्यर्णे, समया निकषा हिरुक् ॥१५३४॥
शं सुखे मङ्क्ष्वस्तुभ्टु, किमुतातीव निर्भरे ।
प्राक् पुरा प्रथमे यर्षं, सवतू परस्परे मिथः ॥१५३५॥
उषा निशान्तेऽल्पे किञ्चिन्मनागीषच्च किञ्चन ।
स्वाहो उताहो किमुत, वितर्के किं किमुत च ॥१५३६॥
इतिह स्यात्सम्प्रदाये, हेतौ यत्तद्यतस्ततः ।
सम्बोधनेऽङ्ग भो प्याट् पाट्, हे है हहो अरेऽयि रे ॥
॥१५३७॥

श्रौषट् वौषट् वषट् स्वाहा, स्वधा देवहविर्हुतौ ।
रहस्युपांशु मध्येऽन्तरन्तरेणान्तरेऽन्तरा ॥१५३८॥

प्रादुराविः प्रकाशे स्यादभावे त्वं नं नो नहि ।
हठैः प्रसह्य मा मास्मे, वारणेऽन्तर्मदर्शने ॥१५३९॥

अकामानुमतौ कामं, स्यादों ओं परमं मते ।
कच्चिदिष्टपरिप्रश्नेऽवश्यं नूनं च निश्चये ॥१५४०॥

बहिर्बहिर्भवे ह्यः स्यादतीतेऽह्नि श्वे एष्यति ।
नीचैरल्पे महत्युच्चैः, सत्वेऽस्ति दुष्ठु निन्दने ॥१५४१॥

ननु च स्याद्विरोधोक्तौ, पक्षान्तरे तु चेद्यदि ।
शनैर्मन्देऽन्तरे त्वर्वाकै, रोषोक्तावुं नतौ नमः ॥१५४२॥

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ
नाममालायां सामान्यकाण्डः
षष्ठः सम ः ॥ ६ ॥

आचार्यवर्यश्रीहेमचन्द्रविरचिता ।

शेषनाममाला ॥

प्रणिपत्यार्हतः सिद्धसाङ्गशब्दानुशासनः ।
शेषाख्यनाममालायां, नामानि प्रतनोम्यहम् ॥१९४३॥

निर्वाणे स्यात् शीतीभाव शांतिनैश्रिन्त्यमतिकं ।
शिष्ये छात्रो भद्रे मङ्ख, कार्ष्ये मुहूर्तसूनृते ॥१९४४॥

कल्पोदेयो मेरोश्च, वासवीवाससेरिकौ ।
दिविदिविष्टीदिविषुश्च, दिवं च स्वर्गवाचका ॥१९४५॥

निर्लिपो कामरूपोऽश्च, साध्यां शोयोश्चिगहु ।
पूजितां मर्त्यमहितौं, सुवार्त्ता वायुमां सुग ॥१९४६॥

द्वादशार्का वसवोऽष्टौ, विश्वे देवाास्त्रयोदश ।
षट्त्रिंशत्तुषिताश्चैव, षष्टिराभास्वरा अपि ॥१९४७॥

षट्त्रिंशदधिक माहाराजिकाश्च शतद्वयं ।
रुद्रा एकादशैकोनपञ्चाशद्वायवस्तथा ॥१९४८॥

चतुर्दश तु वैकुण्ठा, सुशर्मा... ।
साध्याश्च द्वादशैत्याद्य, ... ॥१९४९॥

सूर्ये वाजी लोकबंधुर्मानिमिर्भानुकेशरः ।
सहस्रांको दिवापुष्टः, कालभृद्रात्रिनाशनः ॥१५५०॥
वेपीः सदागतिः पीतुः, सांवत्सरेरथः कपिः ।
हर्शानः पुष्करो ब्रह्मा, बहुरूपश्च कर्णसुः ॥१५५१॥
वेदोदयः खतिलकः, प्रत्यूषांड सुरावृतः ।
लोकप्रकाशनः पीथो, जगद्दीपोऽब्जुतस्करः ॥१५५२॥
अरुणे विपुलस्कंधो, महासारथिराश्मनः ।
चंद्रस्तु मास्तपोराजौ, शुभांशुः श्वेतवाहनः ॥१५५३॥
अर्णः सृप्रो राजराजो, यज्जतः कृत्तिकाभवः ।
यक्षराडोषधीगर्भः, तपसः शयतो बुधः ॥१५५४॥
स्यन्दः क्षसिंधुः सिधूत्थः, श्रविष्ठारमणस्तथा ।
आकाशचमसः पीतुः, क्लेदुः पर्वरिचिक्लिदौ ॥१५५५॥
परिज्वा सुवनो नेमिश्चंदिरः स्लहुरेकभूः ।
भौमे व्योमोल्मुकेकांगौ, गीष्पतिस्तु महामतिः ॥१५५६॥
प्रख्याः प्रचक्षा वागुं वाग्मी, गौरो दीदिविगीरथौ ।
शुक्रे भृगुः शनौ पंगुः, श्रुतकर्मा महाग्रहः ॥१५५७॥
श्रुतश्रवोऽनुजः कालो, ब्रह्मण्यश्च यमः स्थिरः ।
क्रूरात्मा चाथ राहौ स्यादुपराग उपप्लवः ॥१५५८॥

केतावूर्ध्वकचो ज्योतीरथग्रहाश्रयौ ध्रुवे ।
अगस्त्ये विन्ध्यकूटः स्याद्, दक्षिणाशारतिर्मुनिः॥१९५९॥
सप्तर्षयोऽग्निवाहिणि कीर्तिस्तपन कच्छशीर्षुत ।
व्युष्टे निशात्ययगोसर्गौ निशि चक्रभेदिनी ॥१९६०॥
निषद्वरी निशीथ्या निड्, घोरा वासरकन्यका ।
शताक्षी राक्षसी याम्या, पुतंचिस्तामसी तमि॥१९६१
शीवरी क्षणिनी नक्तं, पैशाची वासुरा उर्षा ।
दिनात्यय प्रदोषे स्याद्, ध्वांते वृत्रोरगोषकम्॥१९६२॥
रात्रिरागो नीलपङ्को, दिनाण्ड दिनकेसर ।
खपरागो निशावर्म्म, वियद्भूतिदिगम्बरे ॥१९६३॥
पक्ष कृष्णः सितो द्वेधा, कृष्णो निशाह्वयोऽपरे ।
शुक्लो दिवाह्वय पूर्वो, मासे वर्षांशको भवेत् ॥१९६४॥
वर्षकोशो दिनमल, फाल्गुनीलस्तु फाल्गुने ।
चैत्रे मोहनिक कामभस्त्रश्च फाल्गुनानुजः ॥१९६५॥
वैशाखे तूत्सरो ज्येष्ठमासे तु खरकोमलः ।
ज्येष्ठामूलीय इतिम, कार्त्तिके सैरिकोमुदौ ॥१९६६॥
हिमागमस्तु हेमत, वसते विकचोषव ।
पुष्पसमयकारणश्चापि, ग्रीष्मे तूष्मायणो मत ॥१९६७॥

आखोरपेंझौ वर्षे तु, ऋतुवृत्तिर्युगांशकः ।
कालग्रंथिर्मासमलः, संवत्सर्वतुशारदौ ॥१९६८॥
वत्स इद्वत्सर इडावत्सरः परवाणिवत् ।
नक्षत्रवर्त्मनि पुनर्ग्रहनेमिर्नभोवटी ॥१९६९॥
छायापथश्च मेघे तु, व्योमधूमो नभोद्भजः ।
गडयित्नुर्गदयित्नुर्व्योमसिर्वारिवाहनः ॥१९७०॥
खतमालोऽन्ययासारे, धारासंपात इत्यपि ।
करकेऽम्बुघनो मेघकफो मेघास्थिमिंजिका ॥१९७१॥
बीजोदकं तोयडिम्भो, वर्षाबीजमिरावरम् ।
यथा परेतरा पूर्वा, परा पूर्वेतरा तथा ॥१९७२॥
यथोत्तरेतराऽपाची, तथाऽपाचीतरोत्तरा ।
इंद्रे तु खेदिरो नेरी[२], त्रायस्त्रिंशपतिर्जयः ॥१९७३॥
गौरावस्कंदी बन्दीको, नराणो देवदुंदुभिः ।
किणाढोतश्च हरिमान्, यामनेमिर ॥१९७४॥

मातलौ हयकेप स्यादैरावणे मदाम्बरः ।
सदादानो मन्दरेणुः, पुरे स्वैंद्रे सुदर्शनम् ॥१९७७॥

नाशिक्ययोस्तु नासत्यौ दस्रौ अश्ववाहनौ ।
गदान्तकौ यज्ञवहौ, यमे तु यमुनाग्रज ॥१९७८॥

महासत्य पुराणान्तः, कालकूटोऽप्य राक्षसे ।
पलप्रियः खसापुत्रः, कर्बुरो नरविष्वण ॥१९७९॥

असृग्धरो हनुप शक्तीर्विधुरो जलोहित ।
दैत्यो रस्तभ्यसमीरो, रक्षीव प्रवीहिक. ॥१९८०॥

सन्ध्यावलो रात्रिबलस्त्रिशिरा समितीपके ।
वरुणे तु प्रतीचीशो, दुदुम्बुर्हायसर्वैता ॥१९८१॥

धनदे निधनीश स्यान्महासत्त्व प्रमोदित ।
रत्नगर्भ उत्तराशोविपति सत्यसगर ॥१९८२॥

धनकेलि सुमर्सन्न, परिविद्धोऽलका प्रभु ।
धनुःप्रिया धनुसारा, शक्रे नदिवर्द्धन ॥१९८३॥

महूरूपे सुमनांदो, मिहिराणोऽपराजित ।
कर्कटीको गुह्यगुरुर्मगनेत्रातक लहे ॥१९८४॥

परिणाहो दशनाहुः, सुमेगोऽनेकलोचन ।
गोपालो वधूद्वोऽहिर्पर्यंक पांशुचन्दने. ॥१९८५॥

कूटकृन्मंदरमणिर्नवशक्तिर्महांबुकः ।
कोणवादी शैलधन्वा, विशालाक्षोऽक्षतस्वनः ॥१९८६॥
उन्मत्तवेषः शर्वरः, सितांगो धर्मवाहनः ।
महाकांतो वह्निनेत्रः, स्त्रीदेहार्द्धो नृवेष्टनः । ॥१९८७॥
महानादो नराधारो, भूरिरेकादशोत्तमः ।
जोटी जोटींगोऽर्द्धकूटः, समिरो धूम्रयोगिनौ ॥१९८८॥
उलंदो यजंतः कालो, जटाधरदशाव्ययौ ।
संध्यानाटी रेरिहाणः, शंकुश्च कपिलांजनः ॥१९८९॥
जगद्द्रोणिरर्द्धकालो, दिशांप्रियतमोऽतलः
जगत्स्रष्टा कर्टीटंकः, कटप्रूहीरहत्कराः ॥१९९०॥
गौतमी कौशिकी कृष्णा, तामसी बाभ्रवी जया ।
कालरात्रिर्महामाया, भ्रामरी यादवी वरा ॥१९९१॥
बर्हिध्वजा शूलधरा, परमब्रह्मचारिणी ।
अमोघा विंध्यनिलया, षष्ठी कांतारवासिनी ॥१९९२॥
जांगुली बदरी वासी, वरदा कृष्णपिंगला ।
दृषद्वतींद्रभगिनी, प्रगल्भा रेवती तथा ॥१९९३॥
महाविद्या सिनीवाली, रक्तदंत्येकपाटला ।
एकपर्णा मद्रभुजा, नंदपुत्री महाजया ॥१९९४॥

भद्रकाली महाकाली, योगिनी गणनायिका ।
हासा भीमा प्रकूष्माण्डी, गन्धिनी वारुणी हिमा ॥११९५॥
अनन्ता विजया सौम्या, मानस्तोका कुहावती ।
चारणी च पितृगणा, स्कन्दमाता धनाञ्जनी ॥११९६॥
गान्धर्वी वर्बुरा गार्गी, सावित्री ब्रह्मचारिणी ।
कोटिश्रीमन्दरवासा, केशी मलयवासिनी ॥११९७॥
कात्यायनी विशालाक्षी, कीर्ति गोकुलोद्भवा ।
एकानंसा नारायणी, शैला शाकम्भरीश्वरी ॥११९८॥
प्रकीर्णकेशी कुब्जा च, नीलाम्बरधारिणी ।
महादंष्ट्रभुजा पौत्री, शिवदूती यमस्वसा ॥११९९॥
सुनन्दा विकचा कर्णी, जयन्ती नकुला कुल्ली ।
विल्वका नन्दिनी नन्दा, नन्दयन्ती निरञ्जनी ॥१२००॥
कौञ्जरी शतमुखी, विकराला कपालिका ।
विरमा पुरला गौरी, चण्डपुत्री कुलेश्वरी ॥१२०१॥
कैटभी कालदमनी, दर्दुरा कुलदेवता ।
रौद्रा क्रुद्धा महारौद्री, कालगर्भा महानिशा ॥१२०२॥
बलदेवस्वसा ऽश्री, हीरी क्षेमकरी धेभा ।
मारी हैमवती चापि, गोधा शिखरवासिनी ॥१२०३॥

चामुंडायां महाचंडी, चंडमुंडाऽप्ययाऽऽखुगे ।
पृश्निगर्भः पृश्निशृंगो, द्विशरीरस्त्रिधातुकः ॥१६०४॥
हस्तिमल्लो विषाणांतः, स्कंदे तु करवीरकः ।
सिद्धसेनो वैजयंतो, बालचर्यो दिगंबरः ॥१६०५॥
भृंगी तु चर्ममी ब्रह्मा तु, क्षेत्रज्ञः पुरुषः सनत् ।
नारायणे तीर्थपादः, पुण्यश्लोको बलिंदमः ॥१६०६॥
उरुक्रमोरुगायौ च, तमोघ्नः श्रवणोऽपि वा ।
उदारथिर्लतापर्णः, सुभद्रः पांशुजालिकः ॥१६०७॥
चतुर्व्यूहो नवव्यूहो, नवशक्तिः षडंगजित् ।
द्वादशमूर्तिः शतको, दशावतार एकटंक् ॥१६०८॥
हिरण्यकेशः सोमोऽहिस्त्रिधामा त्रिककुत् त्रिपात् ।
मानंजरः पेशाविद्धः, प्रश्निगर्भोऽपरोजितः ॥१६०९॥
हिरण्यनाभः श्रीगर्भो, वृषोत्साहः सहस्रजित् ।
ऊर्ध्वकर्मा यज्ञवरो, धर्मनेमिरसंयुतः ॥१६१०॥
पुरुपो योगनिद्रालुः, खंडास्यः शालिकोऽजितौ ।
कालकुंठो वरारोहः, श्रीकंठो वायुवाहनः ॥१६११॥
वर्द्धमानश्चतुर्दष्ट्रो, नृसिंहवेपुरव्ययः ।
कपिलो भद्रकपिलः, सुषेणः समितिंजयः ॥१६१२॥

ऋतुधामा वास्तुभद्रो, बहुरूपो महाक्रम ।
विधानाऽऽधार एकाङ्गो, वृषाक्ष सुवृषोऽञ्जन ॥१६१३॥
रतिदेव सिद्धरूपो, जितमन्युर्वृकोदर ।
बहुशृङ्गो रत्नबाहु , पुष्पहासो महातपा ॥१६१४॥
लोकनाभ सूक्ष्मनाभो, धर्मनाभ पराक्रम ।
पद्महासो महाहस , पद्मगर्भ सुरोत्तम ॥१६१५॥
शतवीरो महामायो, ब्रह्मनाभ सरीसृप ।
पृदाकोऽधोमुखो धन्वी, सुधन्वा विश्वभुक् स्थिर ॥१६१६
शतानन्द शशश्चापि, यवनारि प्रमर्दन ।
यज्ञनेमिर्लोहिताक्ष, एकपाद्विपदं कपि ॥१६१७॥
एकशृङ्गो धर्मकील, औलद शिवकीर्त्तन ।
रुद्रवंशे श्रीवराह , सदायोगी सूर्यार्जुन ॥१६१८॥
षष्ठभद्रे तु भद्राग , कोलो गुह्यचरा चली ।
प्रलोपी मदनाङ्गन , पौरे शेषाहिर्नामयुत् ॥१६१९॥
लक्ष्म्यां तु भैमरी विष्णुशक्ति क्षीराब्धिधनानुपी ।
काम तु यौवनोद्भव , शिखिमृत्युर्महोत्सव ॥१६२०॥
शापातिक सर्वधन्वी, रागरज्जु प्रक्षेपक ।
मनोदाही मधनश्च, गन्धस्तु विषापह ॥१६२१॥

पक्षिसिंहो महापक्षो, महावेगो विशालकः ।
उग्नतीशः स्वमुखभूः, शिलानीहोऽहिभुक्स सः ॥१६२२॥

बुद्धे तु भगवान् योगी², बुधो विज्ञानदेशनः ।
महासत्त्वो लोकनाथो, बोधिरर्हन् सुनिश्चितः ॥१६२३॥

गुणाब्धिर्विगतद्वंद्वो, वचने स्यात्तु जल्पितम् ।
लपितोदितभणिताभिधानगदितान्यपि ॥१६२४॥

हूतौ हक्कारकाऽऽकारौ, चाण्डालानां तु वल्लकी ।
कण्डवीणा कुवीणा च, डक्कारी किन्नरी तथा ॥१६२५॥

सारिका खुंखुणी चाथ, दर्दरे कठशीमुखः ।
सूत्रकोणो डमरुकं, समौ पणवकिंकणौ ॥१६२६॥

शृंगवाद्ये शृंगमुखं, हुडुक्कस्तालमर्दकः ।
काहला तु कुहाला स्यात्, कोलाहला च सा ॥१६२७॥

संवेशप्रतिबोधार्थं, द्रगीवद्रुतौ तु भे ।
देवतार्चनतूर्ये तु, धुमलो बलिरित्यपि ॥१६२८॥

क्षुणकं मृतयात्रायां, मांगल्ये प्रियवादिका ।
रणोद्यमे त्वर्धतूरो, वाद्यभेदास्तथाऽपरे ॥१६२९॥

डिंडिमो झर्झरो मड्डुस्तिमिला किरिकिञ्चिका ।
लंविका टहरी वेण्या, कलापूरादयोऽपि च ॥१६३०॥

मयंकरे तु डमरमौमीरुं मीसुर तथा ।
आश्चर्ये कुडुक मोहो, वीस्य ओतंस्तु डग्गके ॥११२१॥
निद्रायां तायेसी सुसे, सुब्बीव सुखसुप्तिका ।
आकारगूहन चावकेटिकाऽवकुटारिका ॥११२२॥
गृहनालिकाऽय सूत्रधारे स्याद्बीजदर्शक ।
पूज्ये मरटको मट्टे, प्रयोज्य पूज्यनामत ॥११२३॥

इति द्वितीयकांडशेषः ॥ २ ॥

॥ अथ तृतीयकांडशेषः प्रारभ्यते ॥

अथ प्रवीणे क्षेत्रज्ञो, नदीष्णो निष्ण इत्यपि ।
छेकालछेकिलौ छेके, काहेलोऽस्फुटभाषिणि ॥११२४॥
मूक जडकडो मूर्खे, त्वेनेडो नामवर्जित ।
परतन्त्रे वैशाऽऽयत्तावधीनोऽन्यप दुर्मत ॥११२५॥
क्षुद्रो दीनश्च नीचश्च, माटिस्तु गणिकाश्रनौ ।
त्रस्नुत्रस्तौ तु चकितेऽय क्षुद्रेप्रवेल्लौ खले ॥११२६॥
चौरे तु चोरेडो रात्रिंचरो याच्ञा तु भिक्षणा ।
अर्थिवंस्तिमार्गणौ च, बुभुक्षायां क्षुधाक्षुधौ ॥११२७॥

वारवाणिः कामलेखा, क्षुद्रा चेट्यां गणेरुका ।
वहेवा कुंभदासी च, पुत्रे तु कुलधारकः ॥१६५६॥

सदीयादो द्वितीयश्च, पुत्र्यां धिदा समेधुका ।
देहसंचारिणी चाप्यपत्ये संतानसंतती ॥१६५७॥

नेप्ता तु दुहितुः पुत्रे, स्यात्कनिष्ठे तु कन्यसः ।
ज्येष्ठभगिन्यां तु वीरभवंती स्यात्तु नर्मणि ॥१६५८॥

सुखोत्सवो रागरसो, विनोदोऽपि किलोऽपि च ।
वर्ण्यो जनित्रो रेतोधास्ताते नानी तु मातरि ॥१६५९॥

देहे सिनं प्रजवुकश्चतुःशालं षडंगकम् ।
व्याधिस्थानं च देहैकदेशे गात्रं कचे पुनः ॥१६६०॥

वृजिनो वेल्लिताग्रोऽस्रो(स्रो), धम्मिल्ले मौलिजूटकौ ।
वेत्री तु कबरी स्यात्, प्रलोभ्यो विपदे कचे ॥१६६१॥

मुखे दंतालयस्तेरं, धनं चरं घनोत्तमम् ।
कर्णप्रांतस्तु धारा स्यात्, कर्णमूलं तु शीलकम् ॥१६६२॥

अक्ष्णि रूपग्रहो देवदीपो नासा तु गंधहृत् ।
नसा गंधवहा नस्या, नासिक्यं गंधनालिका ॥१६६३॥

ओष्ठे तु दशनोच्छिष्टो, रसालेपी च वागदलम् ।
श्मश्रुणि स्येमनं कोटो, दंते गुल्मखुरः खरुः ॥१६६४॥

दौर्जिह्वा तु रसिका, रालौ च रसमातृका ।
रसा कोकुलेलना च, वक्त्रदलं तु तालुनि ॥१६६५॥
अवटौ तु शिरःपीठं, कफोणौ रत्निटङ्ककम् ।
बाहूपबाहुसन्धिश्च, हस्ते भुजदलं शये ॥१६६६॥
अथ व्यामे वियामः स्याद्बाहुचापस्तनूतलं ।
हृदयेऽह मर्मचरं, गुणाधिष्ठानकं त्रसम् ॥१६६७॥
स्तनौ तु धरणौ वप्रे, तयो पिप्पलमेचकौ ।
जठरे मलुको रोमलताधारोऽथ क्लोमनि ॥१६६८॥
स्यात्तालव्यं क्लुम्पं क्लोमैवथ नाभौ पुलारिका ।
गिरामूलं कटीकूपौ, तूर्चेङ्गौ रतोबुके ॥१६६९॥
शिश्ने तु लगुडः शङ्कुः, लाङ्गूलं शेफशेफसी ।
रक्ते तु शोणकीलाले, मांसे तूदूपं समारटम् ॥१६७०॥
लेपनं च रोमणि तु, स्तम्भलं वालपुत्रकं ।
कूर्चनो मांसनिर्यासः, परित्राणमथ त्वचा ॥१६७१॥
तल्पी नखोऽह्लावीनं, सधिनर्धेनमित्यपि ।
अगुरौ प्रवरं शृङ्गं, शीर्षकं मृद्वुलं लघु ॥१६७२॥
वार्द्रुमं परमदं, प्रकरं गन्धदारु च ।
चन्दनं पुनरेकाङ्गं, भद्रश्री फलकीत्यपि ॥१६७३॥

दीर्घजिह्वा तु रसिका, रसज्ञा च रसमातृका ।
रसा कौकुल्लना च, वक्त्रदलं तु तालुनि ॥१६६५॥

अवटौ तु शिरेपीठं, कफोणौ रत्निपीठकम् ।
बाहूपर्वा बाहुसन्धिश्च, हस्ते भुजदलं सखे ॥१६६६॥

अथ व्यामे वियामः स्याद्बाहुचापस्तनूतलं ।
हृदयेऽहं मर्मचरं, गुणाधिष्ठानकं त्रसम् ॥१६६७॥

स्तनौ तु धरणौवभ्रे, तयोः पिप्पलमेचकौ ।
जठरे मलको रोमलताधारोऽथ क्लोमनि ॥१६६८॥

स्यात्तालव्य क्लुप्प क्लोममथ नाभौ पुतारिका ।
त्रिकमूलं कटीकूपौ, तूर्ष्वलिङ्गौ रतोत्सुके ॥१६६९॥

शिश्ने तु लगुलं शङ्कु, लाङ्गूलं शेफशेफसी ।
रक्ते तु शोण्यकीलाले, मांसे तूद्रेव समारटम् ॥१६७०॥

लेपनं च रोमणि तु, स्वङ्गमलं वालपुत्रक ।
कूर्चजो मांसनिर्यास, परिश्रीणमथ त्वचा ॥१६७१॥

तन्त्री नस्लोहजावीन, सधिवर्धनमित्यपि ।
अगुरौ प्रवरं शृङ्ग, शीर्षकं मृदुलं लघु ॥१६७२॥

शार्दूलं परमर्दं, मर्करं गन्धदारु च ।
चन्दने पुलरकोग, मद्रश्री फलकीत्यपि ॥१६७३॥

जातीफले सौमनसं, पुटकं मदशौण्डकम् ।
कोशफलं कुङ्कुमे तु, कश्टं वाह्लीकम् ॥६७४॥
प्रियंगु पीतकावेरं, घोरं पुष्परजो वरम् ।
कुसुंभं च वराण्डं, कुसुमान्तं च गौरवम् ॥६७५॥
वृत्रधूपे तु श्रीवेष्टो, दधिक्षीरघृताह्वयः ।
रचनायां परिस्पंदः, प्रतियत्नोऽपि कुंडले ॥६७६॥
कर्णवेष्टो मेखला तु, सारसनी कटिमालिका ।
अथ किङ्किण्यां घर्घरी, क्षुद्रा क्षुद्रघण्टिका तथा ॥६७७॥
नूपुरे तु पादकटको, मंजीरं पादनालिका ।
पादांगुलीयके पादपालिका पादकीलिका ॥६७८॥
वस्त्रे निवसनं चैलं, सिचं कर्पटमित्यपि ।
दशास्तु वस्त्रवेश्याः, हिमप्रावरणांशुके ॥६७९॥
ह्रिखङ्को वरको ह्यद्य, नवकाशतिन्यथीषरः ।
अर्जुने विजयश्चित्रयोधी विराजमर्दनः ॥६८०॥
योगी धन्वी कृष्णपक्षो, नंदिघोषस्तु तद्रथः ।
संधिरस्तु सहदेवो, नकुलस्तांतिपीडकः ॥६८१॥
माद्रेयाविमौ कौन्तेया, भीमार्जुनयुधिष्ठिराः ।
द्वयेऽपि पांडवेयाः स्युः, पांडवा पांडुपुत्रकाः ॥६८२॥

राजस्कन्धे नृपस्कन्धम्, वंशे स्यात्तु कार्मुके ।
स्यान्न्यायपदसारि स्थैर्यं, द्वा स्यां द्वा स्थितिर्विंशद ॥११८३॥

क्षुद्रोपकरणाना स्यात्स्याम पाणिकोपिक ।
धृगाभ्यासे कोष्ठपानि, पौत्रिको दाडपाशिक ॥११८४॥
शल्ये निमित्त बाणे तु, रक्षेहा मर्म्मभेदनं
धीरश्च वीरशङ्कुश्च, कौटवोऽप्यर्धकण्टक ॥११८५॥

नाराचे लोहनालोऽस्त्रपायकोऽसिस्तु सायक ।
श्रीगर्भो विजय शान्तो, व्यवहार प्रजाकर ॥११८६॥
धर्मपालोऽक्षरो देवस्तीक्ष्णकर्म्मा दुरासद ।
अंशगो रक्तनेत्रो, मनुज्येष्ठ शिवङ्कर ॥११८७॥
करपालो विशसनस्तीक्ष्णधारो विषाग्रज ।
धर्म्मप्रचारो धौरागो, धाराधरकौलिको ॥११८८॥
चन्द्रहासश्च रौद्रोऽस्य, क्षुरिकी कोशशायिका ।
पैत्र च धेनुका पत्रपालि तु कुठपातृका ॥११८९॥

छुरी पत्रकेश्चाऽप, शस्त्रि कासूर्महाकेला ।
अर्हेताश्चाऽऽयत्तौ सा च, पट्टिशस्तु खुरोपम ॥११९०॥
लोहदण्डस्तीक्ष्णधारो, द्रु स्फोटोऽऽराफणो सवौ ।
चक्र तु वलयप्रायपरसंक्षिनमित्यपि ॥११९१॥

शतघ्नी तु चतुस्तोला, लोहकंटकसंचिता ।
अयःकंटकसंछन्ना, शतघ्न्येव महाशिला ॥११९२॥

मुषुंण्ढी स्याद्दारुमयी, वृत्तायःकीलसंचिता ।
कणयो लोहयन्त्रोऽथ, चिरिका तु हुलाग्रिका ॥११९३॥

वराहकर्णकोऽन्वर्थः, फलपत्राग्रके हुडम् ।
मुनेयोऽस्त्रशेखरं च, शराभ्यास उपासनम् ॥११९४॥

जिष्णौ तु विजयी जैत्रः, स्यात् शृगाली तु विप्लवे ।
करमध्ये सौम्यं तीर्थमथ स्यान्निगमे तपः ॥११९५॥

सत्यवत्यां गन्धवती, मत्स्योदर्यथ वक्रये ।
मारकोऽथ साक्षिणि स्यात्, मध्यस्थः प्राश्निकोऽप्यथ ११९६

कूटसाक्षी मृषासाक्ष्ये, सूची स्याद् दुष्टसाक्षिणि ।
पादुकायां पादरथी, पादजंगुः पदत्वरा ॥११९७॥

पादवीथी च पेशी च, पादपीठी पदायता ।
नापिते ग्रामणीर्मण्डिवाहक्षौरिकमाण्डिकाः ॥११९८॥

इति शेषनाममालायां नरकांडस्तृतीयः

अथ पृथ्वी महाकांता, क्षांता मेरुर्वन्द्रिकर्णिका ।
गोत्रकीला धनश्रेणी, मध्यलोका जगद्वहा ॥११९९॥

देहिनी केलिनी मौलिर्महास्थौल्यवास्थली ।
गिरौ प्रपाती कुट्टार, उर्वंगे कन्दराकर ॥१७००॥
कैलासे धनदावासो, हराद्रिर्हिमवद्धस ।
मलयश्चन्दनगिरि , स्याल्लोहेऽधीनेपीवरे ॥१७०१॥
ताम्रे पवित्रं कांस्ये च, सीसके तु महाबलम् ।
चीनपट्ट समोलूक, कृष्णं च त्रपुषक ॥१७०२॥
त्रपुणि श्वेतरूप्य स्यात्, शैठ सलवण रंगे ।
परीस मधुक ज्येष्ठ, र्दन च मुखभूषणम् ॥१७०३॥
रजते खर्पुर वगं, नीवेन वसु मोहेकम् ।
शुभ्रं सौम्यं च शोध्यं च, रूपं मीहंजवीर्यसम् ॥१७०४॥
सुवर्णे लोपेन शुक्रं, तारजीवनमौञ्जसम् ।
दाक्षायण रक्तवर्णं श्रीमेकुम्भ शिलोद्भवम् ॥१७०५॥
वैणवं तु कर्णिकाच्छेद्याय वेणुतैटीभवम् ।
जले दिव्यैमिरीसेव्यं, कूपीट घृतंपकुरैम् ॥१७०६॥
विषं पिप्पैलपार्श्वोलनलिनीनि च कैर्वंटम् ।
पावेन पेडूस चापि, पल्लूर तु सित पय ॥१७०७॥
किट्टिमे तदतिक्षार, शालूक पङ्कगधिकम् ।
भेप वु कट्टुष तोपमतिस्वच्छ तु कौचिमम् ॥१७०८॥

समुद्रे तु महाकच्छः, दारदो वरणोद्भवः ।
महीप्रावार उर्व्वंगस्तिमिकोशो महाशयः ॥१७०९॥

सुरन्दला तु सुरेला सुरवेला सुनंदिनी ।
चर्म्मण्वती रैतिनंदी, संभेदः सिंधुसंगमः ॥१७१०॥

नौका तु सारणावम्रौ, वैमिर्दीप्रः सपंतभुक् ।
पर्प्परीकः पैविर्वासिः, पृथुर्घर्सुरिराशिरः ॥१७११॥

जुहुराणः पृदाकुश्च, कुपाकुहवनो हविः ।
घृतार्चिर्नाचिकेतश्च, पृष्ठो वंपतिरंचतिः ॥१७१२॥

मुंजिर्भरथपीथौ चास्वनिः पवनवाहनः ।
वायौ सुरालयः प्राणः, संभृतो जलभूषणः ॥१७१३॥

शुचिर्वहो लोलघंटः, पश्चिमोत्तरदिक्पतिः ।
अंकतिः क्षिपणुर्मर्को, ध्वजप्रहरणश्चलः ॥१७१४॥

शीतलो जलकांतारो, मेघारिः सूमरोऽपिच ।
वृक्षे त्वारोहकः स्कंधी, सीमिको हरितच्छदः ॥१७१५॥

उरुर्जंतुर्वह्निभूश्च, स्यात्तु श्वेतः कपर्दके ।
खद्योते तु कीटमणिर्ज्योतिर्माली तमोमणिः ॥१७१६॥

परार्बुदो निमेषद्युत, ध्वांतश्चित्रोऽथ कुंजरे ।
पेचकी पुष्करी पद्मी, पेचिलः सूचिकाधरः ॥१७१७॥

विलोमजिह्वोऽनस्वदो, महाकायो महामद ।
सूर्पकर्णो जलोकास्तो, अंटी च पटिहौपन ॥१७१८॥
अंकुरो दीर्घपवने, शुङाल पिरित्यपि ।
वशाया वासितो कर्णचारिणी गणिका(कणिका)पिच ॥१९॥
अश्वे तु क्रमेण कुण्डी, प्रोथी हेषी प्रकीर्णक ।
पाइक पहेल किंधी, कुटेर सिंहविक्रम ॥१७२०॥
मापाशी केसरी हसो, मुद्ग्भुग् गुहेमोमन ।
वाधुरव शालिहोत्रो, धर्मीपुत्रो महेद्रप ॥१७२१॥
चामरैकशेफोऽपि स्याद्श्वाणां पुनर्वती ।
मल्लिकाक्ष सितैनेत्रै, स्याद्वानींद्रायुधोऽसिते ॥१७२२॥
ककुदी ककुदावर्तो, निर्मुक्तस्त्वेत्वृद्धिक ।
शुनि क्रोधी रसौपायी, शिवारि. सुनको रहे ॥१७२३॥
वनतैप स्वजातिद्विट्, कृतज्ञो घस्मर ॥ ।
दीर्घनाद पुरोगामी, स्याद्विषयवृक ॥१७२४॥ ॥
महेल कपिलो ग्रामपृगश्चंद्रनहोऽपि ।
महिषे कद्रुप पिरी , चरहो रहेभ्यो ॥१७२५॥ २॥
हेरवे स्कमशृगाश्च, सिंह तु स्यापसोय । २॥
शैलाटो पनराजश्च, नप मंगलो मके ॥
१५

समुद्रे तु महाकच्छः, दारदो धरणीप्लवः ।
महीप्रावार ऊर्वङ्गस्तिमिकोशो महाशयः ॥१७०९॥

मुरन्दला तु मुरला सुरवेला सुनंदिनी ।
चर्म्मण्वती रंतिनदी, संभेदः सिंधुसंगमः ॥१७१०॥

नौका तु सारणावर्णौ, वेमिर्दीप्रः सपंतभुक् ।
पर्परीकः पविर्धासिः, पृथुर्घर्घुरिराशिरः ॥१७११॥

जुहुराणः पृदाकुश्च, कुषाकुर्हवनो हविः ।
घृतार्चिर्नाचिकेतश्च, पृष्ठो वर्च तिरंचेतिः ॥१७१२॥

मुंजिर्भरथपीथौ चास्वनिः पवनवाहनः ।
वायौ सुरालयः प्राणः, संभृतो जलभूषणः ॥१७१३॥

शुचिर्वहो लोलघंटः, पश्चिमोत्तरदिक्पतिः ।
अंकतिः क्षिपणुर्मर्का, ध्वजप्रहरणश्चलः ॥१७१४॥

शीतलो जलकांतारो, मेघारिः सूर्परोऽपि च ।
वृक्षे त्वारोहकः स्कंधी, सीमिको हरितच्छदः ॥१७१५॥

ऊरुर्जंतुर्वहिभूश्च, स्यात्तु श्वेतः कपर्दके ।
खद्योते तु कीटमणिर्ज्योतिर्माली तमोमणिः ॥१७१६॥

परावुदो निमेषद्युत्, ध्वांतश्चित्रोऽथ कुंजरे ।
पेचकी पुष्करी पद्मी, पेचिलः सूचिकाधरः ॥१७१७॥

विष्टोर्ध्वजिह्वोऽन स्वदो, महाकायो महामद ।
सूर्पकर्णो जलौकास्तो, कटी च षष्टिहायन ॥१७१८॥
अङ्कुरो दीर्घपवने, शुण्डाले चपिरित्यपि ।
वशाया वासिनी कर्णवीरिणी गणिका(कणिका)पि च ॥१९॥
अश्वे तु कपेण कुण्डी, प्रोथी हेपी प्रकीर्णक ।
पाञ्चक पञ्चल किथ्वी, कुटेर सिंहविक्रम ॥१७२०॥
मापाशी कसरी हंसो, मुहुर्भुग् गुडभोजन ।
वाहुरव शालिहोत्रो, हर्षीपुत्रो महेन्द्रप ॥१७२१॥
चोपैन्द्रैर्रैर्शकोऽपि स्याद्श्वायां पुनर्वती ।
मल्लिकोक्ष सितेनत्रे, स्याद्वार्गीद्रोणुघोऽसिते ॥१७२२॥
ककुद्री ककुदावर्तो, निर्मुष्कस्त्वद्रवृद्धिक ।
शुनि कोधी रसांघायी, शिवारि सूचको रुहे ॥१७२३॥
वनतंप स्वजातिद्विट्, कृतज्ञो मल्लहश्च स ।
दीर्घनाद पुरोगामी, स्याद्रिव्रपैहकामुक ॥१७२४॥
मर्टल वपिलो ग्रामर्मृगश्चद्रनहोऽपि च ।
महिपे कद्दुप पिंग, करटाहो गद्गदस्वर ॥१७२५॥
हेरवे स्कन्धमृगश्च, सिंहे तु स्यात्पललेप ।
शेलाटो वनराजश्च, नमर्क्रान्तो गणेश्वर ॥१७२६॥
१५

श्रृंगोष्णीषो रक्तजिह्वो व्यादीर्णास्यः सुगंधिकः ।
शूकरे कुभुखः कामरूपी च सलिलप्रियः ॥१७२७॥
तलेक्षणो वक्रदंष्ट्रः, पंकक्रीडनकोऽपि च ।
मृगे त्वजिनयोनिः स्यादथो भुजगभोजिनि ॥१७२८॥
अहीरणीर्द्विमुखश्च, भवेत् पक्षिणि चंचुमान् ।
कंठाग्निः कीकसमुखो, लोमकी रसनारदः ॥१७२९॥
वारंगनाडीचरणौ, मयूरे चित्रपिंगलः ।
नृत्यप्रियः स्थिरमदः, खिलखिल्लो गरव्रतः ॥१७३०॥
मार्जारकंठो मरूको, मेघनादानुलासकः ।
मयूको बहुलग्रीवो, नगावासश्च चंद्रकी ॥१७३१॥
कोकिले तु मदोल्लापी, काकजातो रतोद्वहः ।
मधुघोषो मधुकंठः, सुधाकंठः कुहूमुखः ॥१७३२॥
घोषयित्नुः पोषयित्नुः, कामतालः कुनालिकः ।
कुक्कुटे तु दीर्घनादः, चर्म्मचूडो नखायुधः ॥१७३३॥
मयूरचटकः शौंडो, रणेच्छुश्च कलाधिकः ।
झार्णी विष्किरो बोधिर्नदीकःपृष्टिवर्धनः ॥१७३४॥
चित्रवाजो महायोगी, स्वस्तिको मणिकंठकः ।
उषाकीलो विशोकश्च, ग्राजस्तु ग्रामकुक्कुटः ॥१७३५॥

हंसेषु तु मरालाः स्युः, सारसे दीर्घजानुकः ।
मोनर्दो मैथुनी कौपी, श्येनोऽसौ रक्तमस्तकः ॥१७२६॥
गृध्रे तु पुरुषव्याघ्र, कामायुः कुणितेक्षणः ।
सुदर्शन शकुन्यौजौ, शुके तु प्रियदर्शकः ॥१७२७॥
श्रीमोन् मत्स्यातिथिर्वार्लेयी, मत्स्ये तु जलपिप्पकः ।
मूको जलाशय शेवे, सहलदंष्ट्रस्त्वेतनः ॥१७२८॥
जलवालो बदालोऽस्य, पाठीने मृदुपाठकः ।

इति शेषसंग्रहनाममालाया चतुर्थकाण्डः ॥

अथ रत्नप्रभा धर्मा, वंशा तु शर्कराप्रभा ॥१७२९॥
स्याद्वालुकाप्रभा शैला, भवेत्पङ्कप्रभाऽञ्जना ।
धूमप्रभा पुना रिष्टा, माघव्या तु तमःप्रभा ॥१७३०॥
महातमप्रभा माघव्येव नरकभूमयः ।

इति नारककाण्डः पञ्चमः ॥ ५ ॥

आनुकूल्यार्थकं प्राध्वंप्रसाकल्ये तु चिञ्चने ॥१७३१॥
तु हि च स्म ह वै पादपूरणे पूजने स्वती ।
मद् मा यथा तथैवेव, साम्येऽहो ही च विस्मये॥१७३२॥
स्युरेवं तु पुनर्वैवेत्यवधारणवाचकाः ।
ऊं पृच्छायामतीते प्राक्, निश्चयेऽद्धाऽञ्जसा द्वयम् ॥१७३३॥

अतो हेतौ महः प्रत्यारंभेऽथ स्वयमात्मनि ।
प्रशंसने तु सुष्ठु स्यात्, परश्वः श्वः परेऽहनि ॥१७४४॥

अद्यात्राह्न्यथ पूर्वेऽह्नीत्यादौ पूर्वेद्युरादयः ।
समानेऽहनि सद्यः स्यात्, परे त्वह्नि परेद्यवि ॥१७४५॥

उभयद्युस्तूभयेद्युः, समे युगपदेकदा ।
स्यात्तदानीं तदा तर्हि, यदा यर्ह्यन्यदेकदा ॥१७४६॥

परुत्परार्यैषमोऽब्दे, पूर्वे पूर्वतरेऽत्र च ।
प्रकारेऽन्यथेतरथा, कथमित्थं यथा तथा ॥१७४७॥

द्विधा द्वेधा त्रिधा त्रेधा, चतुर्द्धा द्वैधमादि च ।
द्विस्त्रिश्चतुःपंचकृत्व, इत्याद्यावर्त्तने कृते ॥१७४८॥

दिग्देशकाले पूर्वादौ, प्रागुदक्प्रत्यगादयः ।
अव्ययानामनंतत्वाद्दिग्मात्रमिह दर्शितम् ॥१७४९॥

इयंत इति संख्यानं, निपातानां न विद्यते ।
प्रयोजनवशादेते, निपात्यंते पदे पदे ॥१७५०॥

इत्याचार्यश्रीहेमचंद्रविरचिता शेषनाममाला ॥

अथ श्रीमज्जिनदेवमुनीश्वरविरचितः

शिलोञ्छः

अर्हं बीजं नमस्कृत्य, गुरूणामुपदेशतः ।
श्रीहैमनाममालायाः, शिलोञ्छः क्रियते मया ॥१७५१॥
सर्वीयः इत्यपि जिने, समये शमथोऽपि च ।
श्रीसुव्रते मुनिरपि, नेमौ नमीत्यपीष्यते ॥१७५२॥
षष्ठे गणेशे मण्डितपुत्रोऽपि कथ्यते बुधैः ।
मरुदेव्यपि विज्ञेया, युगादिजिनमातरि ॥१७५३॥
चक्रेश्वर्यामप्रतिचक्रोऽप्यजितापि कविभिरजितबला ।
श्यामा त्वच्युतदेव्यपि सुतारिकोक्ता सुतारापि ॥१७५४॥
ऐंद्रस्कन्दकोऽपि, श्रमणः श्रवणोऽपि च ।
भद्रपद्मेऽपि प्राहुः, प्रशास्तेमपि कोविदाः ॥१७५५॥
प्रमेन्याऽपि परिमन्या, शिष्योऽन्तेपदेऽपि स्मृतः ।
इति प्रथमकाण्डस्य, शिलोञ्छोऽयं समर्पितः ॥१७५६॥

---

(१) शिलोञ्छो नाम उत्पातदात्यात् क्षेत्रात् धान्यावचयनं, तद्वदत्रापि हैमनाममालायां अवशेषशब्दावचयनं कृतम् । (२) 'म ऽपि' इत्यभिधानचिन्तामणिः ।

व्योमयानमपि प्रोक्तं, विमानं बुधपुङ्गवैः ।
स्यात्समुद्रनवनीतं, पियूषमपि चामृतम् ॥१७५७॥
कथ्यन्ते व्यन्तरा वानमन्तरा अपि सूरिभिः ।
द्योतैस्तथा पृश्णिमुष्णी[3],प्रोक्ता रश्म्यभिधायकाः॥१७५८
समुद्रनवनीतं च, विदुश्चन्द्रमसं बुधाः ।
चन्द्रिका चन्द्रिमाऽपि स्यादिल्वला इन्वका अपि॥१७५९
अनुराधाऽप्यनूराधा, गुरुः सप्तर्षिजोऽपि[1] च ।
सौरिः सौरोऽपि राहुस्तु, ग्रहकल्लोल इत्यपि ॥१७६०॥
अभ्रपिशाचोऽपि[2] तथा, नाडिका नाळिकाऽपि च ।
रात्रौ यामवती[1]तुङ्गयौ[2], निःसंपातो[1] निशीथवत् ॥१७६१॥
तमः स्यादन्धतमसं,[2] वर्षाः स्युर्वर्षिषा अपि ।
खेऽन्तरीक्षं[1] सांसृष्टकेमपि तत्कालजे फले ॥१७६२॥
मेघमाला कालिकाऽपि, वार्दलं[1] चापि दुर्दिने ।
सूत्रामायी[3]न्द्रे[1] शतारः, शतधारोऽपि[2] चाशनौ ॥१७६३॥
आश्विनेयौ[1] स्वर्गवैद्यौ, हर्यक्षोऽपि[1] धनाधिपे ।
अजगवमजगावमपि[2] शङ्करधन्वनि ॥१७६४॥

---

१ 'वृष्णिगरित्यन्ये' इत्यभिधानचिन्तामणिः । २ ' बाहुलकाद्दीर्घत्वे ' अन्धातमसमित्यपि ' इत्यभिधानचिन्तामणिः । ३ सूत्रामायी इन्नंतः शशिवत् ।

गौर्यां दाक्षायणीश्वर्यौ, नारायणे जलेशये ।
कौमोदकी कौमोदकी, भौ ई शब्दौ श्रिया मतौ॥ १७६५

कन्दर्पः कन्दर्पे सिद्धार्थे, सुगते परिकीर्तितः ।
अङ्के व्याख्याविवाहाभ्यां, प्रेङ्खैरपि पञ्चमे ॥१७६६॥

दृष्टिपातो द्वादशाङ्ग्यां, कल्याणेऽपन्व्ययमप्यय ।
निंदो गर्हा जुगुप्सायां, क्षारणा रतिगालिषु ॥१७६७॥

समाख्यापि समाज्ञावद्बुशतीवद्दुर्शत्यपि ।
काव्याऽपि कल्यो सघाया, समाधिरपि कथ्यते॥ १७६८॥

प्रौढे सूको मन्दाक्षेच्च, ह्रियामूहोऽपि चोहवत् ।
तन्द्रिस्तैन्द्री च निद्रायामहप्रथमिकापि च ॥१७६९॥

अहपूर्विकायां केलीकीलोऽपि स्याद्विदूषक ।
मोपर्वन्मोरिपोऽशीति, शिलोञ्छो देवकाण्डग ॥१७७०॥

स्तनन्धये स्तनपेश्च, क्षीरपेश्चाभिधीयते ।
तारुण्य स्याद्यौवनिका, दशमीस्थो जरत्तरे ॥१७७१॥

कविनापि कवि स्यात् तत्कर्मणि कूनैकूत्यकूतिकूंतार्याश्च ।
कुटिलाशयोऽपि कूनरोऽन्धमहशठेष्वप्यनेडमूकस्तु। १७७२

---

१ ' अहमिका च '

वदान्यौ[१] पृथगित्यन्ये, दानशीलप्रियंवदौ[१] ।
मूर्खे यथोद्गतोऽपीष्ये, श्रीमानपि बुधैः स्मृतः ॥१७७३॥

विवधकवीवधिकावपि वैवधिके प्रतिचरोऽपि भृत्ये स्यात् ।
संमार्जको बहुकरे बहुधान्याऽर्जक इतीष्यते च परैः॥१७७४

विहङ्गिकायां च विहङ्गिमोऽप्यथौर्ध्वदेहिके ।
और्ध्वदेहिकमप्याहुरनृगौ शण्ठे इत्यपि ॥१७७५॥

मायाविमायिकौ[२] धूर्ते, कपटे तु पंधा मता ।
चौरश्चोरोऽपि विज्ञेयः, स्तेयं स्तैन्यमपीष्यते ॥१७७६॥

दाने प्रादेशनमपि, क्षमा स्यात् क्षान्तिरित्यपि ।
क्रोधनः कोपनस्तृष्णक्, पिपासितोऽपि कथ्यते॥ १७७७॥

भसकः स्यादाशिरोऽपि, मर्जितापि च मार्जिता ।
पेयूषमपि पीयूषं, कूर्चिकापि च कूञ्चिका ॥१७७८॥

द्रप्से द्रप्स्यमपि प्रोक्तं, विजिपिलं[१] च पिच्छिले ।
व्योषे त्रिकटुकं जग्धौ, जमनं[१] जवनं[२] तथा ॥१७७९॥

आघ्राणोऽपि भवेत्तृप्तौ, शौष्कलः पिशिताशिनि ।
मनोराज्यमनोगव्यावपि स्यातां मनोरथे ॥१७८०॥

---

१ 'दानशीलप्रियवाचौ वदान्यौ पृथक्' इत्यभिधानचिन्तामणिः।

कामुके कमनोऽपि स्यादाक्षारितोऽपि[१] दूषिते ।
संशयालुस्तु सांशयिकी[१], जागरिताऽपि जागरी ॥१७८१॥
पूजितेऽपचायितोऽपि[१], तुन्दिभोदरिकावपि ।
तुन्दिले न्युब्जोऽपि कुब्जे, खेलतोऽप्यैन्द्रलुप्तिके॥१७८२
पामरोऽपि कच्छुरोऽतीसारक्यप्यतिसारकी ।
कुण्डूतिरपि खर्जूतिर्विस्फोटे पिटके स्मृतः ॥१७८३॥
कोठे मण्डलकमपि, गुदकीलोऽपि चाऽर्शसि ।
मेहे प्रमेहवदायुर्वेदकोऽपि चिकित्सके ॥१७८४॥
आयुष्मानपि दीर्घायुः, कथ्यतेऽध्यपरीक्षक ।
स्यादाक्षपाटलिकोऽपि[१], पारिषद्योऽपि सभ्यवत्॥१७८५
स्युर्नैमित्तिकनैमित्तमौहूर्त्ता गणके लिपौ ।
लिखितोऽपि मषी मेला, कुञ्चिके कुलकोऽपि च ॥१७८६
अष्टापदे बुधै शारिफलकोऽपि निगद्यते ।
मनोजवैस्ताततुल्ये, प्रभविष्णुरपि क्षमे ॥१७८७॥
माद्रिके मद्याकरोऽपि[१], चानुगोऽप्यनुगामिनि ।
पर्युपेणोपासनाऽपि, शुश्रूषायामधीयते ॥१७८८॥

---

१ 'कृत्प्रत्ययान्तम्' इत्यभिधानचिन्तामणिव्युत्पत्त्या द्वितीयान्तं लभ्यते । २ 'आयुर्वेदिक' इत्यभिधानचिन्तामणि ।

आतिथ्योऽप्यतिथौ[1] तुल्येऽभिजो गोत्रे तु सन्ततिः[1] ।
महेला योषितौ च स्त्री, तरुणी युवतीत्यपि ॥१७८९॥
सुवासिनी चरिण्टी[1] च, चिरण्टी[2] च चरण्ट्यपि ।
वधूट्यां पत्न्यां करात्तां[1], गेहिनी[2] सहधर्मिणी ॥१७९०॥
सधर्मचारिणी चापि, स्नुषायां तु वधूट्यपि ।
प्रेमवत्यपि कान्तायां, पाणिग्रहो[1] विवोढरि ॥१७९१॥
[2]परिणेतोपयन्ता च, यौतके दाये इत्यपि ।
दिधीषूर्दिधिषूर्जीवत्पत्नी जीवत्पतिः समे ॥१७९२॥
तुल्ये अवीरानिर्वीरे[2], श्रवणाश्रवणे[2] तथा ।
रण्डापि विधवा पुष्पवती स्यात्पुष्पितापि च ॥ १७९३॥
पुष्पे कुसुममप्युक्तं, पशुधर्मोऽपि मोहने ।
सहोदरे सगर्भोऽपि, स्यादग्रजवदग्रिमः ॥१७९४॥
शण्ठः शठः पण्डुरपि, क्लीबो माता जनित्र्यपि ।
चिहुरा अपि केशाः स्युः, कर्णः शब्दग्रहोऽपि च ॥९५॥
नेत्रं विलोचनमपि, शृक्कणी सृक्कणी अपि ।
दाढिका द्राढिकापि स्यात्कपोणिस्तु कफोणिवत् ॥९६॥
कूर्परे कूर्परः सिंहतले संहतलोऽपि च ।
चलुकोऽपि[1] चलौ मुष्के, स्यादाण्डः पेलकोऽपि[2] च ॥९७॥

पैत्वादेङ्घ्रिश्च चरणे, कीकस हड्डमित्यपि ।
कपाल शकलेऽपि, शृङ्गास्थनि कपालकौ ॥१७९८॥
मज्जायामस्थितेजोऽपि[1], नाडीषु नाडिनाटिके[2] ।
सिङ्घाणकोऽपि सिङ्घाणे, स्तृणीका स्तृणिकापि च ॥९९॥
शान्त पातिपश्चे विड्गूथेऽशुचिर्वशोऽपि[1] वेषवत् ।
उत्सादनोच्छादने च, प्रवेष्ठावौ[2] तथा समौ[2] ॥१८००॥
वशाकं कृमिमग्न चागरौ स्यादथ वाह्लिकम् ।
सङ्कोचं पिशुनं वर्ण्यममृक्षनं च कुङ्कुमे ॥१८०१॥
जापके काष्ठानुसार्य्यं, यावनोऽपि च सिह्लकं ।
मकुटोऽपि[1] कोटीरे, चित्रकश्च विशेषक ॥१८०२॥
पतगोऽप्यवनसे स्यात्पत्रभङ्ग्या तु वल्लरी[1] ।
मञ्जरी[2] च पत्रात्पारितथ्यो पर्य्यवतथ्यया ॥१८०३॥
कर्णान्दुरेपि कर्णान्दुः, परिहार्येऽपि कङ्कणे ।
किङ्कणी[1] किङ्किणी तुल्ये, आच्छादोच्छादने[1] समे
कूर्पासेऽप्याङ्गिको कक्षापटे कक्षापुटोऽपि च ।
कुथे वर्णपरिस्तोमे इत्यसगट नतु परे ॥१८०४॥

---

१ 'मृणीका, स्तृणिका' इत्यभिधानचिन्तामणि । २ 'नाडिनाडी' इत्यभिधान० । ३ पत्रमञ्जरी ।

तत्रास्तरणमिति च पल्यङ्कोऽप्यवसक्थिकौ ।
यमन्यैपि प्रतिसीरा, संस्तरः प्रस्तरोऽपि च ॥१८०६॥

पतद्ग्राहप्रतिग्राहावपि स्यातां पतद्ग्रहे ।
मकुरोऽप्यात्मदर्शोऽथ, कशिपुः कौसिपुः समौ ॥१८०७॥

यावकालक्तकौ[2] यावे, तुल्ये व्यजनवीजने[2] ।
गीरीयको[1] गिरिकोऽपि, बालक्रीडनके मतौ ॥१८०८॥

गण्डकोऽपि गन्दुको[1] राट्टे, मूर्द्धावसिक्तं इत्यपि ।
भरतः सर्वदमनोऽप्यथ दाशरथावुभौ ॥१८०९॥

रामचन्द्ररामभद्रौ[2], हनूमानपि मारुतौ ।
वालौ सुग्रीवाग्रजोऽपि[1], पार्थे बीभत्सुरित्यपि ॥१८१०॥

सातवाहनवत्सालवाहनोऽपि[1] प्रकीर्त्तितः ।
परिच्छदे परिजनः, परिबर्हणमित्यपि ॥१८११॥

मन्त्री बुद्धिसहायोऽपि, वेत्री वेत्रधरोऽपि च ।
हेमाध्यक्षे हैरिकोऽपि, टंकपतिस्तु नैष्किके ॥१८१२॥

शुद्धान्ताध्यक्ष आन्तर्वंशिमकोन्तःपुरिकावपि ।
सहायसाप्तपदीनौ[2], सख्यावसुहृदप्यौ ॥१८१३॥

नये नीतिरपि स्कन्धावारेऽपि शिबिरो मतः ।
जयन्त्यपि वैजयन्त्यां, पटाकापि प्रकीर्त्यते ॥१८१४॥

ध्वजः पताकादण्डोऽपि, अस्कौन याप्ययानवत् ।
सादी सव्येष्ठोऽपि सूते, कवचितोऽपि वर्मिते ॥१८१५॥
कवचे दंशनं त्वक्त्रं, तनुत्राणमपि स्मृतम् ।
अधियोग वियोग चाधिकाङ्गवदुदाहृतम् ॥१८१६॥
शिरस्के मोहमप्याहुः, स्यान्निषङ्ग्यपि तूणिनि ।
चापे धनूंष्यनुशरासनान्यपि विदुर्बुधाः ॥१८१७॥
फरकस्फरकौ खेटे, क्षुरिका छुरिका छुरी ।
इल्या तरवालिकापि, परिघ पलिघे समौ ॥१८१८॥
उर्णस्यूर्णस्याने मगधो, मधो बोधकरोऽर्थिकः ।
सौखशायनिके सौख्यशायिकौ सौखसुप्तिके ॥१८१९॥
रणे सम्फेटसम्फेगौ, बले द्रविणमूर्जं तथा ।
अवस्कन्दोऽपि धाट्या स्यात्प्रशनेश्च पलायने ॥१८२०॥
चारकोऽपि[1] भवेद् गुप्तौ, तापसे तु तपस्व्यपि ।
विप्रे मल्लोऽपि चाग्नीध्राऽग्नीध्रोऽप्यथ वृषी वृसी[1] ॥१८२१॥
आसनं शमनेऽप्याथ, दधि[1] प्राज्यं पृषातकं ।
अग्निहोत्र्यग्न्याहितोऽग्न्युपवासे समाविमौ ॥१८२२॥

---

१ 'मल्ल' इत्यभिधानचिन्तामणौ ।

उपवस्त्रमौपवस्त्रमुपवीते प्रचक्षते ।
ब्रह्मसूत्रं पवित्रञ्च, वाल्मीकौ द्वाविमावपि ॥१८२३॥
मैत्रावरुण्यादिकवी[2], पर्शुरामोऽपि[1] भार्गवे ।
योगीशो याज्ञवल्क्योऽपि, दाक्षीपुत्रोऽपि[1] पाणिनौ ॥२४॥
स्फोटायनः स्फौटायनैः, कात्यो[1] वररुचौ तथा ।
कारणवैः[1] पालकाप्ये, चाणक्यश्चणकात्मजे ॥१८२५॥
वैशेषिके कणादोऽपि[1], जैनोऽनैकान्तवाद्यपि ।
चार्वाके लौकायतिकः, कृषिः प्रसूनमित्यपि[1] ॥१८२६॥
न्यासार्पणे परिदानं, वणिक् प्रापणिकः स्मृतः ।
अयुते नियुतं[1] पोते, स्मृतं प्रवहणं[1] बुधैः ॥१८२७॥
कर्णोऽपारित्रे[1] दुर्गस्य, गवेश्वरोऽपि गोमति ।
कर्षके क्षेत्रजीवोऽपि[1], कोटीशो[1] लोष्टभेदनः ॥१८२८॥
मार्द्वीकमपि मद्येऽनुतर्षोऽपि चषके स्मृतः ।
कुविन्दे तन्त्रवायोऽपि, वेमा व्योमापि कीर्त्यते ॥१८२९॥
रजको धावकोऽप्युक्तः, पादत्राणञ्च पादुका ।
तैलिकस्तैलंतुदोऽपि, रथकारोऽपि वर्द्धकिः[1] ॥१८३०॥

(१) 'प्रसृतः' इत्यभिधानचिन्तामणौ ।

चित्रकारो लेखकश्च, लेपकृल्लेपकोऽपि च ।
कुतूहले विनोदोऽपि, सौनिक वाट्टिकोऽपि च ॥१८३१॥
कूटयन्त्रे पाशयन्त्रं, समौ चाण्डालपुष्कसौ ।
इत्थं तृतीयकाण्डस्य, शिलोञ्छोऽय समर्थित ॥१८३२॥
रत्नवती भुवि दिवस्पृथिव्यावपि रोदसी ।
मणिबन्धं मणिमतं, सैन्धवे वसुके वसु ॥१८३३॥
टङ्कनटङ्कणे उपावर्त्तनं चापि नीवृति ।
जङ्गल स्याज्जाङ्गलोऽपि, मालवन्मालको मत ॥१८३४॥
पत्तने पट्टनमपि, कुण्डिने कुण्डिनापुरम् ।
स्यात्कुण्डिनपुरमपि, विपणौ पण्यवीथिका ॥१८३५॥
सुरङ्गाया सन्धिरपि, गृहे धामेमपि स्मृतम् ।
उपकार्य्योपकार्य्यापि, प्रासादे च प्रसादने ॥१८३६॥
शान्तीगृह शान्तिगृहे, प्राङ्गण त्वङ्गणं मतम् ।
कपाटवत्कवाटोऽपि, पक्षद्वारे खडक्किका ॥१८३७॥
कुसूलवत्कुसुलोऽपि, सम्पुटे पुटे इत्यपि ।
पेटायां स्यात्पेटकोऽपि, पेडापि कृतिना मते॥१८३८॥
एकन्येपि समुहिन्यामयोनिं मुसलं विदु ।
गण्डोलके पिटकोऽपि, घुल्यामन्तीति कथ्यते ॥१८३९॥

खञ्जः[1] खञ्जाकोऽपि[2] मयि, विष्कम्भिः[1] कट्कोऽस्य तु ।
अगोऽपि[1] पर्वते क्रौञ्चः[1], क्रौञ्चवन्मन्यते बुधैः ॥१८४०॥
कखट्यपि[1] खटिन्यां स्यात्ताम्र[1]मौदुम्बरं विदुः ।
शातकुम्भमपि[1] स्वर्णं, पारदश्चपलोऽपि[1] च ॥१८४१॥
रसजातं[1] रसाग्र्यं[2] च, तुत्थे दार्वीरसोद्भवे ।
गौक्षिके वैष्णषोऽवि[1] स्याद्गोपित्तं[1] हरितालने ॥१८४२॥
मनःशिलायां नेपाली[1], शिली[1] च सुधियां मता ।
शृङ्गारमपि[1] सिन्दूरे, कुरुविन्दे तु हिङ्गुलः[1] ॥१८४३॥
चोलो[1] गोपरसोऽप्युक्तो, रत्नं माणिक्य[1]मित्यपि ।
पद्मरागे शोणिरत्नं[1], वैराट्टो[1] राजपट्टवत् ॥१८४४॥
नीले मणौ महानीलं[1], कमन्धमपि[1] वारिणि ।
धूमिका[1] धूममहिषी[2], धूमर्या[3] मिहिकाः[1] समाः ॥१८४५॥
अकूवारोऽपि[1] जलधौ, मकरालयं[2] इत्यपि ।
निम्नगायां ह्लादिनी[1] स्याज्जह्नुकन्यापि[1] जाह्नवी ॥४६॥
कलिन्दपुत्री कालिन्दी[1], रेवा मेकलकन्यका[1] ।
चान्द्रभागा चन्द्रभागा[1], गोमती गोमतीत्यपि[1] ॥१८४७॥
चक्राण्यपि[1] पुटभेदाः, पङ्के चिखल्लं[1] इत्यपि ।
उद्घोतनोद्घाटने[2] च, घटीयन्त्रे प्रकीर्तिते ॥१८४८॥

सरल्नद्यामिस्तटाकोऽप्यथ तल्लेऽथ पल्वले ।
आशयोऽशुष्मेर्बर्हि र्बहिर्व्यदमूल्स ॥१८४९॥
अश्नौ क्षणप्रभौ विद्युद्गन्धवाहेसदागती ।
वायौ चरणपेऽपि द्रुस्त्वकू त्वचौ स्तबके पुन ॥१८५०॥
गुलुञ्छेलुञ्छौ माकन्दरसालोऽपि चूतवत् ।
किङ्कराते कुरण्टश्कुरुण्टकावपि स्मृतौ ॥१८५१॥
कर्कन्धूरपि कर्कन्धौ, हस्ताढिश्चारुपके ।
वाशा च स्नुहि स्नुहोऽपि, पियालोऽपि प्रियालवत ॥
॥१८५२॥
नारङ्गोऽपि च नाङ्गोऽस्ते विभेदके इत्यपि ।
भवतमालस्तापिच्छो, निर्गुण्डी सिन्दुवारवत ॥१८५३॥
नया नवौ मातुलुङ्गो, मातुलिङ्गोऽपि कीर्तित ।
धत्तूर इव धुत्तूरो, मदास्वनूमाते इत्यपि ॥१८५४॥
ह्रीबेर कशमहिलाद्यर्थे स्मर्यत बुधै ।
पद्मिन्यां कमलिनी, कुमुदिनी कुमुद्वती ॥१८५५॥
बिसप्रसून कमले, कुम्भेरकुमुदयन्मतम् ।
शैवाले च जलनीली, सातीनोऽपि सतीनवत् ॥१८५६॥
कुल्माससरकुल्मापोऽपि, गवधुको गवेधुको ।
कणिश कनिश रिद्धे, धान्ये त्याचासित मतम् १८५७

हालाहलं हालहलं, मुस्तायां मुस्तकोऽपि च ।
कृमिः क्रिमिरपि गण्डूपदः किंचुलुकोऽपि च ॥१८५८॥

शम्बुका अपि शम्बूका, वृश्चिको द्रुत इत्यपि ।
मसलो मधुकरोलिः, पिको विकः केरिः करी ॥१८५९॥

व्यालो व्याडोऽप्यौपवाह्योऽप्युपवाह्योऽपरा वगौ ।
शृङ्खले निगलोऽण्डुश्चे, कक्षा कक्ष्यापि वाह्लिके ॥१८६०॥

वाह्लीकोऽपि वल्गवागे, खलिनश्च खलीनवत् ।
मौर्योऽपृष्टे गोपतौ तु, शंडे इत्वरे इत्यपि ॥१८६१॥

स्यौरी स्यूट्यपि ककुदं, ककुत्ककुदमित्यपि ।
नैचिकं नैचिकी च स्यान्मलिनी बालगर्भिणी ॥१८६२॥

पवित्रं गोमयं छागे, शुभोऽथ मपकेः शुनि ।
सैरभी देवशुन्यां च, यमरथोऽपि सैरिभे ॥१८६३॥

पारिन्द्र इव पारीन्द्रः, शरभेऽष्टापदोऽपि च ।
सृगालवच्छृगालोऽपि, प्लवगः प्रवगोऽपि च ॥१८६४॥

वानायुरपि वातायुरुन्दरोऽपि च मूषके ।
छीकुर्वनबिडालोऽपि, गोकर्णोऽपि भुजङ्गमे ॥१८६५॥

जलव्यालेऽलीगर्दोऽपि, शेपः स्यादेककुण्डलेः ।
आशीराशी च दंष्ट्रायां, निर्मोके निलयन्यपि ॥१८६६॥

पतत्री पत्रिरपि, पिच्छे पिञ्छेऽपि स्मृतम् ।
परपुष्टोन्यपुष्टौ च, पिके बर्हिणि बर्हिणः ॥१८६७॥
वायसे बलिभुक्टोऽपि, द्रोणोऽपि द्रोणकाकवत् ।
सारसो लक्ष्मणौ क्रौञ्चा, क्रुञ्चो च.वे दिविकिकौ ॥१८६८
किकिदीविरीरि प्रोक्तटिट्टिभे टीटिभोऽपि च ।
कलविङ्के कुलिङ्गोऽपि, दात्यूहे कालकण्ठकः ॥१८६९॥
दात्यूहोऽपि बलाका च, बकेरौन्द्रकण्ठिकौ ।
मेघान्येऽपि शुक तैलपायिका या निशाटनी ॥१८७०॥
कपोते पारावतोऽपि, मत्स्ये मत्स्योऽप्य तन्तुके ।
न्ग्रो बल्यपेक्षोऽपि, नक्रे ग्राहलोऽपि च ॥१८७१॥
टहारे कूर्मो इत्येष, तिर्यक्काण्ड शिलोञ्छित ।
नारकास्तु नैरयिको, पाताले तु तुले रसौ ॥१८७२॥
इति पञ्चमकाण्डस्य, शिलोञ्छोऽयं समर्पित ।
जीवोऽपि चेतन जन्तौ, प्राणी जन्तोऽपि जन्मनि १८७३
जीवातुर्जीविते ऽप्यायुः, प्रभुद्रत्नोऽपि चायुषि ।
सङ्कल्पे स्याद्विकल्पोऽपि, मनो नेन्द्रियमप्यथ ॥१८७४॥
धर्मे सौख्य पीडा बाधो, चर्चा चेर्चोऽपि कथ्यते ।
विपरीतोरोऽनुशयेऽप्यार्यो जनोन्द्रियापर्यन्त ॥१८७५॥

प्राप्ते विंत्र विस्मृते च, भवेत्प्रस्मृतमित्यपि ।
अटाटाऽट्यां पर्य्यटनैमानुपूर्व्यमनुक्रमे ॥१८८५॥

परीरम्भोऽपि संश्लेषे, स्यादुद्घातोऽप्युपक्रमे ।
जातो जातमपि स्पर्द्धा, सङ्घर्षोऽप्यथ विक्रिया ॥१८८६॥

विकारो विकृतिश्चापि, विलम्भस्तु समर्पणे ।
दिष्ट्या समुपजोषं सर्वदा सदा सनत् सनात् ॥१८८७॥

निर्भरे च स्वेती हेतौ, येने तेने च कीर्त्तितौ ।
अहो सम्बोधनेऽपीति, षष्ठ काण्ड शिलोञ्छित १८८८

वैक्रमेऽब्दत्रिवह्निचन्द्रमिते (१८३१) राधाद्यरक्षतौ ।
ग्रन्थोऽयं ददृभे श्रीमज्जिनदेवमुनीश्वरै ॥१८८९॥

॥ इति श्रीजिनदेवसूरिदृब्धः शिलोञ्छः ॥

इति श्री हेमचन्द्राचार्यंदृब्धे नाममालाशेषमाले
श्रीजिनदेवसूचित शिलोञ्छश्च समाप्त

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितो

निघण्टुशेषः ।

विहितैकार्थनानार्थदेश्यशब्दसमुच्चयः ।
निघण्टुशेषं वक्ष्येऽहं, नत्वाऽर्हत्पादकङ्कजम् ॥ १८९०

।
॥ १८९१

।
॥ १८९२

।
॥ १८९३

।
॥ १८९४

।
॥ १८९५

।
॥ १८९६

।
॥ १८९७

.... ।
.... ॥ १८९८
.... ।
.... ॥ १८९९
.... ।
.... ॥ १९००
.... ।
.... ॥ १९०१
.... ।
.... ॥ १९०२
.... ।
.... ॥ १९०३
.... ।
.... ॥ १९०४
.... ।
.... ॥ १९०५
..................वं, बीजं भद्रयवाह्वयम् ।
गिरीपि विषाणभंडी, भंडीरः शंखिनीफलः ॥ १९०६
मृदुपुष्पः शूकपुष्पः, शुकवृक्षः शुकप्रियः ।
कपीतनः कर्णपूरो, भण्डिलः श्यामवल्कलः ॥ १९०७

पाटल्या पाटला स्थाल्यमोघा तोयाधिवासिनी ।
वसन्तकामयोर्दूती, कुम्भिका काल्वृन्तिका ॥ १९०८
अन्यस्या तत्र तु श्वेता, पाटला काष्ठपाटला ।
शीतला श्वेतकुम्भीका, कुबेराक्षी फलेरुहा ॥ १९०९
अगुरावगुरुर्लौहं, वंशिक विश्वरूपकम् ।
कृमिज प्रवरं राजार्हं, स्याद् योगजमनार्यकम् ॥ १९१०
मल्लिगन्धेऽत्र मङ्गल्या, कृष्णे तु काकतुण्डक ।
श्रीखण्डे स्यान्मलयज, चन्दनं श्वेतचन्दनम् ॥ १९११
गोशीर्षक गन्धसार, भद्रश्रीस्तैलपर्णिकम् ।
फल्की सुरभि सारं, महार्हं रोहणोद्भवम् ॥ १९१२
अथ वर्बरके श्वेत, निर्गन्ध वर्बरोद्भवम् ।
स्याद्रक्तचन्दने क्षुद्रचन्दन भास्करप्रियम् ॥ १९१३
ताम्रसारं रक्तसार, लोहितं हरिचन्दनम् ।
कुचन्दने तु पत्राङ्ग, पत्त(त्र)ङ्ग पट्टरञ्जनम् ॥ १९१४
सुरङ्गक रक्तकाष्ठ, पत्तूर तिलपर्णिका ।
अथ द्रुमोत्पलव्याध, परिव्याध सुगन्धक ॥ १९१५
निर्गन्धेऽस्मिन् कर्णिकारो, निपीथ पीतपुष्पक ।
पुन्नागे तु महानाग , केसरो रक्तकेसर ॥ १९१६
देववल्लभकुम्भीकौ, तुङ्ग पुरुषनामक ।
अथागस्त्ये वङ्गसेन , शुकनासो मुनिद्रुम ॥ १९१७

करवीरे कणवीरः, श्वेतपुष्पोऽश्वमारकः ।
प्रतिहासः शतप्राशोऽश्वारोहः कुमुदोद्भवः ॥ १९१८
रक्तपुष्पेऽत्र लगुडश्चण्डातश्चण्डगुल्मकौ ।
कालस्कन्धस्तमाले स्यात्तापिच्छो रञ्जतो वसुः ॥ १९१९
तमालपत्रे वस्त्राख्यं, रोमशं तामसं दलम् ।
सूक्ष्मैलायां चन्द्रबाला, द्राविडी निष्कुटिस्त्रुटिः ॥ १९२०
कपोतवर्णिका तुच्छा, कोरङ्गी बहुला तुला ।
स्थूलैलायां बृहदेला, पत्रैला त्वक्सुगन्धिका ॥ १९२१
त्रिदिवोद्भवा पृथ्वीका, कर्णिका त्रिपुटा पुटा ।
कर्पूरे घनसारः स्याद्धिमाह्वो हिमवालुकः ॥ १९२२
सिताभ्रं शीतलरजः, स्फटिकश्चन्द्रनामकः ।
कक्कोलके कटुफलं, कोलकं मागधोत्थितम् ॥ १९२३
कोलं कोषफलं कोरं, मारीचं द्वीपमित्यपि ।
लवङ्गे शिखरं दिव्यं, भृङ्गारं वारिजं लवम् ॥ १९२४
श्रीपुष्पं श्र्याह्वयं देवपुष्पं चन्दनपुष्पकम् ।
नलिकायां कपोताङ्घ्रिर्निर्मध्या शुषिरा नटी ॥ १९२५
धमन्यञ्जनकेशी च, शून्या विद्रुमवल्ल्यपि ।
अतिमुक्ते मुण्डकः स्यात्पुण्ड्रको भ्रमरोत्सवः ॥ १९२६
पराश्रयः सुवासन्ती, कामुको माधवी लता ।
पिप्पले बोधिरश्वत्थः, श्रीवृक्षश्चलपत्रकः ॥ १९२७

मङ्गल्य केशवावास, श्यामलो द्विरदाशन. ।
गर्दभाण्डे कन्दरालश्छायावृक्ष कमण्डलु ॥ १९२८
प्लक्षो वटप्लव शुङ्गी, सुपार्श्वश्चारुदर्शन ।
कपीतने कपीन स्यात्पीतनप्लवकावपि ॥ १९२९
कर्पटोऽपर्कटी प्लक्ष, सतीदो लक्षणे नटी ।
वटे वैश्रवणावासो, न्यग्रोधो बहुपादुव ॥ १९३०
स्कन्धजन्मारक्तफल, क्षीरी शुङ्गी वनस्पति ।
उदुम्बरे जन्तुफलो, यज्ञाङ्गो हेमदुग्धक ॥ १९३१
सदाफलो वसुवृक्ष, श्वेतवल्को मशक्यपि ।
काकोदुम्बरिकाया तु, फाल्गुनी फल्गुवाटिका ॥ १९३२
फलराजी मलभारी, फल्यूर्जघनेफला ।
राजादने तु राजन्या, क्षीरिका प्रियदर्शन ॥ १९३३
कपिप्रियो दृढस्कन्धो, मधुराजफलो नृप ।
प्रियाले तु राजवृक्षो, बहुवल्को धनुष्पुट ॥ १९३४
सन्नकद्रु खरस्कन्धश्चारस्तापसवल्लभ ।
आम्रातके वर्षपाकी, कपिचूत कपिप्रिय ॥ १९३५
कपीतन पीतनकस्तनुक्षीरोऽम्रपाटक ।
शृङ्गी कपिरसाढ्य स्वादुष्पफलो विमीपण ॥ १९३६
अर्के विकीरणोऽर्काह्वो ज्यमला स्फोतविच्छुरा ।
क्षीरार्कपर्णो राजार्के, त्वलर्को गणरूपक ॥ १९३७

एकाष्ठील: सदापुष्पो, मन्दारश्च प्रतापसः ।
स्नुह्यां वज्रो महावृक्षोऽसिपत्रः स्नक्सुधा गुडा ॥ १९३८
समन्तदुग्धा सीहुण्डा, शण्डेरी वक्रकण्टकः ।
करमर्दे करमन्दः, कराम्रकसुषेणकौ ॥ १९३९
स्थलपर्कटे आविघ्नः, कृष्णपाकफलोऽपि च ।
जम्बीरे जम्भलो जम्भो, जम्भीलो दन्तहर्षणः ॥ १९४०
वक्त्रशोधी दन्तशठो, गम्भीरो रोचनोऽपि च ।
करुणे तु छागलाख्यो, मल्लिकाकुसुमः प्रियः ॥ १९४१
बीजपूरे बीजपूर्णः, पूरकः फलपूरकः ।
सुपूरको मातुलुङ्गः, केसराम्लोऽम्लकेसरः ॥ १९४२
वराम्लो बीजको लुङ्गो, रुचको मध्यकेसरः ।
कृमिघ्नो गन्धकुसुमः, केसरी साधुपादपः ॥ १९४३
मातुलुङ्गी वर्धमाना, मधुरा मधुकुक्कुटी ।
मधुवल्ली पूतिपुष्पा, देवदूती महाबला ॥ १९४४
आम्लिकायां चुक्रिकाम्ला, शुक्तिकाम्ली चिकाम्लिका ।
चुक्रा चिञ्चा तिन्तिडीका, तिन्तिला गुरुपुष्पिका ॥ १९४५
वृक्षाम्ले स्यादम्लवृक्षस्तिन्तिडीको महीरुहः ।
शाकाम्लमम्लशाकं चाम्लपूरो रक्तपूरकः ॥ १९४६
अथाम्लवेतसे भीमो, भेदनो रक्तपूरकः ।
रुधिरस्रावकश्चुक्रं, मांसारिर्वानिकप्रियः ॥ १९४७

शाखाम्लो वेतसोऽम्लोऽम्लस्तिन्तिडीको रसाम्लक ।
स शङ्खद्रावको हीनो, लौहद्रावक उत्तम ॥ १९४८
तावेव तु शतवेधिसहस्रवेधिनौ क्रमात् ।
कपित्थे वानरावासो, गन्धपत्र. कपिप्रिय ॥ १९४९
पुष्पफलो दधिफलो, दधित्थग्राहिमन्मथा ।
अक्षिस्थदो दन्तशठो, राजाम्रश्चिरपाक्यपि ॥ १९५०
अश्मन्तके श्लक्ष्णपत्र , पाषाणावृक्ष इन्द्रक ।
अम्लपत्रस्ताम्रपत्र , कुशली यमलच्छद ॥ १९५१
नारङ्गे स्यान्नागरङ्गस्त्वक्सुगन्धो मुखप्रिय· ।
ऐरावतो योगसारो, योगी तक्राभिवासन ॥ १९५२
खदिरे स्याद्रक्तसार , कण्टकी दन्तधावन ।
गायत्री बालपत्रश्च, जिह्वाशल्य क्षितिक्षम ॥ १९५३
सिते तु तत्र।कदर , कार्मक कुब्जकण्टक ।
सोमवल्को नेमिवृक्ष , श्यामसार पथिद्रुम ॥ १९५४
विट्खदिरे त्विरिमिदो, गोधास्कन्धोऽरिमेदक ।
अरिमारोऽरिम पूत्यरिमेदो मुखशोधन ॥ १९५५
शाल्मलौ तूलिनी मोचा, पिच्छिला निरजा विता ।
कुक्कुटी पूरणी रक्तकुसुमा घुणवल्लभा ॥ १९५६
कण्टकाढ्याऽनलफली, पिच्छा तु तस्य वेष्टक ।
कुशाल्मलौ शाल्मलिका, रोचन कूटशाल्मलिः ॥ १९५७

शाखाम्लो वेतसोऽम्लोऽम्लस्तिन्तिडीको रसाम्लक. ।
स शङ्खद्रावको हीनो, लौहद्रावक उत्तम ॥ १९४८
तावेव तु शतवेधिसहस्रवेधिनौ क्रमात् ।
कपित्थे वानरावासो, गन्धपत्र कपिप्रिय ॥ १९४९
पुष्पफलो दधिफलो, दधित्थग्राहिमन्मथा ।
अक्षिस्पदो दन्तशठो, राजाम्रश्चिरपाक्यपि ॥ १९५०
अश्मन्तके श्लक्ष्णपत्र, पाषाणावूक इन्द्रक ।
अम्लपत्रस्ताम्रपत्र, कुशली यमलच्छद ॥ १९५१
नारङ्गे स्यान्नागरङ्गस्त्वक्सुगन्धो मुखप्रिय ।
ऐरावतो योगसारो, योगी तक्राधिवासन ॥ १९५२
खदिरे स्याद्रक्तसार, कण्टकी दन्तधावन ।
गायत्री बालपत्रश्च, जिह्वाशल्य क्षितिक्षम ॥ १९५३
सिते तु तत्र कदर, कार्मुक कुञ्जकण्टक ।
सोमवल्को नेमिवृक्ष, श्यामसार पथिद्रुम ॥ १९५४
विट्खदिरे त्विरिमेदो, गोधास्कन्धोऽरिमेदक ।
अरिमारोऽरिम पूत्यरिमेदो मुखशोधन ॥ १९५५
शाल्मलौ तूलिनी मोचा, पिच्छिला विरजा त्रिता ।
कुक्कुटी पूरणी रक्तकुसुमा घुणवल्लभा ॥ १९५६
कण्टकाढ्याऽनलफली, पिच्छा तु तस्य वेष्टक ।
क्षुद्रशाल्मलौ शाल्मलिका, रोचन कूटशाल्मलि ॥ १९५७

शिंशिपायां महाश्यामा, पिच्छिला पाण्डुरच्छदा ।
कृष्णसाराऽङ्गारवर्णा, गुरुरल्पा तु शिंशिपा ॥ १९५८
कुशिंशिपा भस्मगर्भा, कपिला भस्मपिङ्गला ।
बदर्यां कुवलिः कोलिः, कर्कन्धुः फेनिलच्छदा ॥ १९५९
राष्ट्रवृद्धिकरी कोली, सौवीरी वज्रशिल्पिका ।
घुटा घोण्टा कोपघोण्टा, व्याघ्रगृध्रनखीत्यपि ॥ १९६०
शम्यां सक्तुफला लक्ष्मीः, शिवा तुङ्गाऽग्निपादपः ।
अजप्रिया भस्मकाष्ठा, शंकरः शिवकीलिका ॥ १९६१
शिवलोमा यतफला, लोमपामविनाशिनी ।
मङ्गल्या शुचिपत्रा च, फले तस्यास्तु साङ्गरः ॥ १९६२
इङ्गुद्यां तापसतरुर्मार्जारः कण्टकीटकः ।
विन्दुकस्तिक्तमज्जा च, पूतिपुष्पफलोऽपि च ॥ १९६३
गुग्गुलौ तु पुरो दुर्गो, महिषाक्षः पलङ्कषः ।
जटायुः कालनिर्यासो, वासवोलूकनामकः ॥ १९६४
नक्तंचरः शिवधूपः, कुम्भोलूखलकः शिवः ।
पारिभद्रे निम्बतरुर्मन्दारः पारिजातकः ॥ १९६५
करीरे स्यात्तीक्ष्णसारः, शाकपुष्पो मृदुः फलः ।
मरुजन्मा गूढपत्रो, ग्रन्थिलक्रकरावपि ॥ १९६६
विकङ्कते स्रुवावृक्षो, ग्रन्थिलः स्वादुकण्टकः ।
केकणिः काकपादश्च, व्याघ्रपादोऽपकण्टकः ॥ १९६७

बिल्वे महाफल श्याट्, शलाटु पूतिमारुत ।
महाकपित्थ शाण्डिल्य, शैलूषो गोल्मस्तिका ॥ १९६८
श्रीनाम श्रीफलो हृत्गन्धो मालूरकर्कटौ ।
हरीतक्या जया पथ्या, हैमवत्यभयाऽमृता ॥ १९६९
कायस्था पूतना चेतक्यव्यथा श्रेयसी शिवा ।
निर्मलके कतकस्तो, चापन्तोऽक्षो बहेडक ॥ १९७०
संवर्तक कर्षफल, कल्को हार्य कलिद्रुम ।
कर्षो तैलो मधुबीजो, धर्मद्वेषी विभीतक ॥ १९७१
आमलक्यां शिवा धात्री, वयस्था पञ्चमाऽमृता ।
पञ्चशाखा नित्यफला, माकली श्रीफला च सा ॥ १९७२
अग्निमन्थे तर्कारी वैजयन्तिका ।
जया जयन्ती श्रीपर्णी, कर्णिका गणिकारिका ॥ १९७३
तेजोमन्थो हविर्मन्थो, नादेयी वह्निशोधन ।
अरलो टुण्टुको दीर्घवृन्तानन कुटन्नट ॥ १९७४
स्योनाक शोणो जम्बु, शुकनास कुटम्भर ।
मयूरजङ्घ कटङ्ग, मटुक मिरजीनक ॥ १९७५
मण्डूकपर्ण पत्रोर्णा, गोपत्रो भूमिद्रुम ।
शिग्रौ शोभाञ्जनस्तीक्ष्णगन्धो मूलकपर्णक ॥ १९७६
निकन्यराति कालीनो, सुमनस्त्र सुभञ्जन ।
हयोऽक्षीब सुरङ्गी च, मोचको मधुगुञ्जन ॥ १९७७

श्वेतेऽत्र श्वेतमरिचो, रक्ते तु मधुशिग्रुकः ।
तिनिशे रथकृन्नेमिर्वञ्जुलो रथसाधकः ॥ १९७८
दीर्घवृक्षश्चक्रकरो, रथनामातिमुक्तकः ।
अश्मगर्भः सर्वसारः, क्रमसंधारणोऽपि च ॥ १९७९
पलाशो किंशुकः पर्णः, खरपर्णस्त्रिपत्रकः ।
त्रिवृन्ताख्यो रक्तपुष्पो, बीजस्नेहः समिद्वरः ॥ १९८०
क्षारश्रेष्ठो वातपोथो, याज्ञिको ब्रह्मपादपः ।
धवे भारोद्वहो गौरः, सकटाक्षो धुरंधरः ॥ १९८१
कुलावो नन्दिनश्चापि, सितः कृष्णश्च स द्विधा ।
श्रीपर्ण्या काश्मरी कृष्णा, वृन्तिका मधुपर्णिका ॥ १९८२
गम्भारी सर्वतोभद्रा, कट्फला भद्रपर्णिका ।
विहारी कुमुदाहारी, महाकुम्भी च कश्मरी ॥ १९८३
नित्यभद्रा महाभद्रा, काश्मर्यो मधुमत्यपि ।
सप्तच्छदे शुक्तिपर्णो, गुच्छः पुष्पः सुवर्णकः ॥ १९८४
स्थूलपर्णो दीपवृक्षः शारदो विषमच्छदः ।
मदगन्धिर्विशालत्वग्गजद्विट् शाल्मलीदलः ॥ १९८५
शिरोरुर्गेहविटपः, सुमनो ग्रहनाशनः ।
आरग्वधे कृतमालः, कर्णिकारः सुवर्णकः ॥ १९८६
पीतपुष्पो दीर्घफलः, शम्पाकश्चतुरङ्गुलः ।
व्याधिहा रेवतः स्थूलः, प्रग्रहो राजपादपः ॥ १९८७

आरोग्यशिम्बिका कर्णी, स्वर्णशेफालिकेत्यपि।
बीजके प्रियक शौरिगौरी वन्धूकपुष्पक ॥ १९८८
कृष्णसर्जो महासर्ज, कल्याण पीतरोऽसनः।
महाशाल पीतशालो, जीवक प्रियशालक ॥ १९८९
सुगन्धिर्नीलनिर्यासस्तिष्य पुष्पोऽल्कप्रिय।
स तु द्विधा शिखिग्रीव, श्रेष्ठो गोमूत्रगन्धक. ॥ १९९०
अश्वकर्णे दीर्घपत्र, कषाय. सस्यसंवर।
सर्जक शर्जक शूर, कार्श्यशालो लतातरु ॥ १९९१
अर्जुने ककुभ सेव्य, सुवर्णो घृतपादप।
देवशाक शक्रतरुर्नदीसर्जोऽर्जुनाभिध ॥ १९९२
शाके कोलफलो द्वारदारुर्योगी हलीसक।
गन्धसार स्थिरसार, स्थिरको ध्रुवसाधन. ॥ १९९३
अभ्रलिहो महापत्रो, वलसारो बलप्रम।
धर्मणे तु धनुर्वृक्षो, गोत्रवृक्षो रुजासहः ॥ १९९४
महाबलो महावृक्षो, राजार्हो धन्वन फलम्।
स्वादुफलो मृत्युफल, सारवृक्ष सुतेजन. ॥ १९९५
सिल्हके तु सिद्धवृक्ष, कोलिपत्रे तु जोरण।
महापत्रे त्वगदी स्याद्विपशङ्कु पलाशक. ॥ १९९६
पारिभद्रे तुकिलिम, किलिम देववल्लभः।
दारुक स्नेहविद्ध च, देवद्रु सर्गतो द्रुम ॥ १९९७

पीतपूतिमहादेवभद्रेन्द्रा काष्ठदारुणी ।
मधूके मधुशाकः स्यान्माधवो मधुको मधुः ॥ १९९८
मधुष्ठीलो मधुष्ठालो, मधुकाष्ठो मधुस्रवः ।
रोध्रः कोषमधुर्गुडपुष्पो गोलफलोऽपि च ॥ १९९९
जलजेऽस्मिन्मधूलः स्याद्गिरिजो दीर्घपत्रकः ।
तीरवृक्षो गौरशाको, ह्रस्वपुष्पफलोऽपि च ॥ २०००
तिन्दुके स्फूर्जनस्तुष्टः, कालस्कन्धो विरूपकः ।
निःस्यन्दनः कालशाको, द्रावणो नीलसारकः ॥ २००१
द्वितीयतिन्दुके कालस्तिन्दुर्मर्कटतिन्दुकः ।
काकेन्दुकः काकपीलुः, कुपालुकुलकावपि ॥ २००२
रोध्रे लोध्रः सिते तत्र, शावरस्तनुवल्कलः ।
उत्सादनो महारोध्रोऽनम्भः शंवरपादपः ॥ २००३
रक्ते तु पट्टिका तिल्वः, पट्टी लाक्षा प्रसादनः ।
तिरीटो मार्जनश्चिल्ली, कानीनः क्रमुकः शिशुः ॥ २००४
स्थूलवल्को बृहत्पत्रः, कृष्णरोध्रे तु गालवः ।
भूर्जे भुजो वहुपटो, मृदुवल्को मृदुच्छदः ॥ २००५
रेखापत्रश्छत्रपत्रो, वहुत्वक्चर्मिणावपि ।
श्लेष्मान्तके भूतवृक्षः, पिच्छिलो द्विजकुत्सितः ॥ २००६
वसन्तकुसुमः शेलुः, कफेलुर्लेखशाटकः ।
विषघाती वहुवारः, शीत उद्दालकः शलुः ॥ २००७

लकुचे लकुटो ग्रन्थिफलाम्बुपनसा मड्डु ।
लघुत्वरू क्षुद्रपनसलनु स्याल्लकुचफलम् ॥ २००८
आम्रे रसालो माकन्द, कामाङ्ग पिकबान्धव ।
वनपुष्पोऽथवश्चूत, परपुष्टो मदोद्भव ॥ २००९
मधुदूतो मधुफल, सुफलो मदिरामव ।
वसन्तपादपोऽसौ तु, सहकारोऽतिसौरभ ॥ २०१०
क्षुद्राम्रे स्यात्कृमितरुर्लाक्षावृक्षो जतुद्रुम ।
सुकोशको घनस्कन्ध, केशाम्बुश्च सुरक्तक ॥ २०११
टङ्को नीलकपित्थोऽन्यो, राजपुत्रो नृपात्मज ।
जम्बू महाफला राजजम्बूर्नीलाम्बुजच्छदा ॥ २०१२
सुगन्धिपत्रा साऽन्या तु, काकजम्बू कुजम्बुका ।
रक्षीरपत्रा नादेयी, वैदेशी काकवल्लभा ॥ २०१३
मदने श्वमनो राठ, शल्यको विषनाशक ।
करहाटो मरुनक, पिण्डी पिण्डीतक फल ॥ २०१४
सूर्यपुनर्कर्कटको, विषगन्धो विषोदर ।
मत्स्यान्तकफलो राजपुनक कफवर्धन ॥ २०१५
कुब्जके कामुक श्यामसार फुल्लो मिसिद्रुम ।
निचुले तु नदीकान्तोऽम्बुजो हिज्जल इज्जल ॥ २०१६
गन्धपुष्पो गुच्छफलोऽनुवाक कच्छकोल्यपि ।
चेतसे विदुल शीतो, नदीकूलप्रियो रथ ॥ २०१७

अभ्रपुष्पः पत्रमाली, वाणीरो वञ्जुलोऽपि च ।
स्यादम्बुवेतसे भीरुर्नादेयी बालभीरुकः ॥ २०१८
विदुलो मञ्जरीनम्रः, परिव्याधो निकुञ्जकः ।
वरुणे गन्धवृक्षः स्यात्तिक्तशाकः कुमारकः ॥ २०१९
श्वेतपुष्पः श्वेतफलस्तमालो मारुतापहः ।
साधुवृक्षः श्वेतवृक्षः, सेतुरश्मरिकारिपुः ॥ २०२०
अङ्कोटे स्यात्पीतसारो, दीर्घकीलो निकोचकः ।
अङ्कोलकस्ताम्रफलो, रेचको गन्धपुष्पकः ॥ २०२१
भिल्लातके वीरतरुररुष्कोऽरुष्करो व्रणः ।
भौतिको भूतनुद्भूरिस्नेहः शोफकरो धनुः ॥ २०२२
अग्निमुखी बहुपत्रो, भल्ली सूर्याग्निसंज्ञकः ।
अरिष्टे स्यात्कृष्णवर्णो, रक्तबीजोऽर्थसाधनः ॥ २०२३
शुभनामा शीतफेनः, फेनिलो गर्भपातनः ।
निम्बे तु सर्वतोभद्रः, पारिभद्रः सुतिक्तकः ॥ २०२४
पिचुमन्दो यवनेष्टः, शुकेष्टः शुकमालकः ।
अरिष्टो हिङ्गुनिर्यासो, वेता नियमनोऽपि च ॥ २०२५
महानिम्बे निम्बकरः, कार्मुको विषमुष्टिकः ।
रम्यकः क्षीबको वृक्षोऽक्षिपीलुः केशमुष्टिकः ॥ २०२६
पीलौ स्रंसी सहस्राङ्गः, शीतः करभवल्लभः ।
गुल्मारिर्गुडफलश्चाथार्सिस्तु गिरिसंभवे ॥ २०२७

अक्षोट कर्पराळश्च, फलस्नेहो गुडाशय ।
पारावते तु साराम्लो, रक्तमाल परावत ॥ २०२८
आरेवत सारफलो, महापारावतो महान् ।
कपोलाण्डतुल्यफलो, रुद्राक्षे तु महामुनि ॥ २०२९
स तु चतुर्मुखो ब्रह्मा, द्विमुखस्तु वरांगल ।
षण्मुखस्तु कार्तिकेय, पञ्चमुखस्तु शंकर ॥ २०३०
माधवस्त्वेकवदनो, विजयाशक्तधारण' ।
पुत्रजीवे त्वक्षफल, कुमारजीवनामक ॥ २०३१
करञ्जे स्यान्नक्तमाल, पूतीकश्चिरबिल्वक ।
करज श्रीपदारिश्च, प्रकीर्ण कलिनाशन ॥ २०३२
भेदास्त्वस्य त्रयस्तत्र, षड्ग्रन्था हस्तिवारुणी ।
कर्मघा तु कृतमाल, उदकार्य मकार्यक ॥ २०३३
अङ्गारवल्या शार्ङ्गस्था, कासघ्नी करतालिका ।
रोहीतके रोहितको, रोही दाडिमपुष्पक. ॥ २०३४
रोहेडक सदापुष्पो, रोचना प्लीहरक्तहा ।
कट्फले तु सोमवल्क, कैडर्यो गोपभद्रिका ॥ २०३५
कुम्भी कुमुदिका भद्रा, श्रीपर्णी भद्रवल्यपि ।
दाडिमे कुट्टिम कीरवल्लभ फलपाण्डव ॥ २०३६
करको दन्तबीजश्चाघोडपुष्पे जपा जवा ।
धातकी तु धातुपुष्पा, वह्निपुष्प्यग्निपुष्पिका ॥ २०३७

ताम्रपर्णी सुभिक्षा च, कुञ्जरा मद्यपावनी ।
सल्लक्यां वल्लकी ह्लादा, सुवहा सुस्रवा रसा ॥ २०३८
अश्वमूर्तिः कुन्दरुकी, गजभक्ष्या महेरणा ।
गन्धवीरा गन्धकारी, सुरभिर्वनकर्णिका ॥ २०३९
एरण्डे तरुणश्चित्रो, दीर्घदण्डो व्यडम्बकः ।
पञ्चाङ्गुलो वर्द्धमान, आमण्डो रुवको रुवूः ॥ २०४०
व्याघ्रपुच्छो व्याघ्रतलश्चञ्चुरुत्तानपत्रकः ।
गन्धर्वहस्तकश्चञ्चुरादण्डो हस्तिपर्णकः ॥ २०४१
उरुवूको हस्तिकर्णः, शुक्लो रक्तश्च स द्विधा ।
किम्पाके तु महाकालः, काकर्दः काकमर्दकः ॥ २०४२
कम्पिल्लके तु काम्पिल्लो, रक्ताङ्गो रक्तचूर्णकः ।
चन्द्राह्वयो रेचनकः, कर्कशाह्वः पटोदयः ॥ २०४३
केनकच्छदनीयोऽम्बुप्रसादनफलः कतः ।
कार्पास्यां तु समुद्रान्ता, वदरा तुण्डिकेर्यपि ॥ २०४४
सा तु वन्या भरद्वाजी, भद्रा चन्दनबीजिका ।
वन्दायां स्यात्तरुरुहो, शौखर्यपदरोहिणी ॥ २०४५
वृक्षादनी वृक्षरुजो, जयन्ती कामपादपः ।
स तु क्षीरवृक्षभवो, नन्दीवृक्षो जयद्रुमः ॥ २०४६
आटरूषे वृषो वासा, वाशिका वाजिदन्तकः ।
भिषङ्माता सिंहमुखः, सिंहांका सिंहपर्णिका ॥ २०४७

तुम्बरो सानुज सौर, सौरलो(सो) धनजोदक ।
तीक्ष्णवल्कस्तीक्ष्णफलस्तीक्ष्णपत्रो महामुनि ॥ २०४८
कदल्या तु हस्तिविषा, रम्भा मोचाऽशुमत्फला ।
काष्ठीला वारणवुषा, स्यात्कालीरस इत्यपि ॥ २०४९
तगरे कालानुसार्यं, चक्रास्यो मधुको नृप ।
तूले तूद ब्रह्मदारु, ब्रह्मण्य ब्रह्मकाष्ठकम् ॥ २०५०
ब्रह्मनिष्ठ च दाप च, क्रमुक ब्रह्मचारि च ।
मुष्कके मूर्खको घण्टा, क्रन्दालो मोक्षमुचकौ ॥ २०५१
पाटलिर्गोलिह क्षारश्रेष्ठ कृष्ण सितश्च स ।
वशो यवफलो वेणु, शतपर्वा तृणध्वज ॥ २०५२
मस्करस्त्वचिसारस्त्वक्सारकर्मारतेजना ।
गाङ्गेरुच्या विश्वदेवदेवा ह्रसा गवेधुका ॥ २०५३
खण्डारिष्ठा नागवला, खरवन्धनिकेत्यपि ।
दार्वी दारुहरिद्रार्या, पीता कण्टकसेरुका ॥ २०५४
पीतद्रुम पीतदारु, पीतन पीतचन्दनम् ।
पर्जनी कर्कटकिनी, कालेयक पचम्पचा ॥ २०५५
ग्रन्थिपर्णे श्लिष्टपर्ण, विकीर्ण क्षीणरोमकम् ।
हरित कुकुर पुष्प, शुकगच्छ शुकच्छदम् ॥ २०५६
स्थौणेयक वह्निचूडा, सुगन्धग्रन्थिकावपि ।
स्पृक्काया ब्राह्मणी पङ्कमुष्टिकापि शुनावधू ॥ २०५७

समुद्रान्ता मरुन्माला, निर्माल्या देवपुत्रिका ।
लङ्कातिका कोटिवर्षा, देवी पङ्कजमुष्टिका ॥ २०५८
गोमी स्वर्णलतेन्द्राणी, मरुन्माला तला लघुः ।
विडङ्गे केरला मोघा, तन्दुलः कृष्णतन्दुलः ॥ २०५९
वेल्लकः (भसकः) कृमिहा जन्तुघातको मृगगामिनी ।
इन्द्राक्षे ऋषभो वीरः, श्रीमान्वृषभनामकः ॥ २०६०
धूर्धुरो गोपतिः शृङ्गी, बन्धुरः पृथिवीपतिः ।
ऋद्धौ सिद्धिर्युगं योग्यं, रथाङ्गं मङ्गलं वसु ॥ २०६१
ऋषिसृष्टसुखं लक्ष्मीर्वृद्धेरप्याह्वया अमी ।
पद्मके मालकः पीतो, रक्तश्च रुसरुश्यवः ॥ २०६२
शुशुभः शीतवीर्यश्च, पाटलः पीतवर्णकः ।
कङ्कुष्टे स्यात्काककुष्टः, पुलकः काकपालकः ॥ २०६३
रेचनः शोधनो ह्रासो, विडङ्गो रङ्गदायकः ।
परूषके स्यादल्पास्थिः, परुषो नीलपर्णकः ॥ २०६४
परोऽपरः परश्चैप, परिमण्डल इत्यपि ।
खर्जूरे त्वग्गुजः पिण्डी, निःश्रेणिः स्वादुमस्तकः ॥ २०६५
खर्जूरिकायां स्याद्भूमिखर्जूरी काककर्कटी ।
ताले तलो लेख्यपत्रस्तृणराजो ध्वजद्रुमः ॥ २०६६
नालिकेरे रसफलो, लाङ्गली कूर्चकेसरः ।
णात्यो प्रौढफलो, नारिकेरो लतातरुः ॥ २०६७

पूगे गुवाक क्रमुक, पूगी च (खपुरा) नीलवल्कल ।
घण्टाऽस्य फलमुद्वेग, चिक्के तु तत्र चिक्कणम् ॥ २०६८
चिन्ताके तु रज पुष्पो, जम्बूल क्रमुकच्छद ।
हिन्ताले तु तृणराजो, राजवृक्षो लताङ्कुर ॥ २०६९
ताल्या तु मृत्युपुष्पा स्यादेकपत्रफलापि च ।
खर्जूरतालखर्जूरीतालीहिन्तालकेतका ॥ २०७०
क्रमुको नालिकेरश्च, स्युरेते तृणपादपा ॥ २०७१

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे प्रथमो वृक्षकाण्ड ।

सिन्दुवारे तु निर्गुण्डी, सीन्दुको नीलसन्धिक ।
शीतसहा च सुरसा, चेन्द्राणी सिन्दुवारक ॥ २०७२
सा नीला वनशेफाली, सुपुष्पा नीलमञ्जरी ।
श्वेता तु श्वेतसुरसा, गोलोमा भूतकेश्यपि ॥ २०७३
शेफालिकायां सुवहा, निर्गुण्डी नीलिकासुता ।
सुरसा रक्तवृन्ता च, श्वित्रघ्नी पुष्पवर्षिणी ॥ २०७४
सा तु शुक्ला भूतकेशी, सत्यनाम्नी बहुक्षमा ।
प्रियङ्गौ प्रियक कङ्गु, प्रियवल्ली प्रियालता ॥ २०७५
विष्वक्सेना गन्धफली, कारम्भा फलिनी फली ।
गुन्द्रा गोवन्द्नी श्यामा, योषाह्वा पर्णभेदिनी ॥ २०७६

मधुरायां यष्टीमधुस्तल्लक्षणा मधुस्रवा ।
क्लीतकं च जलजासौ, मधुपर्णी मधूलिका ॥ २०७७
अश्वगन्धायां तुरगी, कम्बुकाश्वावरोहकः ।
अश्वकन्दो बहुगन्धा, पुत्रदा कोलकर्ण्यपि ॥ २०७८
मेषशृङ्ग्यामजशृङ्गी, वर्तिका सर्पदंष्ट्रिका ।
सैव स्याद्दक्षिणावर्ता, वृश्चिकाला विषाणिका ॥ २०७९
उष्ट्रधूसकपुच्छा च, काली च विषघातिनी ।
शृङ्गी तु कर्कटशृङ्ग्यां, नताङ्गी शिशिरेफला ॥ २०८०
कर्कटाह्वा महाघोषा, वक्रा मञ्जरिशिम्बिका ।
निदिग्धिकायां कण्टाली, दुःस्पर्शा कण्टकारिका ॥ २०८१
व्याघ्री क्षुद्रा दुष्प्रधर्षा, धावनी हेमपुष्पिका ।
बृहत्यां क्षुद्रभण्टाकी, वार्ताकी राष्ट्रिका कुली ॥ २०८२
विशदः सिंहनाक्रान्ता, महोटिका महत्यपि ।
विदार्यां तु स्वादुकन्दा, पुष्पकन्दा मृगालिका ॥ २०८३
वृक्षादनी चर्मकषा, भूकुष्माण्ड्यश्ववल्लभा ।
बिडालिका वृक्षपर्णी, महाश्वेता परा तु सा ॥ २०८४
क्षीरशुक्ला क्षीरकन्दा, क्षीरवल्ली पयस्विनी ।
ऋष्यगन्धेक्षुगन्धेक्षुवल्ली क्षीरविदारिका ॥ २०८५
पृश्निपर्ण्यां पृथक्पर्णी, लाङ्गली क्रोष्टुपुच्छिका ।
शृगालवर्णा कलशी, घृतिका धावनी गुहा ॥ २०८६

सिंहपुच्छी चित्रपर्ण्यङ्घ्रिपर्णी तिलपर्ण्यपि ।
गोक्षुरे स्थलशृङ्गाटवनशृङ्गाटगोक्षुराः ॥ २०८७
कण्टी षडङ्गी गोकण्टस्त्रिकण्टस्तु त्रिकस्त्रिकः ।
इक्षुगन्धा व्यालदंष्ट्र, श्वदंष्ट्र स्वादुकण्टकः ॥ २०८८
पलङ्कषा कण्टफल., षडङ्गस्तुक्षुर क्षुरः ।
दन्त्या शीघ्रोपशल्या च, चित्रोदुम्बरपर्णिका ॥ २०८९
मकूलको रामदूती, निकुम्भो घुणवल्लभा ।
नागदन्त्या हस्तिदन्ती, वारुणी चापि चिर्भिटी ॥ २०९०
मृगादनी मृगैर्वारुर्मृगाक्षी भुजगस्फटा ।
श्वेतपुष्पा मधुपुष्पा पर्वपुष्पा, विषौषधिः ॥ २०९१
अपामार्गे त्वध शल्या, किणिही खरमञ्जरी ।
धामार्गव शैखरिको, वशिर कपिपिप्पली ॥ २०९२
कपिवल्ली मर्कटिका, शिखर्योघाटदुर्ग्रहो ।
प्रत्यक्पुष्पी पत्रपुष्पी, केशवल्ली मयूरकः ॥ २०९३
पुनर्नवाया वृश्चीरो, दीर्घपत्रा शिलाटिका ।
विशाखः क्षुद्रवर्षाभू, कठिल्लः मायूपायणी ॥ २०९४
शोफघ्नी चापरा त्वेषा, क्रूरमण्डलपत्रकः ।
श्वेतमूला महावर्षा, भूर्वपकेतुरित्यपि ॥ २०९५
ज्योतिष्मत्या स्वर्णलता, दुर्मना लवणाभिभा ।
पारावतपदी पण्या, ज्योतिष्का कटभीत्यपि ॥ २०९६

माषपर्ण्या(मार्द्रमाषा मांसमासा)सूर्यपर्णी, पाण्डुश्चापि महा-
सहा ।
अश्वपुच्छा सिंहवृन्ता, कम्बोजी कृष्णवृन्तिका ॥ २०९७
मुद्गपर्ण्या काकमुद्गा, वन्या मार्जारगन्धिका ।
शिवा क्षुद्रसहा ह्रासी, रङ्गणी सूर्यपर्णिका ॥ २०९८
भूम्यामलक्यासमला, वहुपुत्रा वितुन्नकः ।
तामलक्युज्झटा ज्ञायतालिका नुन्नमालिनी ॥ २०९९
हरिद्रायां वर्णवती, काञ्चनी वरवर्णिनी ।
निशाख्या रञ्जनी गौरी, पीतिका मेहघातिनी ॥ २१००
वेश्या विटप्रिया पिंडा, हरिता च तरङ्गिणी ।
प्रपुन्नाटे तु दद्रुघ्नश्चक्राकश्चक्रमर्दकः ॥ २१०१
मेषाक्षो मेषकुसुमः, पद्माटैडगजावपि ।
मुण्ड्यां मुण्डतिका भिक्षुः, श्रावणी जीवबोधिनी ॥ २१०२
श्रवणा श्रवणशीर्षा, प्रव्रजिता तपस्विनी ।
महाश्रावणिकायां तु, व्यथा कदम्बपुष्पिका ॥ २१०३
ग्रन्थिका लोभनीया च, च्छिन्नग्रन्थनिकापि च ।
वाकुच्यां स्यात्कालमेषी, दुर्गन्धा कुष्ठनाशिनी ॥ २१०४
पूतिपर्णी सोमराजी, सुवल्ली सोमवल्लिका ।
अवल्गुजः कृष्णफला, दुर्लेखा पूतिफल्यपि ॥ २१०५
रास्नायां श्रेयसी रस्या, रसन्यतिरसा रसा ।
एलापर्णी गन्धमूला, सुवहा मारुतापहा ॥ २१०६

नाकुल्या सर्पगन्धा तु, सुगन्धा वारिपत्रका ।
गन्धनाकुलिकाया तु, सर्पाक्षी विषमर्दिनी ॥ २१०७
महासुगन्धा सुवहा, छत्राकी नकुलप्रिया ।
कुठेरके त्वर्जक स्यात्क्षुद्रपत्र कुठिञ्जर ॥ २१०८
वैकुण्ठस्तीक्ष्णगन्धश्च, द्वितीयो वटपत्रक ।
पर्णासो बिल्वगन्धश्च, स तु कृष्ण सरालक ॥ २१०९
कालताल कृष्णमल्ली, मालुक कृष्णमालुक ।
तुलस्या सुरसा प्रेतराक्षसी बहुमञ्जरी ॥ २११०
यस्या गौरी चक्रपत्नी, मूतघ्नी देवदुन्दुभि ।
फणिज्झके मरिचक , खरपत्रोऽत्रपत्रक ॥ २१११
मरूपको मरनको, जम्भीरो मारुत फणी ।
त्रायन्ती त्रायमाणाया, कृतत्राणाङ्घ्रिसानुजा ॥ २११२
वार्षिक बदरा घृष्टिर्वाराही बलभद्रिका ।
बलदेवा सुदुत्राणा, विष्वक्सेनप्रियापि च ॥ २११३
यवासके धन्वयासो, यासो धन्वयवासक ।
दूरमूलो दीर्घमूलो, बालपत्रो मरुद्भव ॥ २११४
कुनाशकोऽधिष्टकण्टस्ताम्रमूली प्रचोदन ।
दुस्पर्शं कच्छुरानन्ता, समुद्रान्ता दुरालभा ॥ २११५
किराततिक्ते कैरातो, रामसेन किरातक ।
अनार्यतिक्तको हैमो, भूनिम्ब काण्डतिक्तक ॥ २११६

कुष्ठे तु पाकलं रामं, वानीरं वाप्यमुत्पलम् ।
वानीरजं वापिभाव्यं, कौरवं व्याधिनामकम् ॥ २११७
वालके जलकेशाख्यं, बर्हिष्ठं दीर्घरोमकम् ।
ह्रीवेरो दिव्यवस्त्राणि, पिङ्गमाचमनं रुचम् ॥ २११८
शठ्यां पलाशः षड्ग्रन्था, गन्धोली हिमजा वधूः ।
कर्बुरः सुव्रता ग्रन्थमूली पृथुफलाशिका ॥ २११९
एलावालुका त्वैलेयं, वालुकं हरिवालुकम् ।
सुगन्ध्यालूकमेल्वालु, दुर्वर्ण प्रसरं दृढम् ॥ २१२०
कुङ्कुमे रक्तपर्यायं, संकोचपिशुनं शुकम् ।
हीरं कुसुम्भं घुसृणं, पीतं वाल्हीकपीतने ॥ २१२१
काश्मीरजं वह्निशिखं, वरं लोहितचन्दनम् ।
जात्यां तु रजनीपुष्पा, मालती तैलभाविनी ॥ २१२२
प्रियंवदा हृद्यगन्धा, मनोज्ञा सुमनोलता ।
तस्यास्तु कलिकायां स्यात्पत्री सौमनसायिनी ॥ २१२३
जातीफले जातिकोशं, शालूकं मालतीफलम् ।
मज्जसारं जात्यमृतं, शौण्डं सौमनसं पुटम् ॥ २१२४
यूथिकायां बालपुष्पा, मागधी शङ्खयूथिका ।
गुणोज्ज्वला पुण्यगन्धा, चारुमोटा शिखण्डिनी ॥ २१२५
अम्बष्ठा गणिका सा तु, पीता स्याद्धेमपुष्पिका ।
कुन्दे माघ्यः सदापुष्पो, मकरन्दो मनोहरः ॥ २१२६

अट्टहासो भृङ्गमित्र, शाल्योदनो यमश्वस ।
स्यान्नवमालिकाया तु, मोमाली नवमालिनी ॥ २१२७
सत्मला मुकुराराति , सुरमि शिशुगन्धिका ।
कान्ता विभावरी ग्रीष्मा, ग्रैष्मिका शिखरिण्यपि ॥ २१२८
मल्लिकाया शीतभीरुर्मदयन्ती प्रमोदनी ।
अष्टापदी तृणशूल्य, गवाक्षा भूपदीत्यपि ॥ २१२९
वार्षिक्या षट्पदानन्दी, श्रीमती सुभगा प्रिया ।
सुवर्णा त्रिपुटा व्यस्रसुरूपा मुक्तबन्धनात् ॥ २१३०
कुमार्यां तु वर्णिचारुकेसरा भृङ्गसमता ।
तरणी रामतरणिर्गन्धाढ्या कन्यका सहा ॥ २१३१
अमिलाने स्यादम्लानो महासहा ।
रक्तपुष्प कुरुनक , पीतपुष्प कुरण्टक ॥ २१३२
सैरेयके सहचरो, झिण्टी महावरश्च स ।
स तु रक्त कुरवक , स्यात्पीतस्तु कुरण्टक ॥ २१३३
नील आर्तगलो दिसीं, बाण ओदनपाक्यपि ।
किंकिराते किंकिराट , पीलभद्र प्रलोम्यपि ॥ २१३४
चित्रके वल्लरीव्याल , पाठीनो दारुण कुट ।
ज्योतिष्को जरणोऽप्याख्यो, वलिनद्धिपिपाठिन ॥२१३५
वासन्त्या स्यात्प्रहसन्ती, सुवसन्ता वसन्तजा ।
सेव्यालिरान्धवा शीतसंवासा सीतला वसा ॥ २१३६

नील्यां श्रीफलिका काला, दोला मेला विशोधनी ।
तूणी तुच्छा भारवाही, रञ्जनी मधुपर्णिका ॥ २१३
द्रोणी क्लीतकिका ग्राम्या, नीलकेशी महारसा ।
दमने स्याद्ब्रह्मजटा, मुनिर्दानर्षिपुत्रकौ ॥ २१३
गन्धोत्कटः पुण्डरीकः, पाण्डुरागस्तपस्व्यपि ।
धत्तूरे धूर्तधत्तूरौ, कितवो देवता शठः ॥ २१३
घण्टापुष्पस्तलफलो, मातुलः कनकाह्वयः ।
उन्मत्तो मदनश्चास्य, फलं मातुलपत्रकम् ॥ २१४
शङ्खपुष्प्यां क्षीरपुष्पी, शिवब्रह्मकिरीटिनी ।
मधुपुष्पी मधुगन्धा, शङ्खाह्वा शङ्खमालिनी ॥ २१४
धूसरच्छदना श्वेतपुष्पी वनविलासिनी ।
कर्चूरे द्रविडः काल्यो, वेधान्यो गन्धमूलकः ॥ २१४
मोचामस्त्वजमोदायां, मयूरो लोचमस्तकः ।
खराश्वा कारवी वस्तगन्धा हस्तिमयूरकः ॥ २१४
दीप्यो वल्ली ब्रह्मदर्भा, लोचमर्कट इत्यपि ।
यवान्यां स्यादुग्रगन्धा, यमनी यवसाह्वयः । २१४
सहदेव्यां तथा दण्डोत्पला गोचन्दना वसा ।
गन्धवर्णा सितैः पुष्पैर्विश्वदेवा तु सारुणैः ॥ २१४
पर्पटके वरतिक्तो, रजः कवचनामकः ।
गोजिकायां शृङ्गवेरी, दार्विका भूमिकालिका ॥ २१४

चलाया शीतपाकी स्याद्भवोदन्योदनाह्वया ।
वाट्यालकस्तथा वाट्यपुष्पिका पीतपुष्पिका ॥ २१४७
देवसहा सहदेवाऽतिबला वाट्यपुष्पिका ।
ऋष्या प्रोक्ता, ऋष्यगन्धा, कङ्कता वर्षपुष्पिका ॥ २१४८
वाट्यायिनी भूरिबला, तिष्या चीर्या बृहद्बला ।
महागन्धा गन्धवली, मङ्गल्याऽर्थप्रसाधनी ॥ २१४९
मुसल्या तु तालमूली, दुर्नामारिर्म(श ?)लिषा ।
वृष्यकन्दा तालपर्णी, सुमूला वन्दा शिवा ॥ २१५०
हिङ्गौ जतुकबाल्हीकगूढगन्धानि रामठम् ।
सहस्रवेधि भूतघ्न, जरण सूपधूपनम् ॥ २१५१
हिङ्गुपत्र्यां पृथु पृथ्वी, दीर्घिका चारिपत्रिका ।
जातुका रामठी वक्रापत्रा पिण्डा शिवाटिका ॥ २१५२
कारवी करवी तन्वी, बाष्पिका बिल्वकेत्यपि ।
काकजङ्घाया तु दासी, लोमहीना प्रमानल ॥ २१५३
नदीकान्तो नद्याख्या च, पारावतपदीत्यपि ।
काकनासाया सुरङ्गा, वायसी वायसाङ्किका ॥ २१५४
वारुणी तस्करस्नायु , काकतुण्डफला च सा ।
पाषाणभेदे नगभिच्छिलाभिच्चित्रपर्णक ॥ २१५५
हनुपाया विस्रगन्धा, वपुषा मत्स्यगन्धिनी ।
साऽन्याऽश्वत्थफला ध्वाङ्क्षनामिका कच्छुनाशिनी ॥ २१५६

घण्टारवायां स्यान्मल्यपुष्पिका श(र)घण्टिका ।
अल्पघण्टा बृहत्पुष्पी, शणपुष्पी महाशणः ॥ २१५७
शणे तु किंकिणी जाली, जन्तुनन्तुर्महाशणः ।
शीघ्रप्ररोही वलवान् सुपुष्पः क्षेत्रमण्डनः ॥ २१५८
कुसुम्भेऽग्निशिखं महारञ्जनं कमलोत्तरम् ।
शालपर्ण्या दीर्घमूला, त्रिपर्णी पीतिनी ध्रुवा ॥ २१५९
विदारि गन्धातिगुहा, स्थिरा भौमांशुमत्यपि ।
भार्ग्या वर्वरकः पद्मा, वन्दकोऽङ्गारवल्लिका ॥ २१६०
गर्दभशाकब्राह्मण्यौ, हञ्जी ब्राह्मणयष्टिका ।
आवर्तक्यां चर्मरङ्गा, विभाण्डी पिच्छिका लता ॥ २१६१
रक्तपुष्पा विंदुकिनी, स्यान्महाजालिनी च सा ।
नाकुल्यां स्यात् पक्षिपीडा, वेत्रमूला विसर्पिणी ॥ २१६२
शङ्खनी वृद्धपादा च, यवतिक्तायसीश्वराः ।
तेजस्विन्यां पारिजाता, पीताऽश्वघ्ना महौजसी ॥ २१६३
तेजोवती तेजिनी च, तेजोह्वा वल्कलेत्यपि ।
पथिकायां तु तुलसी, तालपत्री लवङ्गकम् ॥ २१६४
कन्दपत्रं त्वचं पत्रा, मलपत्रकमुत्तरा ।
मांस्यां यशी कृष्णजटा, नलदा जटिला जटा ॥ २१६५
तपस्विन्यामिपी हिस्रा, क्रव्यादी पिशिता च सा ।
गन्धमांस्यां पुनः केशी, भूतकेशी पिशाचिका ॥ २१६६

सुलोमश्या मूलजटा, मूलना केशिकेत्यपि ।
सुराया सुरभिर्दैत्या, गन्धाढ्या गन्धमादनी ॥ २१६७
भूरिगन्धा गन्धवती, कुटी गन्धकुटी च सा ।
प्रपौण्डरीके चौण्डर्यं, सानुज पौण्डरीयकम् ॥ २१६८
प्रपुण्डरीक चक्षुष्य, सत्पुष्प सानुमानकम् ।
जतुकाया तु जतुका, जतुकृष्चक्रवर्तिनी ॥ २१६९
जन्तुका जतुकारी च, सहर्षा जननी जनी ।
मासरोहाया विकसा, वृत्ता चर्मकषा रुहा ॥ २१७०
रक्तपाया नमस्कारी, समङ्गाऽञ्जलिकारिका ।
गण्डकाली शमीपत्रा, राला खदिरिका च सा ॥ २१७१
तद्विशेषस्त्रिपादी स्यात्सुपादी हसपादिका ।
विषग्रन्थिर्हंसपदी, घृतमण्डलिकापि च ॥ २१७२
अथ स्याज्जलपिप्पल्या, शारदी शकुलादनी ।
मत्स्यादनी मत्स्यगन्धा, लाङ्गली तोयपिप्पली ॥ २१७३
शिवमल्ल्या पाशुपत , सुव्रतो वसुको वुक ।
कुल्पुष्प किण्वमूल , पाण्डुरोगप्रिय कुल ॥ २१७४
अतिविषाया तु विश्वा, मङ्गुरा श्वेतकन्दिका ।
उपविषा श्यामकन्दा, शृङ्गी प्रतिविषारुणा ॥ २१७५
मेदाया स्यान्मणिच्छिद्रा, मधुरा शल्यपर्ण्यपि ।
महामेदाया तु वसुच्छिद्रा देवमणिर्वसु ॥ २१७६

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे द्वितीयो गुल्मकाण्ड ।

गुञ्जायां कृष्णला काकचिञ्चिका काकणिन्दिका ।
काकादनी काकनखी, रक्तिका काकवृन्तिका ॥ २१७७
काकपीलुश्चक्रशल्या, दुर्मेषा ताम्रिकोच्चटा ।
चूडामणिर्दुर्मोघा च, शतपाकी शिखण्डिनी ॥ २१७८
पाठायां श्रेयसी पापचेलिका वृद्धकर्णिका ।
वृकं तिक्ता वरतिक्ता, प्राचीना स्थायिनी वृकी ॥ २१७९
एकाष्ठीला रसाम्बष्ठाऽम्बष्ठकी वृकदन्तिका ।
शतावर्या बहुसुता, पीवरीन्दीवरी वरी ॥ २१८०
शतमूला शतपदी, शतवीर्या मधुस्रवा ।
नारायणी द्वीपिशत्रुद्वीपिकाभीरुपत्रिकाः ॥ २१८१
महापुरुषदत्तोर्ध्वकण्टका वरकण्टका ।
सहस्रवीर्या (च) सुन्यभीरुः सवरणीत्यपि ॥ २१८२
कटुकायां मत्स्यपित्ता, रोहिणी कटुरोहिणी ।
अशोकरोहिणी कृष्णभेदा तिलकरोहिणी ॥ २१८३
कटम्भरा काण्डरुहा, रास्ना तिक्तकरोहिणी ।
तिक्ताऽरिष्टा कटुर्मत्स्या, चक्राङ्गी शकुलादनी ॥ २१८४
कपिकच्छ्वा मह्यगुप्ता कण्डुरा दुरभिग्रहा ।
अजहा मर्कटी व्यण्डा, कच्छुरा कपिकच्छुरा ॥ २१८५
ऋष्यप्रोक्ता शूकशिम्बी, लाङ्गली प्रावृपायणी ।
आर्यभी वह्निपर्याया, कपिरोमा दुरालभा ॥ २१८६

मञ्जिष्ठायां रक्तयष्टि, समङ्गा विकसाऽरुणा ।
मण्डीरी मञ्जुका मण्डी, जिङ्गी योजनवल्ल्यपि ॥ २१८७
कालमेषी कालगोष्ठी, मण्डूकपर्णिकापि च ।
मरिचे मलिनं कृष्णं, वेल्लजं धर्मपचनम् ॥ २१८८
पवनेष्टं शिरोवृन्तं, मूषणं कोलकं च तत् ।
पिप्पल्यां च पला कृष्णा, वैदेही मागधी कणा ॥ २१८९
शौण्डी श्यामोषणा कोलोपकुल्या कृष्णतन्दुला ।
तन्मूलं ग्रन्थिकं सर्वग्रन्थिकं चटकाशिरः ॥ २१९०
समूलकं कोलमूलं, कटुग्रन्थिकमूषणम् ।
चविकायां तथा चव्यं, चवनं कालवल्ल्यपि ॥ २१९१
तत्फले वसिरो हस्तिपिप्पली श्रेयसीत्यपि ।
गिरिपर्ण्योमरस्फोता, विष्णुक्रान्ता पराजिता ॥ २१९२
सा तु श्वेता श्वेतनामा, कटभी श्वेतपुष्पिका ।
श्वेतस्यन्दाऽश्वखुरश्च, कृष्णा त्वव्यक्तगन्धिका ॥ २१९३
नीलस्यन्दा नीलपुष्पी, महाश्वेताऽङ्कचन्दना ।
स्यादिन्द्रवारुणी त्वैन्द्री, विषाघ्नी गवादनी ॥ २१९४
इन्द्रैर्वारु क्षुद्रफला, गोदुघा च गवाक्ष्यपि ।
द्वितीयेन्द्रवारुण्यां तु, चित्रफला महाफला ॥ २१९५
आत्मरक्षा विशाला च, नपुंसी तुम्बसीत्यपि ।
वचायामुग्रगन्धोग्रा, जटिला शतपर्विका ॥ २१९६

इक्षुकर्णिका गोलोमी, लोमशा सूतनाशिनी ।
अन्या श्वेतवचा मेध्या, षड्ग्रन्था हैमवत्यपि ॥ २१९७
शारिवायां गोपकन्या, गोपवल्ली प्रतानिका ।
गोप्या स्फोता लता श्वेता, शरटा काष्ठशारिवा ॥ २१९८
नागजिह्वाथ सा कृष्णभद्रा चन्दनशारिवा ।
भद्रवल्ली कृष्णवल्ली, चन्दनोत्पलशारिवा ॥ २१९९
मूर्वायां मोरटा देवी, मधुश्रेणी मधूलिका ।
देवश्रेणी मधुरसा, गोकर्णी तेजनी स्रवा ॥ २२००
धनुःश्रेणी चापगुणी, पीलुर्नी तिक्तवल्कली ।
पीलुपर्णी स्निग्धपर्णी................ ॥ २२०१
लाङ्गल्यां हलिनी नन्दा, विशल्या गर्भपातिनी ।
अनन्ताग्निमुखा गौरीपुष्पिका कलिकारिका ॥ २२०२
गुडूच्याममृता सोमवल्ली वत्सादनी धरा ।
छिन्नोद्भवा छिन्नरुहा, विपघ्नी देवनिर्मिता ॥ २२०३
विशल्या कुण्डली छिन्ना, तन्त्रिका चक्रलक्षणा ।
देव्यनन्ता मधुपर्णी, जीवन्त्यमृतवल्ल्यपि ॥ २२०४
देवताडे देवदाली, वृत्तकोशा गरागरी ।
जीमूतकस्तालकश्च, वेण्या सुविषघातिनी । २२०५
कोशातक्यां कृतच्छत्रा, जाली घोषा सुतिक्तका ।
मृदङ्गफलिनी कुटा, घण्टाली कृतवेधना ॥ २२०६

धामार्गवे पीतपुष्पो, महाजला महाफला ।
कर्कोटकी कोशफला, राजकोशातकीति च ॥ २२०७
हस्तिकोशातकी त्वेभा, विशाला कर्कशच्छदा ।
क्षीरिण्या स्यात्कटुपर्णी, घर्पणी पीतदुग्धिका ॥ २२०८
फेनक्षीरा हेमक्षीरा, पीतक्षीरा करीपणी ।
हेमाह्वया हेमशिखी, हेमवती हिमावती ॥ २२०९
शङ्खिन्या स्याद्वनहरी, तस्करी चोरपुष्पिका ।
किशिनी ग्रन्थिका चण्डा, श्वेतबुध्रा निशाचरी ॥ २२१०
आखुपर्ण्यां पुत्रश्रेणी, न्यग्रोधा शम्बरी वृषा ।
चित्रोपचित्रा रण्डाख्या, प्रत्यक्श्रेणी द्रवत्यपि ॥ २२११
पद्मिन्या तु महावल्ली, विसिनी विसनाभय ।
पलासिनी नालकिनी, नलिनी पुटकिन्यपि ॥ २२१२
कमले नलिन पद्ममरविन्द कुशेशयम् ।
परं शतसहस्राभ्या, पत्र राजीवपुष्करे ॥ २२१३
विसप्रसून नालीक, तामरसं महोत्पलम् ।
तज्जलात्सरस पकात्, परे रुड्रुहजन्मजे ॥ २२१४
पुण्डरीक सिताम्भोजमथ रक्तसरोरुहम् ।
रक्तोत्पल कोकनद, कैरविण्या कुमुद्वती ॥ २२१५
उत्पले स्यात्कुवलय, कुवेल कुवल कुवम् ।
श्वेते तु कुमुद चैव, कैरव गर्दभाह्वयम् २२१६
नीले तु स्यादिन्दीवर, हल्लक रक्तसधिकम् ।

इक्षुकर्णिका गोलोमी, लोमशा सूतनाशिनी।
अन्या श्वेतवचा मेध्या, षड्ग्रन्था हैमवत्यपि ॥ २१९७
शारिवायां गोपकन्या, गोपवल्ली प्रतानिका।
गोप्या स्फोता लता श्वेता, शरटा काष्ठशारिवा ॥ २१९८
नागजिह्वाथ सा कृष्णभद्रा चन्दनशारिवा।
भद्रवल्ली कृष्णवल्ली, चन्दनोत्पलशारिवा ॥ २१९९
मूर्वायां मोरटा देवी, मधुश्रेणी मधूलिका।
देवश्रेणी मधुरसा, गोकर्णी तेजनी स्रवा ॥ २२००
धनुःश्रेणी चापगुणी, पीलुर्ना तिक्तवल्कली।
पीलुपर्णा स्निग्धपर्णी················ ॥ २२०१
लाङ्गल्यां हलिनी नन्दा, विशल्या गर्भपातिनी।
अनन्ताग्निमुखा शैरीपुष्पिका कलिकारिका ॥ २२०२
गुडूच्याममृता सोमवल्ली वत्सादनी धरा।
छिन्नोद्भवा छिन्नरुहा, विषघ्नी देवनिर्मिता ॥ २२०३
चिगल्या कुण्डली छिन्ना, तन्त्रिका चक्रलक्षणा।
देव्यनन्ता मधुपर्णी, जीवन्त्यमृतवल्ल्यपि ॥ २२०४
देवताडे देवदाली, वृत्तकोशा गरागरी।
जीमूतकस्तालकश्च, वेण्या सुविषघातिनी। २२०५
कोशातक्यां कृतच्छत्रा, जाली घोषा सुतिक्तका।
मृदङ्गफलिनी कुंटा, घण्टाली कृतवेधना ॥ २२०६

भद्रबला भद्रलता, भद्रकाली महाबला ।
सारणी सुप्रसारा च, राजा बला चसापि च ॥ २२२७
ब्राह्मी वय स्या मत्स्याक्षी, ब्राह्मणी सोमवल्लरी ।
सरस्वती सत्यवती, सुरस(सुरसा) ब्रह्मचारिणी ॥ २२२८
सूरणे कण्डुर कन्दोऽर्शोघाती चित्रदण्डक ।
वृद्धदारुके त्वावेगी, जीर्णवालुकजुङ्गको ॥ २२२९
अजाण्टी ऋक्षगन्धा स्यादन्तकोटकपुष्पिका ।
सुवर्चलाया मण्डूकी, वदराऽऽदित्यवल्लभा ॥ २२३०
मण्डूकपर्ण्यर्कभक्तादित्यवल्ली सुलोद्भिवा ।
भृङ्गराजे भृङ्गरजो, भृङ्गार केशरञ्जनी ॥ २२३१
भ्रमारको मेकरजो, भृङ्गो मार्कव इत्यपि ।
कासमर्दे त्वरिमर्द , काल कतकर्कशौ ॥ २२३२
वास्तुके तु शाकश्रेष्ठ , प्रवाल क्षारपत्रक ।
शाकवीरो वीरशाकस्ताम्रपुष्पः प्रसादक ॥ २२३३
पालङ्क्याया तु पालङ्क्या, छुरिका मधुसूदनी ।
जीवन्त्या स्याज्जीवनीय, जीवनी जीववर्द्धिनी ॥ २२३४
माङ्गल्यनामधेया च, शाकश्रेष्ठा यशस्करी ।
स्यादम्ललोणिकाया तु, चाङ्गेरी चुक्रिका रसा ॥ २२३५
अम्यष्ठाऽम्लोलिका दन्तशठाटोलाम्लटोलक ।
नरेन्द्रमाता क्षुद्राम्ली, चतुष्पर्णी च लोणिका ॥ २२३६
तन्दुलीये मेघनादस्तन्दुली तन्दुलेरक ।

गण्डीरको रक्तकाण्डो, विषहार्यल्पमारिषः ॥ २२३७
समष्ठो तु तोयवृत्तिर्गण्डीरस्तोयमञ्जरी ।
समष्ठीला शोषहरी, जलापा मार्गतूलकः ॥ २२३८
अन्यः सुस्थलगण्डीरः, कर्बरष्टकदेशजः ।
काकमाच्यां काकमाची, काकसाह्वा वृषायणी ॥ २२३९
श्रीहस्तिन्यां तु भूरुण्डी, कुरुण्डी काश्मरीरिपुः ।
सुनिषण्णे सुचिपत्रः, स्वस्तिकः शिरिवारकः ॥ २२४०
श्रीवारकः शितिवरो, वितुन्नः कुक्कुटः शितिः ।
मूलके तु महाकन्दो, रुचिष्यो हस्तिदन्तकः ॥ २२४१
वुस्तिका नीलकण्ठश्च, सेकिमो हरिपर्णकः ।
चाणाक्यमूलके शालमर्कटो मरुसंभवः ॥ २२४२
विष्णुगुप्तमतो मिश्रः, स्थाल्यो मर्कटोऽपि च ।
हिल्मोच्यां शङ्खधरा, जलब्राह्मी च मोचिका ॥ २२४३
कलम्ब्यां तु शतपूर्वा, केलम्बूर्यायसी च सा ।
कारवेल्ल्यां तु सुषवी, कटिल्ला मृदुपर्णिका ॥ २२४४
पटोले तु पाण्डुफलः, कुलकः कर्कशच्छदः ।
राजीफलः कफहरो, राजिमानमृताफलः ॥ २२४५
कर्कोटे तु किलासघ्नस्तिक्तपर्वः सुगन्धकः ।
कूष्माण्डके तु कर्कारुः, कलिङ्ग्यां बहुपुत्रिका ॥ २२४६
तुम्ब्यां पिण्डफलेक्ष्वाकुस्तिक्तबीजा महाफला ।
अलाबूः क्षत्रियवरा, कटुका लाबुनी च सा ॥ २२४७

चिर्भिट्या त्रपुसी वालुक्यैर्वारुर्व्यांडपत्रिका ।
ऊर्वारु कर्कटीस्तत्र, फला राजादनीलता ॥ २२४८
छर्दनीव विपाङ्गश्च, तस्या पक्वफलस्फुटी ।
कूर्चके शङ्कः सर्जो, दीर्घायु कूर्चशीर्षकः ॥ २२४९
मङ्गल्यनामधेये च, जीवक प्रियजीवक ।
हलाङ्को मधुरक , प्राणकश्चिरजीव्यपि ॥ २२५०
पुष्करमूले स्यान्मूल, वीरपुष्करनामकम् ।
पौष्करं पुष्करजटा, कश्मीरं पद्मवर्णकम् ॥ २२५१
मस्तुगन्धाया तु गन्धा, खरपुष्पा शकम्भरा ।
कर्पूरी बर्बरी तुङ्गी, पूतिमयूर इत्यपि ॥ २२५२
बिम्ब्या रक्तफला गोल्हा, प्रवालफलघोपिका ।
ओष्ठोपमफला तुण्डी, तुण्डिका पीलुपर्ण्यपि ॥ २२५३

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे चतुर्थं शाककाण्ड ।

रोहिष कामक पौर, भूतिक भूतिकतृणम् ।
सौगन्धिक देवजग्ध, शकलिव्यामपुद्गले ॥ २२५४
भूस्तृण रोहित छत्रातिच्छत्रककटुम्बके ।
भृतिक भूतपालश्च, माला तृणसुगन्धके ॥ २२५५
दर्भे दभ्र खरो बर्हिर्वीराख्वीकुथ कुश ।
सारी वानीरजो गुन्द्रा, पवित्रा कुतसावपि ॥ २२५६
काशो स्यादिक्षुगन्धेक्षुकाण्डश्चामरपुष्पक ।

वायसेक्षुः पोटगलः, काशेक्षुः कोकिलां क्षमः ॥ २२५७
उलपू बल्वजो बालकशी इक्कटनापि च ।
इक्षु स्यालो गण्डीरी, गण्डकी क्षुद्रपत्रकः ॥ २२५८
नैपेक्षकस्य भेदाः स्युः, पुण्ड्रकान्तारकादयः ।
नले नडः शून्यमध्यो, धमनो नर्तको नटः ॥ २२५९
आरण्यनलको नन्दी, पोटगलो विशोषणः ।
नलिनुर्धमनलिका, नाकुली लम्बकाञ्जिना ॥ २२६०
शरे तु मुञ्जो बाणाख्यः, स्थूलदर्भः पितामहः ।
मुञ्जस्तु जनको भद्रमुञ्जो यानकक्षुरः ॥ २२६१
मुञ्जस्तु यज्ञिको मन्ये, इदन्तब्रह्ममेखलः ।
अथ बालतृणं शष्पं, शुकं शालिकमङ्कुलम् ॥ २२६२
तृणं स्यादर्जुनं घासं, यवसं चारि इत्यपि ।
दूर्वायां तु शतपर्वा, भार्गवी विजया जया ॥ २२६३
मङ्गल्या स्यादकानन्ता, मर्गा प्रतानिका रुहा ।
सहस्रवीर्या श्यामाङ्गी, हरिता हरितालयपि ॥ २२६४
श्वेतदूर्वा तु गोलोमी, शतवीर्या शता लता ।
गण्डदूर्वायां मुण्डाली, वारुणी शकुलाक्षकः ॥ २२६५

शतपुष्प दारपुर, वानेय परिपेलवम् ।
जलमुक्ता मुखकाम, शैवालदलसम्भवम् ॥ २२६८
वीरणे तु वीरतर, वीरभद्र समूलकम् ।
मूलेऽस्योशीरमभय, समगन्धि रणप्रियम् ॥ २२६९
लामज्जके तु नल्दमम्रणाल लव लघु ।
इष्टकापथक शीघ्र, दीर्घमूल जलाशयम् ॥ २२७०

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे पञ्चमस्तृणकाण्ड ।

अथ धान्ये सस्य सीत्य, व्रीहि स्तम्बकरी अपि ।
आशौ स्यात्पाटलो व्रीहिर्गर्भपाकिनि षष्टिक ॥ २२७१
शालौ तु कलमाद्या स्यु, कलमे तु कलायक ।
लोहिते रक्तशालि स्यान्महाशालौ सुगन्धिकः ॥ २२७२
यवे हयप्रियस्ताक्ष्यर्शूकस्तोक्यस्त्वसौ हरित् ।
मङ्गल्यके स्यान्मसूर , कलाये तु सतीनक ॥ २२७३
हरेणु खण्डिकश्चाथ, चणके हरिमन्थक ।
माषे तु मदनो नन्दी, सरी बीजवरो बली ॥ २२७४
मुद्गे तु प्रथनो लोभ्यो, वलाटो हरितो हरि ।
पीतेऽस्मिन् वसुखण्डीर , प्रवेलजयशारदा ॥ २२७५
कृष्णे प्रवरवासन्तहरिमन्थजशिम्बिका ।
वनमुद्गे तु वरका, निगूढककुलीनका ॥ २२७६
खण्डिको राजमुद्गे तु, मकुष्टकमयुष्टकौ ।

गोधूमे सुमनो वल्ले, निष्पावः शितिबिम्बिकः ॥ २२७७
कुलत्थे तु कालवृन्तस्ताम्रवृन्ते कुलत्थिका ।
आढक्यां तुवरी वर्णा, स्यात्कुल्माषे तु यावकः ॥ २२७८
नीवारस्तु वनव्रीहिः, श्यामाके श्यामकः समौ ।
कङ्गौ तु कङ्गुनी कङ्गुः, प्रियङ्गौ पीततन्दुला ॥ २२७९
सा कृष्णा मधुका रक्ता, शोधिता मुशटी शिता ।
पीता माधव्यथो दोला, कोद्रवः कोरदूषकः ॥ २२८०
चीनके तु काककङ्गुर्यवनाले तु योनलः ।
जूर्णाह्वयो देवधान्यं, जोर्णाला बीजपुष्पिका ॥ २२८१
शणे भङ्गा मातुलानी, स्यादुमा तु क्षमाऽतसी ।
गवेधुकायां गवेधुर्वन्यतिले तु जर्तिलः ॥ २२८२
पण्ढतिले तिलपिंजस्तिलपेजोऽथ सर्षपे ।
कदम्बकस्तुतुंभोऽथ, सिद्धार्थः श्वेतसर्षपः ॥ २२८३
माषादयः शमीधान्यं, शूकधान्यं यवादयः ।
स्यात्सस्यशूके किंसारु, कणिशं सस्यशीर्षकम् ॥ २२८४
स्तम्बे तु गुच्छो धान्यादेर्नालः काण्डोऽफले त्विह ।
पलालो धान्यत्वपलः, तुषे बुसे कडङ्गरः ॥ २२८५

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते निघण्टुशेषे षष्ठो धान्यकाण्डः ।

इति श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितो निघण्टुशेषः समाप्तः ।

श्रीअभिधानचिन्तामणौ शुद्धिपत्रकम् ।

१ देवाधिदेवकाण्ड प्रथम ।

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१	५–२	°दाहा°	°दाह°
२	१२	॥ १३ ॥	॥ १२ ॥
२	१७–४	वाह°	वह°
,,	१९–४	लिङ्ग°	लिङ्ग°
४	२६	॥ ४६ ॥	॥ २६ ॥
५	२८–१	शान्तिः[१]	शान्ति[११]
५	३०–२	वीरश्चरमतीर्थकृन्	वीरश्चरमतीर्थकृत्
७	,,–३	महावीरो	महावीरो[१]
,,	३३–२	जम्बूस्वाम्यये प्रभवे प्रभुः	जम्बूस्वाम्यथ प्रभव-प्रभु
,,	३४–३	महागिरि सुहस्त्याद्या	महागिरि सुहस्त्याद्या
८	४०–२	सुमता चिरा	सुमताऽचिरा
,,	४२–१	सुमुखश्चापि	कुसुमश्चापि
७	४८–१	मृग छागो	मृगश्छागो
९	६०–२	वैरव्यो[१]	वैरोट्यो[१]
११	६९–२	धमाध°	धमार्थ°
११	७२–१	रत्यतो	रत्यतो
,, टीप्पन पंक्ति ७		साहमोपवता	साहसोपेतता
१२	७५–२	निवाग°	निपाग°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२	७७–१	अभाषणं पु० इत्यादि श्लो०	मोक्षोपायो योगो ज्ञानश्रद्धानचरणात्मकः। अभाषणं पुनर्मौनं, गुरुर्धर्मोपदेशकः ॥ ७७ ॥
”	८१–३	सूनता°	सूनृता°

२ देवकाण्डः द्वितीयः।

१५	९३	९४	९३
१६	९९–४	°घणि°	घृणि
”	” – ”	°वृ°	°पृ°
”	१०२	१०१	१०२
”	१०५	१९	१०५
१७	१०६–१	°शोऽशः	°शोंऽशः
”	१११–२	°र्या°	°र्यऽ०
”	” ”	फा°	फ°
१८	११५–१	भाद्र°	भद्र
”	११८–४	फाल्गु°	फल्गु°
”	१२१–२	°भांनु°	°भांणु°
१९	१२३	१३२	१२३
”	१२४–१	°चीं°	°चिं°
”	१२५–२	उद°	उप°
”	” – ”	रिष्ठं	रिष्टं
”	१२७–२	°टीको°	°टिको°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१९	१२८—२	स्त	स
२०	१३५—३	पद्मा°	पक्ष्मा
,,	१३७	१३४	१३७
,,	१४०—२	°सवली	सवली
२१	१४२—३	वसती	वसति
२२	१५०—३	°मस्या,	°मस्या
,,	१५१—३	°वाली	°वाली,
,,	१५५—३	°ज्मों,	°ज्मों,
,,	१५६—१	प्रश°	प्रस०
२३	१५७—२	उ°	ऊ°
,,	१५८—१	शरदु	शरद्
,,	१५९—१	ऽब्द	ऽब्द। अब्द पर्यां-दयश्च पुल्लिय-लिङ्गा इति स्वो-पज्ञटीकायाम्।
२४	१७१—१	भूयव°	अयव°
,,	,, —२	पिहो°	पिहो°
,,	,, —४	सङ्क°	°सङ्कु
२५	१७६—३	मावली	मावलि
,,	१७७—२	°हन्तो	°हंन्तो
,,	,, —४	श्वत°	श्वेत°
२६	१८०—३	शम्बो,	शंबो,
२८	१९२—१	पृदय	पृषय

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
२८	१९३—२	शङ्खो	शङ्खो
,,	१६ पङ्क्तिः	५ ति	५ इति
२९	१९७—१	°व्रतो	°व्रती
३०	२०३—२	°म्बिको	°म्बको
३१	२१०—२	रिटिर्ना°	रीटिर्ना°
,,	,, —४	नदि°	नन्दि°
,,	२११	१२१	२११
,,	२१२—१	शम्भूः	शम्भुः
,,	२१४—१	°हंनो	°दंनौ
३२	२१५—१	°षड°	°षड्°
,,	२१६—१	जन्हु°	जह्नु°
,,	,, —२	व्वसुः	वंसुः
,,	२१७—४	सुवण	सुवर्ण
,,	२१८—३	जगन्नाथो,	जंगन्नाथो,
,,	२१९—१	शाङ्ग—	शार्ङ्ग—
,,	,, —४	°लर्जुनाः	लार्जुनाः
,,	२२०—२	°रिष्ठ°	°रिष्ट°
३३	२२३—४	दुन्दुसिः	दुन्दुभिः
,,	२२५—३	मुशलं	मुसलं
३४	२२७—३	°थिसरौ	°थिः स्सरौ
,,	२२८—४	शम्ब°	शंव°
,,	,,	२१८	२२८
,,	२३१—२	यंत्र°	यंत्रि°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
२४	२३१–३	स्वण°	स्वण°
२५	२३७–२	गौतमा°	गोतना°
२७	२५८–३	कडि°	कड°
,,	२५९–२	°ह्लिका	°ल्हिका
२९	२७०–१	श्लांघा	श्लाघा
४०	२८०–३	नत्त	नृत्त
४१	२८५–३	कौदि°	कैदि°
,,	२८६–२	स्वरक्ज	स्वरव्वन
,,	२९१–२	°ककुम्भ°	°ककुभ°
,,	२९२–४	°तरव	तरव
४२	२९५–३	सारिवक	सारिवक
४३	३०६–२	°मुल्ला°	°मुल्ल°
,,	३०७–४	सारिचका	सारिका
४४	३११–२	सल्लया	सलया
४६	३२१–४	पल्लचिको	पल्लवरो
,,	३२२–१	°शुक	चुक
४७	३२४	३२५	३२४
,,	३२६–४	प्रयोज्या	प्रयोज्यः

३ मर्त्यकाण्डस्तृतीय ।

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
४८	३३९–३	यूद ,	यूद ,
५०	३५१–३	सपद्दान्यो	स पद्दान्यो
,,	३५२–३	°णाङ्गी	णांना
५२	३६७–१	°री,शान्तो°,	°रोशान्तो°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
५२	३७१—२	निसूदनानि	निषूदनानि
५३	३७२—२	निष्कारणा°	निष्कारण°
,,	,,	×	॥३७२॥
,,	३७४—२	°गतो	गतौ
,,	३७८—२	°धिछलम्	°विश्छलम्
,,	,,	३६८	३७८
,,	३७९—२	प्रतारणंम्	प्रतारणम्
५५	३९०—१	विसत्वरो	विसृत्वरो
,,	,, ,,	विसमरः,	विसृमरः,
,,	३९७—२	दादि°	दीदि°
५६	४००—१	घृतचरः	घृतवरः
,,	४०३—२	°कृतिः	°कृती
५७	४०७—३	हवो	ह्यो
५८	४१५—१,२	धान्याम्लाना°	धान्याम्लारना°
,,	४१७—२	वेसवार	वेषवार
,,	४१९—१	आसुरी	असुरी
५९	४२७—२	स्वोदरं	स्वोदर
६०	४२१—४	प्रसृतो°	प्रश्रितो°
,,	४२२—३	धृष्टस्तु	धृष्टस्तु
,,	,, —४	°धृष्णुजौ	°धृष्णजौ
६१	४२९—१	संय्यतश्च	सँय्यतश्च
,,	४४१—१	विप्रकृतौ,	विप्रकृतो,
६२	४४५—२	गृहीतरि	ग्रहीतरि

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
६२	४४६—४	°र्जितोऽर्हि°	°र्जितेऽर्हि°
,,	४५०—१	पिचण्डिलो	पिचिण्डिलो,
,,	,, —३	विलु	विलु
६३	४५२—१	स्तुरणसा,	स्तुरणस
,,	४५६—४	वलिनो	वलिनो
,,	,, ,,	वलिभी	वलिभः
,,	४५८—३	वलिर	वलिर
६४	४६१—४	किलासिनि	किलासिनि
,,	४६५—१	क्षणा°	क्षण°
६५	४६९—१	छर्दे	छर्दी
,,	४७१—१	अनाह°	आनाह°
६६	४८०—२	सह्न°	सह्न°
,,	४८३—४	शुव्रच	चव्रच
६७	४८८—४	शाखा	शाखा
६८	४९४—२	जह्लिको	जाह्लिको
,,	४९९—२	प्राघूर्गो°	प्राघूर्णो°
,,	,, —२	प्राघूणकोऽ	प्राघूणकेऽ
७०	५०७—३	°र्व्योक°	°र्व्योक
,,	५०८—१	कुह°	कुद्दु°
,,	त्रयोदशपङ्क्तौ	,,	,,
,,	चतुर्दशपङ्क्तौ	°हुनिस	°हुडित
७१	५१३—२	कुटुम्बिना	कुटुम्बिनी
,,	५१४—४	परस्परम्	परस्परम्

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
७१	५१५–३	पयसी	प्रेयसी
,,	५१६–१	दयेशा	हृदयेशा
,,	५१७–२	वनयिता	वरयिता
७२	५२१–३	°ग्नयन्त	°ग्नयन्तः
,,	५२२–१	प्राज्ञी प्रज्ञा	प्रज्ञा प्राज्ञी
,,	,, ,,	प्रजानन्त्यां	प्रजानत्यां
,,	५२३–१	°चार्य्याणी,	°चार्य्यानी
,,	,, –४	°व्यर्य्या	°व्यर्य्यी
७३	५३२–३	साधारणा स्त्री	साधारणस्त्री
,,	५३४–३	लग्ना	नग्ना
७४	५३६–२	स्त्रीधमः	स्त्रीधर्मः
,,	५३८–४	स्याद्गभ°	स्याद्गर्भे°
७५	५४६–४	°वन्द्गद्र°	°वद्भाद्र°
,,	५४७–२	सभगा°	सुभगा°
,,	५५०–१	°सोरस्यौ,	°सोरस्यौ,
७७	५६३–४	बेर°	वेर°
७८	५६७–२	मस्तक°	मस्तिक°
,,	५७०–३	चेणि	चेणिः
,,	५७४–१	श्रोतं	श्रोत्रं
,,	,,	५७९	५७४
७९	५७६–३	°ऽक्षिण्य°	°ऽक्षण्य°
,,	५७८–४	निमिलनम्	निमीलनम्
,,	५७९–२	भ्ररू°	भ्रूरू°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
७९	,, –३	अविकारे	भूविकारे
,,	,, –४	–म–	–मू–
,,	५८०–१	अवो°	भुवो°
८०	५८७–२	कृकपार्श्वं	कृकपार्श्वौ
,,	५८८–४	°रोऽसग	°रौऽसग
,,	५८९–२	दोर्यांद्दा	दोवांद्दा
८१	५९६–४	सिंहवालस्तु	सिंहवलस्तु
,,	५९७–२	शृंल°	शृंलु°
८२	६०३–३	चूचुकन्तु	चूचुक तु
,,	६०४–३	कलखण्ड	कालखण्ड
,,	६०६–४	बस्ति°	वस्ति°
८३	६१४–१	नलकीलो	नंरकीलो
,,	,, –२	°भारो°	°भाद्रो°
८५	६२५–२	°लुद्रक	°लुद्रक
,,	६३०–३	छवि°	छवि°
८६	६३२–१	छैम,	छैद्र
,,	६३३–३	वस्ति°	बस्ति°
,,	६३४–२	°चक्कर	चक्कर
८७	६४५–२	वादि°	वदि°
८८	६५१–३	सिद्ध°	सिद्ध°
,,	६५५–३	च,	×
,,	,, –३	पाल°	पाए°
८९	६५८–१	सहपत्र	सहपत्र

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
८९	६५८–२	°वलीलता	°वलीलताः
,,	६६३–२	°वापा	°वापौ
,,	६६४–१	°मुंद्रा,	°मुद्रा,
९०	६६५–२	किङ्किणी	किङ्कणी
९०	६७०–३	°रुर्णायु°	°रूर्णायु°
९१	६७४–३	चौलः	चोलः
,,	६७६–२	नक्रक°	नक्तक°
,,	६७८–२	त्वामो°	व्यामो°
९२	६८४–१	मुकुरा°	मकुरा°
९३	६९५–१	प्राजपत्य	प्राजापत्य
९४	७००–३	वृथु°	पृथु°
,,	७०२–२	सर्व्वदमः	सर्व्वंदमः
९५	७१०–१	बीभत्सुः	बीभत्सुः(त्सः)
९६	७१६–१	परिबर्ह°	परिवर्ह°
,,	७१८–१	°करका	करको
९७	७२३–४	रूपा°	रूप्या°
,,	७२६–२	गोपा	गोपो
९८	७२९–४	प्रत्यर्थ्यं°	प्रत्यर्थ्यं°
,,	७३३–२	°परुपः	°पूरुपः
९९	७३६–१	सामदा–	सामदान
,,	७३८–२	मृंगया	मृगया
१००	७४१–४	°हम्	°हरम्
,,	७४२–४	समञ्जमम्	समञ्जसम्

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१०१	७४६–२	ध्वजिना	ध्वजिनी
,,	,, –२	पताकिना	पताकिनी
,,	७४९–१	अनीकिना	अनीकिनी
,,	७५१–४	शवङ्ग	शवाङ्ग
१०२	७५७–४	यानमुख	यानमुख
१०३	७६१–१	रथा°	रथ°
,,	७६५–४	सघद्दा	सन्नद्धो
,,	७६६–२	वम	वर्म
,,	,, –३	कथच	कवच
,,	,, –४	°नुत्र	°नुध
१०४	७६७–१	कूर्पासा,	कूर्पासो
,,	७६९–३	°यसा	°यसी
१०४	६७२–४	लक्षव	लक्ष्यव
१०५	७७४–२	मुत्त	मुक्त
,,	७७६–३	सिञ्जिनी	शिञ्जिनी
,,	,, –४	°कारणम्	°वारणम्
१०५	७७८–१	गार्द्धपक्षौ,	गार्धपक्षौ
,,	७७९–३	प्रहिते	प्रहितो
१०६	७८३–३	चम्म	चर्म
,,	७८५–२	°दिला	°दीली
,,	,, –३	भि न्दिपाल	भिन्दिपाले
१०७	७८७–३	°शद्रुस्को	°सद्रुस्को°
,,	७९२–४	ऊनस्यू°	ऊमरस्यू°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१०७	७९३—३	शक्यत	शक्यते
१०८	७९६—२	°पहसी	°सहसी
,,	७९७—१	°ह्वयानि,	°ह्वयाभि,
,,	७९८—३	समीक	समीकं
,,	७९९—४	तुमुल	तुमुलं
१०९	८०२—४	सन्द्राव°	सन्दाव°
,,	८०३—४	डमरं	डमरे
१११	८१३—३	बटुः	वटुः
,,	८१४—२	चटू°	वटू°
,,	८१५—३	रोच्यः,	रौच्यः,
११२	८२१—३	होत्र	होत्रं
,,	८२२—१	तच्छ्राद्धः	तच्छ्राद्धं
,,	८२५—१	°कटको	°कटके
११३	८२७—१	समीधेनी	सामिधेनी
,,	८२८—१	°भंसित	°भंसितं
,,	८३०—१	शमनं (शसनं),	शसनं (शमनं),
११४	८३६—३	होगाग्नि°	होमाग्नि°
,,	८३८—१	ब्रह्मासन	ब्रह्मासनं
,,	८३९—३	पारायण	पारायणं
,,	८४०—२	काय	कायं
११४	८४१—१	ब्रह्मत्व	ब्रह्मत्वं
,,	८४२—१	संस्कारपूर्वं	संस्कारपूर्वं—
११५	८४३—२	पुण्यक	पुण्यकं

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
११५	८४५—१	यज्ञसुत्र	यज्ञसूत्र
,,	८४६—१	वाल्मीकी°	वाल्मीकि°
,,	,, —२	मश्रा°	मैत्रा°
,,	,, —४	माठ	माठरः
,,	८४७—१	पराशर्य ,	पाराशर्यः
,,	,, —४	°कालिका	°कालिकी
,,	८५०—१	°याजा	°याजी
११६	८५२—१	कात्यामने	कात्यायनो
,,	८५८—१	°स्प्टो,	°स्पृष्टो,
११७	८५९—२	निपद्धे°	निषिद्धे°
,,	८६५—२	°वेवन	°वेवने
,,	८६६—२	सवावृत्ति	सेवावृत्ति
११८	८६८—२	क्रया	क्रयी
,,	,, —३	क्रेयद्	क्रेयदे
,,	८६९—२	नीचा	नीची
,,	८७०—३	न्यासं,	न्यासे,
,,	८७१—१	माग्रक	माग्रके
,,	,, —२	मय्य	क्रय्यं
,,	,, —२	पणितव्य	पणितव्य
,,	८७२—२	°स्तुल्यौ	°स्तुल्यौ
,,	,, —३	गणेय	गणेय
,,	८७३—२	दत्तामुतः	दुत्तामुत
,,	,, —३	मयुत,	मयुत,

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
११८	८७३–४	°कोटवः	कोटयः
११९	८७५–१	असङ्ख्य	असङ्ख्यं
,,	,, –४	वहित्रकम्	वहित्रकम्
,,	८७६–१	वोहित्यं	वोहित्थं
,,	,, ,,	वहन	वहनं
,,	,, –२	पोतवाहा	पोतवाहो
११९	८७७–१	°तरीण्यों	°तरीण्यौ
,,	,, ,,	वेडऽथ,	वेडाऽथ,
,,	८७८–४	सेकपात्र	सेकपात्रं
,,	८७९–१	कोला	कोलो
,,	,, –२	स्यात्तरी°	स्यात्तर°
१२०	८८२–२	साक्षो,	साक्षी,
,,	८८३–१	पोतव	पोतवं
,,	८८४–४	तल्पल	तल्पले
,,	८८७–१	चतुर्विंशत्या°	चतुर्विंशत्य°
,,	,, –२	हस्ता	हस्तो
,,	८८८–४	गवीश्वर	गवीश्वरे
,,	८८९–१	°गाभी,	°गाभीर
,,	,, –२	गोम°	गोम्°
१२१	८९०–२	हला	हली
,,	,, ,,	°कार्पकों	°कार्पकौ
,,	८९२–२	मत्य	मत्यं
१२२	८९७–२	विरा:	विराः

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२२	८९८–२	वैदेहका	वैदेहको
,,	१०२–३	°मि.ा	°मिरा
१२३	१०३–३	माध्वीक	माध्वीक
,,	१०४–४	किण्वन्तु	किण्व तु
,,	१०८–२	कलादा	कलादो
,,	,, –४	°प्रसेविका	प्रसेविका
,,	११०–३	काम्यवि°	काम्यविक°
१२४	१११–३	पिप्पलक,	पिप्पलक,
१२५	१२०–१	चमारो	कमारो
,,	१२२–१	°मालव्य	°मालेव्य
,,	१२६–१	कुहक	कुहुक
,,	,, –३	कौतूहल	कौतूहल
,,	,, ,,	कुतुक,	कुतुक,
१२६	१३३–१	चण्डालो	चण्डाले

४ तिर्यक्काण्डश्चतुर्थं

१२८	१३१–१	तु	×
,,	१४१–२	यदसीव	यदक्षीवं
,,	,, –३	सैन्धव	सैन्धवं
,,	१४२–३	यस्तुकं	यस्तुक
,,	,, –४	विडपाक्य	विडपाक्ये
,,	१४३–१	उक्ष	उक्ष
,,	,, –१	दधक	दधक

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१२८	९४६–२	कुरुन्	कुरून्
१२९	९४७–१	वर्पं	वर्षं
,,	९५३–३	निर्जला	निर्जलो
१३०	९५७–१	वङ्गास्तु	वङ्गास्तु
,,	९५९–२	वाह्लीका	वाल्हीका
,,	,, –२	वाह्लिका०	वाल्हिका०
,,	,, –४	कारुषा०	कारूषा०
१३१	९६७–४	माप्य	माण्यं
१३२	९७५–१	कोशला	कोसला
१३३	९७९–१	दामलिप्त	दामलिप्तं
,,	९८१–२	क्षौमाट्टाट्टा०	क्षौमाट्टाट्टा०
१३४	९८३–३	सराण०	सरणि०
,,	९८६–३	चारुपथो,	चारपथो
,,	९८८–१	विवणि०	विपणि०
१३५	९९०–४	सभाद्०	सभोद्०
,,	९९१–२	पस्त्यः	पस्त्यं
,,	९९२–१	घामागारं	धामागारं
,,	९९६–१	सन्धाना,	सन्धानी
,,	,, –३	होत्रीयन्तु	होत्रीयं तु
१३७	१००४–२	०राङ्गणे	०राङ्गने
,,	,, –३	वळजं	वलजं
,,	१००५–२	कुञ्चिकायान्तु	कुञ्चिकायां तु
,,	१००९–४	०स्मुरो	०स्मरो

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१३०	१०११–१	नीध्रं	नीध्र
१३८	१०१४–१	शालभञ्जी	सालभञ्जी
,,	१०१८–३	चुल्य°	चुह्य°
,,	१०१९–१	कुण्ड,	कुण्ड,
१३९	१०२०–२	पाश्री	पाश्यो
,,	,, –३	ऽम्यरीपम्°	ऽम्यरीप ऋ°
,,	१०२१–३	°न्यालु,,	°न्यालु,,
,,	१०२३–२	मन्थनो	मन्थानो
१४०	१०२७–२	°राण्	°राद्
,,	१०२९–४	°वालक	°वारक
१४१	१०३५–२	°पाल्यका	°पल्यका
,,	१०४१–१	°मय,	°मघ,
१४२	१०४२–२	गुरु°	गुरु°
१४३	१०४६–१	कुप्यन्तु	कुप्य तु
,,	,, –२	°दूष्यन्तु	°दूष्य तु
,,	१०५०–४	रसश्चरम्	रसश्चल
१४४	१०५४–२	पौष्पक	पौष्पक
,,	१०५६–४	खेचर	खेचरं
१४५	१०६२–२	गंय°	गंदय°
,,	१०६३–४	थार°	थाल°
,,	१०६४–२	हरिण्मणि	हरिन्मणि
,,	,, –३	पद्मरागो	पद्मरागो
,,	१०६५–१ २	धम्र°	धम्रप°

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०–४	°म्पृशि	°स्पृशि
,,	१०७३–२	°ध्यर्णवौ	°ध्यर्णवो
१४७	१०७८–४	°जंल	°जंले
,,	१०८०–१	ह्रदिनी	ह्रदिनी
१४८	१०८३–२	कालिन्दो	कालिन्दी
,,	,, –४	°द्रिना	°द्रिजा
,,	१०८६–१	ऽर्ज्जनी	ऽऽर्ज्जुनी
१४९	१०९३–२	चुरा	चुरी
,,	,, –,,	चुण्डी	चुण्डी
,,	१०९६–१	°म्भमां	°म्भसां
,,	१०९६–२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९–१	°त्र	°मत्र
,,	,, –४	वहुला	वहुलौ
१५१	११०१–२	°रिद्म्मदः	°रिरम्मदः
,,	११०२–४	°र्झलका	°रुल्लुका
,,	११०३–१	अम्मसू	अम्भःसूः
,,	११०४–४	शगपा	शम्पा
,,	११०५–३	सौडामिनी	सौदामनी
,,	११०६–४	ान्धवह	गन्धवहः
१५२	११०८–४	गोचरः ।	पार्ष्णिगः। ११०
,,	१११२–३	°रुद्यनं	रुद्यानं
१५३	१११६–३	°वकेशी	यकेशी
,,	१११८–२	गुल्भि	गुल्मि

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५४	११२३-१	किराळय	किसळय
,,	,, -२	किराळ	किसळ
,,	११२४-१	सुमनभः,	सुमनसः
,,	११२८-३	°त्फुल्लप°	°त्फुल्लस
१५५	११२९-१	°सुबिद्द°	सुबिद्द°
,,	,, -३	°विशुद्द°	विशुद्द°
,,	११३०-,,	१०३०	११३०
,,	११३१-१	ऽश्वत्थ ,	ऽश्वत्थ ,
,,	११३७-३	घतस	धैतसः
,,	,, -४	वानीरा	वानीरो
१५६	११३८-१,२	कोली, ब°	कोलिय°
,,	११४३-३	भद्रपणी	भद्रपर्णी
१५७	११४७-४	°स्तु	°स्तु
,,	११४८-२	नवमाल्लिका	नवमाल्लिका
,,	११५०-१	मातुळ्ङो	मातुलिङ्गो
,,	११५१-४	नारिकेर°	नालिकेर°
,,	११५५-४	द्राक्षा	द्राक्षा
१५८	११५६-२	त्रिरण्टकः	त्रिकण्टकः
,,	११५८-२	हीयेरं	हीवेरं
,,	,, -४	दर्दुम°	दर्दुम°
,,	११६१-३	बिसप्र°	बिसप्र०
१५९	११६५-३	सौगन्धिकन्तु	सौगन्धिक तु
,,	,, -४	विसम्	बिसम्

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०—४	°म्पृशि	°स्पृशि
,,	१०७३—२	°ध्यर्णवौ	°ध्यर्णवो
१४७	१०७८—४	°जंल	°जंले
,,	१०८०—१	ह्रदिनी	ह्रदिनी
१४८	१०८३—२	कालिन्दो	कालिन्दी
,,	,, —४	°द्रिना	°द्रिजा
,,	१०८६—१	ऽर्ज्जनी	ऽऽर्ज्जुनी
१४९	१०९३—२	चुरा	चुरी
,,	,, —,,	चुण्डी	चुण्ढी
,,	१०९६—१	°म्भमां	°म्भसां
,,	१०९६—२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९—१	°च्र	°मत्र
,,	,, —४	यहुला	यहुलौ
१५१	११०१—२	°रिद्म्मदः	°रिरम्मदः
,,	११०२—४	°र्ल्लफ़ा	°रुल्का
,,	११०३—१	अम्मसू	अम्भःसूः
,,	११०४—४	शग्पा	शम्पा
,,	११०५—३	सौदामिनी	सौदामनी
,,	११०६—४	ान्धवाः	गन्धवहः
१५२	११०८—४	गोचरः ।	पार्ष्णिगः। ११०
,,	१११२—३	°रुघनं	रुद्यानं
१५३	१११६—२	°ययेशी	यकेशी
,,	१११८—२	गुल्भि	गुल्मि

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५४	११२३-१	किशलय	किसलय
,,	,, -२	किशल	किसल
,,	११२५-१	सुमनम ,	सुमनसः
,,	११२८-३	°स्फुल्लप°	°स्फुल्लस
१५५	११२९-२	°सुम्रिद्र°	सुम्रिद्र°
,,	,, -३	°विनुद्र°	बिमुद्र°
,,	११३०-,,	१०३०	११३०
,,	११३१-१	ऽश्मल ,	ऽश्मस्य ,
,,	११३७-३	वयस	येवस
,,	,, -४	वानीरा	वानीरो
१५६	११३८-१,२	कोली, य°	कोलियं
,,	११४३-१	मद्रपर्णा	मद्रपर्णी
१५७	११४७-४	°रुु	°रुु
,,	११४८-२	नवमालिका	नवमालिका
,,	११५०-१	मातुलङ्गो	मातुलिङ्गो
,,	११५१-४	नारिकेर°	नालिकेर°
,,	११५५-४	दाक्षा	द्राक्षा
१५८	११५६-२	त्रिवण्टक	त्रिकण्टक
,,	११५८-२	ह्रीवेरे	ह्रीबेरे
,,	,, -४	दर्दुम	दर्दुम°
,,	११६१-३	विसम°	विसम०
१५९	११६५-१	सौगन्धिकन्तु	सौगन्धिक तु
,,	,, -४	विसम्	विसम्

पृष्ठ	श्लो॰पा॰	अशुद्ध	शुद्ध
१४६	१०७०—४	°म्पृशि	°स्पृशि
,,	१०७३—२	°ध्यर्णवौ	°ध्यर्णवो
१४७	१०७८—४	°जंल	°जंले
,,	१०८०—१	ह्रदिनी	ह्रदिनी
१४८	१०८३—२	कालिन्दो	कालिन्दी
,,	,, —४	°द्विना	°द्विजा
,,	१०८६—१	ऽर्जनी	ऽऽर्जुनी
१४९	१०९३—२	चुरा	चुरी
,,	,, —,,	चुण्डी	चुण्ढी
,,	१०९६—१	°म्भमां	°म्भसां
,,	१०९६—२	तरिः	सरिः
१५०	१०९९—१	°त्र	°मत्र
,,	,, —४	वहुला	वहुलौ
१५१	११०१—२	°रिद्म्मदः	°रिरम्मदः
,,	११०२—४	°र्ल्लका	°ल्लुका
,,	११०३—१	अम्मसू	अम्भःसूः
,,	११०४—४	शग्पा	शम्पा
,,	११०५—३	सौदामिनी	सौदामनी
,,	११०६—४	ान्धवह	गन्धवहः
१५२	११०८—४	गोचरः ।	पार्ष्णिगः। ११०८
,,	१११२—३	°स्ध्यनं	स्थानं
१५३	१११६—२	°वक्रेशी	वक्रेशी
,,	१११८—२	गुल्भि	गुल्मि

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१६६	१२२४–२	ऽस्याम तु	ऽभ्मावस्य
१६७	१२२९–३	हिञ्जिरश्च	हिञ्जीरश्च
१६८	१२३५–२	बाह्लिका°	बाल्हिका°
,,	१२३६–२	श्रीवत्सकी	श्रीवृक्षकी
,,	१२३८–४	कियाहो	क्रियाहो
,,	१२३९–४	°वालधि	°वाल्धिः
१६९	१२४७–४	कुञ्चिकास्य	कुञ्चितास्य
,,	१२५१–१	दामञ्जन	दामाञ्जन
,,	१२५२–३	पय्याणन्तु	पर्याणं तु
१७०	१२५३–१	वग°	वेग°
,,	१२६१–१	°दीना तु	°दीनां तु
१७१	१२६६–१	तथ्वा	तवा
,,	,, –२	पृष्ठौही	प्रष्ठौही
१७२	१२७२–१	श्येक हा०	श्येकाद् हा
,,	१२७३	१२७४	१२७३
,,	१२७५–१	°च्छगाएच्छा	°च्छगाए छा०
,,	,, –,,	मस्त	बस्त
,,	१२७६–१	वर्करो	बर्करो
,,	१२७८–४	कुक्कुरो	कुक्कुरो
,,	,, –,,	°वालधिः	वालधि
१७३	१२८०–३	दाक्षायूणा	दाक्षायुको
,,	१२८२–४	जरन्ता	जरन्तो
१७४	१२९१–१	गन्दिप	गुन्दिप

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१५९	११६८—२	व्रीहि	व्रीहिः
,,	,, —३	पटलो	पाटलो
१६०	११७४—२	मकुष्ट°	मकुष्ठ°
,,	,, —२	मयुष्टकौ	मयुष्ठकौ
१६१	११८०—२	सर्षपः	सर्षपः
,,	११८४—२	शिग्रुकञ्च	शिग्रुकं च
,,	११८५—२	°तुण्ड°	तुण्डि°
१६२	११८९—४	शृङ्बे°	शृङ्घे°
,,	११९४—१	वल्वजा	वल्वजा
,,	११९६—३	सौल्कि°	शौल्कि°
१६३	११९७—२	कुष्ट°	कुष्ठ°
,,	११९८—२	सक्तक°	सक्तुक°
,,	१२०३—४	°स्त्र ।।	°स्त्रपा
,,	,, —,,	जलौकसः	जलौकसः
१६४	१२०९—३	°म्भिरजी	°म्भिरजो
,,	१२१०— पूर्वार्द्ध	१२१० पूर्वार्द्ध	१२११ पूर्वार्द्ध
,,	,, —४	॥१२१०॥	×
१६५	द्वितीयपङ्क्तौ	सः ।	सः ॥१२१०॥
,,	१२१२—४	पङ्क्भयः	पडंह्रयः
,,	१२१३—१	भोजयन्तु	भोज्यं तु
,,	१२१४—३	पर्षणा	चर्षणा
१६६	—	६६	१६६
,,	१२२३—१	°दुन्तौ,	°दुन्तो,

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१८२	१३५७-४	°अप	°पुन
"	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड°	नारककाण्ड
"	अष्टम्यां पङ्क्तौ	नरकका°	नारकका°
१८३	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३६४-२	वपा°	वपा°
"	सप्तम्यां पङ्क्तौ	नरककाण्ड	नारककाण्डः
"	१३६६-२	पुर°	पुन°
"	" -३	सत्व	सत्त्व
"	१३६७-४	°वीव°	°र्वीव°
१८४	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड	सामान्यकाण्ड
"	१३७६-१	स्याद्	स्याद्
१८५	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्ड
"	१३८१-१	किल्विष	किल्बिष
१८६	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड°	सामान्यकाण्ड
१८६	१३८७-२	[illegible]	बभ्र°
"	१३९०-१	[illegible]	गन्धो
१८७	[illegible]	[illegible]	सामान्यकाण्ड
"	[illegible]	[illegible]	संध्याह्न°
"	[illegible]	[illegible]	मन्द्र°
"	[illegible]	[illegible]	कुह
१८८	[illegible]	[illegible]	सामान्यकाण्ड
"	[illegible]	[illegible]	गर्जेत् गज°
"	[illegible]	[illegible]	°वाशिते

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१८०	,, —३	सूपस्य	सूकस्य
,,	१४०८—२	रति'	रत'
,,	१४०९—२	दर्दुरः	दद्रुरः
,,	१४१०—३	पेटक	पेटकं
१८९	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्गकाण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१४१८—३	पेनुकं	पिनुकं
१९०	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्गकाण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१४२१—१	मयूख'	मायूर'
,,	१४२३—३	मोरणी	मोरणी
,,	१४२९—३	सुजं	सुञ्जं
१९१	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्गकाण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१४३०—१	पुष्कल	पुष्कलं
,,	,, —२	तिनक	तिनकं
,,	,, —२	पिपुरं	तिपुरं
,,	१४३१—१	देवम'	देवमी'
,,	१४३६—१	सीम	सीम'
,,	१४३. —१	पबर्हे	पार्हे
१९२	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्गकाण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१४३९—३	पराक्षे'	पराञ्चे'
,,	१४४१—४	ऽपामं	ऽपामं
,,	१४४३—४	दग्	तु दग्
१९३	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्गकाण्डः	सामान्यकाण्डः

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
१९३	१४४६–४	निविड	निबिडं
,,	१४४७–२	बहुल	वहुल
१९४	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१४५४–१	स्थावरन्तु	स्थावरं तु
,,	१४५६–४	कुटिरे	कुटिल
,,	१४५८–३	°नगर	नगत
१९५	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड	सामान्यकाण्ड
,,	१४६५–१	प्रतिकूलन्तु	प्रतिकूलं तु
,,	१४६६–२	°सव्यन्तु	°सव्य तु
१९६	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड	सामान्यकाण्ड
१९७	,,	,,	,,
,,	१४८३–३	गृढ	गूढ
,,	१४८४–१	°ब्रिशात	°ध्रिशात
१९८	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्ड	सामान्यकाण्ड॰
,,	१४८७–३	°मुस	°मुत
,,	१४८८–४	°र्रीकृते	°हरीकृते
,,	१४८९–३	भङ्कीर्णं	सङ्कीर्णं
,,	१४९१–४	°निधपितानि	°न्यैपितानि
,,	१४९२–२	मनुष°	मनुत°
१९९	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्ड
,,	१४९६–३	मुनित	मनित
,,	,, –४	मुतम्	स्तुतम्
,,	१४९८–२	रम्भनन	मथनन

पृष्ठ	श्लो०पा०	अशुद्ध	शुद्ध
२००	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१५११–४	स ाः	समाः
२०१	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१५१२–३	लक्ष्मीच्छा°	लक्ष्मीश्छा°
,,	१५१७–२	भ्रेंशो	भ्रेंपो
२०२	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
,,	१५२१–४	छ्रवनानि	छेवनानि
,,	१५२६–३	°रयूर्द्धं	°रयूर्द्धें
२०३	प्रथमपङ्क्तौ	तिर्यक्काण्डः	सामान्यकाण्डः
२०४	,,	,,	,,
,,	१५३९–२	हठैः	हटे

शेषनाममालाशिलोञ्छसहितस्य

अभिधानचिंतामणिकोशस्य

अकारादिवर्णानुक्रमेण शब्दानुक्रमणिका

शब्द	श्लोक	शब्दः	श्लोकः
अ		अंह्रिप	११११
अंश.	१४२४	अंह्रिस्कन्ध	६१७
अंशकूट	१२६४	अकम्पित	३२
अंशु	९९	अकर्कश.	१३८७
}	९९	अकर्ण	४९४
अंशुक.	६९६	अकल्कन	५९०
अंशुहस्त.	९६	अकस्मात्	१५३२
अंस.	५८८	अकिञ्चन	३९८
अंसल	४५८	अकिञ्चनता	८१
अंहति	३८७	अकुप्य	१०४९
अंहस्.	१३८१	अकूपार	१०७३
अंह्रि	६१६	अक्त	१४९२
अंह्रिनामन्	११२१	अक्रम	१५११

अक्ष.	४८६ ७३८ ८८४ ९४३ १३८३	अक्षीव.	९४१ ११३४
		अक्षौहिणी.	७४९
		अखंड.	१४३२
		अखात.	१०९४
अक्षत.	४०१	अखिल.	१४३३
अक्षदर्शक	७२०	अखेदित्व.	७१
अक्षदेविन्	४८५	अग.	११९४
अक्षधूर्त्त	४८५	अगद.	४७३
अक्षमाला.	८४९	अगदङ्कार.	४७२
अक्षर	७५	अगम.	१११४
अक्षरचञ्चु.	४८३	अगरु.	६४०
अक्षरचण	४८३	अगस्ति.	१२२
अक्षरजीवक.	४८३	अगस्त्य.	१२२
अक्षवती	४८६	अगाध	१३६४ १०७०
अक्षवाट	८०१		
अक्षान्ति.	३९१	अगाधजल.	१०९१
अक्षि.	५७५	अगार.	९९२
अक्षिकूटक.	१२२५	अगुरु.	६४०
अक्षिगत.	४४८	अगौकस्.	१३१७
अक्षिविकूणित.	५७८	अग्नायी.	११००

अग्नि १६९, १०९९
अग्निक १२०९
अग्निकारिका. ८१४
अग्निकार्य. ८१४
अग्निचित्. ८३५
अग्निदेवा १०९
अग्निभू २०९
अग्निभूति ३१
अग्निमारुत १२३
अग्निरक्षण ८३१
अग्निरजी १२०९
अग्निवल्लभ ३४७
अग्निशाह ११०१
अग्निसमव ६२०
अग्निसिंहनन्दन. ३९३
अग्निहोत्र. ८३१
अग्निहोत्रिन ८३१
अग्नीन्धन. ८१४
अग्न्याधान ८३१
अग्र. १४३८, ११२१, १४५९, ११८३
अग्रज ८१२, ५५१
अग्रजङ्घा ६१५
अग्रजन्मन् ८१२
अग्रजाति ८१२
अग्रणी १४३९
अग्रत १५२९
अग्रबीज १२००
अग्रयान ८००
अग्रवा ४९८
अग्रायणीय. २४७
अग्रिम ६२३, १४३९
अग्रेदिधीषू १२५
अग्रेसर ४९८, १४२८
अग्र्य १४२९
अघ १३८१

अघमर्षण. ८४४
अघ्न्या. १२६५
अङ्क. १०६, २८४, ६०२
अङ्कपाली. १५०७
आङ्कन्. २९३
अङ्कु. १२९३
अङ्कुर. १११८
अङ्कुश. १२३०
अङ्कुशा. ४५
अङ्कूर. १११८
अङ्कोल्लसार ११९८
अङ्ग. ५६६, ५६३, ९५७, १५३७
अङ्गक. १०११
अङ्गन. २२७, ५५०
अङ्गण.
अङ्गद. ६६२
अङ्गना. ५०५
अङ्गमर्द. ४९२
अङ्गरक्षणी. ७६९
अङ्गराग. ६३५
अङ्गिराज. ७११
अङ्गविक्षेप. २८२
अङ्गसंस्क्रिया ६३५
अङ्गहार. २८२
अङ्गारक. ११९
अङ्गारधानी. १०२०
अङ्गारपात्री. १०२०
अङ्गारशकटी. १०२०
अङ्गिका. ६७४
अङ्गीकार. २७८
अङ्गीकृत. १४८८
अङ्गुरी. ५९२
अङ्गुल. ५९२, ८९४
अङ्गुलि. १२२४
अङ्गुलिमुद्रा. ६६४
[illegible]ली. ५९२

अङ्गुरीयक ६६३
अङ्गुष्ठ. ६९२
अङ्घ्रि १०९८
अङ्घ्रिपनामन्. ११०१
अङ्घ्रिप ११११
अङ्घ्रिस्कन्ध ६१०
अचल ६९८, १०२७
अचलभ्रातृ ३२
अचला. ९३६
अचिरप्रभा ११०४
अचिरा ४०
अचेष्टता ३०७
अच्युत २१४
अच्युतज ९३
अच्युताग्रज. १७१, २२९
अच्छ १०७१
अच्छभल्ल १२८९
अच्छुप्ता २४०
अज. २११, २१४, १२७५
अजकाव २०१
अजगर. १३०५
अजजीविक. ८८९
अजडवना. ११४
अजनामक. १०५४
अजन्य. १२६, ७९६
अजय ८६७
अजमीढ. ७०७
अजर्य ७२१
अजस्र १४७१
अजा. १२७५
अजाजी ४२२
अजातशत्रु ७०७
अजित २६, ४२
अजितबला ४४
अजिन ६६०
अजिनपत्रिका. १३३६

अजिर.	१००४	अट्ट.	९८१, १००२
अजिह्म.	१४५६	अट्टहास.	२९७
अजिह्मग.	७७८	अट्टहासिन्.	१९७
अजिह्व.	१२५४	अट्टालक.	९८१
अज्झुका.	३३४	अड्डन.	७८३
अज्ञ.	३५२	अणक.	१४४२
अज्ञान.	७३, १३७४	अणव्य.	९६६
अञ्चल.	६६७	अणि.	७५६, १०१३
अञ्चित.	४४७	अणिमन्	२०२
अञ्जन.	१७०, ६८६, १०५२	अणीयस्.	१४२८
अञ्जनाविका.	१२९८	अणु.	१६२४
अञ्जनिका.	१२९८	अण्ड	१३१९, ६११
अञ्जलि.	५९८	अण्डक.	६११
अञ्जलिकारिका.	१०१४	अण्डकोश.	६१२
अञ्जस.	३७५	अण्डज.	१३१७, १३४३, १३५५
अञ्जसा.	१५३०		
अटनी.	७७५		
अटवी.	१११०	अतसी.	११७९
अटाट्या.	१५०१	अतिकुत्सित	३५०

अतिक्रम	१५०४	अतीव	१५२५
अतिमत्र.	४९४	अत्तिका	२२५
अतिथि	४९९	अत्यंतगामिन्	४९५
अतिथिपूजन	८२२	अत्यंतीन	४९५
अतिदूर.	१४५२	अत्यय	२२३
अतिपथिन्	९८४	अत्यर्थ	१५०५
अतिपात.	१५०४	अत्यल्प	१४२८
अतिभी.	१८१	अत्याकार	४४२
अतिमर्याद	१५०६	अत्रभवान्	३२६
अतिमात्र	१५०६	अत्रिदृग्ज.	१०५
अतिमुक्तक	११४७	अत्रेयी	५६५
अतिरक्त.	१४४९	अथर्वन्	२४९
अतिवाहिक	१२५८	अदन	५२४
अतिवृष्टि	६०	अदभ्र	१४२६
अतिवेल	१५०६	अदृष्ट	२०२
अतिशय	५८ १५०६	अद्भुत	२९५ २०३
अतिसर्जन	१५१९	अद्भुतत्व	७०
अतिसंधान	३७९	अद्धा	३९४
अतिस्थिर	१४५२	अद्रि	१११४ १०२७ १७४
अतिस्निग्धमधुरत्व.	६८		
अतिहास.	२९८		

अद्रिजा.	२०४
अद्रिराज्.	१०२७
अद्वय.	२३४
अधम.	१४४१
अधमर्ण.	८८२
अधर.	५८१, ३४७
अधवा.	५३१
अधस्	१५२६
अधस्तात्.	१५२६
अधःक्षिप्त.	१४८२
अधि.	५३५
अधिक.	१४३९
अधिकरण.	२५५
अधिकर्मिक.	७२५
अधिकाङ्ग.	७६७
अधिकार.	७४४
अधिकृत.	७२२
अधिक्रम	१५११
अधिक्षिप्त	४४०
अधित्यका.	१०३५
अधिप.	३५८
अधिभू.	३५८
अधिरोहिणी.	१०१३
अधिवासन.	६३७
अधिविन्ना.	५२७
अधिश्रयणी.	१०१८
अधिष्ठान.	९७२
अधीरा.	५३५
अधीश्वर.	२४
अधुना.	१५३०
अधृष्ट	४३२
अधोंऽशुक	६७२
अधोऽक्षज.	२१४
अधोभुवन.	१३६३
अधोमर्मन्.	६१२
अधोमुख.	४५७
अध्यक्ष.	७१२
अध्ययन.	८२१
अध्यवसाय.	३००
अध्याहार.	२२२
अध्यूढा.	५२७
अध्येषणा.	३८८
अध्वग.	४९२

अध्वन्	९८३
अध्वनीन	४९३
अध्वन्य	४९३
अध्वर	८२०
अध्वरथ	७५२
अध्वर्यु	८१९
अनक्षर.	२६६
अनक्षि.	५७६
अनगार	७६
अनङ्ग	२२७
अनङ्गासुहृद्.	२००
अनच्छ.	१०७१
अनड्वान्	१२५७
अनडुही	१२६५
अनड्वाही	१२६५
अनतिविलम्बिता	७०
	१३०७
अनन्त.	२९, २२४, १६३
अनन्तक.	८७५
अनन्तजित्	२९
अनन्ततीर्थकृत्	२७
अनन्तवीर्य	५६
अनन्तर	१४५१
अनन्ता	११९२, ९२६
अनन्यज	२२७
अनन्यवृत्ति	१४५८
अनर्गल	१४६६
अनल	१०९९
अनवधानता	१३८२
अनवरत	१४७१
अनवराध्य	१४३९
अनवस्कर	१४३६
अनवस्थिति	३१५
अनश्वर	१४५३
अनस्	७५३
अनादर	१४७९
अनाहत	१४७९
अनामय	४७४
अनामिका.	५९३
अनारत.	१४७१
अनार्यज	६४०

अनालम्बिन्.	२८८	अनुकार.	१४६२
अनाविल.	१४३६	अनुकूल.	६२
अनाह.	४७१	अनुकूलता	१३७७
अनाहत.	६७१	अनुक्रम.	१५०३
अनिमिष.	८८	अनुक्रोश.	३६९
	१५४४	अनुग.	१४५७
अनिरुद्ध.	२३०	अनुगामिन्	४९१
अनिल.	११०६	अनुग्रह	१५०८
	५२	अनुचर.	४९६
	९०	अनुज	५५२
अनिलसख.	१०९९	अनुजीविन्	४९६
अनिश.	१५३१	अनुतर्पण.	९०६
	१४७१	अनुताप.	१३७८
अनिष्टदुष्टधी.	४३८	अनुत्तम.	१४३९
अनीक.	७४६	अनुत्तर.	१४३८
	७९७		२४७
अनीकस्थ.	७२२		९४
अनीकिनी.	७४५	अनुत्तरोपपातिकदशा	२४४
अनुक	४३४	अनुनय	१२०३
अनुकम्पा.	३६९	अनुपद.	१४५७
अनुकर्ष.	७५७	अनुपदिन्	४९१
अनुकामीन.	४९५	अनुपदीना.	५१५

अनुप्लव	४०६	अनृत	२६५
अनुमन्त्र	१५२०		८६६
अनुभाव	५२६		१५६४
अनुमति	१५०	अनेकजातिवैचित्र्य	७०
अनुयोजन.	२६२	अनेकप	१२१७
अनुयोगकृत्	७८	अनेडमूक.	२४८
अनुरति	२९६	अनेहस्	१२६
अनुराग	२९६	अनोकह	१११४
अनुराधा	११२	अन्त	९६२
अनुरोध	७२२		१३७४
अनुलाप	२७४		१४५९
अनुवत्सर	१५९	अन्त करण.	१३६९
अनुवृत्ति	७२२	अन्त पुर	७२७
अनुशय.	१३७८	अन्त पुराध्यक्ष.	७२६
अनुष्ण	३८४	अन्तक	१८४
अनुहार.	१४६२	अन्तकृद्दशा	२४४
अनूचान	७८	अन्तर.	१४६०
अनूप	९५२		१५०९
अनूरु.	१०२	अन्तर्	१५२८
अनृजु.	३७६	अन्तरा	१५३८
		अन्तराय	१५०९

१७

अन्तराल.	१४६०	अन्तिक.	१४६०
अन्तरिक्ष.	१६६	अन्तिकतम.	१४६२
अन्तरीप.	१०७८	अन्तिका.	१०२८
अन्तरीय.	६७२	अन्तिकाश्रय.	१००१
अन्तर.	१४३८	अन्तिम.	१४६२
अन्तरेण. }	१५३८ १५२७	अन्तेवासिन्. }	७९ ९३३
अन्तर्गत.	१४६२	अन्त्य. }	८०४ १४६२
अन्तर्गृह.	१५२६	अन्त्यवर्ण.	८९४
अन्तर्धा.	१४७७	अन्त्र.	६०५
अन्तर्धि.	१४७७	अन्दुक. }	१२९२ १२८०
अन्तर्द्वार.	१००७		
अन्तर्वत्नी.	५३६	अन्ध.	४५७
अन्तर्वेदी	२३८	अन्धकार.	१४६
अन्तर्वाणि.	३४५	अन्धकासुहृद्.	२००
अन्तर्विष्टि.	९४९	अन्धतमस.	१४६
अन्तर्विगाहन.	१५००	अन्धस्.	३९५
अन्तर्वेश्मिक.	७२६	अन्धु.	१०९१

अन्यतरत् १४६८
अन्यभृत् १२२२
अन्यशाखक ८५७
अन्यून १४३२
अन्योन्य १४९९
अन्वक्ष. १४५७
अन्वच १४५७
अन्वय ५०३
अन्वर्थ २५७
अन्ववाय ५०३
अन्विष्ट १४९१
अन्वषित १४९१
अन्वह्न ४९१
अपकृष्ट. १४४२
अपक्रम ८०३
अपक्रिया १५१५
अपघन ५६६
अपचय १५२४
अपचित ४५७
अपटान्तर. १४५१
अपटी ६८०
अपटु. ४५९
अपतर्पण ४७३
अपथ्य ५४२
अपथ्यपथ्य. ६०९
अपत्रपा ३११
अपत्रपिष्णु ३९०
अपथ. ९८४
अपथिन् ९८४
अपदिश. १६७
अपध्वस्त ४४०
अपभ्रिन्यक [illegible]
अपयान. [illegible]
अपस्मार. ३
अपराह्न १४
अपरा १६७, १२२८
अपराजिता. ११५६
अपराद्धेषु ७७२
अपराध ७४४
अपर्णा २०६
अपलाप २७६
अपलापिका ३९३

अन्यतरत	१४६८	अपटु	४५९
अन्यभृत्	१९२२	अपतर्पण	४७६
अन्यशाखक	८५७	अपत्य	५४२
अन्यून	१४३३	अपत्यपथ	६०९
अन्योन्य	१४९९	अपत्रपा	३११
अन्वक्ष	१४५७	अपत्रपिष्णु	३९०
अन्वच्	१४५७	अपथ	९८४
अन्वय	५०३	अपथिन्	९८४
अन्वर्थ	२५७	अपदिश	१८७
अन्ववाय	५०३	अपध्वान्त	४४०
अन्विष्ट	१४९२	अपमित्यक	८८१
अन्वेषित	१४९१	अपयान	८०२
अन्वष्ट	४९७	अपस्मार	३२१
अपकृष्ट	१४४२	अपराग्र	१४६
अपक्रम	८०३	अपर	११७, १२२८
अपक्रिया	१५१५	अपराजिता	११५६
अपघन	५६६	अपराद्धेषु	७७२
अपचय	१५३४	अपराध	७४४
अपचित	४४७	अपर्णा	२०३
अपटान्तर	१४५१	अपलाप	२५६
अपटी	६८०	अपलासिका	२९३

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]

अबला १०४
अबाध १५६६
अब्ज. ४७, १०५
अब्जबांधव ९६
अब्जहस्त. ९६
अब्जिनीपति ९७
अब्द १५९
अब्धिकफ १०७७
अब्धिज १८२
अब्धिजा २०३
अब्धिमंडूकी. १२०४
अब्धिशयन २१४
अभ्रमु ११००
अब्रह्मण्य. २२५
अभयद. २५
अभया ११४६
अभाव. १५१७
अभाषण. ७७
अभिक. ४५४
अभिक्रम. ७९१, १५०१
अभिख्या २५०, २७३, १६१२
अभिचर. ४९१
अभिचार ८२०
अभिजन ९०३
अभिजात ६०२
अभिज्ञ. ३४२
अभिज्ञान. १०६
अभिधा. २५०
अभिध्या. ४३१
अभिनंदन. २५
अभिनय. २८५
अभिनव. १४४८
अभिनिर्मुक्त ८९०
अभिनिर्याण ७८९
अभिनिवेश १६००
अभिनीत ७४३
अभिपन्न. ५७९
अभिप्राय. १३८३
अभिभव ५४१

अभिभूत.	४४०	अभीक्ष्णम्.	१५२१
	८०५	अभीषंग.	२७२
अभिमंत्रण.	२६१	अभीषु.	९९
अभिमुख.	१४३७	अभ्यग्र.	१४५०
अभिमाति.	७२९	अभ्यंजन.	६१७
अभिमान.	३१७	अभ्यंतर.	१४६०
अभियाति.	७२८	अभ्यमित.	४५९
अभियोग.	३००	अभ्यमित्रीण.	७९२
अभिराम.	१४४४	अभ्यमित्रीय.	७९२
अभिरूप.	३४१	अभ्यमित्र्य.	७९२
अभिलाव.	१५२१	अभ्यर्ण.	१४५१
अभिलाष.	४३१	अभ्यवस्कंद.	८००
अभिलाषुक.	४२९	अभ्यवहार.	४२३
अभिवादक.	३४९	अभ्याख्यान.	२६८
अभिवादन.	८४४	अभ्यागत.	४९९
अभिव्याप्ति.	१५१७	अभ्यागम.	७९७
अभिशस्त.	४३६	अभ्यागारिक	४७८
अभिषव.	९०५	अभ्यादान.	१५१०
अभिषेणन.	७९०	अभ्यांत.	४५९
अभिसंपात.	७९७	अभ्यामर्द.	७९८
अभिसारिका.	५२९	अभ्याश.	७८८
अभीक.	४३१		१४५०

अभ्यासादन. ८००
अभ्युत्थान ५०१
अभ्युदित ८४०
अभ्युपगत १४८९
अभ्युपगम २७८
अभ्युपपत्ति. १५०८
अभ्युपाय. २७८
अभ्युषा ३९९
अभ्योष ३९९
अभ्र १६३
अभ्रक १०५१
अभ्रपथ १६३
अभ्रमातंग. १७७
अभ्रमुप्रिय १७७
अभ्रि ८८८
अभ्रेष. ७४३
अमत्र १०२६
अमम ५५
अमर ८७
अमरावती. १७८
अमर्त्य. ८८
अमर्षणखिता. ६९
अमर्ष ३२०
अमर्षण ३९२
अमा } १५०, १५२७
अमांस ४४९
अमात्य } ७१४, ७१९
अमावसी १५०
अमावस्या १५०
अमावासी. १५१
अमावास्या १५१
अमित्र ७२९
अमुक्त ७७४
अमुत्र १५२८
अमुष्यपुत्र. ५०२
अम्बा. } १०६९, ८४४, ७४, ८९, ८२४
अमृतद्युति १०५
अमृतप् १०४

अमृता.	११९७
अमृतासंग.	१०९३
अमेध.	३९२
अंबक.	५७५
अंबर.	१६३ / ६६६
अम्बरीष.	१०२०
अंबष्ठ.	८९६
अंबा.	३३५ / ५५७
अंबिका.	४६ / २०३
अंबु.	१०६९
अंबुकूर्म.	१३५०
अंबुप.	१३२९
अंबूकृत.	२६७
अंभस्	१०६९
अम्भस्सू.	११०४
अम्ल.	१३८८
अम्लवेतस.	४१७
अम्लिका.	११४३
अय.	१३७९
अय:प्रतिमा.	१४६४
अयन.	१५८ / ९८३
अयंत्रित.	१४६६
अयस्.	१०३८
अयाचित.	८६६
अयि.	१५३७
अयुक्छद:.	११३३
अयुत	८७३
अयोग्र.	१०१७
अयोधन.	९२०
अयोध्या.	९७५
अर.	२८ / १२८ / ६९३
अरघट्टक.	१०९३
अरजस्.	५१०
अरणि.	८२५
अरण्य.	१११०
अरण्यश्वन्.	१२९१
अरति.	७३ / ३१४

अरति	५९९	अरुंतुद	५०१
अरविंद	११६०	अरुंधती	८४९
अरर	१००६	अरुंधतीजानि.	८४९
अररि	१००७	अरुस्.	४६५
अराति.	७२९	अरे	१५६७
अराल	१४२७	अर्क	९२
अरि	७२८		९५
	७५५	अर्कश्म.	१८२
अरित्र	८७९	अर्कतनय.	७११
अरिष्ट	११२९	अर्कबांधव	२२१
	९९७	अर्कौतोम	१०२
	४०८	अर्कसुनु	१८४
अरिष्ठ.	१२५	अर्कसोदर	१७७
	७२०	अर्गळा	१००४
	१३२१	अर्गलिका	१००५
अरिष्टनेमि.	३०	अर्घ	८६८
अरुण	१०२	अर्घ्य	५००
	९५	अर्चा.	४२७
	१२९१		१४११
अरुणसारथि	९८	अर्च्य	४४१
अरुणावरज.	२१०	अर्चित	४२७
अरुणोपल	१०१४		

अर्चिस्.	११०२	अर्थिक.	७९४
	९९	अर्थिन्.	३८८
अर्चिष्मत्.	१०९८	अर्थ्य.	१०६२
अर्जुन.	११५५	अर्दना	३८८
	११९५	अर्ध.	१४३४
	१२९३	अर्धगुच्छ.	६६०
	७०८	अर्धजाह्नवी.	१०८४
	७०२	अर्धमाणव.	६५९
	१०४४	अर्धरात्र.	१४५
अर्जुनध्वज.	७०५	अर्धवीक्षण.	५७७
अर्जुनी.	१२६५	अर्धहार.	६६०
अर्णव.	१०७३	अर्धांबु.	४०९
अर्णवमंदिर.	१८८	अर्धेन्दु.	७८०
अर्णस्.	१०६९	अर्बुद.	८७४
अर्त्ति.	७७५	अर्भ.	३३८
अर्थ.	१९२	अर्यमदेवा.	११२
	१५१४	अर्यमन्.	९५
अर्थदूषण.	७३८	अर्य्या.	८६४
अर्थना.	३८८		५२३
अर्थप्रयोग.	८८०		५२४
अर्थवाद.	२७०		
अर्थविज्ञान.	३११	अर्याणी.	५२४

अर्वन्	१२६३, १४४३
अर्वाक्	१५४२
अर्शस्	४६१
अर्शोघ्न.	११८९
अर्शोयुज्	४६१
अर्हणा	४४७
अर्हत्	२४
अर्हित	४४६
अल	१२११
अल.	१५२७
अलक	५६९
अलका.	१९१
अलक्त	६८२
अलक्ष्मी.	१५८०
अलङ्करिष्णु	३८९
अलङ्कर्मीण	३९४
अलङ्कार	६४०
अलङ्कारसुवर्ण.	१०४६
अलर्क.	१२८०
अलगर्द.	१३८९
अलस	३८६
अलसेक्षणा	५०६
अलात.	११०३
अलाबू.	११५५
अलि	१२१२
अलिक	५७२
अलिञ्जर.	१०२२
अलिन्द	१०१०
अलीक	२६५, ५८३
अलोक.	१३६५
अल्प	१४२६
अल्पतनु	४९३
अल्पमारिष.	११८४
अल्पिष्ठ	१४२८
अल्पीयस्.	१४२८
अवकर	१०१६
अवकृष्ट	४४०
अवकीर्ण	१४७६
अवकीर्णिन्	८५४
अवकशिन्	१११६
अवगणित	१४७९
अवगत	१४९६

अवग्रह.	१६६	अवधि.	९६२
	१२२६	अवध्वस्त.	१४७६
अवग्राह.	१६६	अवन.	१५०२
अवघात.	१०१७	अवनत.	१४५६
अवचूल.	७५०	अवनाट.	४५१
अवज्ञा.	१४७९	अवनि.	९३६
अवज्ञात.	१४७९	अवंति.	९५६
अवट.	१३६४	अवन्तिसोम.	४१५
	९३१	अवन्ती.	९७६
अवटीट.	४५१	अवपात.	९३१
अवटु.	५८६	अवभृथ.	८३४
अवतंस.	६५४	अवभ्रट.	४५१
अवतमस.	१४६	अवम.	१४४२
अवतार.	१०८७	अवमत.	१४७९
अवतोका.	१२६७	अवमतांकुश.	१२२२
अवदंश.	९०७	अवमर्द्द.	८००
अवदात.	१३९३	अवमानित.	१४७९
	१४३६	अवयव.	५६६
अवदान.	८११	अवरज	५५२
अवदारण.	८९२	अवरति.	१५२२
अवद्य.	१४४२	अवरोध.	७२७
अवधान.	१३७८	अवरोधन.	७२७

अवरोधिक	७२६
अवर्ण.	२७१
अवलम्ब.	६०७
अवलम्बित	१५७८
अवलिप्तता	३१६
अवलोकन	९७७
अववाद.	२७७
अवश्यम.	१९४०
अवश्याय.	१०७२
अवश्याग	४२४
अवसक्थिका	६७९
अवसर	१९०९
अवसर्प	७३३
अवसर्पिणी	१२७
अवसाद	३१२
अवसान	३७५
	९०२
अवस्थित.	१[illegible]६
अवस्कन्द.	
अवस्कर	
अवस्था	
अवस्थान	
अवहार	१३९१
अवहित्था.	३१४
अवहेलन.	१४७९
अवाच्	१९२६
	२४९
	४९७
अवाक्पुष्पी	३४८
अवाम.	१४९६
अवाच्य	२६६
अवार.	१०७९
अवारपार.	१०७३
अवि	१२७६
अविक	१४९७
अविदुग्ध	१२७८
अविदूस	१२७८
अविद्या.	१३६४
अविनीत	४३१
अविनीता.	५[illegible]८
[illegible]	[illegible]

अविलंबित.	१४७०
अविद्या.	१२७७
अविसोढ.	१२७८
अवी.	५३५
अवृष्टि.	६०
अवेक्षा.	१५१८
अव्यवहित.	१४५१
अव्याहततम.	६६
अव्युच्छित्ति.	७१
अशन.	३९५
	४२३
अशनाया.	३९३
अशनायित.	३९२
अशनि.	११०९
	१८०
अशिश्वी.	५२९
अशुभ.	१३८०
अशेष.	१४३३
अशोक.	११३५
अशोका.	४५
अश्मगर्भ.	१०६४
अश्मज.	१०६२
अश्मन्	१०३५
अश्मंतक.	१०१८
अश्मरी.	४७०
अश्रांत.	१४७१
अश्रि.	१०१३
अश्रु.	३०७
अश्लील.	२६६
अश्लेषा.	११५
अश्लेषाभू.	१२२
अश्व.	४७
	१२३२
अश्विनी	१०८
अश्वग्रीव.	६९९
अश्वतर.	१२११
	१२५३
अश्वत्थ	११३१
अश्वपंचीन.	१२४३
अश्वयुज.	१०८
अश्वधारण.	१२८६
अश्ववार.	७६१
अश्वसेन.	३८
अश्वसेननृपनंदन	१०२

अश्वा.	१२५३	असंख्य	८७५
अश्वारोह.	७६१	असार	१४४६
अश्विन	१८१	असि	७८२
अश्विनी.	१०८	असिक	५८१
अश्विनीपुत्र.	१८१	असिक्नी.	५२१
अश्वीय	१४२०	असित.	१२०
अषडक्षीण.	७४१		१२९७
अष्टपाद्.	१२८६	असितानन	१२९७
	१२११	असिधावक	९१६
अष्टमंगल	१२२७	असिधेनु.	७८४
अष्टमूर्ति	१९१	असिपत्रक	११९४
अष्टश्रवण	२११	असिपुत्री	७८४
अष्टापद	४८७	असु	१२६७
	१०४२	असुख	१२७०
अष्टिवत्	६१४	असुमत्	१२१६
असकृत्.	१५२१	असुर	९०
असद्व्येतृ	८५७		२२८
असंकुल.	९८१		६२१
असक्त	१४७१	असुराह्व	१०४९
असनी	५२८	असूया	३२३
असहन	७२९	असूर्क्षण	१४७९
असमति	४९१	असरूप	१८८

असृक्कर. ६२०
असृग्वरा. ६३०
असृज्. ६१९, ६२१
असौम्यस्वर. ३४९
अस्त. १४८२, १५३९, १०२७, ३२४
अस्तर. ६८०
अस्तराग. ९२
अस्ताव. १०७०
अस्ति. १५४१
अस्तिमत्. ४७७
अस्तिनास्तिप्रवाद. २४७
अस्तु १५३८
अस्तेय. ८१
अस्त्र. ७७५
अस्त्रग्राम. ७७३, १४१४
अस्याव. १०७१
अस्थि. ६१९, ६२५
अस्थिकृत्. ६२४
अस्थिधन्वन्. १९७
अस्थिपंजर. ६२८
अस्थिभुज्. १२७९
अस्थिर. ४३७, १४५५
अस्थिविग्रह. २१०
अस्थिसंभव. ६२८
अस्थिस्नेह. ६२८
अस्फुट. २६६
अस्फुटवाच्. ३४९
अस्र. ३०७, ६३२, १०१३
अस्रपा. १२०३
अस्रु. ३०७
अस्वप्न. ८९
अस्वर. ३५९
ह्लावान्य-
६८

अहह. ४२६
अहङ्कार. २१६
अहंकृत ४३३
अहन् ११८
अहमहमिका २१७
अहंपूर्विका. २१८
अहम्मति ११७४
अहर्मणि ९५
अहर्बान्धव. ९६
अहर्मुख १२८
अहस्कर. ९७
अहि १२०२
अहिकोश १२१५
अहिच्छत्र } ९६० ११९७
अहित ७२९
अहिकान्त ११०४
अहिद्विष ४८८
अहिभुत १९९
अहिमय २०१
अहिर्बुध्न १९७
अहिर्बुध्नदेवता. ११५
अहिमा ८१
अहोपुरुषिका २१८
अहोरात्र १३८
अह्नाय १९३०

आ.

आ १९५०
आकर १०३६
आकल्प ६३५
आकल्य. ४६३
आकार १५१३
आकारगोपन २१४
आकारण २६१
आकालिकी. ११०५
आकाश १६३
आकीर्ण १४७३
आकुल. १४७२
आकूत १३८३
आक्रन्द ७९९
आक्रम १५११
आक्रीड १११२
आक्रोश २७२
आक्षपाद ८९३

आक्षेप. २७२
आखंडल १७१
आखनिक. ११८८
आखु. १५००
आखुग. २०७
आखेट. ९२७
आख्या २६०
आगंतु. ४९९
आगम. २४२
आगस्. ७४४
आगू. २७८
आग्नीध्रा. ८१४
आग्नेय. } ६२१ १२३
आग्नेयी. १६९
आग्रहायणिक. १५२
आग्रहायणी. १५०
आघाट. ९६२
आघार. ४०७
आघ्रात. ४२६
आघ्राण. ४२६
आंगिक. २८३
आङ्गिरस. ११९
आचमन. ८३७
आचाम. ३९६
आचार. ८३३
आचारवेदी. ९४८
आचारांग. २४३
आचार्य. ७८
आचार्या } ५२३ ५२४
आचार्याणी. ५२३
आचित. } ८८५ १४७३
आच्छाद. ६६६
आच्छुरितक. २९८
आच्छोदन. ९२७
आजक. १४१७
आजगव. २०१
आजि. ७९७
आजीव ८९५
आजू. १३५८
आज्ञा. २७७
आज्य. ४०७

आज्यवारि १०७१
आग्नेय ७०१
आढि १२३८
आटोप. १४९९
आटरूष ७९९
आढक ८८६
आढकिक ९६९
आढकी १०९६, ११७५
आढ्य ३५७
आणवीन. ९६६
आतङ्क. ३०१, ४१२
आततायिन् ३७२
आतप १०१
आतपवारण ७१७
आतर ८७९
आताविन् १३३४
आति. १३३८
आतिपथी ४९९
आतिथ्य ४९९
आतुर ४५९
आतोद्य २८६
आत्तगन्ध ४४०
आत्मगुप्ता ११५१
आत्मघोष १३२२
आत्मज ५५१
आत्मदर्श ६८५
आत्मन् १३४६, १२७१
आत्मप्रवाद २४७
आत्मभू २१२, २१७
आत्मम्भरि ४२७
आत्मयोनि २२९
आत्माशिन् १३४४
आत्मीय ५६२
आत्रेय ६२०
आथर्वण. ९९७
आदर्श ६८४
आदि १४५९
आदिनव ८८
आदित्य ९५, १११

आदित्यसूनु.	७०५
आदिम.	१४५८
आदिराज.	७००
आदीन	१३७५
आदेश.	२७७
आदेशिन्.	४८२
आदेष्टृ.	८१७
आद्य.	१४५८
आद्यून.	४२८
आधि.	१३७१, ३१२, ८८२
आध्यान.	३०८
आन.	१३६८
आनक.	२९३
आनकदुंदुभि.	२२३
आनत.	९३, १४५६
आनद्ध.	२८७
आनन.	५७२
आनंद.	३१६, ६९८
आनंदथु.	३१६
आनंदन.	७३१
आनंदप्रभव.	६२९
आनय.	८१४
आनाय.	९२९
आनाह.	१४३१
आनिली.	११२
आनुपूर्वी.	१५०४
आंदोलित.	१४८१
आन्वीक्षिकी.	२५१, २५२
आपगा.	१०८०
आपण.	१००२
आपणिक.	८६७
आपद्.	३७८
आपन्न.	४५८
आपन्नसत्त्वा.	५३९
आपान.	९०७
आपी.	११२
आपीड.	६५४
आपीन.	१२७२
आपूपिक.	१४१८

आपृच्छा २७४
आप्त २५, ७३४
आप्तोक्ति. २४२
आप्रपदीन १७८
आप्लव ६३८
आबद्धमूल ३५१
आभरण ६५०
आभा १५१२
आभिनाय. ६८
आभीरपल्लिका. १००२
आभीरी. ५२७
आभील १३७१
आभोग १४३२
आम ४९३
आमगंधिन् १३९२
आमनस्य १३७१
आमय ४६३
आमयाविन्. ४५९
आमलकी ११४५
आमिक्षा ८३१
आमिष ६२२
आमुक्त. ७६५
आमुष्यायण ५०२
आमोद ५१६, १३९०
आमोदिन्. १३९१
आम् १५४०
आम्नाय ८०, २४९
आम्र ११३३
आम्रातक. ११५२
आम्रेडित २१७
आम्लवेतस. ४१७
आयत १४२८
आयति १६२
आयत्त ३५६
आयसी ७६९
आयःशूलिक ३५५
आयाम १४३१
आयुक्त ७१९
आयुध. ७७३, १०४६
आयुधिक ७७०

आयुधीय.	७६९
आयल्लका.	३१४
आयुर्वेदिन्.	४७२
आयुस्.	१३६९
आयोगव	८९७
आयोधन.	७९६
आरकूट.	१०४७
आरक्ष.	१२२६
आर.	११६, १०४७
आरग्वध.	११४०
आरण.	९३
आरनाल.	४१५
आरति.	१५२२
आरंभ.	१४०६, १५१०
आरभटी.	२८५
आरव.	१४००
आरा.	९१२
आराधन.	४९७
आराम.	११११
आरात्रिक.	७२३
आराव.	१४००
आरेका.	१३७५
आरोग्य.	४७४
आरोपितविशेषता	७०
आरोह.	६०८, १४३१
आरोहण.	१०१३, १५१०
आर्जुनी.	१०८६
आर्त्तव.	५२६
आर्त्ति.	१३७१
आर्द्र.	१४९२
आर्द्रक.	११८९
आर्द्रा.	११०
आर्यपुत्र.	३३५
आर्य.	२३२, ३३३, ३५९, ३७९
आर्या.	२०२
आर्यावर्त्त.	९४८
आर्षभि.	६९२

आर्यभ्य	१२५९	आलेख्य.	९२२
आर्हत	८६१	आलेख्यशेष.	३७४
आल	१०५९	आलोक.	१०१
आलम्ब.	३७१	आवपन	१०२६
आलय	९९०	आवरण.	७८३
आलवाल	१०९५	आवर्त्त	१०७६
आलस्य	३१५, ३८३	आवर्हित	१४८०
आलाप	२७४	आवलि	१४२३
आलावर्त्त	६८८	आवसथ	९९४, ९९१
आलिन्	१२११	आवसथ्य.	९९४
आलि	१२११, ९६५, १४२२	आवसित	११८३
आलिक.	१११४	आवाप	६६२, ७१५, १०९५
आलिङ्गन	१५०७	आवाल	१०९५
आलिङ्गिन्	२९३	आवास	९९१
आली	५२९	आविक	६७०
आलीढ	७७७	आविद्ध	१४८२, १४५६
आलीनक	१०४२	आविल	१०७१
आलु	१०२१	आविष्कृत	१४७८
आलुक.	१२०७		

आविष्ट.	४९१	आशिस्.	२७२
आविस्	१५१९	आशीविष.	१३०४
आवुक.	३३२	आशु	११६८
आवुत्त.	३३२		१५३०
आवृत.	१४७६	आशुग.	७७८
आवृत.	१५०४		११०६
आवेग.	३२२	आशुशुक्षणि.	१०९७
आवेश.	३२१	आश्चर्य.	३०४
	१४९९	आश्रप.	११३
आवेशन	१०००	आश्रम.	८०८
आवेशिक.	४९९		१००१
आवेष्टक.	९८२	आश्रय.	७३५
आशंसितृ.	३५०		९९१
आशंसा.	४३०	आश्रयाश.	१०९९
आशंसु.	३५०	आश्रव.	२७८
आशंका.	३०१		४३२
आशय.	१३८३		१३७५
आशा.	४३०	आश्रुत.	१४८९
	१६६	आश्व	१४२०
आशित.	३९४	आश्वत्थ.	८१६
	४२६	आश्वयुज्.	१५५
आशितंगवीन	९६४	आश्विन.	१५५

ईक्षणिक. ४८३
ईडा. २६९
ईति. १२६
ईरित. १४८२
ईर्म. ४६५
ईर्या. १५००
ईर्यापथस्थिति. १५०१
ईर्ष्या. ३९१
ईर्ष्यालु. ३९१
ईश. } ३५८ १९५
ईशसख. १८९
ईशान. } १६९ १९५
ईशितृ. ३५९
ईशित्व. २०२
ईश्वर. } ३५९ १९६ ३५७
ईश्वरा.
ईप.
ईपन्.
ईषदुष्ण. १३८६
ईषा. ८९१
ईषादन्त. १२२२
ईषिका. } १२२५ ९२०
ईषीका. ९२०
ईहा. ४३०
ईहामृग. } २८४ १२९१

उ.

उक्नाह १२४१
उक्षतर. १२३८
उक्षन् १२५८
उखा. १०१९
उख्य. ४११
उग्र } ८९६ १९५
उग्रत्व. २१८
उग्रधन्वन् १७४
उचित. ७४३
१४२८
१४७८

उत्क्रोश.	१३३५	उत्तेरित.	१२४५ १२४९
उत्क्षिप्तिका.	६५६	उत्पतितृ.	३८९
उत्तप्त	६२४	उत्पतिष्णु	३८९
उत्तम.	१४३८	उत्पत्ति.	१३६७
उत्तमर्ण.	८८२	उत्पल.	११६३
उत्तमांग.	५६६	उत्पश्य.	४५७
उत्तर.	२६३	उत्पाटित.	१४८०
उत्तरङ्ग.	१००६	उत्पात.	१२६
उत्तरच्छद.	६७६	उत्पादक.	१२८६
उत्तरफल्गुनी.	११२	उत्पादपूर्व.	२४७
उत्तरा.	१६७	उत्पादशयन.	१३३०
उत्तराभाद्रपद.	११५	उत्पिञ्जल.	३६६
उत्तरायन.	१५८	उत्फुल्ल.	११२८
उत्तराषाढा.	११३	उत्स.	१०९६
उत्तरासंग.	६७२	उत्संग.	६०२
उत्तरीयक.	६७१	उत्सर्जन.	३८६
उत्तंस.	६५४	उत्सर्पिणी.	१२७
उत्तान.	१०७१	उत्सव	१५०७
उत्तानपादज.	१२२	उत्सादन.	६३५
उत्तानशय.	३३८	उत्सारक.	७२१
उत्तेजित.	१२४५ १२४८	उत्साह.	२९९

उत्क्रोश.	१३३०	उत्तेरित.	१२४५ / १२४९
उत्क्षिप्तिका.	६५३	उत्पतितृ.	३८९
उत्तन	६२८	उत्पतिष्णु	३८९
उत्तम.	१४३८	उत्पलि.	१३६७
उत्तमर्ण.	८८२	उत्पल.	११६३
उत्तमांग.	५६६	उत्पश्य.	४२७
उत्तर.	२६२	उत्पाटित.	१४८०
उत्तरङ्ग.	१००६	उत्पात.	१२६
उत्तरच्छद.	६७६	उत्पादक.	१२८६
उत्तरफल्गुनी.	११२	उत्पादपूर्व.	२४७
उत्तरा.	१६७	उत्पादशयन.	१३३०
उत्तराभाद्रपद.	११२	उत्पिञ्जल.	३६६
उत्तरायन.	१५८	उत्फुल्ल.	११२८
उत्तराषाढा.	११३	उत्स.	१०९६
उत्तरासंग.	६७२	उत्संग.	६०२
उत्तरीयक.	६७१	उत्सर्जन.	३८६
उत्तंस.	६५४	उत्सर्पिणी.	१२७
उत्तान.	१०७१	उत्सव	१५०७
उत्तानपादज.	१२२	उत्सादन.	६३५
उत्तानशय.	३३८	उत्सारक.	७२१
उत्तेजित.	१२४५ / १२४८	उत्साह.	२९९

উৎসাহেন. ৩২৫
উৎসুক ৪৬৬
উৎসূর ১৪০
উৎসৃজ ১৪৩৫
উৎসেধ ১৫২১
উদক. ১০৬৯
উদর ১৬৮
উদরথা ৭৬১
উদগদ্রি. ১০২৩
উদগমন ১৭৮
উদগ্ধূপ ৯৫৩
উদ্গ ১৪২৯
উদ্ঘাটন ৪৭৩, ১৩৩১
উদ্বন. ১০৩১
উদ্দিন. ১৪৮২
উদধি ১০৬১
উদধিকুমার ৯০
উদর ৩৬০
উদন্যা ১৯৪
উদন্যু. ১০৬১
উদপান ১০০১
উদয় ১০২৩, ৭৪, ১৪৩১
উদর ৬০৪
উদরবিশাল. ৪২৮
উদরম্ভরি. ৪৭৩
উদরাময়. ৩১৮
উদরিণী. ৭১৮
উদরিন্ ৪৭০
উদরিষ্ট ৪৮০
উদর্ক. ১৬৩
উদবাপি ৪১৯
উদরাগিন ৯৯০
উদশ্বিন. ৫০০
উদস্ত. ১১৩
উদান ১১০৯
উদার ২৮৭, ২৬৩, ২৭১
উদারধী ৭৬৯
উদাসীন ৩১২
উদাহার ৩১৩

उदीची. १६७
उदीचीन. १६८
उदीच्य. ९५२
उदीर्ण. ३६७
उदुंबर. ११३२, १००९, १०३९
उदूखल. १०१६
उद्गत. १४९५
उद्गमनीय. ६६८
उद्गाढ. १५०५
उद्गातृ. ८१९
उद्घन. ९१९
उद्घाटक. १०९३
उद्दंश. १२०९
उद्दान. ४२९
उद्दाम. १४६६
उद्दाल. ११७७
उद्द्राव. ८०३
उद्धर्ष १५०८
उद्धत. ४३१
उद्धव. १५०८
उद्धान. १०१८
उद्धार. ८८१
उद्धुर. १४२८
उद्धुषण. ३०६
उद्धृत १४८०
उद्भट. ३६७
उद्भव. १३६७
उद्भिज. १३५७
उद्भिज्ज. १३५७
उद्भिद्. १३५७
उद्यम. ३००
उद्यान. १११२
उद्योग. ३००
उद्योत. १०१
उद्र. १३५०
उद्वत्सर. १५९
उद्वर्त्तन. ६३५
उद्वह. ५४२
उद्वांत. १४९९, १२२१
उद्वासन. ३७१
उद्वाह. ५१८

উদ্বেগ ১১৭৪
উদ্ধুর ১৩০০
উদ্ধৃত ১৩১০
উন্নত ১৪২৮
উন্নামন ১৪৬৮
উন্নয়ন ৩২২
উন্নসন ৪৭২
উন্নাহ. ৪১৬
উন্নিদ্র ১৩২৯
উন্মদিষ্ণু. ৪২৯
উন্মনস্ ৪০৬
উন্মথ ৩৬১
উন্মাথ ৯৪২
উন্মাদ ৩২০
উন্মিষিত ১১২৮
উন্মীলন ৭৬৮
উ ন্মুখ ৪৭৬
উন্মূলিত ১৪৮০
উন্মেষ ৭৬৮
উপকণ্ঠ ১২৪৯, ১৪৭০
উপকরণ ৬১৬
উপকারিকা ৯৯৩
উপকার্য্যা. ৯৯৩
উপকুল্যা. ৪২১
উপক্রম. ২৮২, ১৭১০
উপক্রোশ. ২৬১
উপগূহন ১৭০৬
উপগ্রহ ৮০৯
উপঘ্রাণ ৬৩৬
উপঘ্ন ১০০১
উপচর্য্যা ৪৬৩
উপচার ৪৬৩, ৬৩৬, ৫৯৬
উপচারপরীতা ১৭
উপচিত ৫৪৯
উপতাপ ৬৩১
উপনিদ্রা ১২০৬
উপজ্ঞা ১৩৬৩
উপতাপ ৫৬৩
উপত্যকা. ১০৩৭
উপদেশ ৯০৬

उदीची.	१६७
उदीचीन.	१६८
उदीच्य.	९५२
उदीर्ण.	३६७
उदुंबर.	११३२, १००९, १०३९
उदूखल.	१०१६
उद्गत.	१४९५
उद्गमनीय.	६६८
उद्गाढ.	१५०५
उद्गातृ.	८१९
उद्घन.	९१९
उद्घाटक.	१०९३
उद्देश.	१२०९
उद्दान.	४२९
उद्दाम.	१४६६
उद्दाल.	११७७
उद्द्राव.	८०३
उद्धर्ष.	१५०८
उद्धत.	४२१
उद्धव.	१५०८
उद्धान.	१०१८
उद्धार.	८८१
उद्धुर.	१४२८
उद्धुषण.	३०६
उद्धृत.	१४८०
उद्भट.	३६७
उद्भव.	१३६७
उद्भिज.	१३५७
उद्भिज्ज.	१३५७
उद्भिद्.	१३५७
उद्यम.	३००
उद्यान.	१११२
उद्योग.	३००
उद्योत.	१०१
उद्र.	१३५०
उद्वत्सर.	१५९
उद्वर्त्तन.	६३५
उद्वह.	५४२
उद्वांत.	१४९९, १२२१
उद्वासन.	३७१
उद्वाह.	५१८

उपवन.	११११
उपवर्त्तन	९४७
उपवमथ.	९६१
उपवास	८४२
उपवाह्य	१२२०
उपविष.	१३१४
उपविष्ट	४९२
उपवीत	८४९
उपवैणव	१४०
उपशम	६०४
उपशल्य	९६३
उपशाय	१९०१
उपश्रुति	७६३
उपसंग्रह.	८४४
उपसन्न.	१४९४
उपसंपन्न.	५७२
उपस्थान	६७१
उपसर.	१२७४
उपसर्ग	१२९
उपसर्जन	१४४१
उपसर्या	१२६८
उपसूर्यक.	१०१
उपस्कर.	४१७
उपस्थ.	६०२, ६११
उपस्थित	१४९४
उपस्पर्श.	८६७
उपहार	७१७, ४४७
उपहालक	९६१
उपह्वर	७५१
उपाकरण	८४१
उपाकृत	८७९
उपाग्र	१४८१
उपात्यय.	१९०४
उपादान	१९२४
उपाधि	४७८, १३८१
उपाध्याय.	७८
उपाध्याया.	९२६, ९२४
उपाध्यायानी	९२६
उपाध्यायी.	९७४
उपानह	९१४

उपान्त.	१४५०	उमा.	२०३, ११७९
उपाय. (चतुष्टय)	७३६	उम्य.	९६७
उपायन.	७३७	उरःसूत्रिका.	६५७
उपालंभ	२७४	उरग.	१२०३
उपासकदशा.	२४४	उरण.	१२७६
उपासर्ग.	७८१	उरभ्र.	१२७६
उपास्ति.	४९७	उरीकृत.	१४८९
उपाहित.	१४८५, १२६	उरश्छद.	७६६
उपांशु.	१५३८	उरसिल.	७९२
उपेक्षा.	७३८	उरसू.	६०२
उपेंद्र.	२१४	उरस्य.	५५०
उपोद्घात.	२६२, १५१०	उरस्वान्.	७९२
उत्कृष्ट.	९६९	उराह.	१२४०
उभ.	१४२३	उरु	१४३०
उमापति.	१९९	उरोज.	६०३
उमावन.	९७७	उर्णायु.	१२७६
उमासुत.		उर्वरा	९३९
		उर्वशी.	१८३
उम.	९३५		
उत्र.	११२८		
उम्बुर	११९४		

उरुबूक १९२४
उलूखल. ८१६, १०१६
उलूपी १३४६
उल्का ११०३
उल्ब. ९४०, ९४०
उल्बण १४६७
उल्मुक ११०३
उल्लकसन. ३०१
उल्लाघ ६७५
उल्लाप. ७७१
उल्लोल ६८१
उल्लोच १०७६
उशनस् ११९
उशीर ११५८
उषर्बुध १०९९
उषस् १२९
उषा १२६५, १४२, १६२६, १९३२
उषित १४८१
उष्ट्र. २६०
उष्ट्र १२५४
उष्णक. १५७
उष्मन् ११०२
उष्ण ११८५, १५७, १८४
उष्णक. १८४
उष्णशीर्ष १३५०
उष्णागम १५७
उष्णालु. ९५
उष्णिका २९७
उष्णीष. ६५१, ६६७
उस्र ९९
उस्रा १२६५

ऊ.

ऊढा ५१२
ऊन १४८७
ऊरुज १२७०
ऊरुदघ्न. ५०५

ऊरव्य. ८६४
ऊरीकृत. १४८८
ऊररीकृत. १४८८
ऊरु. ६१३
ऊरुज. ८६४
ऊर्ज. } ३०० / ७९९
ऊर्जस्वल. ७९२
ऊर्जस्वि-न्. ७९२
ऊर्णनाभ. १२१०
ऊर्णायु. ६७०
ऊर्ध्व. ४९२
ऊर्ध्वक. २९३
ऊर्ध्वशिस. १४८२
ऊर्ध्वजानुक. ४५५
ऊर्ध्वज्ञ. ४५६
ऊर्ध्वज्ञु. ४५५
ऊर्ध्वदम. ४९२
ऊर्ध्वलिंग. १९६
ऊर्ध्वलोक. ८७
ऊर्मि. १०७५
ऊर्मिका. [illegible]३
ऊर्मिमत्. १४१७
ऊर्वशीरमण. ७०१
ऊष. ९४०
ऊषण. ४१९
ऊषर. ९३९
ऊह. } ३११ / ३२३

ऋ.

ऋक्ण. १९२
ऋक्थ. १९२
ऋक्ष. } १०८ / १२८९
ऋग्विद्. ८१९
ऋच्.-ग्. २४९
ऋचीष १०२०
ऋजीष. १०२०
ऋजु. } ३७९ / १४५६
ऋजुरोहित. १७९
ऋण. ८८१
ऋत[illegible] } २६४ / ८६[illegible]

एकांत.	७४२
	१५०६
एकांतदुःषमा.	१३१
एकांतसुषमा.	१२९
एकायन.	१४९८
एकायनगत	१४९८
एकावली.	६६१
एड.	४५४
एडक.	१२७६
एडगज.	११५८
एडमूक	३४८
एडूक.	१००३
एण.	१२९४
एणभृत्.	१०५
एत.	१२९८
एतन.	१३६८
एतर्हि.	१५३०
एतम.	८१३
एवम्.	८२७
एविन.	१४९५
एतत्	१३८०
एरंड	११५०
एर्वारु.	११८९
एषण.	७७९
एषणा.	३८८
एषिणी.	९२४

ऐ.

ऐकागारिक.	३८२
ऐकाग्र.	१४९८
ऐतिह्य.	२५९
ऐंद्रलुप्तिक.	४५२
ऐंद्रि.	७०९
ऐंद्री.	११३
ऐरावण.	१७७
ऐरावत	१७०
	१८०
	१७७
ऐरावती.	११०४
ऐल.	७०१
ऐलविल.	१८९
ऐशानी.	१६९
ऐश्वर्य	२०२

ओ.

ओकस्.	९९१

क. २११, ५६६, १०६९
कंस. २२०, १०२४
कंसक. १०५७
कंसोद्भवा. १०५६
ककुद. १२६४
ककुद्मत. १२५७
ककुद्मती. ४०७
ककुभ् १६६
ककुभ. ११३५
ककुभ. २९१
कर्कोटक. ६४६
कर्खट. १३८६
कक्ष. १११०
कक्षा. १४६३, ५८९
कक्षापट.
कक्षीवत्.
कक्ष्या. १२३२
कंक. ७०७, १३३३
कङ्कट. ७६६
कंकण. ६६२
कंकत. ६८८
कंकपत्र. ७७८
कंकमुख. ९०९
कंकाल. ६२८
कंकेलि. ११३५
कंगु ११७६
कंगुनी. ११७६
कच. ५६७
कचश्मश्रुनखाप्रवृद्धि. ६३
कच्चर. १४३५
कच्चित्. १५४०
कच्छ. ९५३, १०७७
कच्छप. १९३, १३५३
२८८, १३५२

कच्छा	६५९
कच्छाटिका	६७९
कच्छुर.	४६०
कच्छू	४६४
कज्जल	६८६
कज्जलध्वज	६८६
कञ्चुक.	६७४, ७१७, १३१९
कञ्चुकिन्.	१२०४, ७२७
कञ्चुलिका	६७४
कट.	६०७, १०१७, १२२९
कटक	६६२, ७४६, १०६३
कटाक्ष	९७८
कटाह	१०२२
कटि.	१०७
कटिप्रोथ.	६०९
कटिल्लक.	११८८
कटिसूत्र	६१४
कटीर.	६०७
कटु	१२८९
कटुकाण.	१२२०
कटोलवीणा	२९०
कट्वर.	३१०
कठिन	१२८७
कठिनी	१०३७
कठोर	१२८७
कडङ्गर.	११८२
कडार	१२९७
कण	१४२७
कणा	४२१, ४२२
कणित.	१४०८
कणिश	११८१
कल्याणप्रवाद	२४८
कण्टक	६२, ३०९
कण्टकारिका	११९७
कण्टकाशन	१२९५

कंठ. ५८८
कंठकूणिका. २८७
कंठबंध. १२३२
कंठिका. ६६२
कंठीरव. १२८३
कंठेकाल. १९५
कंडन. १०१७
कण्डरा. ६३१
कण्डू. ४६४
कण्डूयन. ४६४
कण्डूया. ४६४
कंडोलक. १०१७
कत्तृण. ११९१
कथकथिकता. २६३
कदक. ६८१
कदध्वन्. ९८४
कदन. ३७०
कदन. ११३८ ०१४
कदंबक. ८०
कदर्य.

कदली. ११३६ १२९४
कदाचित्. १५३३
कदुष्ण. १३८६
कद्रु. १३९७
कद्वद. ३४७
कनक १०४२
कनकाध्यक्ष. ७२१
कनकालुका. ७१८
कनकाह्वय. ११५१
कनन. ४५३
कनिष्ठ. ५५२
कनिष्ठा ५९३
कनी. ५१०
कनीनिका. ५७५ ५९३
कनीयस. १०४०
कनीयस्. ५५२ १४२८
[illegible]. ११८९ ११६६
१०३३

কর্মভূমি	৫৫১	কলধৌত	১০৪২
কর্মন্দিন্	৮০৯		১০৪৪
কর্মবাটী	১৪৩	কলভ	১২২০
কর্মশাটি	২৫৪	কলম	১১৫৯
কর্মশূর	২৫৪	কলম	৩৩৮
কর্মসচিব	৩১৯	কলবিঙ্ক	৭৮৩
কর্মসাক্ষিন্	৯৮	কলাপে	১২২৯
কর্মস্থল	২৫৬	কলল	৭৪০
কর্মার	৫২০	কলবিঙ্ক	১২২৫
কর্মান্ত	৫৬২	কলশ	১০১৯
কর্ষ	৮৮৪	কলশী	১০২২
কর্ষক	৮৯০	কলস	১০১৯
কর্ষণ	৮৫৪	কলহ	৩৯৬
কর্ষূ	১০৮০	কলহংস	১২২৭
কর্হিচিন্	১৭৩২	কলা	৯০০
কল	১৪০৯		১০৬
কলকণ্ঠ	১২২১		১২৬
কলকল	১৪০৪		
কলঙ্ক	১০৬	কলাকেলি	২২৩
	১৪৪৭	কলাঞ্জিকা	৫৯০
কলত্র	৬১২	কলাদ	৯০৮
	৬৩৩	কলান্তর	৮৮১

कळाप. १३२०, ७८२, ५६८, ६६४
कळापक. १२३२
कळाभृत्. १०५
कळामक. ११६९
कळाय. ११७०
कळावती २८९
कळि. ७९६
कळिका. ११२५, २९१
कळिकारक. ८४९
कळिंग. १३३३
कळिन्दिका. २५८
कळिरक्ष. ११४५
कळिल. १४७२
कळुष. १३८१, १०७१
कळेवर. ५६४
कल्क. १३८१
कल्प. ८३९, ७४३, १६०, १६१, १७९, २५०
कल्पन. ३७२
कल्पनी. ९११
कल्पभव. ९२
कल्पातीत. ९४
कल्पात. १६१
कल्पित. १२२१
कल्मष. १३८१
कल्माष. १३९८
कल्य. ४७४, ९०२, १३९
कल्यपाल. ९०१
कल्यवर्त. [illegible]
कल्या. २[illegible]

कल्याण	२४८, ८५, १०४३
कल्याणप्रवाद	२४८
कल्कुश	२०६
कल्लोल	१०७५
कवक	४२५
कवच	७६६
कवल	४२५
कवि	२४१, ११९, २११, ८४५
कविका.	१२९०
कविथ	१२९०
कवी	१२९०
कवोष्ण	१२८६
कव्य.	८१२
कशा.	१२५२
कशिपु	१८५
कशेरुका.	६२७
कश्मल	८०१, १४३५
कश्मीर	९१८
कश्मीरजन्मन्.	६४४
कश्यप	९०२, १२३१, १२४४
कष	९०९
कषाय.	१२८९
कष्ट.	१२७१
कस्तीर	१०४२
कस्तूरी	६४४
कल्हार	११६५
कह्व	१३३२
कास्य.	१०४९
कांस्यनील.	१०५२
काक	१३२१
काककगु	१०७८
काकतुंड	४५२
काकपक्ष	५७२
काकपृष्ठ	१३२१
काकमाची.	११८८

काकल्क. ५८८
काकली. १४१०
काकारि. १३२४
काकु १४१०
काकुद. ५८९
काकोदर. १३०३
काकोदुंबरिका. ११३३
काकोल ११९६, १३२३
काक्ष ५७८
काक्षी. १०५५
कांक्षा. ४३०
काच. २६४, १०६२
काच्ची. १०५६
कांचन. १०४३, २३६
कांचनगिरि. १०२२
कांचनी. ४१८
कांचिक. ४१९
कांची. ६६४
कांचीपद. ६०७
कांजिक. ४१५
काण. ४५३
काण्ड. ११८३, ७७८, ११८२, १४४२
कांडपट. ६८०
कांडपृष्ठ. ७७०
कांडवत. ७७१
कांडस्पृष्ट. ८९८
कांडीर. ७७१
कातर. ३१५
कात्यायन. ८५२
कात्यायनी. २०३, ५३१
कादंब. १३२७
कादंबरी. ९०२
कादंबिनी. १६५
काद्रवेय. १३०७
कानन. १११०
कानीन. ५४७, ८४७

कांत	१४४४	कामन	४३४
कांता	५०५, ५१५	कामपाल	२२४
कांतार	९८५, १११०, ११९४	काम.	१५४०, १५०५
कांति.	५०९, १५१२	कामयितृ	४३४
कांदविक	९२१	कामरूप	९५६
कांदिशीक.	११६	कामलता.	६१०
कांदव	९८४	कामारि.	१०५५
कांपिल्ल.	८६२	कामायुध	२३१
कापिश	९०३	कामाङ्कुश	५९४
कापिशायन	९०२	कामावसायित्व.	२०२
कापोत.	१०५१, ९४५, ११९४	कामुक	४३४
काम.	४२१, ७३, २२७	कामुका.	५२७
कामगामिन्.	४९५	कामुकी.	५२७
कामकेलि	५३७	कांपल	७५४
		कांबविक.	९१०
		कांबोज	१२३५
		काम्य.	१४४५
		काय.	१४६४, ५६३, ८४०
		कायमान.	९९६

कारकाद्यविपर्य्यास. ६९
कारकुक्षीय. ९५७
कारण. १५१३
कारणा. १३५८
कारणिक. ४७९
कारंडव. १३४१
कारवेल्ल ११८८
कारस्कर. १११४
कारा. ८०६
कारिका. २९८
कारिन्. ८९९
कारु. ८९९
कारुण्य. २९९
कारुष. ९५९
कारोत्तम. ९०५
कार्त्तवीर्य. ६९३, ७०२
कार्त्तस्वर. १०४४
कार्तान्तिक. ४८२
कार्त्तिक. १५५
कार्त्तिकिक
कार्पण्य.
कार्पास. ६६९, ११३९
कार्म. ३५४
कार्मण. १४९८
कार्मुक. ७७५
कार्य. १५१४
कार्षक. ८९०
काल. १३९७, १२६, १८४, ३२३
कालक. ६०४, ६१८
कालकण्टक. १३३२
कालकर्णिका. १३८०
कालकूट. ११९६
कालखञ्ज. ६०४
कालखंड. ६०४
कालचक्र. १२८
कालवर्म. ३२४
कालनेमि. २२०
८. ७११

काष्ठघृत	११७५	काव्य.	११९
काष्ठशेय.	५०८	काश्रा.	११९५
काष्ठागुरु	६४१	काश्री	९७४
कालांतरविप	१३१२	काश्मरी	११४२
कालायस	१०१७	काश्यप	२३८
कालामुहूर	२००		६२२
कालिका	१०९५	काश्यपि.	१०२
	४४		२३१
	२०७	काश्यपी.	९३७
कालिंग.	११९८	काषायवसना	९३१
कालिनी.	११०	काष्ठ.	११७२
कालिंदी.	१०८३	काष्ठकीट	१२०१
कालिंदीसोदर.	१८९	काष्ठ द्रु	९१७
काली	२०३	काष्ठा	१३६
कालीय	२२१		१४६
कालीयक	६२६	कास.	४१४
कालेय	६०४	कासर	१२८३
	६४९	कासार	१०९४
काल्य	११९	कासीस	१०९६
काल्या	१२६८	किकीदिवि	१३२९
कावचिक	१४१७	किखि	१२९०
कावरी	१०८४	किंकर	६६७

किशलय	११२२	कीलाल	१०६९
किशोर.	१२३२	कीलित	४३८
किमङ्ग.	११२३	कीश	१२९१
किंवदन्ती	२५९	कु	९३६
किंशारु.	११८१	कुकर	४५३
किंशुक.	११३६	कुकुन्दर	६०८
कीकट.	३९८, ९६०	कुक्कुभ	११०१
		कुक्कुट	१३२४
कीकस.	६२६, १२०२	कुक्कुटाभ	१३०६
		कुक्कुटाहि	१३०६
कीचक	११५३	कुक्कुटि.	३७८
कीचकनिषूदन	७०८	कुक्कुभ	१२४२
कीट.	१२०२	कुक्कुर.	१२७८
कीन	६२३	कुक्षि.	६०४
कीनाश.	३६८, १८४, १८७	कुक्षिंभरि.	४२७
		कुङ्कुम	६४५
		कुच	६८३
कीर	११२५	कुचन्दन.	६४२
कीर्ण	१४७३	कुणप	३४८
कीर्ति.	२७१	कुतप	११६
कील.	१२८०	कुंचिका	१००५
कीला.	११०२	कुचिकालय.	१३४७

कुथ. } ४८० ११९७
कुद्दाल ८९७
कुनटी १०१०
कुनाशि १९७
कुन्त ७८५
कुनष्ट. } ५६७ ९६१
कुप्य } ५८ ६९३
कुब्र } १९३ ९०९
कुब्ज. १८४२
कुभ्र १०४६
कुभ्यशाला ९९६
कुमंग } १८९ ४५
कुमन } १४२९ ४५२
कुमित्र ५९७
कुमार. } २२२ ४२ २०९
कुमाग्न ३३८
कुमारपाल ६१७
कुमारेशु १०८१
कुमारी. } २०१ ५१०
कुमारिक. ९६०
कुमुद } १७० १०४२ ११६४
कुमुदबान्धव १०४
कुमुदिनीपति. १०४
कुमुद्वत् ९५४
कुमुद्वती ११६२
कुम्भ ८२५
कुम्भ. } १२२६ २८ १०१९
कुम्भकार. ९१६
कुम्भकारकुक्कुट. ११४२

कुंभशाला.	९९९	कुलटा.	५२९
कुंभिन्.	१२१७	कुलत्थ.	११७५
कुंभी. }	१३४९	कुलत्थिका. }	११७६
	१०१९		१०६२
कुंभीनस.	१३०४	कुलनाश.	१२५३
कुंभीर.	१३४९	कुलपालिका.	५१८
कुरंकर.	१३२८	कुलश्रेष्ठिन्.	४८९
कुरंग.	१२९३	कुलस्त्री.	५१६
कुरचिल्ल.	१३५२	कुलाल.	१२१९
कुरंटक.	११३५	कुलक.	९११
कुरण्ड.	४७०	कुद्दाली.	१०६२
कुरर.	१३३५	कुलाह	१२४१
कुररी.	१२७७	कुलिक. }	४८५
कुरुक्षेत्र.	९५०		१३१०
कुरुड.	५६९	कुलिङ्क.	१३३१
कुरुविन्द. }	११९२	कुलिश.	१८१
	१०५१	कुलिशाङ्कुशा.	२३९
कुरुविस्त.	८८४	कुली.	५५४
कुर्कुर.	१२७९	कुलीन. }	१२३६
कुल. }	१४१२		५०२
	५०३	कुलीनस.	११७३
	९९०	कुलीनप.	१०७०

कुलीर	१२५२	कुशल	८९६, २४२
कुल्क.	६३२	कुशस्थल.	९७४
कुल्माषाभिषुत.	४१५	कुशा	१२५२
कुल्माष	११७५	कुशाग्रीयमति	२४४
कुल्य	५०२, ६२५	कुशारणि.	८९०
कुल्या.	१०८०, १०८९	कुशिक	८९१
कुव	११०३	कुशिन्	८४६
कुवज्ञ.	११६२	कुशी.	१०३९
कुवलय	११६३	कुशीलव	२२९, ७०४
कुवलाश्व	७०१	कुशेशय.	११६०
कुवली	११३८	कुष्ठ	११९७, ४६६
कुवाग	१००७	कुष्ठारि	१०५७
कुवाद	३४८	कुसीद.	८८०
कुविंद.	९१३	कुसीदिक	८८०
कुवेणी	९२९	कुसुम	११२४
कुवेट.	१११३	कुसुमपुर	९७६
कुश.	१०१०, ७०४, ११९२	कुसुम्भ.	११५९
		कुसृ	१२०३
		कुसूत.	१०१३

कुंभशाला. ९९९
कुंभिन्. १२१७
कुंभी. १२४९, १०१९
कुंभीनस. १३०४
कुंभीर. १३४९
कुरंकर. १३२८
कुरंग. १२९३
कुरचिल्ल. १३५२
कुरंटक. ११३५
कुरण्ड. ४७०
कुरर. १३३५
कुररी. १२७७
कुरुक्षेत्र. ९५०
कुरुल. ५६९
कुरुविंद. ११९३, १०६१
कुरुबिस्त. ८८४
कुर्कुर. १२७९
कुल. १४१३, ५०३, ९९०
कुलटा. ५२९
कुलत्थ. ११७५
कुलत्थिका. ११७५, १०६२
कुलनाश. १२९१
कुलपालिका. ५१५
कुलश्रेष्ठिन्. ४८५
कुलस्त्री. ५१५
कुलाग्र. १३१९
कुलाल. ९१६
कुलाली. १०६२
कुलाह १२४१
कुलिक. ४८५, ११९०
कुलिङ्गक. १३३१
कुलिश. १८१
कुलिशांकुशा. २३९
कुली. ५५४
कुलीन. १२३४, ५०२
कुलीनक. ११७३
कुलीनस. १०७०

कुलीर	१३५२
कुलुक.	६१२
कुल्माषाभिषुत	४१५
कुल्माष	११७५
कुल्य	५०२, ६२५
कुल्या.	१०८०, १०८९
कुव	११०३
कुवङ्ग.	११६२
कुवलय	११६३
कुवलाश्व	७०१
कुवली	११३८
कुवाट	१००७
कुवाद	३५८
कुविद.	९१३
कुवेणी	९२९
कुवेर.	११६३
कुश.	१०६०, ७०४, ११९२
कुशल	८९, २४३
कुशस्थल.	९७४
कुशा	१२५२
कुशाग्रीयमति	३४४
कुशारणि.	८५०
कुशिक	८९१
कुशिन्	८४६
कुशी.	१०३९
कुशीलव	३२९, ७०४
कुशेशय.	११६०
कुष्ठ.	११९७, ४६६
कुष्ठारि	१०५७
कुसीद.	८८०
कुसीदिक	८८०
कुसुम	११२४
कुसुमपुर	९७६
कुसुम्भ.	११९९
कुसू	१२०३
कुसूल.	१०१३

कुञ्जपा. १०८०
कूष्माण्डक. } २१०, ११८८
कृक ५८७
कृकण १३३८
कृकलास १२९९
कृकवाकु १३२५
कृकाटिका ५८६
कृच्छ्र } ८४२, १३७१
कृतकर्मन् ३४२
कृतपुङ्ख ७७२
कृतपाद. ११४०
कृतमुख ३४२
कृतम्. १५२०
कृतलक्षण. ४३७
कृतवर्मन् ५७
कृतपापविका. ५२७
कृतहस्त } ६४२, ७७२
कृतांत } १८४, २४२
कृतातजनक ९५
कृतार्थ ५२
कृतिन् ३४१
कृत्त १४९०
कृत्ति ६६०
कृत्तिका १०९
कृत्तिकासुत २०८
कृत्तिवासस्. १९८
कृत्य. १५१४
कृत्रिमधूप ६४८
कृत्स्न १४३३
कृपण. ३६७
कृपा ३६९
कृपाण ७८७
कृपाणिका. ७८४
कृपाणी. ९११
कृपालु. ३६८
कृपीटयोनि. १०९७
कृमि. } १२०२, १२११
कृमिज. ६५०
कृमिजा. ६८६

कृमिपर्वत.	९७०	कृष्णसार.	१२९४
कृमिला.	५५८	कृष्णस्वसृ.	२०४
कृश.	४४९ १४२७	कृष्णा.	४२१ ७१०
कृशानु	१०९८	कृष्णाधिप.	१०३८
कृशाश्विन्.	३२९	कृष्णावास.	११३१
कृषक	८९१	कृष्णिका.	४१९
कृषि.	८६६	कृंमर.	३९८
कृषिक.	८९०	केकर.	४५८
कृषीवल.	८९०	केका.	१३२०
कृष्टि.	३४१	केकिन्.	१३१९
कृष्ण.	१०५१ १३९७ २१५ ४१९ ६९७	केणिका.	६८१
		केतक.	११५२
		केतन.	७५०
		केतु	९९ १२२ ७५०
कृष्णकर्मन्.	८५५		
कृष्णकाक	१३२३		
कृष्णभूप.	९५३	केनिपात.	८७९
कृष्णला	११५५	केयूर.	६६२
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८	केरल.	९६१
कृष्णशृंग	१२८२	केलि.	५५५

कृमिपर्वत.	९७०
कृमिला.	५५८
कृश.	४४९, १४२७
कृशानु	१०९८
कृशाश्विन्.	३२९
कृषक	८९१
कृषि	८६६
कृषिक.	८९०
कृषीवल.	८९०
कृष्टि.	३४१
कृष्ण.	१०५१, १३९७, २१५, ४१९, ६९७
कृष्णकर्मन्.	८५५
कृष्णकाक	१३२३
कृष्णभूप.	९५३
कृष्णला	११५५
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८
कृष्णशृंग	१२८२
कृष्णसार.	१२९४
कृष्णस्वसृ.	२०४
कृष्णा.	४२१, ७१०
कृष्णामिष.	१०३८
कृष्णवाल.	११३१
कृष्णिका.	४१९
कृसर.	३९८
केकर.	४५८
केका.	१३२०
केकिन्.	१३१९
केणिका.	६८१
केतक.	११५२
केतन.	७५०
केतु	९९, १२२, ७५०
केनिपात.	८७९
केयूर.	६६२
केरल.	९६१
केलि.	५५५

केलिकिल	२११, २१०
केलिकीर्ण	१२५५
केलिकुञ्चिका	५५५
केवल,	७४३
केवलज्ञानिन्.	५०
केवलिन्	२५
केश	५६७
केशकलाप.	५६८
केशघ्न	४६६
केशपक्ष	५६८
केशपाशी	५७१
केशभार.	५६८
केशमार्जन	६८८
केशरचना	५६८
केशाञ्जन	११८७
केशाम्बुन	७०५
केशव	२१४, ४५८
केशहस्त.	५६८
केशिक	४५८
केशिन्.	२२०, ४५८, ५७१
केशोच्चय	५६८
केसर	११३५, ११६६
केसरिन्	१२८४
कैटभ	२२०
कैतव	३७८, ४८६
कैदारक	१४१९
कैदारिक	१४१९
कैदार्य.	१४१९
कैरव	११६४
कैरविणी.	११६३
कैराटक	११९७
कैलास	१०२८
कैलासौकस	१९०
कैवर्त.	९२९
कैवल्य	७४
कैशिक	१४२०
कैशिकी	२८५

कृमिपर्वत.	९७०	कृष्णसार.	१२९४
कृमिला.	५५८	कृष्णस्वसृ.	२०४
कृश.	४४९ १४२७	कृष्णा.	४२१ ७१०
कृशानु	१०९८	कृष्णामिष.	१०३८
कृशाश्विन्.	३२९	कृष्णवाल.	११३१
कृषक	८९१	कृष्णिका.	४१९
कृषि	८६६	कृसर.	३९८
कृषिक.	८९०	केकर.	४५८
कृषीवल.	८९०	केका.	१३२०
कृष्टि.	३४१	केकिन्.	१३१९
कृष्ण.	१०५१ १३९७ २१५ ४१९ ६९७	केणिका.	६८१
		केतक.	११५२
		केतन.	७५०
कृष्णकर्मन्.	८५५	केतु	९९ १२२ ७५०
कृष्णकाक	१३२३		
कृष्णभूम.	९५३	केनिपात.	८७९
कृष्णाढा	११५५	केयूर.	६६२
कृष्णवर्त्मन्.	१०९८	केरल.	९[illegible]
कृष्णशृंग	१२८२	केलि:	५५५

केलिकिल	२११, २१०
केलिकीर्ण	१२५५
केलिकुञ्चिका	५५५
केवल	७४२
केवलज्ञानिन्	५०
केवलिन्	२५
केश	५६७
केशकलाप	५६८
केशघ्न	४६६
केशपक्ष	५६८
केशपाशी	५७१
केशभार	५६८
केशमार्जन	६८८
केशरचना	५६८
केशरञ्जन	११८७
केशारिछुत	७०५
केशव	२१४, ४५८
केशहस्त	५६८
केशिक	४५८
केशिन्	२२०, ४५८, ५७१
केशोषध	५६८
केसर	११२५, ११६६
केसरिन्	१२८४
कैटभ	२२०
कैतव	३७८, ४८६
कैदारक	१४१९
कैदारिक	१४१९
कैदार्य	१४१९
कैरव	११६४
कैरविणी	११६३
कैराटक	११९७
कैलास	१०२८
कैलासौकस	१९०
कैवर्त	९२९
कैवल्य	७४
कैशिक	१४२०
कैशिकी	२८५

कैरव. १४२०
कोक. } १३३० १२९१
कोकनद. ११६३
कोकाह. १२३७
कोकिल. १३२१
कोटर. ११२२
कोटवी. ५३४
कोटि. } १०१३ ८७३
कोटिपात्र. ८७९
कोटिवर्ष. ९७७
कोटिश. ८९३
कोटीर. ६५१
कोटीवर्ष. ९७७
कोट्ट. ९७३
कोठ. ४६७
कोण. } २९४
कोदंड.
कोद्रव.
कोप.

कोपना. ५१०
कोमल. १३८७
कोयष्टि. १३३८
कोरक. ११२५
कोरदूषक. ११७७
कोल. } १२८७ ८७९
कोलक. } ६४६ ४२०
कोलकुण. १२०९
कोलंबक. २९०
कोलाहल. १४०४
कोली. ११३८
कोविद. ३४१
कोविदार. ११५२
कोश. } १०४५ ७१४ ७८३ ९९५
६४६
९७५
११८८

कोशिका	१०२४	कौलेयक	१२७९, ५०२
कोशी	११२४		
कोष्ण	१३८६	कौश	९७४
कौक्षेयक	७८२	कौशव्हिक	७३७
कौटतक्ष	९१८	कौशल्यानंदन.	७०५
कौटिक.	९३०	कौशांबी.	९७५
कौटिल्य	८५३	कौशिक	६२८, १३२४, १७५, ८५०
कौणप	१८७		
कौतुक	९२६		
कौतूहल.	९२६		
कौद्रवीण.	९६६	कौशिय.	३१५
कौन्तिक	७७०	कौशेय	३६९, ६७०
कौपीन.	६७९		
कौबेरी.	११९	कौषितकी	१२३
कौमुदी	१०७	कौस्तुभ	२२३
कौमुदीपति	१०५	क्रथ	९१८
		क्रकचच्छद.	११५२
कौमोदकी.	२२१	क्रकर.	१३२८, ११५०
कौलटिनेय.	९४९		
कौलटेय	९४९	क्रकुच्याद	२३६
कौलटेर.	९४८	क्रतु.	८२०
कौलीन.	२७०	क्रतुभुज्	८८

क्रंदन.	१४०४
क्रंदित.	१४०२
क्रम	१५०३, ६१६, ८१९
क्रमण.	६१६
क्रमुक.	११५४
क्रमेलक.	१२५३
क्रयविक्रयिक.	८६७
क्रयिक.	८६८
क्रयिन्.	८६८
क्रय्य.	८७१
क्रव्य.	६२२
क्रव्याद्.	१८८
क्राथ.	३७२
क्रांति.	१५११
क्रायक.	८६८
क्रिया.	१४९७
क्रियावत्.	३५३
क्रियाविशाल.	२४८
क्रियाह.	१२३८
क्रियेंद्रिय.	१३८४
क्रीडा.	९५९
क्रुङ्च.	१०२९
क्रुंच्.	१३२९
क्रुधा.	२९९
क्रुध्.	२९९
क्रुष्ट.	१४०२
क्रूर.	३७६, १३८६
क्रेतव्यमात्रक.	८७१
क्रेय.	८७१
क्रंयद.	८६८
क्रोड.	१२८७, १२१, ६०२
क्रोडपाद.	१३१३
क्रोडा.	६०२
क्रोडीकृति.	१५०७
क्रोध.	२९९
क्रोधन.	३९२
क्रोधिन्.	३९१
क्रोश.	८८७
क्रोष्टु.	१२९०

क्रौंच[1] ४७, १२२९, १०२९
क्रौंचारि २०९
क्लम ३१९
क्लिन्न १४९२
क्लिन्ननेत्र. ४६१
क्लिष्ट २६५
क्लीब. ५१२
क्लेश. ३१९
क्लोमन् ६०५
क्वङ्गु ११७६
क्वण १५००
क्वणन १५००
क्वणित १४८१
क्वाण १५००
क्षण १५०८, १२७, १५०९
क्षणदा १४१
क्षणन १७०
क्षणानु. ४६५
क्षणिका ११०५
क्षत. ४६४
क्षतघ्ना ६८६
क्षतज ६२२
क्षतघ्न ८५४
क्षत्तृ ८९७, ७२१, ७६०
क्षत्र ८०७, ८६३
क्षत्रिय ८६३
क्षत्रिया ५२४
क्षत्रियाणी ५२४
क्षत्रियी. ५२३
क्षन्तृ ३९१
क्षम. ४९१
क्षमा ३९१, ९१६
क्षमितृ ३९०
क्षमिन् ३९०

क्षय.	१५२३, ४६३, १६१, ९९१	क्षीण.	४४९
क्षरिन्.	११५७	क्षीणाष्टकर्मन्.	२४
क्षव.	४१८, ४६३	क्षीजन.	१४०९
क्षवथु.	४६४	क्षीब.	४३६
क्षाम.	४४९	क्षीर.	४०४, १०६९
क्षार.	८२८, १०६२	क्षीरकंठ	३३८
क्षारक.	११२५	क्षीरज.	४०६
क्षारपत्र.	११८६	क्षीरस्फटिक.	१०६८
क्षारित.	४३६	क्षीरवारि.	१०७५
क्षालित.	१४३७	क्षीरशर.	८३१
क्षिति.	९३६	क्षीरोदतनया.	२२६
क्षितिरुह.	१११४	क्षुण्ण.	३४५
क्षिप्त.	१४८२	क्षुत	४६१
क्षिप्नु.	३५०	क्षुताभिजनन.	४१८
क्षिप्र.	६१७, १४७०	क्षुत.	१३७२, ४६३
क्षिया.	१५२३	क्षुद्र.	४५१, ३६८, १४२७
		क्षुद्रकंबु.	१२०५
		क्षुद्रकीट.	१२०२

क्षुद्रघटिका.	६१५	क्षेम.	८६
क्षुद्रनासिक.	५५१	क्षेमकर	४८९
क्षुद्रा	१२१३	क्षैरेयी	४०६
क्षुद्रोपाप.	७३८	क्षोणि	९३६
क्षुधित	३९२	क्षोद	९७०
क्षुप.	१११७	क्षौम.	९८१, ११९
क्षुब्ध	१०२३	क्षौर.	९२४
क्षुधा	११७९	क्ष्णुत	१४८४
क्षुरप्र	७८०	क्ष्मा	९३१
क्षुरमर्दिन्	९२३	क्ष्वेड	११९५
क्षुरिन्	९२२	क्ष्वेडा	१४०४
क्षुरी	७८४	**ख.**	
क्षुल्ल	१४२१	ख	१६३, १०५१, १३८३
क्षुल्लक.	१२०५	खग	९५, ७७८, १२१६
क्षेत्र	५६३, ५१३, ९६५	खङ्गर.	५६९
क्षेत्रज्ञ	५४९	खचित	१४१९
क्षेत्रज्ञ	१३११	खनक	१०२३
क्षेत्रिन्.	८९०		
क्षेप	२७१		
क्षेपणी.	८७७		

खंजाका. १०२१
खजित्. २३५
खंजक. ४५५
खंजन. १३२८
खंजरीट. १३२८
खट. ४६२
खटक्क. ५९७
खटिनी. १०३७
खटी. १०३७
खट्टन. ४५४
खट्वा. ६८३
खट्वांग. २००
खट्वांगभृत्. १९९
खड्ग. १२८७, ७८२
खड्गपिधानक. ७८३
खड्गिन्. ६७, १२८७
खंड ४०३, १४३४
खंडपर्शु १९८
खंडिक. ५८९, ११७१
खंडित. १४९०
खण्डिन्. ११७४
खण्डीर. ११७२
खद्योत. १२१३
खनक १३००
खनि. १०३६
खनित्र. ८९२
खर. १२९६, १३८६, १३८५
खरकुटी. १०००
खरकोण. १३४१
खरणस. ४५१
खरणस. ४५१
खरांशु. ९५
खरु. ८९९
खर्जू. ४६४
खर्जूर. १०४३, १०५८

खर्व १४२९, ४५४, ८७४
खर्वशास्त्र ४५४
खल ९१७, ३८०, ९६९
खलति. ४१२
खलधान ९६९
खलपु. ३६३
खलिनीनिभ. १४२१
खलीन १२५०
खलूरिका ७८८
खलेवालिन्. ८९४
खल्या. १४२१
खल्ल १०२१
खल्वाट ४१२
खस ४६४
खस्फटिक १०६८
खाख्य १०११
खातक. १०९४
खातिका १०९१
खादन. ४२३, ९८४
खानि. १०३६
खापगा १०८२
खारी. ८८६
खिल ९४०
खुङ्गाह १२२८
खुर १२४४
खुरणस. ४१२
खुरणस ४१२
खुरली. ७८८
खेचर. १०९६
खेट ९७२, १३४२
खेटक ७८३
खेद. २९९
खेय १०९१
खेलनी. ४८७
खेला ९५६
खोङ्गाह. १२२७
खोड ४११
खोर ४११

खद्योत. १४९३

ग.

गगन. १६३
गगनध्वज. ९७
गगनाध्वग. ९७
गंगा. १०८१
गंगाभृत् १९९
गंगासुत. २०८
गच्छ. १११४
गज. ७५१, १२१७, ४७
गजता. १४२२
गजप्रिया. ११५८
गजाजीव. ७६२
गजास्य. २०७
गजासुहृद्. २००
गजाह्वय. ९७८
गञ्ज. १००, १०४१
गण्डक. १२८४
गण्डु.
गण्डूष. ४५३
गण्डोल. ४२५
गण. २०१, १४११
गणक. ४८२
गणरात्र. १४३
गणि. ७८
गणिका. ५६२
गणिकापति. ५१९
गणिपिटक. २४५
गणेय. ८७२
गणेश. २०७
गंड. ५८२, ४५६, १२२५
गंडि. ११२०
गंडूपद. १२८७
गन्धाराज. ४६७
१०५१
८७२
२९१
३

गडूपद्भव १०४१
गडूपदी. १२०३
गडूप. १९८
गडोल. ४२६
गतास्त ४५७
गति ४७० १५००
गद ४६३
गदाग्रज २ ६
गदाम्बत् २१९
गद्गी ७५३
गंध. १३९०
गंधक १०५७
गंधकालिका ८४७
गंधज्ञा ५८०
गंधधुली ६४४
गंधपिशाचिका. ६४९
गंधमातृ ९२६
गंधमूर्षा. १३०१
गंधरस. १०६३
गंधर्व. १२३३ १८३ ४३ ९१
गंधवह ११०६
गंधसार. ६४१
गंधाबुवर्य ६२
गंधाश्मन् १०५७
गंधिक. १०२७
गंधोत्तमा. ९०२
गंधोली. १२१५
गभस्ति. ९६ १००
गभीर. १०७१
गमन. ७८९
गम्भीर १०७१
गम्भीरवेदिन्. १२२२
गया. ९७३
गर. १२१४
गरभ ५४०
गरल ११९५

गरुड.	४३	गर्भपाकी.	११९८
	२३०	गर्भवती.	५३८
गरुडाग्रज.	१०२	गर्भागार.	९९५
गरुत्	१३१८	गर्भाशय.	५४०
गरुत्मत.	२३१	गर्भिणी.	१२६६
गर्गरी.	१०२२	गर्व.	३१६
गर्ज.	१२१८	गर्हणा.	२७१
गर्ज.	१४०९	गर्ह्य.	१४४२
गर्जि.	१४०६	गल.	५८८
गर्जित.	१२२०	गलकम्बल.	१२६४
	१४०६	गलगंड.	४६७
गर्त्त.	१३६४	गलशुण्डिका.	५८९
गर्त्तिका.	९९९	गलंती.	१०२१
गर्दभ.	१२५६	गलस्तनी.	१२७५
गर्दभाह्वय.	११६४	गलांकुर.	४६७
गर्दभी.	१२०८	गलि.	१२६३
गर्द्ध.	४३०	गलित.	१४९०
गर्द्धन.	४२९	गल्ल.	५८२
गर्भ.	५४०	गल्वर्क.	९०६
	६०४	गव्य.	१२८६
गर्भक.	६५१	गवल.	१२८३
	१४४	गवाक्ष.	१०१२

गवीश्वर	८८८
गवेधु	११७९
गवेधुका	११७९
गवपित	१४९१
ग॰य	१२७३
गव्या	१४२१ ८८८ ७७६
गव्यूत	८८७ ८८८
गव्यूति.	८८८
गहन	१४७२ १११०
गह्वर	१०२३ १४०२
गांगेय	१०४३
गाढ	१४४७ १५०५
गाणिक्य	१४२०
गाण्डिव	७१०
गाण्डीव	७१०
गात्र	५६३ १२२८
गात्रसङ्कोची	१२०२
गात्रसङ्क.	१२४०
गात्रानुलेपनी.	६३९
गाधिपुर.	९७४
गाधेय	८१०
गान	२८०
गांधर्व	२८० १८१
गांधार.	१४०१
गांधारी	४३ २४०
गारुड	१०४४
गारुत्मत	१०४४
गार्द्धपक्ष	७९८
गार्भिण.	१४१५
गार्हपत्य	८२३
गालव	११५९
गालि	२७२
गिर्.	२४१

गिरि.	९८८, १०२७
गिरिकर्णी.	११९५
गिरिका.	१२०१
गिरिगुड.	६८९
गिरिज.	१०५२
गिरिजामल.	१०९१
गिरिमल्लिका.	११२७
गिरियक.	६८९
गिरिश.	१९५
गिरिसार.	१०२८
गिरीश.	१९६
गीत.	२८०
गीति.	२८०
गीर्वाण.	८९
गीष्पति.	११९
गीष्पतीष्टिकृत.	८१८
गुग्गुलु.	११४२
गुच्छ.	६६०
गुन्छ.	
गुञ्जा.	८८३, ११५९
गुड.	४०२, ५८८, ४२५
गुडपुष्प.	११४१
गुडफल.	११४२
गुडाकेश.	७०९
गुडूची.	११५७
गुडेरक.	४२५
गुण.	७२२, ७७६, ९२८, १४४१
गुणग्राम.	१४१४
गुणलयनिका.	५८२
गुणवृक्ष.	८७७
गुणित.	१४८२
गुणोत्कर्ष.	१२७५
गुंठित.	१४८२
	१२९१
	११२६

-गुद	६१२	गुल्म.	६०५
-गुडाकेश.	४६८		४६९
गुदग्रह	४६९		७४८
-गुन्द्र	११९२		११२०
गुन्द्रा	११९३	गुल्मिनी	१११८
गुन्द्राल	१२४०	गुल्य	१३८८
गुप्त.	१४८३	गुह.	२०९
	१४९७	गुहा	१०३३
-गुप्ति.	८०६	गुह्य	७४२
-गुफ.	६९३		६११
-गुरु	१४३०	गुह्यक.	१९४
	७७	गूढ	१४८३
	११९	गूढपथ	१३६९
गुरुकल्प.	८०	गूढपाद्	१३०४
गुरुहन्	८१८	गूढपुरुष	७३३
गुरुदैवत	१११	गूढमार्ग	९८५
गुर्वी	५२९	गूथ	६३४
गुर्विणी	५६८	गून.	१४५५
गुरुपत्र	१०४२	गृञ्जक.	११५४
गुल.	६११	गृञ्जन	११८७
-गुलुञ्छ.	११२६	गृध्र	१२३५
गुल्फ.	५१५	गृध्नु	४२९

गृष्टि.	१२६८
गृह.	९८९, ५१२
गृहगोधिका.	१२९७
गृहगोलिका.	१२९७
गृहपति.	७३४
गृहबलिभुज्.	१३३१
गृहमणि.	६८७
गृहमृग	१२७९
गृहमेधिन्.	८०८
गृहयालु.	४४५
गृहस्थ.	८०८
गृहा.	५१२
गृहावग्रहणी.	१००९
गृहिणी.	५१२
गृहिन्.	८०८, ८०७
गृहीतदिश्.	८०५
गृहोलिका.	१२९८
गृध्र.	१३४२
गृध्रक.	३५६
गेंदुक.	६८९

गेय.	२८०
गेह.	९८९
गेहभू.	९८९
गेहेनर्दिन्	४७७
गेहेशूर.	४७७
गैरिक.	१०३६, १०४४
गैरेय.	१०६२
गो	१२६५, ९३६, ८७, ९९, २४१, १२५७
गोकर्ण.	५९५, १२९३
गोकिराटिका.	१३३६
गोकुल.	१२७३
गोक्षुर.	११५६
गोग्रंथि.	१२७३
गोचर.	१३८४
गोणी.	६७९

गोतमान्वय.	२३७	गोप	७२६, ८८९
गोत्र.	१०२७, २६०, ५०३	गोपति	९७, १२५९
गोत्रा	९३६, १४२१	गोपरस	१०६३
गोद	४२५	गोपानसी	१००९
गोदत्त	१०५९	गोपायित	१४९७
गोदा.	१०८४	गोपाल	८८९
गोदारण	८९१, ८९२	गोपालिका	१२०८
गोदावरी.	१०८४	गोपुच्छ.	६६१
गोदुह्	८८९	गोपुर	९८१
गोधन	१२७५	गोपेंद्र	२१८
गोधा	७७६, १२९७	गोप्य	३६०
गोधि.	५७३	गोमत्	८८८
गोधूम	११७५	गोमती	१०८५
गोधेनुक.	१४१८	गोमय	१२७२
गोनस	१२०६	गोमयोत्था.	१२०८
गोनर्दीय.	८५१	गोमायु	१२९०
गोनास.	१२०६	गोमिन्	८८८
		गोमुख.	१३४९, ४१
		गोमेध	४३

गोयुग.	१४२४
गोरस.	४०४, ४०६, ४०८
गोराटी.	१३३६
गोरुत.	८८७
गोलक.	५५०
गोला.	१०६०
गोलिका.	१२९७
गोलांगूल.	१२९२
गोवर्द्धनधर.	२१८
गोविंद.	८८९, २१५
गोविड्.	१२७२
गोवृष.	१२५९
गोशाला.	९९९
गोशीर्ष.	६४२
गोष्ठ.	९६४
गोष्ठश्व.	४७७
गोष्ठी	४८१
गोसंख्य.	८८९
गोसहस्र	१२८६
गोस्तनी.	११५५
गोस्थान.	९६४
गोहिर.	६१८
गौतम.	११९९, ६२४, ८५०, ३१
गौधार.	१२९७
गौधेय.	१२९७
गौधेर.	१२९७
गौर.	१३९३, १३९४
गौरव.	५००
गौरार्द्रक.	११९८
गौरी.	५१०, २०३, २४०
गौष्ठीन.	९६५
ग्रंथन.	६५३
ग्रंथि	११३०
ग्रंथिक.	४२१
ग्रस्त	२६६

ग्रह	१०७, १५२३, ९७, १२५
ग्रहक.	८०६
ग्रहण	३१०
ग्रहणीरुज्	४७१
ग्रहपति	९०
ग्रहरूप	९५
ग्रहीतृ	४४५
ग्राम.	९६१
ग्रामणी	१४३९
ग्रामतक्ष	९१८
ग्रामता	१४७२
ग्रामीण	५०१
ग्रामयक्ष	५०१
ग्राम्य.	२६६, ५०१
ग्राम्यधर्म	५३७
ग्रावन्	१०२७, १०११
ग्रास.	४२५
ग्राह	१५२३, १३५१
ग्रीवा.	५८६
ग्रीष्म.	१५७
ग्रैवयक्ष.	६५७, ९४
ग्लह	४८६
ग्लान	४५९
ग्लानि.	३१९
ग्लास्नु	४५९
ग्लौ.	१०५

घ

घट.	४८, १०१९, ९१२
घटा.	४८१, १२२३
घटिका.	१३७
घटीयन्त्र	१०९३
घटोद्भव.	१२२
घट्ट.	१०८७
घुटक	६१५

घंटापथ. १८७
घटाशब्द. १०४९
घंटिका. ५८९
घन. २९२, ५६४, १४४७, १६४, ७८५, २८६, १०३७
घनगोलक. १०४७
घनधातु. ६२०
घनरस. १०६९
घनवात. १३५९
घनवाहन. १९७
घनसार ६४२
घनाघन. १६४
घनात्यय. १५८
घनाश्रय. १६३
घनोदधि. १३५९
घनोपल. १६६
घर्घर. २९६
घर्म. ३०५
घसि. ४२२
घस्मर. ३९४
घस्र. १३८
घाटा. ५८६
घांटिक. ७९४
घात. ३७१
घातुक. ३६९
घार्तिक. ८३७
घार. ४००
घास. ११९५
घुट. ६१५
घुटिक. ६१५
घुण. १२०१
घुण्टक. ६१५
घुसृण. ६४४
घूक. १३२४
घूकारि. १३२२
घूर्णन. १५१९
घूर्णि. १५१९
घूर्णित. ४४२

घृणा	३०३, ३१९
घृणि	९९
घृत.	४०७
घृतवर.	४००
घृतपूर	४००
घृतलेखनी.	८६६
घृतेली	१२०७
घृष्टि	१२८८
घोटक	१२२७
घोणव	१३००
घोणा	५८०
घोणिन्.	१२८८
घोर	३०३
घोरवासिन्.	१२९०
घोळ	४०८
घोष	१०४९, १००२, १४००
घोषणा	७१९
घोषवती.	२८७
घ्राण.	५८०
घ्राणतर्पण.	१३९०

च.

चकित.	३६५
चकोर	१३३९
चक्र	१४११, १०४२, ७४६, ७५५, ७८७
चक्रजीवक	९१६
चक्रनामन्.	१०५४
चक्रबान्धव	९६
चक्रभृत्	२१९
चक्रमर्दक.	११५८
चक्रमण्डलिन्	१२०५
चक्रवर्तिन्	६९१
चक्रवाक	१३७०
चक्रवाल.	१०३१, १४११
चक्राङ्ग	१२७५
चक्रावर्त	१५१९
चक्रिन्.	१२०४

चक्रीवत् १२८३

चक्रेश्वरी. } ३२ / २३९

च[illegible]. ९०७

चक्षुस्. ९७०

चक्षुष्य. ४३८

चक्षुष्या. १०१२

चंचरीक १२१२

चंचल. १४९४

चंचला. ११०९

चंचु. १३१७

चंचुसूचिक. १३४१

चंचू १३१७

चटक १३३१

चटका. १३३१

चटकाशिरस् १

चटु.

चटुल.

चंड } ४२९ / ३९२ / ९८९ / १३८५

चंडता. ३१८

चंडा. ३९

चंडातक. ६७४

चंडाल. } ८९७ / ९३३

चंडिल. ९२२

चंडी २०२

चतुःशाल. ९९२

चतुःसम. ६३९

चतुर. } ९९८ / ३४३ / ३८४

चतुरंगबलाध्यक्ष ७२९

चतुर्गति १३९३

१७७

९९१

१३८२

३१६

चतुर्मुख २१२
चतुर्मुखागता ६२
चतुर्वर्ग १३८२
चतुर्हायणी १०७२
चतुष्क ९८६
चतुष्पथ ९८६
चतुस्त्रिंशज्जातकज्ञ २२२
चत्वर { ८२४, ९८८, १००४ }
चदन. ६४१
चद्र { ०२, १०५, ६४२ }
चंद्रक १२२०
चन्द्रका १०८९
चद्रकात १०१६
चद्रप्रभ २७
चद्रमर्दन् १०४५
चद्रभागा. १०८५
चद्रमणि १०६७
चद्रमस १०८
चद्रशाला ९९९
चद्रहास ७८२
चद्रातप १०७
चद्रिका. १०६
चद्रगोलिका १०६
चद्रोदय. ६८१
चद्रोपल १०६७
चपल { ४७६, १४९९, १४७० }
चपला. ११०९
चर्पट. ११६
चमर. { ६१, १२९४ }
चमरी. ४००
चमू { ७४६, ७४८ }
चमूरु. १२९४
चयक ११४६
चषा. ९७१
चषाविप ७११
चंपोपलक्षित. ९९७

चय.	९८० १४११	चर्चा.	६११ ११७३
चर.	७३३ १४९४	चर्चिका.	३०६
चरण.	६१० ८४३	चर्चिक्य.	६३६
चरणग्रंथि.	६१९	चर्मघ्री.	२७३
चरणायुध.	१३२४	चर्मकृत्	९१४
चरम.	१४५९	चर्मचटका.	१३३६
चरमतीर्थकृत.	३०	चर्मदंड.	१२९२
चरमाद्रि.	१०९७	चर्मन्.	६३० ७८३
चराचर.	१४९४	चर्मप्रभेदिका.	९१९
चरि.	१२१६	चर्मप्रसेविका.	९०८
चरित.	८४२	चर्ममुंडा.	२०६
चरित्र.	८४३	चर्या.	११०१
चरिष्णु	१४५४	चर्वण.	४२४
चरी.	५११	चर्वणा.	१२१४
चरु.	८३३ १०१०.	चर्षणी.	९५८
चर्चरी.	२७३	चल.	१०५० १४९९
चर्चस्.	१९३	चलचंचु.	१३३९
		चलन.	६१६
		चलनक.	६७४

चञ्चरी.	६७४	चामीकरपङ्कज.	६१
चण्डा.	११०४	चामुण्डा	२०६
चलाचल	१४५५	चार	७३४, ८०६, १२१४
चलित.	१४८१		
चषक	५१८, ९०१, १०२४	चारण	३१९
		चारपथ.	९८६
चपाल.	८२५	चारभट	३६१
चाक्रिक.	७९४, ९१७	चारित्र.	८४२
		चारु	१५४४
चाटकैर	११११	चार्वाक.	८६३
चाटु.	३६४	चालनी.	१०१८
चाणूर	२१९	चाष	१३२९
चाण्डालिका	२९०	चिकित्सक	१४७२
चातक.	१३२९	चिकित्सा	४३३
चातुर्वर्ण्य.	८०७	चिक्किण	१०९०
चान्द्र.	१०६७	चिकुर	१४७६, ५१७
चान्द्रमस	१०९		
चाप	७७५	चिक्कण.	४११
चापल	३१५	चिक्कस.	५०२
चामर.	७१७	चित्	३०९
चामीकर.	१०५४	चिता	३७५

चिति. ३७५
चित्त. १३२९
चित्तप्रसन्नता. ३१५
चित्तविप्लव. ३२०
चित्तोन्नति. ३१७
चित्या. ३७५
चित्र. १३९८, ३०३, ९२२, ६५३
चित्रक. १२८५
चित्रकाय. १२८५
चित्रकृत् ९२१
चित्रकृत्त्वम्. ७०
चित्रगुप्त. ५५
चित्रपुंख. ७७८
चित्रभानु. १०९८, ९६
चित्रल. १३९८
चित्रवल्लिक. ११४५
चित्रशाला. ९९९
चित्रशिखंडिज
चित्रशिखंडिन्. १२४
चित्रा. ११२
चिद्रूप. ३४५
चिंता. ३२०
चिपिट. ४०१
चिबुक. ५८२
चिरक्रिय. ३५२
चिरजीविन्. १३२२
चिरंतन. १४४८
चिरमेहिन्. १२५६
चिरम्. १५३२
चिररात्राय. १५३२
चिरस्य. १५३२
चिरात्. १५३२
चिराय. १५३२
चिरिंटी. ५१२
चिरेण. १५३३
[illegible] ११८९
१३४६
४६१
३४

चीन १२९४
चीनक. ११७८
चीनपिष्ट. १०६१
चीर ६६६
चीरिल्लि १३४८
चीरी १२१५
चीरुका १२१५
चीवर ६७८
चुक्र ४१६, ४१७
चुटी १०२२
चुदी. ५२३
चुलुक. ५९८
चुल्ल ४६१
चुल्ली १०१८
चूचुक ६०२
चूडा ५७१
चूडामणि. ६५०
चूत ११३३
चूतक १०९३
चूर्ण ९७०, ६२७
चूर्णकुन्तल ५६९
चूलिका २४५, १२२५
चेट ३६०
चेटी ३३४, ५३४
चेतु १५८२
चेतन १३६६
चेतना ३०८
चेतस् १३४९
चेदि ९५६
चेदिनगरी ९७५
चेल ६६६, १४४२
चैत्य ९९४
चैत्यद्रुम ६२
चैत्र १५३
चैत्ररथ १९०
चैत्रिक १५३
चैद्य ९५६
चोक्ष १४२६
चोच ११२१

चोटी. ६७५
चोद्य. २०४
चोर. ३८१
चोल. ६७४
चौडूपुष्प. ११४७
चौरिका. ३८३
चौर्य. ३८३
चौलुक्य. ७१२
च्युत. १४९०
च्युति. ६०९, ६१२
च्युतेषु. ७७३

छ.

छग. १२७५
छगण. १२७३
छगल. १२७५
छछुन्दरी. १३०१
छत्र. ७१७
छत्रत्रय. ६१
छत्रवार. ७६४
छद. १५१८, ११२३
छदन. १४७७, ११२३
छदिस्. १०१०
छद्मन्. ३७८
छंद. १३८३, १४६४
छंदस्. २५०, २४९
छन्न. १४७२, १४७६, ७४१
छर्द्. ४६९
छर्दिस्. ४६९
छल. ३७८, ८०४
छल्ली. ११२१
छवि. १००, ६३०
छाग. ४८, १२७५
छागण. ११०१
छागरथ. १०९७

छागिका	१२७५	जगत्	१४१४, १३६५
छ्यत	४४९	जगती	१३६५, ९३७
छादनी	६१०	जगत्कर्तृ	२११
छादिस	८१७	जगच्चक्षुष्	९८
छायाकर	७६४	जगत्प्रभु	२४
छायाभृत्	१०५	जगत्प्राण	११०७
छायासुत	१२०	जगत्साक्षिन्	९८
छाया	१५१२, १४६४	जगन्नाथ	२१८
छित	१४८९	जगर	७६६
छिद्र	१३५४	जगल	९०४
छिद्रित	१४८६	जग्धि	४६३
छिन्न	१४८९	जघन	६०८
छुरी	७८४	जघनेफला	११३३
छेक	१३४१, ३४१	जघन्य	१४५९
छेका	९१०	जघन्यज	५५२, ८९४
छेद	०७२	जङ्गम	१४०४
छेदित	१४९०	जङ्गल	६२२, ९५३
ज			
जक्षण	४२३	जपा	६१४

जंघाकरिक.	४९४	जननी.	५५७
जंघात्राण.	७६८	जनपद	९५७
जंघाल.	४९४	जनप्रवाद.	२७०
जटा.	८१६ ११२०	जनमनोहारिन्	१३९०
		जनयितृ.	५५६
जटाजूट.	२००	जनयित्री.	५५८
जटी.	११३१	जनश्रुति.	२५९
जठर.	६०४	जनार्दन.	२१५
जड.	३५२ १३८५	जनाश्रय.	१००३
		जनि	१३६७
जडुल.	६१८	जनी.	५१३ ५१४
जतु.	६८६		
जतुक.	४२२	जनुस्	१३६७
जतुका.	१३३६	जंतु.	१३६६
जत्रु.	५८८	जंतुफल.	११३२
जन.	५०१ ११९२	जन्मन्	१३६७
		जन्य.	५१७ ७९६
जनक.	५५६		
जनङ्गम.	९३३	जन्यु.	१३६६
जनता.	१४२२	जप.	८४२
जनन.	५०३ १३६७	जपा.	११४७
		जंपती.	५१०

जबाल.	१०९०
जबालिनी.	१०८०
जबीर	११४९
जम्बुक	१२८९
जम्बूस्वामिन्.	६३
जम.	११४९
	१७५
	५८३
जंभल	११४९
जय.	११७२
	६९४
	१७५
	७९७
जयदत्त	१७५
जयवाहिनी	१७९
जयन	१७५
जयती	१७६
जया.	४०
	२०६
जय्य.	७९३
जरठ	१३८७
जरत्	३३९
	१४४९
जरद्गव.	१२५८
जरन्त	१२८२
जरा	३४०
जराभीरु	९२७
जरायु	५४०
जरायुज	१३५६
जरिन्	३४०
जर्तिल.	११७९
जल	१०६९
	११५८
जलकातार	१८८
जलकुक्कुभ	१३३८
जलज.	१३६०
जलजन्मन्	११६०
जलद्	७६२
जलधर.	७६२
जलवाल	१०९६
जलशय.	१००६
जलविला	१०८०
जलूका.	१३५९

जलनिधि.	१०७४	जलूका.	१२०५
जलनीलिका.	११६७	जलोच्छ्वास.	१०८८
जलपति.	१८८	जलौकस्.	१२०३
जलबालक.	१०२९	जलौका.	१२०४
जलमार्जार.	१३५०	जल्पाक.	३४७
जलमुच्.	१६४	जव.	४९५
जलराशि.	१०७४	जवन.	४२४
जलवाह.	१६४		१२३४
जलव्याल.	१३०५	जवनी.	६८०
जलरुह.	११६२	जविन्.	४९४
जलरुह.	११६२	जह्नु.	२१६
जलांकु.	१३३२	जागर.	४४३
जलांज.	१३३२	जागरण.	४४३
जलशालिका.	११०५	जागरा	४४३
जलशय.	२१४	जागरिन्.	४४३
जलशूक.	११६७	जागरूक.	४४३
जलसूकर.	१३४९	जागर्या.	४४३
जलाणुक.	१३४७	जागुड	६४१
जलार्द्रा.	६७९	जागृवि.	१०९९
जलालोका.	१२०४	जाङ्गुलिक.	५७४
जलाशय.	१०९६	जांघिक.	४९५
जलसर्पिणी.	१२०४		

जाड्य	३१२, ३०५
जात	३०२, १४१२
जातरूप	१०४४
जातवेदस्	१०९९
जातापत्या.	५१९
जाति	१५१५, ११४७
जातिकोश	६४२
जातिफल	६४३
जातु	१५२३
जातोक्ष.	१२५८
जात्य	१४१९
जानकी	७०३
जानु	६१४
जापक	६४०
जामदग्न्य.	८४८
जामातृ	५१८
जामि.	५५३
जामेय.	५४३
जाम्बूनद	१०४५
जाया	५१३
जायाजीव.	३२८
जायापती.	५१९
जायु	४७३
जार	५१९
जारज	५५०
जाल	९२१, १४१२
जालक	१०१२, ११२५
जालकारक	१२१०
जालकिनी	१२७७
जालघर	९५८
जालपाया	७६९
जालिक	९२८, १२१०, ३७७
जालिका	७६९
जालिनी.	९९९
जाल्म	३५३
जाबाल	८८९
जाहक	१३०२

जाह्नवी. १०८१
जिगीष. ३२१
जिघत्सा ३९३
जिघत्सु ३९२
जिघांसु ७२९
जित. ८०५
जितकाशिन्. ८०६
जितनेमि. ८१६
जितशत्रु ३६
जितारि. २६
जिताहव ८०६
जितेन्द्रिय. ८११
जित्या. ८९०
जित्वर ७९३
जिन. २४
जिनमद्मन्

जिष्णु. १७३ ७०९ २१४ ७९३
जिहानक १६१
जिह्म. १४५७
जिह्मग. १३०४
जिह्नु. १३५४
जिह्वा ५८५
जीन. ३४०
जीमूत. १६४
जीमूतवाहिन्. ११०४
जीवक. ४२२
जीर्ण. १४४८ ३४० १११४ १५२३
६७८
११८
२६७

जीवजीव	१३४०
जीवत्तोका	६३०
जीवत्पति.	९३०
जीवथ	१३६३
जीवन	८६५
	१०९९
जीवनक	३९५
जीवनी.	११८५
जीवनीय.	१०९९
जीवनीया	११८५
जीवनौषध.	१५६७
जीवती.	११८५
जीववृत्ति.	८८८
जीवसू	६५०
जीवा	७७१
	११८५
जीवातु	१२६७
जीवान्तक	९१०
जीविका.	८९५
जीवित.	१३६७
जीवितकाल.	१३९९
जुगुप्सन	२७१
जुगुप्सा	७२
	३०३
जुहू	८२८
जूर्णाह्वय.	११७८
जृम्भण.	१५०६
जृम्भा.	१५०६
जैत्र.	७९३
जेमन	४२४
जेय	७९३
जैवातृक	१०५
	४७९
जोलाढा.	११७८
जोषम्.	१५२८
ज्ञ	११७
	३४१
ज्ञप्ति	३०८
ज्ञात	१४९६
ज्ञातनन्दन.	३०
ज्ञाताधर्मकथा	२४३
ज्ञाति.	५६१
ज्ञान	३१०

डयन	७९३, १२१८	तडित्वत्	१६४
डाहल	९९६	तण्डु	२९०
डिंगर	२६०	तण्डुलीय	११८४
डिंडीर	१०७७	तण्डुलेर	११८४
डिम	२८४	तत	२८६, १४२०
डिम्ब	८०३	ततस्	१९२७
डिंभ	२२८	तति	१४२२
ढ.		तत्काल	१६२
ढक्का	२९३	तत्कालधी	३४४
ढौकन	७५७	तत्त्व.	२९२
त		तत्त्वज्ञान	३११
तक्र	४०९	तत्त्वनिष्ठता.	६७
तक्रसार	४०९	तत्पर.	३८४
तक्षक	१३०९	तत्रभवान्	३२६
तक्षणी	९१८	तत्सद्	८७
तक्षन्	९१७	तथागत	२२२
तंट	१०७८	तथ्य	२६४
तटिनी	१०८०	तर्द्	१९३७
तडाग	१०९४	तद्गत	१४५८
तडित्	११०४	तदात्व.	१६२
तडित्कुमार	९०	तद्धर्म	३६८

तेहुकेवल.

तेज.

तेजस.

तेजनट.

तेजिका

तेविन.

तम्बा.

तप. कुसुम.

तर.

त्वचन-त्वचा.

तदन.

तपन.

तपनी.

तनु.

तरणि.

তপস্য	১৭২	তরঙ্গিণী	১০৩৯
তপস্যা	৫১	তরণি	৩৭
তপস্যস্থ	১৭৩	তরণী।	৫৭৭
তপ	১৪৯২	তরণ্ড	৫৩৯
তম প্রভা	১৩১০	তরজ	৬৭০, ১৪৭৭
তমস্কক	১০১১		
তমস্	১৪৭, ১২১, ১৩৫৭	তরঙ্গোচ্ছ্বাস	৭০৪
		তরলা	২৯৩
		তরলিত	১৪৫০
তমস্বিনী	১৪৩	তরবারি	৩৫২
তমা।	১৪২		
তমাল	১১২১	তরু	৪৯৪, ৬২২, ৩২৬
তমালপত্র	৬৭২		
তমালিনী	৭৩৭	তরী	৫৭৩
তমিস্র	১৪৭	তরু	১১১৪
তমিস্রা	১৪৩	তরুণ	২৩৯
তমী।	১৪২	তরুণী	৭১১
তমোঘ্ন	১০৭৮	তর্ক	২২৩
তম্বা	১২৬৬	তর্কবিদ্যা	২৭২
তন্বী।	১২৬৬	তর্কু।	৭০১
তরক্ষু	১২০৭	তর্কুক	৯৫৫
তরণ	১০৩৭	তর্জনী	৭৭২

तर्जिक.	९९८	तविषी.	१७१
तर्ण.	१२६०	तष्ट.	१४८६
तर्दू.	१०२१	तस्कर.	३८१
तर्पण.	१५०२	ता.	२२६
	८२१	ताडङ्क.	६५६
	८२७	ताडपत्र.	६५६
तर्मन्.	८२५	ताण्डव.	२८०
तर्ष.	३९३	तात.	५५६
तल.	११३६	ाततुल्य.	४८८
	७७६	तान्त्रिक.	४८३
	५९६	तापन.	९९
	६१८	तापस.	८०९
तलहृदय.	६१८	तापसद्रुम.	११४३
तलसारक	१२५१	तापिच्छ.	११४६
तलिका.	१२५१	तापी.	१०८४
तलिन.	४४९	ताप्य.	१०५५
	१४२६	तामरस.	११६१
तल्लिम.	६८२	तामलिप्त.	९७९
तलुनी.	५११	तामलिप्ती.	९७९
तल्प.	६८२	तांबूलकरंक.	७१८
तल्लज.	१४४०	तांबूलवल्ली.	११५५
तविष	८७	तांबूली.	११५५

ताम्र १०२९
ताम्रकुट्टक ९१०
ताम्रचूड १२२५
ताम्रवृता. ११७५
ताम्रसार. ६४२
ताम्राक्ष १३२१
तायिक ९५८
तार. १४०९, १०४१, १४०२
तारक. ९२, ६९९
तारका. १०७
तारकारि २०९
तारा १०७, ५७५
तारारि १०१५
तारुण्य ३२९
तार्किक ८६३
तार्क्ष्य २११, १२६२
तार्क्ष्यध्वज २१४
तार्क्ष्यशैल. १०११
ताल ११३६, १०५९, २९२, ५९५, ५९६
तालक १००५
तालकाम १३९५
ताललक्ष्मन्. २२४
तालवृत. ६८७
तालिका. ५९६
ताली. १००६
तालु. ५८५
तालुजिह्व. १३४९
तालूर १०७६
ताविष. ८७
ताविषी १७६
तिक्त १३८९
तिक्तपत्र. ११९०
तिग्म १३८५
तिनउ १०१८
तितिक्षा. ९०

तितिक्षु.	३९१
तित्तिभ.	१२०९
तित्तिरि	१३४१
तिथि.	१४७
तिथिप्रणी.	१०४
तिनिश.	११४२
तिंतिडी.	११५३
तिंतिडीक.	४१७
तिमि.	१३४४
तिमिङ्गिलगिल.	१३४८
तिमित.	१४९२
तिमिर.	१४५
तिरस्.	१५३४
तिरस्करिणी.	६८१
तिरस्क्रिया.	४४१
तिरोधान.	१४७८
तिरोहित.	८०५
	१४७६
तिर्यञ्च्.	१५१५
	४४४
	१२१६
तिलक.	९४३
	६०५
	६५३
	६१८
तिलकालक.	६१८
तिलपर्णिका.	६४२
तिलपिञ्ज.	११८०
तिलपेज.	११८०
तिलित्स.	१२०६
तिल्य.	९६७
तिल्व	११५९
तिष्य.	१११
तीक्ष्ण.	१३८५
	१०३८
	११९५
तीक्ष्णगंधक.	११३४
तीक्ष्णशूक.	११७०
तीर.	१०७८
तीरी	७८०
तीर्थंकर.	२४
तीर्थकर.	२४
तीर्थवाक्.	५६७

तीव्र.	१३८५, १५०५
तीव्रवेदना	१३५८
तुक	५४३
तुकाक्षीरी	११५४
तुंग	१४२८
तुच्छ	१४२६, १४४६
तुड	५७२
तुंडिकरीका	११८१
तुंडिभ	४१८
तुंडिल	४५८
तुल्य.	१०५२
तुल्यांजन.	१०५२
तुंद.	६०४
तुंदकूपिका	६०६
तुंदपरिमृज्	३८४
तुंदि	४५०, ६०४
तुंदिक	४५०
तुंदिल.	४५०
तुन्नवाय	९१०
तुमुञ्ज.	७९९, १६०४
तुम्फ	४२
तुंबी	११५९
तुरग.	१२३२
तुरंगिन्	७६१
तुरंग	१२३२
तुरंगम	१२३२
तुरंगवदन.	१९४
तुराषाह्	१७२
तुरीयक.	१४३४
तुरुष्क	९५९, ६५८
तुला.	८८५, १८६३
तुलाकोटि	६६५
तुल्प	१४६१
तुवर	१३८९
तुवरक.	११७३
तुवरी	१०५६, ११७५
तुष	११८२

दक्षिणा.	४६६	दधिसार.	४०८
दग्ध.	१९८६	दनुज	२३८
दग्धकाक.	१३२३	दंत.	१२२४, ५८४
दग्धिका.	३९६	दंतक.	१०११, १०३४
दण्ड.	६०१	दंतभाग.	१२२८
	८८७	दंतवक्त्र.	५८१
दण्ड.	७३६, ७४६, ७८५	दंतशठ.	१३८८
	१८४	दंतावल.	१२१७
	७२५	दंतिन्.	१२१७
	७३९	दंतुर.	४५७
	९१६	दंदशूक	१३०३
	४०८	दभ्र.	१४२१
	४४६	दम.	७३६
	७२१	दमुनस्.	१३९७
	६९६	दंपती.	५१९
	५१	दंभ.	३७८
	११५८	दंभचर्या.	३७९
	१	दंभोलि.	१८०
			१२६०
			३६९

तैलपर्णिक. ६४९
तैलपायिका १३२७
तैलाटी ११११
तैलिन् ९१७
तैलिन ९६७
तैलिशाला ९९७
तैष १५२
तोक ९४०
तोकम १३७०
तोत्र ८९०, १२३०
तोदन ८९३
तोमर ७८७
तोय १०१९
तोरण १००७
तौर्यत्रिक ३७९
तौलिकिक ९२१
त्यक्त १४७१
त्याग ३८६
त्रपा ३११
त्रपु. १०४
त्रपुषी. ११८९
त्रयी २४९
त्रयीतनु ९८
त्रयीमुख ८११
त्रस १४५५
त्रसयोनि १३५७
त्रसर ९१३
त्राण १४२७, १५२३
त्रात १४२७
त्रास. ३२१
त्रासदायिन् ४७९
त्रिक ९८६, ६०८
त्रिककुद १०३०
त्रिकटु ४२२
त्रिकण्टक ११९६
त्रिकाय २३६
त्रिकालविद् २४, २३२
त्रिकूट १०३०
त्रिगर्त ९५८
त्रिगुणाकृत ९६८

तुषानळ.	११०१
तुषार.	१०७२, १२८९
तुषोदक.	४१५
तुहिन.	१०७२
तूण.	७८१
तूणिन्.	७७१
तूणीर.	७८१
तुर.	२८६
तूर्ण.	१४७०
तूर्णि.	३२२
तूर्य.	२८६
तूळक.	११३९
तूळिका.	९२१
तूष्णींशीळ	४३८
तूष्णीक.	४३८
तूष्णीकाम्.	१५२८
तूष्णीम्.	१५२८
तृण.	११९५, ११९१
तृणध्वज.	११५३
तृणराज.	११३६
तृणाटवी.	११११
तृणादि.	१२०१
तृणौकस्.	९९६
तृतीयाकृतम्.	९६८
तृतीयाप्रकृति.	५६२
तृप्त.	४२६
तृप्ति.	४२६
तृष्.	४१०, ३९४
तृषा.	३९४
तृषित.	३९१
तृष्णक.	४२९, ३९३
तृष्णा	४३०, ३९३
तृष्णाक्षय.	३०४
तेजस्.	१०१
तेजित.	१४८४
तेमन.	३९९
तैजसावर्त्तनी.	९०८
तैत्तिर	१४१५
तैल.	४१७

तैलपर्णिक. ६४९
तैलपायिका १३३७
तैलाटी १२१५
तैलिन् ९१७
तैलिन ९६७
तैलिशाला ९९६
तैष १५२
तोक ९४०
तोकम १५७०
तोत्र ८९, १२३०
तोदन ८९३
तोमर ७८७
तोय १०६९
तोरण १००७
तौर्यत्रिक २७९
तौलिकिक ९२१
त्यक्त १२७५
त्याग ३८६
त्रपा ३११
त्रपु. १०४
त्रपुसी. ११८९
त्रयी २४९
त्रयीतनु ९८
त्रयीमुख ८११
त्रस १४५४
त्रसयोनि १३५७
त्रसर ९१२
त्राण १४२७, १५२३
त्रात १४२७
त्रास ३२१
त्रासदायिन् ४७९
त्रिक ९८६, ६०८
त्रिककुद् १०३०
त्रिकटु ४२६
त्रिकण्टक ११५५
त्रिकाय २३५
त्रिकालविद् २४, २३७
त्रिकूट १०३०
त्रिगर्त ९५८
त्रिगुणाकृत ९६८

त्रिदशा. ८८
त्रिदशाधीशिता. १०८१
त्रिदिव. ८७
त्रिदशा. १९६
त्रिधाबक. ११०८
त्रिनाथ. ९८६
त्रिपथगा. १०८१
त्रिपदी. १२५०
त्रिपदी. ९७५
त्रिपुष्प ६९५
त्रिफला. ११४६
त्रिभुकुट. १०५०
त्रिभुल. ४१
त्रियामा. १४२
त्रियुग. १२५९
त्रिवेणा. १२०५
त्रिवला. ५८८
त्रिवर्ग १५८२
त्रिवेदीय.
त्रिविष्टप.
त्रिशंकुज
त्रिशंकुजनित
त्रिशला. ४१
त्रिशाखा. १८९
त्रिशीर्षक. ७८७
त्रिसंध्य. १४०
त्रिसाम १९८
त्रिसीत्य ९६८
त्रिस्रोतस. १०८१
त्रिहल्य. ९६८
त्रिहायणी १२७१
त्रुट. १४२७
त्रेता. ८२६
त्रैपुर. ९५८
त्रोटि. १३१७
त्वंपच. २०२
त्वक्पत्र. ४२२
त्वच्. ११८४
५६०
त्वक्क्षीरिन् ११५४
त्वक्पुष्प. ४६७
६१९
११७१

त्वचिसार ११९३
त्वम् १४६८
त्वरा ३०२
त्वरि ३२२
त्वरित ४९५, १४७०
त्वष्ट. १४८६
त्वष्टृ ९१७, १८२, ९६
त्वाष्ट्री ११२
त्विप् १००
त्विषि. १००
त्सरु ७८२

थ.

थूत्कार १९२१

द.

दंश ९८७, ७६९, १२१९
दंशमीरक. १२८२
दंशिन ७६६
दंष्ट्रिन् १७१९
दंष्ट्रा ९८३
दंष्ट्राशीम् १३७०
दंष्ट्रिका ९८३
दंष्ट्रिन् १७८८
दक १०६९
दकच्छात्रणिक ४१०
दक्ष ३४२
दक्षजा ७०३
दक्षजापति १०४
दक्षिण ८२६, ३७६, १४६६
दक्षिणत्व ६६
दक्षिणस्थ. ७६०
दक्षिणा. १६७
दक्षिणाचल १०२९
दक्षिणायन. १९८
दक्षिणार्ह ४४६
दक्षिणाशापति १८४
दक्षिणीय ४५६
दक्षिणेर्मन् १२९९

दक्षिण्य.	४५६	दधिसार.	४०८
दग्ध.	१४८६	दनुज	२३८
दग्धकाक.	१३२३	दंत.	१२२४ ५८४
दग्धिका.	३९५	दंतक.	१०११ १०३४
दघ्न.	५०१	दंतभाग.	१२२८
दंड.	८८७ ७३५ ७४६ ७८५	दंतवस्त्र.	५८१
		दंतशठ.	१३८८
दंडधर.	१८४	दंतावल.	१२१७
दण्डनायक.	७२५	दंतिन्	१२१७
दंडपारुष्य.	७३९	दंतुर.	४५७
दंडभृत.	९१५	दंदशूक.	१३०२
दंडाहत.	४०८	दभ्र.	१४२१
दंडित.	४४६	दम.	७३५
दंडिन्	७२१	दमुनस्.	१०९७
दत्त.	५९५	दंपती.	५१९
दत्ततीर्थकृत.	५१	दंभ.	३७८
दद्रुघ्न.	११५८	दंभचर्या.	३७९
दधि.	३९६	दंभोलि.	१८०
दधिफल.	११९१	दम्य.	१२६०
दधिवारि.	१०७५	दया.	३६९.

दयाकूर्च २३४
दयालु ३६८
दयिता ५१५
दर ३०१, १३६४
दरित. ३६५
दरिद्र ३५८
दरी १०३३
दर्दुर. १३५४, १४०९
दद्रुण ५५९
दद्रुरोगिन्. ४५९
दर्प ३१७
दर्पक २२७
दर्पण ६८४
दर्भ ११९२
दर्वि १०२१
दर्वी. ८३६, १३१५
दर्वीकर. १३०४
दर्श १५०, ८२३
दर्शन ५७५, ५७७
दर्शयामिनी १४३
दर्शिन १४७८
दल ११२३, १४३४
दलस्नसा ११२४
दलि ९७०
दलिक ११२२
दलिन ११२८
दलिमन् १७२
दव ११०१, ११११
दविष्ठ १४५२
दवीयस् १४५२
दशकंधर ७०६
दशन ५८४
दशन् ८७३
दशपारमिताधर २३३
दशबल २३४
दशभूमिग २३२
दशमिन् ३४०

दशश्वेतवाजिन्. १०४
दशा. १३७७, ५६९, ६६७
दशाकर्ष. ४८७
दशाचित. ८८९
दशार्ह. २३३
दशेंधन ६८७
दसेरक. ९५७
दस्यु. ३८१, ७२९
दस्र. १८२
दहन १०९९
दहनकेतन. ११०३
दहनोपल १०६७
दाक्षायणी. ११९
दाक्षाय्य. १३३५
दाक्षिण्य. १३७७
दाक्षेय. ८५१
दाढा. ५८३
दाढिका. ५८३
दांडाजिनिक. ३७७
दातृ. ३८९
दात्यूह. १३३२
दात्र. ८९२
दाधिक. ४१०
दान. १२२३, ३८६, ७३६
दानवारि. ८९
दानशील. ३५१
दानान्तराय. ७२
दानशौंड. ३८९
दांत. ८११
दापित. ४४६
दामंचन. १२५१
दामनी. १२७४
दामन्. १२७४
दामलिप्त. ९७९
दामोदर. ५१, २१६
दार. ५१३
दारक. ५४२
दारकर्मन्. ५१८

दारद	११९६
दारित.	१४८८
दारु.	११२२
दारुण	३०३
दारुहस्तक	१०२१
दार्वाघाट	१३२८
दाढ्य.	११९९
दाव.	११११, ११०१
दाश	९२९
दाशरथि	६९७, ७०३
दाशार्ह	१२५४
दाशेयी	८४८
दाशेर	२१४
दास	२६०
दासी.	५३४
दासेय	५४८
दासेर.	५४८
दिक्करी	५११
दिक्कुमार.	९०
दिग्गज	१७०
दिग्ध.	१४८२, ७७९
दिग्वासस्	१९८
दित	१५८९
दितिज.	२३८
दिधिषू	५२५
दिन	११८
दिनकर.	९७
दिनावसान	१४०
दिन्दु	२२३
दिव	१३८
दिवस	१३८
दिवसकर	९७
दिवस्पृथिवी	९३९
दिवा.	१५३१
दिवाकर	९७
दिवाकीर्ति	९२३, ९३६
दिवान्ध	१३२४
दिवामध्य	१३९
दिव्	८७, १६३

दिश्.	१६६
दिश्य.	१६८
दिष्ट.	१२६, १३७९
दिष्टांत.	२२४
दिष्ट्या.	१५२८
दीक्षणीयेष्टि.	८२३
दीक्षा.	८२३
दीक्षित.	८१७
दीदिवि.	३९५
दीधिति.	१००
दीप.	६८६
दीपक.	१३४२
दीपन.	६४५
दीप्ति.	९९, ५०९, ७८०
दीर्घ.	१४२८
दीर्घजिह्व.	१३०३
दीर्घकोशी.	१२०६
दीर्घग्रीव.	१२५५
दीर्घदर्शिन्.	३४४
दीर्घनिद्रा.	३२४
दीर्घपत्रक.	११८७
दीर्घपाद.	१२३४
दीर्घपृष्ठ.	१३०४
दीर्घर्जु.	१८०
दीर्घसूत्र.	३५३
दीर्घायुस्.	४७९
दीर्घिका.	१०९२
दुःख.	१३७१
दुकूल.	६६९
दुगूल.	६६९
दुग्ध.	४०४
दुन्दुभ.	१३०५
दुंदुभि.	२९२
दुंदुभिनाद.	६२
दुरध्व.	९८४
दुरित.	१३८०
दुरितारि.	४४
दुरोदर.	४८६
दुर्ग.	७१३, ९७३
दुर्गत.	३५८

दुर्गति	१२५९	दुष्कृत	१३८०
दुर्गंध.	९४२ / १३९१	दुष्गम	१२२२
		दुष्टु	१५४१
दुर्गच्यवन.	१२५४	दु षमा	१३१
दुर्गसचर.	१५१७	दु षमसुषमा	१३०
दुर्गा	२०२	दुस्य	२५८
दुर्जल	२८०	दुस्फोट	७८७
दुर्दिन.	१६५	दुहितृ.	५४२
दुर्नामन्	४९८ / १७०६	दूत	७३४
		दूती	५२१
दुर्बल	४४९	दून	१४९२
दुर्भिक्ष.	६०	दूर	१४५२
दुर्मनस्	४२५	दूरदृश्	१२२५
दुर्मुख.	३५१	दूरवधिन्	७७२
दुर्वर्णक	१०४३	दूरपातिन्	७७२
दुर्वाच्.	२४७	दूर्वा	११९२
दुर्वासस्	८५०	दूषिका.	६२२
दुर्विध	२५८	दूषित	४२६
दुर्हृद्	७२९	दूषीका.	६२२
दुली	१२६२	दूषीविष	१२१४
दुश्च्यवन	१७१	दूष्य	६२९ / ६८१
दुश्चर्मन्	४५४		

दूष्या. १२३२
दुम. १२७८
दृक्कर्ण. १३०३
दृग्विष. १३१२
दृढ १५०५, १३८७, १४४७
दृढमुष्टि. ३६८
दृढरथ. ३७
दृढसंधि. १४७२
दृति. १०२५
दृश्. ५७५
दृषद्. १०३५
दृष्ट ३०२
दृष्टरजस्. ५११
दृष्टि. ३०९, ५७५
दृष्टिवाद. २४५
देव. २३६, २२२, ५६, ८८
देवकीसूनु. २१८
देवकुसुम. ६४६
देवखात. १०९४
देवगायन. १८३
देवच्छंद. ६५८
देवजग्ध. ११९१
देवता. ८८
देवताप्रणिधान. ८२
देवदत्ताग्रज. २३७
देवद्राच्. ४४४
देवधान्य. ११७८
देवन. ४८६, ५५६
देवन्. ५५३
देवनंदिन्. १७६
देवपति. १७३
देवप्रश्न. २६३
देवब्रह्मन् ८४९
देवभूय ८४१
देवमातृक. ९५५
देवयज्ञ. ८२१
देवर. ५५३

देवज्ञ. ९२४
देववर्द्धकि. १८०
देवश्रुत. ९७
देवस्रष्टा ९०३
देवाजीव ९२४
देवाभिकव २९
देवानांप्रिय ३६३
देवायुध. १७०
देवार्ध ६०
देवी } ४०, ३२४
देवीकोट. ९७७
देवृ ९९३
देश. ९४७
देशक ४८८
देशरूप ७४२
देशिक. ४९३
देह ५६३
देहधारक ६२६
देहभृत्. ११६६
देहली १००९
दैत्यगुरु १२०
दैत्यदेव ११०७
दैत्यारि. २१४
दैन्य ३१९
दैर्घ्य १४३१
दैव. १३७९
दैवज्ञ ४८०
दैवत } ८८, १५९, ८४०
देवर ३८३
दो सहस्रभृत ७०२
दोर्मूल. ५८९
दोला. } ७५८, १४८१
दोष १३७५
दोषज्ञ } ३४१, ४७२
दोषा } १४३, १५३३
दोषैकदृश्. ३८०
दोस् ५८९
दोहद. ५४१

दोहदलक्षण.	५४०
दोहदान्विता.	५३९
दौर्हृद	५४१
दौवारिक.	७२१
दौलेय.	१३९३
दौष्यंति.	७०२
दौहित्र.	५४४
द्यावाक्षमा.	९३८
द्यावापृथिवी.	९३८
द्यावाभूमी	९३८
द्यु.	१३८
द्युति.	१००
द्युत.	१००
द्युपति	९७
द्युम्न	१९२
द्युत.	४८६
द्यूतकारक	४८९
द्यूतकृत.	४८९
द्यो	८७, १६३
द्योतन.	५७७
द्रंग.	९७१
द्रप्स.	४०६
द्रव.	५५५, ८०२
द्रविण.	१९२
द्रव्य.	१९२
द्रह.	१०९१
द्राक्.	१५३०
द्राक्षा.	११५५
द्रामिल.	८५४
द्रु.	१११४
द्रुघण.	२११, ७८५
द्रुण	७७५, १२११
द्रुणा.	७७६
द्रुत.	१४८७, २९२, १४७०
द्रुम.	१११४
द्रुपानति.	६२
द्रुमामय.	६८५
द्रुमोत्पल.	११४५

द्रुवय	८८३
द्रुहिण	२११
द्रोण	८८६
द्रोणकाक.	१३२३
द्रोणदुग्धा	१२६९
द्रोणदुघा	१२६९
द्रोणी.	८७७, १०२४
द्रोह	१५१५
द्रौणिका	९६९
द्रौपदी.	७१०
द्वंद्व	५३८, ७९७, १४२४
द्वंद्वचर	१३३०
द्वय	१४२३
द्वयस	६०१
द्वादशास.	२०९, २३४
द्वादशांगी	२४५
द्वादशात्मन्	९६
द्वादशार्चिस्.	११८
द्वापर	१३७५
द्वार.	१००४
द्वारका.	९८०
द्वारपालक.	७२१
द्वारयन्त्र.	१००५
द्वारवती	९८०
द्वारस्थ	७२१
द्वार्	१००४
द्वि	१४२३
द्विक	१३२२
द्विककुद्	१२५४
द्विज	१३१६, ८१२, ५८३, ८०७
द्विजपति	१०४
द्विजन्मन्	८१७
द्विजनुष	८५५
द्विजाति	८१७
द्विजिह्व.	२८०, १३०३
द्वितय.	१४२३

द्वितीया. ५१३
द्विदत्. १२६३
द्विधागति. १३५२
द्विनग्नक. ४१४
द्विप. १२१७
द्विपथ. ९८६
द्विपाद्य. ७४५
द्विष्ठ. ५९५
द्विरद. } १२६३ १२१७
द्विरेफ. १२१२
द्विविद. २२०
द्विषत्. ७२९
द्विष्. ७२९
द्विसहस्राक्ष. १३०७
द्विहल्य. ९६८
द्विहायनी. १२७२
द्वीप. १०७८
द्वीपकुमार. ९०
द्वीपवती. १०८०
द्वीपिन्. १२८५
द्वेष. ७३
द्वेषिन्. ७२९
द्वैप्य. ४४८
द्वैगुणिक. ८८०
द्वैध. ७३५
द्वैप. ७५५
द्वैपायन. ८४७
द्वैमातुर. } २०७ ५४६
द्व्यष्ट. १०३९

ध.

धत्तूर. ११५१
धन. } १९२ १२७३
धनंजय. } ७०८ १०९७
धनद. १८९
धनिन्. } ३५७ ४७७
धनिष्ठा. ११४
धनुर्भृत. ७७१
धनुस्. ७७५
धनेश्वर. १९०

धातुपुष्पिका ११५०
धातुशेखर. १०५६
धातृ. २१२
धात्री. ११४५, ५५८, ९३५
धाना. ४०१
धानुष्क. ७७१
धान्य. ११६८, ११८३
धान्यक. ४१९
धान्याक. ४१९
धान्याम्ल. ४१५
धामन् ९९, ९९२
धाय्या. ८२७
धारण. ३१०
धारणा. ८४, [illegible]४
धारा. [illegible]
धाराधर. १६४
धारिका. १३७
धारिणी. ४५
धार्त्तराष्ट्र. १३२६
धार्मपत्तन. ४२०
धार्मिक. ७२४
धिक्कृत. ४४०
धिक्क्रिया. २७१
धिषण. ११८
धिषणा. ३०८
धिष्ण्य. १०८, १२०, ९९१
धी. ३०८
धीति. ३९४
धी[illegible] ६४५, ३४१
धी[illegible] [illegible]०९
धी[illegible] [illegible]२
धी[illegible]
धी[illegible]

धुनी	१०८०	धूर्त	२७६, ४८५, १०३८
धुन्धुमार	७०१	धूर्वह	१२६१
धुरंधर	१२६२	धूली	९७०
धुरीण.	१२६२	धूसर.	९१७, १२९१
धुर्	७५७	धृतराष्ट्र.	१२११
धुर्य	१२६२	धृति	२०८
धुर्वी	७५७	धृष्ट	८३२
धूत.	१४८१, १४७५	धृष्णज्	४३२
धूप.	६४९	धृष्णु	४३२
धूपायित.	१४९३	धेनु	१२६७
धूपित	१४९३	धेनुक	२१९
धूम	११०१	धेनुका	१२१८
धूमध्वज	१०९८	धेनुष्या	१२७०
धूमप्रभा	१३६०	धैनुक.	१४१८
धूमयोनि.	१६४	धैवत.	१४०१
धूमल	१६९८	धोरण	७१९, १२४६
धूमोर्णा	१८५	धोरणी	१४२३
धूम्याट.	१३२३		
धूम्र	१२९८		
धूर्जटि.	१९५		

धोरित } १२४६, १२४५
धौत. १४३७
धौतकौशेय. ६६७
धौरितक १२४६
धौरेय. १२६२
धौरेयक. १२६२
धौर्य. १२४६
ध्यान } ८४, ३२०
ध्रुव. } १४५३, १२२, २१२
ध्रुवक ११२२
ध्रुवा. ८२९
ध्वज } ९०१, ६१, ७५०
ध्वजिनी. ७४६
ध्वज्या. ९०१
ध्वनि. } १८१, १३९९
ध्वनिग्रह. ५७३
ध्वांक्ष. १३२१
ध्वान १३९९
ध्वांत. १४६
ध्वान्ताराति. ९६

न.

न. १५३९
नःक्षुद्र. ४५१
नकुल. १३०२
नक्तक. ६७६
नक्तमाल. ११४०
नक्तम् १५३३
नक्र. } ५८१, १३४९
नक्षत्र. } ९२, १०७
नक्षत्रमाला. ६६२
नख. ५९४
नखर. ५९४
नखरायुध. १२८७
नखाविष. १३१३

नग १०२७, १११४
नगरी ९७१
नग्न ७९९
नग्नहु ९०५
नग्नहू ९०४
नग्ना ५१४
नग्निका ५१०
नट ३२९
नटन २८०
नटमण्डन १०५९
नड ११९३
नडकीय ९९४
नडप्राय ९९४
नड्वत्. ९९४
नड्वल. ९९४
नत. १४९१
नतनिक १२४७
नद. १०५०
नदी. १०७९
नदीन. १०५५
नदीमत्. ९४७
नदीमातृक. ९६५
नदीश १०७३
नद्ध. ४३८
नद्धी. ९१५
ननन्द ५५४
ननान्दृ ५५४
नन्दक ११४२
नन्दक २२२
नन्दन ११९७, ६९८, १७८, ५४१
नन्दा. ४०
नन्दिनी ५५४
नन्दिनीतनय ८५२
नन्दिन ११७१, ३३०, २१०
नदीमुखी. २१३
नदीसरस् १७८
नदीश. २१०

नद्यावर्त्त.	४८ १०१९ १११४	नयनौषध.	१०५७
नपुंसक.	५६२	नर.	३३७ ७०९
नप्तृ.	५४४	नरक.	२२१ १३५९
नभःश्वास.	११०६	नरकभूमि.	१३६०
नभःसंगम.	१३१६	नरकस्था.	१०८६
नभःस्थित.	१३१९	नरकीलक.	८५८
नभस्.	१५४ १६३	नरदत्ता.	४६ २३९
नभस्य.	१५४	नरमालिनी.	५३१
नभस्वत्.	११०६	नरवाहन.	१८९
नभोगति.	१३१८	नरायण.	२१४
नभोऽम्बुप.	१३२९	नर्कुटक.	५८१
नभोमणि.	९५	नर्त्तन.	२८०
नभ्राज्.	१६४	नर्मदा.	१०८३
नमसित.	४४७	नर्मन्.	५५५
नमस्.	१५४२	नलक.	६२७
नमस्यित.	४४७	नलकिनी.	६१४
नमि.	२८	नलकील.	६१४
नमुचि.	१७४	नलकूबर.	१९१
नयन.	५७५	नलमीन.	१३४६

नलिन.	११६०
नलिनी	११६०
नव	१४४८
नवत	१८०
नवनीत.	४०८
नवमाल्लिका.	११५८
नवार्चिस्	११७
नवीन.	१४४८
नवोद्धृत	४०८
नव्य	१४४८
नष्ट	८०९
नष्टबीज	४९२
नष्टाग्नि.	८५९
नस्तित	१२६०
नस्योत	१२६०
नहि	१५३९
नाक	८७
नाकिन्	८८
नाकु.	९७१
नाग	११९१ १२१७ १०४१
नागकुमार.	९०
नागज्	१०४२ १०११
नागजिह्विका	१०६०
नागजीवन	१०४२
नागदन्त.	१०११
नागमाता.	१०६०
नागर.	४२०
नागरक्त	१०११
नागरंग	११४६
नागलोक	१३६६
नागवल्ली.	११५९
नागाधिप.	१२०७
नागोद	७६८
नाटक	२८४
नाटेर	९४८
नाट्य.	२७९ २८०
नाट्यधर्मिका.	२७९
नाट्यप्रिय	१९८
नाडिका	१४७
नाडी	६२१

नाडींधम	९०८
नाडीविग्रह	२१०
नाडीव्रण.	४७०
नाथ.	३९९
नाथवत्.	३९६
नाद.	१४००
नाना.	१५२७
नानारूप.	१४६९
नांदीपट.	१०९२
नांदीमुख.	१०९२
नापित.	९२२
नापितशाला.	१०००
नाभि.	६०६, ३६, ७५६
नाभिभू.	२११
नामधेय.	२६०
नामन्.	२६०
नामशेष.	३७४
नामसंग्रह.	२५८
नायक	९
नारक.	१३५९, १३५८
नारंग.	११४३
नारद.	८४९
नाराच.	७७९
नाराचिनू.	९२४
नारायण.	६९७, २१४
नारी.	५०३
नाल.	११८२
नालिकेर.	११५१
नालिकेरज.	१०२२
नालीक.	११६१
नाविक.	८७६
नाश.	१५१७, ३२४
नासत्य.	१८२
नासा.	५८०
नासिका.	५८०
नासिक्य.	१८२
नासीर.	८००

नास्तिक ८६२, ४९०
नाहुष ९३४
निःशलाक ७४२
निःशोध्य. १४३६
निःश्रेणि १०१३
निःश्रेयस ७४
निःश्वास १३६८
निःसरण ९८२
निःस्व ३१८
निकट १४५०
निकर. १४११
निकष ९०९
निकषा १५२४
निकषात्मज. १८७
निकाम १५०९
निकाय. १४१३
निकाय्य. ९९०
निकार ४४२
निकुम्भ ११११
निकुरम्ब. १४१२
निकृत २७६, ४२१
निकृति. ३७७
निकृष्ट १४४२
निकेतन ९८९
निक्कण १४००
निक्वाण १४००
निक्षेप ८७०
निखर्व ४९४, ८७४
निखिल १४३३
निगड. १२२९
निगडित. ४३८
निगण ८३७
निगम ९७२, ९८३
निगरण. ९८८
निगाद. १२४४
निगूढक ११७३
निग्रह १५०८
निघण्टु २९८
निघस ४२३

निघ्न. ३५६
निचित. १४७३
निचुल. ६७६, ११४५
निचोल. ६७६
निचोलक. ६६७
निज. ५६१
नितंब. ६०८, १०३३
नितंबिनी. ५०४
नितांत. १५०६
नित्य. १४५३, १४७१
नित्यगति ११०६
नित्ययौवना. ७१०
निदाघ. १५७, ३०५
निदान. १५१४
निदेश. २७७
नि[illegible] ७३
[illegible] ३१३
निद्राण. ४४१, ११२९
निद्रालु. ४४१
निधन. ३२४
निधान. १९२
निधि. १९२
निधीश्वर. १९०
निध्रुवन. ५३७
निध्यान. ५७७
निनद. १३९९
निनाद. १३९९
निंदा. २७१
निंदु. ५३१
निप. १०१९
निपान. १०९२
निपुण. ३४२
निबंध. २५७
निबंधन. १५१२
निबर्हण. ३७०
निबिड. १४४६
निबिरीस. १४४७

निभ १४१२, ३७८
निभालन ५७७
निभृत ४२१
निमय ८७०
निमित्त. १५१२
निमित्तवित् ४८२
निमीलन ५७८, ३२४
निमीश्वर ५२
निमेष. ५७८
निम्न १०७१, १२६४
निम्नगा १०८०
निंब ११२९
नियति १२७९
नियतृ ७६०
नियम ८४३, ८२
नियमस्थिति ८१
नियामक ८७६
नियुद्ध ७९९
नियोग २७७, ११२०
नियोगिन् ७१९
नियोज्य. ३५९
निरंकुश १४६७
निरंतर १४४६
निरय. १३५९
निरर्थक २६७, १५१६
निरवग्रह ३५५
निरस्त. २६७, ७७९
निरस्तवत १४७४
निराकरिष्णु. ३५०
निराकृत १४७३
निराकृतान्योत्तरत्व. ६७
निराकृति ८५६
निरुक्त २५४
निरुक्ति २५०
निरोध १५०८
निर्झनि. १२८०
निर्ग ९४७

निर्गुंडी. ११४७
निर्ग्रंथ. ७६
निर्ग्रथन. ३७०
निर्घोष. १३९९
निर्जर. १०९६, ८८
निर्जल. ९५३
निर्झर. १०९६
निर्झरिणी. १०८०
निर्णय. १३७४
निर्णिक्त. १४३७
निर्णेजक. ९१४
निर्दिग्ध. ४४९
निर्दिग्धिका. ११५७
निर्देश. २७७
निर्बंध. १५००
निर्भर. १५०६
निर्भेद. १२२१
निर्मल. [illegible]
निर्मुक्त. १२
निर्मोक. १२[illegible]

निर्याण. १२२५, ७५
निर्यातन. ३७१
निर्यास. ८७६
निर्लक्षण. ४३७
निर्लयनी. १३१५
निर्वपन. ३८७
निर्वर्णन. ५७७
निर्वहण. १५१४
निर्वाण. १४९४, ७४
निर्वाणिन्. ५०
निर्वाणी. ४५
निर्वात. १४९४
निर्वाद. २७१
निर्वापण. ३७१
निर्वासन. ३७१
निर्वीरा. ५३०
निर्वृति. ७४, १३७०, १४८७, ३२१

निर्देश. } ३६२
१२८
निर्व्ययन. १३११
निर्हारिन्. १३९०
निर्ह्राद. १२९९
निलय ९९०
निलिम्पिका १२१६
निवसथ ९११
निवसन. ६७६
निवह १४१२
निवाप. ३७५
निवास ९९१
निवीत ८४५
निवृत्त १४७७
निवृत्ति. १५२२
निवेश. १४९९
निवेशन ९७२
निशमन ५७७
निशा १४१
निशाकर १०५
निशाख्या ४१८
निशागण १४१
निशाट. १३२४
निशात १४८४
निशान्त. ९९२
निशापति १०४
निशामन ५७६
निशारुक. १०५
निशावेदिन्. १३२४
निशित. १४८४
निशीथ १४५
निशीथिनी. १४१
निशुम्भ. } ३७१
१९९
निशुम्भमथनी २०५
निश्चय. १३७४
निषङ्ग. ७८१
निषद्या. १००२
निषद्वर. १०९०
निषध १४०१
निषधा ९८०
निषाद. } ९३३
८९६
निषादिन् ७६२

निर्वेश.	३१२, ६३८	निशाट.	१३२४
निर्व्ययन	१३६३	निशात	१४८४
निर्हारिन्.	१३९०	निशान्त	९९२
निर्ह्राद.	१३९९	निशापति	१०४
निलय	९९०	निशामन	५७६
निलिम्पिका	१२६६	निशारत्न.	१०५
निवदथ	९६१	निशावदिन्.	१३२५
निवसन.	६७३	निशित.	१४८४
निवह	१४१२	निशीथ	१४५
निवाप.	३७५	निशीथिनी.	१४१
निवास	९९१	निशुंभ.	३७१, ६९५
निवीत	८४५	निशुंभमथनी	२०५
निवृत्त	१४७५	निश्चय.	१२७४
निवृत्ति	१५२२	निषण्ण.	७८१
निवेश	१४९९	निषद्या	१००२
निवेशन	९७२	निषद्व'.	१०९०
निशमन	५७७	निषध	१४०१
निशा	१४१	निषधा	९८०
निशाकर	१०५	निषाद	९३३, ८९६
निशाख्या	४१८		
निशागण	१४३	निषादिन्.	७१३

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	
[illegible]	
[illegible]	

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
	[illegible]
	[illegible]
	[illegible]

नीप.	११२८
नीर	१०६९
नीरध्र.	१४४७
नीरुज्	४७४
नील.	१९१, ११९७
नीलक	१२२९
नीलकण्ठ	१९५, १२१९
नीलगु	१२०२
नीलमणि	१०६५
नीललोहित.	१९८
नीलवस्त्र	२२५
नीलवासस्	१२१
नीला	१२१४, ५८७
नीली	११६७
नीलीराग.	४७६
नीलोत्पल	४८
नीवाक.	१५१८
नीवार	११७६
नीवी.	६७२, ८६९
नीवृत	९५७
नीव्र	१०११
नीशार.	६७५
नीहार.	१०७२
नुति.	२६९
नुत्त	१४८२
नुन्न	१४८२
नूतन.	१४४८
नूत्न	१४४८
नून.	१५४०
नूपुर	६६५
नृ	३३७
नृचक्षस.	५८७
नृजल	६३२
नृत्त	२८०
नृत्य.	२८०
नृधर्मन्	१८९
नृप	६९०
नृपासन	७१६
नृयज्ञ	८२२

नृशंस. ३७६
नेतृ. ३५८
नेत्र. २७५
नेत्रांबु. ३०७
नेदिष्ठ. १४५२
नेपथ्य. ६३५
नेपाली. १०६०
नेम. १४३४
नेमि. २८, ३०, ७५६
नेमी १०९१
नैकभेद. १४४९
नैगम. ८६७
नैचिक. १२६४
नैचिकी. १२७०
नैमेय. ८६९
नैयायिक. ८६२
नैर्ऋत. १८८
नैष्किक.
नैस्त्रिंशिक.
नो. १५३९
नौ. ८७६
नौकादंड. ८७७
न्यक्कार. ४४१
न्यक्कृत. ४४०
न्यस्त. १४३३
न्यग्रोध. ११३२
न्यङ्कु. १२९३
न्यञ्च्. १४२९
न्यंचित. १४८२
न्याद. ४२३
न्याय. ७४२
न्याय्य. ७४२
न्यास. ८९०

प.

पक्व १४८५, ४१२
पक्वण. १००२
७८१, १३१८, १४७, ९६८

पक्षक १००७
पक्षति १४७, १३१८
पक्षद्वार. १००७
पक्षभाग. १२२८
पक्षान्त १४८
पक्षिन् १३१६
पक्षिणी १४४
पक्षिमृगगत्यनुहारक १२४८
पक्षिस्वामिन् ८५४
पक्षिस्वामिन् ७३१
पक्ष्मन् ५८०
पङ्क १०९०, ११८१
पङ्कभ ११६२
पङ्कजन्मन् ११६२
पङ्कजिनी ११६०
पङ्कप्रभा. १२६०
पङ्करुह ११६२
पङ्केरुह् ११६२
पङ्क्ति. १५२३
पङ्गु ४५२
पंगुल. १२४२
पञ्च. ८९४
पञ्चजन ३३७
पञ्चज्ञान. २३२
पंचत्व. ३२४
पञ्चदशी. १४८
पञ्चबाण २२९
पञ्चभद्र ४३४, १२३६
पञ्चम. १४०१
पञ्चमूल १९६
पञ्चलोह १०५०
पञ्चशाख ५९१
पञ्चशिख १२८४
पञ्चाङ्गगुप्त १२५२
पञ्चाङ्गी १२५१
पञ्चाङ्गुल ११५०
पञ्चार्चिस ११७
पञ्चास्य. १२८४
पञ्जिका २५६
पट ६६७
पटकुटी. ६८१

पटञ्चर.	६७८
पटल.	११६८
	१०१०
	१४११
पटवासक.	६३७
पटह.	२९४
	७९९
पटु.	१३८५
	३४३
	३८४
	४७४
पटोलिका.	११८८
पट्टिश.	७८७
पण	३६२
	४८६
पणांगना.	५३२
पणास्थिक.	१२०६
पणितव्य.	८७१
पण्ड.	५६२
पंडा.	३१०
पंडित.	३४१
पण्य.	८७१
पण्यशाला.	१००२
पण्यांगना.	५३२
पण्याजीव.	८६७
पतग.	१३१६
पतंग.	९५
	१३१६
	१२१३
पतङ्गिका.	१२१४
पतंजलि.	८५१
प·तृ.	१३१६
पत्त्र.	१३१७
पतत्रिन्.	१३१६
पतद्ग्रह.	६८३
पतयालु.	४४५
पताका.	७५०
पताकिन्.	७३४
पताकिनी.	७४६
पति.	३५९
	८१६
पतित.	८०३
	१४९०
पतिवत्नी.	५३०

पतिव्रता. ५२७
पतिंवरा ५११
पत्तन ९७१
पत्ति ४९७, ७४८
पत्नी ५१२
पत्र ११८३, ७५९, १२१७
पत्रणा ७८१
पत्रपरशु ९७०
पत्रपाल ७८४
पत्रपाश्या. ६५५
पत्रभङ्गी ६५५
पत्ररथ १२१६
पत्रल. ४०१
पत्रलता ६५५
पत्रलेखा. ६५४
पत्रवल्ली ६५५
पत्रवाह. ७७८
पत्राङ्ग १४२
पत्राङ्गुलि ६५५
पत्रिन् ७७८, १२३४
पत्रोर्ण ६६७
पथिक ४९३
पथिन् ९८३
पथ्या. ११४६
पद ९८८, २४२, ६११
पदगमन २५४
पदभञ्जिका २५६
पदवी ९८३
पदाजि ४९८
पदाति ४९७
पदातिक. ४९७
पदासन. ७१८
पदिक. ४९८
पद्ग ४९७
पद्धति ९८१, ७५७

पद्म.	११६०, १९३, ६९३, ६९८, १२२९
पद्मनाभ.	५३, २१५
पद्मनाल.	११६५
पद्मप्रभ.	२६
पद्मभू.	२१३
पद्मराग.	१०६४
पद्मवासा.	२२६
पद्मा.	४०, २२६
पद्माकर.	१०९४
पद्मावती.	४६
पद्मेशय.	२१५
पद्मोत्तरात्मज.	६९३
पद्य.	८९४
पद्या.	९८२
पन्न	१४९१
पन्नग.	१३०४
पन्नद्धा.	९१४
पयस्.	४०४, १०६९
पयस्य.	४०५
पयस्या.	८३१
पयोधर.	६०३
परःशत.	१४२५
पर.	१४३९, १४५२, ७२८
परच्छंद.	३५६
परजात.	३६१
परंजन.	१८८
परतंत्र.	३५६
परपिंडाद.	३६१
परभाग.	१३७५
परभृत्.	१३२१
परमान्न.	४०६
परमार्हत.	७१२
परमेष्ठिन्.	२४, २११
परंपर.	५४४

परपराक.	८६०	परायण	३८५
परलोकगम	३२३	परार्ध	८७४
परमत.	३५६	परार्ध्य	१४३९
परवश	३९६	परावृत्त	१२४५
परशु	७८१	परावर्त.	८७०
परश्वध.	७८६	परासन	३७०
परश्वधायुध.	७७०	परासु	३७४
परस्पर	१४९९	परास्कन्दिन्	३८२
पराक्रम	७३९, ७९६	परिकर.	४७९, ७१५
पराग.	११२६	परिकर्मन्	६३५, २४६
पराङ्मुख	१४२७	परिकांक्षिन्	३६०
पराचित.	३६०	परिकूट	९८२
पराचीन	१४३७	परिक्रम	१५००
पराजय.	८०४	परिक्षिप्त.	१४७४
पराजित	८०५	परिखा	१०९५
पराधीन	३५६	परिग्रह	५१३, ७१५
परान्न.	३६१	परिघ	७८६, १००४
पराभव	४४१	परिघातन	७८६
पराभूत.	८०५		
परामर्श.	३२२		
परायत्त	३५६		

परिचय. १५१२
परिचर. ७६५
परिचर्य्या. ४९६
परिचारक. ३५९
परिच्छद. ७१६
परिणत. } १२२१ १४८५
परिणय. ५१८
परिणाम. १५१८
परिणाय. ४८७
परिणाह. १४३१
परितस्. १५२९
परित्राण. १५०२
परिधान ८६९
परिदेवन. २७५
परिधान. ६७२
परिधि. १०२
परिधिस्थ. ७६५
परिपण. ८६९
परिपन्थक ७२९
परिपंथिन् ७२९
परिपाटी. १५०४
परिप्लव. १४५५
परिप्लुता. ९०२
परिबर्ह. ७१६
परिभव. ४४१
परिभाव ४४१
परिभाषण. २७४
परिभूत. ८०५
परिमंडल. १४६७
परिमल. १३९१
परिमोषिन् ३८२
परिवत्सर. १५९
परिवर्त्त. १६१
परिवर्त्तन. ८६९.
परिवसथ ९६१
परिवाद. २७१
परिवादिनी. २८८
परिवापण. ९२३
परिवार. ७१५
परिवित्ति. ५२६
परिवृढ. ३५८
परिवेत्तृ. ५२६
परिवेदिनी. ५२६

परिवेष.	१०२	परीष्टि	४९७
परिवेष्टित	१४७४	परीहास.	५५५
परिव्रज्या	८१	परुष	२६९, १२८६
परिव्राजक	८०९	परुस्	११५०
परिशिष्ट	२५७	परेत	३७२, १२५८
परिश्रम	३१९	परेष्टु	१२६८
परिषद्	४८१	परैधित	३६१
परिष्कार	६५०	परोष्णी	१३३७
परिष्कृत	१४७५	पर्कटिन्.	११३१
परिष्वङ्ग	१५०७	पर्जन्य	१६४, १७२
परिसर	९६३	पर्णशाला	९९४
परिसर्प	१५००	पर्णिन्	१११४
परिस्कन्द	३६०	पर्दन.	१४०३
परिस्तोम.	६८०	पर्पटी.	१०५५
परिस्पन्द	७१५	पर्य्यंक	६७९, ६८३
परिस्रुत.	९०२	पर्य्यटन.	१५०१
परिस्रुता	९०२	पर्य्यय	१५०४
परीक्षक	४७९	पर्य्यस्तिका	६७९
परीत	१४७५		
परीरम्भ	१५०७		
परीवार	७८२		
परीवाह	१०८८		

पर्याण.	१२५२	पलंकष.	११४२
पर्याप्त.	१५०५	पलंकषा.	६८५
पर्याप्ति.	१५०२	पलल.	६२२
पर्याय.	१५०३	पलाण्डु.	१८७
पर्युदंचन.	८८१	पलायन.	८०२
पर्वत.	१०२७	पलाशित.	८०५
पर्वतकाक.	१३२३	पलाल.	११८२
पर्वतजा.	१०८०	पलाश.	११२३
पर्वआशारा.	९३७		११३६
पर्वन्.	१४८	पालंकी.	९२४
	११६०		१२७०
पर्वमूल.	१४८	पलित.	५७६
पर्वसंधि.	१४९	पल्यंक.	६८३
पर्शु.	७८६	पल्ययन.	१२५२
पर्शुक.	६२७	पल्लव.	११२५
पर्शुपाणि.	२०७	पल्लविक.	५५१
पर्षद्.	४८१	पल्ली.	११९८
पल.	६२३	पल्वल.	१०९५
	[illegible]४	पवि.	१५२१
	११८३	पवन.	१०१७
पर्वयोनि	११००		१४२१
पलांडु.	९२३		११०६

পবনাত্মজ. ১৩২৩
পবমান ১১০৪
পবি. ১৫০
পবিত্র ১১৭২, ১৪৩০
পশু ১২৬৭
পশুক্রিয়া ৭৩৬
পশুপতি ১৭৭
পশ্চাত্তাপ ১৪৬৫
পশ্চাদ্বর্ত্তী ১২৫
পশ্চিম. ১৪০৭
পশ্চিমা. ১৫৩
পশ্যতোহর. ৩৫২
পশ্য ৫৭১
পাংশু ৭৩০
পাংশু ৭৬০
পাংশুলা ৭২৫
পাক. ১৬৭, ৩৩৫
পাকস্থলী ৫৭৭
পাকগৃহ ১০৩৬
পাকস্থান. ৭৭৫
পাক্য. ৭৪২, ৭৪৪
পাচন ১৩৫৫
পাচনক. ৭৪৪
পাঞ্চজন্য ২২২
পাঞ্চালিকা ১০৭৪
পাঞ্চালী ৩১০
পাট ১৬৩৬
পাটক ৭৬৩
পাটচ্চর. ৩৫১
পাটল. ১৩৭৩
পাটলা ১১৪৪
পাটলি ১১৪৪
পাটলিপুত্র. ৬৬৪
পাটীর. ১৪৫৫
পাঠক. ৬৫
পাঠীন. ১৩৪০
পাণি ৫৭১, ৩৭৫
পাণিগৃহীতী ৫১২
পাণিগ্রহণ. ৫১৫
পাণিঘ ৭৩৬

पाणिनि. ८९१
पाणिपीडन. ५१७
पाणिमुक्त. ७७४
पाणिवादक. ९२५
पांडर. ११९३
पांडवायन. २१७
पांडु. १३९३
पांडुकंबलिन्. ७५४
पांडुभूम. ९५२
पांडुर. ४५६, १३९३
पांडुरपृष्ठ. ४३७
पातक. १३८०
पाताल. ४२, १३५२
पातालौकस. २३८
पातुक. ४४५
पात्र. १०

पाथस्. १०६९
पाथेय. ४९२
पाद. १०३४, १००, ३३०, ६१०, १४३४
पादकटक. ६६५
पादग्रहण. ८४४
पादचारिन्. ४९८
पादजल. ४०९
पादप. ११९४
पादपाश. १२२९, १२९१
पादपीठ ७१८
पादमूल. ६१६
पादरक्षण. ९१४
पादवल्मीक. ४६५
४६५
६१७
६६५

पादातिक ४९८
पादावर्त. १०९२
पादुका ९१४
पादुकाकृत्. ९१४
पादू ९१४
पाद्य. ५००
पान १०८९, २९४, ११६८, ७३८
पानगोष्ठिका. ९०७
पानभाजन. १०२४
पानवणिज् ९०१
पानीय १०६९
पानीयनकुञ्च. १२५०
पानीयशाला. १००१
पान्थ ५९३
पाप ३७६, १४४३, १२८०
पापर्द्धि. ९२७
पाप्मन् १३८०
पामन. ४६०
पामर. ९३२
पामा ४६४
पामारि १०५७
पायस ४०६, ६४८
पायु. ६१२
पाय्य. ८८३
पार. १०७९
पारग. २४
पारत. १०५०
पारद १०५०
पारंपर्य. ८०
पारशव ८९६, १०३७
पारश्वध. ७७०
पारश्वधिक ७७०
पारसीक १२३५
पारस्त्रैणेय. ५४७
पारायण ८१९

पारावत. १३३९
पारावार. १०७३
पाराशरिन् ८१०
पाराशर्य. ८४७
पारिकांक्षिन्. ८१०
पारिजात. १७९
पारितथ्या. ६५५
पारिपंथिक. ३८१
पारिपार्श्विक. ३३०
पारिप्लव. १४५५
पारिभद्रक. ११४१
पारियात्रिक. १०३१
पारियानिक. ७५२
पारिरक्षक. ८१०
पारिहार्य. ६६२
पारी. १०२४
पारीन्द्र. } १२८४, १३०५
पार्थ. ७०८
पार्थिव. ६९०
पार्वती. } १०५५, २०३
पार्श्व. } १४२०, १४५०, ५८९, २८, ४३
पार्श्वक. ४७५
पार्श्वस्थ. ३३०
पार्श्वोदरप्रिय. १३५२
पार्षद. २०१
पार्ष्ण. ४८०
पार्ष्णि. ६१६
पार्ष्णिग्राह. ७३२
पाल ६८२
पालकाप्य. ८५३
पालक्या. ११८६
पालाश. } ८१५, १३९५
पालि. } ९६५, ५७४
पाली. १०१३
पावक. १०९८
पावन. १४३५

पाश	११६८, ९३१
पाशक.	४८६
पाशिन्	१८८
पाशुपाश्य.	८६४, ८८८
पाश्चात्य.	१४११
पाश्या	१४२१
पाषाण	१०३१
पाषाणदारक.	९१९
पिक	१३२१
पिंग	१२९७
पिङ्गकपिशा	१२०७
पिंगचक्षुप्	१३९२
पिङ्गमट	१९९
पिंगल	११०२, ११९६, ११९९
पिंगेक्षण.	१९९
पिचट	६०४
पिचण्डिका	६१९
पिचण्डिल	४१०
पिचव्य	११३९
पिचु	११३९
पिचुमन्द	११३९
पिचुल	११३९
पिच्चट	१०४२
पिच्छ	१२१७, १२२०
पिच्छिल	४१४
पिंज	३७२
पिंजन.	९१२
पिंजर.	१०१८, १२९६
पिंजल	३६६
पिंजूष.	६३२
पिट	१०१७
पिटक	४६६
पिठर.	१०१९, १०३७
पिंड	४३१, ६६४, १०६३
पिंडक	६४८

पिंडदान.	८२२	पित्सत्.	१३१७
पिंडिका.	६१५	पिधान.	१०२६
	७५६	पिनद्ध.	७६५
पिंडीशूर.	४७७	पिनाक.	२०१
पिंडोलि.	४२७	पिनाकभृत.	१९९
पिण्याक.	९१७	पिपासा.	३९४
पितामह.	२११	पिपासु	३९३
	५५७	पिपीलक.	१२०६
पितृ.	५५९	पिपीलिका.	१२०७
	५५६	पिप्पली.	४२१
	६६०	पिप्पिका.	६३२
पितृगृह.	९८९	पिप्लु.	६१८
पितृपति.	१८४	पियाल.	११४२
पितृयज्ञ.	८२१	पिल्ल.	४६१
पितृवन.	९८९	पिशग.	१३९६
पितृव्य.	५५२	पिशाच.	९१
पितृसू	१४०	पिशाचकी.	१८९
पित्त.	४६२	पिशित.	६२३
पित्तल.	१०४७	पिशिताशिन्	४२९
पित्र्य	५५१	पिशुन.	३८०
	८४०		८४९
पित्र्या.	१११	पिष्टक.	३९८

पिष्टपूर.	४००	पीता	४१८
पिष्टवर्ति.	४००	पीताब्धि.	१२१
पिष्टात.	५१७	पीताम्बर	२१५
पिप्पलक	९११	पीन.	४४८
पिहित.	१४७५	पीनस	४६८
पीठ	५८४	पीनोध्नी.	१२६९
	८११	पीयूष.	८९
पीठभू	९८०	पीलक	१२०६
पीठमर्द	३५०	पीलु	१२१७
पीडन	८००		११४२
पीडा	१३७१	पीलुपर्णी.	११८१
पीत	१२९४	पीवन्	४४८
पीततण्डुला.	११७५	पीवर.	४४८
पीतदुग्धा	१२७०	पीवरस्तनी.	१२६९
पीतन	१०९९	पुंश्चली	९२८
	५४९	पुंध्वज	६१०
पीतनील	१२९४	पुंसवन	४०४
पीतपादा.	१२१५	पुंस्	५२७
पीतरक्त	१३९६	पुंस्त्व	५२९
पीतल.	११९१	पुक्कस	७८१
पीतलोह	१०४८	पुङ्गव.	१४५०
पीतशाल	११४४	पुच्छ.	१२४४

पुंज. १४११
पुटकिनी. ११६०
पुटभेद. १०८८
पुटभेदन. ९७१
पुंडरीक. ११५२, १७०, १२८५
पुंडरीकाक्ष. २१७
पुंड्र ६५३, ११९४
पुण्य. १४२५, १५७९
पुण्यकृत्. ८४३
पुण्यजन. १८७, १९४
पुण्यभू. ९४८
पुण्यवत्. ४८९
पुत. ६०९
पुत्तिका. १२१४
पुत्र. ५४२, ५६०
पुत्रिका. १०१४
पुद्गल. ५६४
पुनःपुनः १५३१
पुनर्नव. ५९४
पुनर्भव. ५९४
पुनर्भविन्. १३६९
पुनर्भू. ५३५
पुनर्वसु. ८५२, ११०, २१६
पुनर्वह. १०९०
पुन्नाग ११३४
पुर. ५६४, १००३
पुरःसर. ४९८
पुरतस्. १५२९
पुरंदर. १७१
पुरंध्री. ५१३
पुरस्. १५२९
पुरस्तात्. १५२९
पुरा. १५३५

पुराण.	२५२	पुरूरवस्	७०१
	१४४९	पुरोग	४९८
	२५३	पुरोगम.	१४३८
पुराणग	२१२		४९८
पुराणपुरुष.	२१४	पुरोगामिन्	४९८
पुरातन	१४४८	पुरोधस्.	७२०
पुरावृत्त	२५९	पुरोभागिन्.	३८०
पुरासुहृद्	२००	पुरोहित	७२०
पुरी	९७१	पुर्	९७१
पुरीतत्	६०५	पुलक.	३०९
पुरीष.	६३४		१२०२
पुरु	१४२६	पुलिन	१०७८
पुरुष	१३६६	पुलिंद	९३४
	३३७	पुलोमन्	१७४
पुरुषपुंडरीक.	९९६	पुष्कर.	१०६९
पुरुषसिंह	९९६		१६३
पुरुषास्थिमालिन्	१९७		१२२४
पुरुषोत्तम.	२९		११६१
	२१४	पुष्कराख्य	१३२८
	९९५	पुष्करिणी	१०९४
पुरुह.	१४२६	पुष्कल	१४२५
पुरुहूत.	१७१		१४२९

पुष्प	११२५ ५३६ ११८४	पुष्पांजन.	१०५४
		पुष्पास्त्र.	२२८
		पुष्पिका.	६३४
पुष्पक.	१९०	पुष्पिकासीस.	१०५७
पुष्पकरंडिनी.	९७६	पुष्य.	१११
पुष्पकाल.	१५६	पुष्येषु.	२२८
पुष्पकेतन.	२२८	पुस्त.	९२२
पुष्पकेतु.	१०५४	पूग.	११५४
पुष्पचाप.	२२८	पूजा.	४४७
पुष्पद.	१११४	पूजित.	४४६
पुष्पदंत.	१७० २९ १२४	पूज्य.	३३६
		पूत.	१४३५ ११८३
पुष्पदामन्.	६५१	पूतना.	२१९
पुष्परथ.	७५२	पूतिगंधिक.	१३९१
पुष्पलक.	१२७४	पूप.	३९८
पुष्पलाविन्.	९००	पूपली.	३९९
पुष्पवती.	५३५	पूपिका.	३९८
पुष्पवत्.	१२४	पूय.	६२४
पुष्पवाटी.	११९३	पूर.	१०८७
पुष्पसम.	६०५	पूरित.	१४७३
पुष्पाजीव.	९००	पूरुष.	३२७

पूर्ण	१४७१	पूर्वापाढा.	११२
पूर्णक्रम	७१८	पूळिका.	२१८
पूर्णपात्र	६७७	पूषन्	९१
पूर्णानक.	६७७	पूषासुहृद्	२००
पूर्णिमा	१४९	पृकृप.	१९२
पूर्णिमारात्रि	१४३	पृच्छा.	२६३
पूर्त	८३४	पृतना	७४८, ७४९
पूर्द्वार	९८१		
पूर्व	२४६, १४९९	पृतनाषाह्	१७४
पूर्वगंगा	१०८३	पृथक्	१५७७
पूर्वगत	२४६	पृथगात्मता	७९
पूर्वज	५५१	पृथगात्मिका	१५१५
पूर्वदिक्पति	१७३	पृथग्जन	९३१
पूर्वदेव	२२८	पृथग्विध	१४६९
पूर्वभाग	६०२	पृथिवी	९३५
पूर्वरंग	२८२	पृथिवीशक्र	६८९
पूर्वा	१६७	पृथु	७००, १४३०
पूर्वाह्णि	१०२७	पृथुक.	३३८, ५०१
पूर्वानुयोग	२९६	पृथुरोमन्	१३४३
पूर्वाभाद्रपद्	११५	पृथुल	१४३०

[illegible]	११३१-३२	[illegible]	१०१३
[illegible]	१२०३	[illegible]	३६
[illegible]	२९	[illegible]	६०२
	६४२	[illegible]	१११३
[illegible]	२१७		६६९
[illegible]	१२९६	[illegible]	१६६७
	१०८९		११२७
[illegible]	१०८९		[illegible]
[illegible]	७७८	[illegible]	[illegible]
[illegible]	११०७	[illegible]	८२२
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

पोट्ठिल ६५
पोत ८७६, ३३८, १२१९
पोतम १३१५
पोतवणिज् ८७५
पोतवाह ८७६
पोताधान. १२४७
पोत्रिन् १२८७
पोलि ३९८
पोलिका ३९८
पोलिन्द. ८७८
पौतव ८८३
पौत्र ५४४
पौनर्भव ५४७
पौर ११९१
पौरक १११२
पौरस्त्य १४५९
पौरव ६००, ६३०, ७३९
पौरोगव ७२२
पौर्णमास ८२३
पौर्णमासी १४९
पौलस्त्य १८९, ७०६
पौश्री. ३०९
पौलोमी १७५
पौष १५२
पौष्ण ११५
पौष्पक १०९४
प्याट्ट १५१७
प्रकट १४६७
प्रकटित १४७८
प्रकम्पन ११०६
प्रकर १५११
प्रकरण २५४, २८४
प्रकाश १४५१, ११२०
प्रकाम १५०५
प्रकार. १४६२

प्रकाश.	१०४९	प्रगल्भता.	२९९
	१४६२	प्रगाढ.	१३७१
	१०१	प्रगुण.	१४५६
	१४६७	प्रगे.	१५३३
प्रकाशित.	१४७८	प्रग्रह.	९९
प्रकीर्णक.	७१७		८०६
प्रकृति.	१३७६	प्रग्रीव.	१०१२
	७१४	प्रघण.	१०१०
	८९९	प्रघाण.	१०१०
प्रकृष्ट.	१४३८	प्रघात	७९७
प्रकोष्ठ.	५९०	प्रचक्र.	७९०
प्रक्रम.	१५०९	प्रचलाक.	१३२०
प्रक्रिया.	७४४	प्रचलायित.	४४२
प्रक्वण	१४०८	प्रचुर.	१४२५
प्रक्वाण.	१४०८	प्रचेतस्	१८८
प्रक्षर.	१२५१	प्रच्छदपट.	६७६
प्रक्ष्वेडन.	७७९	प्रच्छन्न.	७११
प्रखर.	१२५१		१००७
प्रख्य.	१४६२	प्रच्छर्दिका.	४६९
प्रख्यातवप्तृक.	५०२	प्रच्छादन.	६७१
प्रगंड.	५९१	प्रजन.	१२७४
प्रगल्भ.	६२		६११

प्रजा	५०१, ५४२	प्रणिपात	१५०३
प्रजाता	५३९	प्रणीत	४१३, ८२६
प्रजाप	६९०	प्रणेय	४३२
प्रजापति.	७१२	प्रतति	१११७
प्रजावती.	५१४	प्रतन	१४४९
प्रज्ञ	४५६	प्रतल.	५९६
प्रज्ञप्ति	३३९	प्रताप.	७४०
प्रज्ञा	३०९, ५७२	प्रतारण	३७९
प्रज्ञान	१४९३	प्रतिकर्मन्	६२५
प्रज्ञु	४५६	प्रतिकाय	१४६४
प्रडीन	१३१८	प्रतिकाश	१४६२
प्रणति	१५०३	प्रतिकूल	१४५५
प्रणय.	३८८	प्रतिकृति.	१४५४
प्रणयिनी.	५१६	प्रतिकृष्ट	१४४२
प्रणव	२३०	प्रतिक्षिप्त	४४०, १४७४
प्रणाद	१४०३	प्रतिग्रह	७४७
प्रणाय्य	४९१	प्रतिग्राह	६८४
प्रणाडी.	१०८९	प्रतिघ	२९९
प्रणिधान	१३७८	प्रतिघातन	३७०
प्रणिधि	७३३	प्रतिच्छन्द.	१४६४

प्रतिच्छाया १४६४
प्रतिजंघा. ६१५
प्रतिजागर. १५१८
प्रतिज्ञा. २७८
प्रतिज्ञात १४८८
प्रतिताली. १००६
प्रतिदान. ८७०
प्रतिध्वनि. १४१०
प्रतिनप्तृ. ५४४
प्रतिनादविधायिता. ६५
प्रतिनिधि. १४६३
प्रतिपक्ष ७२८
प्रतिपत्. } १४७ ३०९
प्रतिपन्न. १४९६
प्रतिपादन. ३८६
प्रतिबद्ध. ४३९
प्रतिबंध. १४९८
प्रतिबिंब. १४६४
प्रतिपथ. ३०२
प्रतिभा. ३०९
प्रतिभान्वित. ३४३
प्रतिभु ८८२
प्रतिम. १४६२
प्रतिमा. १४६३
प्रतिमान } १४६४ १२२७
प्रतिमुक्त. ७६५
प्रतियातना. १४६३
प्रतिरूप. १४६४
प्रतिरोधक. ३८१
प्रतिलोम. १४६५
प्रतिवचस्. २६३
प्रतिवसथ. ९६१
प्रतिशासन. २७७
प्रतिशिष्ट १४९२
प्रतिश्याय. ४६८
प्रतिश्रय. १०००
प्रतिश्रव २७८
प्रतिश्रुत. १४८९
प्रतिश्रुत्. १४१०
प्रतिष्टंभ. १४९८
प्रतिष्ठ ३६
प्रतिष्ठा. ६६१

प्रतिसर्ग	२९२	प्रत्यर्थिन्	७२९
प्रतिसीरा	६८०	प्रत्यवसान	४२५
प्रतिसूर्य	१२९९	प्रत्यवस्थातृ	७२८
प्रतिहत.	४२९	प्रत्याकार	७८३
प्रतीक	५६६	प्रत्याख्यात	१४७३
प्रतीक्ष्य	४४६	प्रत्याख्यानप्रवाद	२४८
प्रतीची	१६७	प्रत्यादिष्ट.	१४७४
प्रतीचीन	१६८	प्रत्यालीढ	७७७
प्रतान	१४९३	प्रत्यासार	७४७
प्रतीप.	१४६५	प्रत्याहार	८३
प्रतीर.	१०७८		१५२४
प्रतीहार.	१००४	प्रत्युत्क्रम	१५१०
	७२१	प्रत्युत्पन्नमति	३४४
प्रतोद	८९१	प्रत्यूष	१३९
प्रतोली	९८१	प्रत्यूषस्	१३९
प्रत्न	१४४९	प्रत्यूह	१५०९
प्रत्यग्र	१४४८	प्रथन	११७२
प्रत्यग्रथ	९६०	प्रथम	१४५९
प्रत्यच्	१६८	प्रथित	१४९१
प्रत्यनीक	७२८	प्रदक्षिण.	६२
प्रत्यन्त	९५२	प्रदर.	७७८
प्रत्यर्पित.	७२४	प्रदिश	१६७

प्रदीप.	१८०	प्रफुल्ल.	११२८
प्रदीपन.	११९०	प्रबुद्ध.	३४१ / ११५७
प्रदेशन	३८६	प्रबोध.	३१९
प्रदेशिनी.	५९२	प्रभञ्जन.	११०६
प्रदोष	१४४	प्रभव.	३३
प्रद्युम्न.	२२८	प्रभा.	१०० / १९०
प्रद्योतन.	९५	प्रभाकर.	९७
प्रद्राव	८०३	प्रभात.	१३८
प्रधन.	७९७	प्रभाव	७४०
प्रधान.	७२० / १४३८	प्रभावती.	४० / २८९
प्रधानधातु.	६३०	प्रभास	५२
प्रधि.	७५५	प्रभिन्न.	१२२०
प्रनीड.	१३१८	प्रभु.	३३ / ३५९
प्रपंच	१४३२	प्रभूत.	१४२५
प्रपद्.	६१७	प्रभुत्व.	७३५
प्रपा.	१००१	प्रभूष्णु.	४९१
प्रपात.	८०० / १०३२	प्रभ्रष्टक.	६५२
प्रपितामह.	५५७	प्रमथ.	२०१
प्रपुन्नाट.	११५८		
प्रपौत्र.	५३४		

प्रविदारण. ७९७
प्रवीण. ३४२
प्रवृत्त. २६०
प्रवृद्ध. १४२५
प्रवेक. १४३८
प्रवेणी. ५७०, ६८०
प्रवेतृ. ७६०
प्रवेट. ११७२
प्रवेश. १५००
प्रवेशन. ९९३
प्रवेष्ट. ५८९
प्रशंसा. २७०
प्रशमन. ३५०
प्रशान्ता. ६८
प्रश्न. २६३
प्रश्नव्याकरण. २५५
प्रश्नापरोचन. ८३
प्रष्ठ. ४९९, १४३९
प्रष्ठौही. १२६६
प्रसक्त. १०५१
प्रसन्ना. ९०३
प्रसभ. ८०४
प्रसर. ४९५
प्रसल. १५६
प्रसव. ५४१, ११२५
प्रसव्य. १४६२
प्रसह्य. १५३९
प्रसादन. ३९५
प्रसादना. ४९६
प्रसाधन. ६३६, ६८८
प्रसार. ७९१
प्रसारिन् ३९७
प्रसित. ३८५
प्रसीदिका. १११३
प्रसू ५२७, १२३३
प्रसूति. ५४२
प्रसूतिका ५३९
प्रसूतिज. १३७१
प्रसून. ११२४

प्रसृत	४३१, ५९८
प्रसृता	६१४
प्रसृति	५९८
प्रसेवक	२९१, ९१२
प्रस्कन्न	८०६
प्रस्तर	१०३५
प्रस्तार	११११
प्रस्ताव	१५०९, २५४
प्रस्तावौचित्य	२७
प्रस्थ.	८८६, १०३५
प्रस्थान	७८९
प्रस्थापित	१४९२
प्रस्फोटन	१०१७, १०१८
प्रस्रवण	१०२९, १०९६
प्रस्वाप	६२६
प्रहण	२४५
प्रहर	१४५
प्रहरण	७७३, ७९६
प्रहर्षुल.	११७
प्रहसन.	२८४
प्रहस्त	५९६
प्रहासिन्	३३१
प्रहि	१०९१
प्रहित	३९७, १४९२, ७७९
प्रहेलिका.	२१९
प्रह्लाद	६९९
प्रह्व.	३८५
प्रांशु	१४२९
प्राकाम्य	२०२
प्राकार.	९८०
प्राकाराग्र	९८१
प्राकृत.	९३२
प्रागल्भ्य.	५०९
प्राग्ज्योतिष.	९१६
प्राग्रहर	१४३८

प्राग्वंश.	९९६
प्राघुण.	४९९
प्राघुणिक.	४९९
प्राङ्गण.	१००४
प्राची.	१६७
प्राचीन.	९८५, १३८
प्राचीनबर्हिस्.	१७१
प्राचीनावीत.	८४५
प्राचेतस.	८४६
प्राच्	१५६५, १६८
प्राज्ञ.	९५२
प्राजन.	८९६
प्राजापत्य.	३९५
प्राजितृ.	७३०
प्राज्ञ.	६४१
प्राज्ञा.	५२२
प्राज्ञी.	५२२
प्राज्य.	१४२२
प्राञ्जल	६७५
प्राड्विवाक.	७००
प्राण.	१३६७, ७९६, १०६६, ११०८
प्राणद.	९६
प्राणत्.	६२१, १०७०
प्राणयम	८६
प्राणसमा	५१३
प्राणायाम.	८६
प्राणाचार्य.	४६८
प्राणाहिता.	९१५
प्राणेशा.	५१५
प्रातर्.	१५६६
प्रातराश.	४२५
प्रातिहारिक.	९२५
प्राप्तकालज्ञ.	७९.
प्रादुस्.	१५३९
प्रादेश	३९५
प्रान्तर.	९८५
प्राप्त.	७४३, १४९०

প্রাপ্তরূপ. ২৫১
প্রাপ্তি ২০২
প্রাভৃত. ৩২৩
প্রাপ ৭৬৭, ৮৪২
প্রাপ্ত ১৭২৯
প্রাষ্ঠব ৬৭২
প্রাশ্নিকা ৬৭৩
প্রালেয় ১০৩২
প্রাবরণ ৬৩১
প্রাবার ৬৩২
প্রাবৃষ্. ১৭৩
প্রাস. ৩৮৭
প্রাসক. ৪৮৬
প্রাসঙ্গ ৬৭৩
প্রাসাধ ১২৬১
প্রাসাদ ৯৯২
প্রাসিক ৩৩০
প্রিয়. ১২৪৭
প্রিয়ক ১১৪৪
প্রিয়ঙ্গু. ১১৪৯, ১১৩৬
প্রিয়প্রায় ২৬৪
প্রিয়মধু ২২৪
প্রিয়বদ. ২৭১
প্রিয়সত্য ২৬৫
প্রিয়া. ৭১৭
প্রিয়াল. ১১৪২
প্রীণন ১৭০২
প্রীতি. ১২৩৩, ২১৬
প্রীতিদ ২২১
প্রুষ্ট ১৪৮৬
প্রেক্ষা ২০৯
প্রেঙ্খা ৩৭৮, ১৪৮১
প্রেঙ্খিত ১৪৮০
প্রেঙ্খোলন. ১৪৮১
প্রেঙ্খোলিত. ১৪৮০
প্রেত ১২৭৮, ২৩২
প্রেতগৃহ ৯৮৯
প্রেতপতি. ১৮৪
প্রেতবন ৯৮৯

प्रेत्य.	१६२८
प्रेमन्.	१३७७
प्रेयसी.	५१५
प्रेषित.	१४९२
प्रेष्ठा.	५१६
प्रेष्य.	३६०
प्रोक्षण.	८३०
प्रोज्जासन.	३७०
प्रोत.	६६७, १४८७
प्रोथ.	१२४३
प्रोष्ठपदा.	११५
प्रोष्ठी.	१३४६
प्रौढ.	३४३, १४९५
प्रौढि.	३००
प्रौष्ठपद.	१५४
प्लक्ष.	११३१
प्लव.	१३५४, १३४०, ८७९, ९३३
प्लवग.	१३५४, १२९२, ४७, १०३
प्लवंग.	१२९२
प्लवंगम.	१२९१, १३५४
प्लीहन्.	६०५
प्लुत.	१२४८, १२४९
प्लुष्ट.	१४८६
प्सान.	४२४
फ.	
फट.	१३१५
फण.	१३१५
फणभृत.	१३०३
फणिन्.	४८
फल्गु.	१४४६, ११३०, ८६९, ८९१, ११८३

प्रेत्य. १५२८
प्रेमन्. १३७७
प्रेयसी. ५१५
प्रेषित. १४९२
प्रेष्ठा. ५१६
प्रेष्य. ३६०
प्रोक्षण. ८३०
प्रोज्झासन. ३७०
प्रोत. ६६७, १४८७
प्रोथ. १२४३
प्रोष्ठपदा. ११५
प्रोष्ठी. १३४६
प्रौढ. ३४३, १४९५
प्रौढि. ३००
प्रौष्ठपद. १५४
प्लक्ष. ११३१
प्लव. १३५४, १३४०, ८७९, ९३३
प्लवग. १३५४, १२९२, ४७, १०३
प्लवंग. १२९२
प्लवंगम. १२९१, १३५४
प्लीहन्. ६०५
प्लुत. १२४८, १२४९
प्लुष्ट. १४८६
प्सान. ४२४

फ.

फट. १३१५
फण. १३१५
फणभृत्. १३०३
फणिन्. ४८
फल. १४४६, ११३०, ८६९, ८९१, ११८३

फलक ७८३
फलद १११४
फलपाकावसानिका १११७
फलभूमि ९४६
फलवत् १११६
फलादन. १२३५
फलिन १११६
फलिनी ११४९
फलिन् १११६
फलेग्रहि १११६
फल्गु } १४४६, ११२२
फाणित ५०२
फाल १४८१
फाल ८९१
फाल्गुन } १९१, ७०८
फाल्गुनिक. १९१
फाल्गुनीभव ११८
फुल्ल ११२७
फेन १०७७
फेनिल ११२८
फेरण्ड १२८९
फेरव १२८९
फेरु १२८९
फेला ४२७
फेली ४२७

ब

बक १३१२
बकनिषूदन. ७०८
बकोट १३१२
बकुल. ११२५
बत ९१७
बदरी ११२८
बद्ध ४३८
बधिर. ४९४
बन्दिन्. ७९४
बन्दी ८०६
बन्ध } ५१४, १०९६
बन्धक ८८२
बन्धकी ५२८
बन्धन. } ४२९, १२७४

बंधनग्रंथि. ९३१
बन्धु. ५६१
बंधुजीवक. ११४९
बंधुता. १४२२
बंधुर. १४४४, १४६८
बंधुल. ५४८
बंधूक. ११४९
बप्पीह. १३२९
बभ्रु. १२९७, १३०२, २१७, ४५३
बर्बर. १२७६
बर्बर. ९२२
बर्ह. १३२०, ११२३
बर्हिर्ज्योतिष्. १०९९
बर्हिन्. १३१९
बर्हिर्मुख ८८
बर्हिशुष्मन्. १०९९
बर्हिष्. ८२०
बल. ७९६, ७४५, ७१४, १२९, १७४, २२४, ६९७
बलज. १००४
बलदेव. २२५
बलभद्र. २२५
बलवत्. १४२५
बला. ४५
बलाक. १३३३
बलाका. १३३३
बलांगक. १५६
बलाट. ११७२
बलात्कार. ८०४
बलाश. ४६२
बलाहक १२११, १३३२, १६४

बलि.	७५५	बहुगर्ह्यवाच्	३४७
	६९९	बहुत्वक्क	११४४
	२२१	बहुपाद्	११५२
	४४७	बहुप्रज.	१२८८
	८२२	बहुप्रद.	३८५
बलिन्	५४८	बहुरूप	६४७
	११७१	बहुल.	१०९९
बल्विन	४५६		१४७
बलिप	४५६		१४२५
बलिसुत्	१२२२	बहुला	१०९
बलिवश्मन्	१२६३	बहुवर्णपुष्पवृष्टि.	६३
बलिश	१११९	बहुविध.	१३६९
बलीमुख.	१२९२	बाद	१५०५
बलीवर्द	१२५७	बाण.	३२१
बल्करिणी	१२६७		७७८
बहिर्द्वार	१००७	बाणपुर.	९७७
बहिश्चार	१२५२	बाणमुक्ति	७८०
बहिषु	१५५१	बाणासन.	७७६
बहु	१४२५	बादर	६६९
	१४६०		११६९
बहुकर	३६३	बादरायण	८५७
बहुकरी	१०१६	बाधा.	११७१

बांधकिनेय. ५४८
बांधव. ५६१
बाल १२१९, ३३८, ३५२
बालक्रीडनक. ६८८
बालमूषिका. १३०१
बालवायज. १०६३
बालव्यजन. ७१७
बालदंश्याम. १२९६
बालिका. ६५६
बालिनी. १०८
बालिश. ३५१
बाल्य. ३३९
बाष्प. ३०७, ११०२
बाहु ५८९
बाहुत्राण ७६९
बाहुलेय. १७२
बाहुदा १०८६
बाहुमूल. ६६२
बाहुल. १५५, ७६९
बाहुसंभव. ८६३
बिडाल. १३०१
बिडालक १०५८
बिडौजस्. १७१
बिभीतक. ११४५
बिंदु. १०८९
बिंब. १०७, १४६४
बिम्बी. ११८५
बिल. १३६२
बिलेशय. १३०२
बिल्व. ११३५
बिस ११६५
बिसप्रसून. ११६१
बीज. ६२९, १५१३
बीजकोश. ११६५
बीजकोशी. ११६०
बीजपुष्पिका. ११७८
बीजपूर. ११५०

बीजरुह १२०१
बीजवर ११७१
बीजसू. ९२७
बीजिन् ५१६
बीज्य. ७११
बीभत्स २९५
बीभत्सु ७१०
बुक्कण १४०७
बुक्कस ९३३
बुक्का. १२३
बुद्ध १५९६
बुद्धि ३०८
बुद्धीन्द्रिय. ११८४
बुद्बुद १०७७
बुध. ३५१, २३२, ११७
बुधित १५९१
बुस ११२१
बुभुक्षा ३९१
बुभुक्षित. २९२
बुलि ६०९, ११२
बुस. ११८२
बहित. १४०५
बृहतीपति. ११९
बृहत् १४३०
बृहत्कुक्षि ४५०
बृहद्भानु १०९७
बृहन्नट. ७०९
बेडा. ८७७
बेर. ५६३
बेरक ८१५
बोधकर ७९४
बोधितरु ११२१
बोधिद. २५
बोधिसत्त्व. २३२
बोल. १०६३
बौध ७०१
ब्रध्न ९६
ब्रह्मचारिन् ७०८, ८०८, ८०७

ब्रह्मज. ९३
ब्रह्मत्व. ८४१
ब्रह्मदत्त. ६९४
ब्रह्मन् } ४२, ७४, ८१, २१२
ब्रह्मपादप. ११४६
ब्रह्मपुत्र. ११९६
ब्रह्मपुत्री. १०८९
ब्रह्मभू. ८९९
ब्रह्मबिन्दु. ८३९
ब्रह्मसूत्र. ८४१
ब्रह्मयज्ञ. ८२१
ब्रह्मराशि ८९१
ब्रह्मरीति. १०४८
ब्रह्मवर्चस. ८३८
ब्रह्मवर्धन. १०४०
ब्रह्मवादिन्. ९५०
ब्रह्मसंभव. ६९९
ब्रह्मसायुज्य. ८४१
ब्रह्मसू. २३०
ब्रह्मसूनु. ६९४
ब्रह्माञ्जलि. ८३८
ब्रह्मावर्त्त. ९४९
ब्रह्मासन. ८३८
ब्राह्म. १६०
ब्राह्मण. ८११
ब्राह्मणी. } १२९९, १२०७
ब्राह्मण्य. १४१९
ब्राह्मतीर्थ. ८४०
ब्राह्मी. } २४१, १०९, १०४८
ब्रुव १४४२

भ

भ. १०७
भक्त. ३९५
भक्तकार. ७२३
भक्ति. ४९६
भक्षक. ३९४
भक्षण. ४२३
भक्ष्यकार. ९२१

भग.	६०९, ९९
भगंदर	४७१
भगवत्	२४, ३३६
भगवत्याग.	२४३
भगिनी	५५३, ५६१
भग्न	८०५
भग्नविषाणक	१२१९
भंग	१०७५
भंगा.	११७९
भंगुर	१४९७
भंग्य	९६७
भजमान	७४२
भट	७६३, ९२४
भटिंग	४१२
भट्टारक	११३, ११६
भट्टिनी	११४
भडत	११५
भद्र	८६, ६९८, १२९७, १२१८
भद्रकुम	७१८
भद्रकृत.	९६
भद्रपर्णी	११४३
भद्रबाहु	३४
भद्रमातुर.	९४६
भद्राकरण.	९२३
भद्रासन.	७१५
भपति	१०४
भम्पासार.	७१२
भय	३०१
भयंकर.	३०२
भयानक	२९४, ३०२
भयावह	३०३
भा.	११०६
भाण	३६२
भाणी.	१०८
भाणीपु	१२१

भरत. ६९२, ७०२, ३२८, ९४६
भरतपुत्रक. ३२८
भरद्वाज. १३४०
भरुज. १२९०
भरूटक. ४१२
भरित. १४७३
भर्ग. १९५
भर्तृ. ३५९, ५१६
भर्तृदारक. ३६२
भर्तृदारिका. ३३३
भर्मण्या. ३६३
भर्मन्. ३६३, १०४४
भल्लुक. १२८९
भल्लूक. १२८९
भव. १९८
भवतु. १५२८
भवन. ९९०
भवनाधीश. ९०
भवानी. २०४
भवानीगुरु. १०२७
भवांतकृत २१२
भविक. ८६
भवितृ. ३८९
भविनृ. १३६६
भविष्णु. ३८९
भषण. १४०७, १२७९
भसित. ८२८
भस्त्रा ९०८
भस्मन्. ८२७
भा १००
भाग. १४३४
भागधेय. ७४५, १३७९
भागिनेय. ५४३
भागीरथी. १०८१
भाग्य. १३७९
भाङ्गीन. ९६७
भाजन १०२६

माण ७८४
मांड १०२६
मांडागार ९९१
माडू १६९
माडूपदृ १६४
माडूवाहुर. ९४६
मानवीय ९७६
मातु १००, ३७, ९५
मापदल ७९
मामिनी. ९१०
मार २६४, ५६८, ८८१
माली. २४१, २८१
मारद्वाम ६२१
मारगहि. २१४
मारवाह २६२
मारिश २६२
मार्गव ८४८, ११९
मार्या. ६१२
मार्यापती ६१९
माल ९७२
मालहत्य १९६
माल्लुक १२८१
माल्लिक १२८९
माव २९१, ३३२, ३०९, १३८३
मावना १२७३
मावित ४१३, १४९०
माशुक. ८६, ३१२
माषा. २५१, २८१
माषित. २४१
माष्य २१४
माष १२१८

भास्.	१००	भिस्सटा.	३९६
भास्कर.	९७	भिस्सा.	३९५
भास्वत्.	९८	भी.	३०१
भिक्षा.	८१३	भीत.	३६५
भिक्षु.	८०९, ७६, ८०७	भीति	७२, ३०१
भिक्षुकी.	५३२	भीम.	३०२, १९५, ७०७
भिक्षुसंघाटी.	६७८	भीरु.	३६५, ५०४
भित.	१४३४	भीरुक.	३६५
भित्ति.	१००३	भीलुक.	३६५
भित्तिका.	१२९८	भीषण	३०३
भिदा.	१४८८	भीष्म.	३०२
भिदु.	१८०	भीष्मसू.	१०८१
भिदुर.	१८०	भुक्तशेषक.	८३४
भिन्न.	१०९१	भुक्तसमुज्झित.	४२६
भिन्दिपाल.	७८५	भुग्न.	१४५७, १४८३
भिल्ल.	१४८८, १४६८	भुज.	५८९
भिया.	३०१	भुजकोटर.	५८९
भिष्ठ	९३४		
भिषज्.	४७२		

भुजग	१२०२	भूत	१५६२, ९१, १४९०
भुजग	५१९, १२०२	भूतग्राम	१४१४
भुजंगभोगिन्	१२०४	भूतघ्न.	१२५४
भुजगाय	१२०३	भूतधात्री.	९३६
भुजशिरस्	५८८	भूतनायिका	२०५
भुजाकंठ	५९४	भूतपति	१९९
भुजांतर.	६०२	भूतयज्ञ	८२२
भुजामध्य	६९०	भूताव	४९१
भुजिष्य	३६०	भूति	४१२, ८२८
भुजिष्या	५३१	भूगृहा.	१५१
भुवन	१३६०, १०६९	भूधर.	१३८७
भुव	१५२६	भूदेव.	८१२
भु वेयु	८७	भूधा.	१०३०
भू	९३५, १६३५	भूप.	१०२७
भूदवर	७८१	भूर.	६९०
भूवन	५६१	भूषण.	६८९
भूताघा	१४१	भूमि	९३५
		भूमिका.	६२७
		भूमिष्ठपन.	१२५२

भूमिस्पृश.	८६४	भृङ्गारिका.	१२१६
भूयस्.	१४२६	भृंगिन्.	२१०
	१५३१	भृंगिरिटि.	२१०
भूयिष्ठ.	१४२६	भृंगिरीटि.	२१०
भूरि.	१४२६	भृतक.	३६१
	१०४९	भृति.	३६२
भूरिमाय.	१२९०	भृतिभुज्.	३६१
भूर्ज.	११४४	भृत्य.	३६०
भूलता.	१२०३	भृत्या.	३६२
भूषण.	६४९	भृश.	१५०५
भूष्णु.	३८९	भृष्ट.	४१२
भूस्पृश्	३३७	भेक.	१३५४
भृकुटि	५७९	भेड.	१२७७
	४३	भेद.	७३६
	४४	भेरी.	२९३
भृकुंस.	३२९	भेल	८७९
भृगु.	१०३२	भेषज.	४७२
भृंग.	१२१२	भैक्ष.	१४१५
	१३५४	भैरव.	२०३
भृङ्गज.	११८७		१९८
भृङ्गराज.	११८७	भैरवी.	२०६
भृङ्गार.	७१८	भैषज्य.	३७३

भोक्तृ.	५१७	भ्रमरके	५६९
भोग.	७२, ३६६, १११५	भ्रमराळक.	५६९
भोगावती.	१२०७	भ्रमासक्त	९१६
भोगावली	७९५	भ्रमि	१११९
भोगिन्	१३०३	भ्रष्ट	१४९१
भोगिनी	५२०	भ्रातृभार्या.	५१४
भोजन	४२४	भ्रातृ	९१०, ९६१
भोति	१२९६	भ्रातृव्य.	१४३
भोस्	१५३७	भ्रामीण.	५४३
भौती	१४२	भ्रांति.	१३७४, १११९
भौतिक	७२३	भ्राष्ट्र	१०३०
भ्रंश	१११७	भ्रुकुंस	३२९
भ्रकुंस	३२९	भ्रुकुटि	१७९
भ्रकुटी	१७९	भ्रू	५७९
भ्रम.	१०८८, ६०९, १२७५, १५१९	भ्रूकुंस	३२९
		भ्रूकुटि	१७९
		भ्रूण.	१४०
भ्रमर	१०१२	भ्रेष	१५१७

मकर. ४७, १३९१, १९३
मकरकेतन. २२९
मकरधि. १०७४
मकरनिधि. १०७४
मकरंद. ११२७
मकरराशि. १०७४
मकराकर. १०७४
मकुष्ठक. ११७४
मक्षिका. १२१४
मख. ८२०
मखक्रिया. ८३४
मखासुहृद्. २००
मगध. ७९९, ९६०
मगधेश्वर. ६९९
मघवत्. १७१
मघवन्. ६९२, १७४
मघा. १११
मघाभव. ११९
मं. १५३०
मंग. ८७८
मंगल. ११६, ८६
मंगलपाठक. ७९४
मंगला. ३९
मंगल्यक. ११७०
मंगल्या. ६४०
मंगिनी. ८७६
मचर्चिका. १४४१
मज्जकृत्. ६२९
मज्जन्. ६१९, ६२८, ११२१
मज्जसमुद्भव. ६२९
मंच. ६८३
मंचक. ६८३
मंजरि. ११२२
मंजा. १२७५, ११२२
मंजीर. १०२३, ६६६

मञ्जु.	१४४४	मण्डलाग्र	७८२
मञ्जुल	१४४५	मण्डलाधीश	६९०
मञ्जूषा.	१०१५	मण्डलिन्.	१२०२
मठ	९९४	मण्डहारक	९०१
मणि	५९१	मण्डित	५२
	६११	मण्डूक	१२५४
	१०६२	मण्डूर	१०२८
मणिक.	१०२२	मत	१२८२
मणिकार.	९१०	मतंगज	१२१७
मणित	१४०८	मतल्लिका	१४४०
मणिबन्ध	५९१	मति	२०८
मणिषक	११२५	मत्कुण	१२०९
मण्ड	१९६		७६८
मदन	६२६		१२१९
	२८९	मत्त.	४२१
मण्डप.	१००२		१२२०
मण्डल.	१०१	मत्तवारण.	१०१२
	१०७	मत्ता	५१०
	७७७	मत्तालम्ब	१०१२
	९४७	मत्तेभगमना.	५०६
	१४११	मत्स्य	८९२
	४६७	मत्सरिन्	२८०

मत्स्य.	१३४३	मद्गुरप्रिया.	१३४७
मत्स्यजाल.	९२९	मद्य.	९०२
मत्स्यंडी.	४०३	मद्यपंक.	९०४
मत्स्यनाशन.	१३३९	मद्यपाशन.	९०७
मत्स्यबंधनी.	९२९	मद्यबीज.	९०१
मत्स्यराज.	१३४६	मद्यमंड.	९०५
मत्स्यवेधन.	९२९	मद्यसंधान.	९०५
मथित.	४०९	मद्र.	८६
मथिन्	१०२३	मधु.	११२६, १२१३, १५३, २१९, ६९९, ९०२
मथुरा.	९७८		
मद.	३१२, १२२३		
मदकल.	१२२१		
मदकोहल.	१२५९		
मदन.	२२७, ११७१	मधुका.	११७७
		मधुकृत	१२१२
मदना	९०३	मधुक्रम.	९०६
मदिरा.	९०२	मधुदीप.	२२७
मदिरागृह.	१००१	मधुद्रुम.	११४१
मदिष्ठा.	९०२	मधुधूलि.	४०३
मदोत्कट.	१२२१	मधुपर्क.	८३३
मद्गुर.	१३४७	मधुमक्षिका.	१२१३

मधुर	१४४५, १२८८	मध्यम	६०७, १९०, ९५१, १४०१, १४६०
मधुरा.	९७८	मध्यमा	५११, ५९६
मधुवार.	९०६	मध्यमीय	१४६०
मधुष्ठील	११४२	मध्यलोकेश	६८९
मधुमारणि	२७७	मध्या	५९६
मधुशिरपक	११९८	मध्याह्न	११९
मधुसुदन	२२९	मध्वासव	९०४
मधुस्रवा	११८५	मनःशिला	१०५९
मधुसूदनी.	११८६	मनग	११६९
मधूक	११४१	मनस्ताप	२०५
मधूच्छिष्ट	१२१४	मनःग	१६१६
मधूपघ्न	९७८	मनित	१४९६
मधूत्थ.	१२८८	मनीषा	२०८
मध्व.	२९२, ६०७, १५०२, ८७४, १२४४, १४६०	मनीषिन्	२४१
मध्यदेश	९५१	मनुस	३३७
मध्यंदिन	११९	मनुष्य	३३७
		मनोगुप्ता	१०५९

मनोजवस. ४८८
मनोज्ञ. १४४५
मनोयोनि. २२९
मनोरथ. ४३०
मनोरम. १४४४
मनोहत. ४३९
मनोहर. १४४४
मनोह्वा. १०६०
मंतु. ७४४
मंत्र. ७३५, ७४१
मंत्रजिह्व. १०९९
मंत्रविद्. ७३२
मंत्रिन्. ७१९
मंथ. १०२३
मंथदंडक. १०२३
मंथनी. १०२२
मंथर. १४२९, ४२५
मंथान. १०२३
मंद. १२१८, १२१, ३५२, ३५३, ३८४
मंदगामिन्. ४२९
मंदर. १०३०, ६६०
मंदाकिनी. १०८१
मंदाक्ष. ३११
मंदार. ११४१, १७९
मंदिर. ६१४, ९९०
मंदुरा. ९९८
मंदोदरीसुत. ७०६
मंदोष्ण. १३८६
मंद्र. १४०२, १४०९
मन्मथ. २२७
मन्या. ५८७

मन्यु २९९, ८२०
मन्वंतर. १६०, २१२
ममता ३१७
मय १२९४
मयु. १२४
मयुष्टक. ११७४
मयूख. १००
मयूर ११११९
मयूरक १०५२
मरक १२१
मरकत १०१४
मरद ११२७
मरिच ४१९
मरीचि. ९९
मरीचिका. १०१
मरीचिमयूख १२४
मरीप १२७८
मरु ९४०, ९९७
मरुत्. ८९, ११०६
मरुत्पथ १६२
मरुत्पुत्र. ७०७
मरुत्वत्. १७४
मरुद्वृधा २९
मरुद्रूप ७९२
मरुप्रिय १२९२
मरुल् १२४१
मर्कट १२९१, ११९७
मर्कटक १२११
मर्कटास्य १०४०
मर्त्य २१७
मर्मर १४०५
मर्मस्पृश. ५०१
मर्यादा ९१२, ७४४, १०७७
मल १११, ८५८, १०४९

मलय १०२९
मलयज. ६४१
मलयु. ११३३
मलिन. १४३५
मलिनांबु. ४८४
मलिनी. ५३५
मलिम्लुच. } ३८२ ८५८
मलीमस. १४३५
मल्ल. ५६
मल्लक. ५८४
मल्लनाग. ८५३
मल्लि २८
मल्लिका. } १०२४ ११४८
मल्लिकाक्ष. १३२६
मल्लिकापुष्प. ११४९
मशकी. ११३२
मषिकूपी. ४८४
मषिधान. ४८४
मषी. ४८४
मसी. ४८४
मसूर. ११७०
मसृण. ४१३
मस्कर. ११५३
मस्करिन्. ८१०
मस्तक. ५६६
मस्तकस्नेह. ६२५
मस्तिक. ५६७
मस्तिष्क. ६२५
मस्तु. ३९६
मस्तुलुंगक. ६२५
मह. } १२८२ १५०८
महत्. १४३०
महती. २८९
महस्. १००
महाकंद. ११८७
महाकाल. ११४१
महाकाली. } ४४ २३९
महाकुल. ५०२
महागंधा. २०६
महागिरि. ३४

महांग	१७५४	महाभीरु	१२०८
महाचड	१८६	महामत्स्य	१३४८
महाज्वाळ.	८३६	महामात्र	७२०
महातम.प्रभा	१२६०		७६२
महातरु	११४०	महामानसिका.	२४०
महातेजस्	२०९	महामुख	१३४९
महात्मन्	३६७	महामृग	१२१७
महादेव	१९८	महामैत्र	२२५
महादेवी.	२०४	महाम्बुज	८७१
महाधातु	६२०	महायक्ष	४१
महानट.	१९८	महायन्त्र	८२२
महानद	७४	महायशस्	९०
महानस.	९९८	महारजत	१०४३
महानाद	१२८४	महारजन	११९९
	५७३	महारस	४१६
महानिशा	१४५	महाराज.	५९४
महापथ	९८७	महार्थता	६६
महापद्म	१२०९	महार्णव	१३५०
	१९३	महावीर	३०
महाबल.	११०७		८३६
महाबीभत्स	६१३	महाव्रतिन्	१९७
महाबोधि	२१२	महाशय	३६७

मलय	१०२९	मसूर.	११७०
मलयज.	६४१	मसृण.	५१३
मलयु.	११२३	मस्कर.	११९३
मलिन.	१४३५	मस्करिन्.	८१०
मलिनांबु.	५८४	मस्तक.	५६६
मलिनी.	५३५	मस्तकस्नेह.	६२५
मलिम्लुच.	३८२, ८९८	मस्तिक.	५६७
मलीमस.	१४३५	मस्तिष्क.	६२५
मल्ल.	५६	मस्तु.	३९६
मल्लक.	५८५	मस्तुलुंगक.	६२५
मल्लनाग.	८९३	मह.	१२८२, ११०८
मल्लि	२८	महत्.	१४३०
मल्लिका.	१०२४, ११४८	महती.	२८९
मल्लिकाक्ष.	१३२६	महस्.	१००
मल्लिकापुष्प.	११५९	महाकंद.	११८७
मशकी.	११३२	महाकाल.	११४१
मषिकूपी.	४८४	महाकाली.	५५, २३९
मषिधान.	४८४	महाकुल.	९०२
मषी.	४८४	महागंगा	२०६
मसी.	४८४	महागिरि.	३४

माघ	१५६
माघिष्ठ	१३९५
माठर	१०३, ८४६
माठी.	७६१
माढि	११२४
माणव	५६०
माणवक.	८१५
माणव्य	१४२९
माणिक्या	१२९८
माणिमय	९४२
मानग	१२१७, ४२, ४३, ९२३
मातरपितर	५६०
मातरिश्वन्	११०७
मातङि	१७१
मातापितर	५६०
मातामह	५६७, ५५९
मातुल	५५२
मातुलानी.	५२३, ११७९
मातुली	५२३
मातृष्वसृ	११५०
मातृ	२०१, ५५७
मातृभात	२०५
मातृमृख	३५२
मातृशासित.	३५२
मातृष्वसेय.	५४५
मातृष्वस्रीय	५४५
मात्र	६०१
मात्रा.	१४२७
माथव.	१९५, २१५
माथवक	९०४
माथवी.	११७७, ११४७
माथुमत	९५८
माधुर्य	५०९
माध्यंदिन.	१४६०
माध्यम	१४६०

माक्षीक. ९०४
मान. ३१७
मानव. ३३७
मानवी. } २४०, ४९
मानस. १३६९
मानसी. २४०
मानसौकस्. १३२९
मानुष. ३३७
मानुष्यक. १४१६
मांस. ४१२
मांसात्. ७००
माया. } ३०७, ७३८, ९३१
मायाकार. ९२१
मायासुत. २३७
मायिन्. ३७७
मायु. ४६२
मायूर. १४१५
मार. } २२७, ३७२
मारजित्. २३१
मारि. } ३०, ३२९
मारिषारक. ७१३
मारुत. ११०७
मारुति ७०९
मार्कव ११८७
मार्ग } १०९, ९८३
मार्गण. } ३८८, ७७८
मार्गशीर्ष. १९२
मार्गशीर्षी. १९०
मार्गित. १४९१
मार्ज. २१५
मार्जन. ११९९
मार्जना ६३६
मार्जार. १३०१
मार्जारकर्णिका. २०६
मार्जिता. ४०३
मार्दङ्ग. ९१
मार्दाङ्ग. ९१

मार्दंगिक ९२४
मार्ष ३३३
मार्ष्टि ६३६
माल ९३४, ९६३
माल्वी. ११४७
मालतीतीरस्थ. ९४५
मालव ९१६
माला ६५१, १४२३
मालाकार ९००
मालिक ९००
मालिनी ९७६
मालूर ११२१
माल्य. ६५१
माल्यवत् १०२९
माष ११७१
माषक ८८३
माषीण ९६७
माष्य ९६७
माव १९०
मासर ३९६
माहुरी ५८१
माहम १५६९
माहिष्य ८९६
माहेंद्रक ९१
माहेयी १२६५
मितद्रु १०७१
मितपच. ३६७
मित्र ९१, ७१०, ७१७
मित्रयु ४८९
मित्रवत्सल. ४८९
मिथःसाकांक्षता. ६७
मिथस् १५२५
मिथिला ९७५
मिथुन ५३८
मिथ्या. १५३४
मिथ्यात्व. ७१
मिथ्याभियोग ७१८
मिथ्यामति १३७४
मिष. ३७८

[मि]श्र.	१४८९ १२१८	मुक्तावली.	६५८
[मि]श्रिका.	१०७२	मुक्तास्फोट.	१२०४
मिहिर.	९७	मुक्तास्रज.	६५८
मीढ.	१४९१	मुक्ताहार.	६५८
मीन.	१३४६	मुक्ति.	७९
मीनकेतन.	२२९	मुख.	५७२ ९८२
मीमांसा.	२११ २१३	मुखयंत्रण.	१२९०
मीलिका.	११२९	मुखर.	३५१
मुकुट.	६५०	मुखवासन.	१३९१
मुकुन्द.	२०३ २१५	मुखविष्ठा.	१३३७
मुकुर.	९८४	मुखशोधन.	१३८९
मुकुल.	११२६	मुखाग्रिय.	८१२
मुक्तनिर्मोक.	१३१२	मुख्य.	१४५८
मुक्ता.	१०४८	मुचुटी.	५९७
		मुंज.	११९२
		मुंजकेशि[illegible]	२१७
मुक्ताकलाप.	४५८		
मुक्ताप्रालम्ब.	५६६		
मुक्ताफल.	०२२		
मुक्तामुक्त.	०२२		
मुक्तात्मा.	५२२		

मुडित	४५८	मुष्कव्रण.	६१३
मुदिर.	१६४	मुष्टि.	५५७
मुद.	३११	मुष्टिक.	९०८
	३१२	मुसली	११७७
मुद्ग	११७२	मुसल	१०१७
मुद्गर	७८४	मुसलिन्	२२४
मुद्रित	११२९		१२९७
मुधा	१५११	मुस्तक	११९९
	१५२४	मुस्ता	११०३
मुनि	७१	मुस्तु	५९७
मुनिसुव्रत	५१	मुहुस्	१५३१
	२९	मुहूर्त.	१३०
	२८	मूक	३४९
मुनिस्थान	१००१	मूढ	३५३
मुनींद्र.	२३५	मूत्र	६३३
मुमुक्षु	७५	मूत्रकृच्छ्र	४७०
मुर.	२२०	मूत्रपु.	६०६
मुरज	२९३	मूत्राशय.	६०४
मुरण्ड	९६०	मूर्छित	१४९५
मुषित	१४८३	मूर्ख	३५२
मुष्क	६१२	मूर्च्छा	८०१
मुहिर	४५७	मूर्च्छाल	४६१

मूर्च्छित. ४६१
मूर्त. ४६१, १४४९
मूर्त्ति. ५६३
मूर्त्तिमत्. ५६३, १४४९
मूर्द्धन् ५६१
मूर्द्धवेष्टन. ६६७
मूर्धाभिषिक्त. ६९०
मूर्धावसिक्त. ८९५
मूल. ११२१, ११३, ११८३
मूलक ११९०, ११९८
मूलकर्म. १४९८
मूलज. १२००
मूलधातु. ६२०
मूल्य. ३६२, ८६८
मूषक. १३००
मूषा. ९०८
मूषातुत्थ. १०५२
मूषिक. १३००
मूषित. १४८३
मृग. ४८, १०९, १२१८, १२९३
मृगजालिका. ९२८
मृगतृष्णा. १०१
मृगदंश. १२८०
मृगधूर्त्तक. १२९०
मृगनाभि ६४४
मृगनाभिजा. ६४५
मृगपति. १२८४
मृगमद ६४४
मृगया. ७३८, ९२७
मृगयु ९२७
मृगवधाजीविन्. ९२७
मृगव्या. ९२७
मृगशिरस्. १०९
मृगशीर्ष. १०९

मृगाक्षी ५०६
मृगादन १२८५
मृगारि १२८४
मृगित १४९१
मृगेन्द्रासन ६१
मृजा ६१६
मृड १९०
मृडानी २०
मृणालिनी. ११६०
मृत } १७४, ८६६
मृतक ९६१
मृतस्नान ३७५
मृतकमोक्ष ७१०
मृति ३२३
मृत् ९४०
मृत्तिका ९४०
मृत्यु } १८०, ३२३
मृत्युंजय १६६
मृत्स्ना ९४०
मृत्सा. ९४०
मृदङ्कुर १३४१
मृदङ्ग २९२
मृदाह्वया १०९६
मृदु १३८७
मृदुच्छद ११४४
मृदुल ११८७
मृदुत्वक १२९९
मृद्वङ्ग १०४२
मृद्वीका ११९६
मृध ७९६
मृषा १९३४
मृष्ट १४३७
मेखला. } १०३१, ६६४
मेकलाद्रिजा १०८३
मेघ } ३६, १६४
मेघकाल १९७
मेघगंभीरघोषत्व ६१
मेघनाद } १८८, ११८४, ७०६

मेघनामन्.	११९३
मेघपुष्प.	१०६९
मेघमाला.	१६५
मेघवत्.	१७१
मेघवह्नि.	११६१
मेघवाहन.	१७१
मेघसुहृद्	१३१९
मेघाख्यं.	१०५१
मेघागम.	१५७
मेचक.	१३९०
	१३९७
मेड.	६१०
मेण्ढक.	१२७६
मेतार्य.	३२
मेथि.	८९४
मेदक.	९०४
मेदस्.	६१९
	६२४
मेदस्कृत.	६२३
मेदस्तेजस्.	६२५
मेदिनी.	९३७
मेदुर.	४७६
मेदोज.	६२६
मेध.	८२७
मेधा.	३०९
मेधाजित्.	८५२
मेधाविन्.	३४१
मेधि.	८९४
मेध्य.	१४३५
मेनकाप्राणेश.	१०२७
मेनाद्रिजा.	२०४
मेरक.	६९९
मेरु.	१०३१
मेलक.	१५०८
मेष.	११६
	१२७६
मेषश्रृंग.	११९७
मेषी.	१२७७
मेह.	६३३
मेहन.	६१०
मैत्र.	८१३
मैत्रावरुण.	८४६
मैत्रावरुणि.	१२३

मैत्री.	११२, ७११
मैथिली	७०२
मैथुन	९१८
मैनाक.	१०२८
मैनाकस्वसृ	२०४
मैन्द	२२०
मैरेय	९०४
मोक्ष.	७९
मोक्षोपाय.	७७
मोघ	११११
मोचक.	१११४
मोचा.	१११९
मोट्टायित	९०८
मोद	२१६
मोरट	११९४
मोह.	२१०, २२०, ८०१
मोहन	९११
मौकुलि.	११२२
मौक्तिक.	१०१८
मौढ्य	३२०
मौद्गीन	९६६
मौन	७७
मौरजिक	९२४
मौर्य	२१२
मौर्वीगुण.	९२
मौर्वी.	७७१
मौलि	९६६, ६९१
मौहूर्तिक.	४८२
म्रक्षण.	४१६
म्लान	१४२९
म्लिष्ट	२११
म्लेच्छ	१०४०
म्लेच्छकन्द.	११८१
म्लेच्छमुख	१०२९

य

यकृत्	९०४
यक्ष	९१, १८९, १९४
यक्षकर्दम	६२०

यक्षधूप. ६४७
यक्षनायक. ४१
यक्षेश } ४२, ४३
यक्षेश्वर. १९०
यक्ष्मन्. ४६२
यजमान. ८१७
यजुर्वित् ८१९
यजुष्. [illegible]४९
यज्ञ. ८२०
यज्ञकाल १४८
यज्ञपुरुष. २१४
यज्ञशेष. ८३४
यज्ञसूत्र. ८४५
यज्ञांत. ८३४
यज्ञिय. ८३०
यज्वन् ८१८
यत. १२३१
यत्नम्. १५२७
यति. } ७५, ८०९
यतिन् ७६
यथाकामिन्. ३५५
यत्रकामावसायित्व. २०२
यथाजात. ३५२
यथातथम्. २६४
यथार्हवर्ण. ७३२
यथास्थित. २६५
यथेप्सित. १५०५
यदि १५६२
यदुनाथ. २१९
यदृच्छा. ३५६
यदु. १५३७
यद्भविष्य. ३८२
यद्वद. ३४७
यन्तृ. } ७६०, ७६२
यन्त्रक. ९०९
यन्त्रगृह. ९९७
यन्त्रणी. ५५५
[illegible]न्त्रमुक्त. ७७४
यन्त्रित. ४३८

यम	१८२, ८१, १८४, १४२४	यवनेष्ट	१०४१
		यवस.	११९५
		यवागू	३९७
		यवाग्रज	९४३
यमदेवता	१०८	यविष्ठ	५५२
यमभगिनी	१०८३	यवीयस्	५५२
यमधान	१८५	यव्य	९६७
यम.ट	१४२४	यश पटह	२९६
यमलार्जुन	२१९	यश शेप	६७४
यमवाहन	१२८१	यशस्	२७६
यमी	१०८३	यशोधर.	५२, ५५
यमुना	१०८३		
यमुनाभ्रातृ.	९५	यशोभद्र	३३
यमुनाभिद्	२२४	यष्टि.	७८५
ययु	१२४३	यष्टृ	८१७
यव	११७०	या	५५६
यवक्ष.	९६७	याग.	८२०
यवक्षार	९४३	याचक.	३८०
यवनप्रिय	४२०	याचनक	३८८
यवनाल.	११७८	याचन.	३८८
यवनाम्ल	७४४	याचित	८६६
यवफल	११५१	याचितक.	८८१

याच्ञा. ३८८
याज. ३९५
याजक. ८१७
याज्ञवल्क्य. ८५१
याज्ञसेनी. ७११
यात. १२३१
यातन. १३९८
यातना. १४६३
यातयाम. ३४०
यातु. १८७
यातुधान. १८७
यातृ. ५१४
यात्य. १३९८
यात्रा. ७९०
यादःपति. १८८
यादईश. १०७३
यादस् १३४८
यादोनिवास. १०६९
यान. ७५९, ७३५
यानपात्र. ८७५
यानमुख. ७५७
याप्य. १४४२
याप्ययान. ७५८
याम. १४५
यामक. ११०
यामल. १४२४
यामिनी. १४२
यामुन. १०५१
याम्या. १६९
यायजूक. ८१८
याव. ६८६
यावक. ११७५
याष्टीक. ७७१
युक्त. ७४३
युग. ७५६, १४२४
युगकीलक. ७५७
युगंधर. ७५६
युगपत्र. ११५२
युगपार्श्वग. १२६०
युगल. १४२३
युगांत. १६१
युग्म. १४२४

युग्य ७५९, १२६१
युद्ध. ७९६
युद्धाभिवर्तिन् ७९५
युध् ७९१
युधिष्ठिर ७०७
युवति ५११
युवनाश्व ७००
युवन् ३२९
यू ४०४
यूका १२०८
यूथ १४१२
यूथनाथ. १२२०
यूथपति १२२०
यूथिका ११४८
यूप. ८२४
यूपकर्ण ८२५
यूष ४०४
योक्त्र. ८९३
योग ७६, ७७, ८५
योगग्राहिन् ९४५
योगेष्ट १०४१
योगेश ८५१
योग्या ७८८
योग्यारथ ७५२
योजन ८८८
योजनगन्धा ८४८
योजनगामिनी ५९
योत्र ८९३
योद्धृ. ७६३
योध ७६२
योनङ्ग ११७८
योनि १०९, १११२
योनिदेवता १११
योषा. ५०४
योषित् ५०४
यौग ८६२
यौतक. ५२०
यौवत १४१५
यौवन ३२९

र.

रंहस् ४९४
रक्त. ६४५, ६२१, १०३९, १३९५
रक्तकंद. १०६६
रक्तचंदन. ६४२
रक्ततुंड. १३३५
रक्ततेजस् ६२२
रक्तपुच्छिका. १२९९
रक्तफला. ११८५
रक्तफेनज. ६०५
रक्तभव ६२२
रक्तलोचन. १३३९
रक्तवमन. ८०९
रक्तशालि. ११६९
रक्तश्याम. १३९८
रक्तसंध्यक. ११६४
रक्तसरोरुह. ११६२
रक्ताक्ष. १२८३
रक्ताक्त. १०६६
रक्तोत्पल ११६३
रक्षस्. १८७
रक्षईश. ७०६
रक्षा ८३८
रक्षित. १४९७
रक्षोघ्न. ४१६
रक्ष्ण १५२३
रङ्कु. १२९३
रंग. २८३
रंगमातृ ६८५
रंगाजीव ३२८, ९२१
रंगावतारक. ३२८
रचना. १४९९, ५६८, ६५३
रजक. ९१२
रजत १०४३, १०४३
रजताद्रि. १०२८
रजनी. १४२

…नसू	९२६, ९७०	रत्नगर्भा	९२७
रजस्वल.	१२८२	रत्नवि	१०७४
रजस्वला	९१४	रत्ननिधि.	१०७४
रज्जु.	९२८	रत्नप्रभा	११६०
रजन	६४२	रत्नराशि.	१०७४
रण	७९६, १४००	रत्नसानु	१०२२
रणरणक.	९१४	रत्नसू.	९२७
रणसङ्कुल	७९९	रत्नाकर.	१०७४
रत	९१६	रत्नि.	९९९
रतकील	१२८०	रथ	७९१, ११२७
रतव्रण	१२८०	रथकट्या	१४९२
रतशायिन्.	१२८०	रथकारक	८९९
रतान्दुका	१२८०	रथकुटुम्बिक.	७६०
रति	२९९, ९२७, ७९, २२९	रथकूप	९१७
रत्न	१०११	रथगर्भक	७९१
रत्नमुख्य	१०६९	रथगुप्ति	७२८
रत्नकर	१८९	रथद्रुम	११४२
		रथपाद	७९९
		रथारोहिन्	७११
		रथाङ्ग	७९९
		रथाङ्गाह्व	११५०

राजर्षि.	७१२
राजवंश्य.	७१३
राजवर्त्मन्.	९८७
राजवाह्य.	१२२२
राजशय्या	७१६
राजशृंग	१३४७
राजसर्प.	१३०४
राजसर्षप.	४१८
राजहंस.	१३२६
राजादन.	११४२
राजार्ह.	६४०
राजावर्त्त.	१०६६
राजि.	१४२३
राजिका.	४१८
राजिल.	१३०५
राजीव.	११६१
राज्ञी.	१०४८
राज्यांग.	७१४
राटि.	७९८
राढा.	१५१२
रात्रि.	१४१
रात्रिचर.	१८७
रात्रिजागर.	१२७९
रात्रिंचर.	१८७
राद्ध.	४१२
राद्धान्त.	२४१
राध	१५३
राधा.	११३
राधातनय.	७११
राधावेधिन्.	७०९
राम.	११९७, ८४८, २२४, ६९८, ७०३
रामठ	४२२
रामा.	३९, ५०५
रांभ.	८१९
राल.	६४७
रावण	७०६
रावणि.	७०६
राशि.	१४११

…दु	७१४	रीतिपुष्प	१०५४
	९४७	रीरी.	१४०८
…द्वीप.	५६३	रुक्प्रतिक्रिया.	४७३
…प्रम.	१२५६	रुक्म	१०४३
…हु.	१२१	रुक्मिमित्र	२२४
	२२०	रुग्ण	१४८३
राहुग्रास	१२५	रुच्.	१००
राहुत्सृ	२३०	रुचक.	९४३
रिक्तक.	१४४६	रुचि.	९९
रिक्थ.	१९१		३९३
रिष्टा	१२०८	रुचिर	१४४४
रिक्षण.	१५२२	रुच्य	५१७
रिद्ध.	११८३		१४२
रिपु	७२८	रुज्	४५
रिरी	१४०८	रुमा.	६
रिलताति.	४८९		५६२
रिष्टि	७८२		१२७५
रीढक.	६०१	रुष्	५६६
रीढा.	१४७९	रुह	१४०७
रीण	१४९१	रोहित	१४०२
रीति	११७१	रुद्ध	१४७१
	१०४८	रुद्र.	१९९

राजर्षि.	७१२	रात्रिजागर.	१२७९
राजवंश्य.	७१३	रात्रिंचर.	१८७
राजवर्त्मन्.	९८७	राद्ध.	५११
राजवाह्य.	१२२२	राद्धान्त.	२५१
राजशय्या	७१६	राव	१५३
राजशृंग	१३४७	राधा.	११३
राजसर्ज.	१२०४	राधातनय.	७११
राजसर्षप.	४१८	राधावेधिन्.	७०९
राजहंस.	१३२६	राम.	१४९७
राजादन.	११४२		८४८
राजार्ह.	६४०		२२४
राजावर्त्त.	१०६६		६९८
राजि.	१४२३		७०३
राजिका.	४१८	रामठ	५२१
राजिल.	१३०५	रामा.	
राजीव.	११६१	रांप.	
राज्ञी.	१०४८	राल.	
राज्यांग.	७१४	रावण	
राटि.	७९८	रावणि.	
राढा.	१५१२	राशि.	
रात्रि	१४१		
रात्रिचर.	१८७		

राष्ट्र ७१४, ९४७
राष्ट्रीय. ३१३
रासभ. १२५६
राहु. १२१, २२०
राहुग्रास १२५
राहुस्पृष्ट २१७
रिक्थक १४४६
रिपव. १९१
रिक्षा १२०८
रिङ्खण १५२२
रिद्ध ११८३
रिपु ७२८
रिरी १४०८
रिष्टताति. ४८९
रिहि ७८२
रीढक. १०१
रीढा. १४७९
रीण १४९६
रीति १५७६, १०४८
रीतिपुष्प १०५४
रीरी. १४०८
रुक्प्रतिक्रिया. ४७३
रुक्म १०४३
रुक्मिभिद् २२४
रुग्ण १४८३
रुच् १००
रुचक ९४३
रुचि. ९९, ३९३
रुचिर १४४४
रुच्य ५१७, १४४४
रुज् ४६२
रुजा. ६०, ४६२, १२७७
रुट ५६५
रुत १४०७
रुदित १४०२
रुद्ध १४७३
रुद्र. १९५

শার্ঙ্গি.	৩১২
শার্ঙ্গধন্ব.	৩১৩
শার্ঙ্গধন্বন্.	২৮৭
শালবাহ্ন.	১২২২
শালভঞ্জা	৩১৬
শালশৃঙ্গ	১৩৪৩
শালপর্ণী.	১৩০৪
শালসর্জ.	৪১৮
শালহংস.	১৩২৬
শালাজির.	১১৪২
শালাহ্বি.	৬৪০
শালাবৃক.	১০৬৩
শালি,	১৪২৩
শালিধান্য	৪১৮
	১৩০৫
	১১৬১
	১০৪৮
	৩১৪
	৩৬৮
	১৫১২
	১৪১
	১৮৭
শালিহোত্র.	১২৭৯
শালিজ.	১৮৩
শালু.	৪১২
শালাম্ব.	২৪২
শাব	১৫৩
শাবা.	১১৩
শাবানন্দ.	৩১১
শাবৈবিদ্.	৩০৯
শাশ.	১৩৯৩
	৮৪৮
	২২৪
	৫৯৮
	৭০৩
শাশক	৪২২
শাশা.	৩৯
	২০২
শাংশ	৮১২
শাক্ত.	৫৪৭
শাশিন	৭০৬
শাশী	৭০৬
শাষ্টি.	১৪১১

राष्ट्र	७१४, ९४७	रीतिपुष्प	१०९४
		रीरी.	१४०८
राष्ट्रीय.	३३३	रुक्प्रतिक्रिया.	४७३
रासभ	१२९६	रुक्म	१०४३
राहु.	१२१, २२०	रुक्मिमन्दु	२२४
		रुग्ण	१४८३
राहुग्रास	१२९	रुच्	१००
राहुच्छत्र	२३०	रुचक	९४३
रिक्थ	१४४६	रुचि.	९९, ३९३
रिक्त.	१९१		
रिक्ता	१२०८	रुचिर	१४४४
रिङ्गण	१९२२	रुच्य	६१७, १४४४
रिद्ध.	११८३		
रिपु	७२८	रुज्	४१२
रिरी.	१४०८	रुजा.	६०, ४६२, १२७७
रिष्टताति.	४८९		
रिष्टि	७८२		
रीढक	४०१	रुट	९६९
रीढा.	१४७९	रुत	१४०७
रीण.	१४९६	रुदित	१४०२
रीति	१२७६, १०४८	रुद्ध	१४७१
		रुद्र	१९९

रुद्रतनय.	६९५	रेतस्	६२९
रुद्राणी.	२०३	रेफ.	१४४२
रुधिर.	६२१	रेवती.	११५
रुमा.	९४१	रेवतीभव.	१२०
रुमाभव.	९४२	रेवतीश.	२२४
रुह	१२९३	रेवन्त.	१०३
रुशती.	२७३	रेवा.	१०८३
रुषा.	२९९	रेषण.	१४०७
रुष्.	२९९	रेषा.	१४०७
रुहा.	११९३	रै (राः)	१९१
रूक्ष.	२६९		१०४३
	१११४	रैवतक.	१०३१
रूपतत्त्व.	१३७६	रोक.	१३६४
रूपाजीवा.	५३३	रोग.	४६२
रूप्य.	१०४६	रोगहारिन्	४७२
	१०४५	रोमक.	६९३
	१०४३	रोचन.	४४५
रूषित.	१४८६	रोचनी.	१०६०
रे.	१५३७	रोचिष्.	९९
रेचित	१२५८	रोचिष्णु.	४४५
रेणु.	९७०	रोदन.	३०७
रेणुकासुत.	८४८		

रोदसी. ९२९, १८२६
रोधम् १०७७
रोधोवक्रा. १०७९
रोध्र ११५९
रोप ७७८, ११६४
रोम ११९
रोमगुच्छ. ७१७
रोमन् ६१०
रोमलता. ६०६
रोमविकार. २०५
रोमश १२७६
रोमहर्षण. २०५
रोमाञ्च २०५
रोमावली. ६०६
रोमोद्गम. २०५
रोरव. १२१२
रोष २९९
रोषण २९१
रौद १११८
रौदणकृत ६४१

रोहिणी ४६७, १०९, २१९, १२६५
रोहिणीपति १०४
रोहिणीसुत ११७
रोहित. १२९५, १२९४, १३४१
रोहिताश्व १०८९
रौच्य ८१५
रौद्र १९६, २९४
रौद्री ११०
रौमक. ९४२
रौहिणेय २२४
रौहिष ११९१, १२९४

ल

लक्ष. १७८, ७७७, ८७१

लक्षण. १०६, १३७६
लक्ष्मण. ३५७, ७०४, १३२८
लक्ष्मणा. ३९, १३२९
लक्ष्मन्. १०६
लक्ष्मी. २२६, ३५७, १५१२
लक्ष्मीपुष्प. १०६४
लक्ष्मीवत्. ३५७
लक्ष्य. ७७७
लगुड. ७८५
लग्न. ११६
लग्नक. ८८२
लघिमन्. २०२
लघु. १४२७, १४७०
लघुहस्त. ७७२
लङ्केश. ६९९, ७०६
लङ्घन ४७३, १२४८
लज्जा. ३११
लज्जाशील. ३९०
लज्जिका. ५३३
लज्जित. १४८४
लञ्च. ७३७
लञ्जिका. ५३३
लट्वा. ११५९
लता. १११७, ११४७
लपन. ५७२
लब्ध. १४९०
लब्धवर्ण ३४१
लभ्य. ७४३
लम्पाक. ९६०
लम्बिका. ५८५
लम्बोदर. २०७
लम्भन १५२०
लय. २९२

शकुन.	११६	शाड्वल	८९०, १२८८
शकुना	१०१	शाण्डली	११११
शकुन्तिका.	११७	शाष्कुलिक.	११९९
शृङ्गाट	१७१, १२३६	शाष्कुल.	१२४४
शृङ्गाटिका.	६११	शाम्भा	४०१
शङ्खनक.	६१२	शाल्मन	१०६
शङ्कित	१०८	शाल्कन.	९३
शत	७०४, १३६, ११७१, १४७७	शाम	८११
		शामातगाय	७२
		शाल्मा	१४१
		शाडा.	११३
शतद्रु	१४६	शालाविष.	१३१३
शरण	११८८, ९४१	शालाशाय	१२११
		शाटिक	१२८३
शरणवारि.	१०७१	श वग	४११
शमन	११७१	शाम्य	२८०
श्वित्र	८९२	शिक्षा	१२०८
शल्लुन	११८६	शिग.	६१०
शम्बर.	७७१	शिलावृत्ति	८१४
शरारी.	१०७१	शिबि	५८४
शाखा.	१८१	शिबिर	५८४

लिप्त.	१४८३	लेश.	१३६, १४२७
लिप्तक.	७७९	लेष्टु.	९७०
लिप्सा.	४३०	लेह.	४१२
लिप्सु.	४२९	लेहन.	४२४
लिवि.	४८४	लोक.	५०१, १३६५
लीला.	५०७, ५५५	लोकजित्.	२३५
लुठित.	१२४५	लोकबिंदुसार.	२४८
लुब्ध.	४२९	लोकालोक.	१०३१
लुब्धक.	९२७	लोकेश.	२१२
लुलाय.	१२८२	लोचन.	५७५
लुलित.	१५८०	लोध्र.	११५९
लूता.	१२११	लोपाक.	१२९१
लून.	१४८९	लोपामुद्रा.	१२३
लूमन्.	१२४४	लोप्त्रं.	३८१
लूमविष.	१३१२	लोम.	४३०
लेख.	८८	लोभ्य	११७२
लेखक.	४८३	लोमकर्ण.	१२९६
लेखा.	१४२३	लोमन्.	६३०
लेप्यकृत.	९२२	लोमपादपुर.	९७७
लेलिहान.	१३०४	लोमविष.	१३१३

लोमहृत्	१०५९
लोल	१४५५
लोला.	५८५
लोलुर	४३०
लोलुप	४३०
लोष्टभेदन.	८९३
लोष्टु	९७०
लोह.	६४०, १०२७, १०२९
लोहकार.	९२०
लोहज	१०४९
लोहपृष्ठ	११३४
लोहल.	३४९
लोहाभिसार.	७८९
लोहित.	६२१, ११६९, १२९५
लोहितक	१०६४
लोहितचन्दन	६४४
लोहिताङ्ग	११६
लौकायतिक	८६३
लौहश्लेषण.	९४४
लौहोत्तम.	१०४४

व.

वंश	११५३, २५२, ५०३
वंशक्षीरिन्.	११५४
वंश[illegible]	१०५८
वंशरोचना	११५४
वंशानुवंशचरित	२९२
वंशिक	६४०
वश्य	७१३
वक्तृ	३४३
वक्त्र	५७२
वक्षभेदिन्.	१२८९
वक्र	१०८८, ११६, १४५६
वक्षपाडिपि.	१२७८
वचस्.	८६८
वकाह्व.	११२५

अग्रु.	९९६	अरटा.	११२५, १३७
अप.	९३९, ९८०, १०४१	अरण.	९८०
अपसर.	६१	अरना.	९१५, ११३२
अपा.	४०	अरदु.	४८०
अपीकृत.	९७१	अरपद.	१३६
अभ्र.	४६९, ११४५	अरक्षि.	८५१
अमं.	४६९	अरोगेद्र	५१७
अमो.	४३९	अरलो.	११६७
अयो.	११०८	अरणीनी	४१८
अरा.	५६५, ११२६	अराम.	५३७, ६०९
अराध.	३६९	अराट.	११६५, ११०६, ९१८
अरार.	७५०	अराणसी.	९७४
अरारा.	५३९	अरारक.	१०३५
अर.	[illegible]	अराशे.	१७१
अरंभ.		[illegible]	११८७
			१०४०, १४३०

वरुट. ९३४
वरुण १८८, ४१
वरूथ ७५८
वरूथिनी ७४६
वरेण्य. १४३८
वर्कर ५५६, १२७६
वर्ग १४१२
वर्चस्. १०१, ६३४
वर्चस्क ६३४
वर्ज्जन ३७२
वर्ण ६४४, ६८०, ११९२
वर्णज्येष्ठ ८१२
वर्णना २६९
वर्णपदवाक्यविविक्तता ७१
वर्णा. ११७५
वर्णिनी. ५०४
वर्णिन् ८०८
वर्त्तक १०५०
वर्त्तन ३८९
वर्त्तनी ९८३
वर्त्तलोह १०५०
वर्त्ति ६६९, ६१७
वर्त्तिष्णु. ३८९
वर्तुल. १४६७
वर्त्मन् ९८३
वर्द्धकि ९१७
वर्द्धन ३७२
वर्द्धनी १०१६
वर्धमान २०, १०२४
वर्ध्र १०४१
वर्धन ७६६
वर्मित ७६६
वर्य १२३८
वर्या ५११
वर्वणा. १२१५

वप्तृ. ५५६
वप्र. ९६५ ९८० १०४१
वप्रत्रय. ६२
वप्रा. ४०
वप्रीकूट. ९७१
वमथु. ४६९ १२२३
वमन. ४६९
वमि. ४६९
वम्री. १२०८
वयस्. ५६५ १२१६
वयस्थ. ३३९
वयस्य. ७३०
वयस्या. ५२९
वर. १४३९ १५२३ ५१६
वरक्रतु. १७३

वरटा. १२ १
वरण. ९८
वरत्रा. ९१ १२३
वरद. ४८
वरप्रदा. १२
वररुचि. ८५
वरयितृ ५१
वरला. १३२
वरवर्णिनी. ४१८
वरांग. ५६७ ६०९
वराटक. ११६५ १२०८ ९२८
वराणसी. ९७४
वरारक. १०६५
वराशि. ६७२
वराह. १२८७
वरिष्ठ. १०४० १४३०

वरूट ९२४
वरुण १८८, ४१
वरूथ ७१८
वरूथिनी ७४६
वरेण्य. १४३८
वर्कर ११६, १२७६
वर्ग १४१३
वर्चस्. १०१, ३२४
वर्चस्क ६३४
वर्ज्जन ३७२
वर्ण ६४४, ६८०, १२९२
वर्णज्येष्ठ ८१२
वर्णना २६९
वर्णपदवाक्यविविक्तता ७१
वर्णा. ११७९
वर्णिनी. ७०४
वर्णिन् ८०८
वर्त्तक १०१०
वर्त्तन ३८९
वर्त्तनी ९८१
वर्त्तलोह. १०१०
वर्त्ति ६२९, ६६७
वर्त्तिष्णु. ३८९
वर्त्तुल. १४६७
वर्त्मन् ९८३
वर्द्धकि ९१७
वर्द्धन ३७२
वर्द्धनी १०११
वर्धमान ३०, १०२४
वर्ध्र १०४१
वर्भ्ल ७६६
वर्मित ७६६
वर्ष १४३८
वर्षा. ५११
वर्वणा. १२१५

वह्निक. ८७५
वह्नि. १०९७
वह्निकुमार. ९०
वह्निबीज. १०४४
वह्निरेतस्. १९७
वह्निशिख. ६४५
वह्न्युत्पात. १२६
वह्य. ७५१
वाक्पति. २४६
वाक्पारुष्य. ७३८
वाक्य. २४२
वागीश. ३४६
वागुरा. ९२८
वागुरिक. ९२८
वाग्मिन्. ३४६
वा[illegible]. २६२
वाच् २४१
वाचंयम. ७६
वाचस्पति. ११८
वाचाट. ३४७
वाचाल ३४७
वाचिक. २८६, २७६
वाचोयुक्तिपटु. ३४६
वाच्य. ४३१
वाज. ४९५, ३९५, १३१७, ७८१
वाजिन्. १२३३, ७५१
वाजिशाला. ९९८
वाञ्छा. ४३०
वाट. ९८२
वाडव. ८१२, ११००
वाडवेय. १२५७
वाडव्य. १४१९
वाणि. ९३३
वाणिज. ८६७
वाणिज्य. ८६४, ८६७
वाणिनी. ५१०

वाणी	२४१	वानप्रस्थ.	८०७ ८०९
वात.	६७ ११०५	वानर	१२९२
वातकिन्	४६०	वानस्पत्य	११११
वातकुम्भ	१२२७	वानायुज.	१२३१
वातप्रमी.	१२९१	वानीर	११२७
वातमृग.	१२९१	वापी.	१०९३
वातरोगिन्.	४६०	वाम	१४४४ १४६१ १४६६
वातापिद्विष्	१२२		
वातायन.	१०१२	वामदेव	१९१
वातायु.	१२९३		
वातूल	१४२१	वामन	१४२९ १७० ४९५
वात्या	१४२१		
वात्सक.	१४१७	वामलूर	९७१
वात्स्यायन.	८९१	वामा	४१ ५०४
वादाल.	११४१		
वादित्र.	२८१	वामाक्षी.	५०७
वाद्य.	२८१	वायी.	१२३३
वाध्रीणस	१२८७	वायव्या.	१९९
वान	११३०	वायस	१३२२
वानदन्त	९१३	वायसी	११८८

વાયુ.	૧૧૦૬	વાર્ધી	૧૧૧૦
વાયુમૂર્તિ.	૬૧	વાર્તિક.	૪૮૪
વાયુવાહ.	૧૧૦૫	વાર્ત.	૪૭૪
વાર.	૧૦૬૯	વાર્તા.	૧૮૦, ૮૬૧
વાર.	૧૧૦૯, ૧૪૧૧	વાર્તાયન.	૭૬૪
વારટા.	૧૨૫૭	વાર્તાવહ.	૫૬૪
વારણ.	૧૨૧૭	વાર્ધિરોધ.	૮૧૬
વારબાણ.	૭૬૭	વાર્ધક.	૧૧૬
વારમુખ્યા.	૧૬૬	વાર્ધુષિ.	૧૪૧૬, ૫૩૦
વારંગ.	૧૦૦૧	વાર્ષ્ણેયી.	૧૦૫૧
વારવધૂ.	૧૨૬	વાર્ષિક.	૮૭૪
વારલા.	૧૨૫૭	વાર્ષ્ણિ.	૮૮૦
વારાણસી.	૯૭૪	વાર્ષ્ણિક.	૮૮૦
વારિ.	૧૨૫૯, ૧૦૬૯	વાર્હસ્પત્ય.	૮૬૨
વારિકા.	૧૨૦૪	વાલ.	૧૧૮
વારિવાહ.	૯૦૧	વાલક.	૧૧૧૮
વારીશ.	૧૦૭૬	વાલધિ.	૧૨૪૪
વારુણી.	૧૧૯, ૯૦૬, ૧૧૪	વાલપાશ્યા.	૬૧૧
		વાલિ.	૭૦૪
		વાલિશ.	૭૦૪

वालुक ११९७
वालुका. १०८९
वालुकाप्रभा १२१०
वालुकी. ११८९
वालेय १२९१
वाल्मीकि ८४६
वाल्हिक. ९९९
वाल्हीक ४२७, ९९९
वावदूक ३४१
वावृत्त. १४८४
वाशिष्ट ६२१
वासंतेयी. १४२
वासत १२९४, ११७३
वासतिक. ३२१
वासती ११४७
वासना १३७३
वासयोग ६३७
वासर १३८
वासव १७१
वासवी ८४७
वासस् ६६६
वासा ११५०
वासित ४१५, १४०७
वासिन् ९१८
वासिष्ठी १०८९
वासौक ९९९
वासुकि १३०८
वासुदेव. ३१९
वासुपूज्य २७
वासू. ३३२
वासौकस् ९९९
वास्तु ९८९
वास्तुक. ११८६
वास्तोष्पति. १७२
वास्त्र ७९४
वाह ९८९, १२३३
वाहन. ७९९
वाहरिपु १२८२
वाहस १३०९
वाहिक. ९९९

वाहित्य. १२२७

वाहिनी. } १०८१, ७४९, ७४८

वाह्य. ७५९

वाह्लिकादि. १२३५

वाह्लीक. } ६४५, ९५९

वि. १३१६

विकच. ११२७

विकट. १४३०

विकत्थन. २७०

विकर्णिक. ९५८

विकर्त्तन. ९७

विकलांग. ४५५

विकसित. ११२८

विकस्वर. ३५०

विकाल. १४०

विकासिन्. ३५०

विकिर. १३१६

विकुर्वाण. ४३५

विक्किणिका. ५८०

विकृत. ४५९

विङ्क. १२२०

विक्रम. ७३९

विक्रय. ८७२

विक्रयिक. ८६८

विक्रयिन्. ८६८

विक्रांत. ३६५

विक्रायक. ८६८

विक्रिया. १५१८

विक्रुष्ट. २६९

विक्रेय. ८७१

विक्लव. ४४८

विखु. ४५०

विख्न. ४५०

विगान. २७०

विग्र. ४५०

विग्रह. } ७९६, ५६३, ७३५

विघस. ८३४

विघ्न. १५०९

विघ्नेश. २०७

विचक्षण २४१
विचकित ११४८
विचर्चिका. ४६४
विचारणा } २५१, १३७२
विचारित १४७५
विचाल. १४६०
विचिकित्सा १३७५
विचेतस्. ४३५
विच्छन्द १०१५
विच्छित्ति ५०७
विजन. ७४२
विजनन ५४१
विजय } ६९८, ८०३, ५६, ४२, ३८
विजयच्छन्द ६५९
विजयनन्दन ६९४
विजया. } १९, २०५
विजाता ५३९
विजित ४१४
विजिविल ४१४
विजृम्भित. ११२८
विज्जल ४१४
विज्ञ. ३४३
विज्ञान } ३१०, ९००
विज्ञानमातृक. २३५
विट ३३१
विट्. ३३६
विटङ्क १०१०
विटप } ११२४, ६१३, ११२०
विटपिन् ११२४
विटमाक्षिक १०५५
विट्चर १२८१
विड. ९४२
वितथ. २१५
वितरण ३८६
वितर्क. ३२२

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]	[illegible] [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

विघृत	१४७९	विपणि	९८८, १००२
विधुनन	१९२२	विपत्ति	४७८
विधेय.	४३२	विपथ	९८५
विनतासूनु.	१०२	विपद्	४७८
विनयस्थ	४३२	विपर्य्यय	१५०१
विना	१५२७	विपर्य्यास.	१५०१
विनायक	२०७, २३४	विपश्चित.	३४२
विनिद्र.	११२९	विपश्यिन्	२३६
विनिद्रत्व.	३१९	विपाक्श्रुत.	२४५
विनिमय	८६९	विपाट्	१०८६
विनियोग	१९२०	विपादिका.	४६५
विनीत	४३१	विपाशा	१०८६
विनेय	७९	विपिन	१११०
विन्दु	३४९	विपुल	१४३०
विंध्य	१०२९	विपुला.	९३८
विंध्यवासिन्	८९२	विप्र	८१२
विन्न.	१४७९	विप्रकार	४४१
विपक्ष	७२९	विप्रकृत	४४१
विपची.	२८७	विप्रकृष्ट	१४९२
वि ण	८७२	विप्रतिसार.	१३७८
		विप्रयोग.	१९११

विप्रलब्ध. ६५२
विप्रलंभ. } १५११, १५१९
विप्रलाप. २७६
विपश्चिक. ४८२
विप्रिय. ७४४
विप्रुष् १०८९
विप्लव. ८०६
विप्लुत ४३४
विबंध. ४७१
विबुध. ८९
विभव १९१
विभा १००
विभाकर. ९७
विभात. १३९
विभाव. ३२४
विभावरी. १४२
विभावसु. } ९८, ११००
विभु. ३९९
विभूति. २९७
विभूषा. १५१२
विभ्रम. } १५१२, ५०८
विभ्रमादिविमुक्तता. ६९
विमनस्. ४३९
विमर्शन. ३३२
विमल. } ९१, २७, १४३६
विमलाद्रि. १०३०
विमान. ८९
विमुद्. ११२९
वियत्. १६३
वियात. ४३२
वियोग. १५११
विरति. १५२२
विरल. १४४७
विरह. १५११
विरागार्ह. ४९०
विराटज. १०६६
विराज्. १४००
विरिञ्च. २११
विरिञ्चन.

विरिंचि	२११	विवश	४३८
विरुद्धशासन.	२७२	विवस्वत्	९६
विरूपाक्ष	१९७	विवाद	२६२
विरोक	१००	विवाह.	५१७
विरोचन	९७, १०९७	विविक्त	७४२
विरोध.	७३०	विविध	१४१९
विलक्ष	४२३	विवृताक्ष	१३२५
विलक्षण	१४९७	विवेक	७९
विलंभ.	६०७	विवोढृ	५१७
विलंबित	२९२	विव्वोक	५०७
विलय	१५१९	विश	८६४
विलाप.	२७५	विशकट	१४२९
विलाप.	५०७	विशद	१३९२, १४३६
विलीन	१४८७	विशरण	३७०
विलेपन.	६२५	विशसन.	३७०
विलेपी	३९७	विशाख.	२०९
विलोम	१३६५	विशाखा	११२
विवध	३६४	विशाय	१५०३
विवर	१३६४	विशारण	३७२
विवर्ण	९३२, ३५२	विशारद	३४१

विशाल. } १०२६, १४२९
विशालता. १४३१
विशाला. } ९७६, ११९७
विशिख. ७७८
विशिखा. ९८१
विशुद्ध. १४३६
विशेष. १५१५
विशेषक. ६५३
विश्. ६३४
विश्रम्भ. १५१८
विश्राणन. ३८७
विश्रुत. १४९३
विश्व. } १४३३, १३६५
विश्वकद्रु. १२८१
विश्वकर्मन्. १८२
विश्वकृत्. १८२
विश्वभू २३६
विश्वभेषज. ४२०
विश्वंभर. २१५
विश्वंभरा. ९३५
विश्वरूप. २१५
विश्वरेतस्. २१२
विश्वसेन. ३७
विश्वस्ता. ५३०
विश्वा. } ९३५, ४२०
विश्वामित्र. ८५०
विश्वास. १५१८
विष. ११९५
विषण्णता. ३१२
विषदर्शनमृत्युक. १३४०
विषधर. १३०३
विषमायुध. २२७
विषमोन्नत. १४६८
विषय. } १३८४, ९४७
विषयग्राम. १४१४
विषयि. १३८३
विषसूचक. १३३९
विषाण. } १२२४, १२६४

विषाद.	११२
विषातक	१९७
विषुव.	१५६
विषुवत्	१५६
विष्कम्भ	१०२३
विष्किर	१२१६
विष्टप	१३६५
विष्टर	१११४, ६८४, ८३५
विष्टरश्रवस्	२१८
विष्टि	१३५८
विष्ठा	६३४
विष्णु	३७, ४०, २१४
विष्णुगुप्त.	८५४
विष्णुगृह	९७९
विष्णुद्विष्	६९८
विष्णुपद	१६३
विष्णुपदी.	१०८२
विष्णुवाहन	२३०
विष्वक्	१५२९
विष्वक्सेन.	२१४
विष्वद्र्यच्	४४४
विषाण	४२४
विसंवाद	१५१९
विसकण्ठिका	१३२३
विसर.	१४११
विसर्जन	३८६
विसार	१३४४
विसारिन्	३९०
विसृत्वर	३९०
विसृमर	३९०
विस्त.	८८५
विस्तर	१४३२
विस्तार.	१११५, १४०२
विस्तीर्ण	१४३०
विस्फार.	१४०६
विस्फुलिंग	११९९
विस्मय	३०३
विस्मृत.	१५९५

નિરા.	૧૫૯૪, ૬૪૧	નીચાણીનું.	૧૦૭૬
નિરાંતિ.	૧૦૫૮	નીણા.	૪૮૭
નિરામા.	૫૪૦	નીણાતુ.	૯૬૪
નિદાન	૧૫૧૬	નીત.	૧૨૫૨, ૧૪૪૧
નિદાંન.	૧૫૧૬	નીતાં.	૯૨૧
નિદાંયા.	૧૫૧૬	નીતંગ.	૪૯૦
નિદાંબિધ	૩૫૪	નીતબ.	૫૮૭
નિદાબત.	૯૧૪	નીતરામ.	૨૫
નિદાભત.	૪૯૭	નીતિ.	૧૪૨૩
નિદાતા.	૫૬૬	નીતિતોન.	૧૦૬૮
નિદારા.	૧૯૩, ૧૫૧૬	નીધી.	૪૦૫, ૧૧૦૪
નિદાયમા.	૧૫૪૬	નીબ.	૧૪૫૬
નિદાવિત.	૩૦૬	નીમાદ.	૧૦૯૪
નિદાર.	૧૫૦૦, ૯૯૪	નીર.	૩૦, ૪૮, ૫૯૪, ૩૬૧
નિદાન.	૫૦૮		
નિદ્દન.	૪૪૦		
નીલાયલ.	૪૩૩	નીરઆંતમા.	૪૮૧
નીવૃા.	૧૫૦૦	નીરણીમૂળ.	૧૧૫૮
નીલ.	૧૦૭૫	નીરપતી.	૫૧૫

वीरपाणक	८०२	वृक्षभेदिन्	९१९
वीरभार्या	५११	वृक्षवाटी.	१११५
वीरमातृ	५५८	वृक्षादन	९१९
वीरविष्वावक	८६१	वृक्षाम्ल.	४१७
वीरसू.	५५८	वृजिन	१३८१, १४५७
वीरहन्.	८५५		
वीराशंसन	८०१	वृत	१४८४
वीरुध्	१११८	वृति	९८२, १५२५
वीरोज्झ	८६०		
वीरोपजीविक.	८६०	वृत्त	८४४, १४६७, १४८५
वीर्य	६२९, ३००		
वीर्यप्रवाद.	२४७	वृत्ताध्ययनर्द्धि.	८२८
वीवध.	३६४	वृत्तान्त.	२१०
वृक	१२९१	वृत्ति	८१४, ८६५
वृकधूप	६४८		
वृक्का	६२३	वृत्र	१७४
वृकोदर	७०७	वृथा	१५३४
वृक्ण	१४९०	वृद्ध	६६९
वृक्ष	१११४	वृद्धकाक	१३०३
वृक्षधूप	६४८	वृद्धनाभि	४५८
वृक्षभिद्.	९१८	वृद्धश्रवसस्	१७२

वृद्धि. ४७० ८८१ १५०२
वृद्धिजीवन. ८८०
वृद्धोक्ष. १२५८
वृत. ११२७
वृंद. १४११
वृंदारक. ८८
वृश्चिक. १३१२
वृष. १३०० ११४० ४७ १३७९ १२५६
वृषण. ६१२
वृषदंशक. १३०१
वृषन् १७२
वृषभ. २९ १२५६
वृषल. ८९४
वृषलोचन. १३००
वृषस्यंती. ५२७
वृषाकपि. १०९८ २१५
वृषांक. १९५
वृषी. ८१६
वृषोपगा. १२६६
वृष्टि. १६६
वृष्णि. १२७६
वृष्य. ११७१
वृहतिका. ६७२
वृहती. २८९
वृहद्गृह. १५९
वृहस्पति. ११८
वेग. ४९४
वेगवत. १६५
वेगसर. १२५३
वेणि. ५७०
वेणी. १२७७ १०८७
वेणु. ११५३
वेणुक. १२३०
वेणुध्म ९२५

वेतन.	३१२	वेध्य	७७७
	८६५	वेपथु.	२०६
वेतस.	११२७	वेमन्	९१३
वेतस्वत्	९५४	वेल.	११११
वेत्रासन	६८४	वेला	१५०९
वेत्रिन्	७२१		१०७६
वेद	२४९	वेल्लग	४२०
	२५३	वेल्लित	१२४५
वेदगर्भ	२११		१४५६
	८१३		१४८१
वेदना	१३७०	वेश	१००३
वेदव्यास	८४६	वेशान्त	१०९५
वेदान्त	२५०	वेश्मन्	९८९
वेदिका.	७११	वेश्या	५३३
वेदितृ.	२४९	वेश्याचार्य	३३०
वेदी	१००४	वेश्याश्रय	१००३
	८२४	वेष	६३५
वेध	१५२३	वेष्टन.	५७४
वेधनिका.	९०९	वेसवार	४१७
वेधस्	२१२	वेसर	१२५३
	२१७	वेहत्	१२६६
वेधित	१४८१		

वैकक्ष.	११२ ६७२	वैदेही.	४२१ ७०२
वैकटिक.	९६०	वैद्य.	४७२
वैकुण्ठ.	२६५	वैधेय.	५१२
वैखानस.	८०९	वैध्यात.	१८६
वैजनन.	१४६	वैनतेय.	२२६ २११
वैजयन्त.	६७८		
वैजयन्तिक.	७६४	वैनाशिक.	७१२
वैजयन्ती.	७१०	वैनीतक.	७१९
वैणविन्.	६९२	वैन्य.	७००
वैज्ञानिक.	५४५	वैपरीत्य.	११०६
वैडूर्य.	१०६५	वैमात्रेय.	१४६
वैणव.	८६१	वैमानिक.	९२
वैणविक.	९५१	वैमेय.	८७०
वैणुक.	९२४	वैयाघ्र.	७११
वैतंसिक.	९६०	वैर.	७२० ६०
वैतनिक.	३६१	वैरङ्गिक.	४९०
वैतरणी.	१०८१	वैरनिर्यातन.	८०४
वैतालिक.	७९४	वैरप्रतिक्रिया.	८०४
वैदेह	८९८	वैरशुद्धि.	८०४
वैदेहक.	८९८	वैराट.	११०९

वैरिन्	७२९
वैरोट्या	२४०
वैवधिक	२६४
वैवर्ण्य	२०७
वैशाख.	११२, ७७७, १०२३
वैशेषिक	८६२
वैश्य	८०७
वैश्या	८६४
वैश्रवण	१८९
वैश्रवणालय	११५२
वैश्वानर	१०९८
वैश्वी	११३
वैद्युत.	८३७
वैसारिण	१२४१
वैहासिक	३३१
वोटा	५१४
वोल्लान.	१२४०
वोल्क	१०७६
वे छाह.	१२३९
वोहित्य	८७६
वौषट्	११९८
व्यसक.	२७७
व्यक्त	३२, ३४२, १४६७
व्यक्ति	१५१५
व्यग्र	३६६
व्यग	१२५४
व्यजन	६८७
व्यजक.	२८२
व्यजन.	३९७
व्यतिहार.	८७०
व्यत्यय	१५०२
व्यत्यास.	१५०१
व्यथक	५०१
व्यथा	१२७०
व्यध	१५२३
व्यध्व.	९८४
व्यंतर	९१
व्यपदेश.	३७८
व्यभिचारिन्.	३२६
व्यय	१५१६

व्युत्पन्न	३४५
व्युष्ट	१३९
व्युष्टि	१४४६
व्यूढ.	१४३०
व्यूढकङ्कट.	७६५
व्यूति	९१३
व्यूह.	१४११ ७४७
व्यूहपार्ष्णि	७४७
व्योकार	९२०
व्योमकेश	१९८
व्योमन्	११२
व्योम	४७२
व्रज	१४११ १२७३
व्रज्या.	१५०१ ७८९
व्रण	४६४
व्रत	८४३
व्रतति	१११७
व्रतसंग्रह	८२३
व्रतादान	८१
व्रतिन्.	८१७
व्रश्चन	९२०
व्रात	१४११
व्रातीन.	४८०
व्रात्य	८५४
व्रीडा	३११
व्रीहि	११६८
व्रैहय	९६६

श.

शबर	१२९३
शकट	२२० ७५३
शकल	१४३४
शकली.	१३४४
शकुन	६२ १३१६
शकुनि	१३३४ १३१६
शकुन्त.	१३१५ १३२८
शकुन्तलात्मज	७०२
शकुंति.	१३१६

[illegible]	૧૦૪૫	[illegible]	૫૦૪
[illegible]	૧૩૪૫		૪૮
[illegible]	૬૦૪		૧૯૩
[illegible]	૧૧૬૦		૧૨૦૫
[illegible]	૬૧૦		૧૨૧૦
[illegible]	૪૦૦	[illegible]	૧૨૦૫
[illegible]	૫૭૫	[illegible]	૫૧૯
	૫૮૦	[illegible]	૧૭૪૯
	૫૦૬	[illegible]	૧૦૫
[illegible]	૭૦૯	[illegible]	૧૭૩
[illegible]	૧૦૨	[illegible]	૭૦૪
[illegible]	૯૦૯	[illegible]	૨૭૭
[illegible]	૯૫૧	[illegible]	૧૧૦૯
[illegible]	૭૫૧	[illegible]	૮૦૩
[illegible]	૧૨૫૧	[illegible]	૫૪
[illegible]	૧૯૫	[illegible]	૧૮૦
[illegible]	૭૧૫	[illegible]	૧૭૩
[illegible]	૧૧૦૨	[illegible]	૧૦૮૪
	૫૮૭	[illegible]	૫૧૩
[illegible]		[illegible]	૧૧૧૧
			૧૩૨૮
[illegible]			૧૨૧૦

शतपर्वन्	११६२
- शतपर्विका.	११९२
शतभिषज्.	११४
शतह्रदा	११०५
शतांग.	७५१
शतानंद.	२११, ८९०
शतावर्त्त	२१६
शत्रु	७२८, ७३२
शत्रुंजय.	१०३०
शनि	१२०
शनैश्चर	१२०
शनैस्	१५४२
शप.	२६२
शपथ	२६२
शपल	२६२
शफ.	१२५४
शफर	१३४६
शबर	९३४
शबरावास	१००२
शबल.	१३९८
शब्द	१३९९
शब्दग्राम	१४१५
शब्दन	३५८
शब्दाधिष्ठान	५७३
शम्	१५३५
शम	५९१, ७६, ३०५
शमथ	३०४
शमन.	१८५, ८३०
शमल.	६३४
शमि	११३०
शमी.	११३०
शमीगर्भ	८१३, १०९८
शमीधान्य	११११
शम्पा	११०४
शम्ब	१८०
शम्बर.	१३४४
शम्बरारि.	२२८
शम्बल.	४९३

शांबाकृत.	९६८	शाण.	९९१
शांबुक.	१२०९	शाणाजिन.	४७९
शांबरी.	९३४	शाणा.	११९
शाक्य.	२३४, १०९, २१६	शाद्व.	११८
शाखर.	२६	शाखि.	८७२
शाखा.	९९७	शाश्व	१२८६
शाट	९९१	शात्रु.	२०९
शाण.	३१६, ६८२	शाहन.	७७७
शाणाजीवद.	९९९	शारि.	१३३८
शातकौंभ.	६८२	शारक.	३६९
शातानक.	१२९९	शारद.	१०२४
शाद्वल	४४९	शारदाश्रम.	७८१
शाबिल.	४४३	शारीर.	९१४
शाप.	१२०९	शार्ङ्ग.	४०२
शाब्दीशव.	३६	शार्ङ्गधन्वा.	१३६०
शाम्या.	६८२	शार्दूल.	१२७०
शार.	७७८	शार्व.	१०९
शारद.		शार्वरी.	१४६
		शार्वाणी.	२०४
		—	१२९६, १२९३, १२१३

शलढ.	१२९५	शस्त.	८६
शलाकापुरुष.	७००	शस्त्र }	७७३
शलाट	८८९		१०३७
शलाटु	११२०	शस्त्रजीविन्.	७६९
शल्क	१४२५	शस्त्रमार्ग	९१६
शल्की	१३४४	शस्त्राजीव.	८९८
शल्य }	१२९६	शस्त्री.	७८४
	४८७	शाक.	११८४
शल्यक.	१२९६	शाकट }	१२६१
शल्यारि	७०७		८८९
शव	९६४	शाकटीन	८८९
शश. }	१०६३	शाकशाकट.	९६९
	१२९९	शाकशाकिन	९१९
शशबिंदु.	२१७	शाकुनिक.	९३०
शशश्रुत.	१०९	शाकीक	७७१
शशादन	१३३४	शाक्यसिंह	२३६
शशिन्	४७	शाकर.	१२९५
शशिप्रिया	११९	शाखा.	१११९
शशिभास्कर	१२४	शाखापुर	९७२
शश्वत	१९२१	शाखामृग.	१२९२
शष्प	१३९१	शाखारंड.	८९७
शसन.	८३०	शाखिन्	१११४

শাকট.	১২৫৩	শার.	৪৮৩
শাকটায়নী.	৮২৮	শারদ.	৪২২, ১১৩২
শাকিনী.	৩১৩	শারি.	৪৮৩
শাটী	৬৬৭	শারিকা.	২৩৪, ১৪২৫
শাঠ্য	৩৬৬	শারিফল.	৪৮৩
শাণ.	৩০৩	শার্ঙ্গ.	২২২
শাণাজীব.	৩২৫	শার্ঙ্গিণ.	২১৩
শাণী.	৫৬৩	শার্দূল.	১৪৪০, ১২৮৭
শাল.	১৪৮৪	শার্দূলবিক্রম.	৮৪৮
শাতকুম্ভ.	১০৪৫	শাল্মলি.	১২৮০
শাদ্বল.	৯৯৮	শালা.	৯৯০, ১১১৩
শাদ.	১০৩০	শালাজীর.	১০২৪
শাড্বল.	৩৭৭	শালি.	১১৬৩
শান.	৮১১, ২০৭	শালীন.	৮৪২
শান্ত	৪৪	শালুর.	১৩৭৪
শান্তি.	৩০৪, ২৮, ৫০৩	শালূক.	১১৫৩
শান্তিগৃহ.	৩৩৬	শালূর.	১৩৭৪
শাপ.	২৬২	শাল্য.	৩৫৭
শাম্বরী.	৭২৩		

'शाल्मलिन्. २२०
शाव. ३२८
शाष्प १०४०, ११५९
शाश्वत १४५३
शाष्कुल ४२९
शासन २७७
शास्तृ २३२, ४८८
शास्त्रविद् ३४५
शिक्य ३६४
'शिक्षा २५०
शिक्षित ३४२
शिखण्डक. १३२०, ६७२
शिखण्डिक १३२५
शिखण्डिका ६७६
शिखर ११२१, १०३२
'शिखरिणी ३०४
शिखा १११९, ५७१, ११०२
शिखाण्डक ५७२
शिखिग्रीव १०५२
शिखिन् १०९९, १२२, २३६, १३१९
शिखिवाहन २०८
शिग्रु ११३४
शिग्रुक ११८४
शिङ्घाण ६३२
शिङ्घिनी ५८१
शिञ्जा ७७६
शिञ्जित १४०५
शिञ्जिनी ६६६, ७७६
शित १५४८
शितशिंबिक ११७४
शिति १२९७
शिथिल ४९६

शि[illegible] [illegible], ४९३, [illegible]
शि[illegible] ११२०, ११६६
[illegible] ७२९
[illegible] ७४[illegible]
शि[illegible] ११३०
शि[illegible] ११२०
शि[illegible] ११३१
शि[illegible] ११७२
शि[illegible] २६६, १४०१
शि[illegible] ७६८
शि[illegible] ७३८
शि[illegible] २७०
शिरोगृह. ९९९
शिरोभरा ९८६
शिरोधि. ९८६
शिरोमणी. ६९
शिरोमर्धनू. १२८
शिळ. ८६
शि[illegible] १००८, १०२६
शि[illegible] १०६२
[illegible] १०२८
[illegible] १२०३
शि[illegible] ७७८, १२१२
[illegible] १०२७
शि[illegible] ९००
शि[illegible] ९०१
शि[illegible] १०००
शि[illegible] ८९९
शि[illegible] १०००
शिव १९७, ७४, ८६, १२७४
शिवहर. ९६
शिवगति. ९२
[illegible]कार. ४८९
४८९
९७४

शिवा	११४९, १२८९, ४०, २०४	शीत०	११३७, १२८९
शिशिर	१५६, १२८९	शीतक	२८३
शिशु	३३८	शीतल	२७, १२८९
शिशुक	१३४६	शीतशिव	९४२
शिशुत्व०	३३९	शीधु	९०४
शिशुनामन्	१२९३	शीन	१४९४
शिशुपाल०	२२१	शीर्णाघ्रि०	१८४
शिशुमार	१३९०	शीर्ष	५६७
शिशुवाहक०	१२७७	शीर्षक	७६८
शिश्न	६१०	शीर्षच्छेद्य	३७३
श्विश्विदान	८५५	शीर्षण्य०	५७०, ७६८
शिष्टत्व०	६६	शील०	८४४, १२७७
शिटि	२७७	शुक	१३३५
शिष्य०	७९	शुकपुच्छ०	१०५८
शीकर	१६५	शुक्क	४१५
शीघ्र	१४७०	शुक्ति०	१२०४
शीघ्रवेधिन्	७७२	शुक्तिज	१०६८

शुक.	१३०८	शुद्धान्त.	१०८४
	६२०	शुद्धमान.	५३
	११९	शुद्धान्त	७२७
	१२४	शुद्धोदनसुत.	२३७
	९३	शुन.	१२७९
शुकनास	४२८	शुनाशीर.	१७२
शुकशिम्बा.	२२८	शुनि.	१२७९
शुक्र.	११९२	शुनी.	१२८१
शुक्लवाह	१०३७	शुन्ध.	१४४६
शुक्लापाङ्ग.	१३२०	शुभ.	८६
शुङ्गा	११२४	शुभंयु	४६३
शुच्.	२९९	शुभा	२७३
शुचि.	१०९९	शुभ्र.	१३९२
	१५४	शुश्र	९२८
	९९	शुषपर्णिनी.	२०५
	९७	शुल्क.	७२४
	१४६६	शुल्काध्यक्ष.	७२४
	१२९२	शुल्ब	९२८
शुंठी.	४२०		१०३९
शुंडा.	१२२७	शुल्बज.	१०४९
		शुल्बारि.	१०५७
			४९७

शुश्रूषा ३१०
शुषि १३६३
शुषिर २८७, १३६३
शुष्क ६२४
शुष्म ७९६
शुष्मन्. ७९६
शूक. ३६९
शूकधान्य. ११८१
शूकर ४७
शूकल १२३५
शूद्र ८०७, ८९४
शूद्रा ५२४
शूद्री. ५२३
शून्य १४४६
शून्यवादिन् ८६१
शूर २६५
शूरदेव ५३
शूर्प १०१८
शूर्पकारि ७२८
शूल ७८७
शूलनाशन ९४३
शूलभृत् १९९
शूलाकृत ४१३
शूलिक १२९६
शूल्य ४१३
शृखल १२२९, ६६५
शृखलक १२१५
शृंग १०३२, १२६४
शृगवरक ११८९
शृगाट. ९८८
शृगार २९४
शृगारभूषण १०६१
शृगारयोनि २२९
शृगिक. ११९८
शृगिण. १२७७
शृगिणी १२६५
शृगिन् १३४७
शृगीकनक १०४६
शृन १४८५
शेखर ६९४

शौंड. ४३६
शौंडिक ९०१
शौंडीर्य. ७३९
शौरि. २१६
शौर्य ७३९, ७९६
शौल्किक ७२४
शौल्विक ९१०
श्मशान ९८९
श्मशानवेश्मन्. १९६
श्मश्रु ५८३
श्याप. १५९७
श्यामक ११७६
श्यामल १२९७
श्यामा १४२, ४४, ४०, ११४९
श्यामाक. ११७६
श्यामांग ११७
श्याल ५५२
श्यालिका ५५५
श्याव १३९६
श्येत १३९२
श्येन ४८, १३३४
श्रद्धा ५४१
श्रद्धालु ५३९, ४९०
श्रयन ६५३
श्रम ३११, ७८८
श्रमण ७५
श्रव ५७३
श्रवण ५७४, ११३, ३१०
श्रवणा ५३२
श्रविष्ठा ११४
श्रविष्ठाभू ११७
श्राणा ३९७
श्राद्ध. ८२२, ४९०
श्राद्धकाल. १४१

श्रोणी ६०६
श्रोत्र ५७४
श्रोत्रिय ८१७
श्रौपद्- १५३८
श्लथ ४९२
श्लक्ष्ण १२२९
श्लाघा २७०
श्लील ३५७
श्लीपद ४६५
श्लेषण ४०५
श्लेष्म ४६०
श्लेष्मन् ४६२
श्लेष्मातक ११४४
श्लोक २७३
श्व श्रेयस ८६
श्वजीविका ८६६
श्वदंष्ट्रा ११५६
श्वदयित ६२६
श्वन् १२८०
श्वपच ९३३
श्वभ्र १२६४
श्वयथु ४६८
श्वशुर ५५९
श्वश्रू ५५९
श्वस् १५४१
श्वसन ११०३
श्वसित, १३६८
श्वान १२७९
श्वापद १२१६
श्वाविध् १२९६
श्वास १३६८
श्वासरोधन ८३
श्वासहेति २१२
श्वित्र ४६६
श्वेत १०४३, ४०९, १२९२
श्वेतकोलक १३४६
श्वेतगज १७७
श्वेतद्युति १०५
श्वेतपिंग १२८५
श्वेतमरिच. ११३४
श्वेतरक्त १२९५
श्वेतसर्षप ११८०

संवर ९६५, १०६९
सवर्त १६१
संवर्तक २२५, ११००
संवर्तिका ११६६
संवसथ ९६१
संवाहक ४९२
सविचि ३०९
सविद् २७८
सवीत १४७६
संवृत १४७६
सवेग ३२२
सवेश ३१३
संवेशन ५३७
सव्यान ६७१
संशसक ७९५
सशय १३७५
संशयालु ४४५
संशयितृ ४४५
सश्रुत १४८९
संश्लेष १५०७
संसक्त १४७१, १४५१
ससद् ४८१
ससरण ९८७
ससिद्धि १३७७
सस्कार १३७२
संस्कारवत्त्व ६५
सस्कृत ३४५
सस्तर ८२०, ६८२
संस्तव १५१३
सस्त्याय ९९१
सस्था ३२३, ७४४
संस्थान ९८६, १५१६
सस्थित ३७३
सस्थिता १२७०
संशित ७९६
संश्रव १४७२

संवर	९६५, १०६९
संवर्त्त	१६१
संवर्त्तक	२२५, ११००
संवर्त्तिका	११६६
संवसथ	९६१
संवाहक	४९२
संविचि	३०९
संविद्	२७८
संवीत	१४७६
संवृत	१४७६
संवेग	३२२
संवेश	३१३
संवेशन	५३७
संव्यान	६७१
संशसक	७९५
संशय	१३७५
संशयालु	४४५
संशयितृ	४४५
संशित	१४९१
संश्रव	२७८
संश्रुत	१४८९
संश्लेष	१५०७
संसक्त	१४७१, १४५१
संसद्	४८१
संसरण	९८७
संसिद्धि	१३७७
संस्कार	१३७३
संस्कारवत्त्व.	६५
संस्कृत	३४५
संस्तर	८२०, ६८२
संस्तव	१५१३
संस्त्याय	९९१
संस्था	२२३, ७४४
संस्थान	९८६, १५१६
संस्थित	३७३
संस्थिता	१२७०
संस्फोट	७९६
संहत	१४७२

संहति. १४११
संहनन. ५६३
संहर्ष. १५१५
संहार. १६१
संहूति. २६१
सकल. १४३३
सकृत्प्रज. १३२१
सक्तक. ११९८
सक्तु. ४०१
सक्थि. ६१३
सखि. ७३०
सखी. ५२९
सख्य. ७३०
सगर. ६९२
सगर्भ. ५५१
सगोत्र. ५६१
सग्धि. ४२५
संकट. १५०४
संकथा २७५
संकर. १०१६
संकर्षण. २२४
संकलित. १४८५
संकल्प. १३७०
संकल्पयोनि. २२९
संकसुक. ४३७
संकाश. १४६२
संकीर्ण. १४७२, १४८९
संकुचित. ११२९
संकुल. २६५, १४७२
संकोचपिशुन. ६४५
संक्रंदन. १७१
संक्रम. १५१७
संक्राम. १५१७
संक्षेप. १४३२
संख्य. ७९६
संख्या. ८७२, १३७३
संख्यावत्. ३४२
संख्येय. ८७२
संग. १५०८
संगत. ७३१, २६८

सगम	१५०८
सगर	७२८, २७८
सगीत	२७९
सगुप्त	२३४
संगूढ	१४८५
सग्रह.	२५७, १४३२
सग्राम	७९६
सग्राह	७८४, ५९७
सघ	१४१२
संघचारिन्	१३४४
सघजीविन्	४८०
सघात	१४११
सचिन.	७१९
सज्ज	७६६
सज्जन	७४९, ३७९
सज्जित	१२२१
संचय	१४१२
संचर	५६३
सचारिका	५२१
सचारिन्	२९५
सजवन	९९२
सज्ञ	४५६
सज्ञप्ति	३७१
संज्ञा	२६०
सज्ञु	४५६
सज्वर	११०२
सटा	८१६
सडीन	१३१८
सतत	१६७१
सतत्त्व	१३७७
सती	५२८, २०४, १०५५
सतीनक	११७०
सतीर्थ्य	७९
सत्	३४२
सत्तम	१४३९
सत्त्व	१३६६
सत्त्वप्रधानता	७१
सत्पथ.	९८४

संतापित	१४९३	सन्निकर्ष	१४५०
सतोष	३०८, ८२	सन्निकृष्ट	१४५१
		सन्निधान॰	१४५०
संदर्भ	६५३	सन्निधि	१४५१
सदश	९०९	सन्निभ	१४६१
सदान	१२७४	सन्निवेश	१५१६
सदानित	४३९	सपत्न	७२९
सदानिनी	९९९	सपत्राकृति	१३७२
संदेशहारक	७३४	सपदि	१५३२
संदेह	१३६५	सपर्य्या	४४७
सदोह	१४११	सपिंड	५६२
सद्भाव	८०२	सपीति	९०७
सधा	२७८	सप्तकी	६६४
संधानी॰	९९६	सप्तजिह्व	१०९९
संधि	७३५	सप्ततन्तु	८२०
संधिजीवक॰	५७५	सप्तपर्ण	११३३
संधिनी	१२६७	सप्तर्षि	१२४
संधिला	९८५	सप्तला	११४८
संध्या	१४०	सप्तसप्ति	९६
सन्नद्ध	७६५	सप्तार्चिस्	१२०
सन्नाह	७६६	सप्ति	१२३३
सन्नाह्य	१२२२	सप्तोदर्चिस्	११००

सतापित	१४९३	सन्निकर्ष	१४५०
सतोष	{ ३०८ ८२	सन्निकृष्ट	१४५१
		सन्निधान	१४५०
संदर्भ-	६५३	सन्निधि	१४५१
संदश	९०९	सन्निभ	१४६१
सदान	१२७४	सन्निवेश-	१५१६
संदानित	४३९	सपत्न	७२९
सदानिनी	९९९	सपत्नाकृति	१३७२
संदेशहारक	७३४	सपदि	१५३२
संदेह-	१३७५	सपर्य्या	४४७
सदोह	१४११	सपिंड	५६२
संद्राव	८०२	सपीति	९०७
सधा	२७८	सप्तकी-	६६४
सधानी	९०६	सप्तजिह्व	१०९९
सधि	७३५	सप्ततन्तु-	८२०
सधिजीवक	४७५	सप्तपर्ण	११३३
संधिनी	१२६७	सप्तर्पि	१२४
संधिला	९८५	सप्तला	११४८
सध्या	१४०	सप्तसप्ति	९६
सन्नद्ध	७६५	सप्तार्चिम्	१२०
सन्नाह	७६६	सप्ति	१२३३
सन्नाय्य	१२२२	सप्तोदर्चिस्	११००

सब्रह्मचारिन्. ८०
सभा. { ९९० / ४८१
सभाजन. ७३१
सभासद्. ४८०
सभास्तार. ४८०
सभिक. ४८५
सभ्य. { ३७९ / ४८०
सम. { १४६१ / १४३३
समग्र. १४३३
समज. १४१४
समज्या. ४८१
समंजस. ७४२
समंततस्. १५२९
समंतभद्र. २३४
समंतात्. १५२९
समपाद. ७७७
समं. १५२७
समय. { १५०९ / २४२ / १२६
समया. १५३४
समर. ७९६
समरोचित. १२२२
समर्थन. १३७४
समर्धुक. ४८०
समर्याद. १४५१
समवकार. २८४
समवर्त्तिन्. १८४
समवाय. { २४३ / १४१२
समस्रुति. १६१
समस्त. १४३३
समस्थली. ९४९
समा. १५९
समांसमीना. १२७१
समाकर्षिन्. १३९०
समाघात. ७९७
समाज. { १४१४ / ४८१

समाज्ञा	२७३	समीकृ	७९८
समाधान	१३७८	समीचीन	२६४
समाधि	८५, ५५, १३७८	समीप	१४५०
		समीर	११०६
		समीरण	११०६
समान	१४६१, ११०९	समुख	३४६
		समुच्चय	१५२४
समानोदर्य	५५६	समुच्छ्रय	१४२१
समापन	३७१	समुत्पिज	३६६
समालभन	६३६	समुदय	७९८, १४११
समास	१४३२		
समाहार	१५२४, १४३२	समुदाय	७९८, १४११
समाहृति	२५७	समुद्ग	१०१५
समाह्वय	४८८, ७९७	समुद्र	१०७३
		समुद्रदयिता	१०८०
समिता	४०२	समुद्रविजय	३८
समिति	४८१, ७९८	समुल्लवत्	१४९२
		समुर	१२९४
समित्	७९७	समूह	१४११
समिध्	८२७	समूहनी	१०१६
समिर	११०६	समोदक	४०९

सब्रह्मचारिन्.	८०	समय.	१५०९, २४२, १२६
सभा.	९९०, ४८१	समया.	१५३४
सभाजन.	७३१	समर.	७९६
सभासद्.	४८०	समरोचित.	१२२२
सभास्तार.	४८०	समर्थन.	१३७४
सभिक.	४८५	समर्धुक.	४८०
सभ्य.	३७९, ४८०	समर्याद.	१४५१
सम.	१४६१, १४३३	समवकार.	२८४
समग्र.	१४३३	समवर्त्तिन्.	१८४
समज.	१४१४	समवाय.	२४३, १४१२
समज्या.	४८१	समस्रुसि.	१६१
समंजस.	७४२	समस्त.	१४३३
समंततस्.	१५२९	समस्थली.	९४९
समंतभद्र.	२३४	समा.	१५९
समंतात्.	१५२९	समांसमीना.	१२७१
समपाद.	७७७	समाकर्षिन्.	१३९०
समं.	१५२७	समाघात.	७९७
		समाज.	१४१४, ४८१

सरस्वत्	१०९१, १०७३	सर्पराज	१३०८
		सर्पहन्	१३०२
सरस्वती	१०८५, १०८०, २४१	सर्पाराति	२३१
		सर्पिस्	४०७
		सर्व	१४३३
सरि	१०९६	सर्वसहा	९३७
सरित्	१०८०	सर्वकेशिन्	३२८
सरिद्वरा	१०८२	सर्वज्ञ	२५, १९८
सरूप	१४६१		
सरोज	११६२	सर्वग्रथिक	४२१
सरोजन्मन्	११६२	सर्वतस्	१५२९
सरीसृप	१३०३	सर्वतोमुख	१०७०
सरोरुहासन	२१२	सर्वदर्शिन्	२५
सरोरुह्	११६२	सर्वदु खक्षय.	७५
सरोरुह	११६२	सर्वधुरीण	१२६१
सर्ग	२५२, १३७६	सर्वदम	७०२
		सर्वभक्षा	१२७५
सर्ज	११३८	सर्वमगला	२०४
सर्जमणि	६४७	सर्वमूषक	१२६
सर्जरस	६४७	सर्वरस	६४७, १३८९
सर्प	१३०२		
सर्पभुज्	१३१९	सर्वला	७८७

सर्वलौह. ७७९
सर्ववेदस्. ८१९
सर्वसन्नहन. ७८८
सर्वानुभूति ५१, ५४
सर्वान्नभक्षक. ४२८
सर्वान्नीन. ४२८
सर्वाभिसार. ७८८
सर्वार्थसिद्ध. २३७
सर्वास्त्रमहाज्वाला. २४०
सर्वौघ. ७८८
सर्षप. ११९८, ११८०
सलिल. १०६९
सल्लकी. ११५२
सव. ८२०
सवन. ६३८
सवयस्. ७३०
सवर्ण. १४६१
सवलि. १४०
सवितृ. ९५
सवितृदैवत. ११२
सवित्री. ५५८
सावित्री. ५९३
सविध. १४५०
सवेश. १४५०
सव्य. १४६६
सव्यसाचिन्. ७०८
सव्येष्टृ. ७६०
ससीम. १४५०
सस्य. ११३०, ११६८
सस्यशीर्षक ११८१
सस्यशूक. ११८१
सह. ४९१, १५२, १५२७
सहकार. ११३३
सहचर. ७३०
सहचरी. ५१२
सहज. ५५१, १३७६
सहन. ३९१
सहपान. ९०७

सहभोजन ४२५
सहसा १५३२
सहस् { ७९६, १५२ }
सहस्य १५२
सहस्र ८७३
सहस्रदृ १३४५
सहस्रनेत्र १७२
सहस्रपत्र ११६१
सहस्रवेधिन् ४२२
सहस्रांशु ९५
सहस्रार ९३
सहस्रिन् ७६४
सहाय ४९६
सहायता १४२२
सहिष्णु ३९०
सहृदय ३४५
सहोदर ५५०
सह्य ४७४
सा २२६
सांयात्रिक ८७५
सांयुगीन ७९३
सांवत्सर ४८२
साकम् १५२७
साकल्यवचन ८३९
साकेत ९७५
साक्षिन् ८८२
साखि ९५९
सागर { ५०, १०७३ }
सागरनेमि ९३८
सागरमेखला ९३८
सागराम्बरा ९३८
साख्य ८६२
साचि { १५१५, १५३४ }
सात १३७०
सातवाहन० ७१२
सातिसार ४६०
सात्वत २२४
सात्वती २८५
सात्विक { २११, २९५, २८३ }

सादः ३१२
सादिन्. ७६१, ७६२
साधारण. १४७२, १४६१
साधारणस्त्री. ५३२
साधारणी. १००५
साधित. ४४६
साधु. १४४५, ३७९, ७६
साधुवाहिन्. १२३५
साध्वस. ३०१
साध्वी. ५२८
सानु. १०३५
सानुमत्. १०२७
सान्तपन. ८४२
सांत्व. २६६
सांत्वन. ७३६
सांदृष्टिक. १६२
सांद्र. १४४७, १४९२
सांद्रस्निग्ध. ४७६
सान्नाय्य. ८३१
सान्न्यासिक. ८०९
साप्तपदीन. ७३१
सामन्. ७३६
सामयोनि. १२१७
सामवायिक. ७१९
सामविद्. ८१९
सामवेद. २४९
सामाजिक. ४८१
सामान्य. १५१५, १४७२
सामिधेनी. ८२७
सामुद्र. ९४१, ५६५
सांपरायिक. ७९८
सांप्रतम्. ७४३, १५३०
साम्मातुर. ५४६
साम्य. १४६३
सायक. ७७८

सायम्- १४०, १५३१
सार- ६२६, १९१, ११२१
सारंग १२९३, १३२९
सारणि १०८९
सारथि ७६०
सारमेय १२७९
सारस १३२८
सारसन ६६४, ७६७
सारसी १३२९
सारस्वत ८१५, ९५८
सार्थ १४१२
सार्थवाह ८६८
सार्धम् १५२७
सार्पिष्क ४१०
सार्पी १११
सार्व २५
सार्वभौम ६९१, १७०
साल- १११४, ९८०, ११३८
सालभञ्जी १०१४
सालवेष्ट ६४७
साला १११९
सालातुरीय ८५१
साल्व ९५७, २२०
सावित्र ८१३
सावित्री ५९३
सास्ना १२६४
साहस ७३६
साहस्र १४१५, ७६४
सिंह १२८३, ४८, १४४०
सिंहतल ५९६
सिंहद्वार ९९३

सिंहनाद.	१४०४
सिंहयाना.	२०३
सिंहल.	१०४२
सिंहसंहनन.	३५५
सिंहसेन.	३७
सिंहाण.	१०३८
सिंहासन.	११७
सिकता.	१०८९
सिक्थक.	१२१४
सिचय.	६६६
सिच्.	६६६
सित.	४३८ १३९२
सितच्छद.	१३२५
सितरंजन.	१३९४
सिता.	४०३
सिताभ्र.	६४३
सितांभोज.	११६२
सितासित.	२२४
सितोदर.	१८९
सितोपला.	४०२
सिद्ध.	४१२ १४८७
सिद्धांत.	२४२
सिद्धापगा.	१०८२
सिद्धायिका.	४६
सिद्धार्थ.	११८० ३८
सिद्धार्था.	३९
सिद्धि.	७४
सिध्म.	४६७
सिध्मन्.	४६७
सिध्मल.	४६१
सिध्य.	१११
सिन.	११४२
सिनीवाली.	१५१
सिंदुवार.	११४७
सिंदूर.	१०६१
सिंदूरकारण.	१०४०
सिंधु.	१०७३ १०८०
सिंधुर.	१२१७
सिरा.	६३१

सिल्ह.	६४८	सुखवर्चक	९४५
सीता.	८९१, ७०३	सुगत	२३२
सीत्कृत.	१४०३	सुगधक	११९०
सीत्य	९६८, ११६८	सुगधि	१२९१
सीमन्	९६२	सुगधिक.	११६९
सीमन्त	५७१	सुगृह	१३४१
सीमन्तिनी	५०४	सुग्रीव.	३७, ७०५
सीमा	९६२	सुचरित्रा	५२८
सीर	८९०	सुत	५४२
सीवन	९१२	सुतारका	४४
सीवनी	६११	सुतेजस्	५१
सीस	१०४०	सुत्रामन्	१७२
सीसपत्रक.	१०४०	सुदर्शन.	६९८, २२२, ३८
सुकरा	१२७१	सुदाय	५२०
सुकल	३८७	सुदारु	१०३१
सुकुमार	१३८७	सुधर्मन्	३२
सुकृत	१३७९	सुधर्मा	१७८
सुकृतिन्	४८९	सुधा	८९
सुखसुण	२००	सुधासुज्	८८
सुख.	१३७०		

सुनासीर.	१८१	सुमति.	२६, ५२
सुनिषण्णक.	२३१	सुमधुर.	२६६
सुनी.	३४१	सुमनस्.	११२५, ८८, ११७४
सुनाम.	१०२८	सुमित्र.	३८
सुनिश्चित.	१४९१	सुमित्रभू.	६९२
सुन्दर.	१४४५	सुमेरु.	१०३२
सुन्दरी.	५०५	सुयशस्.	४०
सुपाश्रित.	९८४	सुर.	८८
सुपर्ण.	२३१	सुरज्येष्ठ.	२१३
सुपर्णकुमार.	९०	सुरत.	५३६
सुपर्वन्.	८८	सुरपथ.	१६३
सुपार्श्व.	२७	सुरपर्णिका.	११३४
सुपार्श्विक.	५३	सुरभि.	१५६, १२६५, १३९[illegible]
सुप्त.	४४३, ३१३	सुरभिग.	१७३
सुप्रतीक.	१७०	सुरसा.	६२३
सुप्रभा.	६९८	सुरा.	९०२
सुप्रलाप.	२७६	सुराचार्य.	११८
सुभगा.	४४८		
सुभद्रेश.	७०९		
सुभ्रू.	६९३		
सुम.	११२४		

सुराजीविन् ९०१
सुरारि २३८
सुराढ्य ८७
सुरावारि १०७५
सुरुङ्गा ९८५
सुरूहक १२४०
सुलोहक १०४८
सुवचन २७६
सुवर्चिका ९४५
सुवर्ण { ८८४, १०४३
सुवर्णक { १०४७, १०४१
सुवर्णबिंदु २१७
सुवासिनी ५१२
सुविधि { २७, २९
सुवीराम्ल ४१६
सुवेल १०३०
सुव्रत { ५४, ४९
सुव्रता { ४०, १२६८
सुषीम० १३८५
सुषम १४४४
सुषमदुष्षमा० १३०
सुषमा { १२९, १५१२
सुष्ठु १५३५
सुसीमा ३९
सुस्मिता ५०७
सुहस्तिन् ३४
सुहित ४२६
सुहृद् { ७१४, ७२०
सुहृद्बल ७९०
सूकर १२८७
सूक्ष्म १४२७
सूक्ष्मदर्शिन् ३४४
सूचक { ३३०, ३८०
सूचनकृत् २५४
सूचि १००५

सूचिका.	९११
सूची.	९११
सूचीमुख.	१०६५
सूच्यास्य.	१३००
सूत.	८९८, ७६०, ७९४, १०५०
सूततनय.	७११
सूतिकागृह.	९९७
सूत्थान.	२८४
सूत्र.	२५४, २४६, ९१३
सूत्रकंठ.	८१२
सूत्रकृत.	२४३
सूत्रधार.	३३०
सूत्रवेष्टन	९१३
सूद.	७२२, ३९७
सूदशाला.	९९८
सूदाध्यक्ष.	७२२
सूनं.	११२५
सूना.	९३०
सूनु.	५४२
सूनृत.	२६४, ८१
सूप.	७२३, ३९७
सूपकार.	७२२
सूर.	३८, ९६
सूरण.	११८९
सूरत.	३६९
सूरसूत.	१०२
सूरि.	३४१
सूर्मी.	१४६४
सूर्य.	९५
सूर्यकांत.	१०६७
सूर्यजा.	१०८३
सूर्यमणि.	१०६७
सूर्याश्मन्.	१०६७
सूर्येन्दुसंगम.	१५०
सूर्योढ.	५००

सृक्कणी.	५८१	सेराह	१२३८
सृग	७८५	सेवक	४९६
सृगाल	१२८९	सेवन	९१२
सृणि	१२३०	सेवनी	९११
सृणीका.	६३३	सेवा.	४९६
सृति.	९८३	सेवावृत्ति.	८६६
सृपाटिका.	१३१७	सैंहिकेय	१२१
सेक	८३७	सैकत	१०७८
सेकपात्र	८७८	सैतवाहिनी	१०८६
सेकिम	११९०	सैद्धांतिक	४८३
सेक्तृ	५१६	सैनिक.	७६३
सेचन	८७८, ८३७	सैंधव	९४१, १२३४
सेतु	९६५	सैन्य	७४५, ७६३
सेना	३९, ७४८, ७४५	सैरन्ध्री	५२१, ७१०
सेनांग	७५१	सैरिभ	१२८२
सेनानी	२०८, ७२५	सोढ	१२७८
सेनामुख	७४८	सोदर	५५१
सेनारक्ष	७६३	सोदर्य	५५१
		सोपान	२४५

सोपान. १०१३
सोम. १०५
सोमज. ४०४
सोमप. ८१८
सोमपीथिन् ८१८
सोमभू. ६९५
सोमयाजिन्. ८१७
सोमसिंधु. २१८
सोमाल. १३८७
सौखसुप्तिक. ७९४
सौख्य. १३७०
सौगत. ८६१
सौगंधिक. { ११६५, ११९१, १०५८ }
सौचिक. ९१०
सौदामिनी. ११०५
सौध. ९९२
सौधर्म. ९३
सौनंद. २२५
सौनिक. ९३०
सौपर्णेय. २३१
सौसिकं. ८०१
सौभागिनेय. ५४७
सौमिकी. ८२३
सौमित्रि. ७०४
सौम्य. { ५७६, ११७, १४४५ }
सौरभेय. १२५७
सौरभेयी. १२६५
सौराष्ट्रक. १०५०
सौराष्ट्रिक. ११९६
सौराष्ट्री. १०५५
सौरि. १२०
सौल्किकेय. ११९६
सौवर्चल. ९४३
सौवस्तिक. ७२१
सौविद. ७२७
सौविदल्ल. ७२७
सौवीर. { ४१६, ९६०, १०५१ }
सौहार्द. ७३१

सौहित्य ४२६
सौहृद ७३०
स्कंद. २०८
स्कंध १२२४, ५८८, १४१३, ११११९
स्कन्धज १२००
स्कंधमल्लक १२३४
स्कंधवाहक १२५८
स्कंधशाखा ११११९
स्कंधावार ७४६, ९७३
स्कंधिक १२५८
स्कन्न १४९१
स्खलन १५२२
स्खलित ८०४
स्तन ६०३
स्तनधय २३८
स्तनमुख ६०३
स्तनयित्नु १६४
स्तनवृन्त ६०३
स्तनशिखा ६०३
स्तनांतर ६०३
स्तनित. १४०६
स्तनितकुमार ९०
स्तन्य ४०४
स्तबक ११२६
स्तब्धरोमन् १२८८
स्तभ १२७५
स्तंब- ११८२, ११२०
स्तंबकरि ११६८
स्तंबपुर ९७९
स्तंभ. १०१४, ३०५
स्तंभरि ११०४
स्तव २६९
स्तिमित १४९२
स्तुति २६९
स्तुतिव्रत ७९५
स्तेन २८१
स्तेय. २८३
स्तोक १४२६

स्तोकक.	१३२९
स्तोत्र.	२६९
स्तोम.	१४११, ८२०
स्त्यान.	१४९४
स्त्री.	५०३, ७३८
स्त्रीचिह्न.	६१०
स्त्रीधर्म.	५३६
स्त्रीधर्मिणी.	५३५
स्त्रीपुंस.	५३८
स्थगन.	१४७७
स्थगित.	१४७६
स्थगी.	७१८
स्थंडिल.	८२४
स्थंडिलशायिन्.	८१०
स्थपति.	८१८, ९१७
स्थपुट.	१४६८
स्थल.	९४०
स्थलशृंगाट.	११५६
स्थली.	९४०
स्थविर.	३३९, २११
स्थाणु.	१९५, ११२२
स्थांडिल.	८१०
स्थान.	७७७, ९८८, ९९१
स्थानक.	१०९५
स्थानाङ्ग.	२४३
स्थानाध्यक्ष.	७२४
स्थानिक.	७२४
स्थानीय.	९७२
स्थापत्य.	७२७
स्थामन्.	७९६
स्थायिन्.	२९५
स्थायुक.	७२६
स्थाल.	१०२६
स्थाली.	१०१९
स्थावर.	१४५४
स्थाविर.	३४०

स्थासक॰ ६४९, १०७७
स्थाणु १४५३
स्थित॰ ४९२
स्थिति १३७७, ७४४, १४९८, १४९९
स्थिरजिह्व॰ १३४४
स्थिरा ९३७
स्थूणा १०१४, १४६४
स्थूल ६८१, ४४८
स्थूलनाश १२८८
स्थूलभद्र ३४
स्थूललक्ष ३८५
स्थूलशाट ६७२
स्थूलशीर्षिका १२०७
स्थेय ८८२, १४५३
स्थेष्ट १४५२
स्थौरिन् १३६३
स्नसा ६३१
स्नातक॰ ८०८
स्नान॰ ६३८
स्नायु ६१९, ६३१
स्निग्ध ४७८, ७३०, ४१३
स्नु १०३५
स्नुषा॰ ५१४
स्नुहि ११४०
स्नेह १३७७, ४१७
स्नेहप्रिय ६८७
स्नेहभू ४६२
स्पर्धा १५१५
स्पर्शन॰ ११०७, ३८६
स्पश॰ ७३४
स्पष्ट॰ १४६७

स्पृहा. ४३०
स्फुट. १३१५
स्फटिकाचल. १०२८
स्फाति. १५०२
स्फार. १४३०
स्फिज्. ६०९
स्फिर. १४२६
स्फुट. १४६७, ११२८, १३१५
स्फुटन. १४८८
स्फुटित. ११२८
स्फुर. ७८३
स्फुरण. १५२३
स्फुरणा. १५२३
स्फुलिङ्ग. ११०३
स्फूर्जथु. १८१
स्फोटक. ४६
स्फोटायन. ८५३
स्मय. ३१७
स्मर. २२७
स्मरकूपिका. ६०९
स्मरण. ३०८
स्मरध्वज. २८६
स्मरमंदिर. ६०९
स्मित. २९६, ११२७
स्मृति. २५१, ३०८
स्मेर. ११२९
स्यद. ४९४
स्यंदन. ७५१, ५३
स्यंदिनी. ६३३
स्यन्न. १४९६
स्यमंतक. २२३
स्याद्वादवादिन्. ८६१
स्याद्वादिन्. २५
स्यूत. ९१२, १४८७
स्यूति. ९१२
स्रक्. ६५१
स्रव. ६३३, १०९६

स्रवती० १०८०
स्रष्टृ० २१३
स्रस्त १४९१
स्रस्तर ६८२
स्राक् १५३०
स्रुघ्नी ९४५
स्रुच् ८२८
स्रुत १४९६
स्रुव ८२८
स्रोतईश १०७३
स्रोतस् { १०८०, १०८६, १३८३ }
स्रोतस्विनी १०८०
स्रोतोंजन १०५१
स्व { १५२५, १९२, ५६१, ५६२ }
स्वकीय ५६२
स्वकुलक्षय १३४४
स्वग ३५५

स्वच्छंद ३५५
स्वच्छपत्र १०५१
स्वजन० ५६१
स्वतंत्र ३५५
स्वदन ४२३
स्वधा १५३८
स्वधाभुज् ८८
स्वधिति ७८६
स्वन १३९०
स्वनि १४००
स्वनित० १४०६
स्वभक ४४२
स्वभावे १३७६
स्वभू २१६
स्वयंवरा ५११
स्वयंप्रभ ५४
स्वयम् { २४, ६९५, २११ }
स्वर १३९९
स्वरापगा १०८२
स्वरभेद ३०६

स्वरू.	१८०
स्वरुचि.	३५५
स्वरूप.	१३७६
स्वर्.	१५२५
स्वर्ग.	८७
स्वर्गपति.	१७३
स्वर्गसद.	८७
स्वर्गिगिरि.	१०३२
स्वर्गिरि.	१०३२
स्वर्गिवधू.	१८३
स्वर्ग्यापगा.	१०८२
स्वर्जि.	९४५
स्वर्जिका.	९४५
स्वर्जिकाक्षार.	९४५
स्वर्ण.	१०४३
स्वर्णकाय.	२३१
स्वर्णकार.	९०८
स्वर्णज.	१०४२
स्वर्णारि.	१०४१
स्वर्भानु.	१२१
स्वर्वधू.	१८३
स्वर्वापी.	१०८२
स्वर्वेश्या.	१८३
स्वर्वैद्य.	१८१
स्वलक्षण.	१३७६
स्वसृ.	५५३
स्वस्तिक.	४७
स्वस्त्रिय.	५४३
स्वाति.	११२
स्वादु.	१३८८
स्वादुरसा.	९०२
स्वादुवारि.	१०७५
स्वाध्याय.	८२, ८४२, २४९
स्वान.	१३९९
स्वांत.	१३६९
स्वाप.	३१३
स्वापतेय.	१९१
स्वामिन्.	५१, ७१४, ३५९, २०८

स्वास्थ्य ४७४, ३०८
स्वाहा. १५३८, ११००
स्वाहाभुज् ८८
स्वेच्छा ३५६
स्वेद ३०५
स्वेदज १३५६
स्वेदनिका ९२१
स्वैरिणी. ५२९
स्वैरिता ३५६
स्वैरिन् ३५५

ह

हंस ९६, १०४३, १३२५
हंसक ६६६
हंसकालीयतनय १२८३
हंसग २१२
हंसपाद. १०६१
हंसी. १२२७
हहो १५३७
हञ्जे ३३४
हट्ट १००२
हट्टाध्यक्ष. ७२५
हठ ८०४
हण्डे ३३४
हत. ४३९
हनु ५८३
हनुमत् ७०५
हन्त १४९५
हम १४०६
हय १२३६, १७६
हयग्रीव २२०
हयप्रिय ११७०
हयमार. ११२७
हयवाहन. १०३
हर १९८
हरण ५२०
हरबीज १०५०
हरशेखरा. १०८२

हर्यमाण-	४३५
हल	८९१
हला	३३४
हलाह	१२४३
हलाहल	११९५, १२९८
हलि	८९०
हलिन्	२२४, ८९०
हलिप्रिय	११३८
हलिप्रिया	९०२
हल्य	९६८
हल्लक	११६४
हल्लीसक	२८१
हव-	२६१
हवित्री	८३३
हविर्धान	१०९७
हविर्गेह	९९६
हविष्य	४०७
हविस्	४०७, ८३१
हव्य-	८३२
हव्यपाक	८३३
हव्यवाह	१०९९
हव्याशन	१०९७
हस	२९६
हसन-	२९६, २९८
हसनी	१०२०
हसन्तिका	१०२०
हसित	११२९, २९७
हस्त	५९९, ११२, १२२४, ५९१, ८८७
हस्तधारण	१५०२
हस्तबिम्ब	६४९
हस्तसूत्र	६६३
हस्तिन्	१२१७
हस्तिदन्तक	११९०
हस्तिनख	९८२
हस्तिनापुर	९७८

हस्तिनासा. १२२४
हस्तिनीपुर. ९७८
हस्तिन्. १२१७
हस्तिपक. ७६२
हस्तिमल्ल. १७७
हस्तिशाला. ९९८
हस्त्यारोह. ७६२
हाटक. १०४३
हायन. १५९
हार. ६५९
हारफल. ६६०
हारहूर. ९०३
हारहूरा. ११५६
हारि. ४९३, १४४४
हारिद्र. १३९४
हारीत. १३४१
हार्द. १३७७
हाल. ७१२
हालक. १२४२
हाला. ९०३
हालिनी. १२९८
हालि. ५५५
हाव. ५०९
हास. २९६, ७२
हासिका. २९६
हास्तिक. १४१८
हास्तिनपुर. ९७८
हास्य. २९६, २९४
हाहा. १८३
हिंसा. ३७१
हिंस्र. ३६९
हिक्का. ४६८
हिंगु. ४२२
हिंगुल. १०६१
हिज्जल. ११४५
हिञ्जिर. १२२९
हिडंबनिषूदन. ७०८
हिम. १०७२, १३८५
हिमद्युति. १०५
हिमप्रस्थ. १०२७

हिमवत्	१०२७
हिमवालुका	६४३
हिमांशु	१०४३
हिमानी	१०७२
हिमालय	१०२७
हिरण्मयी	१४६४
हिरण्य	१२०६, १०४३, १९२, १०४५
हिरण्यकशिपु	२२१
हिरण्यगर्भ	२१३
हिरण्यनाभ	१०२८
हिरण्यबाहु	१०९०
हिरण्यवर्णा	१०७९
हिरण्यरेतस्	१९७, १०९७
हिरुक्	१५३४, १५२७
हीन	१४७५
हीनवादिन्	३४८
हीनाङ्गी	१२०७
हीरक	१०६५
हुड	१२७६
हुड्डु	१२७६
हुतवह	१०९९
हुताशन	१०९७
हूति	२६१
हूरव	१२९०
हृच्छय	२२७
हृद्	६०३, १३६९, ६२३
हृदय	६०३, ६२३, १३६९
हृदयङ्गम	२६८
हृदयङ्गमता	६७
हृदयस्थान	६०२
हृदयालु	३४५
हृदयेशा	५१६
हृद्य	१४४५
हृल्लास	४६८
हृल्लेख	३१४

हृषीक. १३८३
हृष्टमानस. ४३५
हे. १५३७
हेक्का. ४६८
हेति. ७७३, ११०२
हेतु. १५१३
हेमन्. १०४३
हेमकंदल. १०६६
हेमतार. १०५२
हेमदुग्धक. ११३२
हेमंत. १५६
हेमपुष्पक. ११४६
हेमपुष्पिका. ११४८
हेरम्ब. २०७
हेरिक. ७३३
हेला. ५०९
हेलि. ९६
हेषा. १४०५
है. १५३७
हैमवत. ११९७
हैमवती. १०८३
हैयंगवीन. ४०७
हैहय. ७०२
होतृ. ८१९
होत्र. ८२१
होत्रीय. ९९६
होम. ८२१
होमकुंड. ८३३
होमधूम. ८३७
होमाग्नि. ८३६
ह्रद. १०९१
ह्रदिनी. १०८०
ह्रस्व. १४२७, १४२९
ह्राद. १२९९
ह्रादिनी. १८०, ११०५
ह्री. ३११
ह्रीकु. १३०१
ह्रीण. १४८४
ह्रीत. १४८४
ह्रीवेर. ११५८
ह्रेषा. १४०५
ह्लाद. ३१६

शेषअकारादि.

अ.

अक्षज १६१३
अक्षतसन १५८६
अक्षर १६८७
अगूढगन्ध १६४६
अग्निरेचक १६४८
अङ्कति १७१४
अङ्कुर १७०६
अजित १६११
अजिनयोनि १७२८
अञ्चति १७१२
अञ्जना १७४०
अञ्जसा १७४३
अतल १५९०
अतस् १७४४
अति १७४२
अत्युग्र १६४६
अद्धा १७४३
अद्य १७४५
अधानः १६३५
अधीश्वर १६८०
अधोमुख १६१६
अनन्ता १५९६
अनेकलोचन १५८५
अनेड १६३५
अनेडमूक १६४८
अन्त स्वेद १७१८
अन्तिक १५४४
अन्ध १७०८
अन्यथा १७४७
अन्यदा १७४६
अन्वर्थ १६९४
अपचिति १६४७
अपराजित { १५८४, १६०९ }
अपरेतरा १५७३
अपाचीतरा १५७३
अभिधान १६२४
अभिपत्ति १६३७
अमृत. १६४२

अमोधा. १५९२
अम्बरस्थली १७००
अम्बुघन १५७१
अम्बुतस्कर. १५५२
अरसञ्चित. १६९१
अरापूल. १६८७
अर्धकाल. १५९०
अर्धकूट. १५८८
अर्धतूर. १६२९
अर्धलोष्टिका. १६३९
अर्वती. १७२२
अर्शोघ्न. १६४३
अर्हत. १६२३
अलम्भूष्णु. १६५०
अल्लुका. १६४३
अवकटिका. १६३२
अवकुटारिका १६३२
अवटिन् १५६९
अव्यय. १६१२
अष्टतालाऽऽयता. १६९०
अष्टादशभुजा १५९९
असंयुत. १६१०
असन्महस्. १५७४
असह. १६६७
असुर. १७१९
अस्त्रकण्टक. १६८५
अस्त्रशेखर. १६९४
अस्त्रसायक. १६८६
अस्त्री. १६८९
अस्त्र. १६६१
अहि. १६०९
अहिपर्यङ्क. १५८५
अहिभुज. १६२२
अहिरणि. १७२९
अहो. १७४२

आ.

आकार. १६२५
आकारगूहन. १६३२
आकाशचमस. १५५५
आखोर. १५६८
आच्छोटन. १६३८
आज. १७३७
आभास्वर. १५४७
आमील. १६३१

आयत्त १६३५
आरणिन् १७२४
आराफल १६९१
आरोहक १७१५
आश्विर { १७११ / १५८०
आश्मन १५५३
आसन्द १६१८
आस्रव १६३८

इ.

इडवत्सर १५६९
इडावत्सर १५६९
इतरथा १७४७
इति १७४३
इत्थम् १७४७
इन्द्रभगिनी १५९३
इन्द्रमह १७२५
इन्द्रमहकामुक १७२४
इन्द्रवृद्धिक १७२३
इन्द्रायुध १७२२
इरा १७०६
इरानर १५७२

ई.

ईण्डेरिका १६३९
ईप्सा. १६४६
ईश्वरी १५९८

उ.

उग्रचारिणी १५९९
उच्चलिङ्ग. १६६९
उच्छ्र १५६६
उत्तरदिक्पति १७१४
उत्तराशाधिपति १५८२
उत्तरेतरा १५७३
उदक् १७४९
उदारथि १६०७
उदित १६२४
उद्ध १६७०
उद्दाम १५८१
उद्दर १५८०
उद्बप १६४१
उन्नतीश. १६२२
उन्मत्तवेश १५८७
उपप्लुन. १५५८
उपराग. १५५८

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] / [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] / [illegible]
[illegible]	[illegible] / [illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]

औ.

औन्स.	१७०५
औपर्यागर्भ	१५५४

क.

ककुन्दर	१७२३
ककुद्मिन	१७२३
कर्कटीक	१५८४
कच्छू	१५००
कटाटङ्क	१५००
कटाह	१७२५
कटिमालिका	१६७७
कडङ्गर	१६४२
कट	१६३५
कणय	१६९१
कणिका	१५७९
कण्ठाग्नि	१५२९
कथल	१७७७
कन्दराकर	१७००
कन्यस	१६५८
कपि	१५५१, १६१५, १७१९
कपिल	१६१४, १७२५
कपिलाञ्जनः	१५८०
कम्बल	१७०७
करट	१६७४
करण	१६४०, १६५३
करपाल	१६८८
करम्भ	१६३८
करवीरक	१६०५
करालिक	१६८८
करालिका	१६०१
कर्णधारिणी	१७१०
कर्णभू	१५५१
कर्णास्थि	१६७५
कर्णिकारच्छाय	१७०६
कर्पट	१६५२
कर्बुर	१५५०
कर्बुरा	१५९७
कल्कूणिका	१६५८
कल्याणमुख	१६२६
कल्याणपुत	१५६०

कलाभिक. १७३४
कलापूर. १६२०
कलुष. { १७०८ १७२५
कांस्य. १७०२
काकजात. १७३२
काकु. १६८५
काचिग. १७०८
काण्डवीणा. १६२५
कादम्ब. १६२५
कान्तारवारिनी. १५९२
कामताल. १७३३
कामना. १६४६
कामरूपा. १५४६
कामरूपिन्. १७२७
कामलेखा. १६५६
कामसख. १५६५
कामायु. १७३७
कामिन्. १७३६
काम्य. १५४४
कायस्थ. ९१'४९
काल. { १५६८ १५८९
कालकुण्ठ. १६११
कालकूट. १५७९
कालग्रन्थि. १५६८
कालञ्जगा. १६०२
कालञ्जरी. १६०१
कालदमनी. १६०२
कालभृत. १५५०
कालरात्रि. १५९१
कालायनी. १५९८
कारू. १६९०
काहल. १६३४
काहला. १६२७
किङ्कण. १६२६
किङ्गिग. १७०८
किणालात्. १५७४
किण्विन्. १७२०
। . १६२५
१६४७
१५९८
६३०

किरु	१६५९	कुहावती	१५९६
कीकसमुख	१७२९	कुहूमुख	१७३२
कीटमणि	१७१६	कूटकृत्	१५८६
कीलाल	१६७०	कूटसाक्षिन्	१६९७
कुटर	१७२०	कूणितेक्षण	१७३७
कुट्टन्ती	१६९०	कूपज	१६७१
कुट्टार	१७००	कूपद्	१६४९
कुण्डा	१५९९	कृतज्ञ	१७२४
कुण्डिन्	१७२०	कृत्तिकाभव	१५५४
कुण्डालिक	१७२३	कृपीट	१७०६
कुन्दा	१६०२	कृष्ण	१५६४, १७०२
कुमुख	१७२७		
कुम्भदासी	१६५६	कृष्णतण्डुला	१६४५
कुलदेवता	१६०२	कृष्णपक्ष	१६८१
कुलधारक	१६५६	कृष्णपिङ्गला	१५९३
कुला	१६००	कृष्णा	१५९१
कुलेश्वरी	१६०१	केलिनी	१७००
कुवीण	१६२५	केशी	१५९७
कुषाकु	१७१२	केसरिन्	१७२१
कुसुमान्त	१६७५	कैटभी	१६०२
कुसुम्भ	१६७५	कोट	१६६४
कुहाला	१६२७	कोटिश्री	१५९७

कोट्टपति.	१६८४
कोणवादिन्.	१५८६
कोला.	१६४५
कोशफल.	१६७४
कोशशायिका.	१६८९
कौन्तेय.	१६८२
कौमुद.	१५६६
कौशिकी.	१५९१
क्रतुधामन्.	१६१३
क्रमण.	१७२०
क्रूरात्मन्.	१५५८
क्रोधिन्.	१७२३
क्लुपुष.	१६६९
क्लेदु.	१५५५
क्लोम.	१६६९
क्वाथि.	१५६०
क्षणिनी	१५६२
क्षान्ता.	१६९९
क्षिपणु.	१७१४
क्षीराब्धिमानुषी.	१६२०
क्षीराह्वय.	१६७६
क्षुण्णक.	१६२९
क्षुद्र.	१६३६, १६३६
क्षुद्रा.	१६५६
क्षुधा.	१६३७
क्षुध्.	१६३७
क्षुर्य.	१६८९
क्षेत्रज्ञ.	१६०६, १६३४
क्षेमङ्करी.	१६०३
क्षेमा.	१५९६
क्षौरिक.	१६९८
खगालिका.	१६५५
खटिका	१६४१
खण्डशीला.	१६५४
खण्डास्य.	१६११
खतमाल.	१५७१
खतिलक.	१५५२
खदिर.	१५७३
खपराग.	१५६३
खरकोमल.	१५६६

खरु	१५८४ १६६४	गन्धवहा	१६६३
		गन्धहृत	१६६३
खसापुत्र	१५७९	गरव्रत	१७३०
खसिन्धु	१५५५	गव्य	१६४२
खिल्लखिल्ल	१७३०	गात्र	१६६०
खुङ्गणी	१६२६	गान्धर्वी	१५९७
खुरोपम	१६९०	गीरथ	१५५७
खेट	१६४९	गार्गी	१५९७
ग		गीष्पति	१५५६
गडयित्नु	१५७०	गुणाधिष्ठानक	१६६७
गणनायिका	१५९५	गुणाब्धि	१६२४
गणिका	१७१९	गुप्तचर	१६१९
गणेरुका	१६५६	गुह्यगुरु	१५८४
गणेश्वर	१७२६	गूढभोजन	१७२१
गदयित्नु	१५७०	गृहजालिका	१६३२
गदान्तक	१५७८	गृहाम्बु	१६४३
गदित	१६२४	गोकुलोद्भवा	१५९८
गदिनी	१५९५	गोत्रकील	१६९९
गद्गदस्वर	१७२५	गोनर्द	१७२६
गन्धदारु	१६७३	गोपाल	१५८५
गन्धनालिका	१६६३	गोपाली	१६५१
गन्धवती	१६९६	गोल	१६०२

गोसर्ग. १५६०
गौतमी. १५९१
गौर. १५५७
गौरव. १६७५
गौरावस्कन्दिन्. १५७४
ग्रन्थिक. १६८१
ग्रहनेमि. १५६९
ग्रहाश्रय. १५५९
ग्रामकुक्कट. १७३५
ग्रामणी. १६९८
ग्राममृग. १७२५

घ.

घन. { १६६२ / १७०३ }
घनश्रेणी. १६९९
घनाञ्जनी. १५९६
घनोत्तम. १६६२
घर्घरी. १६७७
घर्मा. १७३९
घस्नुरी. १७११
घासि. १७११
घृत. १७०६
घृताण्डी. १६३९
घृतार्चिष्. १७१२
घृताह्वय. १६७६
घृतौषणी. १६३९
घोर. १६७५
घोरा. १५६१
घोषयित्नु. १७३३

च.

च. १७४२
चकित. १६३६
चक्र. १६९१
चक्रमेदिनी. १५६०
चक्षुमत्. १७२९
चण्डकोलाहला. १६२७
चण्डमुण्डा. १६०४
चतुःशाख. १६६०
चतुर्दंष्ट्र. १६१२
चतुर्धा. १७४८
चतुर्व्यूह. १६०८
चतुस् १७४८
चतुस्ताला. १६९२
चन. १७४१

चन्दनगिरि १७०१
चन्दिर १५५६
चन्द्रकिन् १७३१
चन्द्रभास १६८९
चपल १६४४
चमर १६८३
चर १६६२
चर्मचूड १७३३
चर्मण्वती १७१०
चर्मिन् १६०६
चल १७१४
चामरिन् १७२२
चारणा १५९६
चारुधरा १५७५
चिक्किद १५५५
चित् १७४१
चित्रपिङ्गल १७३०
चित्रयोधिन् १६८०
चित्रवाज १७३५
चित्राङ्गसूदन १६८०
चिपिट १६४७
चिरायुष् १५४६
चिरिका १६९३
चीनपट्ट १७०२
चोरड १६३७
चौर १६३७

छ.

छात्र १५४४
छायापथ १५७०
छेकाल १६३४
छेकिल १६३४

ज.

जगत्स्रष्टृ १५९[illegible]
जगद्दीप १५५[illegible]
जगद्रोणि १५९०
जगद्वहा १६९९
जटाधर १५८९
जटिन् १७१८
जड १६३५
जनित्र १६५९
जन्तु १७१६
जय १५७३
जयत १५८९

चन्दनगिरि १७०१
चन्दिर १५५६
चन्द्रकिन् १७३१
चन्द्रभास १६८९
चपला १६४४
चमर १६८३
चर १६६२
चर्मचूड १७२३
चर्मण्वती १७१०
चर्मिन् १६०६
चल १७१४
चामरिन् १७२२
चारणा १५९६
चारुधरा १५७५
चिङ्गिर १५५५
चित् १७४१
चित्रपिङ्गल १७२०
चित्रयोधिन् १६८०
चित्रवाज १७२५
चित्राङ्गसूदन १६८०
चिपिट १६४७
चिरायुष् १५४६
चिरिका १६९३
चीनपट्ट १७०२
चोरड १६३७
चौर १६३७

छ.

छात्र १५४४
छायापथ १५७०
छेकाल १६३४
छेकिल १६३४

ज.

जगत्स्रष्टृ १५९०
जगद्दीप १५५२
जगद्योनि १५९०
जगद्वहा १६९९
जटाधर १५८९
जटिन् १७१८
जड १६३५
जनित्र १६५९
जन्तु १७१६
जय १५७३
जयत १५८९

जयन्ती. १६००
जया. १५९१
जरण. १६४५
जर्ण. १५५४
जलकान्तार. १७१५
जलपिप्पक. १७३८
जलभूषण. १७१३
जललोहित. १५८०
जलवाल. १७३९
जलाकाङ्क्ष. १७१८
जलाशय. १७३८
जल्पित. १६२४
जरापुष्प. १६७५
जवीयस. १७०४
जाङ्गुली. १५९३
जानि. १६५९
जाम्बूलमालिका. १६५०
जारी. १६०१
जितमन्यु. १६१४
जीर. १६४५
जीरण. १६४५
जीवन. १७०४
जीवनीय. १६४१
जुहुराण. १७१२
जूटक. १६६१
जैत्र. १६९५
जोटिन्. १५८८
जोटीङ्ग. १५८८
ज्येष्ठ. १७०३
ज्येष्ठामूलीय. १५६६
ज्योतिर्मालिन्. १७१६
ज्योतीरथ. १५५९

झ.

झर्झर. १६३०

ट.

टङ्करी. १६३०

ड.

डक्कारी. १६२५
डमर. १६३१
१६२६
१६३०

तथा- १७४२, १७४७
तदा १७४६
तदानीम् १७४६
तनूतल १६६७
तन्तिपालक १६८१
तन्त्री १६७२
तपन॰ १५६०
तपस १५५४
तपस् १५५३, १६९५
तमि १५६१
तमोघ्न १६०७
तमोमणि १७१६
तर्हि १७४६
तलेक्षण १७२८
ताक्ष्य १६६९
तामसी १५६१, १५९१, १६३२
तारजीवन १७०५
तार्क्ष्यसर्दक १६२७
तिमिकोश १७०९
तिमिल १६३०
तीक्ष्णकर्मन् १६८७
तीक्ष्णतण्डुल १६४४
तीक्ष्णधार १६८८, १६९१
तीर्थ १६९५
तीर्थपाद १६०६
तु १७४२, १७४३
तुषित १५४७
तेर १६६२
तोयडिम्भ १५७२
त्रपुबन्धक १७०२
त्रस १६६७
त्रस्त १६३६
त्रस्नु १६३६
त्रापुष १७०४
त्रायस्त्रिंशपति १५७३
त्रिककुत् १६०९
त्रिधा १७४८
त्रिधातुक १६०४

त्रिधामन्. १६०९
त्रिपात्. १६०९
त्रिलोचना. १६५५
त्रिशिरस्. १५८१
त्रिस्. १७४८
त्रेधा. १७४८
त्वग्मल. १६७१

द.

दक्षिणाशारति. १५५९
दध्याह्वय. १६७६
दन्तालय. १६६२
दर्दर. १६२६
दर्दुरा. १६०२
दशनोच्छिष्ट. १६६४
दशबाहु. १५८५
दशावतार. १६०८
दशाव्यय. १५८९
दाक्षायण. १७०५
दाण्डपाशिक. १६८४
दायाद. १६५७
दारद. १७०९
दाल्ड. १६६५
दिगम्बर. १५६३, १६०५
दिदिवि. १५४५
दिनकेसर. १५६३
दिनमल. १५६५
दिनाण्ड. १५६३
दिनात्यय. १५६२
दिव. १५४५
दिवपुष्ट १५५०
दिवाह्वय. १५६४
दिव्य. १७०९
दिशाम्प्रियतम. १५९०
दीदिवि. १५४५, १५५७
दीन. १६३६
दीप्र. १७११
दीर्घजानुक. १७३६
दीर्घनाद. १७२४, १७२३
दीर्घपवन. १७१९
दुन्दुभि. १५८१
दुरासद. १६८७

दु शृङ्गी १६५४
दु स्फोट १६९१
दृग्जल १६३१
दृशान १५५१
दृपद्धती १५९३
देव १६८७
देवदीप १६६३
देवदुन्दुभि १५७४
देहसचारिणी १६५७
देहिनी १७००
दौन्दुभी १६५०
द्यु १५४५
द्रुकट १६२८
द्रुगड १६२८
द्वा स्थ १६८३
द्वा स्थितिदर्शक १६८३
द्वादशमूल १६०८
द्वारवृत्त १६४४
द्विखण्डक १६८०
द्वितीय १६५७
द्विधा १७४८
द्विपद १६१७
द्विमुख १७२९
द्विशरीर १६०४
द्विसू १७४८
द्वेधा १७४८
द्वैधम्. १७४८

ध

धनकेलि १५८३
धनदावास १७०१
धनाया १६४६
धन्विन् १६१६, १६८१
धरण १६६८
धरणीप्लव १७०९
धर्मनाभ १६१५
धर्मनेमि १६१०
धर्मपाल १६८७
धर्मप्रचार १६८८
धर्मवाहन १५८७
धर्षणी १६५४
धार १६१३
धारा १६६२
धाराङ्ग १६८८

धाराधर. १६८८
धारासम्पात. १५७१
धीदा. १६५७
धीन. १७०१
धीवर. १७०१
धूमल. १६२८
धूम्र. १५८८
धेनुका. १६८९
ध्वजप्रहरण. १७१४
ध्वान्तचित्र. १७१७

न.

नकुला. १६००
नक्ता. १५६२
नक्षत्रवर्त्मन्. १५६९
नखायुध. १७३३
नखारु. १६७२
नगावास. १७३१
नदीष्ण. १६३४
नन्दपुत्री. १५९४
नन्दयन्ती. १६००
नन्दा. १६०८
नन्दिघोष. १६८१
नन्दिनी. १६००
नन्दिवर्धन. १५८३
नन्दीक. १७३४
नप्तृ. १६५८
नभ. १५६९
नभःक्रान्त. १७२६
नभोध्वज. १५७०
नरविष्वण. १५७९
नराधार. १५८८
नलिन. १७०७
नवव्यूह. १६०८
नवशक्ति. १५८६, १६०८
नसा. १६६३
नस्या. १६६३
नाचिकेत. १७१२
नाडीचरण. १७३०
नामवर्जित. १६३५
नारायणी. १५९८
...पदस. १५७८
१६६३
१५८२

निमित्त.	१६८५	नैश्चिन्त्य	१५४४
निमेषद्युत्	१७१७	न्यायद्रष्टृ	१६८२
निरञ्जना	१६००	न्युब्ज	१६४८
निलिम्प	१५४६	**प.**	
निवसन	१६७९	पक्षिसिंह	१६२२
निशात्यय	१५६०	पङ्कक्रीडनक	१७२८
निशावर्मन्	१५६३	पङ्कगन्धिक	१७०८
निशाह्वय	१५६४	पङ्गु	१५५७
निशीथ्या	१५६१	पङ्गुल	१६४७
निश्	१५६१	पञ्चकृत्वस्	१७४८
निषद्वरी	१५६१	पट्ट	१७०२
निष्ण	१६३४	पणव	१६२६
नीका	१७११	पत्र.	१६८९
नीव	१६३६	पत्रफला	१६९०
नीलपङ्क	१५६३	पदग	१६५०
नीरनक्षा	१५९९	पद्मत्वरा	१६९७
नृत्यप्रिय	१७३०	पद्मायता	१६९८
नृपलक्ष्मन्	१६८३	पद्म	१५६८
नृवेष्टन.	१५८७	पद्मगर्भ	१६१५
नृसिंहवपु	१६१२	पद्महास	१६१५
नेमि	१५५६	पद्मिन्	१७१७
नेरिन्	१५७३	पपी	१५५१

परमद. १६७३
परमब्रह्मचारिणी. १५९२
परमरस. १६४३
परवाणि. १५६९
परश्वम्. १७४४
पराक्रम. १६१५
परारि. १७४७
परार्बुद. १७१७
पराविद्ध. १६०९
परास. १७०३
परिज्वन्. १५५६
परिणाह. १५८५
परित्राण. १६७१
परिपूर्णसहस्रचन्द्रवती १५७६
परिवारक. १६४१
परिविद्ध. १५८३
परिस्पन्द. १६७६
परुत्. १७४७
परुल. १७२०
परेद्यवि १७४५
पर्पट. १६३९
पर्परीक. १७११
पर्वरि. १५५५
पलङ्कष. १७२६
पलप्रिय. १५७९
पलज्वर. १६४८
पलाग्नि. १६४८
पल्लूर. १७०७
पवनवाहन. १७१३
पवि. १७११
पवित्र. १७०२
पश्चिमदिक्पति. १७१४
पांशुजालिक. १६०७
पांसुचन्दन. १५८५
पाण्डव. १६८२
पाण्डवायन. १६८२
पाण्डवेय. १६८२
पाताल. १७०७
पादकीलिका. १६७८
पादजङ्घु. १६९७
पादनालिका. १६७८
पादपालिका. १६७८
पादपीठी. १६९८

पादरथी	१६९७
पादवीथी	१६९८
पादशैली	१६७८
पादाङ्गुलीयक	१६७८
पादात	१६५०
पारिकर्मिक	१६८४
पारिमित	१६४९
पारिशोल	१६३८
पाल्क	१७२०
पालि	१६५५
पावन	१७०७
पिकवान्थव	१५६७
पिङ्ग	१७२५
पितृगणा	१५९६
पिप्पल	१६६८, १७०७
पीठसर्पिन्	१६४७
पीडन	१६५३
पीतकावेर	१६७५
पीतु	१५५१, १५५५
पीथ	१५५२, १७१३
पुटक	१६७४
पुण्यश्लोक	१६०६
पुतारिका	१६६९
पुत्री	१६०३
पुन	१७४३
पुरला	१६०१
पुराणान्त	१५७९
पुराध्यक्ष	१६८४
पुरुष	१६०६, १६११
पुरुषव्याघ्र	१७३७
पुरोगामिन्	१७२४
पुष्कर	१५५१
पुष्करिन्	१७१७
पुष्टिवर्धन	१७३४
पुष्परजस्	१६७५
पुष्पसाधारण	१५६७
पुष्पहास	१६१४
पूजित	१५४६
पूतार्चिस्	१५६१

पूर्वेतरा.	१७४७
पूर्वेद्युस्.	१७४५
पृथु.	१७११
पृदाकु.	१७१२
पृश्निगर्भ.	१६०४, १६०९
पृश्निशृङ्ग.	१६०४
पृष्ठ.	१७१२
पेचकिन्.	१७१७
पेचिल.	१७१७
पेशी	१६९८
पैशाची.	१७६२
पोषयितु.	१७३३
पौत्री.	१५९९
पौर.	१६१९
पौरिक.	१६८४
प्रकर.	१६७३
प्रकर्षक.	१६२१
प्रकीर्णक.	१७२०
प्रकीर्णकेशी.	१५९९
प्रकूष्माण्डी.	१५९५
प्रखल.	१६३६
प्रख्यस्.	१५५७
प्रगल्भा.	१५९३
प्रचक्षस्.	१५५७
प्रजवुक.	१६६०
प्रजाकर.	१६८६
प्रतियत्न.	१६७६
प्रतीचीश.	१५८१
प्रत्यक्.	१७४९
प्रत्यूषाण्ड.	१५५२
प्रपातिन्.	१७००
प्रभा.	१६०३
प्रमर्दन.	१६१७
प्रमोदित.	१५८२
प्रलापिन्.	१६१९
प्रलोभ्य.	१६६१
प्रवर.	१६७२
प्रवरवाहन.	१५७८
प्रवाहिक.	१५८०
प्रसङ्ग	१६८७
प्रस्रव.	१६३८
प्रास्रव.	१६३८

प्राचू	१७४३, १७४९
प्राण	१७१३
प्राध्वम्	१७४१
प्राश्निक	१६९६
प्रियङ्गु	१६७५
प्रियदर्शन	१७३७
प्रियवादिका	१६२९
प्रोथिन्	१७२०
फ.	
फलकिन्	१६७२
फलोदय	१५४५
फल्गुनाल	१५६५
फाल	१६१९
फाल्गुनानुज	१५६५
फुल्लक	१६३१
ब	
बदरीवासा	१५९२
बन्धुदा	१६५४
बर्बरी	१६६१
बर्हिध्वजा	१५९२
बलदेवस्वसृ	१६०३
बलि	१६२८
बलित	१६४४
बलिन्	१६१९
बलिन्दम	१६०६
बहुपुत्री	१६०१
बहुभुजा	१५९४
बहुरूप	१५५१, १५८४, १६१२
बहुलग्रीव	१७३१
बहुशृङ्ग	१६१४
बाभ्रवी	१५९१
बालचर्य	१६०५
बालसात्म्य	१६४१
बाहुचाप	१६६७
बाहूपबाहुसन्धि	१६६६
बीजदर्शक	१६२२
बीजोदक	१५७२
बुध	१५५४, १६२३
बोधि	१६२२, १७२८

ब्रह्मचारिणी. १५९७
ब्रह्मण्य. १५५८
ब्रह्मनाभ. १६१६
ब्रह्मन्. १५५१

भ.

भगनेत्रान्तक. १५८४
भगवत्. १६२३
भट्ट. १६३३
भणित. १६२४
भण्डिवाह. १६९८
भद्रकपिल. १६१२
भद्रकाली. १५९५
भद्रचलन. १६१९
भद्ररेणु. १५७७
भद्रश्री. १६७३
भद्राङ्ग. १६१९
भरटक. १६३३
भरथ. १७१३
भरुज. १६४१
भर्भरी. १६२०
भल्लह. १७२४
भल्य. १५४४
भाटक. १६९६
भाटि. १६३६
भाण्डिक. १६९८
भानुकेशर. १५५०
भानेमि. १५५०
भासुर. १६३१
भिक्षणा. १६३७
भिक्षुणी. १६५५
भीमा. १५९५
भीरु. १७०४
भीरुक. १७०४
भुजदल. १६६६
भुजि. १७१३
भूतनाशन. १६४५
भूरि. १५८८
भृगु. १५५७
भौग. १५५६
भ्रागरी. १५९१

म.

मङ्गलस्नान. १६५२
मङ्गलाह्निक. १६५२
मङ्गल्य. १६४२

मङ्कु.	१६३०	मयुक	१७३१
मणिकण्ठक	१७३५	मयूरचटक	१७३४
मण्डल	१७२५	मराल	१७३६
मत्स्योदरी	१६९६	मरीच	१६४४
मथन	१६२१	मरुद्रथ	१७२१
मद्लनालिका	१६५४	मरूक	१७३१
मदशौण्डक	१६७४	मर्क	१७१४
मदाम्बर	१५७७	मर्त्यमहित	१५४६
मदोल्लापिन्	१७३२	मर्मचर	१६६७
मधुक	१७०३	मर्मभेदन	१६८५
मधुकण्ठ	१७३२	मर्मराल	१६३९
मधुघोष	१७३२	मलयवासिनी	१५९७
मधुज्येष्ठ	१६४२	मलुक	१६६८
मधुरा	१६४३	मल्लिकाक्ष	१७२२
मध्यलोका	१६९९	महस्	१७४४
मध्यस्थ	१६९६	महाकच्छ	१७०९
मनुज्येष्ठ	१६८७	महाकान्त	१५८७
मनोदाहिन्	१६२१	महाकान्ता	१६९९
मनोहारिन्	१६५५	महाकाय	१७१८
मन्दरमणि	१५८६	महाकाली	१५९५
मन्दरावासा	१५९७	महाक्रम	१६१३
मन्दीर	१६७८	महाग्रह	१५५७

महाचण्डी.	१६०४	महासारथि.	१५५३
महाजया.	१५९४	महास्थाली.	१७००
महातपस्.	१६१४	महाहंस.	१६१५
महानाद.	१५८८	महीप्रखार.	१७०९
महानिशा.	१६०२	महेन्द्राणी.	१५७६
महापक्ष.	१६२२	महोत्सव.	१६२०
महाफला.	१६९०	मांसनिर्यास.	१६७१
महाबल.	१७०२	माद्रेय.	१६८२
महामति.	१५५६	माधवी.	१७४१
महामद.	१७१८	माधव्या.	१७४०
महामाय.	१६१६	मानज्वर.	१६०९
महामाया.	१५९१	मानस्तोका.	१५९६
महाम्बुक.	१५८६	मारी.	१६०३
महायोगिन्.	१७३५	मार्गणा.	१६३७
महारौद्री.	१६०२	मार्जारकण्ठ.	१७३१
महाविद्या.	१५९४	माषाशिन्.	१७२१
महावेग.	१६२२	मासमल.	१५६८
महाशय.	१७०९	मास्.	१५५३
महाशिला.	१६९२	माहाराजिक.	१५४८
महासत्य.	१५७९	मिहिर.	१५७५
महासत्त्व.	१५८२	मिहिराण.	१५८४
	१६२३	मुखखुर.	१६६४

मुखभूषण १७०२
मुद्गभुज् १७२१
मुनय १६९४
मुनि १५५९
मुरन्दला १७१०
मुरल १७१०
मुषुण्ढी १६९३
मूक १७३८
मृदुपाठक १७३९
मृन्दल १६७२
मेघकफ १५७१
मेघनादानुलासक १७३१
मेघारि १७१५
मेथास्थिमिञ्जिका १५७१
मेचक १६६८
मेधातिथि १७३८
मेरुपृष्ठ १५४१
मेर्वद्रिकर्णिका १६०९
मैथुनिन् १७३६
मोदक १६४०
मोद १६३१
मोदनिक १५६५
मौलि १६६१
मौलि १७००

य.

यजत १५५४
यज्ञधर १५५४
यज्ञनेमि १६१०
यक्षराज् १६१७
यज्ञवह १५७८
यथा १७४२, १७४७
यद्वा १७४६
यम १५५८
यमकील १६१८
यमस्वसृ १५९९
यमुनाभ्रज १५७८
यर्हि १७४६
यवनारि १६१७
यागसन्तान १५७६
यादवी १५९१
यामनेमि १५७४
याम्या १५६१
युगपत् १७४६

युगांशक.	१५६८
युवन.	१५५६
योगनिद्रालु.	१६११
योगिनी.	१५९५
योगिन्.	१५८८ १६२३ १६८१
योग्य.	१६४१
यौवनोद्भेद.	१६२०
र.	
रक्तग्रीव.	१५८०
रक्तजिह्व.	१७२७
रक्तदन्ती.	१५९४
रक्तमस्तक.	१७३६
रक्तवर्ण.	१७०५
रजस्.	१७०३
रजोबल.	१५६२
रणेच्छु.	१७३४
रताबुक.	१६६९
रतोद्वह.	१७३२
रत्नगर्भ.	१५८२
रत्नबाहु.	१६१४
रत्नपृष्ठक.	१६६६
रन्तिदेव.	१६१४
रत्ननदी.	१७१०
रसनारद.	१७२९
रसमातृका.	१६६५
रसा.	१६६५
रसापायिन्.	१७२३
रसालेपिन्.	१६६४
रसिका.	१६६५
रसोत्तम.	१६४१
रस्ना.	१६६५
राक्षसी.	१५६१
रागरज्जु.	१६२१
रागरस.	१६५९
राज.	१५५२
राजराज.	१५५४
रात्रिचर.	१६३७
रात्रिनाशन.	१५५०
रात्रिबल.	१५०१
रात्रिराग.	१५६२
रिष्टा.	१७४०
रुचि.	१६४६

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

व.

वक्रदल. १६६५
वक्रदंष्ट्र. १७२८
वङ्ग. १७०४
वज्रदक्षिण. १५७५
वञ्चति. १७१२
वटिका. १६३९
वडवा. १६५६
वत्. १७४२
वत्स. १५६९
वदाल. १७३९
वनन्तप. १७२४
वनराज. १७२६
वन्दीक. १५७४
वप्य. १६५९
वमि. १७११
वयुन. १५७५
वर. १६७५
वरक. १६८०
वरदा. १५९३
वरद्रुम. १६७
वरयात्रा. १६५
वरवृद्ध. १५८५
वरा. १५९१
वराण. १५७४
वरारोह १६११
वराहकर्णक. १६९४
वर्धमान. १६१२
वर्षकोश. १५६५
वर्षांशक. १५६४
वर्षावीज. १५७२
वलयप्राय. १६९१
वल्लकी. १६२५
वश. १६३५
वंश. १६१८
वंशा. १७३९
वसु. { १६४७ / १७०४ }
वसुप्रभा. १५८३
वसुसारा. १५८३
वस्नपेशी. १६७९
१६७९
१७१४
१५८७

वह्निमू	१७१६	वासवावास	१५४५
वा	१७४२ १७५३	वासिता॰	१७१९
वाग्दल	१६६४	वासुदेव॰	१७२१
वाग्मिन्	१५५७ १७३८	वासुभद्र	१६१३
वाचू	१५५७	वासुरा	१५६२
वाजिन्	१५१०	विकचा	१६००
वासु	१५४८	विकराला	१६०१
वासुभ	१५४६	विगतद्वन्द्व	१६२४
वासुवाहन	१६११	विजय	१६८० १६८६
वार	१६८५	विजया	१५९६
वारङ्ग	१७३०	विजयिन्	१६९५
वारपाणि	१६५६	विज्ञानदेशन	१६२३
वारिवाहन॰	१५७०	विधुर	१५८०
वारुणि	१५६०	विद्या	१६७७
वारुणी	१५९५	विद्यामणि	१६७७
वार्त्तिक	१६५३	विधातृ	१६१३
वार्मसि	१५७०	विनोद	१६५९
वाल्पुत्रक	१६७१	विन्ध्यकूट	१५५९
वासनीयक	१६७४	विन्ध्यनिलया	१५९२
वासरकन्यका	१५६१	विपुलस्कन्ध	१५५३
		वियद्भूति	१५६३

वियाम. १६६७
विरजस् १६०१
विलङ्का. १६००
विलोमजिह्व. १७१८
विशसन. १६८८
विशालक. १६२२
विशालाक्ष. १५८६
विशालाक्षी. १५९८
विशोक. १७३५
विश्वभुज्. १६१६
विश्वेदेव. १५४७
विष. १७०७
विषाग्रज. १६८८
विषाणान्त. १६०५
विषापह. १६२१
विष्किर. १७३४
विष्णुशक्ति १६२०
वीक्ष्य. १६३१
वीरभवन्ती. १६५८
वीरशङ्कु. १६८५
वृकोदर. १६१४
वृजिन. १६६१
वृत्र. १५६२
वृन्दाङ्क. १६१६
वृषणश्व. १५७६
वृषाक्ष. १६१३
वृषोत्साह. १६१०
वेणुतटीभव. १७०६
वेदोदय. १५५२
वेध्या. १६३०
वेल्लिताग्र. १६६१
वै. १७४२
वैकुण्ठ. १५४९
वैजयन्त. १६०५
वैणव. १७०६
व्राज. १७३५
व्यञ्जन. १६६४
व्यवहार. १६८६
व्यादीर्णास्य. १७२७
व्याधिस्थान. १६६०
व्योमधूम. १५७०
व्योमोल्मुक. १५५६

श.

शकुनि	१७३७	शष्कुली	१६३९
शक्राणी	१५७६	शस्त्र	१६८९
शङ्कु	१५८०	शाकम्भरी	१५९८
	१५८९	शान्ति	१५४४
	१६७०	शान्तियात्रा	१६५१
शठ	१७०३	शारद	१५६८
शतक	१६०८	शार्वरी	१५६२
शतघ्नी	१६९२	शालिहोत्र	१७२१
शतमुखी	१६०१	शाल्लक	१७०८
शतवीर	१६१६	शास्तृ	१६८६
शताक्षी	१५६१	शिखरवासिनी	१६०३
शतानन्द	१६१७	शिखिमृत्यु	१६२०
शतावरी	१५७५	शिङ्घानक	१६४९
शद्रु	१६१८	शिर पीठ	१६६६
शर्पावि	१५७५	शिलानीह	१६२२
शबर	१५८७	शिलोद्भव	१७०५
शमान्तक	१६२०	शिवकीर्त्तन	१६१८
शयत	१५५४	शिवङ्कर	१६८७
शराभ्यास	१६९४	शिवदूती	१५९९
शरु	१६१७	शिवारि	१७२३
शलिरु	१६११	शीतल	१७१५
		शीतीभाव.	१५४४

शीर्षक. १६७२
शीलक. १६६२
शुक्र. १७०५
शुक्ल. १५६४
शुचि. १७१४
शुण्डाल. १७१९
शुनि. १७२३
शुभांशु. १५५३
शुभ्र. १७०४
शूलधरा. १५९२
शृगाली. १६९५
शृङ्ग. १६७२
शृङ्गसुख. १६२७
शृङ्गवाद्य. १६२७
शृङ्गोष्णीष. १७२७
शेफ. १६७०
शेफस्. १६७०
शेव. १७३८
शेषाहिनामभृत्. १६१९
शैलधन्वन्. १५८६
शैला. १५९८, १७४०
शैलाट. १७२६
शोध्य. १६७०, १७०४
शोभ. १५४६
शौण्ड. १७३४
शौण्डी. १६४४
श्येनाक्ष. १७३६
श्रवण. १६०७
श्रविष्ठारमण. १५५५
श्रीकर. १६११
श्रीगर्भ. १६१०, १६८६
श्रीघन. १६४२
श्रीमत्. १७३८
श्रीमत्कुम्भ. १७०५
श्रीवराह. १६१८
श्रीवेष्ट. १६७६
श्रुतकर्मन्. १५५७
श्रुतश्रव. १५५८
श्वस्. १७४४
श्वेत. १७१६
श्वेतरूप्य. १७०३

श्वेतवाहन	१५५३	सन्ध्यावल	१५८१
ष		सन्न	१६७९
षडङ्गक	१६६०	समन्तभुज्	१७११
षडङ्गजित्	१६०८	समर्थ	१६५०
षड्रस	१७०७	समर्धुका	१६५७
षष्टिहायन	१७१८	समवभ्रंश	१६५३
षष्ठी	१५९२	समारट	१६७०
स		समितिञ्जय	१६१२
सवत्	१५६८	समितीपद	१५८१
सवृत्	१५८१	समिर	१५८८
सत्यवती	१६९६	समोल्क	१७०२
सत्यसङ्गर	१५८२	सम्भृत	१७१३
सत्याग्नि	१५६०	सम्भेद	१७१०
सदागति	१५५१	सर	१६४२
सदादान	१५७७	सरीसृप	१६१६
सदायोगिन्	१६१८	सर्वधन्विन्	१६२१
सद्यस्	१७४५	सर्वर्तु	१५६८
सनत्	१६०६	सल	१६६६
सन्तति	१६५७	सल्वण	१७०३
सन्तान	१६५७	सलिलप्रिय	१७२७
सन्धिबन्धन	१६७२	सहस्रजित्	१६१०
सन्ध्यानाटिन्	१५८९	सहस्रदंष्ट्र	१७२८

सहस्राक्ष.	१५५०	सुखोत्सव.	१६५९
सांवत्सररथ.	१५५१	सुगन्धिक.	१७२७
साध्य.	१५४६	सुदर्शन.	१५७७, १७३७
सायक.	१६८६		
सारण.	१६२६	सुधन्वन्.	१६१६
सारिका.	१६२६	सुधाकण्ठ.	१७३२
सावित्री.	१५९७	सुनन्दा.	१६००
सिंहकेसर.	१६४०	सुनन्दिनी.	१७१०
सिंहविक्रम.	१७२०	सुनिश्चित.	१६२३
सित.	१५६४	सुप्रसन्न.	१५८३
सिताङ्ग.	१५८७	सुप्रसाद.	१५८४
सिद्धसेन.	१६०५	सुभग.	१५८५
सिन.	१६६०	सुभद्र.	१६०७
सिनीबाली.	१५९४	सुयामुन.	१६१८
सिन्धुवृष.	१६१४	सुरवेला.	१७१०
सिन्धुसङ्गम.	१७१०	सुरालय.	१७१३
सिन्धूत्थ.	१५५५	सुरावृत.	१५५२
सिरामूल.	१६६९	सुरोत्तम.	१६१५
सीमिक.	१७१५	सुवाल.	१५४६
सु.	१७४२	सुवृष.	१६१३
सुकृत.	१५४४	सुशर्मन्.	१५४९
सुखसुप्तिका.	१६३२	सुषेण.	१६१२

सुष्ठु	१७४४
सुष्वाप	१६३२
सूक्ष्मनाम	१६१५
सूचक	१७२३
सूचिकाधर	१७१७
सूचिन्	१६९७
सूत्रकोण	१६२६
सूनृत	१५४४
सूर्पकर्ण	१७१८
सृप	१५५४
सृमर	१७१५
सेव्य	१७०६
सैरिक	१५४५
सैरिन्	१५६६
सोम	१६०९
सौमनस	१६७४
सौम्य	१६९५, १७०४
स्कन्दमातृ	१५९६
स्कन्धशृङ्ग	१७२६
स्कन्धिन्	१७१५
स्तम्भसम्भार	१५८०
स्त्रीदेहार्ध	१५८७
स्थिर.	१५५८, १६१६
स्थिरमद	१७३०
स्थेय	१६८३
स्नावन्	१६७२
स्नेहु	१५५६
स्म	१७४२
स्यन्द	१५५५
स्वजातिद्विप्	१७२४
स्वनि	१७१३
स्वमुखभू	१६२२
स्वयम्	१७४४
स्वस्तिक	१७३५
स्वस्त्ययन	१६५२
ह.	
ह	१७४२
हस	१७२१
हधारक	१६२५
हनुप	१५८०
हयक्षप	१५७७
हराद्रि	१७०१

हरितच्छद.	१७१५	हीर.	१५९०
हरिमत्.	१५७४	हीरी.	१६०३
हवन.	१७१२	हुडुक्क.	१६२७
हविस्.	१७१२	हुल.	१६९४
हस्तिमल्ल.	१६०६	हुलाग्रका.	१६९०
हासा.	१५९५	हुलमातृका.	१६८६
हि.	१७४२	हल्कर.	१५९०
हिमवद्रस.	१७०१	हेरम्ब.	१७२६
हिमा.	१५९५	हेलि.	१६५१
हिमागम.	१५६७	हेषिन्.	१७२०
हिरण्यकेश.	१६०९	हैमवती.	१६०३
हिरण्यनाभ.	१६१०	ह्रस्व.	१६४८
ही.	१७४२		

शीलोञ्छे अकारादि.

अ

अंशुपति १२

अंशुमत् { १३, १८ }

अंशुमालिन् { १२, ९८ }

अकूवार. १८४६

अक्रूर १७

अग १८४०

अग्निजन्मन् २०९

अग्न्याहित १८२२

अग्रिम १७९४

अग्रेगू ४९८ टी०

अङ्गना ५४२

अङ्गण १८३७

अङ्घ्रि १७९८

अच्युतदेवी १७५४

अजगव १७६४

अजगाव १७६४

अजिता १७५४

अटरूपक १८५२

अटाटा १८८५

अट्या १८८५

अति १८८८

अतिसारकिन् १७८३

अत्रिनेत्रप्रसूत १०५ टी०

अदितिज ८८ ,,

अद्रिद्विष् १७४ ,,

अधियाङ्ग १८१६

अनिन्द्रिय १८७४

अनुग १७८८

अनुतर्ष १८२९

अनुयोग २६३ टी०

अनूल १८७८

अनूराधा १५६०

अनेकान्तवादिन् { २५ टी०, १८२६ }

अनेडमूक १७७२

अन्तरीक्ष. १७६२
अन्ती. १८३९
अन्तेषद्. १७५६
अन्दोलन. १८८३
अन्दू. १८६
अन्ध. १८४५
अन्धकारि. २०० टी०
अन्धातमस. १७६२
अन्यभृत. १८६७
अपचायित. १७८२
अपराजित. ९४ टी०
अपांनाथ. १८८ ,,
अप्रतिचक्रा. १७५४
अब्दवाहन. १९७ टी०
अभिज. १७८९
अभिषुत. ४१५ टी०
अभीपु. ९९ टी०
अभ्रपिशाचि. १७६१
अमृतप. ७
अमृतपायिन्. ७
अमृतभुज. ७
अमृतलि[illegible] ७
अमृतव्रत. ७ टी०
अमृतान्धस् ७ टी०
अमृताश. ७टी० ८८
अमृताशन. ७ टी०
अम्बुद. १०५१ टी०
अम्ल. १८७६
अयुक्पलाश. १५ टी०
अयुक्शक्ति. १५ टी०
अयुगिषु. १५ टी०
अयुङ्नेत्र. १५ टी०
अयोनि. १८३९
अररे. १५३७ टी०
अरिष्टहन्. २२१
अर्थ. १८७५
आर्थिक. १८१९
अर्धनाराच. ७८० टी०
अलक्तक. १८०८
अलिन्. १८५९
१८६६
[illegible]८८०
८८३

अवनद्ध	२८७ टी०
अवन्ध्य	१७६७
अवमानना	१८८३
अवरा	१८६०
अवसक्थिका	१८०६
अवस्कन्द	१८२०
अवाची	१६७ टी०
अविनश्वर	१६६ टी०
अविसनादिवाच्	७३४ ,,
अवीरा	१७९३
अव्यय	७४२ टी०
अशुचि	१८००
अष्टापद	१८६४
असत्य	२६५ टी०
असित	१६ टी०
असुराचार्य	१२० टी०
असुहृत्	१८१२ / ७२९ टी०
असूर्क्षण	१८८२
अस्त्रस्सन	१८०१
अस्थितेनस्	१७९९
अहमग्रिका	१७६९
अहम्प्रथमिका	१७६९
अहिभुज्	१२ टी०
अहिरिपु	१२ टी०
अहो	१८८८

आ.

आ	१७६५
आकर	१८७७
आक्षपटलिक	१७८५
आक्षारणा	१७६७
आक्षारित	१७८१
आग्नीध्री	१८२१
आच्छादन	१८०४
आण्ड	१७९७
आतपत्र	७१७ टी०
आतिथ्य	१७८९
आत्मज	६ टी०
आत्मजन्मन्	६ टी०
आत्मजा	५४२ टी०
आत्मभू	६ टी० / २२९ टी०

आत्मयोनि. ६ टी० २१३ टी० २२९ टी०
आत्मरुह. ६ टी०
आत्मसम्भव. ६ टी०
आत्मसूति. ६ टी०
आदिकवि. १८२४
आदित्य. ८८ टी०
आघ्राण. १७८०
आनुपूर्वी. १८८६
आन्तःपुरिक. १८१३
आन्तर्वेश्मिक. १८१३
आप्लाव. १८००
आयु. १८७४
आयुर्वेदिक. १७८४
आवसित. १८५७
आयुष्मत्. १७८५
आशिस्. १८६६
आशिर. १७७८
आशी. १८६६
आश्विनेय. १७६४
आश्रयाश. १८४९
आस्तरण. १८०६

इ.

इ. १७६५
इत्वर. १८७१
इन्द्रावरज. ९ टी०
इन्वका. ११० १७५९
इषुधि. ७८२ टी०

ई.

ईश्वरी. १७६५
ईह. ४३० टी०

उ.

उच्छादन. १८००
उत्कण्ठ. ३१४ टी०
उदरिक. ४५० टी०
उदस्त. १८८३
उद्घाटन. १८४८
उद्घात. १८८६
उद्घातन. १८४८
उद्वहा. ५४२
उन्दर. १८६५
उपकर्या. १८२६

उपगा १७७६
उपयन्तृ १७९२
उपवङ्ग १८२३
उपशोचन २७५ टी०
उपवर्तन १८३४
उपाम्ना १७८८
उरगभूषण १९९
उरसिज ६०३ टी०
उर्वीधर १८
उर्वीभृत् १८
उशती १७६८
उषारमण २३० टी०
उष्णवारण ७१७ टी०
उहार १८७२

ऊ

ऊर्जस्वत् १८१९
ऊर्ज १८१९
ऊर्ध्वदेहिक ३७४
ऊहा १७६९

ऋ

ऋजुरोहित १७९
ऋष्यकेतु २३० टी०

ए

एककुण्डल १८६६
एकनेत्र १९६
एकाक्ष ४५३ टी०
एनतेन १८८९

ओ

ओदुम्बर १८४१

औ

औत्तानपाद १२२ टी०
औत्तानपादि १२२ टी०
औदरिक १७८३
औपवङ्ग १८२३
औपवाह्य १८६०
और्ध्वदैहिक १७७५
औषधीश १०४ टी०

क

क १८४५
कंस १०४९ टी०
कंसजित् २२१ टी०
ककुत् १८६२
ककुद् १८६२
कक्षापुट १८०५

कक्षीकृत. १८८४
कखटी. १८४१
कटिन्दिका. २५८ टी०
कणाद. १८२६
कण्डूति. ४६४ टी०
कन्दर ३५० ,,
कनिश. १८५७
कनिष्ठ. १८७८
कन्तु. १७६६
कपालिन्. १९९ टी०
कपोणि. १७९६
कमन. १७८१
कमलजन्मन्. २१३ टी०
कमलयोनि. २१३ टी०
कमलिनी. १८५५
करहट. ५९४ टी०
कराची. १७९०
करि. १८५९
कर्कन्धू. १८५२
कर्ण. १८२७
कर्णान्दू. १८०४
कर्णारि. ७१० टी०
कलानिधि. १०५ टी०
कलिन्दतनया. १८४७
कल्मष. १८७९
कल्मिल. १८१५
कलार. १८३७
कलित. १७७२
कशारुका. १७९८
कशिपु. १८०७
काकलि. १४१० टी०
काल. २७५ टी०
काल. १८२५ ,,
कान्त. ५१६ टी०
कामध्वंसिन्. २०० टी०
कारेणव. १८२५
कार्त्तिकेय. २०८ टी०
कालकण्ठक. १८६९
कालनेमिहर. २२१ टी०
कालानुसार्य. १८०२
कालिका. १७६२
कालिन्दीकर्षण. ९२४ टी०
कालिन्दीसू. ९५ टी०
कालिन्दीसोदर. ९ टी०

कालियदमन	१० टी० / २२१ टी०
कालियशासन	१० टी०
कालियारि	१० टी०
किक्दिीवि	१८६९
किकी	१८६८
किङ्किणी	१८०४
किञ्जल्क	१८५८
किल्बिष	१९० टी०
किर्मीरारि	७०८ टी०
कुकुन्दुर	६०८ टी०
कुञ्ज	१११४ टी०
कुटक	१०२३ टी०
कुटिलगय	१७७२
कुण्डिनपुर	१८३५
कुण्डिनापुर	१८३५
कुघ्र	१०२७ टी०
कुमुदसुहृत्	१०४ ,,
कुमुदिनी	१८५५
कुमुद्वत्	१८५६
कुमुद्वतीश	१०४ टी०
कुरण्टक	१८५१
कुरण्डक	१८५१
कुर्पर	१७९७
कुलक	१७८६
कुलपालिका	५१५ टी०
कुलिङ्ग	१८६९
कुल्माष	१८५७
कुशूल	१८३८
कुष्माण्डी	४६ टी०
कुसुम	१७९६
कुसुमधन्वन्	२२८ टी०
कुसुमबाण	२२८ ,,
कुसुमायुध	२२८ ,,
कुहक	९२६ ,,
कूर्चिका	१७७८
कूर्पास	१८०५
कृतकृत्य	१७७२
कृतान्त	१९ टी०
कृतार्थ	१७७२
कृतिन्	१७७२
कृपाण	७५८ टी०
कृमिजग्ध	१८०१
कृशोतर	१७

कूषक. ८९० टी०
कृष्ण. १६ ,,
केलीकिल. १७७०
केशिहन्. २२१ टी०
कैटभारि. २२१ ,,
कैरवबन्धु. १०४ ,,
कोटीश. १८२८
कोपन. १७७७
कौञ्ज. १८४०
कौपोदकी. १७६५
क्रव्याद. १८८ टी०
क्रिमि. १८५८
क्रुञ्चा. १८६८
क्रौञ्चदारण. २०९ टी०
क्षणप्रभा. १८५०
क्षान्ति. १७७७
क्षान्तिमत्. ७६ टी०
क्षिप्त. ७७९ ,,
क्षीरप. १७७१
क्षुरिका. १८१८
क्षेत्राजीव. १८२८

ख.

ख. १०५१ टी०
खक्कट. १८७६
खजाक. १८४०
खडक्किका. १८३७
खट्टिक. १८३१
खट्वाङ्गधर. १९९
खण्डल. १८७८
खररश्मि. ९५ टी०
खर्जूति. १७८३
खलत. १७८२
खलिन. १८६१
खारीक. ९६९ टी०
खोल. १८१७

ग.

गगन. १०५१ टी०
गङ्गाधर. { ६ टी० ; १९९ ,, }
गजासुरद्वेषिन्. २०० टी०
गणनाथ. १९९ टी०
गदाग्रज. ९ टी०
गदाधर. २१९ टी०

गन्दुक	१८०९	गोस	१२९ टी०
गन्धवाह	१८५०	गौसमी	१८४७
गभस्तिपाणि	९६ टी०	गौरीनाथ	१९० टी०
गरुड	७८० टी०	गौरीप्रणयिन्	८ टी०
गरुडगामिन्	२२१ टी०	गौरीप्रिय	८ ,,
गरुडाङ्क	२१४ टी०	गौरीरमण	८ ,,
गरुल	२३० टी०	गौरीवर	८ ,,
गर्जा	१८७७	गौरीश	८ ,,
गर्ह	२७१ टी०	ग्रहकल्लोल	१७६०
गवीधुका	१८५७	ग्रहेश	९७ टी०
गवेश्वर	१८२८		
		च	
गाङ्गेय	२०८	चङ्ग	१८४८
गाधिनन्दन	८५० टी०	चक्र	१२३० टी०
गिरिक	१८०८	चक्रपाणी	२१९ टी०
गिरीयक	१८०८	चक्रनाकबन्धु	९६ टी०
गुदकील	१७८४	चक्षुर्विकल	४५७ टी०
गुलुञ्छु	१८५१	चन्द्रमौलि	६ टी०
गुह्यकेश	१९० टी०	चन्द्रशिरस्	६ ,,
गेहिनी	१७९०	चन्द्रात्मज	११७ टी०
गोकर्ण	१८६५	चन्द्रात्मज	९ टी०
गोप	१८४४	चन्द्राभरण	६ टी०
गोपित्त	१८४२	चन्द्रिका	१७५९

चन्द्रिमा. १७५९
चपल. १८४१
चरणप. १८५०
चरण्टी. १७९०
चारिण्टी. १७९०
चर्च. १८७५
चर्मवसन. १९८ टी०
चलुक. १७९७
चाणाक्य. १८२५
चाणूरसूदन. २२१ टी०
चाण्डाल. १८३२
चान्द्रभागा. १८४७
चान्द्रमसायनि. ११७टी०
चारक. १८२१
चिक्खल्ल. १८४८
चित्रक. १८०२
चित्रकर. १८३१
चिपिटक. ४०१ टी०
चिरण्टी. १७९०
चिहुर. १७९९
चूडारत्न. ६५० टी
चेतोभव. २२९ टी
चैत्रसख. २२९ टी०
चोदित. १८८४
चौर. १७७६

छ.

छात. १८८४
छादित. १८८२
छायाङ्क. १०५ टी०
छुरिका. १८१८
छुरी. १८१८

ज.

जकुट. १८७७
जङ्घाकर. १७८८
जनितृ. १७९५
जन्म. १८७३
जमन. १७७९
जम्भाद्विष्. १७४
जयन्त. ९४ टी०
जयन्ती. १८१४
जरट. १८७६
१७ टी०
टी०
,६

जलेशय { ३३१ टी० १७६५
जघन १७७९
जङ्घा १८७१
जह्नुकन्या १८४६
जागरितृ १७८१
जाङ्गल १८३४
जात १८८६
जानुदघ्न ६०१ टी०
जानुद्वयस ६०१ टी०
जीन १८७३
जीवत्पत्नी १७९२
जीवातु १८७४
जुगुप्सा २७१टी १७६७
जैन १८२६
ज्योत्स्नेश १०४ टी०

झ.

झम्प १८८२
झम्फान १८१५
झषध्वज २२९ टी०

ट.

टङ्कण १८३४
टङ्कपति १८१२
टीटिभ १८६९

त.

तटाक १८४९
तडाग १८४९
तडागिका १०९४ टी०
तनया ५४२ ,,
तनुत्राण १८१६
तन्तुवाय १८२९
तन्द्रि १७६९
तन्द्री १७९६
तपसी १८२१
तपस्विन् ८०९ टी०
तपोधन ७६ ,,
तरवालिका. १८१८
तर १८७२
तर्पित ३९३ टी०
तल्ल १८४९
तापिच्छ १८५३
तारका ५७५ टी०

तारकान्तक. २०९ टी०
तिमिरारि. ९६ ,,
तिलन्तुद. १८३०
तुङ्गी. १७६१
तुन्दिल. १७८२
तुभ. १८६३
तुवार. १२३५ टी०
तोमर. ७८० ,,
तोयद. टी० १७
तोयधि. टी० १७
त्रिकटुक. १७७९
त्रिदशावास. टी० ८७
त्रिदिवाधीश. टी० ८८
त्रिनेत्र. टी० १५
त्रिपिष्टप. टी० ८७
त्रिपुरान्तक. टी० २००
त्रिमार्गगा. टी० १०८१
त्र्यक्ष. टी० १५
त्वक्र. १८१६
त्वक्सार. १८५४
त्वचा. १८५०
त्विषामीश. टी० ९७

द.

दक्षाध्वरध्वंसक. २००
दण्डकटक. १०२३ टी०
दण्डकरोटक. १०२३ ,,
दण्डासन. ७८० टी०
दधिप्राज्य. १८२२
दध्याज्य. ८३२ टी०
दनुजद्विष्. ८८ ,,
दमूनस्. १८४९
दम्भोलि. १०६५ टी०
दयित. ५१६ ,,
दशकण्ठ. ७०६ ,,
दशन. १८१६
दशमीस्थ. ३४० टी०
दशरथ. १९ ,,
दशवाजिन्. १०४ ,,
दशशतरश्मि. ९५ ,,
दशशिरस्. ७०६ ,,
दशाश्व. १०४ ,,
दशास्य. ७०६ ,,
दाक्षायणी. { २०३ ,, १७६५

द्रौणिक. ९६९ टी०
द्वाःस्थ. ७२१ टी०
द्वाःस्थित. ७२१ ,,
द्विगुणाकृत. ९६८ ,,
द्विजेश. १०४ ,,
द्वितीयाकृत. ९३८ ,,
द्विविदारि. २२१ ,,
द्विसीत्य. ९६८ टी०

ध.

धनु. १८१७
धनुर्धर. ७७० टी०
धनुष्मत्. ७७० टी०
धनू. १८१७
धन्विन्. ७७० टी०
धरणीसुत. ११६ (टी०)
धात्तूर. १८५४
धाम. १८३६
धावक. १८३०
धियाङ्ग. १८१६
धीमत्. ३४
धूममहिषी. १८४५
धूमर्या. १८४५
धूमिका. १८४५
धूष्णि. १७५८
धेनुकध्वंसिन्. २२१ टी०

न.

नक्षत्रवर्त्मन्. १६३ टी०
नक्षत्रेश. १०४ ,,
नग्निका. ५३२ ,,
नडि. ६३१ ,,
नन्दना. ५४२ ,,
नभःकेतन. ९७ ,,
नभःपान्थ. ९७ ,,
नमुचिद्विष्. १७४ ,,
नरकारि. २२१ ,,
नरपाल. ६९० ,,
नवशक्ति. १५ ,,
नशन. १८२० ,,
नाकेश. १७३ टी०
नाटिका. १७९९
नाटेय. ५४८ टी०
नाड़ि. १७९९
नानाविध. १८८१
नाभिजन्मन्. २१३ टी०

नारकिक-	(१८७२)
नारकीय	(१८७२)
नार्यङ्ग	१८५३
नालिका	१७६१
नि शेष	१८७८
नि सम्पात	१७६१
निगल	१८६०
निधानेश	१९० टी०
नियुत	१८२७
निरर्गल	१८८१
निर्गुण्डी	१८५३
निर्ल्वयनी	१८६६
निर्वापण	३८७ टी०
निशाटनी	१८७०
निशामणि	१०५ टी०
निशेश	१०४ टी०
निषङ्गिन्	१८१७
निषध	१८७८
निषाद	१८७८
नीति	१८१४
नीरद	१७ टी०
नेदीयस्	१८८०
नेमिन्	१७५२
नैकसेय	१८७ टी०
नैचिकिन्	१८६२
नैपाली	१८४३
नैमित्त	१७८६
नैमित्तिक-	१७८६
नैरयिक	१८७२
न्युब्ज	१७८२

प.

पक्षिन्	१४४ टी०
पङ्कजिनी	१८५५
पञ्चबाण	१५ टी० २२९ ,,
पञ्चेषु	१६ ,,
पटचोर	३८२ टी०
पताका	१८१४
पट्टन	१८३५
पट्टिश	७८७ टी०
पण्डु	१७९५
पण्यवीथी	१८३५
पतङ्ग	६४२ टी०
पतत्री	१८६७

पतद्ग्राह.	१८०७	पलिघ.	१८१८
पताकादण्ड.	१८१५	पवनी.	१८३९
पत्रमञ्जरी.	१८०३	पवित्र.	१८२३, १८६३
पत्रवल्लरी.	१८०३		
पद्.	१७९८	पशुधर्म.	१७१४
पद्मपाणि.	९६ टी०	पशुनाथ.	१९९ टी०
पद्मबन्धु	९६ टी०	पाकद्विष्.	१७४ ,,
पद्मिनीश.	९७ टी०	पाकशासन.	१७५ टी०
परपुष्ट.	१८६७	पाणिग्राह.	१७९१
परशुधर.	२०७ टी०	पाणिज.	५९४ टी०
परशुराम.	१८२४	पादत्राण.	१८३०
परिजन.	१८११	पादुका.	१८३०
परिणेतृ.	१७९२	पाद्.	१७९८
परिदान.	१८२७	पामर.	१७८३
परिवर्हण.	७१६ टी०	पायतिथ्या.	१८०३
परिवार.	८८३ टी०	पारावत.	१८७१
परिहार्य.	१८०४	पारिषद.	२०१ टी०
परीरम्भ.	१८८६	पारिषद्य.	१७८५
पर्यनुयोग.	२६३ टी०	पारीन्द्र.	१८६४
पर्यवतथ्या.	१८०३	पार्वतीनन्दन.	२०८ टी०
पर्येषणा.	१७८८	पाशपाणि.	१८८ टी०
पर्शुराम.	१८२४	पाशयन्त्र.	१८३२

पिंक	१८५९	पुरद्वेषिन्	१० टी०
पिच्छ	१८६७	पुरध्वंसिन्	१० ,,
पिटक	१८३९	पुरनिहन्तृ	१० ,,
पिनाकपाणि	६ टी० १९९,,	पुरभिद्	१० ,,
		पुरमथन	१० ,,
पिनाकभर्तृ	६ ,,	पुरशासन	१० ,,
पिनाकमालिन्	६ ,,	पुरसूदन	१० ,,
पिनाकशालिन्	६ ,,	पुरहन्	१० ,,
पिपासित	१७७७	पुरान्तक	१० ,,
पिशुन	१८०१	पुरान्तकारिन्	१० ,,
पीयूष	१७७८	पुरारि	१० ,,
पुक्स	१८२२	पुरुप्रेमद्विष्	१७४ ,,
पुट	१८३८	पुरुपदघ्न	६०१ ,,
पुत्री	५४२ टी०	पुष्कस	१२२ ,,
पुरकेतु	१० ,,	पुष्पचाप	२२८ ,,
पुरघातिन्	१० ,,	पुष्पध्वज	२२८ ,,
पुरजयिन्	१० ,,	पुष्पन्धय	१२१२ ,,
पुरजित्	१० ,,	पुष्पलिह्	१२१२ ,,
पुरदमन	१० ,,	पुष्पास्त्र	२८८ ,,
पुरदर्पच्छित्	१० ,,	पुष्पिता	१७९३
पुरदारिन्	१० ,,	पुष्पेषु	२२८ टी०
पुरद्रुह्	१० ,,	पृतनादूषण	२२१ ,,

पूर्वदिगीश. १७३ टी०
पूर्वद्वार. २०० „
पूर्भ्रूप. १८८१
पृश्णि १७५८
पेटक. १८३८
पेटा. १८३८
पेयूष. १७५७
पेलव. १७९७
पोली. ५९८ टी०
पौलोमीश. १७३ „
प्रागिन्. ५१६ टी०
प्रतिग्राह. १८०७
प्रतिनर. १७७४
प्रतिशीरा. १८०६
प्रतिसूर्यशयानक. १२०९
प्रतीपदर्शिनी. ५०६ टी०
प्रगालिष्णु. १७८७
प्रगमागिण. २०७ टी०
प्रमूल. ८६६ „
पल्लवाभ. २२४ „
प्राग्र. १८६४
प्रघाण. १८२७
प्रव्रज्या. १७५६
प्रशस्त. १७५५
प्रराद्धन. १८३६
प्रस्तार. १८०६
प्रस्मृत. { १८२६, १८८५ }
प्राग्. १८८०
प्राचीश. १७३ टी०
प्राणराग. ५१६ „
प्राणिन्. १८७३
प्राणेश. ५१६ टी०
प्रादुष्कृत. १८८२
प्रावेशन. १७७७
प्रापणिक. १८२७
प्रिय. ५१६ टी०
प्रियाल. १८५२
प्रेमवती. १७९१
प्रेयस्. ५१६ टी०
प्रेष्ठ. „ „

फ.

फणिलता. ११५५ टी०

फरक १८१८
फाल १०३९ टी०

ब

बकेरुका १८७०
बर्हिरुल्क १८४९
बर्हिण १८६७
बर्हिष् १८४९
बलद्विष् १७४
बल्नत् ४४८ टी०
बलिपुष्ट १८६८
बलिबन्धन २२१ टी०
बहुधान्यार्जक १७७४
बहुरूप १८८१
बाणजित् २२१ टी०
बाणधि ७८२ टी०
बाध १८७५
बाहुलेय २०८ टी०
बिडाल १८६५
बीभत्स ७१० टी०
बुद्धिसहाय १८१२
बोधकर १८१९
बौद्ध ८६१ टी०
ब्रह्मन् १८२१
ब्रह्मसूत्र १८२३

भ.

भद्र १७५५
भन्द्र १७५५
भल्ल ७८० टी०
भषक १८६३
भसल १८५९
भिक्षा १८८४
भिद् १८८४
भुजशिखर ५८८ टी०
भूतनाथ १९९ „
भूधर १८ „
भूपाल ६९० „
भूभृत् { १८ „ / १०२७ „ }
भौम ११६ „
भ्रष्टपाण ७७२ टी०

म

मकरकेतन २२९ टी०
मकरध्वज „ „
मकरालय १८४६

मकुट. १८०२
मकुर १८०७
मङ्क. १८१९
मञ्जरी. ११२२ टी०
मण्डलक. १७८४
मण्डितपुत्र. १७५३
मतिमत्. ३४१ टी०
मत्स. १८७१
मद्र. १८७७
मधुकर. १८५९
मधुप. १२१३ टी०
मधुमथन. २२१ ,,
मधुलिह्. १२१३ ,,
मधुव्रत. १२१३ ,,
मधुसख. ९ ,,
मधुसुहृत्. २२९ टी०
मध्यन्दिन्. १८८१
मनुष्यधर्मन्. १९० टी०
मनोगव.
मनोजन.
मनोयोनि. २
मनोराज्य.

मनोविलासा. १७८०
मन्दाक्ष. १७६९
मय. १८६२
मयूरथ. २०९ टी०
मरुदेवी. १७५३
मरुमरीचिका. १०१ टी०
मर्जिता. १७७८
मलिनी. १८६२
महानील. १८४५
महीधर. ३१७ टी०
१०२७ ,,
महीध्र १०२७ ,,
महीरुह्. १११४ टी०
महेला. १७८९
माकन्द. १८५१
माणिक्य. १८४४
माणिबन्ध. १८३३
माणिमन्त. १८३३
५०७ टी०
१७७६
१७७६
१७७०

मार्ग १८६१,टी०१५२
मार्द्वीक १८२९
मालक १८३४
माहेय ११६ टी०
मीनकेतन २२९ ,,
मुनि १७५२
मुरारि, २२१ टी०
मुष्णी १७५८
मुस्तक १८५८
मूर्च्छा २०७ टी०
मूर्धावसिक्त १८०९
मूषिकरथ २०७ टी०
मृगलाञ्छन १०५ टी०
मृत्तिका १०५६ टी०
मृत्सा १०५९ टी०
मृत्स्ना १०५९ टी०
मेकलकन्या १८४७
मेघ १०५१ टी०
मेघवर्मन् १६३ टी०
मेधाविन् १८७०
मेला १७८६
मेद १७८४
मैत्रावरुणि १८२४
मैन्द्रमर्दन २२१ टी०
मौहूर्त १७८६

य

यज्ञाशन ८८ टी०
यज्ञोपवीत ८४४ टी०
यथोद्गत १७७३
यमजित् २०० टी०
यमनी १८०६
यमरथ १८६३
यमराज् १८५ टी०
यमलार्जुनभञ्जन- २२१ टी०
यमसू ९५ टी०
यमस्वसृ ९ टी०
याद पति १०७३ टी०
यादोनाथ १८८ टी०
याममति १७६१
यावक १८०८
यावन १८०२
यान्य १८७९
युवती १८७९

योगिन्. ७६ टी०
योगीश. १८२४
योषिता. १७८९
यौतनिका. १७७१

र.

रक्तिका. ८८३ टी०
रजनीकर. १०५ टी०
रण्डा. १७९३
रतिपति. २२९ टी०
रतिनर २२९ टी०
रत्नराशि. १०७४ टी०
रत्नवति. १८३३
रथकार. १८३०
रथाङ्ग. १३३० टी०
रमणीय. १८७९
रविसारथि. १०२ टी०
रस. १८४४
रसजात. १८४२
रसा. १८७२
रसाग्र.
रसाल.
रहस्.

राक्षसेश. ७०६ टी०
राजराज. १९० टी०
रात्री. १४१ टी०
राधेय. ७०९ टी०
रामभद्र. १८१०
राव. १८७७
राहुमूर्धहर. २२१ टी०
रुक्मिदारण. २२४ टी०
रेपस्. १८७९
रैणुकेय. ८५९ टी०
रोगित. ४५९ टी०
रोहिणीश. १०४ टी०
रौहिणेय. ११९ टी०

ल.

लक्ष्मणी. १८६८
लक्ष्मीनाथ. २१४
लङ्कापति. ७०६ टी०
लडह. १८७९
लिखिता. १७८६
लिपिकर. ४८४ टी०
०७ टी०
१८५१

लेखक १८३१
लेपक १८३१
लोकपाल ६९० टी०
लोष्टभेदन १८२८
लौकायितिक १८२६

व

वशक १८०१
वक्षोज ६०३ टी०
वज्र १०६५ टी०
वडवाग्नि १७ टी०
वडवानल १७ टी०
वडवावह्नि १७ टी०
वतस १८०३
वधूटी १७९१
वध्वटी ५१२ टी०
वरवर्णिनी ५०७ टी०
वरारोहा ५०७ टी०
वरिष्ट १७६२
वरुणपाश १८७१
वर्णपरिस्तोम १८०५
वर्ण्य १८०१
वर्लमि १०११ टी०
वल्गा १८६१
वल्लभ ५१६ टी०
वागा १८६१
वानमन्तर १७५८
वानायु १८६५
वायुवर्त्मन् १६२ टी०
वारिज ११६२ ,,
वारिद १६४ ,,
वारिधर १६४ ,,
वारिधि १०७४ ,,
वारिनिधि १०७४ ,,
वारिमुच् १६४ ,,
वारिराशि १०७४ ,,
वारिवाह १६४ ,,
वार्दल १७६३
वार्धि १७ टी०
वावल्ल ७८० ,,
वाशा १८५२
वासरकृत् ९७ टी०
वासवावरज- २१४ ,,
वाह्लिक १८०
वाह्लीक १

योगिन्. ७६ टी०
योगीश. १८२४
योषिता. १७८९
यौवनिका. १७७१

र.

रक्तिका. ८८३ टी०
रजनीकर. १०५ टी०
रण्डा. १७९३
रतिपति. २२९ टी०
रतिवर २२९ टी०
रत्नराशि. १०७४ टी०
रत्नवति. १८३३
रथकार. १८३०
रथाङ्ग. १३३० टी०
रमणीय. १८७९
रविसारथि. १०२ टी०
रस. १८४४
रसजात. १८४२
रसा. १८७२
रसाग्र. १८४२
रसाल. १८५१
रहस्. ७४१ टी०
राक्षसेश. ७०६ टी०
राजराज. १९० टी०
रात्री. १४१ टी०
राधेय. ७०९ टी०
रामभद्र. १८१०
राव. १८७७
राहुमूर्धहर. २२१ टी०
रुक्मिदारण. २२४ टी०
रेपस्. १८७९
रैणुकेय. ८५९ टी०
रोगित. ४५९ टी०
रोहिणीश. १०४ टी०
रौहिणेय. ११९ टी०

ल.

लक्ष्मणी. १८६८
लक्ष्मीनाथ. २१४
लङ्कापति. ७०६ टी०
लडह. १८७९
लिखिता. १७८६
लिविक्कर. ४८४ टी०
लीलावति. ५०७ टी०
लुम्बी. १८५१

लेखक	१८३१
लेपक	१८३१
लोकपाल	६९० टी०
लोष्टभेदन	१८२८
लौकायितिक	१८२६

व

वशक०	१८०१
वक्षोज	६०३ टी०
वज्र	१०६५ टी०
वडवाग्नि	१७ टी०
वडवानल	१७ टी०
वडवावह्नि	१७ टी०
वत्स	१८०३
वधूटी	१७९१
वध्वटी	५१२ टी०
वरवर्णिनी	५०७ टी०
वरारोहा	५०७ टी०
वरिष्ट	१७६२
वरुणपाश	१८७१
वर्णपरिस्तोम	१८०५
वर्ण्य	१८०१
वलभि	१०११ टी०
वल्गा	१८६१
वल्लभ	५१६ टी०
वागा	१८६१
वानमन्तर	१७५८
वानायु	१८६५
वायुवर्त्मन्	१६३ टी०
वारिज	११६२ ,,
वारिद	१६४ ,,
वारिधर	१६४ ,,
वारिधि	१०७४ ,,
वारिनिधि	१०७४ ,,
वारिमुच्	१६४ ,,
वारिराशि	१०७४ ,,
वारिवाह	१६४ ,,
वार्दल	१७६३
वार्धि	१७ टी०
वावल्ल	७८० ,,
वाशा	१८५२
वासरकृत्	९७ टी०
वासवावरज	२१४ ,,
वाह्लिक	१८०१
वाह्लीक	१८६१

योगिन्. ७६ टी०
योगीन्द्र. १८२४
योषिता. १७८९
यौवनिका. १७७१

र.

रक्तिका. ८८३ टी०
रजनीकर. १०५ टी०
रण्डा. १७९३
रतिपति. २२९ टी०
रतिवर २२९ टी०
रत्नराशि. १०७४ टी०
रत्नवति. १८३३
रथकार. १८३०
रथाङ्ग. १३३० टी०
रमणीय. १८७९
रविसारथि. १०२ टी०
रस. १८४४
रसजात. १८४२
रसा. १८७२
रसाग्र. १८४२
रसाल. १८५१
रहस्. ७४१ टी०
राक्षसेश. ७०६ टी०
राजराज. १९० टी०
रात्री. १४१ टी०
राधेय. ७०९ टी०
रामभद्र. १८१०
राव. १८७७
राहुमूर्धहर. २२१ टी०
रुक्मिदारण. २२४ टी०
रेपस्. १८७९
रैणुकेय. ८५९ टी०
रोगित. ४५९ टी०
रोहिणीश. १०४ टी०
रौहिणेय. ११९ टी०

ल.

लक्ष्मणी. १८६८
लक्ष्मीनाथ. २१४
लङ्कापति. ७०६ टी०
लडह. १८७९
लिखिता. १७८६
लिपिकर. ४८४ टी०
लीलावति. ५०७ टी०
लुम्बी. १८५१

लेखक. १८३१
लेपक १८३१
लोकपाल ६९० टी०
लोष्टभेदन १८२८
लौकायितिक १८२६

व

वशक्र १८०१
वक्षोज ६०३ टी०
वज्र १०६५ टी०
वडवाग्नि १७ टी०
वडवानल १७ टी०
वडवावह्नि १७ टी०
वतस १८०३
वधूटी १७९१
वध्वटी ५१२ टी०
वरवर्णिनी ५०७ टी०
वरारोहा ५०७ टी०
वरिष्ट १७६२
वरुणपाश १८७१
वर्णपरिस्तोम १८०५
वर्ण्य १८०१
वल्लभि १०११ टी०
वल्ग १८६१
वल्लभ ५१६ टी०
वागा १८६१
वानमन्तर १७५८
वानायु १८६५
वायुवर्त्मन् १६३ टी०
वारिज ११६२ ,,
वारिद १६४ ,,
वारिधर १६४ ,,
वारिधि १०७४ ,,
वारिनिधि १०७४ ,,
वारिमुच् १६४ ,,
वारिराशि १०७४ ,,
वारिवाह १६४ ,,
वार्दल १७६३
वार्धि १७ टी०
वावल्ल ७८० ,,
वाशा १८५२
वासरकृत् ९७ टी०
वासवावरज २१४ ,,
वाह्लिक १८०१
वाह्लीक १८६१

विकल्प. १८७४
विकार. १८८७
विकृति. १८८७
विघ्न. १८५९
विग्रह. १८७८
विघ्नराज. २०७ टी०
विचका. १२०५ „
विजय. ९४ „
विजिपिल. १७७९
वित्तेश. १९० टी०
विनोद. १८३१
विन्न. १८८५
विपतीसार. १८७५
विभेदक. १८५३
विमानयान. ८९ टी०
विमानिक. ८९ „
विलेप्या. ३९७ „
विलोचन. १७९६
विवधिक. १७७४
विवाहप्रज्ञप्ति. १७६६
विश्वकर. ५ टी०
विश्वकर्तृ. ५ „
विश्वकारक. ५ „
विश्वकृत्. ५ „
विश्वजनक. ५ „
विश्वविधातृ. ५ „
विश्वसू. ५ „
विश्वसृज्. ५ „
विश्वस्पृश्य. २१२ „
विश्वस्रष्टृ. ५ „
विषमनेत्र. १५ „ / १९६ „
विषमपलाश. १५ „
विषमशक्ति. १५ „
विषमस्पृहा. ४३१ „
विषमाश्व. ९६ „
विषमेषु. १६–२२९टी०
विष्. १८००
विसकण्टिका. १८७०
विसप्रसून. १८५६
विस्फोट. १७८३
विहङ्गमा. १७७५
वीजन. १८०८
वीराशंसनी. ८०१ टी०

वीवधिक १७७४
वृत्रद्विप् १७४ टी०
वृषकेतन ६ ,,
वृषगामिन् ९ ,,
वृषध्वज ६ ,,
वृषपति १२ ,,
वृषयान ९ ,,
वृषलक्ष्म ६ ,,
वृषलाञ्छन { १९५ ,, / १२ ,, }
वृषवाहन { ९ ,, / १२ ,, }
वृषाङ्क ६ ,,
वृषासन ९९ ,,
वृष्णि. ९९ ,,
वृसी १८२१
वेत्रधर १८१२
वेश १८००
वैजयन्त ९४ टी०
वैनतेय १०२ ,,
वैनतेयवाहन २२१ ,,
वैमनस्य. १३७१ ,,
वैमानिक ८९ टी०
वैराट १८४४
वैरोट्या ४५ टी०
वैष्णव. १८४२
व्याख्याप्रज्ञप्ति १७६६
व्योम १८२९
व्योमयान १५५७
व्योमरत्न ९५ टी०
व्रीड १७६९

श.

शबरारि २२८ टी०
शकटारि २२१ ,,
शकल १७९८
शकुनावेदनी १२८९टी०
शक्तिपाणि २०९ ,,
शङ्खमुख १८७१
शार्ङ्गपाणि २१९ टी०
शचीश १७२ ,,
शण्ठ { १७७५ / १७९५ }
शण्ड १८६१
शण्ढ ५६२ टी०

शृगाल १९६४
शृङ्गार १८४३
शृङ्गारजन्मन् २२९ टी०
शृङ्गारयोनि २२९ ,,
शोणरत्न १८४४
शौद्धोदनि २३७ टी०
शौष्कल १७८०
श्रमणा १७२३
श्रवण १७५५
श्रीकण्ठसख ९ टी०
श्रीमत् १७७३
श्रीवत्साङ्क २१९ टी०
श्रुतिविकल ४५४ ,,
श्वेतपत्ररथ २१५ ,,
श्वेतरस ४०९ ,,
श्वेतवाजिन् १०४ ,,

ष

षट्चरण. १२१२ टी०
षट्पद १२१२ ,,
षडङ्घ्रि. १२१२ ,,

स

संस्फेट. १८२०
संहतल १७९७
सगर्भ्य १७९४
सङ्कल्पयोनि २२९ टी०
सङ्कोच १८०१
सङ्घर्ष १८८६
सत्येतरवद् २६५ टी०
सदागति १८५०
सदावन १८७९
सधर्मचारिणी १७९१
सनत् १८८८
सनाद् १८८८
सनिष्ठेव २६६ टी०
सन्तति १७८९
सन्धि १८३६
सप्तच्छद १५ टी०
सप्तपलाश १६ ,,
सप्तर्पिज १७६०
सप्तर्पिपूता १४ टी०

समर्पण. १८८७
समाख्या. १७६८
समाधि. १७६८
समुद्रकाञ्चि. ९३८ टी०
समुद्रनवनीत. { १०५ ,, / १७५७ / १७५९ }
समुद्ररशना. ९३८ टी०
समुद्रवसना. ९३८ ,,
समुपजोष. १८८७
समृद्ध. ३५८ टी०
सम्पा. ११०६ ,,
सम्फेट. १८२०
सम्भव. १७५२
सम्मार्जक. १७७४
सरमा. १८६३
सरसीरुह. ११६२ टी०
सरोज. १७ ,,
सरोरुह. १७ ,,
सर्पवल्ली. ११५५ ,,
सर्वदमन. १८०९
सर्वदा. १८८८
सर्वार्थसिद्ध. ९४ टी०
सर्वीय. १७५२
सव्यष्ठ. १८१५
सहधर्मिणी. १७९०
सहाय. १८१३
सांशयिक. १७८१
सांस्त्रष्टिक. १७६२
सातीन. १८५६
सादिन्. १८१५
सासपदिन. १८१३
सालवाहन. १८११
साल्वारि. २२१ टी०
सिंहवाहना. २०३ ,,
सित. १८५७
सितांशु. १०५ टी०
सिताभ्र. १०४ टी०
सितेतर. १६ टी०
सिद्धार्थ. १७६६

सु १८८९
सुग्रीवाग्रज. १८१०
सुता ५४२ टी०
सुतारा. १७५४
सुधाशु. १०५ टी०
सुधासू. १०४ ,,
सुनासीर १०५ ,,
सुरपति १८ ,,
सुरयान ८९ टी०
सुरस्त्री १८२ ,,
सुरस्त्रीश १७२ ,,
सुरेश १७२ टी०
सुषीम १८७६
सूका १७६९
सूनामन् १७६३
सूनु ५४२ टी०
सृक्किणी. १७९६
सृणिका १७९९
सौखशायनिक. १८१९
सौखशाय्यक. १८१९
सौर. १७६०
सौवर्ण. ६५६ टी०
स्कन्धावार. ७४६ ,,
स्तनप १७७१
स्तैन्य १७७६
स्थल ९३९ टी०
स्थापक २३०
स्थूरिन् १८६२
स्थूल १७ टी०
स्नुहा १८५२
स्फुरक १८१८
स्फोटन १८२५
स्फोटायन १८२५
स्फौटायन १८२५
स्मरवती ५०७ टी०
स्मृतिभू २२९ ,,
स्वधाशन ८८ ,,
स्वर्गस्त्री १७२ ,,
स्वर्गिन् ८८ ,,
स्वर्वासिनी १७९०

स्वाहाशन. ८८ टी०
स्वीकृत. १८८४

ह.

ह. १७९८
हनूमत्. १८१०
हयग्रीवरिपु. २२१ टी०
हर्यक्ष. १७६४
हव्यभुज्. १०९७ टी०
हालहल. } १८५८
हालाहल. } १८५८
हिङ्गुल. १८४२
हिमवद्दुहितृ. ९ टी०
हिरण्यकशिपुदारण. २२१ टी०
हृदयेश. ५१६ ,,
हेम. १०४२ ,,
हैरिक. १८१२
ह्रादिनी. १८४७
ह्रीकुर्वन्. १८६५

इति शेषनाममालाकारादि।

इति कलिकालसर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यप्रणीताया नाममालायाः शीलोञ्छस्य शेषनाममालायाश्च मूलमकारादिक्रमश्च।

इति श्रेष्ठि देवचन्द लाल० जैन पु० ग्रन्थाङ्कः ८८.

निघण्टुशेषेऽकारादिक्रमः

अशुमती	२१६०
अशुमत्फला	२०४९
अक्ष	१९७०
अक्षफल	२०३१
अक्षिपीलु	२०२६
अक्षिस्पन्द	१९५०
अक्षोट	२०२८
अगस्त्य	१९१७
अगुरु	१९१०
अगूढगन्ध	२१५१
अग्निपादप	१९६१
अग्निपुष्पिका	२०३७
अग्निभा	२०९६
अग्निमन्थ	१९७३
अग्निमुखी	२०२३
अग्निशिम्ब	२१५९
अग्निशिखा	२२०२
अग्न्यास्य	२१३५
अङ्कोट	२०२१
अङ्कोलक	२०२१
अङ्गारवर्णा	१९५८
अङ्गारवली	२०३४
अङ्गारवल्लिका	२१६०
अङ्कुल	२२६२
अङ्घ्रिपर्णी	२०८७
अङ्घ्रिसानुज	२११२
अजप्रिया	१९६१
अजमोदा	२१४३
अजशृङ्गी	२०७९
अजहा	२१८५
अजाण्टी	२२३०
अञ्जनकेशिन्	१९२६
अञ्जलिकारिका	२१७१
अटोला	२२३६
अट्टहास	२१२७
अण्डतुल्यफल	२०२९
अतल	१५९०

अति.	१७४२, १८८९
अतिगुहा.	२१६०
अतिबला.	२१४८
अतिमुक्त.	१९२६
अतिमुक्तक.	१९७९
अतिरसा.	२१०६
अतिविषा.	२१७५
अतिसौरभ.	२११०
अत्रपत्रक.	२१११
अदरोहिणी.	२०४५
अधःशल्य.	२०९२
अधिष्टकण्ट.	२११५
अनन्ता.	२११५, २२०२, २२०४, २२६४
अनाक्रान्ता.	२०८३
अनार्यक.	१९१०
अनार्यतिक्तक.	२११६
अनुवाक.	२०१७
अनुस.	२१४५
अश्वक.	२०४८
अन्यथा.	१७४७
अपामार्ग.	२०९२
अपामार्गतुल्यक.	२२३८
अब्ज.	२२१४
अब्जजन्मन्.	२२१४
अब्रुह.	२२१४
अभया.	१९५९
अभ्रङ्कष.	१९९४
अभ्रपुष्प.	२०१८
अमला.	२०९९
अमिलान.	२१३२
अमृतवल्ली.	२२०४
अमृता.	१९६९, १९७२, २२०३
अमृताफल.	२२४५
अम्बष्टकी.	२१८०
अम्बष्ठा.	२१२६, २२३६
अम्बुज.	२०१६
अम्बुदाह्वय.	२२६६

अम्बुप्रसादनफल,	२०४४	अरिष्ट	२२२३, २०२५
अम्बुवेतस	२०१८	अरिष्टा,	२१८४
अम्रपाटक	१९३६	अरुण	२१४५
अम्र	१९४८	अरुणा	२१८७
अम्लकेश्वर	१९४२	अरुष्क	२०२२
अम्लटोलक	२२३६	अरुष्कर,	२०२२
अम्लपत्र	१९५१	अर्कभक्ता	२२३१
अम्लपूर	१९४६	अर्जक	२१०८
अम्ललोणिका	२२३५	अर्जुन	१९९२, १९९२, २२६३
अम्लवृक्ष	१९४६	अर्थप्रसाधनी.	२१४९
अम्लवेतस	१९४७	अर्थसाधन	२०२३
अम्लशाक	१९४६	अर्शोघाती	२२२९
अम्ला	२२३६	अल	२२६४
अम्लान	२१३२	अलाबू	२२४७
अम्लिका	१९४५	अल्पघाटा	२१५७
अरणि	१९७३	अल्पमारिष	२२३७
अरण्यनलक	२२६०	अल्पास्थि	२०६४
अरलि	१९७४	अवगवाक्षी	२१९५
अरविन्द	२२१३	अवल्गुज	२१०५
अरस्फोता	२१९२		
अरिमर्द	२२३२		

अव्यक्तगन्धिका. ११९४
अन्यथा { १९७० २१०३
अशोकरोहिणी. २१८३
अश्मगर्भ. १९९०
अश्मन्तक. १९५१
अश्मरिकारिपु. २०२०
अश्वकण्ड. २०७८
अश्वकर्ण. १९९१
अश्वगन्धा. २०७८
अश्वघ्ना. २१६३
अश्वत्थ. १९२७
अश्वत्थफला. २१५६
अश्वपुच्छा. २०९७
अश्वमारक. १९१८
अश्वमूर्ति. २०३९
अश्वरोध. १९१८
अश्ववल्लभा. २०८४
अश्वावरोहक. २०७८
अष्टापदी. २१२९
असन. १९८९
अहमग्रिका. १९६९
अहो. १८८९

आ.

आकाण्डीरक. २२६७
आखुपर्णी. २२११
आघाट. २०९३
आघेगी. २२२९
आचमन. २११८
आटरुष. २०४७
आढकी. २२७८
आदण्ड. २०४१
आदित्यवल्ली. २२३१
आमण्ड. २०४०
आमलकी. १९७२
आम्र. २००९
आम्रातक. १९३५
आयतफला. १९३२
आयसीश्वरा. २१६३
आहेवत. २०२९
आरोग्यशिम्बिक. १९८८
आर्तगल. २१३४
आर्यभि. २१८६

आवर्तकी २१६१
आशु २२७१

इ.

इक्षुकर्णिका २११७
इक्षुकाण्ड २२५७
इक्षुगन्ध २२५७
इक्षुगन्धा { २०८५ २०८८
इक्षुवल्ली २०८५
इक्षु. २२५८
इक्ष्वाकु २२४७
इङ्गुदी १९६३
इञ्जल्पू २०१६
इन्दीवर २२१७
इन्दीवरी २१८४
इन्दुक १९५१
इन्द्राक्ष २०६०
इन्द्रवारुणी २१९४
इन्द्रा २११५
इन्द्राणी { २०५९ २०७२
इन्द्रायुध २०७२
इष्टकापथक २२७०

उ.

उग्रगन्धा { २१४४ २१९६
उग्रा २१९६
उच्चटा २१७८
उज्झटा २०९९
उत्तरा २१६५
उत्तानपत्रक २०४१
उत्पल २१२७
उत्पलशारिवन् २१९९
उत्सादन २००३
उदकीर्य २०३३
उदनाह्वया २१४७
उदुम्बरपर्णिका २०८९
उद्दालक २००७
उद्वह १९८१
उद्वेग २०६८
उन्मत्त २१४०
उपकुञ्चि २२२३
उपकुञ्चिका २२२३

उपकुल्या. २११०
उपासन. १६९४
उलपवल्वज. २२५८
उलिका. २२३६
उशीरपत्रा. २०१३
उशीरममय. २२६९
उषणा. २११०
उष्ट्रधूमकपुच्छा. २०८०

ऋ.

ऋद्धि. २०६१
ऋषभ. २०६०
ऋषिसृष्टसुख. २०६२
ऋष्यगन्ध. २०८५
ऋष्यगन्धा. { २०८५, २१४८ }
ऋष्यप्रोक्ता. २१८६
ऋष्या. २१४८

ए.

एकपत्रफल. २०७०
एकवदन. २०३१
एकाष्ठील. १९३८
एकाष्ठीला. २१८०
एडगज. २१०२
एनतेन. १८८९
एरण्ड. २०४०
एर्वाल. २२४८
एलापर्णी. २१०६
एलावालुक. २१२०
एल्वालु. २१२०

ऐ.

ऐन्द्री. २११४
ऐरवत. १९५२
ऐर्वारु. { २०९१, २११५ }
ऐलेय. २१२०

ओ.

ओड्रपुष्प. २०३७
ओदनपाकिन्. २१३४

क.

ककु. २२७६
ककुत्र. १९९२
कङ्कता. २१४८
कङ्कुष्ट. २०६२

कङ्कोट	२२४६	कद्फल	२०३५
कङ्कोलक	१९२३	कद्फल्या	१०८३
कङ्गुनी	२०७५ २२७९	कद्रुम्रा	१०७५
		कडम्रर.	२२८५
कच्छकोलि	२०१७	कणजीरक.	२२२२
कच्छुनाशिनी	२१५६	कणवीर.	१०१८
कच्छुरा	२११५ २१८५	कणा	२१८०
		कणाजाजी	२२२२
कटङ्कटेरिका	२०५४	कणिश.	२२८४
कटभी	२०९६ २१९४	कण्टकाल्या	१०५७
		कण्टकारिका	२०८१
कटम्भर	१९३५	कण्टकिन्	१०५३ २००८
कटम्भरा	२१८४		
कटिल्ल.	२०९४	कण्टफीटक	१०६३
कटिल्ला.	२२४४	कण्टफल	२०८०
कटु	२१८४	कण्टली	२०८१
कटुका	२१८२ २२४७	कण्टी	२०८८
कटुग्रन्थिक	२१९१	कण्डुर.	२२२९
कटुफल	१९२३	कण्डुरा	२१८५
कटुम्नक	२२५५	कत	२०४४
कटुरोहिणी	२१८२	कतकफ्कॅरा	२२४२

कथम.	१९४७
कदम्बक.	२२८३
कदम्बपुष्पिका.	२१०३
कदली.	२०४९
कदुपर्णी.	२२०८
कनकाह्वय.	२१४०
कन्द.	२२२९
कन्दपत्रत्वच्.	२१६५
कन्दराल.	१९२८
कन्यका.	२१३१
कपिकच्छा.	२१८५
कपिकच्छुरा.	२१८५
कपिचूत.	१९३५
कपित्थ.	१९४९
कपिपिप्पली.	२०९२
कपिप्रिय.	१९३४ १९३५ १९४९
कपिह्रोमा.	२१८६
कपिला.	१९५९
कपिवल्ली.	२०९३

कपीतन.	१९०७ १९३६ १९२९
कपीन.	१९३९
कपोत.	२०२९
कपोताङ्घ्रि.	१९२५
कफवर्धन.	२०१५
कफहर.	२२४५
कफेलु.	२००७
कमण्डलु.	१९२८
कमल.	२२१३
कमलोत्तर.	२१५९
कम्पिलक.	२०४३
कम्बुक.	२०७८
कम्बोजि.	२०९७
करकण्टका.	२१८२
करञ्ज.	२०३२
करतालिका.	२[illegible]३४
करमर्द.	[illegible]
करवल्लभ.	
करवी.	
[illegible]	

करवीरक	१९०७	कर्णसू	१९५१
करहाट	२०१४ २२१९	कर्णिकार	१९१६
		कार्णिकारच्छाय	१९८५
कराची	१७९०	कर्णी	१९८८
कराम्रक.	१९३९	कर्पट	२९३०
करी	१९९६	कर्पराल	२०२८
करीपर्णी	२२०९	कर्पूर	१९२२
करुण	१९४१	कर्बर	२२३९
कर्कटक	२०१५	कर्बरि	२२५२
कर्कटकिनी	२०१५	कर्बुर	२११९
कर्कटशृङ्गी	२०८०	कर्मार	२०५३
कर्कटाह्व	२०८१	कर्पफल	१९७१
कर्कटी	२२४८	कर्पि	१९७१
कर्कन्धु	१९५९	कलम	२२७२
कर्करी	२२४८	कलम्बी	२२४४
कर्कपच्छदा	२२०८	कलशी	२०८६
कर्कशाह्व	२०४३	कलायक	२२७२
कर्कारु	२२४६	कलिङ्गी	२२४६
कर्कोटकी	२२०७	कलिद्रुम	१९७१
कर्चूर	२१४२	कलिनाशन	२०३२
कर्णधारिणी	१९१९	कलिवास	१९३१
कर्णपूर.	१९०७	कलिहारिका	२२०२

कथम.	१९४७
कदम्बक.	२२८३
कदम्बपुष्पिका.	२१०३
कदली.	२०४९
कदुपर्णी.	२२०८
कनकाह्वय.	२१४०
कन्द.	२२२९
कन्दपत्रत्वच्.	२१६५
कन्दराल.	१९२८
कन्यका.	२१३१
कपिकच्छा.	२१८५
कपिकच्छुरा.	२१८५
कपिचूत.	१९३५
कपित्थ.	१९४९
कपिपिप्पली.	२०९२
कपिप्रिय.	१९३४, १९३५, १९४९
कपिहोमा.	२१८६
कपिल.	१९५९
कपिवल्ली.	२०९३
कपीतन.	१९०७, १९३६, १९२९
कपीन.	१९३९
कपोत.	२०२९
कपोताङ्घ्रि.	१९२५
कफवर्धन.	२०१५
कफहर.	२२४५
कफेलु.	२००७
कमण्डलु.	१९२८
कमल.	२२१२
कमलोत्तर.	२१५९
कम्पिल्लक.	२०४३
कम्बुक.	२०७८
कम्बोजि.	२०९७
करकण्टका.	२१८२
करञ्ज.	२०३२
करतालिका.	२०३४
करमर्द.	१९३६
करवल्लस.	२०२७
करवी.	२१५३
करवीर.	१९१८

करवीरक	१९०७
करहाट	२०१४, २२१९
कराची	१७९०
कराम्रक.	१९३९
करी	१९९६
करीपर्णी	२२०९
करण	१९४१
कर्कटक	२०१५
कर्कटकिनी	२०१५
कर्कटशृङ्गी	२०८०
कर्कटाह्वा	२०८१
कर्कटी	२२४८
कर्कन्धु	१९५९
कर्करी	२२४८
कर्कशच्छदा.	२२०८
कर्कशाह्व	२०४३
कर्कार	२२४६
कर्कोटकी	२२०७
कर्चूर	२१४२
कर्णधारिणी	१९१९
कर्णपूर.	१९०७
कर्णसू	१९५१
कर्णिकार	१९१६
कर्णिकारच्छाय	१९८५
कर्णी	१९८८
कर्पट.	१९३०
कर्पराल	२०२८
कर्पूर	१९२२
कर्बर	२२३९
कर्बरि.	२२५२
कर्बुर	२११९
कर्मार	२०५३
कर्पफल	१९७१
कर्पि	१९७१
कलम	२२७२
कलम्बी	२२४४
कलशी	२०८६
कलापक	२२८२
कलिङ्गी	२२४६
कलिद्रुम	१९७१
कलिनाशन	२०२२
कलिनाम	१०३१
कलिहारिका	२२०२

कल्याण.	१९८९
कल्हार.	२११७
कवच.	२१४६
कवल.	२२१६
कश्मरी.	१९८३
कश्मीर.	२२५१
कषाय.	१९९१
काककर्कटी.	२०६६
काककुष्ठ.	२०६३
काकचिञ्चिका.	२१७७
काकजङ्घा.	२१५३
काकजम्बु.	२०१३
काकणिन्द्रिका.	२१७७
काकतक्षू.	२२८१
काकताल.	२११०
कायतुण्डक.	१९११
काकतुण्डपूली.	२१५५
काकनखी.	२१७७
काकनन्तिका.	२१७७
काकनाशा.	२१५४
काकपाद.	१९६७
काकपालक.	२०६३
काकपीलु.	
काकमर्दक.	
काकमाची.	
काकमुद्रा.	
काकर्द.	
काकवल्लभा.	
काकसाह्वा.	
काकादनि.	२
काकेन्दुक.	२
काकोडुम्बरिका.	१
काक्षीव.	१
काचिम.	१
काञ्चनी.	२१
काण्ड.	२१
काण्डतिक्तक.	२१
काण्डरुहा	२१८
कानीन.	२००
कान्ता.	२१२
कान्तारक.	२२५०
कामक.	२२५४
कामदूती.	१९०८

कामपर्द्धिप	२०४६	कालमेढी	२१९१
कामाङ्गा	२००९	कालवृन्त	२२७८
काठुक	१९२७, २०१६	कालवृन्तिका.	१९०८
काम्पिल्ल	२०४३	कालशाक.	२००१
कायस्था	१९१०	कालस्कन्ध	१९१९, २००१
कारम्भा	२०७६	काला	२१३७, २२२३
कारवी	२१४३, २१५३, २२२१, २२२२	कालानुसार्य	२०५०
कारवेली	२२४४	कालिरस	२०४९
कार्तिकेय	२०३०	कालेयक	२०५५
कार्पासी	२०४४	काल्य	२१४२
कार्मुक	२०२६	काश	२२५७
कार्यशाल	१९५१	काश्मरी	१९८४
काल	२००२, २२३२	काश्मीरज	२१२२
कालगोधा	२१८८	काश्मीररिपु	२२४०
कालनियति	१९६४	काष्ठदारुणी	१९९८
कालमेषी	२१०४, २१८८	काष्ठपाटला	१९०९
		काष्ठशारिवा	२१९८
		काष्ठीला.	२०४९
		कासघ्नी	२०३४
		कासमर्द.	२२३२

कासू.	१९६०	कीरवल्लभ.	२०३६
कासेक्षु	२२५७	कुक्कुट्ट.	२२४१
काहल.	१९३४	कुक्कुट्टी.	१९५६
काहला.	१९२७	कुक्कुर.	२०५६
किंशुक.	१९८०	कुघ.	२२५६
किंसारु.	२२८४	कुङ्कुम.	२१२१
किङ्कण.	१९२६	कुचन्दन.	१९१४
किङ्किणी.	२१५८	कुजम्बुका.	२०१३
किङ्कीराट्.	२१३४	कुञ्चिका.	२२२३
किङ्कीरात.	२१३४	कुञ्जरा.	२०३८
किल्क.	२१५८	कुट.	१९७४, २१३५, २२६७
किणीही.	२०९२		
किण्वमूल.	२१७४		
किण्विन्.	१७२०	कुटी.	२१६८
कितव.	२१३९	कुट्टिम.	२०३६
किम्पाक.	२०४२	कुठिञ्जर.	२१०८
किरात	२११६	कुठेरक.	२१०८
किरातक.	२११६	कुण्डली.	२२०४
किराततिक्त.	२११६	कुण्डिन्.	१७२०
किलासघ्न.	२२४६	कुतश्रु.	२२५३
किलिम.	१९१७	कुनालिक.	१७३३
किशिनी.	२२१०	कुनाशक.	२११५

कुन्द २१२६
कुन्दरुकी. २०३९
कुपालु २००२
कुबेराक्षी १९०९
कुब्जक २००८, २०१६
कुब्जकण्टक. १९५४
कुमारक २०१०
कुमारजीवनामक २०३१
कुमारी २१३१
कुमुद २२१६
कुमुदाहारी १९८३
कुमुदिका २०३६
कुमुदोद्भव. १९१८
कुमुद्वती २२१५
कुम्भिका २२२०
कुम्भी २०३६
कुम्भीक १९१७
कुम्भोलूखलक १९६५
कुरण्टक २१३२, २१३३
कुरबक. २१३३
कुरुण्डी २२४०
कुरुबक २१३२
कुरुविन्द २२६६
कुल २१७४
कुलक २००२, २२४५
कुलत्थ २२७८
कुलत्थिका २२७८
कुलपुष्प २१७४
कुलाव १९८२
कुली. २०८२
कुल्माष २२७८
कुवलय २२१६
कुवलि १९५९
कुवेल २२१६
कुश २२५६
कुशलिन १९५१
कुशिंशिपा १९५९
कुशेशय २२१३
कुष्ठनाशिनी २१०४

कुरुम्ब.	२१२१ २१५९
कूटशाल्मली.	१९५७
कूष्माण्डकानक.	२०९५
कूर्चिक.	२२४९
कूर्चकिरार.	२०६७
कूर्चशीर्षक.	२२४०.
कूष्माण्डक.	२२४६
कृतच्छत्रा.	२२०६
कृतत्राण.	२११२
कृतमाल.	१९८६ २०३३
कृमिघ्न.	१९४३
कृमिजा.	१९१०
कृमिवारि.	२०११
कृमिहा.	२०६०
कृष्ण.	२१८८
कृष्णजटा.	२१६५
कृष्णतण्डुल.	२०५०.
कृष्णतण्डुला.	२१००.
कृष्णपाकफल.	१९४०
कृष्णफला.	२१०५
कृष्णभद्रा.	२१९९
कृष्णभेदा.	२१८३
कृष्णमल्लिन्.	२११०
कृष्णमालुक.	२११०
कृष्णला.	२१७७
कृष्णवर्णा.	२०२२
कृष्णवल्ली.	२१९९
कृष्णवृन्तिका.	२०९७
कृष्णसर्जिन्.	१९८९
कृष्णसारा.	१९५८
कृष्णा.	१९११ १९८२ २१८९
केतकि.	१९६७
केतक.	२०७०
केतकच्छदनीग.	२०४४
केरलन्.	२०५९
केशघ्न.	२२४४
केशमुष्टिक.	२०२६
केशरञ्जन.	२२३१

केशवल्ली २०९३
केशवावास १९२८
केशाम्बु २०११
केशी. २१६६
केसर. १९१६, २२१८
केसराम्ल. १९४२
केसरी. १९४३
कैटरी. २०३५
कैरव. २२१६
कैरविणी २२१५
कैवर्तिमुस्तक २२६७
कोकनद. २२१५
कोकिलाक्षम. २२५७
कोटिवर्षा. २०५८
कोद्रव. २२८०
कोमल. १९२३
कोर १९२४
कोरङ्गी १९२१
कोरदूषक. २२८०
कोर १९२४
कोलक २१८९
कोलकर्णी. २०७८
कोलफल १९९३
कोलमूल २१९१
कोल २१९०
कोलि १९५९
कोलिपत्र. १९९६
कोली १९६०
कोशफल २२०७
कोशातकी. २२०६
कोषपुष्प १९९९
कोषफल १९२४
कौरव २११७
क्रकरा १९६६
क्रन्दाल २०५१
क्रमसन्धारण १९७९
क्रमुक २००४, २०५१, २०६८, २०७१
क्रमुकच्छद २०६९

केशवल्ली.	२०९३
केशावास	१९२८
केशाम्बु	२०११
केशी	२१६६
केसर	१९१६, २२१८
केसराम्ल.	१९४२
केसरी.	१९४३
कैटरी.	२०३५
कैरव.	२२१६
कैरविणी	२२१५
कैवर्तिमुस्तक	२२६७
कोकनद.	२२१५
कोकिलाक्षम .	२२५७
कोटिवर्षा.	२०५८
कोद्रव	२२८०
कोमट	१९२३
कोर.	१९२४
कोरङ्गी.	१९२१
कोरदूषक	२२८०
कोरु.	१९२४
कोलक	२१८९
कोलकर्णी.	२०७८
कोलफल	१९९३
कोलमूल.	२१९१
कोला	२१९०
कोलि	१९५९
कोलिपत्र.	१९९६
कोली	१९६०
कोशफला.	२२०७
कोशातकी	२२०६
कोपपुष्प	१९९९
कोपफल	१९२४
कौरव	२११७
क्रकरा	१९६६
क्रन्दाल	२०५१
क्रमम्नधारण	१९७९
क्रमुक	२००४, २०५१, २०६८, २०७१
क्रमुकच्छद	२०६९

[illegible]	२१३३	[illegible]	२१०८
[illegible]	२०८३	[illegible]	२२२८
[illegible]	२०२२	[illegible]	२००८
[illegible]	२१३८	[illegible]	२१९५
[illegible]	२२९३	[illegible]	२०८२
[illegible]	२२३३	[illegible]	२०९८
[illegible]	१२८३, २०५२	[illegible]	२०९८
[illegible]	१२५३	[illegible]	२०८२
[illegible]	२०२६	[illegible]	२०११
[illegible]	२०८५	[illegible]	२२३६
[illegible]	२१९१	[illegible]	२०८२
[illegible]	२०८५	[illegible]	२१५८
[illegible]	२०८५		
[illegible]	२०८५		
[illegible]	१०३७		
[illegible]	१०३३		
[illegible]	२२०८		
[illegible]	१०३१		
[illegible]	१०१३		

ख.

[illegible]	२०५२
[illegible]	२२७२, २२७३
[illegible]	१०५३
[illegible]	२१७१
[illegible]	२२५६
	२१११
	२२५२

खरमञ्जरी.	२०९२
खरस्कन्ध	१९३५
खराश्वा	२१४३
खर्जूर	२०६५, २०७०
खर्जूरिका	२०६६
खर्जूरी	२०७०

ग

गजद्विरा	१९८५
गजभक्ष्या	२०३९
गणरूपक	१९३७
गणिका	२१२६
गणिकारिका.	१९७३
गण्डकाली	२१७१
गण्डकी	२२५८
गण्डदूर्वा	२२६५
गण्डाली	२२६५
गण्डीर	२२३८
गण्डीरक	२२३७
गण्डीरी	२२५८
गन्धकटी.	२१६८
गन्धकारी	२०३९
गन्धकुसुम	१९४३
गन्धनाकुलिका	२१०७
गन्धपत्र	१९४९
गन्धपुष्प	२०१७
गन्धपुष्पक	२०२१
गन्धफली	२०७६
गन्धवली	२१४९
गन्धमासी	२१६६
गन्धमूलक	२११२
गन्धमूला	२१०६
गन्धर्वहस्तक	२०४१
गन्धवणी	२१४५
गन्धवती	२१६८
गन्धवीरा	२०३९
गन्धवृक्ष	२०१९
गन्धसार	१९१२, १९९३
गन्धा	२१६०, २२५२, २२५२

खरमञ्जरी	२०९२	गन्धकारी	२०३९
खरस्कन्ध	१९३५	गन्धकुसुम	१९४३
खराश्वा	२१४३	गन्धनाकुलिका	२१०७
खर्जूर	२०६५, २०७०	गन्धपत्र	१९४९
		गन्धपुष्प	२०१७
खर्जूरिका	२०६६	गन्धपुष्पक	२०२१
खर्जूरी	२०७०	गन्धफली	२०७६
ग		गन्धवल्ली	२१४९
गजद्विष्	१९८५	गन्धमासी	२१६६
गजभक्ष्या	२०३९	गन्धमूलक	२१४२
गणरूपक	१९३७	गन्धमूला	२१०६
गणिका	२१२६	गन्धर्वहस्तक	२०४१
गणिकारिका	१९७३	गन्धवर्णी	२१४५
गण्डकाली	२१७१	गन्धवती	२१६८
गण्डकी	२२५८	गन्धवीरा	२०३९
गण्डदूर्वा	२२६५	गन्धवृक्ष	२०१९
गण्डाली	२२६५	गन्धसार	१९१२, १९९३
गण्डीर	२२३८		
गण्डीरक	२२३७	गन्धा	२१६०, २२५२, २२५२
गण्डीरी	२२५८		
गन्धफटी	२१६८		

गन्धाढी.	२१६७
गन्धाढ्या.	२१३१
गन्धाली.	२११९
गन्धोत्कट.	२१३९
गमन.	२२५९
गम्भारी.	१९८३
गम्भीर.	१९४१
गरागरी.	२२०५
गर्दभ.	२२१६
गर्दभशाक.	२१६१
गर्दभाण्ड.	१९२८
गर्भपाकिन्.	२२७१
गर्भपातन.	२०२४
गर्भपातिनी.	२२०२
गवाक्षा.	२१२९
गवादनी.	२१९४
गवेधु.	२२८२
गवेधुका.	२२८२
गाङ्गेय.	२२६६
गायत्रिन्.	१९५३
गालव.	२००५
गिरिज.	२०००
गिरिपर्णी.	२१९२
गुग्गुली.	१९६४
गुच्छ.	२२८५
गुच्छफल.	२०१७
गुञ्जस्तजनक.	२२६१
गुञ्जा.	२१७७
गुडपुष्प.	१९९९
गुडफल.	२०२७
गुडा.	१९३८
गुडूची.	२२०३
गुणोज्ज्वला.	२१२५
गुन्द्रा.	२०७६, २२५६
गुन्द्री.	२२६६
गुरुपुष्पिका.	१९४५
गुल्मक.	१९१९
गुल्मारि.	२०२७
गुवाक.	२०६८
गुहा.	२०८६
गुहाशय.	२०२८

गूढगंध.	२१५१	गोमी	२०५९
गृञ्जन.	२२२४	गोमूत्रगन्धक.	१९९०
गृध्रनखी.	१९६०	गोलफल	१९९९
गेहविटप	१९८६	गोलिह.	२०५२
गोकण्ट	२०८८	गोलोमा	२०७३
गोकर्णी	२२००	गोलोमी	२१९७, २२६५
गोक्षुर	२०८७		
गोचन्दना.	२१४५	गोल्हा	२२५३
गोजिका.	२१४६	गोवन्दनी	२०७६
गोत्रवृक्ष.	१९९४	गोशीर्षक	१९१२
गोदुग्धा	२१९५	गौर	१९८१, १९८८
गोधास्कन्ध	१९५५		
गोधूम	२२७७	गौरशाक	२०००
गोनर्द	२२६७	गौरी	२१००, २१११
गोपकन्या	२१९८		
गोपति	२०६१	ग्रन्थमूली	२११९
गोपभद्रिका	२०३५	ग्रन्थी	२००८
गोपवल्ली	२१९८	ग्रन्थिक	२०५७, २१९०
गोपवृक्ष	१९७६		
गोपुरस्तन.	२२६७	ग्रन्थिका	२१०४, २२१०
गोप्या.	२१९८		

ग्रन्थिपर्ण. २०५६
ग्रन्थिल. १९६६, १९६७
ग्रहनाशन. १९८६
ग्रामनलिका. २२६०
ग्राम्या. २१३८
ग्राहि. १९५०
ग्रीष्मा. २१२८
ग्रैष्मिका. २१२८

घ.

घण्टा. २०५१
घण्टापुष्प. २१४०
घण्टाखा. २१५७
घण्टाली. २२०६
घनसार. १९२२
घनस्कन्ध. २०११
घावनी. २०८६
घास. २२६३
घुटा. १९६०
घुणवल्लभा. १९५६, २०९०
घुसृण. २१२१
घृतमण्डलिका. २१७२
घृतिका. २०८६
घोण्टा. १९६०
घोण्टा. १९६०
घोषा. २२०६, २२२१

च.

चक्रवर. १९७९
चक्रमर्दक. २१०१
चक्रलक्षण. २२०४
चक्रशल्या. २१७८
चक्राक. २१०१
चक्राख्य. २०५०
चक्राङ्गी. २१८४
चक्षुष्य. २१६९
चञ्चु. २०४१, २०४१
चटकाशिर. २१९०
चणक. २२७४
चण्ड. १९१९

चण्डा २२१०
चण्डात १९१९
चतुरङ्गुल १९८७
चतुष्पर्णी २२३६
चन्दन १९११
चन्दनपुष्पक १९२५
चन्दनबीजिका २०४५
चन्दनशाखि २१९९
चन्दना २१९९
चन्द्रनामक १९२३
चन्द्रवाला १९२०
चन्द्राह्वय २०४३
चर्मकषा { २०८४ २१७०
चर्मरङ्ग २१६१
चर्मिण २००६
चलपत्रक १९२७
चवन २१९१
चविका २१०१
चव्य २१०१
चाङ्गेरी २२३५
चाणाक्यमूलक २२४२
चामरपुष्पक २२५७
चार १९३५
चारि २२६३
चारिपत्रिका २१५२
चारुदर्शन १९२९
चारुपर्णा २२२६
चारुमोटा २१२५
चिक्कण २०६८
चिञ्चा १९४५
चित्र २०४०
चित्रक २१३५
चित्रकण्टक २२२९
चित्रपर्णक २१५५
चित्रपर्णी २०८७
चित्रफला २१०५
चित्रा { २०८९ २२११
चिरजीविन २२५०
चिरपाकिन् १९५०
चिरबिल्वक २०३२

जिङ्गी. २१८७
जीमूतक. २२०५
जीरक. २२२२
जीर्णवालुक. २२२९
जीवक. { १९८९ २२५०
जीवनाह्वय. २२६७
जीवनी. २२३४
जीवनीय. २२३४
जीवन्ती. { २२०४ २२३४
जीवबुध्न. २२६७
जीवबोधिनी. २१०२
जीववर्द्धिनी. २२३४
जुङ्गक. २२२९
जूर्णाह्वय. २२८१
जोरण. १९९६
जोर्णाला. २२८१
ज्ञायंतार्ि ९
ज्यंभल.
ज्योतिष्ण्

ज्योतिष्का. २०९६
ज्योतिष्मति. २०९६
झिण्टिन्. २१३३

ट.

टक्कदेशज २२३९
टङ्क. २०१२

त.

तक्काधिवासन. १९५२
तगर. २०५०
तटरुह २०४५
तनु. २००८
तनुक्षीर. १९३६
तनुवल्कल. २००३
तन्तुल. २२१८
तन्त्रिका. २२०४
तन्दुल. २०५९
तन्दुली २२३७
तन्दुलीय २२३७
तन्दुलेरक. २२३७
२१५३

जपा २०३७
जर्भीर १९४०
जम्बु १९७५
जम्बू २०१२
जम्बूल २०६९
जम्भ १९४०
जम्भल १९४०
जम्भीर २११२
जम्भील १९४०
जय २२७५
जयद्रुम २०४६
जयन्ती १९७३, २०४६
जया १९७३, २२६३, १९६९
जरण २१३५, २१५१, २२२२
जर्चार. २२८२
जलवेत्र २११८
जलद २०००, २२१४
जलजन्मन् २२१४
जलजा २०७७
जलनीली २२२०
जलपिप्पली २१७३
जलब्राह्मी. २२४३
जलशुक्ता २२६८
जलरुह २२१४
जलशूक २२२०
जरा २२३८
जलाशय २२७०
जवा २०३७
जातिकोश २१२४
जातिफल २१२४
जाती २१२२
जालूका. २१५२
जात्यमृत २१२४
जाली २१५८, २२०६

जिङ्गी. २१८७
जीमूतक. २२०५
जीरक. २२२२
जीर्णवालुक. २२२९
जीवक. { १९८९ / २२५०
जीवनाह्वय. २२६७
जीवनी. २२३४
जीवनीय. २२३४
जीवन्ती. { २२०४ / २२३४
जीवबुघ्न. २२६७
जीवबोधिनी. २१०२
जीववर्द्धिनी. २२३४
जुङ्गक. २२२०
जूर्णाह्वय. २२८१
जोरण. १९९६
जोर्णाला. २२८१
ज्ञायतालिका. २०९९
ज्यंभल १९३७
२. ५
ज्योतिष्का. २०९६
ज्योतिष्मति. २०९६
झिण्टिन्. २१३३

ट.

टक्कदेशज २२३९
टङ्क. २०१२

त.

तक्राधिवासन. १९५२
तगर. २०५०
तटरुह २०४५
तनु. २००८
तनुक्षीर. १९३६
तनुवल्कल. २००३
तन्तुल. २२१८
तन्त्रिका. २२०४
तन्दुल. २०५९
तान्दुली २२३७
तन्दुलीय २२३७
तन्दुलेरक. २२३७
तन्वी. २१५३

तपस्विनी	२१०३, २१६६	ताम्रपर्णी	२०३८
तपस्वी	२१३९	ताम्रपुष्प	२२३६
तमाल	१९१९, २०२०	ताम्रफल	२०२१
तमालपत्र	१९२०	ताम्रमूलिन्	२११५
तरङ्गिणी	२१०१	ताम्रवृन्त	२२७८
तरणी	२१३१	ताम्रसार	१९१४
तरुण	२०४०	ताम्रिका	२१७८
तर्कारी	१९७३	तार्क्ष्यशूक	२२७३
तल	२०६६	ताल	२०६६, २०७०
तलफल	२१४०	तालक	२२०५
तस्करस्नायु	२१५५	तालपत्री	२१६४
तस्करी	२२१०	तालपर्णी	२१५०
तापसतरु	१९६३	तालमूली	२१५०
तापसवल्लभ	१९३५	ताली	२०७०
तापिच्छ	१९१९	तिक्तरोहिणी	२१८४
तामरस	२२१४	तिक्तपर्व	२२४६
तामलकि.	२०९९	तिक्तबीजा	२२४७
ताम्र	१९२०	तिक्तमज्जा	१९६३
ताम्रपत्र	१९५१	तिक्तवल्कली	२२०१
		तिक्तशाक	२०१९

तिक्ता. २१७९, २१८४
तिनिश. १९७८
तिन्तिडी. १९४५
तिन्तिडीक. १९४६, १९४८
तिन्तिला. १९४५
तिन्दु. २००२
तिन्दुक. २२०२, २००१
तिरीट. २००४
तिलकरोहिणी. २१८३
तिलपर्णिका. १९१५
तिलपर्णी. २०८७
तिलपिञ्ज. २२८३
तिलपेज. २२८३
तिल्व. २००४
तिष्यपुष्प. १९९०
तिष्यफला. १९७२
तिष्या. १४९
तीक्ष्णगंध. १०९

तीक्ष्णपत्र. २०४८
तीक्ष्णफल. २०४८
तीक्ष्णवल्क. २०४८
तीक्ष्णसार. १९६६
तीरवृक्ष. २०००
तुङ्ग. १९१७
तुङ्गा. १९६१
तुङ्गी. २२५२
तुच्छा. १९२१, २१३७
तुण्डिका. २२५३
तुण्डी. २२५३
तुण्डीकेरी. २०४४
तुग. २२८३
तुम्बरु. २०४८
तुम्बसी. २१९६
तुम्बी. २२४७
२०७८
२११०
२१६४
९२१

तुवरी	२२७८
तुष	२२८५
तुषघ्नी	२२२२
तुषा	२२८५
तुष्ट	२००१
तूक्षुर	२०८९
तूणी	२१३७
तूद	२०५०
तूल	२०५०
तूलिनी	१९५६
तृण	२२५५, २२६३
तृणध्वज	२०५२
तृणराज	२०६६, २०६९
तृणशुल्य	२१२९
तेजन	२०५३
तेजनी	२२००
तेजस्विनी	२१६३
तेजिनी.	२१६४
तेजोमन्थ	१९७४
तेजोवती.	२१६४
तेजोह्वा	२१६४
तैलपर्णिक	१९१२
तैलभाविनी.	२१२२
तोक्म	२२७३
तोयपिप्पली	२१७३
तोयमञ्जरी	२२३८
तोयवृचि	२२३८
तोयाधिवासिनी	१९०८
त्रपुसी	२१९६, २२४८
त्रायन्ती	२११२
त्रायमाणा	२११२
त्रिक	२०८८
त्रिकण्ट	२०८८
त्रिदिवोद्भवा	१९२२
त्रिपर्णी	२१५९
त्रिपादी	२१७२
त्रिपुटा	१९२२, २१३०

त्रिवृन्ताख्य. १९८०
त्रुटि. { १९२० १९३८
त्र्यरूसुरूपा. २१३०
त्वक्सार. २०५३
त्वक्सुगन्ध १९५२
त्वक्सुगन्धिका. १९२१
त्वगादिन्. १९९६
त्वग्भुज. २०६५
त्वचिसार. २०५३
त्वलर्क १९३७

द.

दण्डोत्पला. २१४५
दद्रुघ्न. २१०१
दधित्थ. १९५०
दधिफल. १९५०
दन्तधावन. १९५३
दन्तबीज. २०३७
दन्तशठ. { १९४१ १९५०
दन्तशठा. २२३६
दन्तहर्षण. १९४०
दन्ती. २०८९
दभ्र. २२५६
दमन. २१३८
दर्भ. २२५६
दलम्. १९२०
दाक्षिणात्य. २०६७
दाडिम. २०३६
दाडिमपुष्पक. २०३४
दानर्षि. २१३८
दाप. २०५१
दारुक. १९९७
दारुण. २१३५
दारुहरिद्रा. २०५४
दार्विका. २१४६
दार्वी. २०५४
दासी. २१५३
दिण्य. १९२४
दिसिन्. २१३४
दिच्यवज्र. २११८
दीपवृक्ष. १९८५
दीप्ता. २२२६
दीप्य. २१४४

दीर्घकील.	२०२१	दुर्गन्धा	२१०४
दीर्घदण्ट	२०४०	दुर्ग्रह	२०९३
दीर्घपत्र	१९९१	दुर्नामारि	२१५०
दीर्घपत्रक	२०००, २२२४	दुर्भषा	२१७८
		दुर्मोघा	२१७८
दीर्घपत्रा	२०९४	दुर्लभा	२१०५
दीर्घफल	१९८७	दुर्वणभ्रमर	२१२०
दीर्घमूल	२११४	दुर्वा	२२६३
दीर्घमूला	२१५९	दुष्पधर्षा	२०८२
दीर्घरोमक	२११८	दुस्पर्श.	२११५
दीर्घवृक्ष	१९७९	दूरमूल.	२११४
दीर्घवृत्तान्त	१९७४	दृढ	२१२०
दीर्घायु	२२४९	दृढलता	२२५८
दीर्घिका.	२१५२	दृढस्कन्ध	१९३४
दु स्पर्शा	२०८१	दृशोक्षीर	१९७७
दुद्रुम	२२२५	देवजाव	२२५४
दुन्दुक	१९७४	देवता	२१३९
दुर्गभिप्रटा	२१८५	देवताड	२२०५
दुरालभा	२११५, २१८६	देवडाली	२२०५
		देवदुन्दुभि	२१११
दुर्ग	१९६४	देवदृति	१९८४

देवद्रु. १९९७
देवधान्य. २२८१
देवनिर्मिता. २२०३
देवपुत्रिका. २०५८
देवपुष्प. १९२५
देवमणि. २१७६
देववल्लभ. १११७, १९९७
देवशाक. १९९२
देवश्रेणि. २२००
देवसहा. २१४८
देवी. २०५८, २२०४, २२००
दैत्य. १९७१
दैत्या. २१६७
दोला. २१३७
द्रवती. २२११
द्रविड. २१४२
द्रावण. २००१
द्राविडी. १९२०
द्रुकिलिम. १९९७
द्रुम. १९९७
द्रुमोत्पलव्याध. १९१५
द्रोणी. २१३८
द्वारदारु. १९९२
द्विजकुत्सित. २००६
द्वितीय. २१०९
द्विरदाशन. १९२८
द्वीप. १९२४
द्विपिशत्रु. २१८१
द्विपिका. २१८१

ध.

धत्तूर. २१३९
धनु. २०२२
धनुर्वृक्ष. १९९४
धनुःश्रेणि. २२०१
धनुष्पुट. १९३४
धन्वन्. १९९५
धन्वयवासक. २११४
धन्वयास. २११४
धमनि. १९२६

धरा २२०३
धर्मद्वेषिन् १९७१
धर्मपत्तन २१८८
धर्षणी. २२०८
धव १९८१
धातकी २०३७
धातुपुष्पी २०३७
धान्य २२७१
धान्यत्वपल. २२८५
धामार्गव { २०९२, २२०७
धावनी { २०८२, २०८६
धुरन्धर १९८१
धूर्त २१३९
धूर्तपादप. १९९२
धूर्धुर २०६१
धूसरच्छदना २१४२
ध्रुवसाधन १९९३
ध्रुवा २१५९
ध्वजद्रुम २०६६
ध्वाङ्क्षनामिका. २१५६

न.

नकुलप्रिया २१०८
नक्तञ्चर १९६५
नक्तमाल २०३२
नगभित् २१५५
नट { १९७४, २२५९, २२६७
नटिन् १९३०
नटी १९२५
नड २२५९
नलाङ्गी २०८०
नदीकान्त { २०१९, २१५४
नदीकूलप्रिय २०१७
नदीसर्जम् १९९२
नद्याम्रा २१५४
नन्दा २२०२
नन्दिन् १९८२
नन्दी २२७४

नन्दीवृक्ष.	२०४६
नमस्कारी.	२१७१
नम्भ.	२००३
नरेन्द्रमाता.	२२३६
नर्तक.	२२५९
नल.	२२५९
नलदमसृणाल.	२२७०
नलदा.	२१६५
नलिका.	१९२५
नलिन.	२२१३
नलिनी.	२२१२
नलिनु.	२२६०
नवमालिका.	२१२७
नवमालिनी.	२१२७
नाकुली.	२१०७, २१६२, २२६०
नागजिह्वा.	२१९९
नागदन्ती.	२०९०
नागबला.	२०५४
नागरङ्ग.	१९५२
नादेयी.	१९७४, २०१३, २०१८
नारङ्ग.	१९५२
नारायणी.	२१८१
नारीकेर	२०६७
नाल.	२२८५
नालकिनी.	२२१२
नालिकेर	२०६७, २०७१
नालीक.	२२१४
निःश्रेणि.	२०६५
निःस्यन्दन	२००१
निकुञ्जक.	२०१९
निकुम्भ.	२०९०
निकोचक.	२०२१
निगूढ.	२२७६
निचुल.	२०१६
नित्यभद्रा.	१९८४
निदिग्धिका.	२०८१
निम्ब.	२०२४

निम्बकर २०२६
निम्बतरु १९६५
नियमन २०२५
निर्गन्ध { १९१६
१९१३
निर्गुण्डिन् २०७२
निर्गुण्डी २०७४
निर्मध्या १९२५
निर्माल्या २०५८
निशाख्या २१००
निशाचरी २२१०
निष्कुटि १९२०
निष्पाव २२७७
नील २१३४
नीलकण्ठ २२४२
नीलकपित्थ २०१२
नीलकेशी २१३८
नीलनिर्यास १९९०
नीलपर्णक २०६४
नीलपुष्पी २१९४
नीलमञ्जरी २०७३
नीलमल्लिका १९६८
नीलवल्कल २०६८
नीलसन्धिक २०७२
नीलसारक २००१
नीलस्यन्दा २१९४
नीलाम्बुजच्छदा २०१२
नीलिकासुता २०७४
नीली २१३७
नीवार २२७९
नुन्नमालिनी २०९९
नृप २०५०
नृपालज २०१२
नेमिवृक्ष १९५४
न्यग्रोध १९३०
न्यग्रोधा २२११

प.

पङ्कज २२१४
पङ्कजमुष्टिका २०५८
पङ्कमुष्टिका २०५७
पङ्करुह २२१४
पञ्चम्पचा २०५५

पञ्चाङ्गुल.	२०४०
पटोदय.	२०४३
पटोल.	२२४५
पट्टरञ्जन.	१९१४
पट्टिका.	२००४
पट्टी.	२००४
पण्या.	२०९६
पत्तङ्ग.	१९१४
पत्तूर.	१९१५
पत्र.	१९६६
पत्रपुष्पी.	२०९३
पत्रमालिन्.	२०१८
पत्राङ्ग.	१९१४
पत्री.	२१२३
पत्रोर्ण.	१९७६
पथिका.	२१६४
पथिद्रुम.	१९५४
पथ्या.	१९६९
पद्म.	२२१३
पद्मक.	२०६२
पद्मकन्द.	२२१९
पद्मकर्कटिक.	२२१९
पद्मनाल.	२२१८
पद्मवर्णक.	२२५१
पद्मा.	२१६०
पद्माक्ष.	२२१९
पद्माट.	२१०२
पद्मिनी.	२२१२
पनसा.	२००८
पयस्विनी.	२०८५
परपुष्टमदोद्भव.	२००९
पराजिता.	२१९२
परावत.	२०२८
पराश्रय.	१९२७
परिपेलव.	२२६८
परिमण्डल.	२०६५
परिव्याध.	१९१५, २०१९
परुष.	२०६४
परूषक.	२०६४
पर्जनी.	२०५५
पर्ण.	१९८०

पर्णमेदिनी.	२०७६	पाटलि	२०५२
पर्णास	२१०९	पाटली	१९०८
पर्पटक	२१४६	पाठा	२१७९
पर्वकाव्या	१९७२	पाठीन	२१३५
पर्वपुष्पा	२०९१	पाण्डु	२०९७
पलङ्कष	१९६४	पाण्डुफल	२२४५
पलङ्कषा	२०८९	पाण्डुरच्छदा	१९५८
पला	२१८९	पाण्डुराग	२१३९
पलाण्ड.	२२२४	पाण्डुरोगप्रिय	२१७४
पलाल	२२८५	पापचेलिका	२१७९
पलाश.	१९८०, २११९	पारावत.	२०२८
पलाशक	१९९६	पारावतपदी	२०९६, २१५४
पलाशिनी	२२१२	पारिजातक	१९६५
पवनेष्ट	२१८९	पारिजाता.	२१६३
पवित्रा	२२५६	पारिभद्र	२०२४, १९६५, १९९७
पाकल	२११७	पालङ्क्या	२२२४
पाटल.	२०६३, २२७१	पाशुपत.	२१७४
पाटला.	१९०८		

पाषाणभेद.	२१५५
पाषाणवृक्ष.	१९५१
पिकबान्धव.	२००९
पिचुमन्द.	२०२५
पिच्छा.	१९५७
पिच्छिका.	२१६१
पिच्छिल.	२००६
पिच्छिला.	१९५६, १९५८
पिण्डफला.	२२४७
पिण्डा.	२१५२
पिण्डी.	२०१४, २०६५
पिण्डीतक.	२०१४
पितामह.	२२६१
पिपाटीन.	२१३५
पिप्पल.	१९२७
पिप्पली.	२१८०
पिशाचिका.	२०६३
पिशिता.	१९८९
पिशुन.	२०२१
पीत.	२१२१
पीतक्षीरा.	२२०९
पीतचन्दन.	२०५५
पीततन्दुला.	२२७९
पीतदारु.	२०५५
पीतदुग्धिका.	२२०८
पीतद्रुम.	२०५५
पीतन.	१९२९, २०५५, २१२१
पीतनक.	१९३६
पीतपूति.	१९९८
पीतपुष्प.	१९८७, २२०७
पीतपुष्पक.	१९१६
पीतपुष्पिका.	२१४७
पीतभद्र.	२१३४
[illegible]	१९८९

पीता	२०५४, २२८०, २१२६, २१६३	पुत्रदा	२०७८
पीतिका	२१००	पुत्रश्रेणि	२२११
प्रीतिनी	२१५९	पुद्गल	२२५४
पीलु	२०२७, २२०१	पुनर्नवा	२०९४
पीलुपर्णी	२२०१	पुन्नाग	१९१६
पीलुपर्णी	२२५३	पुर	१९६४
पीवरी	२१८०	पुरुषनामक	१९१७
पुटकिनी	२२१२	पुलक	२०६२
पुटा	१९२२	पुष्कर	२२१२
पुण्डरीक	२१२९, २२१५	पुष्करजटा	२२५१
पुण्ड्र	२२५९	पुष्करमूल	२२५१
पुण्ड्रक	१९२६	पुष्पकन्दा	२०८३
पुण्यगन्धा	२१२५	पुष्पफल	१९५०, १९६३, २०००
पुत्रक	२१३८	पुष्पवार्षिणी	२०७४
पुत्रञ्जीव	२०३१	पूग	२०६८
		पूगिन्	२०६८
		पूतना	१९७०
		पूतिपर्णी	२१०५

पूतिपुष्पा. १९४४
पूतिफल. १९६३
पूतिफली. २१०५
पूतिमयूर. २२५२
पूतिमारुत. १९६८
पूतीक. २०३२
पूत्यरिमेद. १९५५
पूरक. १९४२
पूरणी. १९५६
पृश्नपर्णी. २०८६
पृथिवीपति. २०६१
पृथु. २१५२, २२२२
पृथ्वी. २१५२, २२२२
पृथ्वीका. १९२२
पृश्निपर्णी. २०८६
पोटगल. २२५७, २२६०
पौण्डरीयक. २१६८
पौर. २२५४
पौष्कर. २२५१
प्रकीर्ण. २०३२
प्रकार्यक. २०३३
प्रग्रह. १९८७
प्रधन. २२७५
प्रचोदन. २११५
प्रतानिका. २१९८, २२२६, २२६४
प्रतापस. १९३८
प्रतिविषारुणा. २१७५
प्रतिहास. १९१८
प्रत्यक्पुष्पी. २०९३
प्रत्यक्श्रेणी. २२११
प्रपुण्डरीक. २१६९
प्रपुन्नाट. २१०१
प्रपौण्डरीक. २१६८
प्रभाबल. २१५३
प्रमोदनी. २१२९
प्रलोभी. २१३४

प्रवङ्ग १८६४
प्रवर १९१०
प्रवरवासन्त २२७६
प्रवाल २२३३
प्रवालफलघोपिका २२५३
प्रवेल २२७५
प्रव्रजिता २१०३
प्रसादक २२३३
प्रसारणी २२२६
प्रहसन्ती २१३६
प्राचीना. २१७९
प्राणक २२५०
प्रावृषायणी { २०९४ २१८६
प्रिय १९४१
प्रियंवदा २१२३
प्रियक { १९८८ २०७५
प्रियङ्गु { २०७५ २२७९
प्रियजीवक { १९७५ २२५०
प्रियदर्शन १९३३
प्रियवल्ली २०७५
प्रियशालक १९८९
प्रिया. २१३०
प्रियाल १९३४
प्रियालता. २०७५
प्रेतराक्षसी २११०
प्लक्ष { १९२९ १९३०
प्लवक. १९२९
प्लीहिरक्तहा. २०३५

फ.

फणिज्जक. २१११
फणिन् २११२
फरण २२२५
फल २०१४
फलकिन् १९१२
फलपूरक. १९४२
फलयू १९३३

फलषाण्डव. २०३६
फलस्नेह. २०२८
फलाम्बु. २००८
फलराजी. १९३३
फलिनी. २०७६
फलिन्. २०७६
फलेरुहा. १९०९
फल्गुवाटिका. १९३२
फाल्गुनी. १९३२
फुल्ल. २०१६
फेनक्षीरा. २२०९
फेना. २२२६
फेनिल. २०२४
फेनिलच्छदा. १९५९

ब

बदरा. २०४४
बदराधृष्टि. २११३
बदरादित्यवल्लभा. २२३०
बदरी. १९५९
बन्धुर. २०६१
बन्धूकपुष्पक. १९८८
बर्बरक. १९१३
बर्बरी. २२५२
बर्बरोद्भव. १९१३
बर्हि. २२५६
बर्हिपुष्पी. २०३७
बर्हिष्ठ. २११८
बलदा. २१५०
बलदेवा. २११३
बलप्रभ. १९९४
बलभद्रिका. २११३
बलवान्. २१५८
बलसार. १९९४
बला. २१४७
बलिन्. २२७४
बहुक्षमा. २०७५
बहुगन्धा. २०७८
बहुत्वक्. २००६
बहुप. १९३०
बहुपट. २००५
बहुपत्र. २०२३
बहुपुत्रा. २०९९

बहुपुत्रिका	२२४६
बहुफेला	२२२५
बहुमञ्जरी	२११०
बहुल	१९२१
बहुवल्क	१९३४
बहुवार	२००७
बहुसुता	२१८०
बाण	२१३४
बाणाह्व	२२६१
बालकेशी	२२५८
बालतृण	२२६२
बालपत्र	२११४, १९५३
बालपुष्पा	२१२५
बालमीरुक	२०१८
बाष्पिका	२१५३
बिन्दुक	१९६३
बिन्दुलामली	२२२५
बिभीतक	१९७०
बिभेदक	१९७१
बिम्बी	२२५३
बिल्व	१९६८
बिल्वक	२१५३
बिस	२२१८
बिसनाभय	२२१२
बिसप्रसून	२२१४
बिसिनी	२२१२
बीजक	१९४२, १९८८
बीजकोश	२२१७
बीजपुष्पिका	२२८१
बीजपूर	१९४२
बीजपूर्ण	१९४२
बीजवर	२२७४
बीजस्नेह	१९८०
बुसा	२२८५
बृहत्पत्र	२००५
बृहत्पुष्पी	२१५७
बृहदेला	१९२१
बृहद्बला	२१४९

बोधि.	१९२७
ब्रह्मकाष्ठक.	२०५०
ब्रह्मकिरीटिनी.	२१४१
ब्रह्मचारी.	२०५१
ब्रह्मचारिणी.	२२२८
ब्रह्मजटा.	२१३८
ब्रह्मण्य.	२०५०
ब्रह्मदर्भा.	२१४४
ब्रह्मदारु.	२०५०
ब्रह्मनिष्ठ.	२०५१
ब्रह्मपादप.	१९८१
ब्रह्ममेखल.	२२६२
ब्रह्मा.	२०३०
ब्राह्मणयष्टिका.	२१६१
ब्राह्मणी.	२०५७, २१६१, २२२८

भ.

भङ्गा.	२२८२
भङ्गुरा.	२१७५
भण्डिल.	१९०७
भण्डी.	२१८७
भण्डीर.	१९०६
भण्डीरी.	२१८७
भद्रक.	२२६६
भद्रकाली.	२२२७
भद्रपर्णिका.	१९८३
भद्रपर्णी.	२२२६
भद्रबला.	२२२७
भद्रमुञ्ज.	२२६१
भद्रमुस्ता.	२२६६
भद्रलता.	२२२७
भद्रवती.	२०३६
भद्रवल्ली.	२१९९
भद्रश्री.	१९१२
भद्रा.	२०३६, २०४५
भद्रेन्द्रा.	१९९८
भरद्वाजी.	२०४५
भल्ली.	२०२३
भवोदन्या.	२१४७

भस्मकाष्ठा. १९६१
भस्मगर्भा १९५९
भस्मपिङ्गला. १९५९
भारवाही २१३७
भारोद्वहो. १९८१
भार्गवी २२६३
भार्गी. २१६०
भास्करप्रिय १९१३
भिक्षु २१०२
भिल्लातक २०२२
भिषङ्माता २०४७
भीम १९४७
भीरु २०१८
भीरुपत्रिका २१८१
भुज २००५
भूकूष्माण्डी २०८४
भूतकेशी २०७३, २०७५, २१६६
भूतघ्नी २१११
भूतजटा २१६७
भूतनाकेशिका २१६७
भूतनुव् २०२२
भूतपालभ २२५५
भूतवास १९७०
भूतवृक्ष २००६
भूतिक २२५४, २२५५
भूतिकतृण २२५४
भूनिम्ब २११६
भूपदी २१२९
भूमिकालिका २१४६
भूमिखर्जूरी २०६६
भूम्यामलकी २०९९
भूरिगन्धा २१६८
भूरिबला २१४९
भूरिस्नेह २०२२
भूरुण्डी २२४०
भूर्ज २००५
भूर्वपकेतु २०९५
भूस्तृण २२५५

भृङ्ग. २२३२
भृङ्गमित्र २१२७
भृङ्गरज. २२६१
भृङ्गराज. २२३१
भृङ्गसम्मता. २१३१
भृङ्गार. { १०२४, २२३१ }
भेकरज. २२३२
भेदन. १०४७
भौतिक. २०२२
भौमा २१६०
भ्रमरोत्सव. १०२६

म.

मकरन्द. २१२६
मकसा. २२२६
मकुष्टक. २२७७
मकूलक. २०००
मङ्गल. २०६१
मङ्गली. २२५०
मङ्गल्य. १०२८
मङ्गल्यक. २२७३
मङ्गल्या. { १०११, १०६२, २१४०, २२६४ }
मज्जसार. २१२४
मञ्जरिशिम्बिका. २०८१
मञ्जरीनम्र. २०१९
मञ्जिष्ठा. २१८७
मञ्जुका. २१८७
मणिच्छिद्रा. २१७६
मण्डूकपर्ण १०७६
मण्डूकपर्णिका. २१८८
मण्डूकपर्णी. २२३१
मण्डूकी. २२३०
मत्स्यगन्धा. २१७३
मत्स्यगन्धिनी. २१५६
मत्स्यपित्ता. २१८३
मत्स्या. २१८४
मत्स्याक्षी. २२२८
मत्स्यादनी. २१७३
मत्स्यान्तकफल. २०१५

मद्गन्धि	१९८५
मदन	२०१४, २१४०, २२७४
मदयन्ती	२१२९
मदिरासख	२०१०
मधपावनी	२०३८
मधु	१९९८
मधुक	१९९८, २०५०
मधुकर्कटी	१९४४
मधुका	२२८०
मधुकाष्ठ	१९९९
मधुगन्धा	२१४१
मधुगृञ्जन	१९७७
मधुदूत	२०१०
मधुपर्णिका	१९८२, २१३७
मधुपर्णी	१९८४, २०७७, २२०४
मधुपुष्प	१९९९
मधुपुष्पा	२०९१
मधुपुष्पी	२१४१
मधुफल	२०१०
मधुबीज	१९७१
मधुमती	१९९४
मधुर	२०५०
मधुरक	२२५०
मधुरसा	२२००
मधुरा	१९४४, २०७७, २१७६
मधुराजफल	१९३४
मधुवल्ली	१९४४
मधुशाक	१९९८
मधुशिग्रुक	१९७८
मधुश्रेणी	२२००
मधुष्ठाल	१९९९
मधुष्ठील	१९९९
मधुसूदनी	२२३४
मधुस्रव	१९९९

गन्धफला.	२०७७ २१८१
गन्धूक.	१९९८
गन्धूल.	२०००
गन्धूलिका.	२०७७ २२००
गगनेसार.	१९४३
गगनहृदलेह.	२२६२
गन्धज्ञा.	२१२२
गन्धहर.	२१२५
गन्धद्वार.	१९५५ १९३८
गन्धूर.	२१४३
गन्धूप्रक.	२२७७
गन्धूरक.	२०९३
गन्धूरजस्.	१९७१
गन्धालिका.	२२२५
गरिन्त.	२१८८
गरिनक.	२१११
गंरी.	२२६४
गरजन्मा.	१९६६
गरुत्माली	२०५९ २०५८
गरलक.	२०१४ २११२
गरागमन.	२२४२
गरलाक.	२११२
गरद्रुम.	२११४
गर्भेट.	२२४३
गर्भदलिन्दुक.	२००२
गर्भटिका.	२०९३
गर्भट्टी.	२१८५
गलपनक.	२१५५
गलगारी.	१९३३
गलगज.	१९११
गलिन.	२१८८
गलगुलिका.	२१५२
गलिका.	२१७९
गलिकाकुसुम.	१९४१
गा	१९११
"	१९३२ २
"	

मसूर २२७३
मस्तुगन्धा २२५२
महती २०८३
महाकन्द २२४१, २२२४
महाकपित्थ १९६८
महाकाल २०४२
महाकुम्भी १९८३
महागन्धा २१४९
महाघोषा २०८१
महाजला २२०७
महाजालिनी २१६२
महादेव १९९८
महान् २०२९
महानाग १९१६
महानिम्ब २०२६
महापत्र १९९४, १९९६
महापारावत २०२९
महापुरुषदन्ता २१८२
महाफल १९६८
महाफला २०१२, २१९५, २२०७, २२४७
महाबल. १९९५
महाबला १९४४, २२२७
महाभद्रा १९८४
महामेदा २१७६
महामुनि २०२९, २०४८
महारक्त २१५९
महारसा २१३८
महारोध्र २००३
महार्ह १९१२
महावर २१३३
महावर्षा २०९५
महावल्ली २२१२
महाविषा २१५०
महावृक्ष १९९५, १९२८

महाशण. { २१५८ / २१५७
महाशाल. १९८९
महाश्यामा. १९५८
महाश्रावणिका. २१०३
महाश्वेता. २०८४
महाश्वेताङ्कवदना. २१९४
महासर्ज. १९८९
महासहा. { २०९७ / २१३२
महासुगन्धा. २१०८
महिषाक्ष. १९६४
महीरुह. १९४६
महु. २००८
महेरणा. २०३९
महोटिका. २०८३
महोत्पल. २२१४
महौजसी. २१६३
महौषध. २२२३
मह्युला. २१८५

मांसरोहा. २१७०
मांसारि. १९४७
मांसी. २१६५
माकन्द. २००९
माकन्दी. १९७२
मागधी. { २१२५ / २१८९
मागधोत्थित. १९२३
माघ्य. २१२६
माङ्गल्या. २२३५
माणिबन्ध. १८३३
माणिमन्थ. १८३३
मातुल. २१४०
मातुलपुत्रक. २१४०
मातुलानी. २२८२
मातुलुङ्ग. १९४२
मातुलुङ्गी. १९४४
माधव. { २०३१ / १९९८
माधवी. २२२१
माधवीलता. १९२७

मारीच	१९२४	मुखमञ्ज	१९७७
मारुत	२११२	मुखशोधन.	१९५५
मारुतापह.	२०२०	मुखक	२०५१
मारुतापहा	२१०६	मुञ्ज	२२६१, २२६२
मार्कव	२२३२	मुण्डक	१९२६
मार्जन	२००४	मुण्डतिका	२१०२
मार्जार	१९६३	मुण्डी	२१०२
मार्जारगन्धिका	२०९८	मुद्ग	२२७५
मालक	२०६२	मुद्गपर्णी	२०९८
मालती	२१२२	मुनि	२१२८
मालतीफल	२१२४	मुनिद्रुम	१९१७, १९७६
माला	२२२५	मुशटी	२२८०
माल्लक	२११०	मुष्कक	२०५१
मालूर	१९६९	मुसलिन	२१५०
माष	२२७४, २२८४	मुस्तकाम	२२६८
माषपर्णी	२०९७	मुस्ता	२२६६
मिषि.	२२२१	मूर्वा	२२००
मिसिद्रुम	२०१६	मूल	२२५१
मुक्तबन्धना	२१३०	मूलक	२२४१
मुखप्रिय	१९५२		

मूलकपल्लव. १९७६
मूषण. २१८९
मृगगामिनी. २०६०
मृगा. २०९१
मृगाक्षी. २०९१
मृगादनी. २०९१
मृगालिका. २०८३
मृणाल. २२१८
मृत्युपुष्प. २०७०
मृत्युफल. १९९५
मृदङ्गफलिका. २२०६
मृदुच्छद. २००५
मृदुपर्णिका. २२४४
मृदुफल. १९६६
मृदुवल्क. २००५
मेघनाद. २२३७
मेदा. २१७६
मेध्या. २१९१
मेला. २१३७
मेषकुसुम. २१०२
मेषशृङ्गी. २०७९
मेषाक्ष. २१०२
मेहघातिनी. २१००
मोक्ष. २०५१
मोक्षक. २०५१
मोघन्. २०५९
मोघा. १९०८
मोचक. १९७७
मोचा. { १९५६ २०४९ }
मोचाम. २१४३
मोचिका. २२४३
मोमाली. २१२७
मोरटा. २२००
म्लेच्छकन्द. २२२३

य.

याज्ञिक. २२६२
यज्ञाङ्ग. १९३१
यमलच्छद. १९५१
यमश्वस. २१२७
यव. २२७३

यवतिका	२१६३
यवनाळ	२२८१
यवनेष्ट	२०२५, २२२४
यवकरु	२०५२
यवस	२२६३
यवसाह्वय	२१४४
यवा	२२२६
यवानी	२१४४
यवासक	२११४
यशस्करी	२२३५
यशी	२१६५
यष्टीमधु	२०७७
यस्या	२१११
याजनकस्तुर	२२६१
याज्ञिक	१०८१
यायसी	२२४४
यावक	२२३८
यास	२११५
युग	२०६१
यूथिका	२१६५
योगज	१९१०
योगसार	१९५२
योगिन्	१९५२
योगी	१९९३
योग्य	२०६१
योजनवल्ली	२१८३
योनल.	२२८१
योगाङ्ग	२०७६

र.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

रसाम्बष्ठा	२१८०	राजार्ह	१९१०
रसाम्लक	१९४८	राजार्ह.	१९९५
रसाल	२००६	राजिमान्	२२४५
	२२५८	राजीफल.	२२४५
रसोन	२२२३	राजीव	२२१३
रस्या	२१०६	रांठ	२०१४
राजकशेरुक	२२६६	राम	२११७
राजकोशातकी.	२२०७	रामठ	२१५१
राजजम्बू	२०१२	रामठी	२१५२
राजन्या	१९३३	रामतरणि	२१३१
राजपादप.	१९८७	रामदूति	२०९०
राजपुत्र	२०१२	रामसेन	२११५
राजपुत्रक	२०१५	राष्ट्रवृद्धिकरी	१९६०
राजबला	२२२७	राष्ट्रिका	२०८२
राजमुद्ग.	२२७७	रास्ना	२१०६
राजवृक्ष.	१९३४		२१७१
	२०६९		२१८४
राजादन	१९२३	रिम	१९५५
राजाम्र	१९५०	रिमेदक	१९५५
राजार्क	१९१७	रुचेक	१९४३

राङ्कव.	२२४१	रोहिणी.	२१८४
राजादि.	१०,५४	रोहित.	२२५५
रुद्राक्ष.	२०२९	रोहितक.	२०३४
राजस्थानक.	१०,४७	रोहिष.	२२५४
रावण.	२०४०	रोहि.	२०३४
रुरु.	२०४०	रोहितक.	२०३४
रुद्रा.	२१७०, २२६४	**ल.**	
रेवतीपत.	२००६	लघुन.	२००८
रेवत.	२०२१	लक्षण.	१०,३०
रेवन्त.	२०६४	लक्ष्मी.	१०,६१, २०५२
रैवत.	१०,८७	लक्षण.	१०,१०
रौहिण.	१०,४१, १०,६७	लघु.	२०१०
रौहितक.	२०४६	लक्षणोरल.	२०५५
रौहिण.	२०३५	लता.	२१६१, २२६५
रौम.	२००४	लताकुण्ड.	२०६९
रौगाकुल.	१०,०९	लतादि.	१०,०१, २०६६
रोमश.	१०,२०	लवणाः.	२२२५
रोमक.	२०३५		
रोहिणीरमण.	१०,१२		

लव { १९२४, २२७०, १९२४ }
लवङ्ग. १९२४
लवङ्गक २१६४
लवणा २०९६
लशुन २२२३
लाक्षाप्रसादन २००४
लाक्षावृक्ष २०११
लाङ्गलिन्. २०६७
लाङ्गली { २०८६, २१८६, २१७३, २२०२ }
लाबुनी २२४७
लामज्जक २२७०
लीमका २२७६
लुङ्ग १९४३
लेखकाचक्षिता २२६०
लेखशाटक २००७
लेख्यपत्र २०६६
लोचमर्कट २१४४
लोचमस्तक २१४२
लोणिका २२३६
लोध्र २००३
लोभनीया २१०४
लोम्य २२७६
लोमपामविनाशि० १९६२
लोमशा २१९७
लोमहीना २१५२
लोह १९१०
लोहित १९१४
लोहितचन्दन २११२
लौहद्रावक १९४८

व.

वश २०५२
वशपत्रा २१५२
वशिक १९१०
वस्त्रभूषण २२२४
वङ्कशोधिन् १९४१
वङ्का २०८१
वङ्गसेन १९१७

वंचायो.	२१९६
वञ्जुल.	२०१८
वज्र.	१९३८
वञ्जुल.	१९७८
वट.	१९३०
वटपत्रक.	२१०९
वटप्लव.	१९२९
वत्सादनी.	२२०३
वधू.	२११९
वनकर्णिका.	२०३९
वनज.	२०४८
वनपुष्प.	२००९
वनविलासिनी.	२१४२
वनव्रीहि.	२२७९
वनशृङ्गाट.	२०८७
वनशेफाली.	२०७३
वनस्पति.	१९३१
वनहरी.	२२१०
वन्दक.	२१६०
वन्दा.	२०४५
वन्यतिल.	२२८२
वन्या.	२०९८
वपुषा.	२१५६
वयःस्था.	२२२८
वयस्था.	१९७२
वर.	२१२२
वरका.	२२७६
वरतिक्त.	२१४६
वरतिक्ता.	२१७९
वराटक.	२२१७
वराम्ल.	१९४३
वरार्गल.	२०३०
वरी.	२१८०
वरुण.	२०१९
वरोह.	२२६६
वर्णवती.	२१००
वर्णा.	२२७८
वर्णिचारुकेसरा.	२१३१
वर्त्तिका.	२०७९
वर्धमान.	२०४०
वर्धमाना.	१९४४

वर्षपाकिन्	१९३५	वस्तुखण्डीर	२२७५
वर्षपुष्पिका०	२१४८	वस्तुच्छिद्रा	२१७६
वल	२२१६	वस्तुत्राणा	२११३
वलट	२२७५	वस्तुवृक्ष	१९३२
वलिलयिन्	२१३५	वस्तगन्धा	२१४३
वल्कला	२१६४	वस्ताख्य	१९२०
वल्लकी	२०३८	वस्तेहविद	१९९७
वल्लरीव्याल	२१३५	वह्निचूडा	२०५७
वल्ली	२१४४	वह्निपर्याया	२१८६
वशिर०	२०९२	वह्निशिख	२१२२
वसन्तकुसुम०	२००७	वह्निशोधन	१९७४
वसन्तजा	२१३६	वाकुची	२१०४
वसन्तदूती	१९०८	वाकुपुष्पा	२२२१
वसन्तपादप	२०१०	वाजिदन्तक	२०४७
वसा	२१४५, २१६६, २१६८	वाट्यायिनी०	२१४९
		वाट्यालक	२१४७
वसिर	२१९२	वाणीर	२०१८
वसु०	१९१९, २१७६	वातपोथ	१९८१
		वाद्यपुष्पिका०	२१४७
वसुक०	२१७४	वानरावास०	१९५९

वानिकप्रिय. १९४७
वानीर. २११७
वानीरज. २११७
वानेय. २२६८
वापगुणी. २२०१
वापिभान्य. २११७
वायसाङ्गिका. २१५४
वायसी. २१५४
वायसेक्षु. २२५७
वारास्तवी. २२५६
वाराही. २११३
वारिज. १९२४
वारिपत्रिका. २१०७
वारुणी. २०९०, २१५५, २२६५
वार्त्ताकी. २०८२
वार्षिक. २११३
वार्षिकी. २१३०
वालक. २११८
वालुक. २१२०
वालुकी. २२४८
वाल्हीक. २१२१, २१५१
वाशिका. २२४६
वासन्त. १९७०
वासन्ती. २१३६
वासवोलूक. १९६४
वासा. २०४७
वास्तुक. २२३३
वाह्यपुष्पिका. २१४८
विकङ्कत. १९६७
विकसा. २१७०, २१८७
विकाम्लिका. १९४५
विकिरण. १९३७
विकीर्ण. २०५६
विजया. २२६३
विजयाशस्त्रधारण. २०३१
विटप्रिया. २१०१
विट्खदिर. १९५५

विडङ्ग	२०५९, २०६४
विडालिका	२०८४
वितुन्न	२२४१
विदारि	२१६०
विदारी	२०८३
विदुल	२०१७, २०१९
विन्ध्यराति	१९७७
विद्रुमवल्ली	१९२६
विभावरी	२१२८
विभीषण	२२६०
विरजाविता	१९५६
विरूपक	२००१
विल्वगन्ध	२१०९
विशद	२०८३
विशनाशन	२०१४
विशल्या	२०८३, २२०४, २२०२
विशाख	२०९४
विशालत्वग्	१९८५
विशाला	२१९६, २२०८
विशोधिनी	२१३७
विष्वक्सेना	२०७६
विश्वदेव	२१४५
विश्वदेवदेवा	२०५३
विश्वरूपक	१९१०
विश्वा	२१७५
विषगन्ध	२०१५
विषग्रन्थि	२१७२
विषघातिनी	२०८०
विषघातिन्	२००७
विषघ्नी	२२०३
विषमच्छद	१९८५
विषमर्दिनी	२१०७
विषमुष्टिक	२०२६
विषशङ्कु	१९९६
विषहारी	२२३७
विषाङ्कुर	२२४९

विषाणिका. २०७९
विषादनी. २१९४
विषोदर. २०१५
विषौषधि. २०९१
विष्णुक्रान्ता. २१९९
विष्णुगुप्त. २२४३
विष्वक्सेनप्रिय. २११३
विसर्पिणी. २१६२
विस्रगन्धा. २१५६
विहीरा. १९८३
वीर. २०६०
वीरण. २२६९
वीरतर. २२६९
वीरतरु. २०२२
वीरपुष्कर. २२५१
वीरभद्र. २२६९
वीरशाक. २२३३
वीर्या. २१४९
वुक. २१७४
वुस्तिका. २२४२
वृक. २१७९
वृकदन्तिका. २१८०
वृकी. २१७९
वृक्ष. २०२६
वृक्षपर्णी. २०८४
वृक्षभक्ष्या. २०४६
वृक्षादनी. २०४६, २०८४
वृक्षाम्ल. १९४६
वृकोत्तशा. २२०५
वृत्ता. २१७०
वृद्धकर्णिका. २१७९
वृद्धपादा. २१६३
वृन्त. १९५४
वृन्तिका. १९८२
वृश्चिकाला. २०७९
वृश्चीर. २०९४
वृष. २०४७
वृषभनामक. २०६०
वृषा. २२११
वृषायणी. २२३९

वृष्यकन्दा २१५०
वेण्या २२०५
वेत २०२५
वेतस { १९४८, २०१७
वेत्रमूला २१६२
वेधान्य २१४२
वेल्लक २१६०
वेल्लज २१८८
वेश्या २१०१
वैकुण्ठ २१०९
वैजयन्तिका १९७३
वैदेशी २०१३
वैदेही २१८९
वैश्रवणावास १९३०
व्यडम्बक २०४०
व्यडिपत्रिका २२४८
व्यण्डा. २१८५
व्याघ्रतल २०४१
व्याघ्रनखी १९६०
व्याघ्रपाद १९६७
व्याघ्रपुच्छ २०४१
व्याघ्री २०८२
व्याधिनामक २११७
व्याधिहन् १९८७
व्यालदंष्ट्र २०८८
व्रण २०२२
व्रीहि २२७१

श

शकम्भरा २२५२
शकलि २२५४
शकुन्ती १९०८
शकुलाक्षक २२६५
शकुलादनी { २१७३, २१८४
शक्रतरु १९९३
शक्रपत्नी २१११
शक्रपुष्पिका २२०३
शङ्कर { १९६१, २०३०

शिरोवृन्त. २१८९
शिलाटिका. २०९४
शिलाभित्. २१५५
शिव. १९६५
शिवकिरीटिनी. २१४१
शिवकीलिका. १९६१
शिवधूप. १९६५
शिवमल्ली. २१७४
शिवलोमा. १९६२
शिवा. १९६१, १९७०, २००८, २१५०
शिवाटिका. २१५२
शिवाधात्री. १९७२
शिशिरेफला. २०८०
शिशु. २००४
शिशुगन्धिका. २१२८
शिषर. १९२४
शीघ्र. २०८९, २२७०
शीघ्रपरोहिन्. २१५८
शीत. २००७, २०२७, २०१७
शीतपाकी. २१४७
शीतभीरु. २१२९
शीतलरजः. १९२३
शीतला. १९०९
शीतवीर्य. २०६३
शीतसंवासा. २१३६
शीतसहा. २०७२
शीर्णरोमक. २०५६
शुक. २१२१, २२६२
शुकच्छद. २०५६
शुकनास. १९१७, १९७५
शुकपुष्प. १९०७, २०५६
शुकप्रिय. १९०७

शुकमालक	२०२५	शाखरिक	२०९१
शुकवृक्ष	१९०७	शैलूष	१९६८
शुकष्ट	२०२५	शैवला	२२२०
शुक्तिकाञ्ली	१९४५	शैवाल	२२२०
शुक्तिपर्णी	१९८४	शैवालदलसम्भव	२२६८
शुक्तिन्	१९२९ १९३१	शोधन	२०६४
		शोधिता	२२८०
शुचिपत्रा	१९६२	शोफकर	२०२२
शुभनामन्	२०२४	शोफघ्नी	२०९५
शुपिरा	१९२५	शोभाञ्जन	१९७६
शूकधान्य	२२८४	शोषण	१९७५
शूकशिम्बी	२१८६	शोषहरी	२२१८
शून्यमध्य	२२५९	शौण्ड.	२१२४
शून्या	१९२६	शौण्डर्य	२१९८
शृङ्गक	२२४९	शौण्डी	२१९०
शृङ्गवेर	२१४६	शौखरी	२०४५
शृङ्गिन्	२०६१	शौरि	१९८८
शृङ्गी.	२१७५	स्महाकन्द	२२२४
शेफालिका.	२०७४	श्यव	२०६२
शैलु	२००७	श्यामक	२२७१

श्यामकन्दा. २१७५
श्यामल. १९२८
श्यामदल्कल. १९०७
श्यामसार. २०१६
श्यामा. २०७६, २१९०
श्यामाक. २२७९
श्यामाङ्गी. २२६४
श्योनाक. १९७५
श्रवणशीर्षा. २१०३
श्रवणा. २१०३
श्रवणी. २१०२
श्रीखण्ड. १९११
श्रीपर्णी. १९७३, १९८२, २०३६
श्रीपुष्प. १९२५
श्रीफल. १९६९
श्रीफला. १९७२
श्रीफलिका. २१३७
श्रीमती. २१३०
श्रीमान्. २०६०
श्रीवारक. २२४१
श्रीवास. १९६२
श्रीवृक्ष. १९२७
श्रीहस्तिनी. २२४०
श्रेयसी. १९७०, २१०६, २१७९, २१९२
श्याह्व. १९६८
श्याह्वय. १९२५
श्लक्ष्णपत्र. १९५१
श्लिष्टपर्ण. २०५६
श्लीपदारि. २०३२
श्लेष्मान्तक. २००६
श्वखुर. २१९४
श्वनावघ्नू. २०५७
श्वेत्. १९१३
श्वेतकन्दिका. २१७५
श्वेतकुम्भीका. १९०९

	२१७०	सिंहपर्णिका	२०४७
	२२१३	सिंहपुच्छी	२०८७
	{ २१८२ २२६४	सिंहमुख	२०४७
		सिंहवृन्ता	२०९७
	२१५१	सिंहि	२०८३
	१९४९	सिंहिका	२०४७
	२०२७	सित.	१९५४
	{ २१३१ २२२१	सिताम्भोज	२२१५
		सिद्धवृक्ष	१९९६
	१९६२	सिद्धार्थ	२२८३
	२२२५	सिद्धि	२०६१
ादप	१९४३	सिन्दुक	२०७२
वृक्ष	२०२०	सिन्दुवार	२०७२
ुर्ज.	{ २०४८ २१६८	सिन्दुवारक	२०७२
		सिल्लक.	१९९६
ुमानक	२१६९	सीतप्लावसा	२१३६
ारणी	२२२७	सीत्य	२२
ारफल	२०२९	सुकन्द.	२
ारवृक्ष	१९९५	सुकुरारा ति	
साराम्ल.	२०२८	सुकोशक	
सारीवानी.	२२५६	सुखदा.	

सदाफल.	१९३२
सन्नकद्रु.	१९३५
सप्तच्छद.	१९८४
सप्तला.	२२२५
समगन्धि.	२२६९
समङ्गा.	२१७१, २१८७
समण्ठ.	२२३८
समन्तदुग्धन्.	१९३९
समष्ठीला.	२२३८
समुद्रान्ता.	२०४४, २०५८, २११५
समूलक.	२१९१
समूला.	२१५०
सरस्वती.	२२२८
सरालक.	२१०९
सरी.	२२७४
सरु.	२०६२
सरोज.	२२१४
सरोजन्मन्.	२२१४
सर्ज.	२२४९
सर्जकस्.	१९९१
सर्पगन्धा.	२१०७
सर्पदंष्ट्रिका.	२०७९
सर्पाक्षी.	२१०७
सर्वतोभद्र.	२०२४
सर्वतोभद्रा.	१९८३
सर्वसार.	१९७९
सर्षप.	२२८३
सल्लक.	१९७५
सल्लकी.	२०३८
सवरणी.	२१८२
सस्य.	२२७१
सस्यशीर्षक.	२२८४
सस्यशूक.	२२८४
सस्यसंवर.	१९९१
सहकार.	२०१०
सहचर.	२१३३
सहदेवा.	२१४८
सहदेवी.	२१४५

सहर्पा	२१७०	सिंहपर्णिका	२०४७
सहस्रपत्र	२२१३	सिंहपुच्छी	२०८७
सहस्रवीर्या	२१८२ २२६४	सिंहमुख	२०४७
		सिंहवुन्ता	२०९७
सहस्रवेधि	२१५१	सिंहि	२०८३
सहस्रवेधिन्	१९४९	सिंहिका	२०४७
सहस्राङ्क	२०२७	सित	१९५४
सहा	२१३१ २२२१	सिताम्भोज	२२१५
		सिद्धवृक्ष	१९९६
साङ्कर	१९६२	सिद्धार्थ	२२८३
सातला	२२२५	सिद्धि	२०६१
साधुपादप	१९४३	सिन्दुक	२०७२
साधुवृक्ष	२०२०	सिन्दुवार	२०७२
सानुज.	२०४८ २१६८	सिन्दुवारक	२०७२
		सिल्हक.	१९९६
सानुमानक	२१६९	सीतप्लावसा	२१३६
सारणी	२२२७	सील्य	२२७१
सारफल	२०२९	सुकन्द.	२२२४
सारवृक्ष	१९९५	सुकुरारति	२१२८
साराम्ल	२०२८	सुकोशक	२०१३
सारीवानी.	२२५६	सुखदा.	२२३८

सुखोद्भिदा.	२२३१
सुगन्धक.	१९१५, २२४६, २२५५
सुगन्धा.	२१०७, २२२२
सुगन्धि.	१९९०, २१२०
सुगन्धिक.	२२७२
सुगन्धिपत्रा.	२०१३
सुचिपत्र.	२२४०
सुतिक्तक.	२०२४
सुतिक्तता.	२२०६
सुत्तेजन.	१९९५
सुधा.	१९३८
सुनिषण्ण.	२२४०
सुन्यभीरु.	२१८२
सुपादी.	२१७२
सुपार्श्व.	१९२९
सुपुष्प.	२१५८
सुपूरक.	१९४२
सुप्रसारा.	२२२७
सुफल.	२०१०
सुभगा.	२१३०
सुभञ्जन.	१९७७
सुभिक्षा.	२०३८
सुमन.	२२७७
सुमनस्.	१९८६
सुमनालता.	२१२३
सुमूलक.	२२६९
सुरक्तस.	२०११
सुरङ्गक.	१९१५
सुरङ्गा.	२१५४
सुरङ्गिन्.	१९७७
सुरति.	२१२८
सुरभि.	१९१२, २०३९, २१६७
सुरसा.	२०७२, २११०
सुरा.	२१६७
सुलोमशा.	२१६७

सुवर्चला २२३०
सुवर्ण १९९२
सुवर्णक १९८४, १९८६
सुवर्षा २१३०
सुवल्ली २१०५
सुवसन्ता २१३६
सुवाहा २०३८, २०७४, २१०६, २१०८
सुवासन्ती १९२७
सुविषघातिनी २२०५
सुव्रत २१७४
सुव्रता २११९
सुषवी २२४४
सुषेणक १९३९
सुसम २०६३
सुस्थल्याण्डीर २२३९
सुस्रवा. २०६८
सूक्ष्मैला १९२०
सूतघ्न २१५१
सूतनाशिनी २१९७
सूपधूपन २१५१
सूरण २२२९
सूर्यपर्णिका २०९८
सूर्यपर्णी २०९७
सूर्यपत्र २०१५
सूर्याग्निसञ्ज्ञक २०२३
सेक्रिम २२४२
सेतु २०२०
सेव्य १९९२
सेव्यालिनान्धवा २१३६
सेहुण्ड १९३९
सैरेयक २१३३
सोमराजी २१०५
सोमवल्क १९५४, २०३५
सोमवल्लरी २२२८
सोमवल्लिका २१०५
सोमवल्ली. २२०३

सौगन्धिक.	२२१७
सौमनसम्पुट.	२१२४
सौमनसायिनी.	२१२३
सौर.	२०४८
सौरभ.	२०४८
सौवीरी.	१९६०
स्कन्धजन्मन्.	१९३१
स्तम्ब.	२२८५
स्तम्बकरि.	२२७१
स्तोगन्धिक.	२२५४
स्तिपञ्चक.	१९८०
स्थलपर्कैट.	१९४०
स्थलशृङ्गाट.	२०८७
स्थायिनी.	२१७९
स्थाल्य.	२२४३
स्थाली.	१९०८
स्थिरक.	१९९३
स्थिरसार.	[illegible]
स्थिरा.	
स्थूल.	
स्थूलदर्भ.	२२६१
स्थूलपर्णी.	१९८५
स्थूलवल्क.	२००५
स्थूलैला.	१९२१
स्थौणेयक.	२०५७
स्निग्धपर्णी.	२२०१
स्पृक्का.	२०५७
स्फटिक.	१९२३
स्फूर्जक.	२००१
स्फोता.	२१८९
स्मारक्षीपीडा.	२१६२
स्रंसिन्.	२०२७
स्रवा.	२२००
स्रुघ्.	१९३८
स्रुवावृक्ष.	१९३७
स्वदंष्ट्र.	२०८८
स्वरबन्धनिका.	२०५४
स्वर्गज.	१९९७
स्वर्णलता.	२०५९, २०६६

स्वर्णशेफालिक	१९८८
स्वस्तिक	२२४०
स्वादुकण्टक	१९६७, २०८८
स्वादुकन्दा	२०८३
स्वादुफल	१९९५
स्वादुमस्तक	२०६५

ह

हंसपदी	२१७२
हंसपादिका	२१७२
हञ्जी	२१६१
हट	२२२०
हट्टविलासिनी	२१०१
हपुषा	२१५६
हयप्रिय	२२७३
हरि	२२७५
हरिचन्दन	१९९४
हरित	२२२५, २२७५
हरिता	२२६४
हरिताली	२२६४
हरित्	२२७३
हरिद्रा	२१००
हरिपर्णक	२२४२
हरिमन्थ	२२७६
हरिमन्थक	२२७४
हरिवालुक	२१२०
हरीतकी	१९६२
हरेणु	२२७४
हलिनी	२२०३
हलीमक	१९९९
हल्लक	२२१७
हविर्मन्थ	१९७४
हस्तविषा	२०४९
हस्तिकर्ण	२०४२
हस्तिकोशातकी	२२०८
हस्तिदन्तक	२२४१
हस्तिदन्ती	२०९०
हस्तिपर्णक	२०४१
हस्तिपिप्पली	२१९३
हस्तिमयूरक	२१४३

२१	[illegible]	०–१२–०
२२	[illegible]	०–३–०
२३	[illegible] गर्वीगर्वीगी	१–४–०
२४	कल्पसूत्रं (सचित्रं)	१२–०–०
२५	[illegible] स्मरणम्	०–८–०
२६	सवा. [illegible] १२५, १५०, ३५०, गाथायाः स्तवनानि(भावार्थसहितानि)	०–८–०
२७	युक्तिप्रबोधः	१–८–०
२८	ललितविस्तरा (सटिप्पना)	०–१०–०
२९	सम्मतिसिद्धिः	०–४–०
३०	विचाररत्नाकरः	२–४–०
३१	विशेषावश्यकगाथानुक्रमः अकारादिक्रमः	०–३–०
३२	पंच[illegible]वृत्तिः	१–४–०
३३	श्राद्धविधि. (हिन्दी)	१–८–०
३४	त्रैलोक्यप्रकाशः	२–०–०
	बृहत्सिद्धहेमव्याकरणम्	
	आचारांगसूत्रवृत्तिः	
	भगवतीसूत्रं दानशेखरसूरिकृतवृत्तिसहितम्	
	पुष्पमाला अपरनाम उपदेशमालाप्रकरणवृत्तिः	
	आवश्यकसूत्रम् (हारिभद्रीयटीकासहितम्)	

स्वर्णशेफालिक १९८८
स्वस्तिक. २२५०
स्वादुकण्टक { १९६७, २०८८ }
स्वादुकन्दा २०८३
स्वादुफल १९९५
स्वादुमस्तक २०६५

ह

हंसपदी २१७२
हंसपादिका २१७२
हञ्जी २१६१
हट २२२०
हट्टविलासिनी २१०१
हपुषा २१५६
हयप्रिय २२७३
हरि २२७५
हरिचन्दन १९९४
हरित { २२२५, २२७५ }
हरिता २२६४
हरिताली २२६४
हरित् २२७३
हरिद्रा २१००
हरिपर्णक २२४२
हरिमन्थ २२७६
हरिमन्थक २२७४
हरिवालुक २१२०
हरीतकी १९६२
हरेणु २२७४
हलिनी २२०३
हलीमक १९९९
हल्लक २२१७
हविर्मन्थ १९७४
हस्तविषा २०४९
हस्तिकर्ण २०४२
हस्तिकोशातकी २२०८
हस्तिदन्तक २२४१
हस्तिदन्ती २०९०
हस्तिपर्णक २०४१
हस्तिपिप्पली २१९३
हस्तिमयूरक २१४३

हस्तिवारुणी.	२०३६
हिंस्रा.	२१६५
हिङ्गु.	२१५२
हिङ्गुनिर्यास	२०२१
हिङ्गुपत्री.	२१५२
हिज्जल.	२०१६
हिन्ताल.	२०६९, २०७०
हिमजा.	२११९
हिमवालुक.	१९२२
हिमाह्व.	१९२२
हिलमोची.	२२४३
हीर.	२१२१
हृद्यगन्ध.	१९६९
हृद्यगन्धा.	२१२३
हेमक्षीरा.	२२०९
हेमदुग्धक.	१९३१
हेमपुष्पिका.	२१२६, २०८२
हेमवती.	२२०९
हेमशिखी.	,,
हेमाह्वया	,,
हैम.	२११६
हैमवती.	१९६९, २१९७
ह्रीवेर.	२११८

इति श्रेष्ठि देवचंद लालभाई जैनपुस्तकोद्धारे-ग्रन्थाङ्कः ९२

श्रीजैनआनंदपुस्तकालये लभ्यग्रन्थाः—

१	अर्हिंसाष्टक, सर्वज्ञसिद्धि, ऐन्द्रस्तुतिश्च	०—८—०
२	अनुयोगद्वार—चूर्णिहारिभद्रीयवृत्तिश्च	१-१२-०
३	उत्तराध्ययन—चूर्णि	३—८—०
४	ऋषिभाषितानि	०—२—०
५	ज्योतिष्करण्डकप्रकीर्णकम् (सटीकम्)	३—०—०
६	जिनस्तुति देशना (हिन्दी)	०—६—०
७	तत्त्वतरंगिणी	०—८—०
८	त्रिपष्टीयदेशनासंग्रहः	०—८—०
९	दशवैकालिक-चूर्णि	४—०—०
१०	प्रकीर्णकदशकम् (संस्कृतच्छायान्वितम्)	१—८—०
११	द्रव्यलोकप्रकाश	१—०—०
१२	नंदीआदिअकारादिक्रमो विषयक्रमश्च	१—८—०
१३	नंदीचूर्णिहारिभद्रीयवृत्तिश्च	१—४—०
१४	नवपद-प्रकरण-बृहद्वृत्ति	३—०—०
१५	परिणाममाला (लेजर पेपर)	०-१२ ०
,,	,, (ड्रॉइंग पेपर)	० १० ०
१६	प्रवचन-सारोद्धारः (पूर्वार्द्ध)	३—०—०
१७	,, ,, (उत्तरार्द्ध)	३—०—०
१८	पञ्चाशकादिशास्त्राष्टकम् मूलमात्रम्	३—०—०
१९	पञ्चाशकादिशास्त्रदशकस्याकाराद्यनुक्रम	२—०—०
२०	पञ्चवस्तुकग्रन्थ (सटीकः)	२—४—०

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितं

लिङ्गानुशासनम् ।

पुलिङ्ग कटणथपभमयरषसस्त्वन्तमिमनलौ किस्तिव् ।
ननङौ घघञौ द किर्भावे खोऽकर्तरि च क स्यात् ॥ १

हस्तस्तनौष्ठनखदन्तकपोलगुल्फ-
केशाघ्रगुच्छदिनसर्तुपतद्ग्रहाणाम् ।
निर्यासनाकरसकण्ठकुठारकोष्ठ-
हैमारिवर्षविषवोलरथाशनीनाम् ॥ २

श्वेतघुवात्ममुरजासिकफाभ्रपङ्क-
मन्थत्विषा जलधिशैरधिदेहभाजाम् ।
मानद्रुमाद्रिविषयाशुगशोणमास-
धान्या नराभिमरुता समिदां तु नाम ॥ ३

बर्होऽच्छदेऽहिवमे श्रीवृन्योर्होयनयहिंपो ।
मन्तु सक्तो स्फटिकेऽच्छो, नीलमित्रौ मणीनयो ॥ ४

क्षोणेऽस्थपके कोशखलस्तालचपेटयो ।
अनातोद्ये घनो भूम्नि, दारमाणाशुवल्वजा ॥ ५

कान्तश्चन्द्रार्कनामाय परो यानार्थतो युग ।
यश्च स्यादसमाहारे, द्वन्द्वोऽश्ववडवाविति ॥ ६

वाकोत्तरा नक्तकरल्लकाङ्का, न्युङ्खोत्तरा सङ्गतरङ्गरङ्गाः ।
परागपूगौ मृगमस्तुलुङ्गकुडङ्गकालिङ्गतमङ्गमङ्गाः ॥ ७
वेगसमुद्गावपाङ्गवर्गौ घार्घा मञ्चसपुच्छपिच्छगच्छाः ।
वाजौजकिलिञ्जपुञ्जमुञ्जा अवटपट्टहठप्रकोष्ठकोष्ठाः ॥ ८
अङ्गुष्ठगण्डौ लगुडप्रगण्डकरण्डकूष्माण्डगुडाः शिखण्डः ।
वरण्डरुण्डौ च पिचण्डनाडीव्रणौ गुणभ्रूणमल्क्तकुन्तौ ॥ ९
पोतः पिष्टातः पूपसश्चोत्पातव्रातावर्थकपर्दौ ।
बुद्बुदगदमगद्रो मकरन्दो, जनपदगन्धस्कन्धमगाधः ॥ १०
अर्धसुदर्शनदेवनमहाभिजनजनाः परिवातनफेनौ ।
पूपापूपौ सूपकलापौ रेफः शोफः स्तम्बनितम्बौ ॥ ११
शम्बाम्बौ पाञ्चजन्यतिष्यौ पुष्यः सिचयनिकाय्यरात्रवृत्राः ।
मन्त्रामित्रौ कटप्रपुण्ड्राऽऽराः कल्लोलोल्लौ च खल्लतल्लौ ॥ १२

कण्डोलपोटगलपुद्गलकालवाल-
वेलु गलो जगलहिङ्गुलगोलफालाः ।
स्याद्देवलो वहुलतण्डुलपत्रपाल-
वातूलतालजङ्गुला भृमलो निचोलः ॥ १३

कामलकुद्दालावयवस्ताः, स्ववरौरवयावाः शिवदावौ ।
माधवपणवादीनवहावश्रुवकोटीशांशाः स्पशवंशौ ॥ १४
कुशोड्डीशपुरोडाशवृषकुल्मासनिष्कुहाः ।
अहनिर्यूहकलहाः, पक्षराशिवराऽयूपिः ॥ १५

दुदुभिर्व्रैमतिवृष्णिपाण्यर्निश्चातिरालिकल्योऽञ्जलिर्घृणि ।
अभिवह्निकृमयोऽहिदीदिविमन्थिकुक्षिदृतयोऽर्दनिर्ध्वनि. ॥
गिरिशिश्नुजायुकर्ष्वो हाहाहूहूश्च नभहृर्गर्भुत् ।
पादश्मानावाला पाप्मस्थेमोष्मयक्ष्माण. ॥ १७

इति पुंलिङ्गाधिकार ।

स्त्रीलिङ्ग योनिमद्भ्रश्रीसेनायष्ठितडिन्निशाम् ।
वीचितन्द्रावट्भ्रीवाजिह्वाश्चलीदयादिशाम् ॥ १८
शिंशपाद्या नदीवीणाज्योत्स्नाचीरीतिर्यीधियाम् ।
अङ्गुलीकलशीकङ्गुहिङ्गुपत्रीक्षुरानसाम् ॥ १९
रास्नाशिलावचालालाशिम्बाकृष्णोष्णिकाश्रियाम् ।
सृकापर्ण्याऽतसीधाय्यासरघारोचनासुवाम् ॥ २०
हरिद्रामासिदूर्वाऽऽलूअलकाकृष्णलागिराम् ।
इत्तु माण्यङ्गयाचि स्यादीदूदेकस्वर कृत ॥ २१
पात्रादिवर्जितादन्तोत्तरपद समाहारे ।
द्विगुरत्नानन्तान्तो वाऽन्यस्तु सर्वो नपुसक ॥ २२
लिन्मिन्यनिष्यणिल्युक्ता, क्वचित्तिगल्पह्स्वकप् ।
विंशत्याद्याशताद्वन्द्वे, सा चैक्ये द्वन्द्वमेययो ॥ २३
स्रुग्गीतिस्त्रामिदि क्षुवा, विडनरि यारि घटीमथन्ययो ।
शल्यध्वनिवाद्यभिस्तु तु, क्ष्वेडा दुन्दुभिरक्षबिन्दुषु ॥ २४

गृह्या शाखापुरेऽश्मन्तेऽन्तिका कीला रताहृतौ ।
रज्जौ रश्मिर्यवादिर्दोषादौ गङ्गा सुरागृहे ॥ २५
अहंपूर्विकादिर्वर्षा, मघा अप्कृत्तिका बहौ ।
वा तु जलौकोऽप्सरसः, सिकतासुमनःसमाः ॥ २६
गायत्र्यादय इष्टका बृहतिका संवर्तिका सज्जिका-
दूषीके अपि पादुका झिरुकया पर्यस्तिका मानिका ।
नीका कञ्चुलिकाऽलुका कलिकया राका पताकाऽन्धिका,
शूका पूपलिका त्रिका चविकयोल्का पञ्जिका पिण्डिका २७
ध्रुवका क्षिपका कनीनिका, शम्बूका शिबिका गवेधुका ।
कणिका केका विपादिका, मिहिका यूका मक्षिकाऽष्टका २८
कूर्चिका कूचिका टीका, कोशिका केणिकोर्मिका ।
जलौका प्राविका धूका, कालिका दीर्घिकोष्ट्रिका ॥ २९
शलाका वालुकेषीका, विहङ्गिकेषिके उखा ।
परिखा विशिखा शाखा, शिखा भङ्गा सुरङ्गया ॥ ३०
जङ्घा चञ्चा कच्छा पिच्छा, पिङ्गा गुञ्जा खजा प्रजा ।
झञ्झा घंटा जटा घोण्टा, पोटा भिस्सटया छटा ॥ ३१
विष्ठा मञ्जिष्ठया काष्ठा, पाठा शुण्डा गुडा जडा ।
वेडा वितण्डया दाढा, राढा रीढाऽवलीढया ॥ ३२
घृणोर्णा वर्वणा स्थूणा, दक्षिणा लिखिता लता ।
तृणता त्रिवृता त्रेता, गीता सीता सिता चिता ॥ ३३

मुक्ता वार्ता ल्ताऽनन्ता, मसृता मार्जिताऽमृता ।
कन्या मर्यादा गवेक्षुगन्धा गोधा स्वधा सुधा ॥ ३४
साक्षा सूना धाना पम्पा, झम्पा रम्पा प्रपा शिफा ।
कम्बा मम्मा सभा हम्मा, सीमा पामारुमे उमा ॥ ३५
चित्या पद्या पर्या योग्या, छाया माया पेया कक्ष्या ।
दूष्या नस्या शम्या सध्या, रथ्या कुल्या ज्या मङ्गल्या ॥ ३६
उपकार्या जलार्द्रा, प्रतिसीरा परम्परा ।
कण्डरा स्रग्धरा होरा, वागुरा शर्करा सिरा ॥ ३७
गुन्द्रा मुद्रा क्षुद्रा भद्रा, भस्त्रा छत्रा यात्रा मात्रा ।
दष्ट्रा फेला वेला मेला, गोला दोला शाला माला ॥ ३८
मेखला सिध्मला लीला, रसाला सर्नेला बला ।
कुहाला शष्कुला हेला, शिला सुवर्चला कला ॥ ३९
उमला शारिवा मूर्वा, लट्वा खट्वा शिवा दशा ।
कशा कुशेशा मञ्जूषा, शेषा भूषेषया रुसा ॥ ४०
वक्षसा विसस्सा भिस्सा, नासा वाहा गुहा स्वाहा ।
कक्षाऽऽमिक्षा रिक्षा राक्षा, मङ्खाविल्यायतिस्रोटि ॥ ४१
पेशिर्वासिर्वसतिविपणी नाभिनाल्यालि पालि-
र्मेलि पल्लिर्भृकुटिशकटी चर्चरि शाटिमाटी ।
खाटिर्वर्तिर्व्रततिवमिशुण्ठीतिरीतिर्वितर्दि-
र्दर्विर्नीविच्छविलिपिशाठिश्रेढिजात्याजिराजि ॥४२

रुचिः सूचिसाची खनिः खानिखारी,
खलिः कोलितूली क्रमिर्वापिघूली ।
कृषिः स्थालिहिण्डी त्रुटिर्वेदिनान्दी,
किकिः कुक्कुटिः काकलिः शुक्तिपङ्क्ती ॥ ४३
किखिस्ताडिकम्बी द्युतिः शारिराति-
स्तटिः कोटिविष्टी वटिर्गृष्टिवीथी ।
दरिर्वल्लरिर्मञ्जरिः पुञ्जिभेरी,
शरारिस्तुरिः पिण्डिमाढी मुषण्ढिः ॥ ४४
राटिराटिरटविः परिपाटिः,
फालिगालिजनिकाकिनि कानिः ।
चारिहानिवलभि प्रधिकम्पी,
चुल्लिचुण्डितरयोऽहतिशाणी ॥ ४५
सनिः सानिमेनी मरिर्मारिरश्र्यो-
षधी विद्रधिर्झल्लरिः पारिरश्रिः ।
शिरोधिः कविः कीर्तिगन्त्रीकबर्यः,
कुमार्याढकी खेदनी ह्रादिनीली ॥ ४६
हरिण्यश्मरी कर्तनीस्थग्यपञ्च्यः,
करीर्येकपद्यक्षवत्यः प्रतोली ।
कृपाणीकदल्यौ पलालीहसन्त्यौ
बृंसी गृध्रसी घर्घरी कर्परी च ॥ ४७

काण्डी खल्ली मदी घटी, गोणी खण्डाल्येपणी द्रुणी ।
तिल्पर्णी केवली खटी, नन्दीरवसत्यौ च पातली ॥ ४८

वाली गन्धोली काकली गोष्ठ्यजाजी-
न्द्राणी मत्स्यण्डी दामनी शिञ्जिनी च ।
शृङ्गी कस्तूरी देहली मौर्व्येतिभ्या-
सन्दी क्षैरेय्य दर्दुपर्शूशष्कुली॥ ४९

कर्णान्दुकच्छू तनुरज्जुचञ्चु-
कायुर्जुहू सीमधुरौ स्फिगर्वांकू ।
द्वार्योदिवौ सुक्त्वगृच शरद्वा-
श्छर्दिर्हरित्पामदपद्दृशो नौ ॥ ५०

इति स्त्रीलिङ्गाधिकार ।

नलस्तुतवर्सयुक्तररुयान्त नपुंसकम् ।
वेधआदीन् विना सन्त, द्विसरं मन्नकर्तरि ॥ ५१

धनरत्नभोऽम्बुहपीकतमोघुसृणाङ्गणशुल्कशुभाम्बुरुहाम् ।
अघगूथजलाशुकदारुमनोविलपिच्छधनुर्दलताल्लुहृदाम् ५२

हल्दु खसुखागुरुहिङ्गुरुचत्वचमेपजतुत्थकुसुम्भदृशाम् ।
मरिचास्थिशिलाभवसृक्पयकुक्मलन्दान्तिकवल्कलसिध्मयुघाम्

सौवीरस्थानकह्लारक्षौमधौतेयकासृजाम् ।
लवणव्यञ्जनफल्मसूनद्रवता सभिद् ॥ ५४

पुरं सद्माङ्गयोश्छत्रशीर्षयोः पुण्डरीकके ।
मधु द्रवे ध्रुवं शश्वत्तर्कयोः खपुरं घटे ॥ ५५
अयूपे दैवेऽकार्यादौ, युगं दिष्टं तथा कटु ।
असे द्वन्द्वस्थले धन्वारिष्टमद्रुमपक्षिणोः ॥ ५६
धर्मं दानादिके तुल्यभागेऽर्धे ब्राह्मणं श्रुतौ ।
न्याय्ये सारं पद्मसिभबिन्दौ काममनुमतौ ॥ ५७
खलं भुवि तथा लक्ष्यं, वेध्येऽहः सुदिनैकतः ।
भूसोऽसंख्यात एकार्थे, पथः संख्याव्ययोत्तरः ५८
द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ, क्रियाऽव्ययविशेषणे ।
कृत्याः क्तानाः खलञ्भावे, आ त्वात्त्वादिः समूहजः ५९
गायत्र्याद्यण्स्वार्थेऽव्यक्तमथानञ्कर्मधारयः ।
तत्पुरुषो वहूनां चेच्छाया शालां विना सभा ६०
राजवर्जितराजार्थराक्षसादेः परापि च ।
आदावुपक्रमोपज्ञे, कन्थोशीनरनामनि ॥ ६१
सेनाशालासुराच्छायानिशा वोर्णा शशात्परा ।
आढ्रणो गृहतः स्थूणा, संख्याऽदन्ता शतादिका ॥ ६२
मौक्तिकं माक्षिकं सौसिकं क्रीतकं,
नाणकं नाटकं खेटकं तोटकम् ।
आह्निकं रूपकं जापकं जालकं,
वैणुकं गैरिकं कारकं वासुकम् ॥ ६३

रुचक धान्याकनि शलाकाली-
कालिकशल्कोपसूर्यकाल्कम् ।
कवकक्विबुकतोकतिन्तिडीके-
डूक छत्राकत्रिकोल्मुकानि ॥ ६४
मार्द्वीकिकदम्बके चुकचिबुककुतुकमनूकचित्रके ।
कुहुलक मधुपर्कशीर्षके, शल्क कुल्क प्रकीर्णकम् ॥ ६५
हल्लीसकपुष्पके खलिङ्ग, स्फिगमङ्ग प्रगचोचबीजपिञ्जम् ।
रिष्ट फाण्ट ललाटमिष्टव्युष्टकरोटकूपीटचीनपिष्टम् ॥ ६६
शृङ्गाटमोरटपिटान्यथ पृष्ठगोष्ठे,
माण्डाण्डतुण्डशरणग्रहणेरिणानि ।
पिङ्गाणतीक्ष्णलवणद्रविण पुराण,
त्राण श्रण हिरणकारणकार्मणानि ॥ ६७
पर्याणपर्णप्राणपारायणानि,
श्रीपर्णोष्णे घोरणक्ष्णमूतम् ।
प्रादेशान्तारमन्तरीत निशान्त
वृत्त तूस्त वार्तवाहित्यमुक्थम् ॥ ६८
अच्छोदगोदकुसिदानि कुसीदतुन्द-
वृन्दास्पद दपदनिम्न सशिल्पतल्पम् ।
कूर्पत्रिविष्टपपरीपवदन्तरीप-
रूप च पुष्पनिकुरम्बकुडुम्बशुल्बम् ॥ ६९

असमतलभशुष्माध्यात्मधामेर्मसूक्ष्मं,
किलिमतलिमतोक्मं युग्मतिग्मं त्रिसंध्यम् ।
किसलयशयनीये सायखेयेन्द्रियाणि,
द्रुवयभयकलत्रद्वापरक्षेत्रसत्रम् ॥ ७०

शृङ्गवेरमजिराग्रपुष्करं, तीरमुत्तरमगारनागरे ।
स्फारमक्षरकुकुन्दरोदरप्रान्तराणि शिबिरं कलेवरम् ॥ ७१

सिन्दूरमण्डूरकुटीरचामर-
क्रूराणि दूराररवैरचत्वरम् ।
औशीरपातालमुलूखलार्तवे,
सत्त्वं च सान्त्वं दिवकिण्वयौतवम् ॥ ७२

चिश्वं चृशं पलिशमर्पिशकिल्विपानु-
तर्पार्पिपं मिषमृचीषमृजीपशीर्षे ।
पीयूषसाध्वसमहानससाहसानि
कासीसमत्सतरसं यवसं बिसं च ॥ ७३

मन्दाक्षवीक्षमथ सक्थि शयातु यातु,
स्वाद्वाशु तुम्बरु कशेरु शलालु चालु ।
संयत्ककुन्महदहानि पृषत्पुरीतत्,
पर्वाणि रोम च भसच्च जगल्ललाम ॥ ७४

इति नपुंसकलिङ्गाधिकारः ।

पुल्लीलिङ्गश्चतुर्दशोऽङ्के शङ्कुर्निरये च दुर्गति ।
दोर्मूले कक्ष आकरे गञ्जो भूरुहि बाणपिप्पलौ ॥ ७५
नाभि प्राण्यङ्गके प्रधिर्नेमौ क्वचन बलिर्गृहे कुट ।
श्रोण्यौपध्यो कटो भ्रमो मोहे पिण्डो बुन्दगोलयो. ॥ ७६
भक्तनीनिकयोस्तारो, मेऽश्लेपहस्तश्रवणा ।
कण स्फुलिङ्गे लेशे च, वराटो रज्जुशम्बयो ॥ ७७
कुम्भ कलशे तरणि, समुद्राकांशुयष्टिषु ।
भागधेयो राजदेये, मेरुजम्ब्वा सुदर्शन ॥ ७८
करेणुर्गजहस्तिन्योरल्याख्यापत्यतद्धित ।
लाजवल्वदशौ मूर्मीछाया प्रत्ययभेदत ॥ ७९
शुण्डिकचर्मप्रसेवकौ सल्लकमल्लकवृश्चिका अपि ।
शल्यकघुटिकौ पिपीलिकश्चुल्लकहुडकतुरुष्कतिन्दुका ८०
शुङ्गोऽथ लम्बमुजशाटसटा सूपाट,
कीट किटस्फटघटा वरट किलाट ।
चोटश्चपेटफटशुण्डगुडा सशाणा,
स्युर्वारिपर्णफणगर्तरथाजमोदा ॥ ८१
निघकूपकलम्बजित्यवर्ज्रा, सहचरमुद्गरनालिकेरहारा ।
वहुकरकुसरौ कुठारशारौ, वल्लरशफरमसूरकीलराला ८२
पटोल कम्बले मल्लो, दशो गण्डूषवेतसौ ।
लालसो रभसो वर्तिवितस्तित्रुटयस्त्रुटि. ॥ ८३

ऊर्मिशम्यौ गव्यगव्यौ अर्वाचि-
र्वल्यण्याणिश्रेणयः श्रोण्यरण्यौ ।
पार्ष्णीशल्यौ शाल्मलिर्यष्टिमुष्टी,
योनीमुन्यौ ख्यातिगव्यूतिवस्त्यः ॥ ८४

मेथिर्मेधिमर्द्यौ सर्पीषुधी चक्रिः पाटलिजाटली अहिः ।
पृश्निस्निव्यशनी गणिः सृणिर्मौलिः कलिकलीमरीचयः ८५

हन्वाग्वूः कर्कन्धुः सिन्धुर्मृत्युगन्वाङ्कवरुः ।
उरुः कन्दुः काकुः किष्कुर्बाहुगवेधू रा गौर्गीः ॥ ८६

इति पुंस्त्रीलिङ्गाः ।

पुंनपुंसकलिङ्गोऽब्जः, शङ्ख पक्षोऽब्जसंख्ययोः ।
कंसः पुंसि कुशो बर्हिर्बालो ह्रीबेरकेशयोः ॥ ८७

द्वापरः संशये कृते, पिप्पलो विप्रोऽस्तरौ ।
अब्दो वर्षे दरुश्वासे, कुकूलस्तुषपावके ॥ ८८

परीवादपर्यङ्कयोर्जन्यतल्पौ,
तपोघर्मवत्सानि माघोष्णकालु ।
वटस्तुल्यतागोलभक्ष्येषु वर्णः,
सिताद्यक्षराद्यो रणे संपरायः ॥ ८९

सैन्धवो लवणे तमो विधुंतुदे ।
स्वदायो कस्वे : ॥ ९०

कर्पूरस्वर्णयोश्चन्द्र, उडावृक्ष छदे दल ।
घर्मे स्वभावे रुचको, मूषामिन्मातुलुङ्गयो ॥ ९१
पाताले वाडवो चर्द्र, सीसे आमलक फले ।
पिटजङ्गलसत्त्वानि, पिटकामासजन्तुषु ॥ ९२
मधुपिण्डौ सुरातन्वोर्नाम शेवालमध्ययो ।
एकाद्वात्र समाहारे, तथा सूतककल्कको ॥ ९३

वैनीतकभ्रमरको मरको वलीक-
वल्मीकवल्कपुलका फरकव्यलीकौ ।
किंजल्ककल्कमणिकस्तनका वितङ्क-
वर्चस्कचूचुकतडाकतटाकनङ्का ॥ ९४

चालक फलकमालकाल्का,
मूल्कस्तिलकपङ्कपातका ।
फोरक करककन्दुका दुका-
ऽलीकनिष्कचषका निशेषक ॥ ९५

शाटककण्टकटङ्कपिटङ्का, मस्तकमेचकनाकपिनाका ।
पुस्तकमस्तकसुस्तकशाका, पर्णकपीनकयूथिकयूका ॥ ९६

चण्डातकस्थगनगोचककण्टकानि,
मस्तिष्कयानकफणकचनपङ्ककानि ।
आतङ्कशूकशम्बा कटक मधुल्क,
पिण्याककर्णकपत्रकनङ्कशुङ्काः ॥ ९७

नखमुखमथिकाङ्गः संयुगः पद्मरागो,
मगयुगमथ टङ्कोद्योगशृङ्गा निदाघः ।
क्रकचकवचकूर्चार्धर्चपुच्छोञ्छकच्छाः,
व्रजमुटजनिकुञ्जौ कुञ्जमूर्जाम्बुजाश्च ॥ ९८

ध्वजमलयजकूटाः कालकूटारकूटौ,
कवटकपटखेटाः कर्पटः पिष्टलोष्टौ ।
नटनिकटकिरीटाः कर्वटः कुक्कुटाट्टौ,
कुटयकुटविटानि व्यङ्कटः कोट्टकुष्ठाः ॥ ९९

कमठो वारुण्डखण्डषण्डा,
निगडाक्रीडनडप्रकाण्डकाण्डाः ।
कोदण्डतरण्डमण्डमुण्डा,
दण्डाण्डौ दृढवारवाणवाणाः ॥ १००

कार्षापणश्रवणपक्कणकंकणानि,
द्रोणापराह्णचरणानि तृणं सुवर्णम् ।
स्वर्णव्रणौ वृषणमूषणदूषणानि,
माणस्तथा किणरणप्रवणानि चूर्णः ॥ १०१

तोरणपूर्तनिकेतनिवाताः, पारतमन्तयुतप्रयुतानि ।
क्ष्वेडितमक्षतदैवतवृत्तैरावतलोहितहस्तशतानि ॥ १०२

उद्यमकामोद्यामाश्रमकुट्टिमकुसुमसंगमा गुल्मः ।
क्षेमक्षौमौ कुम्बलिवाह्यो मैरेयतूर्यौ च ॥ १०९

पूयाऽजन्यप्रमयसमया राजसूयो हिरण्या-
रण्ये संख्यं मलयवल्यौ वाजपेयः कषायः ।
शल्यं कुल्याव्ययकविययद्रोमयं पारिहार्यः,
पारावारातिखरशिखरक्षेत्रवस्त्रोपवस्त्राः ॥ ११०

अलिंजरः कूबरकूरवेरनीहारहिञ्जीरसहस्रमेंद्राः ।
संसारसीरौ तुवरश्च सूत्रशृङ्गारपद्रान्तरकर्णपूराः ॥ १११

नेत्रं वक्रपवित्रपत्रसमरौशीरान्धकारा वरः,
केदारप्रवरौ कुलीरशिशिरावाडम्बरो गह्वरः ।
क्षीरं कोटरचक्रचुक्रतिमिराङ्गारास्तुपारः शरो,
आम्रोपह्वरराष्ट्रतक्रजठरार्द्राः कुञ्जरः पञ्जरः ॥११२

कर्पूरनूपुरकुटीरविहारवार-
कान्तारतोमरदुरोदरवासराणि ।
कासारकेसरकरीरशरीरजीर-
मञ्जीरशेखरयुगंधरवज्रवप्राः ॥ ११३

आलवालपलभालपलालाः, पल्वलः खलचपालविशालाः ।
शूलमूलमुकुलास्तलतैलौ, तूलकुञ्जलतमालकपालाः ११४

कनरूप्रवालनलगम्बलोत्पलो-
पलशीलशैलशकलाङ्कुलाम्बला ।
कमल मल मुशलगालकुण्डला,
कलल नल निगलनीलमङ्गला ॥ ११५

काकोलहलाहलौ हल, कोलाहलकङ्कालवल्कला ।
सौवर्चलधूमले फल, हालाहलजम्बालखण्डला ॥ ११६

लाङ्गूलगरलाविन्द्वनीलगाण्डीरगाण्डिवा ।
उल्व पारशव पार्श्वापूर्वेत्रिदिवताण्डवा ॥ ११७

निष्ठिव प्रग्रीव शरावरावौ मानक्षीवशवानि ।
दैव पूर्व पल्लवनखौ, पाश कुलिश कर्कशकोशौ ११८

आकाशकाशकणिशाङ्कुशशेपचेपो-
ष्णीषाम्बरीषविपरोहिषमाषमेषा ।
प्रत्यूषयूषमथ कोपकरीषकर्ष-
वर्षामिषा रसबुसेक्षसचिक्कसाश्च ॥ ११९

कर्पास आसो दिवसानतसवीतसमासा पनसोपवासौ ।
निर्यासमासौ चमसाम्भकासस्नेहानि वहौ गृहगेहलोहा १२०

पुण्याहदेहौ पटहस्तनूरुहो,
रक्षोऽररिस्थाणुकमण्डलूनि च ।

चाटुश्चटुर्जन्तुकशिप्वणुस्तथा,
जीवातु कुस्तुम्बरु जानु सानु च ॥ १२१
कम्बुः सक्तुर्दार्वगुर्वोस्तु पलाण्डु-
हिङ्गुः शिग्रुर्दौस्तितउः सीध्वथ भूम ।
वेम प्रेम ब्रह्म गरुल्लोम विहायः,
कर्माष्ठीवत्पक्ष्मधनुर्नाममहिम्नी ॥ १२२

इति पुंनपुंसकलिङ्गाः ।

स्त्रीक्लीबयोर्नखं शुक्तौ, विश्वं मधुकमौषधे,
माने लक्षं मधौ कल्यं, क्रोडोऽङ्के तिन्दुकं फले ॥
तरलं यवाग्वां पुष्पे, पाटलं पटलं चये ।
वसन्ततिलकं वृक्षे, कपालं भिक्षुभाजने ॥ १२३
अर्धपूर्वपदो नावष्टणकर्त्रनटौ क्वचित् ।
चौराद्यमनोज्ञाद्यकञ्, कथानककशेरुके ॥ १२४
वंशिकवक्रौष्ठिककन्यकुब्जपीठानि नक्तमवहित्थम् ।
रशनं रसनाच्छोटनशुम्बं, तुम्बं महोदयं कांस्यम् ॥ १२५
मृगव्यचव्ये च वणिज्यवीर्यनासीरगात्रापरमन्दिराणि ।
तमिस्रशस्त्रे नगरं मसूरत्वक्क्षीरकादम्बरकाहलानि ॥ १२६

स्थालीकठल्यौ स्वलनालपिपला-
गीलायुगल्यो वडिश च छर्दि च ।
अलाबु जम्बूफल सर सन्दो,
रोदोऽर्चिषी दाम गुणे त्वयद् वयह ॥ १२७

इति क्लीनपुमल्लिङ्गा ।

स्वतस्त्रिलिङ्ग सरकोऽनुतर्षे गल्ल शले ।
करकोऽब्धोपले कोश, शिम्बा मङ्गपिशानयो ॥ १२८
जीव प्राणेषु केदारे, वलज पवने स्वठ ।
स्थूल वृत्तनक्षत्रपुराद्यामरणाभिधा ॥ १२९
भल्लातक आमलको, हरीतकनिर्मीतको ।
तारकाटकपिटकस्फुलिङ्गा विडङ्कतटौ ॥ १३०
पट पुटो वटो वाट, कपाटशकटौ कट ।
पेटे मठ कुण्डनीडविषाणास्तूणकङ्कतौ ॥ १३१
मुस्त कुथेक्षुदजृम्भदाडिमा, पिटस्पतिस्मगपारकल्गग ।
नखरो वक्रो दर पुरस्तव कुबरस्थूणान्मण्डला १३२
नालमणालफलार्गलशृङ्खलकन्टा ।
पूरानद्देलौ कलशकटाहा पष्टिरेष्विषु ॥ १३३

इति स्वतस्त्रिलिङ्गा ।

परलिङ्गो द्वन्द्वोऽंशी डेऽर्थो वाच्यवदपत्यमिति नियताः ।
अरूयारोपाभावे गुणवृत्तेराश्रयाद्वचनलिङ्गे ॥ १३४

प्रकृतेर्लिङ्गवचने बाधन्ते स्वार्थिकाः क्वचित् ।
प्रकृतिर्हरीतक्यादिर्न लिङ्गमतिवर्तते ॥ १३५

वचनं तु खलतिकादिर्बह्वर्थोऽत्येति पूर्वपदभूता ।
स्त्रीपुंनपुंसकानां सह वचने स्यात् परं लिङ्गम् ॥ १३६

नन्ता संख्या डतिर्युष्मदस्मच्च स्युरलिङ्गकाः ।
पदं वाक्यमव्ययं चेत्यसंख्यं च तद्बहुलम् ॥ १३७

निःशेषनामलिङ्गानुशासनान्यभिसमीक्ष्य संक्षेपात् ।
आचार्यहेमचन्द्रः समदृभदनुशासनानि लिङ्गानाम् ॥ १३८

इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितं लिङ्गानुशासनं समाप्तम् ॥

एकाक्षरकोशः ।

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामहः ।
पूजायामपि माङ्गल्ये आकारश्च प्रकीर्तितः ॥ १ ॥
इकार उच्यते कामो लक्ष्मीरीकार उच्यते ।
उकारः शङ्करः प्रोक्त ऊकारश्चापि लक्षणे ॥ २ ॥
रक्षणे चापि ऊकार ऋकारो ब्रह्मणि स्मृतः ।
ॠकारो वेदमाता स्याद्दकारो दनुजप्रसूः ॥ ३ ॥
ऌकारो देवजातीनां माता सद्भिः प्रकीर्तिता ।
ॡकारः स्मर्यते पूर्वैर्जननी शब्दकोविदैः ॥ ४ ॥
एकार उच्यते विष्णुरैकारः स्यान्महेश्वरः ।
ओकारस्तु भवेद्ब्रह्मा औकारोऽनन्त उच्यते ॥ ५ ॥
अं स्याच्च परमं ब्रह्म अः स्याच्चैव महेश्वरः ।
कः प्रजापतिरुद्दिष्टः कोऽर्कवाय्वनलेषु च ॥ ६ ॥
कश्चात्मनि मयूरे च कः प्रकाश उदाहृतः ।
कं शिरो जलमाख्यातं कं सुखं च प्रकीर्तितम् ॥७॥
पृथिव्यां कुः समाख्यातः कुः शब्देऽपि प्रकीर्तितः ।
खमिन्द्रिये खमाकाशे खः स्वर्गेऽपि प्रकीर्तितः ॥८॥
सामान्ये च तथा शून्ये खशब्दः परिकीर्तितः ।
गो गणेशः समुद्दिष्टो गन्धर्वो गः प्रकीर्तितः ॥९॥

गं गीतं गा च गाथा स्याद्गौश्च धेनुः सरस्वती ।
घा घण्टाथ समाख्याता घो घनश्च प्रकीर्तितः ॥१०॥
घो घण्टाहननेऽधर्मे ङ्घुर्घोणा वूर्ध्वनावपि ।
ङकारो भैरवः ख्यातो ङकारो विषयस्पृहा ॥११॥
चश्चन्द्रमाः समाख्यातो भास्करे तस्करे मतः ।
निर्मलं छं समाख्यातं तरले छः प्रकीर्तितः ॥१२॥
छेदके छः समाख्यातो विद्वद्भिः शब्दकोविदैः ।
जकारो गायने प्रोक्तो जेमने जः प्रकीर्तितः ॥१३॥
जेता जश्च प्रकथितः सूरिभिः शब्दशासने ।
रवो झकारः कथितो नष्टे झश्चोच्यते वुधैः ॥१४॥
झकारश्च तथा वायौ नेपथ्ये समुदाहृतः ।
ञकारो गायने प्रोक्तो ञकारो झर्झरध्वनौ ॥१५॥
टो धरिन्यां च करके टो ध्वनौ च प्रकीर्तितः ।
ठकारो जनतायां स्याट्ठो ध्वनौ च शठेऽपि च ॥१६॥
ठो महेशः समाख्यातष्ठश्च शून्ये प्रकीर्तितः ।
बृहद्ध्वनौ च ठः प्रोक्तस्तथा चन्द्रस्य मण्डले ॥१७॥
डकारः शङ्करे त्रासे ध्वनौ भीमे निरुच्यते ।
ढकारः कीर्तिता ढक्का निर्गुणे निर्धने मतः ॥१८॥
णकारः सूकरे ज्ञाने निश्चये निर्णयेऽपि च ।
नकारः कीर्तितश्चौरे क्रोडपुच्छे प्रकीर्तितः ॥१९॥

शिलोच्चये थकार स्यात्थकारो नयरक्षणे ।
दकारोऽद्रौ कलत्रे च छेदे दाने च दातरि ॥२०॥
धं धने सधने धः स्याद्विधातरि मनावपि ।
धिषणा धीः समाख्याता धूश्चैव भारचिन्तयोः ॥२१॥
नेता नश्च समाख्यातस्तरणौ नः प्रकीर्तितः ।
नकारः सौगते बुद्धौ स्तुतौ वृक्षे प्रकीर्तितः ॥२२॥
नशब्दः सौगते बन्धौ वृक्षे सूर्ये च कीर्तितः ।
पः कुबेरः समाख्यातः पश्चिमे च प्रकीर्तितः ॥२३॥
पवने पः समाख्यातः पः स्यात्पाने च पातरि ।
कफे वारे फकारः स्यात्तथाऽऽह्वाने प्रकीर्तितः ॥२४॥
फूत्कारेऽपि च फः प्रोक्तस्तथा निष्फलभाषणे ।
बकारो वरुणः प्रोक्तः कलशो बः फलेऽपि च ॥२५॥
वक्षःस्थले च बः प्रोक्तो गदाया समुदाहृतः ।
नक्षत्रे भं बुधाः प्राहुर्भवने भः प्रकीर्तितः ॥२६॥
दीप्तिर्भा स्याच्च भूर्भूमिर्भीर्भयं कथितं बुधैः ।
मः शिवश्चन्द्रमा वेधा मा लक्ष्मीश्च प्रकीर्तितः ॥२७॥
मा च मातरि माने च बन्धने मः प्रकीर्तितः ।
यशो यः कथितः प्राज्ञैर्यो वायुरिति शब्दितः ॥२८॥
याने यातरि यस्त्यागे कथितः शब्दवेदिभिः ।
रश्च रामेऽनिले वह्नौ भूमावपि धनेऽपि च ॥२९॥

इन्द्रियेन्धनरोगे च कूर्मेवे च प्रकीर्तितः ।
लो दीप्तौ द्यां लश्च भूमौ भये चाह्लादनेऽपि च ॥२०॥
लो वाते लवणे च स्याल्लो दाने च प्रकीर्तितः ।
लः श्लेषे चाश्रये चैव प्रलये साधनेऽपि लः ॥ २१ ॥
मानसे वरुणे चैव लकारः सान्त्वनेऽपि च ।
विश्च पक्षी निगदितो गगनं परिकीर्तितम् ॥ २२ ॥
शं सुखं शंकरः श्रेयः शाश्च सौम्रि निगद्यते ।
शयने शः समाख्यातो हिंसायां शो निगद्यते ॥२३॥
पः कीर्तितो बुधैः श्रेष्ठे पश्च गम्भीरलोचने ।
उपसर्गे परोक्षे च पकारः परिकीर्तितः ॥ २४ ॥
सः कोपे वरणे सः स्यात्तथा शूलिनि कीर्तितः ।
सा च लक्ष्मीर्बुधैः प्रोक्ता गौरी सा च स ईश्वरः २५
हः कोपे वारणे हश्च तथा शूली प्रकीर्तितः ।
हिः पद्मावरणे प्रोक्तो हिः स्याद्धेत्ववधारणे ॥२६॥
क्षः क्षेत्रे वक्षसि प्रोक्तो बुधैः क्षः शब्दशासने ।
क्षिः क्षेत्रे क्षत्ररक्षे च नृसिंहे च प्रकीर्तितः ॥२७॥
आगमेभ्योऽभिधानेभ्यो धातुभ्यः शब्दशासनात् ।
एवमेकाक्षरं नामाभिधानं रचितं मया ॥ २८ ॥

इत्येकाक्षरकोशः समाप्तः ॥

श्रीः।

श्रीपुरुषोत्तमदेवप्रणीतः कोशः

शब्दभेदप्रकाशः।

॥ श्रीगणेशाय नमः॥

प्रबोधमाधातुमबाढिकानां

कृपामुपेत्याविशतां कवीनाम्।

कृतो मया रूपमवाप्य शब्द-

भेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयार्थं ॥ १ ॥

विन्यादगारमागारमपगामापगामपि।

अरातिमारातिमथो अम आम प्रकीर्तितः॥ २ ॥

भवेन्मर्ष आमर्षोऽप्यङ्कुरोऽङ्कूर एव च।

अन्तरिक्षमन्तरीक्षमगस्त्योऽगस्तिरेव च ॥ ३ ॥

अटरूषश्चाटरूषोऽप्यवस्योऽवश्य एव च।

प्रतिश्याय प्रतीश्यायो भल्लूको भल्लुकोऽपि च ॥४॥

उल्मूकमुल्मुक प्राहु शम्बूकमपि शम्बुकम्।

जतुका स्याज्जतूकापि मयूरो मयुरो मत ॥ ५ ॥

वास्तुक चापि वास्तूक देवकी देवकीति च।

ज्योतिष ज्यौतिष चापि ठेवन ष्ठीवन तथा ॥ ६ ॥

सूत्रामापि च सुत्रामा हनूमान्हनुमानपि ।
दुषणं स्याद्दूषणं च भवेदुषरमूषरम् ॥ ७ ॥
वन्धूरं वन्धुरं च स्याद्दूरीकृतमुरीकृतम् ।
वाह्लीकं वाह्लिकं चापि गाण्डीवं गाण्डिवं तथा ॥ ८ ॥
उषाप्यूषा ननन्दा च ननान्दापि प्रकीर्तिता ।
चाण्डालोऽपि च चण्डालो वादान्योऽपि वदान्यवत्॥ ९ ॥
हालहलं हालहलं वदन्त्यपि हलाहलम् ।
हलालं च हलालं च हाहलं च प्रचक्षते ॥ १० ॥
प्रक्वाणः प्रक्वणश्चापि श्यामाकः श्यामकोऽपि च ।
साहचरः सहचरः स्फाटिकं स्फटिकं तथा ॥ ११ ॥
गन्धर्वोऽपि च गान्धर्वश्चमरश्चामरस्तथा ।
चोरश्चौरश्चटुश्चाटुश्चोलं चेलं चमुश्चमूः ॥ १२ ॥
चञ्चुश्चञ्चूस्तलस्तालः श्यामलः स्यामलस्तथा ।
धान्याकमपि धन्याकं युतकं यौतकं तथा ॥ १३ ॥
कवाटं च कपाटं च कविलं कपिलं तथा ।
करवालः करपालोऽवनीपकवनीपकौ ॥ १४ ॥
पारावतः पारवतो जरा स्याज्जरसा सह ।
जटायुषा जटायुश्च विन्द्यादायुस्तथाऽऽयुषा ॥ १५ ॥
सायं सायो भवेत्कोशः कोषः शण्डश्च षण्डवत् ।
भाविकं भविकं चापि मुषलं मुसलं तथा ॥ १६ ॥

वेणो वेणश्च कथितो बुधोऽपि स्याद्बुसस्तथा ।
स्याद्धनुर्धनुषा सार्धं जरसा च जरा विदु ॥ १७ ॥
सूकर शूकरोऽपि स्यात्सृगालश्च शृगालवत् ।
सूर शूरश्च कथित कलस कलशोऽपि च ।
तनुश्च तनुषा सार्धं धनुना च धनुर्विदु ॥ १८ ॥
सुनासीर शुनासीरो नारायणनरायणौ ।
यातुधानो जातुधानो लक्षणो लक्ष्मणोऽपि च ॥१९॥
श्वशुर स्वसुरोऽपि स्याच्चरित्र चरित तथा ।
पारद पारत वासा वासक कृमिण कृमि ॥ २० ॥
त्रिफला त्रिफल चापि कृसरा किसरापि च ।
भवेद्वृष्टिस्तथा विष्टि प्रियाल स्यात्पियालवत् ॥२१॥
कलाटिन कलटीनो बलिशो बडिशोऽपि च ।
संकर शकरोऽपि स्यान्मद्गलो मुद्गलोऽपि च ॥२२॥
मुद्गरो मद्गुरश्चापि मकुट मुकुट त्विह ।
सुकृत सूकृत चापि चुलुक चूलुक तथा ॥ २३ ॥
करञ्ज कञ्जोऽपि स्यात्परेत प्रेत उच्यते ।
किर्मीरोऽपि च कर्मीरो हायन हयन स्मृतम् ॥ २४ ॥
शौण्डीर्यमपि शौण्डीरं ज्येष्ठ ज्यैष्ठोऽपि दृश्यते ।
सौदामी च सुदामी च सौदामन्यपि दृश्यते ॥२५॥

जरठो जठरोऽपि स्यान्निमेषो निमिषोऽपि च ।
चुको चकश्च कुसुमे मदनो मलयो द्रुमे ॥ २६ ॥
आराग्वधारग्वधौ च खुरकक्षुरकावपि ।
पृष्णिः पृश्निश्च सरयूः सरयुश्च निगद्यते ॥ २७ ॥
नीलङ्गुरपि नीलाङ्गुरीश्वरी चेश्वरापि च ।
तापिच्छमपि तापिञ्छं त्रपुषं त्रापुषं तथा ॥ २८ ॥
डिण्डिरोऽपि च डिण्डीरः परशं पर्शुना सह ।
वालुका वालिका चापि दोर्दोषापि भुजा भुजः ॥२९॥
बाहुर्वाहा तृषा तृष्णा संध्या स्यात्संधिना सह ।
भगिनीमपि भग्नीं च झल्लरीं जल्लरीं विदुः ॥ ३० ॥
वेत्रं च वेतसा सार्धमेधमाहुस्तथैधसा ।
संवलनं संवरणं तलुनी तरुणी तथा ॥ ३१ ॥
प्रमदावनं प्रमदवनं प्रवणं परिकीर्तितम् ।
खरूलिका खुरलिका वज्रं वज्रोऽशनिस्तथा ॥ ३२ ॥
शिलमुञ्छं शिलोञ्छं च भवेदुञ्छशिलं तथा ।
आशिराश्याऽहिदंष्ट्रायां लक्ष्मीर्लक्ष्मी हरेः प्रिया ॥३३॥
कुमुदं कुमुदश्चापि योषित् स्याद्योषिता सह ।
तमस्तु तमसा प्रोक्तं रजसापि रजः समम् ॥ ३४ ॥
जलूकास्तु जलौकाभिः कथितोऽयं जलौकसः ।
दिवा दिवं च कथितं पर्षः स्यात्पर्षदा सह ॥ ३५ ॥

चर्पा स्युर्चेरिपाभिस्तु हविपापि हविस्तथा ।
सर्पप स्यात्सरिपप कर्प स्यात्करिपेण च ॥ ३६ ॥
मारिपो मर्प इत्युक्त परशु पर्श एव च ।
हारितो हरितोऽपि स्यान्मुनिपक्षिविशेपयो ॥ ३७ ॥
तुवरस्तूवरोऽपि स्यात्कुवर कूवरस्तथा ।
उत्तमोऽनुत्तमोऽपि स्यादाहत स्यादनाहतम् ॥ ३८ ॥
उदारे चानुदार स्यादुदभ्रे चानुदभ्रवत् ।
कोकोण कोंकणश्चापि मिहिरो महिरस्तथा ॥ ३९ ॥
महिलाया महेलापि महला स्यान्महेलिका ।
छेदश्छेकश्च छेकालो विदग्धे छेकिलोऽपि च ॥४०॥
गुगुलो गुग्गुलोऽपि स्याद्धिङ्गूले चापि हिङ्गुलम् ।
मन्दिरे मन्दिरापि स्याद्वीर्ये वीर्यापि कथ्यते ॥ ४१ ॥
मुक्तेऽप्यवाल चावालमुदके स्यादुद समम् ।
दुष्टभेदे शतरुप शतारुश्च निगद्यते ॥ ४२ ॥
द्रेक्द्रेष्काणद्रकाणा भवन्त्यपि दृकाणवत् ।
पत्राङ्कमपि पत्राङ्ग कुद्दालश्च कुदालवत् ॥ ४३ ॥
मारुप मारिप शाके मीढा झीढा गदेऽपि च ।
फेणाफेणिस्तथाऽब्याद्रौ करिण्या कारिणीति च ॥४४॥
धरित्री धारयित्री च तरीपी तारपी तथा ।
कन्याकुब्ज कान्यकुब्ज कोशलोत्तरकोशला ॥ ४५ ॥

वाराणसीत्यपि प्रोक्ता वारणासी वराणसी ।
ताम्रलिप्ता दामलिप्ता तुङ्गोऽप्युत्तुङ्ग इत्यपि ॥ ४६ ॥
अन्तस्थीययकारश्च पवनस्य तु कथ्यते ।
तन्त्रवायस्य वायेऽपि तत्रादित्वं च दृश्यते ॥ ४७ ॥
एवमन्येऽपि चार्हादावूह्या वर्णप्रयोगतः ।
मूर्धरेफादयो ज्ञेयाश्छन्दोभङ्गभयादिह ॥ ४८ ॥
छन्दावभिप्रायवशौ कल्जः स्यात्कलजवत् ।
ह्रस्वादिरपि पीडायां धनुःकोट्यामपीष्यते ॥ ४९ ॥
एतौ मध्यतवर्गीयौ वैडूर्यमणिशाद्वलौ ।
तालव्यमध्यो विशद ऊर्ध्वशब्दो वकारवान् ॥ ५० ॥
यावन्यां च भवान्यां च श्रावणे मासि मध्यवः ।
शफे खुरं कवर्गीयं क्षकारश्च क्षुरप्रके ॥ ५१ ॥
नापितस्योपकरणे कषसंयोग इष्यते ।
अव्ययान्यव्ययं रात्रौ दोषाशब्दः प्रचक्षते ॥ ५२ ॥

प्रायो भवेयुः प्रचुरप्रयोगाः
प्रामाणिकोदाहरणे प्रतीताः ।
रूपादिभेदेषु विचारणेषु
विचक्षणो निश्चयतामुपैति ॥ ५३ ॥

क्वचिन्मात्राकृतो भेदः क्वचिद्वर्णकृतोऽत्र च ।
क्वचिदर्थान्तरोल्लेखाच्छब्दानां रूढितः क्वचित् ॥ ५४ ॥

जागर्ति यस्यैष मन सरोजे
स एव शब्दार्थविवर्तनेश ।
निजप्रयोगार्पितकामचार
परप्रयोगार्थविशारदश्च ॥ ५५ ॥

इति पुरुषोत्तमदेवकृत शब्दभेदप्रकाश समाप्त ॥

उदयानन्द भट्याल्लोपाध्यायस्येद पुस्तक पराधम् ।

श्रीमत्सुधाकलशमुनिपुङ्गवप्रणीता

॥ श्रीएकाक्षरनाममाला ॥

श्रीवर्धमानमानम्य सर्वातिशयसुन्दरम् ।
एकाक्षरनाममाला कीर्तयामि यथाश्रुतम् ॥ १ ॥
अः पुलिङ्गशार्ङ्गधारिण्य स्वल्पोऽर्थेऽव्यय पुन ।
विरिञ्चावाश्च पुल्लिङ्ग आ वाक्ये स्मरणेऽव्यय ॥ २ ॥
आः संतापेऽव्यय क्रुध्यामव्ययोऽप्यधृतौ स्मृतौ ।
इ कामे पुलिङ्ग इ चाव्यय कोपोक्तिखेदयो ॥ ३ ॥
ई: पद्मायामव्ययस्त्वी प्रत्यक्षे दु खभावने ।
प्रकोपे संनिधौ चैव पुल्लिङ्ग उर्वृषध्वजे ॥ ४ ॥
रोपोक्तौ मन्त्रणेऽप्यर्थेऽव्यय उ त्वव्ययस्तथा ।
प्रश्ने चाङ्गीकृते रोपे पुलिङ्ग ऊस्तु रक्षणे ॥ ५ ॥

ऊमव्ययः प्रकर्षोक्तौ प्रश्ने ऋर्देवमातरि ।
अव्यय ऋ तु कुत्सायां वचनेऽपि तथैवच ॥ ६ ॥
ऋस्त्वजे दानवाञ्छायां ऋश्च स्याद्देवमातरि ।
ऋर्वाराह्यां भवेद्देस्तु विष्णावैस्तु वृषध्वजे ॥ ७ ॥
ओरूर्ध्वलिङ्ग आहूतावव्ययः स्यादनन्त ओ ।
संबोधने चाव्यय ओ परब्रह्मण्यमः शिवे ॥ ८ ॥
कः सूर्यमित्रवाय्वग्निब्रह्मात्मयमकेकिषु ।
प्रकाशवक्त्रयोश्चापि कं नीरसुखमूर्धसु ॥ ९ ॥
कुर्भूकुत्सितशब्देषु पापीयसि निवारणे ।
ईषदर्थे च किंशब्दः कुत्सने क्षेपप्रश्नयोः ॥ १० ॥
वितर्काश्चर्यनिन्दासु किंशब्दः स्यात् कियानपि ।
खमिन्द्रियस्वर्गशून्यभूषाकाशसुखेषु च ॥ ११ ॥
संविदि शून्यखण्डे च वर्तते खश्च भास्करे ।
गो गन्धर्वे गणेशे च गीते गं गश्च गातरि ॥१२॥
गौर्वाणीवाणभूरश्मिवज्रस्वर्गाक्षिवारिषु ।
दिशि धेनौ श्रुतेश्चर्या गणेशे चापि गौः स्मृतः ॥१३॥
घः कुम्भे हनने घोषान्तर्भावकिङ्किणीष्वपि ।
ङो विषये भैरवे च चस्तरौ चन्द्रचौरयोः ॥ १४ ॥
चुश्चकोरे समाख्यातश्चकारः पुनरव्ययः ।
अन्योऽन्यार्थे विकल्पार्थे समासे पादपूरणे ॥ १५ ॥

पक्षान्तरे समूहार्थे हेतावबधृतावपि ।
अन्वाचये तथा तुल्ययोगितायां च कीर्तित ॥१६॥
छः सूर्ये छेदके स्यातस्तथा सवरणे भवेत् ।
छश्च छन्दसि तडिति निर्मले च तथा स्मृत ॥१७॥
जश्च जेतरि जनने विगते जिस्तु जेतरि ।
जूर्विहायसि जवने पिशाच्या विगतेऽपि च ॥ १८ ॥
झो नक्त गायने नष्टे घर्घरध्वनिनामनि ।
चारुवाक्चारयोर्ञस्तु व्यूहने गूढरूपके ॥ १९ ॥
टः पृथिव्या ध्वनौ वायौ करङ्के टं पुनर्भुवि ।
चकोरेऽब्दे तथा ठस्तु घटे शून्ये बृहद्ध्वनौ ॥ २० ॥
चन्द्रस्य मण्डले रुद्रे डो वृषाङ्के ध्वनावपि ।
वन्दिवृन्दे तथा ड: स्यात् यामिनीपतिमण्डले ॥ २१ ॥
ढो ढक्काया समाख्यातस्तथा ढा निर्गुणे ध्वनौ ।
णः प्रकटे निष्कले च प्रस्तुते ज्ञानबन्धयो ॥२२॥
तकारस्तस्करे युद्धे क्रोडे पृच्छे च ता श्रियाम् ।
तु स्यात्पूर्वे निवृत्तौ च पूर्वस्यादवधारणे ॥ २३ ॥
विलक्षणे विकल्पार्थे थो भवेद्भयरक्षणे ।
भूधरे च तथा मारे दो दाने दायकेऽपि च ॥२४॥
दाने दातरि दा केचिद्विदुर्दो छेदबन्धयो ।
दं कलत्र तथा धश्च धरि च धनदे धने ॥ २५ ॥

ऊमव्ययः प्रकर्षोक्तौ प्रश्ने ऋर्देवमातरि ।
अव्यय ऋ तु कुत्सायां वचनेऽपि तथैवच ॥ ६ ॥
ऋस्त्वजे दानवाञ्छायां ऋश्च स्याद्देवमातरि ।
ऋर्वाराह्यां भवेदेस्तु विष्णावैस्तु वृषध्वजे ॥ ७ ॥
ओरूर्ध्वेलिङ्ग आहूतावव्ययः स्यादनन्त औ ।
संबोधने चाव्यय ओ परब्रह्मण्यमः शिवे ॥ ८ ॥
कः सूर्यमित्रवाय्वग्निब्रह्मात्मयमकेकिषु ।
प्रकाशवक्त्रयोश्चापि कं नीरसुखमूर्धसु ॥ ९ ॥
कुर्भूकुत्सितशब्देषु पापीयसि निवारणे ।
ईषदर्थे च किंशब्दः कुत्सने क्षेपप्रश्नयोः ॥ १० ॥
वितर्काश्चर्यनिन्दासु किंशब्दः स्यात् कियानपि ।
खमिन्द्रियस्वर्गशून्यभूषाकाशसुखेषु च ॥ ११ ॥
संविदि शून्यखण्डे च वर्तते खश्च भास्करे ।
गो गन्धर्वे गणेशे च गीते गं गश्च गातरि ॥१२॥
गौर्वाणीवाणभूरश्मिवज्रस्वर्गाक्षिवारिषु ।
दिशि धेनौ श्रुतेश्चर्या गणेशे चापि गौः स्मृतः ॥१३॥
घः कुम्भे हनने घोषान्तर्भावकिङ्किणीष्वपि ।
ङो विषये भैरवे च चस्तरौ चन्द्रचौरयोः ॥ १४ ॥
चुश्चकोरे समाख्यातश्चकारः पुनरव्ययः ।
अन्योऽन्यार्थे विकल्पार्थे समासे पादपूरणे ॥ १५ ॥

पक्षान्तरे समूहार्थे हेतावववधृतावपि ।
अन्वाचये तथा तुल्ययोगितायां च कीर्तित ॥१६॥
छः सूर्ये छेदके ख्यातस्तथा सवरणे भवेत् ।
छश्च छन्दसि तडिति निर्मले च तथा स्मृत ॥१७॥
जश्च जेतरि जनने विगते जिस्तु जेतरि ।
जूर्विहायसि जवने पिशाच्या विगतेऽपि च ॥ १८ ॥
झो नक्ष गायने नष्टे घर्घरध्वनिनामनि ।
चारुवाक्चारयोर्ञस्तु व्यूहने गूढरूपके ॥ १९ ॥
टः पृथिव्या ध्वनौ वायौ करङ्के टं पुनर्भुवि ।
चकोरेऽब्दे तथा ठस्तु घटे शून्ये बृहद्ध्वनौ ॥ २० ॥
चन्द्रस्य मण्डले रुद्रे डो वृपाङ्के ध्वनावपि ।
वन्दिवृन्दे तथा डः स्यात् यामिनीपतिमण्डले ॥ २१ ॥
ढो ढकाया समाख्यातस्तथा ढा निर्गुणे ध्वनौ ।
णः प्रकटे निष्कले च प्रस्तुते ज्ञानबन्धयो ॥२२॥
तकारस्तस्करे युद्धे क्रोडे पृच्छे च ता श्रियाम् ।
तु स्यात्पूर्वे निश्चये च पूर्वसादवधारणे ॥ २३ ॥
विलक्षणे विकल्पार्थे थो भवेद्भयरक्षणे ।
भूधरे च तथा भारे दो दाने दायकेऽपि च ॥२४॥
दाने दातरि दा केचिद्विदुर्दो छेदबन्धयो ।
दं कलत्र तथा धश्च धरे च धनदे धने ॥ २५ ॥

हृः शूलिनि करे नीरे क्रोधे गर्भप्रभाषणे ।
निवासेऽथाव्ययो हृः स्यात्संबुद्धौ पादपूरणे ॥ ४५ ।

अव्ययो ह्वा स्मृतः शोके तथा दुःखविषादयो ।
हि हेतौ पादपूर्तौ च विशेषे चावधारणे ॥ ४६ ॥

स्फटे दानेऽथाव्ययो ह्री दुःखहेतौ च विस्मये ॥
विषादे चाव्ययो हं तु नये कार्ये च भाषणे ॥ ४७

हुमव्ययः परिप्रश्ने वितर्के वचने तु हौ ।
हे कुत्सायां तथा हेतौ हूतौ संबोधने तु हौ ॥ ४८

राक्षसे क्षस्तथा क्षेत्रे शब्दा ये व्यक्षरादयः ।
स्वरान्ता व्यञ्जनान्ताश्च ज्ञेया ग्रन्थान्तरात्तु ते ॥ ४९

मलधारिगच्छभर्तुः सूरेः श्रीराजशेखरस्य गुरोः ।
शिष्यः सुधाकलश इत्येकाक्षरनाममालिकामतनोत

इति एकाक्षरनाममाला समाप्ता ॥
